CRISTIAN NEGREA

SÂNGE PE NISTRU

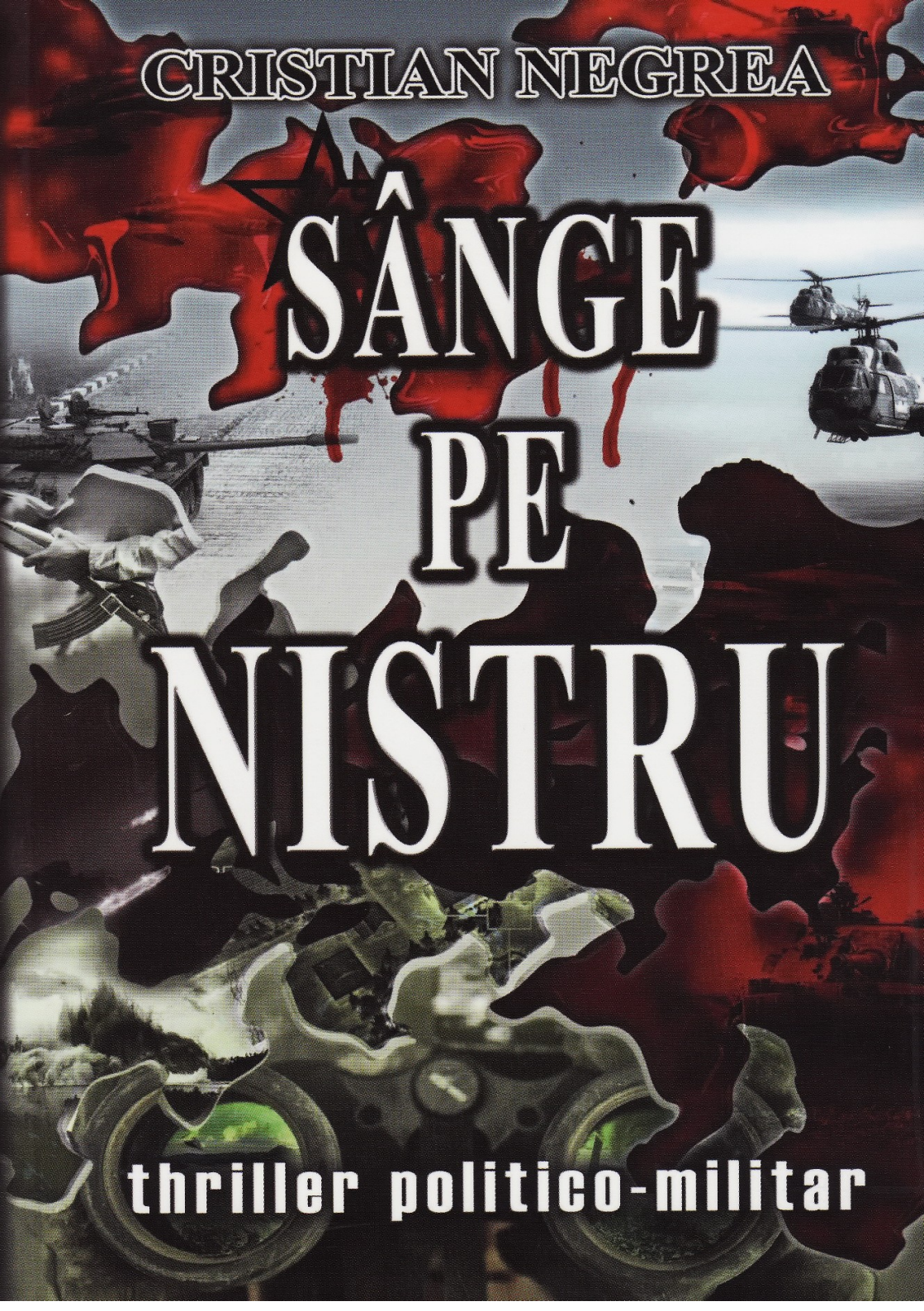

thriller politico-militar

Cristian Negrea

SÂNGE PE NISTRU

V.1.0

Colecţia tehno-thriller

Coperta: Lucian Mareş

Editura Marist 2009

DEDICAŢIE

Această carte este dedicată tuturor militarilor români ce îşi fac datoria faţă de Ţară, dar mai ales celor din teatrele de operaţiuni şi în mod special următorilor:

Irak:

Sublocotenent post-mortem (pm) **Bogdan Valerian Hâncu,** ucis de un Dispozitiv Explozibil Improvizat (DEI) în misiunea de antrenare a armatei irakiene, la 27 aprilie 2006.

Slt. (pm) **Ioan Grosaru,** ucis de un DEI la 21 septembrie 2006.

Afghanistan:

Slt. (pm) **Iosif Silviu Fogoraşi,** ucis într-un schimb de focuri, la 11 noiembrie 2003.

Slt. (pm) **Mihai Anton Samoilă,** decedat în urma rănilor primite în schimbul de focuri cu talibanii la 11 noiembrie 2006.

Slt. (pm) **Narcis Şonei,** ucis de un DEI în misiune de patrulare la 24 aprilie 2005.

Slt. (pm) **Ionel Gheorghiţă Drăguşanu,** ucis de un DEI în misiune de patrulare, la 20 iunie 2006.

Slt. (pm) **Aurel Marcu,** ucis de un DEI în misiune de patrulare, la 6 septembrie 2007.

Slt. (pm) **Ionuţ Cosmin Sandu,** ucis de un DEI în misiune de patrulare, la 20 martie 2008.

Slt. (pm) **Claudiu Marius Covrig,** ucis într-un schimb de focuri pe autostrada Qualat-Kabul, la 13 iunie 2008.

Slt. (pm) **Dragoş Traian Alexandrescu,** ucis de un DEI pe autostrada Qualat-Kabul, la 31 august 2008.

Slt. (pm) **Claudiu Chira,** ucis de un DEI pe autostrada Qualat-Kabul, la 26 februarie 2009.

Maiorul (pm) **Petre Tiberius-Marcel** şi-a pierdut viaţa în timpul unei misiuni de intervenţie rapidă în sprijinul unei subunităţi aliate atacate de insurgenţi, la 3 aprilie 2009.

Maiorul (pm) **Claudiu Chira,** ucis de un **DEI** pe autostrada Qualat-Kabul, la 7 aprilie 2009.

Slt. (pm) **Florin Bădiceanu,** ucis de un DEI pe autostrada Kandahar-Kabul, la 23 februarie 2010.

MOTTO:

„Origina unui răsboiu nu se găseşte în cauzele din preajma primelor operaţii, ci în timpul depărtat, uneori foarte greu de precizat, atât timpul cât şi origina.”

General Gheorghe Rasoviceanu, 1940

PROLOG

Duminică, 22 iunie 1941, ora 4.00
La nord de Dorohoi, nord-estul Moldovei

În sfârşit, venise! Aşteptat cu furie, nădejde şi speranţă, ordinul venise! Atât de sec, dar atât de plin de promisiuni, de speranţă! De speranţa că în fine, umilirile de anul trecut, din acel an blestemat 1940, se vor spulbera ca vântul sub călcâiul de fier al armatelor româno-germane reunite care vor da o lovitură de berbece Armatei a 9-a şi a 12-a sovietice, reîntregind brazda de la est a României Mari, aşa cum au consfiinţint-o cu sânge înaintaşii în cursul războaielor de reîntregire de acum mai bine de douăzeci de ani. Atât de simplu, dar atât de plin de speranţă şi de vitalitate, vitalitatea unui popor vitregit şi lovit de calculele marilor puteri ale momentului, dar care era decis să-şi ia soarta în mâini şi să spulbere calculele geopolitice de moment aducând înapoi la patria mumă teritoriile înstrăinate de tuşa groasă a creionului mânuit de Molotov şi Ribbentrop sub supravegherea directă a stăpânilor lor, Stalin şi Hitler.

Ordinul generalului Antonescu era clar: „Ostaşi, vă ordon, treceţi Prutul!”.

Prutul, hotar blestemat! După ce în 1918 România se reîntregise în graniţele-i fireşti, a urmat ultimatumul sovietic din 26 iunie 1940, ca o consecinţă a pactului sovieto-german de neagresiune, cunoscut sub numele de pactul Molotov-Ribbentrop, în urma căruia România cedează fără luptă Uniunii Sovietice Basarabia, Bucovina şi Ţinutul Herţa, ultimele două nefiind niciodată stăpânite de ruşi, dar aşa discutau pe atunci marile puteri. Ţinutul Herţa nici nu a fost subiectul negocierii, dar harta trasată cu creion gros de către Molotov a lăsat loc de interpretări, aşa că Armata Roşie a ocupat acest teritoriu românesc ca o consecinţă a momentului, chiar dacă au căzut ostaşi români apărându-l cu pieptul gol împotriva hoardelor dezlănţuite. Cedarea în faţa URSS a fost urmată de cea în faţa Ungariei în privinţa Ardealului de Nord şi a Bulgariei în privinţa Cadrilaterului. Pe acest fond accede la putere generalul Ion Antonescu, care are drept scop suprem reîntregirea ţării. Pentru asta, înscrie ţara în axa Berlin-Roma, scopul său fiind recuperarea ţinuturilor estice căzute sub robia Armatei Roşii. Iar acum, momentul a sosit!

„Români, vă ordon, treceţi Prutul!”. De-a lungul Prutului, în partea sudică a Grupului de Armate Sud condus de feldmareşalul Gerd von Rundstedt, Armatele 3 şi 4 române, intercalând Armata 11 germană, aşteptau faţă în faţă cu Armatele 9 (general-colonel T. Cerevicenko) şi 12 sovietice (general-locotenent P.G. Ponedelin). Ulterior, primei armate i se trimite în ajutor Armata 18 (general-locotenent A. K. Simirnov) din Districtul Militar Moscova. Sovieticii, pe poziţii ofensive, aveau dispuse între Prut şi Nistru opt grupuri de armată, dintre care trei mecanizate, cu circa 20-24 mari unităţi de infanterie, mecanizate, tancuri, toate în componenţa Frontului de Sud al Armatei Roşii. Poziţiile ofensive ale sovieticilor nu lăsau dubii cu privire la intenţiile lor viitoare, de forţare a Porţii Focşanilor spre a pătrunde şi ocupa zonele petroliere ale Ploieştilor.

Armata a 4-a română (general corp de armată Nicolae Ciupercă) se afla desfăşurată de la sud-est de Iaşi (Comarna) până la confluenţa Prutului cu Dunărea (front de 200 km), la nordul ei era dispusă Armata a 11-a germană (general-colonel Eugen von Schobert) pe un front de circa 150 km, iar în continuarea acesteia din urmă, de-a lungul graniţei trasate de Molotov, de la Seletin la Ripiceni, pe un front de circa 130 km, Armata a 3-a română (general corp de armată Petre Dumitrescu), toate formând împreună Grupul de armate” General Antonescu în primă fază, acest grup de armată avea sarcina de a fixa forţele inamice, împiedicându-le deplasarea spre nord, acolo unde configuraţia frontului făcea necesară executarea primei lovituri şi înaintarea trupelor germane până la obţinerea unei continuităţi logice a frontului. Dar asta necesita dese incursiuni pentru testarea tăriei şi voinţei de luptă a inamicului, pregătind ofensiva viitoare.

Dar frontul nu era static peste tot. Dimpotrivă. La ora 3.00, primele avioane germane şi române de recunoaştere au trecut Prutul, iar un sfert de oră mai târziu primele bombardiere însoţite de avioane de vânătoare au decolat de pe aerodromurile din Moldova având ca obiective bazele aeriene sovietice din Basarabia. Artileria a început bombardarea poziţiilor sovietice. Unităţile din prima linie au început incursiunile în liniile inamice, luptele de hărţuială generalizându-se.

Zorii se apropiau, lumina zilei alungând tenebrele nopţii

stăpâne până atunci. Regimentul 6 Roşiori, de cavalerie motorizată, se afla poziţionat la nord de oraşul Dorohoi. Artileria trăgea puternic asupra cazematelor întărite de pe dealul Bobeica, imediat dincolo de graniţa artificial fixată de Armata Roşie cu un an în urmă. Aici graniţa era terestră, sovieticii ocupând o fâşie largă din malul drept al Prutului, la sud de Cernăuţi.

La punctul de concentrare al Escadronului 3, căpitanul Puşcaş stătea aplecat asupra unei hărţi, înconjurat de ofiţeri. Venise de la o ultimă întrunire cu colonelul Radu Korne, comandantul regimentului. Făcuse în prealabil şi o recunoaştere până la punctul înaintat de observaţie al artileriei, doar ca să poată vedea mai bine poziţiile cazematelor inamice ce împănau dealul Bobeica.

— Domnilor, pornim în zori! Direcţiile de atac sunt următoarele, se adresă ofiţerilor trasând liniile de înaintare. Dealul Bobeica ne stă ca un ghimpe în coastă, până la cucerirea acestei poziţii strategice, avansul nostru este imposibil. Vor trebui distruse sau ocupate toate cazematele care ne ameninţă orice posibilitate de avansare. Vom ataca cu dispozitivul discutat în prealabil. Dacă aveţi întrebări, grăbiţi-vă!

Îi cercetă pe fiecare în parte, apoi se opri asupra unui tânăr locotenent:

— Apostolescule, vrei să zici ceva?

Locotenentul se codi, dar totuşi vorbi:

— Domnule căpitan, soldaţii sunt cam îngrijoraţi, cazematele sunt bine întărite, au armament performant...

— Da; şi?

— Pentru ei este botezul focului, n-au mai fost în luptă până acum...

— Şi pentru tine nu e botezul focului?

— Ba da, dar...

— Stai liniştit şi pentru mine e la fel de greu. Nici eu n-am mai participat la nici o bătălie. Pentru toţi este prima dată.

— Nu chiar, domnul colonel...

— A, da! Este adevărat, domnul colonel Radu Korne, comandantul regimentului 6 Roşiori, a luptat în războiul mondial de acum douăzeci de ani, chiar a fost decorat şi făcut cavaler al Ordinului „Mihai Viteazu” pentru bravură în luptă. Vezi, de asta nu mă tem chiar atât de tare, deoarece cine ne va conduce în

luptă îşi ştie bine meseria!

Făcu o scurtă pauză, apoi continuă:

— Încă ceva, sunt convins că toţi cei de aici sunteţi capabili să câştigaţi o bătălie, chiar şi Ordinul „Mihai Viteazu”! Chiar şi tu, sublocotenentul Gheorghe Apostolescu, ai potenţialul de a fi decorat cu Ordinul „Mihai Viteazu”!

Printre uşoarele murmure, se auzi o voce puternică:

— Fiţi liniştit, domnule căpitan, toţi ne vom face din plin datoria!

— Sunt convins de asta, sublocotenent Popescul Gata, pe poziţiile de pornire!

În zorii zilei de 22 iunie 1941, escadronul 3 din regimentul 6 Roşiori motorizat a pornit atacul asupra cazematelor de pe dealul Bobeica. După lupte crâncene, cazematele sovietice au fost cucerite. În luptă a căzut eroic sublocotenentul Paul Liviu Popescu, el primind mai târziu Ordinul „Mihai Viteazu” clasa a III-a post-mortem, fiind primul ofiţer român decorat cu această distincţie în al doilea război mondial.

Vineri 3.04.2009, ora 3.45
Afghanistan, 80 kilometri sud-vest de Kabul

Până acum, după 1989, România nu a spus niciodată explicit că dispune de trupe speciale, deşi experţii străini erau convinşi de existenţa lor. România a negat cu mai multă sau mai puţină hotărâre atunci când era pusă în faţa unui fapt împlinit. Implicarea trupelor române în teatrele externe de operaţiuni, precum şi discursul preşedintelui american George W. Bush la Bucureşti, chiar înainte de integrarea României în NATO, prin care acesta sugera armatei române să se concentreze pe trupele de comando, pe lângă altele, a creat un curent internaţional prin care analiştii militari străini dădeau ca sigură existenţa forţelor speciale române, chiar dacă nu erau recunoscute explicit. Tocmai în acest sens, Batalionul 495 Operaţiuni Speciale „Ştefan Soverth” a fost integrat trupelor de paraşutişti, lăsând loc unor speculaţii cu privire la trupele speciale româneşti. Implicarea tot mai adâncă în Afghanistan a făcut ca realitatea să iasă treptat la suprafaţă, iar conducătorii armatei să recunoască până la urmă evidenţa: da, trupele speciale române există şi sunt implicate alături de comandourile

americane din Delta Force şi Green Berets (Beretele Verzi) în operaţiuni de căutare şi distrugere (Seek&Destroy) a talibanilor din Afghanistan. Iar aceste trupe speciale constau în două batalioane, Batalionul 1 „Vulturii” (Eagles), cu baza la Târgu Mureş şi Batalionul „Humint” (de la Human Inteligence), subordonat direct către DGIA (Direcţia Generală de Informaţii a Armatei) cu baza la Buzău.

Era tânăr, dar dorea să pară matur, mai ales acum, când din nou era faţă în faţă cu moartea, reprezentată de talibanii fioroşi şi necruţători. Şi totuşi, el, Mihnea Avram, începuse să privească aceste angajamente cu un soi de detaşare, chiar dacă era simplu soldat în cadrul batalionului „Vulturii”. Era, oricum, prima sa misiune în Afghanistan şi era mândru de asta, dar al naibii de responsabil. Până acum se considerase norocos, nu numai datorită faptului că reuşise să facă parte din elita armatei române, trupele speciale. Aici nu fusese numai vorba de noroc, ci şi de aptitudini fizice şi psihice, adaptabilitate, muncă şi exerciţiu până la epuizare. Iar după ce cazi jos şi nu mai poţi, în secunda următoare te ridici şi o iei de la capăt. Asta diferenţiază soldatul profesionist de elita soldaţilor profesionişti. Iar el reuşise şi ajunsese până aici, în Afghanistan, în faţa unei case izolate din munţii inaccesibili. Era practic ceea ce urma să devină o rutină. Munca lor, spre deosebire de a altora în Afghanistan, era căutarea şi anihilarea talibanilor. Alte trupe aveau ca sarcină poliţia militară, asigurarea sectoarelor, protecţia convoaielor, apărarea avansată spre zonele controlate de talibani sau menţinerea unor ofensive limitate la perimetrele acestora, dar a lor era diferită. Ei pătrundeau adânc în teritoriile controlate de inamic, le scotoceau şi căutau talibanii, cu scop de capturare sau distrugere. Acţionau alături de aliaţii americani, de cele mai bune trupe speciale americane, printre cele mai bune din lume, cum ar fi Delta Force. Era o sarcină care onora, dar şi obliga foarte mult. Comandamentul român nu dorea să se facă de ruşine, ţinând cont că până acum se achitase mai mult decât onorabil de sarcinile sale. Iar pentru asta, ştacheta era ridicată foarte sus. Mai erau şi alte trupe aliate de reperare şi distrugere a talibanilor, ca şi britanicii din SAS, dar românii conlucrau mai mult cu americanii, ceva mai deschişi, spre deosebire de britanici, mai reci şi mai conservatori, care preferau ca operaţiunile proprii să rămână numai ale lor. Cu

toate astea, în urmă cu cincisprezece ani, în Bosnia, un comandant englez îşi exprimase admiraţia faţă de profesionalismul trupelor române, spunând că ar fi onorat dacă românii ar opera sub comandă britanică.

Americanii erau şi ei foarte binevoitori din acest punct de vedere, cedând românilor administrarea provinciei Zabul, cu ceva mai mare decât Dobrogea, ba chiar plasând o companie americană sub comandă românească. Un nivel de încredere destul de ridicat, gândea Mihnea Avram, tocmai de asta ei, trupele speciale, nu aveau voie să dea greş.

Mai ales acum, la asaltul acestei case izolate în care se adăpostiseră doi importanţi lideri talibani regionali, protejaţi de luptători fanatici. Înconjuraţi de americanii din Beretele Verzi şi românii din Batalionul „Vulturii", trăgeau rafale lungi, la disperare. Ascuns după o adâncitură în panta ce urca spre clădire, Mihnea riposta din când în când cu rafale scurte de trei-cinci gloanţe, din arma sa Heckler&Koch (H&K) ce înlocuise AK-74 din dotarea trupelor speciale române, schimbându-şi de fiecare dată poziţia cu doi-trei metri. Mai în dreapta, nu departe de el, camaradul şi prietenul său Fabian făcea la fel. Prin receptoarele radio din ureche primeau informaţii şi ordine scurte şi clare. Casa era deja înconjurată, talibanii nu aveau scăpare, sau poate sperau să fie despresuraţi de amicii lor care nu puteau fi departe.

Lor, asediatorilor, aflaţi adânc în teritoriul controlat de talibani, nu le rămânea decât o singură opţiune, atacul, deoarece timpul decurgea în defavoarea lor. Americanii încercau să ia legătura cu un avion A-10 Thunderbolt care să atace casa, fără rezultat deocamdată, interferenţele fiind frecvente printre munţi. Se impunea un atac rapid şi în forţă, care să ducă la capturarea sau anihilarea inamicului. Aştepta doar ordinul superiorului, căpitanul Petre Tiberius, unul dintre cei doi ofiţeri comandanţi ai misiunii.

Căpitanul Petre Tiberius avea 33 de ani, fiind în cadrul batalionului încă din anul 2000. Ofiţer de excepţie, policalificat, cu cursuri şi pregătire de paraşutism, alpinism şi de scafandru, era model în toate pentru soldaţii săi. Un lider şi un camarad extraordinar, fiecare soldat l-ar fi urmat oriunde dacă ar fi primit ordin. Era la al doilea tur în Afghanistan, pe când Mihnea era la primul. Cu atât mai mult, nu dorea să-şi dezamăgească

comandantul, oricare ar fi greutăţile ce le va avea de înfruntat în următoarele minute.

Auzi în cască vocea căpitanului: „Fiţi gata!”. Imediat, pe drumeagul pietruit ce urca şerpuind spre casă apăru un TAB ce începu să împroaşte clădirea cu mitraliera de 14,5 mm. Găuri mari, în care ţi-ai fi putut băga pumnul, începură să se ivească pe pereţi. Tirurile apărătorilor se concentrară asupra TAB-ului. O lovitură de RPG devie din blindajul lateral. TAB-ul rămase pe loc, nemaiputând avansa pe drumul ce se îngusta prea mult. Parţial acoperit de un rambleu de pietre, continua să tragă mai precis, concentrând gloanţele spre structurile de rezistenţă. O bucată de perete se prăbuşi, antrenând şi o parte din acoperiş, acoperind o porţiune de teren cu o grămadă de moloz.

Mihnea Avram simţea că sosise momentul. Îşi adună piciorul stâng sub el, gata de salt. „La atac!” strigă căpitanul Petre Tiberius, iar el se năpusti înainte. În plin salt îl văzu pe căpitan cum porneşte de undeva din stânga. Ca de obicei, nu alături de soldaţii săi, ci în fruntea lor. O rafală mătură solul pietros în faţa lui Mihnea, împrăştiind ricoşeuri de pietre în toate direcţiile. O a doua, mai precisă, îl dădu pe spate. Năucit, se ridică în capul oaselor, răsucindu-se pe burtă şi târându-se în faţă. O durere surdă în partea dreaptă a pieptului, doar atât. Cu stânga se pipăi şi mulţumi Cerului că placa frontală a vestei antiglonţ rezistase. Fără ea, ar fi fost mort. Printre împuşcături, auzi o voce: „Sunt rănit! I’m hit!” *Aruncă o privire spre stânga şi încremeni. Căpitanul Petre Tiberius era căzut într-o rână, lângă el, soldatul Breban îl întreba repetat: „Şefule, şefule, eşti rănit?”*

}n mijlocul haosului, al rafalelor de armă automată, al strigătelor şi comenzilor în engleză şi română, o fracţiune de secundă rămase paralizat. Comandantul său, idolul său, era căzut. Apoi simţi adrenalina care îi alerga prin vene şi îi bubuia în urechi, dublată de o ură necruţătoare. Uitase de gloanţele ce şuierau peste tot, uitase de durerea din piept. Se azvârli înainte nepăsător la plumbii fierbinţi ce-i şuierau pe la urechi. Se năpusti în clădire la doi paşi în urma lui Fabian, prin praful de cortidă şi moloz ce împiedica vizibilitatea la doi paşi. Strigă către Fabian: „Stânga!” în timp ce răsucea arma spre dreapta. La doi metri de el, un chip bărbos într-o haină lungă aţinti un AK-47 spre el. A tras de aproape vreo şase gloanţe chiar înainte să-i poată distinge trăsăturile, aruncându-l cât colo cu izvoare

sângerii pe fondul cenuşiu al hainei sale lungi. În spatele lui, aşezat turceşte, un alt chip cu o barbă albă lungă până la piept, tot cu un AK-47 în mână. L-a spulberat craniul cu două gloanţe şi trupul uscăţiv, de ascet, căzu într-o parte, firele albe ale bărbii începând să se năclăiască cu sânge şi creier ce se scurgea din scalpul deschis. Se roti cu arma în mână, spate în spate cu Fabian, căutând alte ameninţări. Prin radio veneau informaţii cu nemiluita, diferite voci care strigau: „Gata, gata, totul OK!" sau cu accent american: „OK, all secured!"

Ieşi clătinându-se spre locul unde căzuse căpitanul Petre Tiberius. Era înconjurat de vreo cinci-şase soldaţi, printre care şi ofiţerul Rogers din Delta Force. Trupul căpitanului era inert, un soldat american striga ceva într-o staţie TAC-SAT cu transmisie prin satelit, încercând să dirijeze un elicopter.

Şocat, Breban repeta a nu ştiu câta oară:

— Mi-a zis că îl doare capul, m-am uitat, dar nu avea nimic. Apoi a zis că nu poate respira, i-am desfăcut vesta şi am văzut că a fost lovit din lateral, glonţul cred că i-a străpuns inima şi plămânii!

Căpitanul Petre Tiberius va muri în elicopterul MEDEVAC care îl va ridica la ora 4.30 pentru a-l duce la spital. Post mortem va fi avansat la gradul de maior, el fiind primul ofiţer român căzut în luptă în afara ţării după al doilea război mondial. A căzut în Afghanistan în aceeaşi zi în care, la Bruxelles, miniştri apărării din ţările NATO sărbătoreau şaizeci de ani de la crearea organizaţiei.

Până în acel moment Batalionul 1 Operaţiuni Speciale „Vulturii" mai avusese patru răniţi, tot în Afghanistan. Unul îşi pierduse un picior, altul un picior şi un ochi, altul auzul.

Căpitanul Petre Tiberius era al zecelea militar român ucis în Afghanistan începând cu 2002, anul implicării României în misiuni de luptă în această ţară.

I

14 aprilie 2014, ora 14.00
Bucureşti, Cimitirul Eroilor Neamului

Salvele de armă răsunară sec. Odată trase, soldaţii puseră arma la picior şi rămaseră neclintiţi, cu privirile duse în gol, departe, peste grupul de oameni, civili şi militari, strânşi în jurul catafalcului. Fanfara începu un marş funebru ale cărui acorduri grave începură să se reverse printre crucile şi monumentele de piatră aliniate ca la paradă. Desprinzându-se de atmosfera solemnă, unii dintre cei adunaţi începură să se mişte dezmorţindu-se, schimbând cuvinte în şoaptă, de parcă din gesturile lor încă le era teamă să nu spulbere solemnitatea momentului.

Absent, generalul Constantin Puşcaş, şeful Statului Major General al armatei române, se desprinse din primul rând al grupului şi se apropie de sicriu. Chipul generalului Gheorghe Apostolescu era deosebit de senin, de parcă suflul morţii l-ar fi surprins cu o clipă înainte ca un zâmbet să-i lumineze faţa ridată. Îmbrăcat în uniforma ce o purtase în război, atunci în anii ’40, având prinse la piept toate decoraţiile primite pentru merite deosebite în luptele purtate pe ambele fronturi, părea că doar mantia albă cu crucea brodată de cavaler al ordinului „Mihai Viteazu” îi stătea oarecum nepotrivit, în intenţia de a-i ascunde braţul drept paralizat cu degetele pierdute în luptele de la est de Nistru în primăvara lui 1944. Generalul Puşcaş se aplecă deasupra sicriului şi depuse un sărut apăsat pe fruntea ridată, apoi se ridică repede şi se trase înapoi şoptind pentru sine:

— Odihneşte-te în pace, bătrân luptător!

Lacrimi mari şi grele începură să i se prelingă pe obraji în timp ce se îndepărta pe aleile înguste, sperând ca zgomotul paşilor scrâşnind pe pietriş să acopere cât mai mult din acordurile solemne ale fanfarei ce tulbura liniştea mormintelor străjuite de crucile albe, aliniate cu grijă. Nu dorea să fie de faţă la momentul coborârii sicriului în groapa săpată regulamentar, nici să fie în preajma politicienilor sau reporterilor veniţi să surprindă trecerea în nefiinţă poate a ultimului luptător adevărat pentru cauza neamului în cumplitul măcel din al doilea război mondial. Dorea să fie singur cu gândurile sale, cu amintirea celui ce a fost generalul Gheorghe Apostolescu, ce a luptat cot la cot cu

bunicul său în tranşeele însângerate de pe două fronturi ale celui de-al doilea război mondial. Şi mai presus de toate, dorea să şi-l amintească aşa cum ştia el.

Era Crăciunul anului 2001. Fusese avansat maior de puţină vreme şi era în concediu. Din nefericire, logodnica sa, viitoarea sa soţie de fapt, avusese o problemă şi nu au putut petrece Crăciunul împreună. Tatăl ei avusese un atac de cord şi ea fugise acasă, la Craiova, pentru a fi alături de el. Îi rămăsese posibilitatea de a petrece Crăciunul singur, în apartamentul luat în rate din Bucureşti, sau de a şi-l petrece în garnizoană, alături de alţi ofiţeri burlaci, printre multe sticle de băutură. Nici una dintre idei nu-i surâdea prea mult, aşa că a decis să facă o încercare, o vizită pe care ar fi trebuit să o facă demult cuiva, de când bunicul său i-a spus despre existenţa lui.

De mic copil crescuse cu poveştile bunicului. Povestea despre ţară, despre curaj, despre eroism şi datorie. Cu poveştile sale despre oameni şi locuri despre care nu auzise nicicând a crescut până la vârsta discernământului maturităţii adolescentine, dar atunci pământul nu a mai avut răbdare şi l-a luat pe bătrânul ce povestea despre bărbaţi ce luptau curajoşi pentru reîntregirea ţării, despre soldaţi şi generali legendari, despre fapte de arme neasemuite, despre lupte ce puteau fi comparate doar cu basmele ce-i legănaseră copilăria. Dar bătrânul vorbise despre oameni şi locuri precise, iar el începuse, odată cu vârsta maturizării, să verifice poveştile bătrânului. Până la căderea comunismului, în acel decembrie de foc 1989, atunci când luptase cu arma în mână împotriva a ceea ce bătrânul numise cu ură „ciuma roşie”, datele obţinute au fost puţine, doar din amintirile altor bătrâni care acceptau cu greu să vorbească cu un tânăr exaltat ce putea fi oricând agent al Securităţii. Ulterior, datele s-au strâns, accesul la arhivele militare a fost mai facil, mai ales că alesese cariera militară. De multe ori s-a întrebat dacă această alegere a fost ceea ce ar fi dorit el să facă sau poveştile bătrânului i se înşurubaseră în subconştient în aşa manieră încât să-l determine să facă acest pas spre cariera armelor. Această întrebare l-a chinuit multă vreme, pe băncile Academiei Militare şi ulterior în cariera sa, până atunci, la acel Crăciun al anului 2001.

Sunase la unul din apartamentele dintr-o casă veche, împărţită între proprietari, casă ce îşi păstrase stilul şi atmosfera

anilor 1930, de parcă timpul s-ar fi oprit în loc măcar pentru ocupanţii lor, oferindu-le parţial iluzia că ar fi rămas tot acolo, în vremurile în care comunismul părea un pericol depărtat, că ideologia unor exaltaţi ca Lenin şi Stalin nu va pătrunde niciodată dincolo de uşile înalte de stejar ce vegheau boitele masiv arcuite.

Sunase deja a doua oară şi era pe cale să renunţe, atunci când percepu zgomotul unor paşi târşiţi în papuci de casă. Uşa se deschise larg şi o voce şoptită îl pofti înăuntru. Păşi cu sfială în antreu, apoi în sufragerie. Camera era mobilată modest, stilul părea rupt din timp. Doar o bibliotecă imensă plină de cărţi denota preocupările proprietarului. Afundat într-un fotoliu străvechi, cu arcurile rupte, Constantin Puşcaş i se adresă bătrânului, spunându-i cine este. Adusese cu el o sticlă de vin de Murfatlar şi un cozonac cumpărat de la unul din non-stopurile din apropiere.

Bătrânul primi cadourile, desfăcu sticla de vin turnând lichidul în două pahare, apoi tăie cozonacul cu gesturi calme, precise, deşi la un moment dat mâna păru să-i tremure. Pe o farfurie, îi oferi oaspetelui câteva felii alături de paharul de vin. Apoi se aşeză alături de el pe un scaun şi ridică paharul:

— Crăciun fericit, domnule căpitan Puşcaş!

Apoi începu să povestească, lent, apoi din ce în ce mai abrupt. Constantin Puşcaş nu încercă să-l întrerupă nici măcar o dată.

— Exact acum şaizeci de ani, am petrecut Crăciunul alături de bunicul tău… Eşti nepotul generalului Vasile Puşcaş, nu?

Dădu din cap.

— Bunicul îmi vorbise despre dumneavoastră, spunea că aţi luptat alături de el…

— E un fel de a spune, nu alături de el, ci sub ordinele lui, deşi cu un comandant extraordinar cum a fost bunicul tău, acest lucru putea fi trecut cu vederea. Să nu uiţi, poate vei comanda oameni în luptă, spuse ridicând vocea şi îndreptând un deget parcă acuzator spre el, să nu uiţi, apropie-ţi oamenii şi aşa îi vei putea conduce prin cele mai grele încercări, altfel îi vei pierde şi nu îţi vei da seama de asta decât atunci când va fi prea târziu! Să nu uiţi asta niciodată!

Coborî vocea până ajunse aproape o şoaptă:

— Multe lucruri ar trebui să nu uiţi ca să ajungi un bun

comandant, dar paradoxul face să nu ştii niciodată dacă ai ajuns într-adevăr ceea ce ţi-ai dorit!

Răsuflă adânc, apoi continuă:

— În 1941, chiar acum, de Crăciun, eram într-o izbă izolată alături de câţiva ofiţeri şi subofiţeri, nu departe de Evpatoria, în valea Kacea. În ultimele zile luptaserăm din greu curăţând flancul drept al trupelor germane ce avansau spre Sevastopol. De fapt, luam parte la ceea ce se va numi primul asalt al Sevastopolului, asta după ce am interceptat mai devreme şoseaua dintre Simferopol şi Evpatoria, capturând trupele sovietice ce se retrăgeau spre portul ce va fi asediat. Până la 25 decembrie curăţiserăm zona, iar seara ne-a găsit în acea izbă amărâtă, încercând să ne încălzim. Afară, gerul a coborât temperatura la minus 30 de grade Celsius, aşa că focul din soba primitivă ni se părea o binecuvântare. La un moment dat, uşa s-a deschis şi a apărut superiorul nostru, bunicul tău, maiorul Puşcaş. Fusese avansat în aceeaşi perioadă în care şeful nostru, colonelul Radu Korne, primise Ordinul „Mihai Viteazu” clasa a II-a, pentru participarea la încercuirea şi distrugerea armatelor a 9-a şi a 18-a sovietice, dincolo de Nistru, în zona Akimovka. Tot atunci am fost avansat şi eu căpitan. Deci, bunicul tău intră în izbă cu câteva sticle de votcă sub braţ şi culmea, cu una de şampanie! A fost un Crăciun de neuitat, chiar şi colonelul Korne a apărut într-un târziu să ne ureze Crăciun fericit şi să ciocnească cu noi un pahar de şampanie!

Făcu o pauză, ca pentru a-şi trage răsuflarea, doar pentru a continua cu voce scăzută:

— Aşa cum şi tu ai apărut acum, după şaizeci de ani, cu o sticlă de vin să înveseleşti Crăciunul unui biet bătrân ramolit! Asta nu cred să fie o întâmplare.

— Ce s-a întâmplat după Crăciun?

Bătrânul oftă.

— A doua zi, 26 decembrie, sovieticii au debarcat în peninsula Kerci, în partea estică a Crimeii. Am plecat să-i respingem, de data asta ca parte a grupului Groddek. În cursul luptelor, Groddek a fost ucis şi colonelul Korne a preluat comanda trupelor germano-române, conducându-ne încă o dată la victorie. Aş putea vorbi multe, dar poate, dacă vei dori, îţi voi povesti altă dată, nu ştiu dacă chiar îţi doreşti să petreci noaptea sfântă a Crăciunului ascultând poveştile unui bătrân

nebun.

Puşcaş protestă, dar bătrânul zâmbi amânând discuţia. Era momentul, acum ori niciodată. Puşcaş se hotărî, după o luptă intensă în interiorul conştiinţei sale:

— Ce fel de om, ce fel de comandant, a fost bunicul?

Bătrânul îşi întoarse privirea spre el, de acolo, de departe şi demult şi îl învălui într-o căutătură caldă.

— Ce pot să-ţi spun de spre omul care mi-a salvat viaţa, nu o dată şi nu numai mie, în atâta vreme petrecută împreună pe front? Despre omul pe care l-aş fi urmat oriunde şi l-am urmat şi numai eu, ci şi toţi oamenii din unitate?

Oftă greu, apoi îi studie chipul cu atenţie, de parcă l-ar fi văzut prima oară.

— Te-ai uitat în oglindă în ultima vreme? Ai ochii lui, mai mult, ai privirea lui, ai o hotărâre dârză înscrisă în privire pe care puţini o pot percepe! Ascultă-mă bine, dacă Cerul va permite, vei ajunge un mare comandant de oşti! E scris în ochii tăi, destinul este al tău! Chiar dacă bunicul tău nu ar fi fost generalul Puşcaş, chiar dacă nu ai fi avut-o în gene, tu te-ai născut pentru acest destin! Atâta doar că încă nu eşti conştient de asta! Priveşte în faţă, spre viitor! Şi, încă ceva, să nu dezamăgeşti! Vei ajunge în momente decisive, pe muchie de cuţit şi atunci să nu uiţi niciodată cine eşti şi ce ai de făcut! Şi fă-o fără să priveşti înapoi! Doar fă-o!

Mai bine de un minut, Constantin Puşcaş a rămas cu privirea în podea. Apoi s-a ridicat ca în transă, îndreptându-se spre ieşire. Înainte de a apuca clanţa uşii, bătrânul îl prinse de mânecă silindu-l să se întoarcă:

— Încă ceva, să nu aştepţi niciodată recunoştinţă din partea celor pe care îi vei apăra. Ei vor fi primii care te vor condamna pentru orice.

Puşcaş se opri câteva clipe buimăcit, în timp ce bătrânul continuă fără milă:

— Să nu crezi că vorbesc prostii, dar ştii cum a murit generalul Radu Korne, mândria cavaleriei române? Bătut şi chinuit de Mavromet şi banda lui de torţionari în închisoarea de la Văcăreşti, în anul 1949! Chiar el, decorat cu ordinul „Mihai Viteazu” în ambele războaie mondiale! Generalul Gheorghe Avramescu, comandantul corpului de munte în Crimeea, a fost terminat de ruşi în martie 1945! Sunt sute de generali şi ofiţeri

ucişi în închisoare doar pentru că şi-au făcut datoria faţă de ţara şi neamul care se grăbeşte să-i uite! Mai recent, veteranii moldoveni ai războiului de pe Nistru din 1992 trăiesc de pe o zi pe alta, nevoiţi să-şi părăsească căminele ocupate de separatişti, lipsiţi de orice mijloace de trai şi de orice consideraţie! Sunt din Republica Moldova, dar suntem acelaşi popor şi ne tratăm la fel eroii, nu? Crezi că este doar vina comunismului? Nu...! Poate vom fi membri NATO şi UE, dar priveşte-i pe veteranii de război cum mor în mizerie, sunt zeci de mii, în timp ce în Germania, ţară care a pierdut ambele războaie mondiale, poliţistul din intersecţie schimbă culoarea semaforului doar pentru a traversa strada un veteran de război! Ce se întâmplă cu membrii rezistenţei armate anticomuniste? Nimic, sunt uitaţi şi lăsaţi să moară în mizerie, fără nici un dram de recunoştinţă! În ţara noastră, singura din lagărul estic care a avut o adevărată mişcare de partizani anticomunişti! Pentru asta am luptat noi împotriva ciumei comuniste? Îmi vin în minte cuvintele lui Ion Gavrilă Ogoranu, conducătorul unui grup de rezistenţă anticomunistă din Munţii Făgăraşului, la comemorarea fraţilor săi căzuţi în lupta împotriva cotropitorului roşu: „Mamă Ţară, iartă-ne că am îndrăznit să luptăm şi să murim pentru tine!” Asta suntem şi asta meritǎm!

Îl smuci mai tare de mânecă silindu-l să-l privească direct în ochi, în ochii săi stinşi de bătrân luptător, ochi care au văzut multă luptă şi moarte, iar mâinile sale uscate, cu vene albastre proeminente şi degete noduroase agăţate de mâneca sa, mâini care au ucis şi care au trimis oameni la moarte, strângeau cu tăria disperării stofa paltonului, refuzând să se desprindă.

— Să nu uiţi asta niciodată, deoarece avem acelaşi destin! Să luptăm şi să murim pentru ţară, ca mai apoi ea să ne întoarcă spatele!

Dar Puşcaş se smulse şi deja alerga pe scări în jos grăbit să se piardă în noaptea rece, urmărit de cuvintele bătrânului.

La fel se simţea şi acum, ca şi atunci, alergând. Îi venea să fugă ca şi atunci, în 2001, să se distanţeze cât mai departe de temerile adânci ale subconştientului, temeri pe care nici chiar el însuşi nu şi le-a putut distinge clar, distinct, aşa cum făcuse această umbră trecută dintr-un război îndepărtat. Iar acum umbra trecuse alături de ai săi, în masa umbrelor pierdute ale căror trupuri fuseseră presărate de la Prut, spre Nistru, prin

Crimeea şi Caucaz, în stepa kalmukă, până la Stalingrad şi înapoi, pe linia Iaşi-Focşani-Nămoloasa, ca apoi să treacă la vest, pe la Oarba de Mureş, în Budapesta şi Munţii Tatra, în Bratislava şi Austria. Mai erau umbre rămase pentru totdeauna în calvarul prizonierilor din Siberia, de la drumurile şi lagărele din Kazahstan, până în Extremul Orient şi dincolo de Cercul Polar, în minele îngheţate de la Kolîma.

Dar nu poţi fugi de destin. Iar destinul său a făcut ceea ce bătrânul luptător abia a prefigurat. A crescut datorită muncii şi profesionalismului, curajului şi combativităţii, a ajuns în Statul Major şi s-a distins prin creativitate şi cunoştinţele profunde asupra artei militare şi a tendinţelor sale de dezvoltare. Venea acasă seara doar pentru a se afunda în studii şi lecturi despre complexitatea fenomenului militar, a posibilităţilor de evoluţie, a tuturor factorilor de influenţă, precum şi a tacticilor şi strategiilor militare din cele mai vechi timpuri până în prezent. De un mare folos i-au fost discuţiile şi sfaturile istoricului militar Radu Dăianu, un tânăr profesor ce preda inclusiv la Academia Militară. Iar sfaturile sale au fost de nepreţuit atunci când a avut cea mai mare nevoie de ele, nu demult, în timpul războiului cu Ucraina. Dar războiul s-a terminat, cum ar zice unii prieteni ai săi, în coadă de peşte şi acum noi provocări stăteau în faţa şefului Statului Major General, post pe care ajunsese să-l ocupe cu ceva vreme în urmă.

Parcă de aceea dorea să fugă. Să fie cât mai departe de toţi şi de toate, să nu aibă preocupările şi grijile care îi apăsau sufletul. Dacă ar fi fost un simplu cetăţean nu ar fi trebuit să se ferească de lume, de reporteri, ar fi fost suficient să vină şi să plece pur şi simplu. Dar, fiind o personalitate publică, fără voia lui, orice gest îi era interpretat, disecat şi discutat, de parcă asta ar fi fost intenţia lui. Of, Doamne, vroia doar puţină linişte şi intimitate! Nu dorea ca lacrimile lui să fie studiate şi analizate la posturile TV, dorea doar să fie lăsat puţin în pace. Dorea ca măcar pentru câteva ore să fie un simplu cetăţean, cufundat în durerea lui sinceră pentru cineva care va fi înmormântat peste puţină vreme.

Aproape de capătul aleii ce ducea spre ieşirea din cimitir, era aşteptat. În afară de cei doi băieţi de la SPP ce îl urmau pretutindeni, o siluetă cunoscută străjuia poarta de ieşire. Apropiindu-se, generalul Constantin „Titi” Puşcaş îl recunoscu

pe şeful SRI Vlad Sorescu, prietenul său. Se întrebă unde sunt bodyguarzii acestuia, din moment ce nu îi remarcase încă. Să fie mai discreţi sau mai bine pregătiţi decât ai săi?

Sorescu nu îi lăsă prea mult timp de gândire. Imediat ce ajunse lângă el, îl apucă de braţ conducându-l spre o maşină.

— Avem de vorbit! îi mai spuse înainte de a deschide portiera.

II

26 martie 2014, ora 9.30
Viena, Ambasada americană

Miss Madeleine Carter nu mai era o femeie tânără, dar nici în vârstă. Era ceea ce americanii numesc o femeie coaptă şi bine conservată. Trecută de treizeci şi cinci de ani, drăguţă, cu un păr blond şi drept, ce-i încadra ovalul feţei prelungi, era departe de prototipul frumuseţilor americane ce tronau pe primele pagini ale revistelor. Asta deşi ochii albaştri nu-i erau lipsiţi de strălucire, iar machiajul reuşea cu succes să ascundă ridurile fine ce începuseră să le apară pe la colţuri. În rest, tiparul clasic: buze subţiri, nasul drept, bărbia puţin mai ascuţită. Dacă niciodată în viaţa ei nu a apărut ca şi o bombă sexy, gurile rele din ambasadă spuneau că era din vina taioarelor cu linie excesiv de decentă care se încăpăţâna să le poarte atât la serviciu, cât şi în viaţa de zi cu zi. Poate că ar fi avut o siluetă interesantă, dar taioarele de genul acesta nu sunt făcute să se muleze pe forme, în aşa fel încât să atragă ca un magnet privirile bărbaţilor care ar fi traversat sala de aşteptare a cabinetului ambasadorului. În plus, miss Carter părea să nu agreeze nici decolteurile adânci, probabil considerând ca şi lipsită de echitate această modalitate de atragere a liniei ochilor oricărei fiinţe masculine ce s-ar fi prezentat în faţa biroului secretarei domnului ambasador cu scopul de a solicita o întâlnire cu acesta. Aceleaşi guri rele spun că din cauza acestor taioare şi rochii lipsite de gust, miss Carter a ajuns la o anumită vârstă fără să se căsătorească, în ciuda unor relaţii mai mult sau mai puţin pasagere din viaţa ei. Că din cauza lipsei de gust în ceea ce priveşte îmbrăcămintea, a ajuns să se refugieze în muncă, iar această muncă fără preget, precum şi o bună cunoaştere a limbii germane şi culturii vieneze moştenite de la o bunică austriacă, au făcut-o să avanseze până la postul de primă secretară a ambasadorului Statelor Unite ale Americii în Austria, Excelenţa sa domnul Michael O’Sullivan.

Un alt aspect, deloc de neglijat, din punctul de vedere al aceloraşi guri rele din cadrul personalului ambasadei de pe Boltzmangasse 16, care ar sta în calea potenţialelor relaţii afective ale domnişoarei Madeleine Carter, era aerul rece, aproape dur, de cerber, cu care trata orice persoană care se

apropia de biroul ei cu scopul de a pătrunde în cabinetul ambasadorului O'Sullivan. Era o căutătură de gheaţă ce-l ţintuia chiar şi pe cel mai amabil solicitant, în timp ce miss Carter verifica cu străşnicie ca programul ambasadorului să fie respectat întocmai şi la timp. Orice derogare era aspru sancţionată, atât prin gesturi, cât şi prin atitudine.

Chiar acum, privirea-i inchizitorială îi era fixată în ochii de un albastru spălăcit ai unui personaj înalt, cu trăsături regulate şi falei puternice. Acesta, fără să o ia în seamă, rosti cu o voce răsunătoare, într-o engleză cu accent puternic:

— La domnul ambasador!

— Aveţi programare? îi răspunse plat, gata să-l concedieze.

Departe de a fi impresionat, bărbatul continuă:

— Nu cred, dar sunt sigur că mă va primi!

Împinse spre ea, peste birou, un cartonaş ca o carte de vizită ce avea scris pe el doar un nume şi atât.

— Doar anunţaţi-mă!

Secretara ezită câteva secunde, în timp ce citea numele înscris pe cartea de vizită. John Turner. Un nume care nu-i spunea nimic, iar aşa-zisul posesor al acestuia nu putea fi american, nu cu accentul ăsta îngrozitor. Dar ceva o făcu să întindă mâna spre telefonul ce-i făcea legătura cu cabinetul ambasadorului. Poate legat de siguranţa de sine a personajului, sau poate doar curiozitatea, deşi acest mic viciu nu intra în preocupările ei profesionale.

— *Yes,* Maddie…

— Un domn John Turner vrea să vă vorbească… Nu are programare…

— Ah, da, pofteşte-l înăuntru, Maddie… A fost ceva… hm… de ultim moment!

O scurtă pauză, apoi continuă:

— Nici nu-l mai trece în programul pentru azi… Oricum, e ceva de natură… să-i zic neprofesională, sau personală… Încă ceva, Maddie, s-ar putea două din cafelele tale grozave?

Trecând peste surprinderea ce i se întipări pe faţă, miss Carter replică:

— Desigur, domnule ambasador!

Apoi îl pofti pe necunoscut cu un gest al mâinii spre intrarea cabinetului ambasadorului. Acesta îi adresă o privire impersonală, în care miss Madeleine Carter nu desluşi nici o

urmă de ironie sau triumf. Doar o simplă mulţumire.

Două minute mai târziu, când intră cu cafeaua, îi găsi pe cei doi bărbaţi aşezaţi nu la birou, ci în fotolii lejere la măsuţa joasă din extremitatea cabinetului. Miss Madeleine Carter aşeză tăviţa ce conţinea serviciul de cafea pe măsuţă, având grijă ca aceasta să fie la îndemâna ambilor interlocutori. Întinzând mâna după ceaşca aburindă din porţelan chinezesc cu încrustaţii complicate, ambasadorul îi zâmbi cald:

— Mulţumesc mult, Maddie…

Necunoscutul nu zise nimic, nici nu ridică privirea spre ea. Secretara se îndreptă spre ieşire urmărită de privirea ambasadorului. Înainte de a ieşi şi a închide uşa în urma ei, încheie cu supremul ei gest de cochetărie: îşi aranjă uşor vesta taiorului, un gest firesc care îi permise să declanşeze imperceptibil mica telecomandă a dispozitivului de înregistrare minuscul încorporat în porţelanul zaharniţei serviciului de cafea.

29 martie 2014, ora 13.50
Tikrit, Irak

Locotenentul Coach ridică braţul. Întregul şir încremeni, aşteptând cu urechile ciulite. Lipiţi de peretele fierbinte, grupa de puşcaşi, cu armele pregătite, parcă uitase să respire. De partea opusă a curţii, pe o străduţă paralelă, o altă grupă din plutonul 3, compania C, Batalionul 2, Divizia 1 Infanterie avansa cu precauţie.

Locotenentul Coach se întrebă pentru a nu ştiu câta oară dacă este adevărat că în ultimele clipe ale vieţii, întreaga existenţă ţi se derulează înaintea ochilor. De la începutul stagiului său în Irak, a fost de câteva ori la un pas de moarte, dar nu i s-a întâmplat niciodată. Poate doar din cauză că încă nu i-a venit sorocul, sau pur şi simplu legendele nu erau adevărate. Cum ştii dacă moartea te-a însemnat deja sau nu? Asta e, nu ştii! Poate atunci când vei ajunge să-ţi dai cea din urmă suflare, viaţa ţi se va perinda prin faţa ochilor într-o ultimă fracţiune de timp dilatat la extrem, în care vei vedea tot ce a fost, dar nu vei mai avea timp nici de analize, nici de regrete, dar să mai schimbi ceva?

Se întrebă dacă va regreta angajarea sa în Irakul frământat de ani de zile de luptele surde ale insurgenţilor împotriva

guvernului de la Bagdad, instalat de trupele americane după căderea lui Saddam Hussein în 2003.

Chiar dacă Saddam a fost judecat, condamnat şi executat în ultima zi a anului 2006, insurgenţa continua, acel veşnic şi istovitor război de gherilă căruia trupele fidele guvernului, alături de coaliţia multinaţională condusă de americani, nu reuşeau să-i dea de capăt. Asta şi datorită faptului că opozanţii se numărau din cele mai diferite palete etnice şi politice, partide care în timpuri normale nu s-ar fi aflat niciodată de aceeaşi parte a baricadei. Cum s-ar împăca de exemplu sunniţii rămaşi credincioşi amintirii lui Saddam Hussein şi grupaţi în jurul rămăşiţelor partidului Baas cu şiiţii ridicaţi iniţial de Muqtada al Sadr şi susţinuţi de Iran? Dar kurzii al căror scop suprem rămânea autonomia până la independenţă a nordului grupat în jurul oraşului Mossul, fapt care a atras raidurile Turciei dincolo de graniţă, îngrijorată de posibila secesiune a minorităţii kurde de pe teritoriul propriu? Peste toate acestea, luptătorii Al-Qaeda îşi practicau cu ură jihadul împotriva a tot ce însemna necredincios sau posibil colaboraţionist. Asta în ciuda eliminării printr-un raid aerian a celui mai celebru lider al grupării în Irak, Abu Musab al-Zarqawi, ucis la 7 iunie 2006 lângă oraşul Baquba. Lui al-Zarqawi i-a luat locul Abu Ayyub al-Masri, apoi alţii au ridicat stindardul răzbunător al Profetului împotriva ocupanţilor.

Dar răzbunarea jihadiştilor parcă nu mai avea forţă, sau strategia americană condusă de generalul David Patreus a dat roade, cert este că insurgenţa a dat înapoi, mare parte din forţele ei fiind convinse de necesitatea unei stabilizări a situaţiei sau era doar o reacţie de moment, anticipând retragerea trupelor americane. Această retragere, totuşi se petrecuse, armata americană predând rând pe rând controlul provinciilor pacificate trupelor irakiene. Dar totuşi, la cererea guvernului irakian, confruntat acum pe lângă forţele insurgente în creştere şi cu potenţiale mişcări secesioniste, un număr mult redus de trupe americane şi aliate, continuau să asigure instruire, asistenţă şi în unele cazuri, ca şi cel de faţă, participare directă în acţiunile împotriva potenţialelor nuclee teroriste susţinute şi finanţate de Al-Qaeda. O nouă categorie de conflicte şi ameninţări, mai rare şi mai difuze, stăteau acum în faţa noilor forţe de securitate irakiene, dirijate de mentorii lor americani şi aliaţi.

La atmosfera de război împotriva unui inamic difuz, ce prefera DEI (dispozitivele explozive improvizate) din ce în ce mai rafinate şi mai greu de detectat în calea convoaielor şi ambuscadele ingenioase, i se mai adăuga şi nesiguranţa de a nu şti în cine să ai încredere dintre localnici. Prietenii de azi devin duşmanii de mâine şi invers. Nu poţi să ai încredere în nimeni, orice informaţie trebuie să fie răsucită pe toate feţele înainte de a trece la acţiune, iar atunci când este luată decizia de a ieşi din interiorul bazelor şi zonelor de siguranţă bine păzite, uneori este prea târziu.

Chiar şi acum, locotenentul Coach se întrebă dacă nu cumva este o capcană. Informaţia venise de la un localnic ce se dovedise fidel până acum. Dar de acum înainte? Dacă era o cursă? Nu trebuia uitat că se aflau în Tikrit, locul naşterii şi fieful fostului preşedinte Saddam Hussein, iar pretutindeni acesta avea fideli, chiar şi la multă vreme după moarte. Ca tânăr soldat, luptase în zonă în a doua bătălie de la Fallujah şi învinsese, dar acum, cu doar o companie abia susţinută de elemente dintr-o armată irakiană nesigură?

Sosise momentul adevărului. Acum vor vedea dacă a fost o cursă sau nu. Casa făcea parte dintr-un şir de clădiri joase, după tipicul caselor înghesuite ce puteau fi găsite în orice oraş irakian, din Bagdad până în sud, la Basra.

Coach făcu un semn sergentului Sanchez, care păşi înainte. De statură medie, Sanchez părea vizibil incomodat de vesta antiglonţ, în mod sigur cu un număr mai mare. Intrarea în casă era din lemn, practic câteva scânduri asamblate pentru a păzi interiorul de priviri indiscrete. Soldatul Bull, imens ca o întruchipare a numelui ce-l purta, îl urmă pe sergent. Pentru a-şi pregăti intrarea şi a-şi lua un avânt mai amplu, cei doi săriră dincolo de cadrul uşii, cu scopul de a pătrunde dinspre partea opusă. Bull, neîndemânatic, călcă pe un vas de lut uitat în apropiere. Vasul se sparse în bucăţi cu zgomot, făcându-l să scape o înjurătură. Un freamăt din interiorul casei urmat de un strigăt în arabă îl făcu pe Coach să treacă la acţiune.

— *GO, GO!* răcni acesta, în timp ce Sanchez îşi repezi piciorul în uşă, chiar în dreptul închizătorii.

Purtat de avânt, sergentul se aruncă în interior, rostogolindu-se şi aterizând într-un genunchi, cu pistolul automat M-16 gata de tragere. Locotenentul Coach îşi iţi arma în cadrul uşii,

măturând interiorul cu privirea. În spatele său, soldaţii se repeziră înainte. Operatorul răcnea în staţia radio cerând sprijin aerian. Bull se aruncă prin dreapta în interior, luând poziţie de tragere, tocmai atunci când Coach îşi focusă privirea prin semiîntuneric asupra celor doi indivizi ce se ridicaseră înveşmântaţi în robe lungi, închise la culoare, cu capetele acoperite cu kefii în carouri alb-roşii. Pe un platou în mijlocul încăperii cafeaua din ibric se răsturnase, lichidul răspândindu-se pe podeaua de lut bătătorit. Sanchez a tras spre unul dintre cei doi ce ridica un AK-47 încercând să întrezărească ceva spre intrarea prin care lumina soarelui pătrundea fără milă. Acesta se răsturnă pe spate. Al doilea a măturat încăperea cu o rafală scurtă, dar imprecisă, deoarece gloanţele lui Coach l-au culcat repede la pământ.

Şirul de infanterişti s-a repezit în interior, zgomotul împuşcăturilor fiind acoperit de rotoarele celor două elicoptere Black Hawk ce apăruseră la joasă înălţime stârnind praful din micuţa curte interioară. Sanchez s-a ridicat avântându-se în următoarea încăpere, urmat la un pas de Bull şi încă doi. Coach alergă înspre partea opusă, alături de alţi patru soldaţi. Învălmăşeală, gloanţe şuierând, sângele pulsând în tâmple, o siluetă după o perdea, strigăte, comenzi, apoi din nou gloanţe şi sânge.

Coach se opri gâfâind aplecat, cu arma lăsată pe lângă corp. Nu, nu şi-a văzut viaţa derulându-i-se în faţa ochilor. Nu departe de el, soldatul Morris se tăvălea urlând, ţinându-se de coapsă, zbătându-se în mâinile sanitarilor ce încercau să-l liniştească. A avut noroc, artera femurală nu i-a fost atinsă. Mâine va fi acasă, într-un spital în State.

Abia acum, locotenentul Coach începu să perceapă informaţiile ce începeau să-i ajungă la ureche. Şase insurgenţi, toţi ucişi. De cealaltă parte, doar Morris rănit şi idiotul de Bull, cu câteva zgârieturi în urma unei căzături peste nişte ustensile agricole. Ieşi în prima încăpere, unde fu întâmpinat de Sanchez:

— Locotenente, ar trebui să vedeţi asta! îl conduse într-o altă încăpere ce se deschidea din cea din dreapta, în care intraseră Sanchez şi Bull iniţial. Aici, sergentul dădu la o parte câteva pleduri, lăsând să se vadă trei lăzi lungi de lemn stivuite lângă perete. Cu grijă, desfăcură capacul primei cutii. Două rachete, de un tip necunoscut, lungi de circa un metru şi jumătate, de

calibrul 82 mm şi inscripţionate cu litere chirilice, zăceau îngropate pe jumătate într-un strat de talaş. A doua ladă avea acelaşi conţinut. Ultima, cea mai de jos, era identică cu celelalte două. Cu o singură deosebire. O rachetă lipsea.

2 aprilie 2014, ora 9.10
Ierusalim

Subsolul clădirii masive era umed, în ciuda instalaţiei de aer condiţionat ce funcţiona din plin. Totuşi, era de preferat căldurii înăbuşitoare de afară, care se lăsase grea cu toate că încă era destul de dimineaţă. Moshe simţea tensiunea din multimilenarul oraş, chiar înainte de a ajunge să coboare aici, deoarece trebuise să traverseze o parte din el, trecând nu departe de Domul Stâncii. Ar fi vrut să aibă ocazia să treacă şi pe la Zidul Plângerilor, locul sfânt al evreilor din întreaga lume. Dar sarcinile de serviciu nu prea îl lăsau să meargă unde ar dori, cu toate că el îşi dăruia întregul talent şi toată energia statului Israel, patria tuturor celor ca el. Asta deoarece, la mai bine de şaizeci şi cinci de ani de la proclamarea independenţei, micuţul stat de cinci milioane de oameni continua să stea în coasta unei mase de peste şapte sute de milioane de arabi ce se întindea de la Atlantic până în Asia. Toţi doreau dispariţia micului stat, iar pentru a împiedica asta se afla şi el acolo.

De la întemeierea sa, Israelul dusese nenumărate războaie, luptând eroic pentru existenţă. Victoria sa a depins de mai mulţi factori, de la aportul nenumăraţilor săi susţinători şi sponsori, răspândiţi pe toate meridianele lumii, până la nepreţuita alianţă cu cea mai mare putere a lumii, Statele Unite ale Americii. Dar nu în ultimul rând, Israelul trebuia să fie recunoscător armatei sale, Tzahalul, extrem de bine pregătită şi motivată. Dar ceea ce nu se vede, dar se ştie, Israelul îşi datora existenţa şi supravieţuirea unui extraordinar de bun serviciu de informaţii. Shin Beth-ul era recunoscut ca unul dintre cele mai bune servicii de protecţie internă. Dar supremul serviciu secret continua să rămână Mossadul, ochii şi urechile statului Israel şi la nevoie braţul lung şi răzbunător al acestuia, capabil să lovească fără milă duşmanii, indiferent unde s-ar ascunde în această lume devenită din ce în ce mai mică.

Iar el, Moshe, ajunsese unul dintre adjuncţii şefului celui mai de temut serviciu de spionaj din lume. Cu posibilităţi reale de a deveni chiar conducătorul acestuia, odată cu pensionarea şefului, ce ar urma să se producă în câţiva ani. Dar acum, coborând scările spre subsolul insipid, nu se gândea decât la conţinutul dosarului ce-l purta sub braţ. Şi pe care va trebui să-l arate şefului. Acesta din urmă preferase ca loc al întrevederii această clădire anostă şi anonimă, aparţinând totuşi Mossadului, în locul sediului din Tel Aviv. Era poate mai intimă, mai discretă, sau poate mai aproape de liniile de front, cum îi plăcea să spună. Deoarece chiar aici, în Ierusalim, oraş sfânt pentru principalele trei religii monoteiste din lume, se simţea mirosul confruntărilor. Patrulele militare îl străbăteau în lung şi lat pentru a preveni atentatele sinucigaşilor palestinieni ce reuşeau să se strecoare cumva dincolo de zidul de securitate ce delimita teritoriul israelian de teritoriile palestiniene. Evacuarea acestora de către armata israeliană a creat mai multe probleme decât a rezolvat, încă din 2007, de când în Fâşia Gaza autoritatea a revenit Hamasului, pe când în Cisiordania Mişcării pentru Eliberarea Palestinei, în mâinile urmaşilor politici ai lui Yasser Arafat, situaţia nu a continuat decât să se complice din ce în ce mai mult, ridicând noi şi noi provocări Israelului şi implicit apărătorului din prima linie a acestuia, Mossadului.

Atunci când se aşează pe scaunul liber din biroul de la subsol, Moshe uită astfel de gânduri, concentrându-se doar asupra dosarului şi personajului căruia i-l înmână, chiar şeful Mossadului. Acesta îl parcurse calm, în linişte, de parcă ar fi fost singur. Din când în când îşi mai aducea aminte de existenţa lui, doar pentru a-i mai pune unele întrebări precise, la obiect. După care se cufunda din nou în lectură. Într-un final, directorul aruncă dosarul pe masă, apoi îşi îndreptă atenţia asupra lui Moshe.

— Identificarea musafirului este sigură?

Moshe aprobă.

— A fost fotografiat la ieşire. Identificare pozitivă. De fapt, conţinutul înregistrării nu prea lasă dubii…

Şeful dădu din cap.

— Cum ai de gând să foloseşti asta? şi indică dosarul lăsat pe masă. Sau, ai de gând s-o foloseşti?

Întrebarea era neutră. Moshe nu se putu abţine să nu se

gândească la tot ce implica răspunsul său. Şeful doar îi ceruse părerea fără să-şi exprime într-un fel opinia pentru un curs de acţiune sau altul. Astfel era evitată influenţarea sa, dar implica în acelaşi timp şi o argumentaţie solidă. Iar asta era ceea ce îi lipsea lui Moshe în clipa de faţă. Parcă se şi vedea cadorisit cu vreun comentariu de genul „de parcă n-am avea destule pe cap”. Începu şovăitor, parcă cercetând terenul:

— Mă gândesc la o modalitate…

Ochii cenuşii ai şefului îi zgâriară retina în timp ce sprâncenele i se ridicară uşor. Vocea îi suna altfel.

— Cred că mă aşteptam la ceva mai mult!

Moshe se aruncă:

— Am de gând să dezvălui principalele informaţii, în aşa fel încât să nu se ştie sursa lor.

— Cui? Americanilor? Sau presei?

Moshe dădu agitat din mâini la auzul referirilor despre presă. Ultimul lucru de care avea nevoie un serviciu secret era o presă avidă care să dea târcoale vreunui subiect ce ar avea o oarecare legătură cu activitatea sa, cunoscută fiind tenacitatea reporterilor de investigaţii în dezgroparea tuturor dedesubturilor afacerilor tenebroase. Cu toate astea, de multe ori serviciile secrete, indiferent de naţionalitatea lor, folosesc canalele presei pentru a-şi disemina dezinformările, intoxicările sau pur şi simplu pentru a testa unele reacţii. Dar în acest caz, mei nu putea fi vorba de aşa ceva.

— De presă nici nu poate fi vorba! Dar nici să-i informăm pe americani n-am putea fără să ne periclităm sursa. Dacă îşi dau seama că l-am înregistrat pe ambasadorul lor la Viena, în primul rând vor trece ambasada prin ciur şi dârmon, apoi vor pureca fiecare angajat şi contractor, de la femeia de servici până la băiatul cu laptele. Va ieşi un scandal mai mare decât în alte dăţi şi nu ne putem permite asta. Pe ei îi va interesa mai mult că îi spionăm decât materialul cu pricina. Cred că şi vor uita de conţinutul şi chiar de existenţa lui!

Şeful îl aprobă din cap gânditor. Nu, Israelul nu-şi putea permite un alt caz Johnathan Pollard, ofiţerul de marină evreu american condamnat pe viaţă pentru spionaj în favoarea Israelului.

— Atunci, cui…

Răsuflă adânc înainte de a răspunde.

— Românilor!

Sprâncenele directorului se ridicară şi mai mult.

— Mi se pare că e ca şi cum l-ai da americanilor…

— Nu, domnule director, românii vor fi direct interesaţi ca acest material să nu transpire! Sunt direct vizaţi! În plus de asta, ştiu şi exact la cine va trebui să ajungă, mai mult, pentru siguranţă îl voi livra personal!

Directorul nu-şi ascunse surprinderea. Făcu chiar un gest de nervozitate.

— Exclus! Riscurile sunt prea mari, eşti prea cunoscut! În plus, parcă n-am avea destule probleme ale noastre mai aproape…

În sfârşit, a spus-o, gândi Moshe.

— Cred că merită riscul, domnule director.

— Deoarece…

— Deoarece ne va rămâne dator. Iar această persoană de la vârful serviciilor secrete este un om de onoare… Nu uitaţi că românii au contacte nepreţuite cu toate ţările arabe, asta din vremea Războiului Rece. Nu o dată ne-au fost de un nepreţuit ajutor…

Directorului îi scăpă o mină de dezgust. Onoare, în spionaj, acolo unde se fac şi desfac alianţe mai rapid decât le-ai putea enumera…! Rămase câteva minute pe gânduri, apoi oftă.

— Ştii ceva, Moshe, te-am apreciat şi te apreciez ca unul dintre cei mai buni oameni ai Mossadului, am avut încredere în judecata ta fiindcă ai acel ceva special de nepreţuit în meseria noastră, anume flerul. În cazul acesta, fă cum crezi tu de cuviinţă! Dar nu uita că îţi joci cariera aici! Poate chiar mai mult decât atât, poţi implica serviciul într-un scandal cu urmări incalculabile, munca de ani de zile poate fi distrusă printr-un singur pas greşit şi ne-ar lua zeci de ani până am putea recupera ceva… Aşa că, fără riscuri inutile! Şi sper că vom putea beneficia, încă nu ştiu cum, de pe urma acestui… hm… schimb!

— Am înţeles, domnule director şi vă mulţumesc, zise Moshe ridicându-se şi luând dosarul.

Înainte de a ieşi se întoarse spre director.

— Încă ceva, în fiecare clipă ne jucăm cariera şi viaţa şi poate ceva mai mult, cum ziceaţi mai devreme!

— Ieşi odată! mormăi plictisit directorul Mossadului.

III

6 aprilie 2014, ora 7.14
Georgia, defileul Kodori

Răsăritul fusese diferit. De altfel, în fiecare dimineaţă, aici, în defileul Kodori, ce separa autoproclamata republică a Abhaziei de restul Georgiei, răsăritul soarelui era ceva unic. Părea că lumina se strecoară temătoare printre stâncile roşiatice ale Caucazului, cu teamă parcă de umbrele întunecate ce sălăşluiau în unghere ascunse printre crăpăturile de piatră, acolo unde întunericul era stăpân chiar şi în miezul zilei. Părea că noaptea doar se retrage temporar, până la apus, pentru ca să redevină stăpână până la un nou răsărit. Şi de fiecare dată o făcea altfel, uneori mai tiptil, agăţându-se de norii cenuşii de ceaţă, alteori mai rapid, alungată de profunzimea albastrului senin al cerului. Dar de fiecare dată revenea, uneori mai repede, alteori mai târziu, dar totdeauna înaintea asfinţitului ce prevestea încă o capitulare a soarelui în faţa stâncilor şi prăpăstiilor.

La fel ca şi istoria acestui ţinut, reflectă colonelul Levan Turashvili. De la începutul existenţei sale, Georgia a fost ocupată şi a reuşit să se elibereze întocmai cum lumina învinge întunericul. Dar forţele întunericului au tot revenit, fie că s-au numit arabi, tătari, persani, turci şi ultimii, ruşii. Indiferent de denumirea sau ideologia sub care şi-au manifestat dominaţia şi ocupaţia, ţarişti, bolşevici, sovietici, ruşi, încă n-au renunţat, la fel cum întunericul aşteaptă printre stânci şi prăpăstii orice urmă de slăbiciune a soarelui pentru a redeveni stăpân. Dar uneltele sale sunt acum mai rafinate.

Ca şi crearea de republici secesioniste susţinute de maica Rusie, menţinute cu soldaţi, bani şi arme tocmai pentru a fi un ghimpe în coasta celor care încearcă să se desprindă de sub tutela marelui stăpân. Deoarece menţinerea unor conflicte îngheţate pretutindeni pe teritoriul nesupuşilor era un mijloc formidabil de presiune ce nu putea fi ignorat. O ameninţare vizibilă, palpabilă, cu reizbucnirea conflictului făcea mai mult decât o mie de declaraţii politice. Iar bazele înaintate ale imperiului, capetele de pod militarizate din aceste zone separatiste, scăpate oricărui control, parcă abia aşteptau să sloboadă câinii războiului asupra celor care îndrăzneau să pună la îndoială axioma conform căreia Moscova continuă să fie

centrul lumii.

Iar Georgia, din toamna lui 2003, de la „Revoluţia trandafirilor”, în urma căreia preşedintele Mihail Şevarnadze, fostul ministru de externe sovietic al lui Mihail Gorbaciov, a fost înlocuit cu prooccidentalul Mihail Shakashvili, cam asta făcuse. A întors spatele marelui vecin care i-a dominat viaţa de la 1783, cu scurte pauze cum ar fi independenţa dintre 1919-1921 până la ocuparea de către bolşevici. Revolta georgiană din 1924 a fost înecată în sânge. Iar acest vecin, la proclamarea independenţei după colapsul imperiului din 1991, a creat două enclave separatiste, Abhazia şi Osetia de Sud, urmate şi de a treia, Adjaria, dar aceasta din urmă de scurtă durată, ea revenind sub jurisdicţia Georgiei. Dar cu Abhazia şi Osetia de Sud a urmat războiul, încheiat nedecis sub oblăduirea Moscovei, la fel cum s-a întâmplat şi în Moldova cu Republica Transnistreană.

Ghinionul Georgiei este poziţia sa geografică. La fel ca şi în cazul României, istoria sa este o consecinţă a geografiei. Situată pe limba de pământ ce desparte Marea Neagră de Marea Caspică, era poziţionată chiar în calea expansiunii sudice a Rusiei spre Peninsula Arabică şi mările calde asiatice. De aceea Georgia a ajuns să-şi respire doza de libertate doar atunci când forţele imperiului se aflau la reflux. Aşa s-a întâmplat şi în 1917, dar şi în 1991, odată cu cucerirea independenţei. Dar acum lucrurile se schimbă. Întunericul este gata să iasă din cotloane, sugrumând din nou soarele libertăţii pentru mica republică.

Dar ghinionul poate purta şi o doză de noroc. Iar acest noroc este tot o consecinţă a geografiei, care a făcut ca Georgia să fie aşezată chiar în calea posibilelor rute de transport ale petrolului şi gazelor din zăcămintele bogate şi insuficient exploatate ale Asiei Centrale. Iar acest lucru a atras asupra Georgiei mâna unor protectori puternici. Nu pentru ca să lupte armat pentru ea, dar măcar să le asigure spatele, să-i instruiască şi să-i înarmeze. Dar, mai ales, să-i asigure că nu sunt singuri. La referendumul din 5 ianuarie 2008, 72% din populaţia Georgiei s-a declarat favorabilă integrării ţării în NATO. Desigur, era o opţiune şi mai era cale lungă până acolo, dar orientarea devenise clară pentru toată lumea. Reformele trebuiau implementate, democraţia trebuia să avanseze sigur pe drumul ei, societatea şi economia la fel, dar tot nu ar fi fost de ajuns. Deoarece problemele

spinoase ale Georgiei încă nu găsiseră rezolvare. Iar aceste probleme erau două: Abhazia şi Osetia de Sud.

Cea mai periculoasă rămânea Abhazia, mai ales că din punct de vedere strategic ocupa o parte importantă din litoralul ţării, de la graniţa cu Rusia, gura de vărsare a râului Psou, până la nord de oraşul Anaklia, la vărsarea râului Inguri. Capitala acestei autoproclamate republici, nerecunoscute de nimeni până în 2008, era la Sukhumi, oraş port la Marea Neagră.

Colonelul Levan Turashvili duse binoclul la ochi scrutând cu atenţie şoseaua ce şerpuia practic suspendată de peretele stâncos. Părea săpată în versantul abrupt, agăţată de stâncă într-un echilibru precar, în dreapta perete aproape vertical, iar în stânga hău fără fund. Ceva nu era în regulă. Era un militar cu prea vastă experienţă pentru a nu simţi acest lucru.

Era încă tânăr locotenent ieşit de băncile şcolii militare sovietice, când, în 1990, a alergat la chemarea patriei sale ce se desprindea de sub tutela imperiului. Georgia, pentru a-şi impune independenţa, avea nevoie de o armată naţională, iar el, alături de mulţi alţii, dorea să-şi facă datoria. Dar, ca de fiecare dată în istoria zbuciumată a Georgiei, independenţa şi suveranitatea se plătesc cu sânge. Nici acum nu a fost o excepţie.

Imperiul sovietic nu renunţa la cuceririle sale. Pretutindeni, în ţările baltice, Moldova, Azerbaidjan, Tadjikistan, iar mai târziu Cecenia, voinţa Rusiei, moştenitoarea imperiului din toate punctele de vedere, se făcea simţită prin inventarea şi susţinerea, la nevoie prin implicare directă, a tulburărilor şi secesiunilor, prin susţinerea unor minorităţi sau inventarea altora, astfel încât fragmentarea fostelor republici unionale să devină un fapt împlinit. Existenţa forţelor armate sovietice, ulterior ruseşti, precum şi implicarea KGB-ului, ulterior FSB sau SVR, va simplifica mult lucrurile. Aşa s-a întâmplat în Moldova, unde Armata a XIV-a era staţionată în Transnistria şi tot aşa în Georgia, unde în Abhazia, lângă Gudauta, la aeroportul Bombori, era baza Regimentului 345 Aeropurtat din armata sovietică, precum şi Regimentul 643 antiaerian. În plus, Georgia avea o porţiune importantă de graniţă comună cu noua Federaţie Rusă.

Tânărul locotenent Levan Turashvili a primit devreme botezul focului. Deşi a trecut mult timp de atunci, îşi amintea ca şi cum ar fi fost ieri. Starea de urgenţă s-a declanşat în 12 decembrie 1990, în urma ciocnirilor sângeroase între osetini şi georgieni în

Tshkinvali, capitala aşa-zisei republici sud-osetine. În 5 ianuarie era în fruntea plutonului său, format din recruţi şi voluntari, ce intrau alături de alte forţe ale Gărzii Naţionale în Tshkinvali. Au fost întâmpinaţi cu foc, iar luptele de stradă s-au încins. Militanţii osetini, ajutaţi de voluntari ruşi, trăgeau cu furie asupra caselor şi şcolilor. Curând, oraşul s-a divizat în două zone, partea de vest controlată de osetini şi partea de est de georgieni. La sfârşitul lunii, georgienii s-au retras pe înălţimile din jurul oraşului, pentru a da o şansă armistiţiului mediat de ruşi. Părţile n-au ajuns la nici o soluţie, iar ambele tabere au reînceput lupta. Martie şi aprilie 1991 au fost luni de lupte grele, apoi a urmat o perioadă de acalmie, până pe la jumătatea lui septembrie, când focul s-a reaprins. Georgienii asediau Tshkinvali, încercând să oprească aprovizionarea oraşului, chiar au deconectat alimentarea cu energie electrică. Încercau mai ales să întrerupă fluxul proviziilor ce veneau pe şoseaua ce lega Tshkinvali cu Osetia de Nord, pe teritoriul Rusiei. În replică, osetinii au atacat satele georgiene, dedându-se la masacre. Georgienii au răspuns la fel. Ruşii au intervenit sporadic, mai ales în 1992, de partea osetină, bineînţeles. Această intervenţie, chiar dacă s-a încercat disimularea ei, a făcut ca războiul să se încheie nedecis. Nedecis însemna o înfrângere pentru Georgia, tânăra republică care îşi vedea periclitat viitorul încă din zorii existenţei sale modeme. Semnătura lui Eduard Şevarnadze şi a lui Boris Elţîn pe acordul de încetare a focului de la 24 iulie 1992 a însemnat consfinţirea existenţei unei enclave pe propriul teritoriu, enclavă asupra căreia autorităţile georgiene nu aveau nici un control. Pentru ca totul să pară ca la carte, s-au organizat trupe de menţinere a păcii (ruseşti) şi patrule mixte pe graniţă. Deci, deja aveam o graniţă. Trei mii de morţi, dintre care o mie de georgieni şi optzeci de mii de refugiaţi, pentru o graniţă în inima ţării. Levan simţea un gust amar. Un an mai târziu, luptătorii moldoveni din Transnistria vor simţi şi ei acelaşi gust amar.

Levan Turashvili considera că războiul cu osetinii l-a oţelit, l-a făcut mai puternic. A ucis inamici, a condus atacuri, regrupări şi contraatacuri printre clădiri, pe străduţe înguste, prin păduri şi pe dealuri. A văzut oameni căzând lângă el şi-a văzut oamenii decimaţi de artilerie, a văzut urmele atrocităţilor, oameni torturaţi, femei violate, copii schilodiţi. A văzut coloanele lungi

de refugiaţi ce se îndreptau spre teritoriul controlat de georgieni şi a avut o strângere de inimă. Oameni care au renunţat la tot, la casele, la pământurile lor muncite timp de generaţii, la munca lor de o viaţă, doar pentru a-şi încărca câteva lucruşoare în baloturi, apoi să le aburce în câte o căruţă sau chiar o bicicletă şi să ia drumul bejeniei. Bătrâni cu privirile stinse, copii epuizaţi plângând fără să înţeleagă ce se întâmplă, adulţi obosiţi ce-şi târau picioarele până se prăbuşeau în colbul drumului pentru a nu se mai ridica niciodată. Oamenii plecau să-şi salveze ultimul bun pe care îl mai aveau, viaţa. Iar el, Levan Turashvili, va rămâne aici alături de camarazii săi pentru a le asigura retragerea în siguranţă. Îi înţelegea pe bieţii oameni, doar văzuse urmele atrocităţilor cu ochii lui. Se credea imunizat, considera că a văzut destule, că nimic nu-l mai putea impresiona. A ajuns să creadă lucrul ăsta. Dar s-a înşelat. A urmat războiul din Abhazia.

Încurajaţi de succesul osetin, de complicaţiile georgienilor în urma declanşării războiului civil între partizanii preşedintelui răsturnat de la putere Zviad Gamsakhurdia şi cei ai noului preşedinte, fost ministru de externe al lui Mihail Gorbaciov, Eduard Şevarnadze, dar mai ales încurajaţi de ruşii prezenţi în baze pe teritoriul disputat, abhazii aleg şi ei calea separatismului violent.

După atacarea şi ocuparea clădirilor guvernamentale din Sukhumi în iunie şi declararea independenţei nerecunoscute a Abhaziei în iulie 1992, la 14 august, Levan, acum căpitan, alături de Garda Naţională şi forţele de poliţie, începe operaţiunile pentru readucerea sub control a provinciei rebele. Patru zile mai târziu, presat de avansul georgian, guvernul separatist părăseşte Sukhumi, lăsând în mâinile georgienilor capitala împreună cu cea mai mare parte a provinciei.

Levan ştia că se va întâmpla, dar nu prea avea ce face. El, personal şi-a ţinut bine oamenii în mână, indiferent dacă se aflau în Osetia de Sud sau Abhazia. Dar nu toţi erau la fel. Excese s-au întâmplat de când există războaiele, prea multă ură şi frustrare acumulată este gata să se reverse de fiecare dată când are ocazia. Sunt acte pe care o minte umană normală, în condiţii normale, le-ar găsi de neconceput, dar în condiţii de război, aceleaşi acte le consideră fireşti, ba chiar găseşte justificări asupra lor. Lucru, practic, de neînţeles.

Aşa s-a întâmplat şi aici. Au fost izgoniţi civili abhazi din capitală doar pe motivul că erau abhazi, au fost jafuri, violuri, poate şi crime. Mulţi luptători georgieni străbăteau străzile cu capetele înfierbântate de alcool şi nu numai. Levan a intervenit de fiecare dată când a avut ocazia, domolind lucrurile. Oricum, acestea erau minore faţă de cele întâmplate în Osetia, la care fusese martor. Lucrurile erau sub control. Dar nimic nu putea justifica ce va urma din partea abhazilor. Ei au început devreme atrocităţile, parcă cu un caracter sistematic. Dintre georgieni, nici chiar Mkedrioni nu-i puteau ajunge, deşi această grupare paramilitară cu caracter mafiot care lupta de partea georgiană nu era renumită nici pentru disciplina sa, nici pentru un elan prea exagerat faţă de ideile patriotice, deşi se autonumeau naţionalişti şi patrioţi. La ei propria căpătuială era pe primul plan, iar oricine le stătea în cale era perceput ca şi un obstacol.

Din punct de vedere militar, situaţia era net favorabilă georgienilor. Trupele rebele erau asediate la Ochamchire, pe coastă şi Tkvarcheli, mai în interior, ambele spre limita sudică a enclavei, iar punga de rezistenţă abhază de la Gudauta era presată din ambele părţi de trupele georgiene de la Sukhumi şi Gagra, cea din urmă la nord-vest, tot pe coastă, dar periculos de aproape de graniţa rusă.

Levan şi unitatea sa, una dintre cele mai bune din Garda Naţională, au fost trimişi iniţial la Gagra, de unde urmau să atace spre sud-est, de-a lungul coastei, punga abhază din jurul bazei ruse de la Gudauta. Dar încă o dată, georgienii au căzut victime încrederii în medierea rusă, deşi combatanţii cel puţin, erau conştienţi de suportul din ce în ce mai vizibil pe care trupele ruse îl acordau separatiştilor. Viclenia şi perfidia rusească se va dovedi încă o dată hotărâtoare.

La 3 septembrie 1992, un acord de încetare a focului a fost negociat la Moscova. Conform acestuia, în schimbul recunoaşterii suveranităţii Georgiei asupra celei mai mari părţi a Abhaziei, aceasta trebuia să-şi retragă trupele din zona Gagra. Încrezători în armistiţiu, peste 1200 de luptători georgieni, împreună cu echipamentul aferent, părăsesc zona. Printre ei unitatea lui Levan Turashvili. S-au deplasat în vecinătatea oraşului Tkvarcheli, pentru a lua parte la asediul de aici. Bombardarea şi distrugerea fabricii de electricitate a oraşului crea iluzia unui final rapid al asediului. Dar Levan a putut asista

la primele manifestări vizibile a sprijinului rusesc. Elicopterele militare ruseşti aterizau cu regularitate în oraş, aducând imense cantităţi de provizii, medicamente, evacuând răniţi şi civili, dar şi livrând importante cantităţi de armament şi muniţii, precum şi mercenari plătiţi care să lupte împotriva asediatorilor. De asemenea, coordonau eficient apărarea abhazilor.

Dar perfidia ruşilor va ieşi la iveală curând. Zona Gagra, apărată de forţe georgiene insuficiente, a fost atacată la 1 octombrie de abhazii care încălcau astfel armistiţiul. Dinspre baza Gudauta, începură să avanseze pe şoseaua spre Gagra, alături de tancuri T-72 şi lansatoare de rachete Grad şi armament greu rusesc. Elicopterele de atac şi bombardierele Su-25 contribuiau decisiv la avansul abhaz. În curând, Gagra va fi prinsă între două fronturi care urmau să se închidă ca şi colţii unui cleşte. Dinspre nord, de dincolo de graniţa rusească, Confederaţia Muntenilor din Caucaz, formată din voluntari şi mercenari plătiţi, precum şi unităţi de cazaci, au trecut graniţa înarmaţi până în dinţi, fără ca cineva din partea autorităţilor ruse să-i deranjeze. Ba chiar dimpotrivă, li s-au pus la dispoziţie mijloace de transport. Conduşi de necunoscutul pe atunci Shamil Basaev în fruntea unei unităţi formate din ceceni, aceste trupe proaspete au căzut dinspre nord asupra oraşului. Basaev a fost făcut comandantul frontului de la Gagra şi ministru adjunct al apărării abhaze. Planificarea atacului a fost responsabilitatea ministrului adjunct al apărării din Federaţia Rusă, generalul Kalaşnikov. De fapt, navele ruseşti vor bloca Gagra de pe mare, la acţiune luând parte navele Bezukoriznenny, KIL-25, BTH-38, Golovin. Rezistenţa georgiană va fi eroică, dar zadarnică. Depăşiţi numeric şi din punct de vedere al echipamentului, apărătorii vor ceda oraşul pe 2 octombrie. Mii de civili georgieni au reuşit să fugă, înainte de căderea oraşului. Dar cei rămaşi au fost nevoiţi să îndure reprimările sângeroase puse la cale de Shamil Basaev şi abhazi. Crime, violuri, torturi, sânge şi multă ură. O sută de civili georgieni au fost duşi pe stadionul din Gagra, decapitaţi de către batalionul lui Shamil Basaev, iar abhazii au încins cu capetele lor pe post de mingi un macabru meci de fotbal. Pe acelaşi stadion au mai fost executaţi în masă, cu mitralierele, zeci, poate sute de civili. Masacrele au devenit o notă dominantă a avansării separatiştilor.

Năpădit de noianul amintirilor, Levan nu se putu abţine să nu

se gândească la soarta lui Shamil Basaev, conducătorul separatiştilor la Gagra. Doi ani mai târziu va fi unul dintre liderii cei mai importanţi ai cecenilor în propriul război de secesiune împotriva Federaţiei Ruse. În bătălia pentru Groznîi, din decembrie 1994 până în februarie 1995, a condus aşa numitul „batalion abhaz”, format din veteranii de la Gagra. La 3 iunie 1995, într-un raid aerian, ruşii au distrus casa unchiului său din Disne-Vedeno. Au fost ucişi unchiul, sora, soţia şi fiul lui Basaev, precum şi alţi membri ai familiei sale. Un frate tocmai îi căzuse în luptă în apropiere. În scurt timp, Shamil Basaev a devenit inamicul numărul unu al autorităţilor ruseşti. A condus raidul cecen asupra spitalului din Budionnovsk în sudul Rusiei, luând ostatici 1600 de oameni, reuşind să revină în Cecenia sub protecţia scuturilor umane, în ciuda repetatelor încercări ale forţelor speciale de a-l neutraliza. O sută douăzeci şi nouă de morţi şi patru sute cincisprezece răniţi civili. Nenumărate atentate împotriva ţintelor ruseşti i-au fost puse în cârcă, unele şi le-a asumat prin intervenţii televizate. Aşa au fost luările de ostatici de la teatrul moscovit în 2002, când gazul folosit de trupele speciale ruseşti a făcut o sută şaptesprezece morţi dintre ostatici, sau de la şcoala din Beslan în 2003, peste trei sute de civili morţi, majoritatea copii. Rămas fără un picior după ce a călcat pe o mină în ianuarie 2000, în timpul celui de-al doilea război din Cecenia, Shamil Basaev rămâne acelaşi adversar înverşunat al Moscovei. Nenumărate atacuri teroriste, soldate cu sute de morţi, inclusiv preşedintele prorus al Ceceniei, Ahmad Kadîrov, asasinat prin detonarea unei bombe amplasate sub tribuna oficială la defilarea din Ziua Victoriei, la 9 mai 2004, i-au fost atribuite. Guvernul rus chiar a pus un premiu de zece milioane de dolari pe capul său. Shamil Basaev a murit la 10 iulie 2006, în detonarea accidentală a unui camion încărcat cu explozibil în Inguşeţia, nu departe de graniţa cu Cecenia. Cum era şi normal, FSB-ul şi-a arogat meritul asasinării sale. Iată cum unul dintre cei mai mari duşmani ai Rusiei şi-a început cariera sprijinind Rusia prin participarea la un război împotriva Georgiei.

După victoria de la Gagra, drumul era deschis spre Sukhumi. Batalionul lui Levan era printre forţele care apărau oraşul. Era, cum s-ar spune, un veteran. Luptase în Osetia de Sud, luptase în Abhazia la asediul oraşului Tkvarcheli şi cucerirea capitalei

Sukhumi şi, se considera pregătit şi pentru apărarea acesteia, dar, pentru a nu ştiu câta oară, se înşela.

Începând cu luna decembrie a anului precedent, obuzele artileriei au început să cadă asupra oraşului. Levan s-a obişnuit în scurtă vreme cu ele, de asemenea şi cu incursiunile din ce în ce mai îndrăzneţe ale rebelilor. De cele mai multe ori erau respinse după lupte de intensitate medie cu durată variabilă, de la o jumătate de oră până la câteva ore. Nu trebuia să-i spună nimeni, era clar că testau dispozitivul de apărare al oraşului, ca şi pregătire pentru asaltul decisiv. Etapa premergătoare a durat câteva luni. Aşa a trecut iarna şi a venit primăvara. La 4 martie, Eduard Şevarnadze a venit în Sukhumi pentru a organiza defensiva. Nu avea pentru ce, deoarece treburile militare trebuiesc lăsate în mâna militarilor. La 14 martie 1993, ora 6 dimineaţa, un masiv atac a fost lansat de către rebeli asupra oraşului. Rezultatul imediat au fost pierderile masive de vieţi omeneşti din partea civililor georgieni. Avioanele Suhoi-25 şi Suhoi-27 ruseşti au atacat oraşul. Una din ţintele aşa-zis militare a fost piaţa oraşului, circa şaptesprezece civili plătind cu viaţa întâmplarea de a se fi aflat în acel moment la cumpărături, în încercarea de a găsi ceva de mâncare în oraşul aflat sub asediu. La acuzele georgienilor, ruşii au negat orice implicare. La 19 martie, un Suhoi-27 a fost doborât de o rachetă lansată dintr-un dispozitiv S-75 Dvina (indicativ NATO SA-2 Guideline). Pilotul decedat a fost identificat de observatorii ONU ca făcând parte din aviaţia rusă. Cu toate acestea, ruşii au negat vehement orice implicare, chiar acuzându-i pe georgieni de mistificarea probelor.

La 14 martie, un nou acord de încetare a focului a fost semnat, doar pentru a fi încălcat de abhazi. La 2 iulie, o forţă deosebit de puternică abhază, întărită cu ceceni din Confederaţia Muntenilor Caucazieni, a debarcat cu sprijinul marinei ruse în apropierea satului Tamishi. A fost una dintre cele mai sângeroase bătălii din întregul război. Batalionul lui Levan a luptat cu disperare pentru păstrarea poziţiilor. Sute de oameni au căzut de ambele părţi, dar georgienii au reuşit să recâştige poziţiile în urma unui contraatac furibund.

Direcţia principală de atac a rebelilor asupra georgienilor s-a schimbat încă o dată. După ce au eşuat în încercarea de a ataca Sukhumi dinspre vest, zona de la nord şi est, respectiv valea

râului Gumista, devenea logic de prim interes pentru abhazi, aşa că aceştia au acţionat acolo. Defensiva georgiană a fost total surprinsă în 5 iulie, circa cinci sute de apărători au căzut în prima oră de la începutul atacului. Satele Akhalsheni, Guma, Shroma, Kamani, au fost ocupate de abhazi şi de aliaţii lor ruşi, armeni din batalionul Bagramian sau mercenari din Confederaţia Muntenilor Caucazieni. Locuitorii georgieni au fost adunaţi în piaţa centrală din fiecare sat şi masacraţi. N-au scăpat nici preoţii ortodocşi şi călugăriţele din Kamani. Aici violenţele au durat două zile, femei, copii şi bătrâni au fost torturaţi sistematic înainte de a fi ucişi. Călugăriţele au fost violate şi apoi ucise în faţa preoţilor. După aceea, abhazii l-au pus în genunchi pe părintele Iuri Anua şi l-au întrebat cui îi aparţine pământul Abhaziei. A răspuns demn, că pământul Abhaziei, ca întreg globul pământesc, aparţine lui Dumnezeu. Abhazii au pus un tânăr preot să-l ucidă. Acesta refuzând, separatiştii i-au ucis pe amândoi. Odată cu ocuparea văii Gumista, Sukhumi, capitala regiunii, era încercuită de forţele separatiste. Asediul intra într-o nouă fază.

Un nou acord de încetare a focului a fost semnat la Soci în 27 iulie, iniţiat de ONU şi garantat de Federaţia Rusă. Ca urmare a acordului, georgienii îşi retrag tancurile şi artileria grea de pe poziţiile de apărare. La 16 septembrie abhazii încalcă armistiţiul şi lansează o ofensivă pe scară largă asupra oraşului Sukhumi. După lupte crâncene, la 27 septembrie, oraşul cade în mâinile rebelilor însetaţi de sânge. Atamanul Nikolai Pusko a susţinut ulterior că sotnia sa de cazaci numărând 1500 de oameni a fost prima care a intrat în Sukhumi. Un masacru mai cumplit decât toate cele precedente are loc pe străzile oraşului în ruine. Nu au scăpat nici membrii guvernului local care au refuzat să părăsească oraşul. Zhiuli Shartava, Guram Gabiskiria, Mamia Alasania şi Raul Eshba au plătit cu viaţa faptul că au rămas alături de cetăţenii pe care îi reprezentau. În parcuri, în faţa clădirilor guvernamentale, în şcoli şi spitale, pretutindeni erau torturaţi şi masacraţi civili georgieni. Un grup de soldaţi capturaţi în timp ce luptau în apărarea oraşului au fost hăcuiţi cu baionetele. Fără să ţină seama de vârstă şi sex, abhazii şi aliaţii lor ucideau în masă, fără milă.

În timpul războiului din Abhazia au fost ucişi între douăzeci şi treizeci de mii de georgieni. Două mii au fost daţi dispăruţi şi

niciodată găsiţi. Între două sute cincizeci de mii şi trei sute de mii s-au refugiat din Abhazia. Astfel s-a ajuns ca o minoritate, cea abhază, ce număra circa nouăzeci de mii de oameni, să elimine în Abhazia o majoritate de circa trei sute de mii de georgieni, ucigând zece la sută din populaţie şi izgonind restul, cu sprijin rusesc, bineînţeles. Asta înainte ca termenul de purificare etnică să fie introdus în limbajul curent în urma războaielor din fosta Iugoslavie.

Mai cumplită a fost soarta refugiaţilor. Cei ce au reuşit să fugă din oraşul asediat au rătăcit zile în şir pe potecile munţilor, drumurile fiind ocupate de rebelii victorioşi. Trăgeau cu mitralierele asupra civililor ce se apropiau de şosele. Înfometaţi, îngheţaţi, târându-şi picioarele pe potecile înzăpezite, aşteptau moartea ca o izbăvire. Cei ce se opreau din mers, ce cădeau de epuizare, erau pierduţi, îşi dădeau ultima suflare când te aplecai să-i ridici. Copiii şi bătrânii nu aveau prea multe şanse. Levan nu avea ce să le facă. Îl durea sufletul, dar nu le putea oferi nimic, nici măcar sentimentul de siguranţă. Deoarece nici el nu-l mai avea. Cu o mână de oameni reuşise să fugă din oraşul căzut în mâinile rebelilor. Alături de câteva sute de civili, a rătăcit prin munţi încercând să ajungă în zona controlată de georgieni. Epuizat, cu dinţii clănţănind de frigurile care îi scuturau trupul, mort de foame, s-a prăbuşit într-o râpă. A rămas să moară acolo.

Nu ştia cât a zăcut. A simţit doar că este luat pe sus şi purtat pe braţe. Vroia să protesteze, vroia să fie lăsat în pace, să se odihnească, să moară în pace. Dar nu a fost aşa. Şi-a pierdut cunoştinţa. S-a trezit în partea din spate a unui camion doar pentru a leşina din nou. Apoi din nou, la spital. Avea o schijă de grenadă în spate, de la ultimele lupte pentru Sukhumi. Nu ştia nici când îi intrase în trup, nici când i se infectase. Nu mai ştia mai nimic din ultimele zile de luptă, cu atât mai puţin din calvarul fugii prin munţi. Parcă umbre fără chip îi asaltau nopţile chinuite, unele îndreptându-se ameninţător spre el agitând kalaşnikovuri, altele clătinându-se gata să cadă de epuizare, altele căzând sub rafale prelungi de arme automate. Şi ultima, cea mai pregnantă, care îl făcea să se zvârcolească urlând, trezind salonul şi făcând medici şi infirmiere să alerge spre el înnebuniţi, în mâini cu injecţii calmante: trupul unei fete tinere, să fi fost de treisprezece-paisprezece ani, tăiat în două, cu un

mesaj lângă el: „precum aceste două părţi nu vor mai niciodată împreună, la fel nici Abhazia şi Georgia nu vor mai fi niciodată împreună”. Un an mai târziu, la psiholog, a aflat că ceea ce a văzut a fost real. Într-adevăr, abhazii au făcut şi aşa ceva în Sukhumi, după ce au violat-o în mod repetat şi i-au ucis familia. Abhazii au pus în practică termenul care va intra ulterior în vocabularul mondial, dar asta doar după războaiele care au dus la dezmembrarea Iugoslaviei: purificarea etnică. O purificare etnică dusă la paroxism.

S-a întrebat de mii de ori, în decursul perioadei îndelungi de recuperare. Poate de zeci de mii de ori: ce fel de oameni sunt aceştia? Cum poate cineva să facă aşa ceva? Sunt oameni, într-adevăr? După purificarea etnică din regiunea Gali, ultima rămasă în Abhazia majoritar georgiană, s-a hotărât. După război, între anii 1995-1998, abhazii au condus un regim de teroare în zonă. Din nou jafuri, crime, violuri, incendieri, toate împotriva georgienilor rămaşi fără apărare, din moment ce zona ieşise de sub controlul guvernului de la Tbilisi. Doar în 1997, peste o mie trei sute de civili au fost ucişi. Până anul următor, un nou val de cincizeci de mii de refugiaţi se adăuga celor aproape trei sute de mii de georgieni alungaţi din Abhazia.

Levan a hotărât că nu mai putea sta pasiv. S-a strecurat în Gali şi a luat parte la luptele de acolo. Trupele de gherilă georgiene s-au organizat în două grupări paramilitare, Legiunea Albă şi Frăţia Pădurii, încercând să stăvilească valul de crime şi abuzuri la care era supusă populaţia georgiană majoritară. La 20 mai 1998, o puternică forţă abhază a pătruns în Gali. Erau circa 1500 de luptători, însoţiţi de tancuri T-55 şi T-72, TAB-uri blindate şi artilerie grea. Gherilele georgiene li s-au opus cu pistoale automate şi lansatoare de grenade. Cele mai grele lupte s-au dat în zona satelor Saberio, Sida, Khumushuri şi Zemo Barghebi. În şase zile au fost copleşiţi de superioritatea numerică şi materială a separatiştilor. Au fost sute de morţi de ambele părţi. Peste două mii de case georgiene au fost jefuite şi apoi arse până în temelii. Încă patruzeci de mii de georgieni au fost nevoiţi să ia calea exilului.

Întors în zona controlată de Georgia, Levan a făcut cerere de reînscriere în armată. A trecut toate testele psihologice. A fost reprimit cu rangul de căpitan, iar la scurtă vreme a fost făcut maior. Armata georgiană avea nevoie de oameni cu experienţa

de luptă, iar el, veteran a două războaie, o avea din belşug. Dar mai avea ceva: o ură neţărmurită faţă de abhazi, osetini şi ruşi, mai ales faţă de ruşi, cei care i-au trădat de atâtea ori garantând armistiţii, ca mai apoi să-i înarmeze şi să-i sprijine pe rebeli ca să le încalce. Ce au păzit trupele de menţinere a păcii, toate ruseşti, în Gali? De ce nu i-au protejat pe civilii georgieni fără apărare? Simplu. Pentru că nu au vrut!

S-a dat la început comanda unei companii de infanterie. În prima zi, i-a trecut în revistă. S-a plimbat printre ei, studiindu-i cu atenţie. Erau tineri recruţi, fără nici un pic de experienţă. La primul foc s-ar fi împrăştiat ca potârnichile. I-a scos în marş forţat pe terenul de instrucţie. Sergentul a sosit cu o maşină în care se aflau două lăzi cu gloanţe. Levan le-a împărţit muniţie tuturor. A arătat spre culmea unui deal, apoi s-a avântat înainte strigând: „După mine!” Tinerii recruţi l-au urmat. Ajunşi în vârf, nu le-a dat nici o clipă de răgaz. I-a pus să sape adăposturi individuale. Apoi, întinşi în adăposturi, au executat foc asupra unor ţinte din josul dealului. După care, la ordinul lui Levan, s-au năpustit în jos pe pantele dealului. Doi dintre recruţi, purtaţi prea repede de avânt, se împiedicară şi căzură la pământ, scăpând arma AK-47 la câţiva paşi depărtare. Într-o clipă, Levan a fost lângă ei. Încă buimaci, aceştia au încercat să se ridice cu greu. Loviturile de bocanc ale lui Levan i-au culcat la pământ. Cei doi au rămas pe jos, încercând să se protejeze. Maiorul Levan Turashvili se întoarse şi se adresă soldaţilor companiei ce se opriseră şi priveau cu ochii măriţi scena:

— Dacă eram în luptă, ăsta ar fi fost doar preludiul! Abhazii v-ar fi torturat cu cruzime până la moarte! Au mai făcut-o şi o vor mai face!

Apoi, ridicând pistolul mitralieră AK-47, continuă:

— Acesta este cel mai bun prieten al vostru de pe câmpul de luptă! Nu-l pierdeţi niciodată!

I-a alergat pe bieţii soldaţi până târziu în noapte, apoi au luat-o de la capăt a doua zi în zori. În două luni, putea spune că această companie de recruţi neinstruiţi era gata de război. Fiindcă ştia că războiul va veni. Mai devreme sau mai târziu, va veni.

După încă câteva luni, de la minister îi veni o propunere. Aceea de a intra în Forţele Speciale, tot cu gradul de maior, preluând comanda unui pluton. Levan acceptă cu entuziasm. În

sfârşit, acum va avea ocazia să le-o întoarcă inamicilor săi, deoarece forţele speciale erau pretutindeni unde situaţia o impunea. Iar situaţia Georgiei era de aşa natură încât forţele speciale nu aveau prea multe momente de răgaz.

A sosit şi „revoluţia trandafirilor" din noiembrie 2003, când Eduard Şevarnadze a fost înlocuit cu Mihail Shakashvili în funcţia de preşedinte. Revoluţia s-a făcut fără vărsare de sânge, doar prin manifestaţii paşnice. Levan Turashvili nu l-a regretat nici o clipă pe Şevarnadze. Într-un fel, îl acuza de înfrângerile din 1992-1993, atunci când preşedintele se încrezuse repetat în medierile şi promisiunile ruseşti, tocmai el, un „aparatchnik" care petrecuse atâta timp în vârfurile puterii de la Kremlin, fiind uns cu toate alifiile practicilor imperiale.

Schimbarea de conducere la Tbilisi a indus o tentativă de creare a unei noi enclave, riscând să ciuntească din trupul Georgiei o altă provincie importantă, Adjaria. Importanţa economică a acesteia era covârşitoare, e suficient de menţionat cel mai important port al Georgiei, Batumi, era capitala Adjariei. Aslan Abashidze declară independenţa regiunii, în ciuda protestelor opoziţiei ce au dus la ciocniri între partizanii şi adversarii lui Abashidze. Se induce starea de urgenţă, iar secesioniştii aruncă în aer podurile de pe râul Choloki, în încercarea de izolare a regiunii. Georgia impune sancţiuni economice continuând însă negocierile, dar mai ales contactele cu opoziţia lui Aslan Abashidze din Adjaria. O imensă manifestaţie de protest, practic o a doua „Revoluţie a trandafirilor" are loc la Batumi în 4 mai 2004. Forţele de securitate intervin brutal, raportându-se protestatari răniţi. În replică, o demonstraţie şi mai amplă are loc a doua zi, protestatarii luând sub control o parte importantă a oraşului Batumi. Forţele Speciale georgiene intervin în Adjaria, dezarmând loialii lui Abashidze. Acesta fuge la Moscova.

Maiorul Levan Turashvili a participat activ la rezolvarea crizei, atitudinea forte a trupelor sale făcându-i pe partizanii lui Aslan Abashidze să renunţe la orice încercare de rezistenţă. În sfârşit, gândi el, avem un stat care acţionează. Preşedintele Mihail Shakashvili a făcut mai mult decât atât. A promis că va reda integritatea teritorială Georgiei. Şi pentru asta a înscris ţara spre o apropiere de NATO şi SUA, singurii garanţi ai Georgiei împotriva Rusiei. Americanii, bucuroşi să pună un picior ferm

într-o zonă aşa sensibilă şi în acelaşi timp atât de importantă prin proximitatea de terenurile bogate în petrol şi gaze din Asia Centrală, precum şi o zonă ce se afla practic călare pe cele mai importante rute de transport, i-au venit bucuroşi în întâmpinare. Consilieri militari ai SUA au venit să instruiască tânăra armată georgiană. Levan, alături de alţi ofiţeri, a început să participe la cursuri de perfecţionare, iar întâlnirile lui cu consilieri americani erau frecvente.

Şi din punct de vedere al atitudinii, situaţia se schimbase în Georgia. În 22 iulie 2006, a izbucnit o nouă criză în zona defileului Kodori. Zona nordică a acestui defileu, caracterizat prin păduri dese pe pantele abrupte şi stâncoase, nu fusese niciodată sub control abhaz de la sfârşitul războiului din 1992-1993. Populată de svani, subgrup al georgienilor, a fost condusă de un senior local al războiului, Emzar Kvitsiani. Acesta, în fruntea grupării sale paramilitare, Monadire sau Vânătorii, s-a opus cu succes tentativelor abhaze de cucerire. Printre altele, se mai ocupa cu contrabanda şi alte activităţi mafiote conexe, precum şi acordarea protecţiei pentru criminalii căutaţi de poliţia georgiană. După schimbarea de conducere de la Tbilisi, postul său de administrator local a fost anulat. Drept răspuns, la 22 iulie 2006, Emzar Kvitsiani îşi reînarmează oamenii, anunţând că nu mai recunoaşte autoritatea georgiană. Abhazii şi ruşii din forţele de menţinere a păcii se grăbesc să-l aprovizioneze cu provizii, armament şi muniţii. Autorităţile georgiene declanşează operaţia de ocupare a zonei. Oficial, pentru a răspunde acuzaţiilor ruso-abhaze de încălcare a armistiţiului şi tratatului de dezangajare militară din 14 mai 1994, primul ministru georgian a declarat că această criză reprezintă o problemă internă şi vor fi folosite doar forţe poliţieneşti.

De fapt, asaltul asupra paramilitarilor lui Kvitsiani va fi dat de forţele speciale sub comanda maiorului Levan Turashvili. Asaltul a fost aşa de bine pus la punct şi condus, încât au surprins la sol un elicopter rusesc cu provizii pentru rebeli, elicopter care nu a mai putut decola din cauza ameninţării cu doborârea. Până în 26 iulie, controlul georgian a fost instaurat pe deplin asupra zonei disputate. Au fost morţi şi răniţi, iar majoritatea rebelilor capturaţi.

Din păcate, Emzar Kvitsiani, împreună cu câţiva fideli, a reuşit

să dispară la Sukhumi.

Direcţia de acţiune a fost imprimată de preşedintele Shakashvili. În 2007, confruntat cu proteste masive, organizează noi alegeri pe care le câştigă din primul tur, la 5 ianuarie 2008, iar la referendumul ţinut concomitent, populaţia s-a pronunţat în proporţie de 72% pentru aderarea la NATO. Dar organizaţia nu este pregătită să primească o ţară cu problemele teritoriale pe care încă le mai are Georgia, aşa cum s-a văzut la Summitul NATO de la Bucureşti din aprilie 2008. Ucraina şi Georgia nu au primit atunci Member Action Plan, cu toată susţinerea americană, din cauza opoziţiei aliaţilor din Europa Occidentală, care nu doreau să zgândăre Rusia. Mai erau şi problemele interne din fiecare ţară în parte, în Ucraina 75% din populaţie fiind împotriva aderării la NATO, iar în Georgia, deşi 85% erau pentru integrare, rămânea chestiunea nerezolvată a celor două enclave separatiste proruse. Ulterior, Ucraina va simţi presiunea rusă care va duce la dictatura lui Vahromeev şi apoi a lui Petraikin, iar Georgia îşi va urma propria cale presărată cu spini.

Patru luni după summit, a urmat duşul rece al trezirii la realitate, nu numai pentru Georgia, dar şi pentru întreaga lume. Ursul rusesc îşi scotea ghearele. Până la acel moment, graniţele impuse Georgiei cu cele două republici separatiste proruse au fost o permanentă zonă de provocări şi conflicte, chiar dacă erau supravegheate de forţe ruse de menţinere a păcii. Dar după summitul de la Bucureşti, intensitatea lor a crescut continuu. Nu era noapte fără schimburi de focuri, mai mult sau mai puţin intense. Totuşi, ciocnirile fiind frecvente, escaladarea nu a produs imediat îngrijorare. În 20 aprilie un avion rusesc a doborât un avion UAV (avion spion fără pilot) georgian, acuzând Georgia de încălcare a graniţei sud-osetine, iar în prealabil georgienii acuzaseră Rusia de a fi tras o rachetă aer-sol asupra unui sat din interiorul Georgiei.

În săptămâna ce a precedat izbucnirea conflictului propriu-zis, nu a trecut zi fără victime şi lupte intense. La 31 iulie 2009, mortiere de 122 mm ruseşti avariază un SUV al poliţiei georgiene, 6 răniţi. În seara de 1 august, lupte intense, bombardamente de artilerie de ambele părţi. Georgia acuză bombardarea satelor proprii şi iniţierea luptelor, osetinii resping acuzaţiile, iar un lider rus a raportat uciderea unui membru al forţelor sud-osetine de către lunetiştii georgieni, ulterior

adăugând alte trei victime. La 2 august începe evacuarea spre Osetia de Nord a femeilor şi copiilor sud-osetini. Trei zile mai târziu, ambasadorul aşa-zisei republici sud-osetine la Moscova declară că voluntarii ruşi, în primul rând cei din Osetia de Nord, sosesc deja în sud pentru a lua parte la lupta împotriva Georgiei. La 7 august, preşedintele georgian Mihail Shakashvili ordonă încetarea focului, dar luptele reizbucnesc cu mult mai mare intensitate. Începând din acest moment, evenimentele se precipită. Chiar şi astăzi există o dezbatere intensă asupra anumitor lucruri petrecute în zilele de 7 şi 8 august. Înregistrările comunicaţiilor ruse prezentate ulterior de Georgia atestă faptul că două batalioane din Regimentul 135 Motorizat, parte a Armatei 58 rusă din Districtul Militar al Caucazului de Nord au intrat prin tunelul Roki, lung de 2 kilometri, ce desparte Osetia de Sud de cea de Nord încă din dimineaţa zilei de 7 august, la ora 5.40. Cert este faptul că seara, după intense lupte şi bombardamente de artilerie de ambele părţi, la 10.35 p.m., forţele georgiene încep tirurile direct asupra capitalei Tshkinvali, ca răspuns la atacurile şi bombardamentele sud-osetine. În zorii zilei de 8 august, trupele georgiene trec graniţa sud-osetină şi încep avansul spre Tshkinvali. Până la sfârşitul zilei, capitala este înconjurată şi georgienii controlează mai bine de două treimi din oraş. Atunci au intervenit trupele ruseşti, respingând armata georgiană inferioară şi ducând la ocuparea unei părţi din teritoriu după un război de mai puţin de o săptămână.

Un război ciudat, în care georgienii se văd confruntaţi cu armata rusă net superioară ca şi număr şi armament. Au rămas multe semne de întrebare, de exemplu, cum au reuşit ruşii să aducă pe teatrul de luptă două divizii de tancuri încă din primele ore de luptă, când este ştiut că ai nevoie de mai bine de două săptămâni să treci un regiment de tancuri peste Munţii Caucaz, până la intrarea în tunelul Roki. Un posibil răspuns ar fi exerciţiul militar ţinut cu mai bine de o lună şi jumătate în urmă de armata rusă în nord, iar după încheierea acestuia, diviziile de tancuri au fost deplasate spre sud, la intrarea în tunel, aşteptând începerea ostilităţilor. Dar asta însemna că ruşii ştiau deja că ostilităţile se vor declanşa în curând, deoarece nu-şi puteau ţine trupele blindate pe poziţii la infinit. Oricum, momentul a fost bine ales, majoritatea liderilor importanţi ai lumii, inclusiv primul ministru rus, fostul preşedinte Vladimir

Putin, aflându-se la Beijing la deschiderea oficială a Jocurilor Olimpice, atenţia întregii lumi fiind îndreptată spre acest eveniment. Totuşi, ofensiva rusă din acest august 2008 i-a făcut pe mulţi analişti militari să facă comparaţii, de exemplu cu august 1968, invazia din Cehoslovacia, menţionând că majoritatea ofensivelor militare ruseşti se petrec în luna august.

Altă întrebare, de ce georgienii nu au distrus cumva tunelul Roki, singura cale de aprovizionare a ruşilor şi sud-osetinilor, din moment ce tot intenţionau să ocupe militar Osetia de Sud, de altfel teritoriu georgian recunoscut de ONU. Singurul răspuns plauzibil a venit dintr-o declaraţie ulterioară a preşedintelui Mihail Shakashvili care a menţionat faptul că tunelul era plin de refugiaţi, drept urmare a ezitat să ordone distrugerea lui. O declaraţie interesantă, care contravine acuzaţiilor ruse de genocid împotriva sud-osetinilor. Până la urmă, cert este faptul că georgienii au fost împinşi în spate de tancurile ruseşti, cedând terenul cucerit, cedând şi în Abhazia, unde se deschide un al doilea front, iar pe Marea Neagră, flota rusă, după ce corveta Miraj scufundă cu rachete SS-N-9 o navă de patrulare georgiană (prima angajare navală rusă de după 1945), ocupă portul Poti cu două batalioane de infanterie marină. Între timp, nouă mii de militari din diviziile aeropurtate a 7-a Novorossiisk şi a 76-a Pskov, alături de 45000 de soldaţi abhazi şi 5000 de trupe neregulate de voluntari străpung apărarea defileului Kodori.

Avansul rusesc ajunge până la Gori, oraşul de baştină al lui Stalin şi dincolo de el, pe autostrada ce duce la Tbilisi, capitala Georgiei. Ultima linie de rezistenţă georgiană se stabilise doar la câţiva kilometri, când eforturile preşedintelui francez Nicolas Szarkozy, ce deţinea preşedinţia Uniunii Europene, a dus la o încetare a ostilităţilor, urmată de retragerea treptată a ruşilor. O consecinţă directă a acestui război a fost recunoaşterea unilaterală de către Rusia a independenţei Abhaziei şi a Osetiei de Sud, o formă prin care aceasta îşi putea justifica prezenţa militară şi ajutorul direct către aceste formaţiuni statale. Faptul că această independenţă nu a mai fost recunoscută de nimeni, cu excepţia ciudată a Nicaraguei, nici de către aliaţii Rusiei, nu părea să-i deranjeze mult pe aceştia.

Levan Turashvili şi unitatea sa de forţe speciale a luptat activ în acest război, dar nu cum şi-ar fi dorit el. Cu câteva zile înainte

de asaltul asupra capitalei sud-osetine Tshkinvali a primit ordinul să se deplaseze către graniţa cu Osetia de Sud, părăsind poziţiile arhicunoscute din defileul Kodori, lângă Abhazia. I s-a părut o greşeală, în cazul unui conflict cu sud-osetinii, va veni şi un atac dinspre Abhazia. A protestat în scris, dar ordinul a rămas ferm. Desfăşurarea ulterioară a evenimentelor i-a dat dreptate, dar era prea târziu.

Totuşi şi-a făcut datoria cum a ştiut mai bine. A intrat în Tshkinvali, apoi, la 9 august, a făcut ce ştia mai bine, s-a deplasat spre nord cu unitatea sa de forţe speciale şi a prins în ambuscadă un convoi rusesc, inclusiv blindate, ce veneau dinspre tunelul Roki. Însuşi general-locotenentul Anatoli Kruliov, comandantul coloanei, a fost rănit, iar maiorul Denis Vetchinov a fost ucis, alături de mulţi alţi militari ruşi, iar mare parte din tancuri şi vehicule au fost distruse. Acesta era genul de acţiuni în care Levan şi unitatea sa excelau. Totuşi, au primit ordin de retragere pe 10 august, atunci când georgienii, după trei zile şi nopţi de luptă pentru Tshkinvali, sunt nevoiţi să cedeze oraşul în faţa evidentei superiorităţi ruseşti. Din nou retragere, ca şi în 1992 şi 1993.

În 13 august, la 40 de kilometri de Tbilisi, pe autostrada spre Gori, poate ultima poziţie defensivă în faţa capitalei, cu arma în mână, alături de camarazii săi care nu l-au dezamăgit, dar au fost dezamăgiţi de modul în care a fost condus şi acest război, Levan medita.

Georgienii şi-au declarat public pierderile: 168 de morţi. Ruşii, aşa cum au făcut în Cecenia sau în Afghanistan şi-au trecut pierderile la secret, făcând loc speculaţiilor. Confruntaţi cu evidenţele, au recunoscut doar pierderea a trei avioane Suhoi-27 şi un Tupolev-22M. Patru avioane de luptă în cinci zile de luptă efectivă, oricum era cam mult. Soldaţii morţi şi tancurile distruse, Levan le-a văzut cu ochii săi şi numărul era enorm. Pentru el, armata rusă nu mai reprezenta un adversar de temut, decât poate doar prin prisma numărului covârşitor şi al superiorităţii evidente în armament. Deja el vedea viitorul, o posibilă soluţie pentru acesta.

În privinţa numărului, prea multe nu erau de făcut, dar în toată istoria războiului, de la Alexandru cel Mare încoace, numărul ceda în faţa armamentului şi tacticii superioare. Iar dacă n-ar fi fost vederile înguste ale americanilor, la ora actuală

războiul s-ar fi putut încheia altfel. Vedea toate greşelile şi unde s-ar fi putut acţiona pentru a schimba deznodământul şi era atât de simplu. Nu trebuia să fii un geniu militar pentru a vedea evidenţa.

Consilierii americani au început să instruiască armata georgiană după ce au intervenit în Afghanistan în urma atacurilor din 11 septembrie 2001. Avizi să-şi asigure bazele de aprovizionare din republicile foste sovietice din Asia Centrală, au plecat urechea la plângerile ruşilor conform cărora luptători ceceni traversează defileul Pankisi din Georgia în Cecenia. Astfel, au început să instruiască trupele georgiene în misiuni antiteroriste şi de menţinere a păcii. Iar acum, când erau confruntaţi cu tancurile ruseşti, s-au găsit singuri şi fără vreo instrucţie eficientă şi armament adecvat. Degeaba avioanele americane au adus acasă cei două mii de soldaţi georgieni aflaţi în misiune în Irak, când lor le lipsea pregătirea şi dotarea pentru un astfel de conflict ce-i aştepta acasă. Iar pe viitor, dacă americanii, ca să nu-i deranjeze pe ruşi, vor ezita să-i pregătească şi să-i doteze pentru viitorul război, vor trebui să caute în altă parte. Fiindcă doritori vor exista, atât timp cât vor exista războaie.

Cu astfel de gânduri a primit în tranşee vestea încheierii păcii prin acordul în şase puncte semnat prin medierea preşedintelui francez Szarkozy. Dar ideile i-au rămas săpate în minte.

Anii au trecut, iar profesionalismul şi dăruirea l-au făcut remarcat, i s-au propus funcţii în aparatul de conducere al treburilor militare, a acceptat cumva, cu condiţia să-şi păstreze şi funcţia de comandant în teren, de unde putea simţi mai bine ca oriunde pulsul trupelor şi volatilitatea graniţelor cu republicile separatiste. Şi mai era ceva. Dorea ca, în clipa declanşării luptelor, să fie acolo, în prima linie, faţă în faţă cu inamicul, în fruntea soldaţilor săi. Era ceva mai presus de înţelegere, dorea să fie în luptă atunci când va fi momentul. Şi aşa trec lunile şi anii, cu planificări, organizări, lupte pe frontieră, schimburi de focuri, analize şi din nou organizări şi instruiri.

Din fericire, conducerea politică rămăsese fermă pe poziţia antirusească, de orientare spre Uniunea Europeană şi NATO. Preşedintele Shakashvili doar indicase calea. Era rândul următorului preşedinte, Alexandr Gruzinsky, să continue munca începută de Mihail Shakashvili. Iar acesta va lua măsuri ferme

pentru întărirea armatei şi pentru menţinerea la graniţa republicilor secesioniste a câte unui contingent gata de acţiune. Era momentul ca Georgia să acţioneze pe toate mijloacele pentru reintegrarea teritorială. Deşi preponderente erau mijloacele paşnice, noua conducere, avându-i în spate pe americani, cel puţin teoretic, nu excludeau o variantă militară. Şi în primul rând, nu acceptau ca vreo provocare să rămână fără urmări.

Iar Levan Turashvili, devenit acum colonel, era pus să vegheze la graniţa cea mai sensibilă şi mai complicată, cea cu Abhazia. Iar defileul Kodori era punctul nodal al tuturor planurilor şi intereselor. Aici se va decide viitorul Georgiei, îşi spunea în fiecare zi. Şi era convins că avea dreptate.

Cu binoclul la ochi, scruta versanţii împăduriţi încercând să ghicească ceva în umbra arborilor imenşi, într-adevăr, ceva nu era în regulă. În postul avansat de observaţie, se răsuci spre unul dintre soldaţii culcaţi la pământ, ce privea insistent cu binoclul spre partea de jos a văii. La câţiva kilometri, aceasta cotea spre dreapta, valea ascunzându-se vederii după piscurile stâncoase. Dar buza pădurii se cobora până jos, camuflând terenul. Graniţa era ceva mai încoace, dar termenul era oarecum impropriu. Nu existau reţele de sârmă ghimpată, nici fâşie, nici puncte controlate de trecere. Acestea din urmă se aflau doar pe şosele. În rest, linia de demarcaţie era oarecum arbitrară, la latitudinea trupelor ruseşti de menţinere a păcii.

Soldatul de lângă el îi indică ceva la marginea pădurii. Levan îşi concentră binoclul într-acolo. Soldatul abandonă binoclul pentru a pune mâna pe puşca cu lunetă. O puse la ochi, luând poziţia de tragere, urmărind cu atenţie prin lunetă. Întins lângă el, Levan îi puse mâna pe umăr, făcându-i semn să aştepte. Transmise prin radio unei grupe să avanseze precaut, prin pădurea din fundul văii.

Acum puteau fi văzuţi. Erau trei, strecurându-se cu grijă spre zona georgiană. Frapant era faptul că erau mai mult preocupaţi de ameninţările ce puteau veni din spatele lor, decât de apropierea de frontiera gruzină. Cel puţin aşa reieşea din desele priviri pe care le aruncau înapoi. Doar unul dintre ei părea să fie înarmat. La un moment dat, după mai multe priviri rapide în spate, cei trei renunţară la orice protecţie oferită de frunziş şi se repeziră la fugă spre zona georgiană. Din spatele lor răsunară

câteva focuri de armă. Urmăritorii lor, în număr de vreo şapte-opt, renunţară şi ei la precauţiuni şi se năpustiră înainte, trăgând rafale prelungi. Unul dintre fugari se împletici şi căzu la pământ zguduindu-se la impactul gloanţelor ce-i sfâşiau trupul.

Levan strânse braţul lunetistului. Acesta începu să tragă spre urmăritori. Unul dintre ei, lovit în plină goană, se prăbuşi ca trăsnit. Levan strigă un ordin în staţia radio. Grupa din forţele speciale trimisă înainte acţionă. Lăsară să treacă fugarii, apoi se interpuseră tăcuţi în calea urmăritorilor, printre bolovanii şi stâncile ce jalonau cărarea din fundul văii. Au apărut brusc, descărcându-şi armele în plin.

Un zgomot de motoare deveni din ce în ce mai puternic. Elicopterul MI-24 Hind apăru de după curbura văii îndreptându-se spre scena schimbului de focuri. Se opri în aer, apoi trase o rafală de mitralieră în jos. Levan nu ezită. Ordonă doborârea lui. Putea fi al aviaţiei abhaze sau al forţelor ruse de menţinere a păcii. Nu îi păsa, din momentul ce a deschis focul. O pereche de rachete 9K31 Strela-1 (SA-9 Gaskin), lungi de 1,8 m, cu un diametru de 0,12 m, lansate la interval de cinci secunde de pe lansatorul instalat pe platforma unui transportor blindat BRDM-2, au spulberat elicopterul şi i-au împrăştiat rămăşiţele arzânde deasupra pădurii.

În dreptul postului de gardă, cei doi fugari prăbuşiţi de epuizare erau chestionaţi de un căpitan ce lua conştiincios notiţe.

Levan se îndreptă hotărât spre cei trei prizonieri luaţi dintre urmăritorii fugarilor. Toţi trei erau, fără îndoială, din trupele paramilitare abhaze. În genunchi, cu mâinile la ceafă, aceştia priveau fix înainte, sub supravegherea soldaţilor înarmaţi. Din mers, Levan îşi trase pistolul din tocul de la şold. Îl privea intens pe prizonierul din mijloc, cel care după atitudine părea să fie un fel de lider al celorlalţi. Din mers, fără să-şi ia privirea de la el, Levan ridică pistolul şi-l împuşcă în cap pe cel din stânga. Trupul se prăbuşi fără un sunet. Soldaţii de pază nu reacţionară în nici un fel. Levan continua să înainteze. Trase din nou, de data asta în coapsa liderului. Acesta se prăbuşi pe spate urlând şi prinzându-şi piciorul cu amândouă mâinile. Oprindu-se lângă el, Levan se lăsă pe vine, cu ţeava pistolului lăsată neglijent vizând rotula rănitului. Îl privi drept în ochi. După câteva secunde, Levan îi spuse în rusă:

— Noi doi avem multe de discutat, nu crezi?

Cu trăsăturile feţei crispate de durere şi şoc, prizonierul plecă ochii, învins.

IV

19 aprilie 2014, Bucureşti
Sediul Serviciului Român de Informaţii

Generalul Constantin Puşcaş păşea grăbit alături de Vlad Sorescu, şeful SRI, pe holurile ce duceau din subsolul clădirii din Bulevardul Libertăţii către biroul acestuia din urmă. Maşina ce-l luase pe general de la înmormântare îi dusese discret la garajele din subsol, ferindu-i de priviri indiscrete. În timp ce străbăteau coridoarele lungi, Sorescu continua să ignore atitudinea întrebătoare a lui Puşcaş. La fiecare gest ce putea fi interpretat ca şi o tentativă de a-i sparge muţenia, şeful SRI doar făcea un semn uşor cu mâna ce sugera interlocutorului că ar fi bine să aştepte şi să se înarmeze cu răbdare. Aşa au ajuns în faţa uşii. Au străbătut anticamera fără să bage în seamă secretara, după care au intrat în biroul lui Sorescu, centrul informaţiilor secrete româneşti. Sorescu, grijuliu, închise uşa capitonată după el.

Abia intrat, Puşcaş îi zâmbi larg bărbatului ce îi aştepta la birou afundat în studiul unor hârtii. Se îndreptă spre el cu mâna întinsă.

— Profesore, nu ştiu de ce eram sigur că te voi găsi aici!

Profesorul Radu Dăianu se grăbi să se ridice şi să-i strângă mâna cu căldură. Radu Dăianu era profesor de tactică şi strategie la Academia Militară, dar avea ore şi la Academia de Informaţii, acolo unde erau pregătiţi viitorii ofiţeri de informaţii. În plus, publica regulat materiale despre geopolitică şi strategie în reviste de profil, mai ales în revista „Tactica şi strategia”, unde avea chiar şi o rubrică permanentă, opinia sa fiind extrem de apreciată printre confraţi şi nu numai. Tocmai această competenţă, precum şi prietenia cu cele două vârfuri ale puterii, şeful Statului Major General, generalul Constantin Puşcaş, precum şi şeful Serviciului Român de Informaţii, Vlad Sorescu, i-a făcut pe aceştia din urmă să-i solicite sfaturile în timpul conflictului cu Ucraina din 2010. Analizele şi predicţiile sale s-au dovedit corecte într-o proporţie covârşitoare, fapt ce a stârnit şi admiraţia, dar şi invidia multora dintre cei care ar fi trebuit să gândească ceva mai mult. Chiar şi în cadrul CSAT, odată furtuna trecută, mulţi politicieni ar fi dorit ca profesorul Dăianu să se întoarcă unde îi era locul, adică strict la catedră. Pentru a evita

acest lucru şi pentru a nu se lipsi de mintea lucidă a lui Dăianu, Sorescu i-a inventat un post de consilier în cadrul SRI, astfel dându-i profesorului un statut oficial. Acesta din urmă, modest, ar fi preferat să rămână doar ceea ce a fost şi până atunci, spunându-i lui Sorescu că oricum, el va veni să-şi dea cu părerea de fiecare dată când va fi solicitat, fără să se mai formalizeze. Ştiind culisele politice româneşti, Sorescu a insistat pe ideea consilierului şi până la urmă a avut câştig de cauză.

De altfel şi el şi Puşcaş erau conştienţi de faptul că nu erau prea bine văzuţi de mulţi politicieni, fie că erau la putere sau în opoziţie. În ochii presei, cei doi erau nişte adevăraţi salvatori naţionali, oameni providenţiali ajunşi în vârf chiar în momentul critic şi care au salvat ţara de la dezastru. Această popularitate, nedorită de nici unul dintre ei, stătea ca un ghimpe în ochii politicienilor. Nici chiar preşedintelui Danulescu nu-i prea plăcea ideea, dar ştia că nu prea avea ce face decât să-i lase pe cei doi în funcţie, o schimbare prea subită ar declanşa o campanie de presă nefavorabilă cu costuri imagistice prea mari. Dar asta nu însemna că nu aştepta prilejul să se descotorosească de cei doi indivizi prea populari. De aceea Sorescu nu avea nevoie de încă o grijă pe cap, aşa că l-a făcut pe Dăianu consilier.

Nu se crampona de funcţie, nici el şi nici Puşcaş, dar momentan nici unul dintre ei nu vedeau un posibil succesor neînregimentat politic, într-un fel sau altul. Iar în timpurile actuale, cu soarta ţării la răscruce, numai de politicianism mai era nevoie. De parcă totul ar fi depins doar de luptele politice interne, manevrele de culise, de care partid ajunge la putere şi care în opoziţie. Soarta lumii se decidea pe alte coordonate, în timp ce elita bucureşteană îşi pierdea timpul în dispute politice fără sens şi finalitate, iar presa câştiga o pâine bună doar tăcând şi desfăcând declaraţiile unuia sau altuia.

Puşcaş, încă sub impresia atmosferei funebre de la Cimitirul Eroilor, îşi scoase chipiul şi se lăsă să cadă într-un fotoliu oftând zgomotos. Dăianu îi turnă o ceaşcă de cafea aburindă şi i-o întinse. În timp ce o lua, căută în buzunarul uniformei după pachetul de ţigări. Ar ti preferat să poată trece pe acasă să se schimbe civil, dar graba lui Sorescu nu i-a lăsat această posibilitate. Se întrebă când îl va lămuri Vlad ce-i cu graba şi discreţia asta.

Vlad Sorescu sorbi şi el din cafea. Pierduse numărul ceştilor

băute astăzi, dar ştia că una anume îi va rămâne multă vreme în minte. Trecuseră doar câteva ore de atunci.

Se afla în birou, studiind câteva rapoarte, când telefonului interior i se aprinse ledul. Îl ridică absent, fără să se întrerupă din citit. Vocea secretarei îl anunţă:

— Domnule director, de la poartă…

— Bine, fă-mi legătura.

Un ton de apel, apoi o voce bărbătească, uşor jenată.

— Domnule director, ofiţer de serviciu Leşe, mă scuzaţi de deranj…

— Da, spune…

— Mi-a fost adus un plic destinat dumneavoastră…

— Bine, trimite-mi-l sus!

— Domnule director, pe plic scrie că e pentru dumneavoastră, dar personal şi confidenţial… E subliniat pe „personal şi confidenţial”…

— Bine, adu-mi-l tu!

— O clipă, să las pe cineva aici…

Câteva minute mai târziu, o bătaie uşoară în uşă, apoi la îndemnul lui Sorescu pătrunse ofiţerul de serviciu cu un plic în mână. Îl lăsă pe birou, apoi se retrase scuzându-se încă o dată.

Sorescu privi plicul. Un plic obişnuit, din hârtie maronie, lipit la capăt. Era subţire, conţinutul nu putea fi format din mai mult de câteva hârtii, sau putea la fel de bine să fie gol. Pe o faţă era scris îngroşat, probabil cu marker negru, numele lui şi cuvintele „personal şi confidenţial”, subliniate de două ori.

Iniţial, Sorescu se gândi la vreo glumă. Probabil unul dintre apropiaţii săi, deşi nu era indicat să faci astfel de glume cu şeful SRI. Apoi se gândi la posibilitatea unei scrisori capcană, genul acelora care explodează în momentul deschiderii, o tactică favorită pentru mulţi terorişti, încă din anii ’70 ai secolului trecut. Sau o scrisoare cu antrax, de genul acelora pe care câţiva politicieni americani, chiar liderul democrat al Senatului, Tom Daschle, le-au primit în cursul lunii noiembrie a anului 2001. Se gândi să o trimită la detectorul cu raze X, dar renunţă. Era prea subţire pentru a fi scrisoare capcană, iar la pipăit nu putea conţine mai mult de câteva hârtii. Luă cuterul şi îi tăie un capăt. O întoarse şi din plic căzu o fotografie imprimată pe o hârtie obişnuită. Chipul unui bărbat blond, în jurul vârstei de cincizeci de ani, cu nas acvilin şi ochi cenuşii. Fotografia părea

mărită în aşa fel încât să se vadă clar trăsăturile personajului. În mod sigur, acesta nu ştia că fusese fotografiat. Întoarse fotografia şi citi pe spate, scris tot cu marker negru: „mai am”.

Scană fotografia în calculator, apoi transmise imaginea prin reţea la cei ce se ocupau de bazele de date. Însemnă mesajul ca şi urgent şi prioritar, apoi adăugă dedesubt: identificare urgentă, persoana şi eventual locul, doar intern. Destul de dificilă, poate chiar imposibilă identificarea locului, fotografia fusese făcută undeva pe stradă, dar detaliile nu puteau fi distinse clar, iar punctele de reper erau inexistente, cel puţin cu ochiul liber. Ceruse verificarea doar în propriile baze de date, fără a apela la cele aliate, deoarece nu dorea să facă valuri, cel puţin până nu-şi dădea seama cu ce avea de a face. Trimise plicul la laborator, pentru analiza hârtiei şi încercarea de a colecta amprente, altele decât ale sale şi ale ofiţerului de serviciu. Sună la ofiţerul de serviciu:

— Ofiţer de serviciu, cine ţi-a adus plicul?

— Un domn mai în vârstă, în jur la şaizeci de ani.

— A fost filmat de camere?

— Bineînţeles, domnule director!

— Chiar acum trimiţi tot materialul la laborator, prioritate în identificarea curierului. Să se analizeze şi imaginile anterioare şi ulterioare! Mi se raportează direct mie!

Sorescu putea spera că imaginile luate de camerele de supraveghere, de rezoluţie net superioară altora folosite la obiective civile, doar se aflau în sediul SRI, vor putea ajuta la dezlegarea misterului. Până atunci nu-i rămânea altceva decât să aştepte.

După nici cinci minute, telefonul mobil începu să-i sune. Un număr de reţea fixă, de undeva din Bucureşti.

Înainte de a răspunde, Sorescu îşi apelă secretara:

— Identificaţi apelul!

Ataşă dispozitivul de înregistrare, apoi răspunse:

— Alo!

O voce distorsionată de un aparat de bruiaj:

— Mai am…

Sorescu nu zise nimic.

— Mai vrei? întrebă vocea.

— Depinde. Ar trebui?

Un râs ce răsună sinistru distorsionat de aparatul de bruiaj.

— În zece minute, singur. De văd cavalerie, dispar.

Apelul se întrerupse. Ledul telefonului intern pâlpâi.

Sorescu aproape îl smulse de la locul lui.

— Apelul provine de la o cabină telefonică aflată la două străzi de aici.

„Drace!” gândi Sorescu. „Îşi bate joc de noi! Şi de unde dracu are numărul meu de mobil?”

După câteva minute primi un SMS de la un număr de mobil necunoscut. Trimise numărul pentru identificare, încă înainte de a deschide mesajul. În timp ce-l citea, primi raportul: era o cartelă şi probabil fusese cumpărată de curând, deoarece nu se mai apelase niciodată de pe ea. Se lucra la identificarea magazinului care o vânduse. Mesajul era scurt: o adresă. Un bistro aflat la nici două străzi de aici. Necunoscutul sunase de la cabina telefonică din apropiere, apoi se aşezase la cafenea şi trimisese mesajul, iar acum îl aştepta.

„Atunci să nu-l lăsăm să aştepte”, îşi zise Sorescu întinzându-se după haină. Atunci îi apăru pe ecranul calculatorului mesajul trimis prin reţea de la laborator. Identificaseră personajul din fotografie. În timp ce îşi încheia haina, Sorescu fluieră printre dinţi: „Drace!”

Ignorând biletul cu inscripţia „închis” de pe uşa cafenelei, însoţitorul lui Sorescu, un bodyguard masiv cu trăsături de buldog, intră primul, cu mâna dreaptă după haină, gata să scoată pistolul. Încăperea era goală, cu excepţia unui bătrânel mărunt, la vreo şaizeci de ani, ce aştepta în faţa tejghelei. Îi făcu semn bodyguardului să se aşeze la o masă, iar lui Sorescu îi indică un micuţ separeu ceva mai în spate. La aprobarea şefului, bodyguardul se conformă şi se aşeză în aşa fel încât să poată ţâşni la cel mai mic semn, iar mâna şi-o păstră după haină, pe patul pistolului.

Sorescu se îndreptă spre separeul al cărui perete împiedica să vadă persoana ce-l aştepta. Încă nu era liniştit, tot se mai temea de o cursă. Plasase o echipă imediat după colţul străzii, iar un taxi cu un pasager tocmai trăsese la câţiva metri de intrarea cafenelei. Şoferul şi pasagerul discutau aprins, probabil nu se înţeleseră la preţul cursei. De altfel, amândoi erau din Brigada Antiteroristă a SRI.

Sorescu ajunsese la intrarea în separeu. Cu spatele la perete, aşezat la masă, cu telefonul la ureche, ascultând fără să zică

nimic, un individ. La semnul acestuia, Sorescu se aşează pe singurul scaun disponibil. Totuşi, ceva i se părea vag cunoscut la tipul acesta. Avea o bună memorie a chipurilor, lucru esenţial în meseria sa. Individul închise telefonul şi-şi îndreptă privirea spre el.

— Nu era cazul să-ţi iei atâtea precauţiuni…

La auzul vocii, în mintea lui Sorescu se făcu lumină:

— Mo…

— De fapt, spune-mi Mihai…

Cunoscuse pe Moshe în urmă cu câţiva ani, pe vremea când era ofiţer de informaţii, într-o misiune în Egipt. Agent Mossad, fusese născut în România, iar familia lui emigrase în Israel pe când era copil. Dar limba română se dovedea că nu o uitase. Iar acum, iată-l în faţa lui. Mult mai îmbătrânit. Sau probabil Moshe dorea să pară aşa, poate pentru a nu fi recunoscut. Firele cărunte de la tâmple şi din mustaţă puteau fi colorate artificial, la fel şi ridurile puteau fi create sau accentuate uşor. Chiar şi lui Sorescu i-a fost foarte dificilă identificarea.

— Poţi să trimiţi taxiul, atrage atenţia dacă staţionarea este prea lungă.

Sorescu transmise ordinul prin microfonul minuscul de la reverul hainei. Apoi aşteptă. Moshe îl privea zâmbind, fără să spună nimic. După câteva clipe, întâlnind privirea nedumerită a lui Sorescu, Moshe continuă cu acelaşi zâmbet:

— Credeam că ai înţeles că e vorba de o întrevedere privată…

Sorescu se făcu că nu înţelege. Lui Moshe i se lăţi zâmbetul.

— Ce naiba, Vlade, doar suntem amândoi vechi în slujba asta!

Sorescu oftă, apoi îşi scoase microfonul şi dispozitivul de înregistrare. Moshe nu zise nimic. Vlad îşi strigă bodyguardul, apoi îi înmână aparatura şi-l trimise la loc. Bătrânelul apăru cu două cafele.

— Dânsul este cel care ţi-a adus plicul şi cafeneaua este a lui. Telefonul mobil tot el l-a cumpărat de la magazinul de electronice de mai jos. Poţi s-o laşi baltă cu urmărirea, a ieşit din circuit.

Sorescu a înţeles despre ce era vorba. Bătrânul era un sayan. Aceştia erau unul din secretele omnipotenţei Mossadului în toată lumea. Era dificil de înţeles cum reuşea spionajul unei ţări de cinci milioane de locuitori să fie atât de eficient pe toate meridianele. Un atu important al acestui serviciu de spionaj era

tocmai diaspora evreiască împrăştiată în toată lumea. Astfel, un număr relativ mic de agenţi israelieni putea beneficia de serviciile unei adevărate reţele mondiale. Dintre aceşti evrei din diaspora, o parte infimă colabora cu serviciile israeliene, iar aceştia erau de două categorii. Un număr redus, oameni de bază, de fapt adevăraţii agenţi secreţi, colaborau direct cu oamenii Mossadului, pe când ceilalţi, sayani, erau voluntari folosiţi doar din când în când, ca şi gazde sau curieri, sau pentru a furniza un serviciu. De multe ori erau folosiţi o singură dată, după care se renunţa la ei. Aşa se întâmplase şi acum, bătrânelul ieşise deja din atenţia Mossadului. Sorescu nu se putu abţine să nu se întrebe ce avea aşa de important Moshe să-i spună din moment ce se dispensa aşa uşor de un sayan. Sau poate avea aşa mulţi în România că unul în plus sau în minus nu mai conta? O temă interesantă de cercetat, nu?

— Ce-i cu mascarada asta, Mo… Mihai, sau cum te-o fi chemând acum? Nu puteai să mă chemi, pur şi simplu, la ambasada voastră şi aşa cred că acolo până şi femeia de serviciu ascunde sub halat pistolul şi tresele de colonel!

Moshe râse cu poftă.

— Nu te-ai schimbat deloc, Vlade! Apropo, felicitări pentru funcţie! Cam târziu, dar nu ne-am văzut de mult!

— Nu cred că pentru asta m-ai adus aici, nu?

— Direct la obiect, fără pierdere de vreme! Pe vremuri, erai mai subtil, încercai să strângi cât mai multe…

— Pe vremuri aveam mai mult timp.

— Ah, ce vremuri, parcă totul era mai simplu, ştiai clar cine îţi sunt prietenii şi duşmanii, pe când acum, parcă toată lumea e întoarsă cu susul în jos. E un haos total, nu crezi? Prietenii cei mai buni, în care ai avut încredere deplină, i-ai primit la tine acasă, i-ai omenit, le-ai acordat facilităţi şi baze… Eh, ce să mai zic…

Lui Sorescu începu să-i displacă direcţia în care mergea convorbirea. Moshe era mult mai subtil decât părea. Nu trebuia să fii geniu ca să înţelegi că bătea spre americani. În timp ce vorbea, Moshe scoase din buzunarul interior o fotografie şi o întinse peste masă. Acelaşi individ din prima fotografie, cea primită în plic. De fapt, prima fotografie era doar un detaliu mărit al acesteia din urmă. Individul fusese surprins pe o stradă, se vedeau trecători, un gard de beton şi copaci, iar într-o parte,

chiar pe gard, o plăcuţă cu un nume de stradă. Numele nu putea fi distins cu ochiul liber, dar Sorescu nu încercă să insiste pentru a nu se arăta prea interesat. Iar Moshe tot vorbea.

— ... în ultima vreme călătoresc mult, nu pot să zic că nu îmi place. Aici, în Europa, cel mai mult mi-a plăcut Viena, oraşul valsului. Superb!

Era clar. Fotografia fusese făcută la Viena. Probabil Moshe vorbea în parabole de teamă că ar putea fi înregistrat. Nu avea încredere că Sorescu n-ar fi avut un alt dispozitiv de înregistrare. Sau altcineva. Sau chiar Moshe să ştie că erau înregistraţi. Poate bătrânul îl supraveghea pe Moshe? Lumea spionajului a fost întotdeauna paranoică.

Sorescu se decise să între în joc.

— Văd că îţi place să aduni amintiri de pe unde umbli...

— Da, într-adevăr. Sunt unele, puţine, ce-i drept, pe care le fac cadou pe la prieteni. Chiar şi la prieteni vechi, pe care nu i-am văzut de multă vreme. Ştii, nimic nu e mai preţios decât să-ţi regăseşti un vechi prieten! Mai ales astăzi, când există atâta răutate fără rost în lume... Nu poţi să ştii în cine să ai încredere şi în cine nu!

— Ai dreptate, îi ţinu isonul Sorescu, un prieten adevărat este un lucru rar. Dar, cum ziceai şi tu, nu poţi avea încredere în nimeni în ziua de azi... De unde poţi să ştii dacă un prieten îţi este într-adevăr prieten, mai ales după mulţi ani? Depinde şi de cum îşi dovedeşte prietenia, cât valorează asta şi în ochii celuilalt!

— Absolut! Ştii cum e, un gest de prietenie rămâne un gest de prietenie, abia mai încolo îl poţi aprecia la justa lui valoare, iar asta pe lângă apreciere, de cele mai multe ori te îndeamnă la recunoştinţă, mai ales la un om de onoare!

„Hopa, momentul plăţii!” gândi Sorescu.

— Şi cum ar trebui să-şi arate recunoştinţa?

— Asta abia după ce îşi dă seama ce valoare are gestul prietenesc! Şi, mai ales, între prieteni, e nevoie de discreţie! Maximă discreţie! Ar fi deosebit de neplăcut, ce să zic, extrem de neplăcut, să se vorbească despre chestii din astea pe la colţuri, nu crezi?

— Înţeleg, făcu Sorescu.

„E clar, încă nu-mi cere nimic, dar rămân dator. Dar, deocamdată, cam subţire informaţia!”

— Ştiu că eşti ocupat şi nu prea ai suficient timp să depeni amintiri, dar să ştii că mi-a făcut o deosebită plăcere revederea noastră, mai ales că nu era în program.

„În traducere, asta înseamnă că nimeni nu ştie şi nici nu trebuie să ştie că a fost pe aici. Precis că tot traseul îi este acoperit beton. Şi discuţia se cam apropie de sfârşit.” Sorescu se întrebă cum venise în România. Precis cu un paşaport iordanian sau libanez şi nu direct. Poate aterizase într-adevăr la Viena şi venise cu o maşină închiriată până la Bucureşti. Sau de la Sofia. Erau infinite posibilităţi.

— În amintirea revederii unui prieten, poate vei dori să-ţi notezi data, spuse Moshe scoţând din buzunarul interior un marker negru pe care i-l întinse lui Sorescu. Asta deşi e ceva mai veche, de luna trecută, undeva pe douăzeci şi şase, parcă.

Sorescu îşi notă data de 26 martie pe spatele fotografiei.

— Ştii, zise Moshe ridicându-se şi întinzându-i mâna, totdeauna am ţinut la pixul ăsta. Capacul este deosebit, îl protejează bine să nu se usuce.

Sorescu aprobă din cap în timp ce strecura fotografia şi markerul în buzunar. Apoi se despărţiră. Sorescu renunţă la ideea de a-i trimite o echipă pe urme, convins că acesta va părăsi România în câteva ore, maxim.

Ajuns la birou, constată că Moshe avusese dreptate. Capacul markerului era, într-adevăr, deosebit. Asta datorită faptului cu nu era doar un simplu capac. În interior avea port USB, întregul capac fiind, de fapt, un memory stick. Introduse portul în calculator, apoi, în timp ce stick-ul era scanat în căutare de viruşi sau programe spion, studie fotografia. Mări imaginea scanată până când reuşi să citească inscripţia străzii: Boltzmangasse. Căută ce obiective se găseau în Viena, pe strada Boltzmangasse. În câteva secunde găsi: Ambasada americană din Austria se afla situată pe strada Boltzmangasse la numărul 16.

Pe stick se găsea înregistrarea unei convorbiri între doi oameni. Iar despre asta dorea să discute Vlad Sorescu cu generalul Constantin Puşcaş. Pe Dăianu apucase să-l pună în temă înainte de a fugi după Puşcaş la cimitir, dar pentru amândoi înregistrarea era, cum s-ar zice, în primă audiţie.

— Să n-o lungim, pentru început trebuie să vă spun că, după informaţiile primite, convorbirea a avut loc în 26 martie, deci

cam acum trei săptămâni, în biroul ambasadorului american la Viena, Michael O'Sullivan. De fapt, unul dintre cei doi interlocutori este chiar ambasadorul. Celălalt este el, zise indicând fotografia de pe masă. Lucrăm la confirmare dar, pot spune de pe acum, înregistrarea este autentică.

Cu ajutorul mouse-ului porni înregistrarea. Era în format audio, de calitate destul de bună şi era evident că reprezenta doar un fragment dintr-o discuţie ceva mai lungă. Cei doi discutau relaxaţi, într-o engleză relativ uşor de urmărit, în ciuda accentului estic destul de pronunţat al bărbatului din fotografie. Conversaţia redată era ceva mai scurtă de douăzeci de minute. O ascultară tăcuţi, apoi la semnul lui Puşcaş, o mai ascultară o dată. Sorescu dăduse instrucţiuni pentru listarea convorbirii celor doi pe hârtie şi între timp primiseră fiecare câte un exemplar.

Într-o linişte apăsătoare, mult după ce se stinsese ecoul vocilor în engleză de pe înregistrarea audio, cei trei continuau să studieze atenţi hârtiile. Erau ca nişte studenţi silitori ce încearcă să aprofundeze un subiect nou chiar înainte de a intra în sala de examen.

Primul care a cedat şi a aruncat foile pe birou a fost Sorescu, poate şi datorită faptului că el ascultase convorbirea şi înaintea sosirii celorlalţi doi. Li se adresă oarecum provocator:

— Ei, care este părerea voastră?

Puşcaş oftă zgomotos în timp ce frunzărea foile căutând parcă ceva anume.

— Zici că eşti aproape sigur de autenticitatea înregistrării şi, implicit, a discuţiei. Unul este ambasadorul american. Totuşi, nu ne-ai spus, dar celălalt cine este, din moment ce poate face aceste propuneri?

Sorescu aruncă pe masă un dosar ţinut la îndemână, aşteptându-se la această solicitare. Tuşi puţin, apoi spuse:

— Interlocutorul ambasadorului, acelaşi cu individul din fotografia de pe masă, este Evgheni Odovichuk, director pentru operaţii în cadrul FIS, serviciul de spionaj extern al Rusiei.

Puşcaş fluieră printre dinţi.

— Înseamnă că toată treaba asta e serioasă! Chiar foarte serioasă!

Radu Dăianu rămase cu foile în mână, privind când la unul, când la altul. Oarecum timid, se simţi dator să intervină:

— Pe mine m-aţi cam pierdut, deoarece eu habar nu am despre ce este vorba! Dacă consideraţi că vă pot fi de folos, ar fi bine să mă lămuriţi cu unele lucruri, care mie îmi sunt cu desăvârşire necunoscute!

— Scuză-ne, Radule, am uitat că tu nu eşti la curent cu unele aspecte, interveni Puşcaş. Dă-mi voie să te lămuresc!

Trase adânc aer în piept, mai mult pentru a-şi aranja ideile în minte.

— Mai ştii că în timpul conflictului cu Ucraina, portavionul John C. Stennis a fost lovit şi avariat de o torpilă în largul portului Constanţa?

La aprobarea din cap a lui Dăianu, Puşcaş continuă:

— Ei, bine, submarinul nostru Delfinul, care a scufundat nava de desant tancuri Kirovograd, chiar înainte de a lansa atacul, a prins pe sonare un semnal care venea de la un submersibil care trecea prin apropiere, ce se îndepărta de zona în care a fost lovit portavionul. Ceea ce urmează, pentru noi sunt doar supoziţii, dar toate au un suport real.

În sensul că, noi am transmis americanilor înregistrările de pe Delfinul, iar ei, cu baza lor de date, probabil au detectat că această înregistrare sonar corespunde unui submarin rusesc de atac, probabil unul de clasa Akula. Cert este faptul că americanii au devenit foarte curioşi, chiar după terminarea ostilităţilor, asupra activităţii în Marea Neagră, mai ales la nivelul submarin. Asta se vedea de departe la personalul lor de la bazele din Dobrogea. Cert este că ei au concluzionat că portavionul lor a fost lovit de o torpilă specială, rusească, trasă de la o distanţă mult mai mare decât cea la care ar fi putut fi detectată. Datele oferite de Delfinul i-au dus la concluzia că aveau de-a face cu un submarin rusesc, deoarece ucrainenii nu aveau decât un singur submarin de clasă Foxtrot mult prea vechi şi depăşit pentru a fi capabil de o asemenea performanţă.

Sorescu îi continuă ideea:

— Deci, pentru ei totul era clar! Exista un submarin rusesc de atac în Marea Neagră, iar acesta trebuia neutralizat, fie şi numai pentru că a avariat un portavion american. Se pare că l-au detectat într-un doc uscat de la baza navală ucraineană de la Sevastopol.

— Bază care este încă închiriată de la Ucraina, deşi baza rusească de la Novorossiisk este aproape gata de a fi dată în

folosinţă, completă Dăianu. Ar trebui să fie gata peste câţiva ani, în 2017.

— Aşa este, profesore, dar până atunci ruşii nu aşteaptă. Continuă să acţioneze. Iar americanii, ce s-au gândit? Să anihileze ameninţarea asta din Marea Neagră în stil Rambo. Adică, să trimită un comando SEAL care să-l arunce în aer. Dar, din păcate, lucrurile au mers prost, chiar foarte prost. După cum am înţeles de aici, un submarin american a lăsat două echipe SEAL de câte patru oameni nu departe de docul uscat din Sevastopol. Se poate să-i fi lăsat ceva mai în larg, cu o barcă Zodiac. Aceştia s-au apropiat să pună câteva încărcături explozive, dar au avut ghinion. După cum reiese de aici, continuă Puşcaş indicând spre calculatorul de pe masă, doi morţi, trei răniţi, restul prizonieri. Chestia mai sensibilă este că printre prizonieri se află şi fiul mai mic al amiralului George Jackson, un element de presiune suplimentar asupra americanilor.

— Am înţeles, făcu Dăianu. Dar, după cum denotă de aici, rusul încearcă să negocieze eliberarea prizonierilor cu unele concesii pe care americanul părea de acord să discute, dacă nu chiar să i le ofere. Am observat că negociau chiar şi ce nu le aparţinea nici unuia dintre ei, de exemplu Insula Şerpilor.

— Problema rusului este că ar vrea ca insula să revină Ucrainei, iar pentru asta apelează la ambasador pentru ca administraţia americană să facă presiuni asupra noastră pentru a o ceda în cursul negocierilor. Apă la moară le dă şi pretenţia ucrainenilor, care o cer înapoi pe motiv că garnizoana insulei a capitulat la câteva minute după intrarea în vigoare a armistiţiului din 2 iunie 2010. În decursul negocierilor care au urmat, ei s-au retras, evacuând întreg teritoriul nostru. Au făcut unele nazuri în Sighetu Marmaţiei, dar ameninţarea tancurilor colonelului Tomoioagă i-au făcut să revină la raţiune. La fel şi în Delta Dunării, dar acolo ameninţarea cu blocarea ieşirii canalului Bâstroe spre mare de către fregatele noastre a făcut minuni. Au fost unele zvonuri cum că ucrainenii au fost sfătuiţi de către unele voci, se pare americane, să dea dovadă de bună credinţă şi pentru a demonstra intenţiile paşnice ale colonelului Igor Petraikin, noul comandant suprem. Ei evacuează teritoriile ocupate, iar noi, în schimb, le dăm înapoi Insula Şerpilor.

— Numai că noi nu le-am dat-o, continuă Puşcaş. Pot să spun

că am avut un amestec în decizia asta, anunţându-l pe preşedinte că nu voi ordona sub nici o formă, nici unui soldat român, să părăsească acest petec de pământ românesc. Am fost atacaţi, i-am bătut, dar insula nu le-o dăm! Este a noastră dintotdeauna, sovieticii ne-au luat-o prin forţă în 1944!

— Ştim, ştim, dacă ar fi fost după tine, am fi recuperat până acum cu arma în mână Bucovina de Nord şi sudul Basarabiei, poate îi atacam şi pe bulgari pentru Cadrilater!

— Pe bulgari, poate nu, doar suntem aliaţi, nu? recunoscu Puşcaş. Dar cu Bucovina şi sudul Basarabiei, ai dreptate! Încă o dată, am fost atacaţi, puteam să avansăm şi să ne eliberăm fraţii! Armata ucraineană era în colaps! Dar nu, ca de obicei, raţiunile politice superioare şi-au băgat din nou coada! Am pierdut aproape trei mii de oameni, morţi şi dispăruţi şi mult mai mulţi răniţi, iar dacă ar fi după conducerea noastră politică, am fi dat şi insula înapoi şi ne-am fi culcat pe urechi ca să putem uita totul cât mai repede, până nu vin alegerile!

— Oricum, se pare că alţii deja ţi-au dat insula înapoi ucrainenilor! zise Sorescu referindu-se la discuţia dintre cei doi.

— Mi se pare ceva ciudat aici, interveni Dăianu. Pentru ce să te expui ca să negociezi cu un ambasador, ai putea să o faci mai direct şi mai discret.

— Mda, ai dreptate, Radule, dar trebuie ţinut cont de unele aspecte. Serviciile secrete ruseşti, descendente ale omnipotentului KGB, acum, ca şi atunci, sunt împărţite în mai multe tabere rivale. Chiar şi în timpul lui Putin, aceste tabere existau şi se duşmăneau cu înverşunare, ajungând chiar şi la asasinate. Ceea ce eu cred că se petrece aici, este vorba de acţiunea unei grupări din FIS care tatonează terenul. Dacă au succes, se vor îmbăţoşa şi vor obţine un ascendent asupra celeilalte grupări, preşedintele rus preferându-i celorlalţi. Iar alegerea nu este întâmplătoare, ambasadorul SUA la Viena, Michael O'Sullivan, urmează să fie detaşat la Washington ca adjunct al secretarului de stat. Este un personaj deosebit de ambiţios, iar dacă va veni cu un plan şi o potenţială înţelegere cu ruşii pe tapet, ar putea scuti administraţia prezidenţială de o poziţie jenantă, atunci când ruşii vor prezenta lumii prizonierii din trupele SEAL. Întreaga lume, dar mai ales alegătorul american, vor fi puşi în situaţia de a afla că ţara lor a comis o agresiune care ar fi putut duce la un război cu Rusia, de aici la al

treilea război mondial. Şi asta la foarte puţină vreme după ce s-au văzut luptând câteva zile împotriva Chinei pentru Taiwan. Din fericire, lucrurile în Extremul Orient s-au oprit chiar la marginea prăpastiei, chinezii fiind mulţumiţi că pot păstra insula Quemoy, iar americanii bucuroşi că pot ieşi cu faţa curată. Taiwanezii au avut cel mai mult de pierdut, deoarece s-au lămurit că americanii nu-i vor susţine la infinit, iar China îi va înghiţi mai devreme sau mai târziu.

— Şi iată că americanii sunt pe cale să mai comită încă o gafă, oferindu-le ucrainenilor Insula Şerpilor şi alte concesii de neimaginat mai devreme. Cel puţin aşa reiese din discuţiile celor doi indivizi.

— Nu s-a ajuns la un acord final, discuţiile vor continua, iar în final ruşii s-ar putea să obţină mult mai puţine.

— Dar totuşi vor obţine, spuse Dăianu. Ruşii, cel puţin aşa negociază. Fac cereri maximale, pentru ca apoi să aibă de unde lăsa şi de cele mai multe ori obţin astfel mult mai multe decât şi-au propus sau ar fi putut visa să obţină.

— Şi chestia cu Insula Şerpilor o vor obţine, e mai uşor pentru americani să dea ceva ce nu e al lor.

— Absolut! zise Sorescu întinzându-se după o ţigară, în ultima vreme redusese numărul lor, dar de fiecare dată când o situaţie stresantă se ivea la birou, vechile obiceiuri îi reveneau şi ele. Iar de situaţii stresante nu ducea lipsă…

— Ce ai de gând să faci? îl întrebă Puşcaş.

— Încă nu ştiu, făcu Sorescu ridicând din umeri. Pur şi simplu, e o situaţie inedită, la care încă nu am soluţie.

— Ce-i vei spune preşedintelui? îl întrebă Dăianu.

— Nimic, încă.

Observând mutrele întrebătoare, Sorescu se simţi dator să continue:

— Trebuie să verific informaţiile. Iar preşedintele Danulescu este în primul rând politician. Nu ştiu cum va trata informaţia, poate va încerca să negocieze cu americanii, sau să-l informeze pe preşedintele Anders că cineva în Departamentul de Stat face politică de capul lui. Indiferent, asta ne va trăda sursa, iar acest lucru nu poate fi conceput. Trebuie să gândim cu atenţie fiecare pas şi fiecare mişcare. Avantajul nostru de netăgăduit este faptul că nimeni nu ştie că noi ştim!

Sorescu chiar zâmbi atunci când pronunţă jocul de cuvinte,

dar repede figura îi redeveni serioasă. I se adresă lui Puşcaş:

— Ar fi bine să te pregăteşti cumva, să-ţi întinzi antenele prin Marea Neagră. Nişte patrulări, ceva, nişte zboruri de recunoaştere, ceva care să-i ţină pe ucraineni în priză. Mai ales către Sevastopol, în special spre docuri. Dacă aflăm unde este docul uscat şi dăm târcoale portului, ruşii vor crede că americanii ne-au băgat la înaintare şi s-ar putea ca târgul să cadă chiar înainte de a bate palma. Cum s-ar zice, să zgândări puţin muşuroiul!

Puşcaş îl aprobă. Nici nu ar fi prea greu, ţinând cont de faptul că ruşii au devenit şi mai suspicioşi, de-a dreptul paranoici. După otrăvirea în 2006 cu poloniu a fostului agent Alexandr Litvinenko, când procuratura britanică a cerut fără succes extrădarea din Rusia a principalului suspect, Andrei Lugovoi şi el membru KGB în trecut, dar ulterior devenit parlamentar, ruşii au trecut la represalii, reluând zborurile de recunoaştere ale bombardierelor Tu-95 Bear spre coastele britanice. Acestea erau întâmpinate şi escortate înapoi de avioanele de vânătoare Tornado. De curând, ruşii îşi reluaseră zborurile şi în Marea Neagră, dar fără să se apropie prea mult. Avioanele de vânătoare americane de la bazele aeriene din Bulgaria îi întâmpinau de la distanţă. Uneori, această sarcină de supraveghere era preluată de avioane româneşti, bulgăreşti mai puţin, deoarece aceştia nu erau prea bucuroşi să se pună faţă în faţă cu vechii lor aliaţi. N-ar fi o problemă pentru Puşcaş să întâmpine bombardierele ruseşti ceva mai avansat, iar acest lucru va fi disecat şi analizat de comandamentul rus, transmiţând un mesaj contradictoriu, care i-ar băga pe mulţi în ceaţă. Mai erau şi alte posibilităţi. Ar trebui să-l mobilizeze şi pe colonelul Mircea Damian, şeful contrainformaţiilor militare, iar Sorescu să discute cu SIE, mai ales că se înţelegea bine cu directorul Tiberiu Enea, să vadă ce pot obţine. Oricum, nu ar fi fost înţelept să-i aducă pe amândoi aici, o astfel de reuniune fiind prea bătătoare la ochi. Trebuia să acţioneze discret.

— Ar mai fi unele lucruri de discutat, îi întrerupse Sorescu firul gândurilor. De exemplu, situaţia în Republica Moldova este pe cale să scape de sub controlul oricui. Transnistria este în fierbere, mai ales că data alegerilor anticipate se apropie, iar opţiunile par a fi destul de clare. Un trafic de neimaginat între Rusia şi Transnistria are loc în ultima vreme. De parcă

separatiştii ar pregăti ceva.

— Avem ceva pregătit pentru astfel de cazuri? întrebă Dăianu.

— Nu ceva concret, ci doar ceva în funcţie de situaţie. Nu trebuie uitat că facem parte din NATO, aşa că în privinţa unei acţiuni militare trebuie să ne coordonăm cu comandamentele aliate.

— Dar când a fost vorba de Ucraina?

— A fost un caz special şi a trebuit să reacţionăm ca atare. Ulterior, în faza a doua, ne-am coordonat cât de cât cu aliaţii.

— Se prea poate să ne trezim din nou în faţa unui caz special! murmură Sorescu. Ar fi bine să fim pregătiţi de orice!

— Ce ar trebui să fac? Să concentrez trupe pe Prut? Pentru asta am nevoie de avizul CSAT-ului sau măcar de al preşedintelui.

— Nici vorbă, nu mă refer la asta! Aducând trupe suplimentare, nu faci decât să atragi atenţia! Mă refer la ceva mai subtil, găseşti tu ceva.

— De exemplu, urmă ideea Dăianu, fă ceva rocade acolo cu trupele din nordul Moldovei, de pe la Dorohoi şi Suceava. Adu trupele pregătite, de reacţie rapidă, de acolo şi înlocuieşte-le pe cele de pe Prut.

— Şi să las trupe de categoria a doua la graniţa cu Ucraina? Crezi că am înnebunit, mai ales că nu ştie nimeni ce-i poate pielea lui Petraikin? Nu uitaţi, dar este aproape sigur că el l-a terminat pe Vahromeev!

— Nu asta am vrut să spun, dar dacă le retragi ceva mai în interior, mai ales unităţile de tancuri şi motorizate, cu posibilitatea de a acţiona la fel de bine şi în nord şi în est, poate ai economisi timp, dacă va fi cazul.

— Mda, ar merge, în plus voi mai aduce câteva unităţi dispersate, în aşa fel încât să nu dea de bănuit. Nu-mi place deloc ideea că trebuie să supraveghez atâtea direcţii, mai ales că în Serbia situaţia este în continuare putredă. După problema Kosovo, naţionaliştii ajunşi la putere par mai dispuşi ca oricând la orice provocări, în orice direcţie, chiar dacă noi i-am susţinut pe sârbi dintotdeauna. Doar la vecinii noştri din NATO şi UE, Ungaria şi Bulgaria, avem linişte.

— Asta ne e soarta, zâmbi Sorescu amuzat de reacţiile lui Puşcaş. Poate că situaţia se va lămuri în câteva zile.

— Sau poate nu! mormăi Puşcaş indispus.

— Indiferent, să ştii că poate vom afla ceva de la delegaţia georgiană de oameni de afaceri care ne va vizita în câteva zile. Unul dintre ei ne-a transmis prin unele canale sigure că ar fi interesat de o discuţie discretă cu tine!

— N-am afaceri şi nu mă pricep la asta! Să vorbească cu altcineva!

Zâmbetul lui Sorescu se lăţi:

— Respectivul nu este om de afaceri şi sunt convins că o să vă înţelegeţi de minune, doar sunteţi croiţi pe acelaşi calapod! Este din armata georgiană şi călătoreşte aşa doar ca şi acoperire. Numele lui este Levan Turashvili, colonel Levan Turashvili.

V

22 aprilie 2014, ora 16.30
Chişinău, Piaţa Ştefan cel Mare

Mulţimea de peste o sută de mii de oameni prezenţi la mitingul electoral al opoziţiei tălăzuia în acordurile imnului „Deşteaptă-te române”. Erau tineri şi vârstnici, de la copii ţinuţi în braţe de părinţi grijulii până la bătrâni gârboviţi cu părul nins ce lăcrimau încet sprijinindu-şi trupurile firave în bastoane. Din o sută de mii de voci, ecourile imnului pluteau pe deasupra pieţii în care trona impetuoasă statuia ecvestră a domnitorului Ştefan cel Mare şi Sfânt. Sute de drapele în culorile roşu, galben şi albastru, cu stema Moldovei decupată, identice cu cele de la revoluţia română din decembrie 1989, fâlfăiau în bătaia vântului agitate de braţe transfigurate şi pătrunse de solemnitatea momentului. Oameni în toată firea nu se sfiau de lacrimile grele ce li se scurgeau pe obraji în timp ce versurile le pătrundeau în inimă: „Deşteaptă-te, române, din somnul cel de moarte, la care te-adânciră, barbarii de tirani”. La ultima strofă, „murim mai bine în luptă, cu glorie deplină, decât să fim sclavi iarăşi, în vechiul nost pământ”, ultimele sunete se pierdură în imensitatea corului care începu să scandeze „Ro-mâ-ni-a!” şi „Noi suntem români!”.

Uralele şi scandările continuau frenetice, atunci când Vlad Mazuru, liderul opoziţiei ce reuşise să adune în jurul său toate partidele şi forţele prounioniste şi prooccidentale, reuşind să realizeze o alternativă viabilă la guvernarea comunistă închistată şi falimentară, se hotărî că sosise momentul să urce la microfonul instalat în tribuna improvizată. În drum spre treptele de lemn strânse mâinile liderilor partidelor şi a reprezentanţilor cu oarecare greutate din coaliţie care se aflau în primul rând, în picioare, urmărindu-l cu privirea şi felicitându-l călduros. Insistă strângându-i mâna îndelung mai tânărului adjunct al propriului partid de nuanţă creştin-democrată, Iuliu Halipa, cel care i-a fost alături în anii lungi ai luptei politice pentru deşteptarea românilor basarabeni.

Iuliu Halipa luă acest gest ca şi o recunoaştere şi mulţumire. Mulţumire pentru anii de zile în care i-a fost alături şi nu a precupeţit nici un efort pentru a-şi atinge ţelurile care i-au însufleţit un timp atât de îndelungat, dar care le-a ridicat

amândurora atâtea piedici şi le-a cauzat atâtea suferinţe. Totuşi, ţara mamă era atât de aproape, dar uneori atât de departe.

Îşi amintea prima lor întâlnire ca şi cum ar fi fost ieri, deşi au trecut de atunci mai bine de douăzeci de ani. Ce repede au trecut aceşti douăzeci de ani, practic s-au risipit ca o pală de fum atinsă de aripa vântului. Într-adevăr, parcă ar fi fost ieri.

Conflictul din Transnistria a început practic în martie 1992, deşi incidente armate au avut loc şi în 1991, dar originea lui era mai în urmă, încă înaintea dobândirii independenţei Republicii Moldova. Republica Moldovenească Secesionistă Socialistă Nistreană a fost declarată la 2 septembrie 1990, cu mult înaintea declarării independenţei Republicii Moldova, chiar dacă Gorbaciov nu va recunoaşte această Republică Nistreană, ba dimpotrivă. La începutul anului 1991, nistrenii, beneficiind de o inexplicabilă pasivitate a autorităţilor moldovene, constituie o puternică forţă armată, dotată cu armament şi tehnică militară cumpărată, furată sau cedată de la Armata a 14-a, încă sovietică, ulterior rusă, staţionată în Transnistria. Când a avut loc puciul de la Moscova, la 19 august 1991, ce viza înlăturarea lui Mihail Gorbaciov de la conducerea sovietică, liderii transnistreni i-au sprijinit pe pucişti inclusiv cu trupe. După înfrângerea puciştilor, Boris Elţîn cere pedepsirea lor, inclusiv a susţinătorilor. Liderul nistrean Igor Smirnov este arestat în Kiev şi transportat în portbagajul unei maşini până la Chişinău, dar aici este eliberat în scurt timp, atât el cât şi alţi lideri. Conducerea moldoveană acţiona cu prea multă timiditate, fapt care a dus la încurajarea separatiştilor, mai ales după proclamarea independenţei Moldovei, la 27 august 1991.

Iuliu Halipa era pe atunci un tânăr absolvent de liceu, plin de viaţă şi animat de idealurile patriotice. Participase la toate manifestările din piaţa centrală a Chişinăului, cântând şi strigând sloganurile atât de noi şi pure, cum se păreau atunci, despre o nouă viaţă ce se întrezărea alături de fraţii de neam şi limbă de la apus. Parcă trăia un vis, un vis despre reîntregirea cu fraţii pierduţi şi regăsiţi, un vis ce plutea deasupra podurilor de flori de peste Prut. Dar lucrurile nu au decurs normal, lin, spre reunirea atât de mult dorită şi visată. Imperiul, chiar slăbit, nu înţelegea să lase din mână nici un teritoriu supus sub cizma grea a ocupantului. Iar aici, în noua republică independentă, riposta va veni sub forma kalaşnikovului transnistrean.

La stânga Nistrului, separatiştii, conduşi de aşa numitul lor preşedinte, Igor Smirnov, cetăţean rus, ca de altfel toţi liderii nistreni, au înlocuit toate organele locale cu fideli de-ai lor. Reacţia autorităţilor constituţionale ale Republicii Moldova a fost practic inexistentă. Astfel, autointitulata republică moldovenească nistreană a ieşit practic de sub autoritatea Chişinăului şi a început să-şi pregătească riposta. Rândurile separatiştilor au început să se îngroaşe prin sosirea cazacilor de pe Don şi a voluntarilor din spaţiul ex-sovietic. În rândurile separatiştilor au ajuns şi deţinuţi de drept comun din închisorile ruseşti, eliberaţi special pentru a-i servi pe separatişti. Provocările s-au ţinut lanţ, atât în Transnistria, cât şi în Găgăuzia, o altă enclavă creată artificial de politica postsovietică.

La 13 decembrie a avut loc un atac al gardiştilor la podul de la Dubăsari, soldat cu moartea a patru poliţişti moldoveni şi a douăzeci de separatişti, gardişti, cazaci şi mercenari. Tot la Dubăsari a avut loc un incident la 1 martie 1992, în urma căruia un separatist a fost ucis, culmea, de un gardist. Folosindu-se de pretext, nistrenii au atacat sediul poliţiei, capturându-i şi dezarmându-i pe poliţişti. În busculadă, gardiştii au declanşat un foc haotic, omorând unul din cazacii lor pe nume Zubkov. Poliţiştii au fost deţinuţi şi torturaţi timp de douăzeci şi una de zile, în condiţii de neimaginat, fără cercetări, fără învinuiri, fără judecată. După aceea, au fost eliberaţi, de teama unui scandal prea mare pe care nu şi-l puteau permite, încă. Dar între timp, situaţia a degenerat. Crimele şi omorurile au devenit un lucru obişnuit.

Patrioţii moldoveni, ţărani, poliţişti, oameni de rând care îşi apărau casele, s-au grupat şi şi-au procurat armament cu care au început să riposteze. Gardiştii şi cazacii vor bloca podurile de pe Nistru, la Vadul lui Vodă, Tighina, Camenca, Râbniţa. La fel, posturi de control, cu câte un blindat, vor fi amplasate şi pe şoseaua Tiraspol-Dubăsari şi la barajul hidrocentralei Dubăsari. Unul din punctele de rezistenţă moldoveneşti la est de Nistru a fost constituit în zona din jurul satului Coşniţa, sud-vest de Dubăsari, acolo unde râul face un ocol izolând platoul din trei părţi. Ulterior, alt punct de rezistenţă va fi platoul Cocieri, la nord de Dubăsari. Lupte cumplit de grele s-au dat pentru Tighina.

Era un război ciudat, dus între separatişti, susţinuţi de voluntari şi mercenari, inclusiv cazaci şi deţinuţi de drept comun eliberaţi din puşcăriile ruseşti pentru a se reabilita pe frontul de pe Nistru, precum şi de Armata a 14-a, fostă sovietică, acum rusă, bine înarmaţi şi pregătiţi, împotriva unei tinere republici ce nici măcar nu avea armată proprie. Forţele combatante moldovene erau constituite din poliţişti, localnici şi voluntari din republică. Într-adevăr, mulţi dintre tinerii moldoveni au ascultat chemarea datoriei şi au alergat la Nistru să apere independenţa noii lor patrii.

Printre ei, tânărul Iuliu Halipa. Parcă şi acum revedea linia întunecată a Nistrului aşa cum îi apăruse în acea noapte de martie 1992. Era o imagine unică, amplificată de sentimentul de teamă ce se metamorfoza sub forma unui gol în stomac la ideea că va trebui să treacă dincolo, în zona de război. Iar dincolo se auzeau rafale slobozite din când în când, bubuituri surde de tunuri şi artilerie, iar noaptea de smoală era luminată la est de câte o jerbă de explozii ce străfulgerau orizontul întunecat. Podul de la Vadul lui Vodă fusese avariat de o încărcătură explozivă gardistă. Da, dincolo, spre Coşniţa, se dădeau lupte. Dincolo era infernul războiului despre care puţini din Chişinău şi-l puteau imagina, iar Nistrul era întocmai ca şi râul Styx ce separa lumea de împărăţia umbrelor guvernată de Hades. Chiar şi luntraşul ce-i trecea dincolo părea întruchiparea lui Charon. Din păcate, acum, lumea de dincolo de Nistru era guvernată mai degrabă de Ares, zeul războiului.

Iar românii stăteau cu pieptul în faţa asaltului furibund al câinilor imperiului muribund. Dincolo de Nistru, acest Styx al neamului, era nevoie de braţul valid al fiecărui fiu al Moldovei. Dar, concluzionă cu tristeţe Iuliu, în noaptea asta doar trei voluntari au ales să treacă fluviul în ajutor. El împreună cu alţi doi tineri, unul din Chişinău, altul din Bălţi. Barca i-a lăsat pe malul stâng, printre nişte tufişuri. Au pornit înspre direcţia indicată de luntraşul ce se grăbi să se întoarcă dincolo. S-au strecurat spre poziţiile moldovene cu teama în suflet, îngroziţi de ideea de a fi împuşcaţi din greşeală tocmai de aceia pe care veneau să-i ajute. Această spaimă i-a făcut la un moment dat să se oprească pentru a aştepta să se lumineze de ziuă. În zori au fost recuperaţi de un localnic şi îndrumaţi la postul de comandă din Coşniţa.

Platoul pe care era aşezată localitatea Coşniţa era înconjurat de Nistru pe trei părţi, râul făcând o buclă în formă de U. Pe acelaşi platou se mai afla Pârâta şi Doroţcaia, ultima chiar la intrarea pe platou. Şoseaua principală Dubăsari – Grigoriopol trecea pe la intrarea în „buzunarul” creat de Nistru, iar o deviaţie a ei traversa întreg platoul până la podul de la Vadu lui Vodă.

La punctul de comandă au îmbucat câte ceva din proviziile puse la dispoziţie de localnici, li s-a făcut un instructaj sumar, apoi către miezul zilei au fost dirijaţi către poziţiile poliţiştilor moldoveni. Au ajuns la postul douăzeci, unde s-au trezit alături de vreo zece tineri conduşi de un căpitan de poliţie. Postul consta dintr-un adăpost săpat în pământ şi consolidat cu blocuri de beton, iar în imediata apropiere era o clădire în ruine. Li s-a dat câte un automat kalaşnikov, patru încărcătoare pline şi câteva cutii de cartuşe. La începutul conflictului, moldovenii aveau câte o armă la trei oameni, dar situaţia s-a schimbat, cel puţin în privinţa armamentului de infanterie. În schimb, cu armamentul greu stăteau prost, nici nu se puteau compara cu gardiştii care beneficiau inclusiv de tancuri din aportul Armatei a XIV-a. Pe lângă acestea, mai beneficiau şi de vehicule blindate cu care tăceau dese incursiuni de testare a rezistenţei luptătorilor moldoveni.

Nici nu a ajuns să-şi cunoască cât de cât noii camarazi, că s-a şi pomenit efectiv în război, un botez al focului brusc şi neaşteptat. Unul dintre băieţii care supravegheau şoseaua spre Dubăsari la adăpostul unor blocuri răsturnate de beton scoase un strigăt de avertizare, apoi duse automatul la ochi şi trase o rafală prelungă. Dinspre şosea veni riposta. Gloanţele ricoşară în beton ţiuind prelung, făcându-l pe Iuliu să se trântească la pământ. Schimbul de focuri continuă, ceilalţi veterani luând poziţie de luptă şi împroşcând şoseaua cu rafale furioase. Luându-şi inima în dinţi, Iuliu ridică capul şi se târî spre marginea adăpostului, alături de unul dintre veteranii ce ochea cu grijă peste buza şanţului. Se simţea ruşinat, nu dorea ca noii săi camarazi să-l creadă vreun fricos sau papă-lapte. Se căznea să se ţină bărbat, chiar dacă frica îi strângea stomacul cu gheare reci, de gheaţă. Veteranul era mai în vârstă decât el, se apropia pe undeva de treizeci de ani. Îi zâmbi şi îl încurajă:

— Stai liniştit, pentru toţi a fost la fel prima oară! Oricum, ar fi

trebuit să te avertizez, cazacii atacă cam pe la prânz, când se trezesc din beţie. Dimineaţa dorm după chefurile din noaptea precedentă.

Întorcându-se spre el, îi întinse mâna:

— Mă numesc Vlad Mazuru şi sunt voluntar, ca şi tine, din Chişinău.

A fost prima întâlnire cu cel care îi va deveni mentor şi model de urmat. Dar pe atunci nu-şi putea închipui asta. Era preocupat de cu totul altceva.

După ce-i strânse mâna bărbăteşte, reveni la arma sa şi i se adresă:

— Nu vrei să vezi? Doar pentru asta ai venit, nu?

Iuliu ridică capul peste buza şanţului. Două autocamioane Kamaz pline cu gardişti înaintau pe şosea spre Coşniţa. Din ele se trăgea cu foc viu către poziţiile ghicite ale moldovenilor. Aproape fără să-şi dea seama, Iuliu duse kalaşnikovul la ochi, introduse cartuş pe ţeavă şi apăsă trăgaciul. O rafală prelungă porni. Scuturăturile uşoare ale armei îl făcură să strângă mai tare patul de lemn. Vizând camioanele, ţinu trăgaciul apăsat până când percutorul păcăni sec. Schimbă încărcătorul cu mişcări febrile, apoi reluă tirul. Se simţea şi se mişca ca prin vis, parcă plutea. Primul camion se oprise şi făcea manevre de întoarcere, urmate imediat şi de celălalt. O grenadă de aruncător lansată din clădirea în ruine de alături explodă lângă şosea. Gardiştii, surprinşi de rezistenţa neaşteptată, băteau în retragere urmăriţi de gloanţele românilor. În curând dispărură spre Dubăsari.

Iuliu stătea pe vine, tremurând spasmodic. Nu ştia că astfel corpul îi elibera tensiunea nervoasă acumulată. Cu timpul se va obişnui, cel puţin aşa îi spusese Vlad. Nu a fost capabil să meargă în recunoaştere spre locul atacului. Va avea ocazia altă dată. Un tânăr de vreo douăzeci şi cinci de ani îi întinse o ţigară aprinsă. Iuliu refuză din mână, dar ţigara rămase în dreptul lui. În fine, o luă cu mişcări tremurânde şi trase un fum. L-a înecat concomitent o tuse convulsivă, făcându-l să scape ţigara pe jos. Tânărul blond cu privire senină s-a aplecat şi şi-a luat ţigara. Iuliu l-a văzut cum îi zâmbea încurajator. Avea părul lung, prins la spate cu o bentiţă neagră. Pe frunte purta o panglică neagră, cu tricolorul într-o parte.

— Nu-ţi fă probleme, în curând vei ajunge şi tu ca un adevărat

„burunduc”!

Deci era unul din legendarii luptători moldoveni cunoscuţi sub numele de „burunduci”. Gruparea a fost creată la Corjova, pe platoul Cocieri, de la nord de Dubăsari. Voluntari localnici, mulţi cu stagiul militar satisfăcut în campania sovietică din Afghanistan, erau renumiţi pentru curajul şi dispreţul faţă de moarte. Alături de alte grupări ca şi „scorpionii” din Cocieri sau „răzeşii” de la Fontan, se strecurau printre liniile gardiştilor în recunoaşteri îndrăzneţe, ca apoi să declanşeze infernul, îşi făceau treaba, secerau cazaci şi gardişti cu nemiluita, apoi dispăreau. Se spunea că fierbea pământul acolo unde intrau în luptă aceşti neînfricaţi răzbunători ai neamului. Căci ei îşi văzuseră neamurile şi vecinii bătuţi, schingiuiţi şi ucişi de cotropitori, iar aceştia îi căutau cu deosebire, oferind preţ bun pe fiecare cap de „burunduc”.

Vlad Mazuru i-a spus că respectivul era chiar liderul burunducilor, Ion Grecul, venit împreună cu trei camarazi să discute despre coordonarea acţiunilor cu cei de aici de la Coşniţa. Auzind împuşcăturile, au alergat să dea o mână de ajutor. Două luni mai târziu, la 18 mai 1992, Ion Grecul va cădea ca un erou pe frontul de la Cocieri, nu departe de casa din Corjova în care s-a născut.

Vlad Mazuru i-a făcut cunoştinţă cu Anatol Croitor din Dubăsari, nevoit să-şi părăsească căminul şi să vină pe frontul de la Coşniţa. Într-o noapte, cazacii au tăbărât în curţile mai multor români şi au început să izbească cu picioarele în uşă, strigându-le să se predea, dacă nu, vor da foc caselor. Unul dintre ei intră la Anatol Croitor şi îl prinse în prag pe băieţelul de zece ani. În timp ce trăgea orbeşte rafale în aer, cu o mână îl ridică de guler pe bietul copil ce plângea şi îi strigă în rusă:

— Unde este tatăl tău, românule, căci acuş îl împuşcăm?

Anatol Croitor s-a strecurat pe uşa din spate, a revenit şi a apucat o sapă ce zăcea sprijinită de perete. L-a izbit cu ea pe cazac în moalele capului, apoi şi-a luat familia şi a trecut-o dincoace de Nistru, apoi a revenit pe front, la Coşniţa. Cazacul ucis cu sapa era din Rostov pe Don, fiind primul gardist ucis în stânga Nistrului.

Câteva zile mai târziu, în noaptea de 15 martie, Iuliu Halipa a luat parte la atacul fermei alături de poliţiştii cu destinaţie specială, cei mai bine pregătiţi dintre combatanţii moldoveni. Un

grup de combatanţi a trecut Nistrul cu luntrile pe la Slobozia-Duşca şi au ocupat poziţii în faţa fermei, bombardând-o cu aruncătoare de grenade. Cealaltă grupă a atacat cu furie. Luptele au durat trei zile şi trei nopţi, dar ferma a fost luată, la fel şi dealul Traianului, de pe care gardiştii trăgeau cu cele douăsprezece autoblindate asupra satelor. Au tras şi cu rachete Alazan, lovind o casă în Doroţcaia tocmai când familia se aşeza la masă. Un fecior a fost ucis, iar tatălui i-a zburat capul de pe umeri...

La fermă cazacii au fost căsăpiţi. Se adunaseră în mijloc, ca şobolanii, până au reuşit să fugă. Au avut circa 50-60 de morţi şi peste 150 de răniţi. Câteva zile mai târziu, două camioane frigorifice „Moldagroprom” au transportat cadavrele din Tiraspol în Rusia.

Iuliu devenise veteran. S-a bătut la fermă cu mult curaj, urmându-l ca o umbră pe noul său prieten Vlad Mazuru. Alţi luptători curăţaseră dealul Traian, izgonind câteva sute de gardişti ce ţineau cu dinţii această poziţie strategică. Erau de trei ori mai puţini, dar i-au alungat. Ofensiva a continuat spre Doroţcaia, dar trei transportoare BTR moldoveneşti au nimerit într-o ambuscadă, toate trei fiind distruse. Au murit aici Boris Dovgani şi Victor Lavrenţov, împreună cu alţi câţiva băieţi pe care nu-i ştia.

La 9 mai, împreună cu câţiva băieţi de pe linia frontului au hotărât să nimicească un cuib de mitralieră ce trăgea în ei dintr-o cazemată veche. I-au provocat trăgând asupra lor cu mitraliera de pe un blindat. Gardiştii au ripostat şi au fost depistaţi. La zece şi jumătate noaptea s-au strecurat mai aproape şi au distrus cuibul de mitralieră cu aruncătorul de grenade. La întoarcere, Mamulat Ghenadie a călcat pe o mină, explozia sfârtecându-i piciorul. Iuliu se repezi spre el, dar Ghenadie îi strigă să nu se apropie. Se târî singur până în braţele lui Iuliu. L-au cărat cu schimbul până au reuşit să-l predea medicilor, care i-au salvat viaţa, chiar dacă nu i-au putut salva piciorul.

Lunile au trecut cu lupte sporadice, atacuri şi contraatacuri, aşteptare încordată în tranşee, apoi iar lupte. De câteva lucruri se lămurise Iuliu, ca de altfel majoritatea luptătorilor moldoveni. Unul era totala lipsă de coordonare în acţiunile militare, de parcă comandanţii erau neputincioşi sau incompetenţi. La

Cocieri burunducii ajunseseră cu ofensiva până în piaţa oraşului Dubăsari, dar n-au fost susţinuţi şi, după o zi şi o noapte de luptă, lipsiţi de muniţii, au fost nevoiţi să se retragă. La Coşniţa la fel. De câteva ori au ajuns să intercepteze şoseaua Tiraspol – Dubăsari, dar tot de atâtea ori au fost rechemaţi la ordinele statului major al platoului.

Alt lucru de care se lămurise era modul în care priveau separatiştii armistiţiile şi acordurile de încetare a focului. Chiar dacă erau semnate la Chişinău, erau încălcate a doua zi de către gardişti, pe când ei aveau ordin să nu riposteze nici dacă erau provocaţi! Chiar în timpul luptelor, când ripostau cu succes şi căpeau cazacii, câte un şef apărea reproşându-le că au făcut omor! Normal că făcuseră omor, doar nu erau la petrecere cu lăutari, ci la război!

Un alt lucru de care nu era cazul să se lămurească, ştiut fiind, era neutralitatea ruşilor din Armata a 14-a. Deşi susţinuseră separatiştii cu armament, muniţii, logistică şi comandament, se părea că nu era deajuns. După trei luni de lupte, văzând că războiul bate pasul pe loc, iar criticile internaţionale îi luau la ţintă şi ţinând cont că avea de gestionat mai multe războaie de secesiune în Georgia şi Azerbaidjan, Rusia se decide să-şi dea arama pe faţă. Astfel, din 19 mai, unităţi de tancuri şi artilerie părăsesc Tiraspolul îndreptându-se spre Dubăsari. Celor 10 tancuri, tanchete şi 6 tunuri li se vor adăuga ulterior încă 22 de tancuri. Coşniţa, Cocieri, Corjevo, Holercani, Malovata, Ustia, Zoloceni sunt localităţile atacate violent până pe 26 mai. La Moscova şi Sankt Petersburg se formează noi batalioane de voluntari. Se creează batalionul Dnestr, format din mercenari şi delicvenţi, cel ce va lupta şi în Abhazia de partea separatiştilor. Avionul cu primii noi mercenari în număr de 600 aterizează la Tiraspol la 21 mai. La protestele preşedintelui Mircea Snegur, Kremlinul răspunde că armata rusă nu destabilizează.

Cu toate acestea, luptându-se cu gardiştii, precum şi cu Armata a 14-a, opunându-se cu arme uşoare tancurilor şi elicopterelor, dar şi cu incompetenţa şi nehotărârea comandanţilor, moldovenii nu cedează. Un fapt paradoxal, una dintre cele mai puternice armate ale lumii era ţinută în loc de o ţărişoară care încă nu avea armată! Fiindcă, de fapt şi de drept, Rusia era în război cu Moldova! Aici s-au lămurit Iuliu şi Vlad că armata rusă nu este chiar ceea ce ar dori să fie. Câţiva ani mai

târziu, Cecenia le va da dreptate.

Primul tanc rusesc, un T-72, a fost distrus la Roghi, pe platoul Cocieri. A fost lovit de un proiectil dirijat prin radio mânuit de un tractorist mărunţel, ce făcuse Afghanistanul. Legenda spune că la discuţiile pentru un armistiţiu, colonelul rus ce conducea frontul gardist la Roghi l-a recunoscut pe micul tractorist. Luptase în Afghanistan sub comanda lui. „E greu să lupţi cu oamenii pe care eu însumi i-am pregătit!” oftase rusul.

În prima jumătate a lui iunie atacurile gardiste au crescut în intensitate. În acea perioadă au fost arestaţi la Tiraspol liderii Frontului Popular sub acuzaţia de terorism: Ilie Ilaşcu, Ştefan Urâtu, Alexandru Leşco, Tudor Petrov-Popa, Andrei Ivanţoc. Iuliu Halipa va fi martor la eliberarea ultimilor doi, abia în 2007, atunci când Andrei Ivanţoc va fi bătut până şi sub ochii OSCE, chiar în momentul eliberării. Dar acum lupta cu arma în mână la Coşniţa, iar luptele erau cumplite.

Cele mai grele lupte se vor da în această perioadă pentru Tighina (Bender). Poziţia strategică, pe dreapta Nistrului şi podul făceau din ea o ţintă deosebit de tentantă pentru gardişti şi armata rusă. Luptele dintre gardişti şi poliţişti s-au dat stradă cu stradă, dar moldovenii deţineau o mare parte din oraş. Asta până când conducerea Armatei a 14-a a socotit că situaţia nu mai poate să dureze. La 19 iunie 1992 peste o mie două sute de gardişti şi de cazaci se vor năpusti peste podul de la Tighina. Oraşul este bombardat cu armament greu, inclusiv cu rachete Alazan dintre care unele vor cădea peste grădiniţa de copii aflată în apropierea postului de poliţie. Situaţia este salvată de voluntarii şi poliţiştii sosiţi în ajutor dinspre Vamiţa, în cursul nopţii.

A doua zi, 20 iunie, tancurile grele ruseşti vor forţa intrarea peste pod. Moldovenii rezistă, oprindu-le cu aruncătoare de grenade. Ruşii bombardează oraşul cu armament greu. Concomitent au declanşat ofensiva şi pe celelalte fronturi, la Coşniţa, Doroţcaia, Cocieri. În cele din urmă, prinşi din spate de gardiştii aflaţi în oraş, poliţiştii şi voluntarii se vor retrage cu pierderi grele. Luptele vor continua cu intensitate pe străzile oraşului invadat de tancurile armatei a 14-a care arborează drapelul Rusiei fără nici o jenă. Acum nici nu se mai obosesc să păstreze aparenţele. Centrul de rezistenţă rămâne postul de poliţie, de unde colonelul Gusleakov coordonează firavele forţe

moldovene. Trupele de voluntari trimise în ajutorul oraşului intră în luptă pe rând. A sosit şi detaşamentul cu destinaţie specială condus de colonelul Hămuraru. Luptătorii intră direct în foc, vânând tancurile pe străzile oraşului, dar cad şi ei victime. Lunetiştii trag din clădiri şi subsoluri, se luptă pentru fiecare casă şi fiecare stradă. Clădirile trec dintr-o mână în alta, iar gardiştii coordonaţi de militarii ruşi strâng cleştele, astfel că în cursul zilei următoare zona postului de poliţie rămâne izolată, tăindu-se orice legături cu exteriorul. Bravii poliţişti şi luptători de aici erau înconjuraţi, nemaiavând nici o posibilitate de a se aproviziona cu alimente şi muniţii, dar nici de a-şi evacua răniţii. Spitalele din oraş, sub controlul separatiştilor, refuză tratamentul moldovenilor răniţi.

Tinerii luptători, poliţişti, voluntari, rezervişti şi burunduci, strâng din dinţi şi reiau lupta. Cu ajutorul celor ce încearcă să pătrundă din exterior în ajutorul celor asediaţi, luptele reizbucnesc cu intensitate mărită. Se luptă acum cu energia disperării, aceşti tineri, mulţi dintre ei luaţi de la sapă, unii care vedeau o armă pentru prima dată în viaţa lor, se aruncau sălbatici de pe străduţe laterale asupra tancurilor ataşându-le mine magnetice de corpurile mătăhăloase. Alţii le luau în cătarea aruncătoarelor de grenade, dirijând asupra lor încărcătura mortală. Lupte grele se dau la cinematograful „Drujba”, la gară, la şcoala nr. 2, la fosta cazarmă a gardiştilor, la fabrica de încălţăminte, la unitatea de pompieri, la fabrica de conserve... Într-un târziu, cu preţul multor jertfe, sunt eliberate cartierele dinspre Căuşeni. Astfel s-a format un drum al vieţii prin care pătrundeau spre secţia de poliţie camioane cu hrană şi muniţii, precum şi trupe proaspete de voluntari. Tot pe aici erau evacuaţi morţii şi răniţii, chiar dacă drumul continua să fie bombardat dinspre fabrica de bere şi cinematograf, gardiştii trăgând chiar şi asupra maşinilor de salvare. Semnul crucii roşii nu avea nici o semnificaţie pentru ei. După ce ofensiva rusească s-a mai potolit, pe 22 iunie 1992, moldovenii mai controlau cam o treime din oraş. La cincizeci şi unu de ani de la ziua în care generalul Antonescu ordona trecerea Prutului de către armata română pentru eliberarea fraţilor de sub robia bolşevică, patrioţii moldoveni mai păstrau o treime din Tighina. Luptele au mai continuat sporadic, pe toate fronturile şi în prima jumătate a lui iulie.

Pe neaşteptate, la 21 iulie 1992, s-a declarat armistiţiu. Ambele părţi urmau să depună armele, iar pe linia de front trebuiau să se interpună forţele de menţinere a păcii. Acestea erau ruseşti, moldovene şi transnistrene. Chiar şi în timp ce acestea încercau să-şi ia rolul de forţe tampon, luptele mai continuau. Normal că separatiştii, sub oblăduirea ruşilor, n-au depus armele niciodată, ba chiar au trecut la formarea unei forţe militare şi mai puternice, în care au început să intre şi cadrele fostei armate sovietice.

Dar atât pentru Iuliu Halipa şi Vlad Mazuru, din tranşeele de la Coşniţa, cât şi pentru toţi luptătorii moldoveni de pe front, pacea aceasta avea o altă conotaţie. Cu o lună înainte, Moldova striga că se află în război nedeclarat cu Rusia, pentru ca acum să accepte forţe de menţinere a păcii chiar din partea agresorului! Unde s-a mai văzut o asemenea situaţie? Trupele de menţinere a păcii, conform înţelegerii de la Moscova dintre Mircea Snegur şi Boris Elţîn, constau din trei batalioane moldoveneşti, şase ruseşti şi trei transnistrene. Batalioanele ruseşti făceau parte din Armata a 14-a, cea care luptase deschis de partea separatiştilor şi al cărei comandant din iunie începând, Alexandr Lebed, se remarcase prin declaraţiile sale cum că în două ore ajunge la Bucureşti şi va atârna români spânzuraţi de fiecare stâlp de telegraf, ba chiar îl va spânzura şi pe Mircea Snegur. Ulterior, acest general ce s-a remarcat în timpul războiului din Nagorno-Karabah, va fi consilier pentru securitate naţională al lui Boris Elţîn, chiar contracandidat al acestuia în alegeri, dar va muri în 2000 în urma unui accident de elicopter în Siberia. De partea cui ar fi batalioanele ruseşti în cazul unei reizbucniri a conflictului? În orice caz, numai despre menţinerea păcii nu s-ar preocupa acestea, ba chiar ar lupta deschis de partea separatiştilor, ca şi până acum!

Un lucru era clar, dacă războiul era pierdut, era pierdut nu de către poliţişti, voluntari sau rezervişti, într-un cuvânt de luptători, ci de către politicieni. Aceştia au ales o pace ruşinoasă pentru a-şi acoperi greşelile nu numai din timpul premergător conflictului, când acesta putea fi stins din faşă, chiar cu acordul Moscovei, iritată de susţinerea acordată de aceştia puciştilor din august 1991, ci chiar din timpul războiului. Luptătorii ştiau că ar fi putut să învingă, dar au fost reţinuţi de ezitarea Chişinăului. Chiar dacă nu ar fi învins şi n-ar fi reuşit să înfigă tricolorul

deasupra Tiraspolului, tot ar fi reuşit să obţină condiţii mai bune, să ocupe un teritoriu mai mare din Transnistria, astfel încât să-i lase lui Igor Smirnov un spaţiu mai redus de manevră. Pacea a fost instaurată fulgerător, cu tratative de culise, la care condiţiile au fost dictate de cei mari şi tari, de generalii ruşi şi au fost acceptate nu de către luptătorii din tranşee, ci de către politicieni speriaţi sau colaboraţionişti, mulţi dintre ei dornici să reia îmbrăţişarea cu „Maica Rusia”. Propaganda ne-a spus că noi trebuie să fim un popor iubitor de pace, să nu răspundem cu armele. Oare afghanii sau cecenii nu iubesc pacea? Sau georgienii? Dar ei au ştiut şi ştiu să lupte cum trebuie împotriva ursului rusesc ce a încercat sau încearcă să le cotropească pământul! În acest război nu au fost învinşi soldaţii, ci politicienii, unii dintre ai aruncând asupra noastră mărul discordiei, spunând că noi şi românii suntem popoare diferite, că noi trebuie să ne apărăm şi împotriva agresiunii de la vest, deci ar fi bine să facem pace, indiferent de condiţii, la est.

Astfel de gânduri împărtăşeau Iuliu Halipa şi Vlad Mazuru împreună cu alţi luptători din tranşee atunci când aşteptau să fie trimişi în spate, poziţiile lor urmând să fie ocupate de aceste forţe de menţinere a păcii. În şanţuri, profitând de acalmia luptelor, discuţiile se prelungeau până târziu în noapte.

— De fiecare dată când aveam succes pe câmpul de luptă, separatiştii şi ruşii ziceau că suntem coordonaţi de ofiţeri din armata română şi că în rândurile noastre luptă soldaţi români, zise la un moment dat Iuliu Halipa privind în flăcările focului de veghe aprins în spatele peretelui unei cazemate pe jumătate distrusă.

— Asta fiindcă se tem! mormăi Vasile Sotnicenco, unul dintre burunducii veniţi cu Ion Grecul atunci când l-a cunoscut pe Iuliu, în prima sa zi pe front. Era văr cu Nicolai Sotnicenco, poliţist căzut eroic la 13 martie chiar aici la Coşniţa. Luptase alături de legendarul Filip Lupaşcu pentru dealul Traian, atunci când acesta din urmă căzuse ciuruit de schije.

— Se tem, dar de cine? întrebă Vlad Mazuru. Se tem de noi, voluntarii moldoveni, de poliţia cu destinaţie specială, de burunduci sau de scorpioni?

— Da, de toţi, răspunse Vasile scuipând în foc.

Câteva clipe de tăcere se lăsară, apoi Vlad Mazuru zise:

— Într-adevăr, se tem de noi, deoarece noi ne apărăm patria

şi pământul, iar ei sunt veniţi din toate colţurile imperiului, de la Kamciatka la Sankt Petersburg, mai deunăzi Leningrad, de la Moscova la Rostov, Samara şi mai ştiu eu de pe unde. Dar mai mult decât toate, se tem de ceea ce am putea deveni. Se tem de o ţară mare şi puternică, care am fi dacă ne-am uni cu fraţii noştri de dincolo de Prut, se tem de armata română care nu este o strânsură de voluntari şi care are comandanţi capabili şi experimentaţi. Se tem de tradiţia de luptători a românilor probată de-a lungul istoriei, din neamul cărora suntem şi noi. Se tem de spada lui Ştefan cel Mare care se poate abătea ca fulgerul asupra tranşeelor ce le-au săpat în preajma Tiraspolului. Dacă vrem să apărăm pământul acesta împotriva cotropitorului roşu, n-o vom putea face singuri, ci doar împreună cu fraţii noştri români, doar întreg neamul nostru unit va putea să răpună fiara roşie de dincolo de Nistru! De asta se tem şi tremură toţi gardiştii şi rusofonii de la Tiraspol! De asta se cramponează de Armata a 14-a a Rusiei, iar ruşii nu vor să-i lase din mână! Se tem de România Mare şi unită!

Multă vreme nimeni n-a zis nimic, toţi meditau cu arma în mână şi cu privirile în dansul sălbatic al flăcărilor în noaptea grea şi întunecată. Printre el vedeau călăreţii lui Ştefan cel Mare ce zdrobeau tătarii pe Nistru, baionetele lucitoare ale infanteriştilor din 1918, asaltul peste Nistru al vânătorilor de munte în 1941. Din când în când, o rafală sporadică le amintea că aceste timpuri încă erau actuale, că încă se aflau pe front, iar războiul îi aştepta.

— Deci, concluzionă Iuliu Halipa, va trebui să ne unim cu România şi apoi să strivim năpârca roşie de la Tiraspol! Toate eforturile şi energia noastră trebuiesc îndreptate asupra acestui ţel suprem! Va trebui să luptăm cu mentalităţile tuturor şi împotriva tuturor celor ce ezită sau se împotrivesc chemării neamului!

— Aşa e, dar mai presus de toate ar trebui să ne răfuim cu trădătorii şi colaboraţioniştii, care nu sunt puţini! Câţi moldoveni nu au slujit ruşilor împotriva noastră pentru treizeci de arginţi, câţi n-au trecut dincolo pentru a da numele noastre smirnoviştilor, le-au servit călăuze cazacilor sau i-au omenit în timp ce-şi vindeau fraţii! interveni un luptător bărbos.

— Eu zic că Iuliu are dreptate, glăsui Vlad Mazuru. În primul rând va trebui să ne unim cu fraţii, să redevenim o ţară mare şi

puternică! Apoi, ne-om putea răfui cu toţi cei ce sunt împotriva noastră!

Ceilalţi luptători aprobară din cap, tăcuţi. Un soi de legământ nevăzut îi uni pe toţi, pe vecie. Erau opt, doi burunduci, un scorpion, doi poliţişti şi trei voluntari, dintre care doi erau Iuliu şi Vlad.

Conflictul armat s-a încheiat. Trupele ruseşti staţionează în continuare pe teritoriul Republicii Moldova, în ciuda obligaţiilor asumate de Rusia la summiturile din 1999 şi 2001. Conform angajamentelor de la summitul NATO de la Istanbul din 1999, ruşii ar fi trebuit să-şi retragă trupele din Moldova în cinci ani. Rusia le-a rebotezat în trupe de menţinere a păcii şi le-a păstrat pe poziţie. Nimeni nu are nici un control asupra Transnistriei, transformată într-un pseudostat mafiot, condus de câţiva cetăţeni ruşi, obedienţi Moscovei. Această zonă a devenit o enclavă închisă oricărei verificări, o placă turnantă a contrabandei cu droguri, arme şi carne vie. Din punct de vedere teritorial, în urma războiului, unele sate care geografic ţin de Transnistria, se află sub controlul Chişinăului, cum ar fi: Cocieri, Coşniţa, Moldovata Nouă, Pârâta, Pohrebea, Doroţcaia, Roghi, Vasilievca. Corjova, aproape de Cocieri, e împărţită în două. În schimb, unele localităţi aflate în Basarabia au ajuns sub controlul separatist. Este vorba de oraşul Tighina şi de satele Gâsca, Protiagailovca, Chiţcani, Merenești, Zagomoe, Cremenciug. Vamiţa, suburbie a Tighinei, sub control moldovean, este pretinsă de transnistreni. La fel şi satul Vasilievca, aparţinând de comuna Cocieri, dar aflat dincolo de şoseaua Tiraspol-Râbniţa. Satul Doroţcaia, în apropierea Coşniţei, îşi are terenul agricol tot dincolo de această şosea.

Oraşul Tighina, pentru care numai în timpul asaltului armatei ruse din 19-22 iunie 1992 au căzut 200 de luptători şi civili moldoveni, alţi 300 fiind răniţi, a ajuns sub controlul Tiraspolului. Totalul pierderilor moldoveneşti în acest război a fost de circa 1000 de morţi şi cam de trei ori mai mulţi răniţi. Mii de oameni şi-au părăsit casele şi s-au refugiat, iar pierderile materiale au fost imense. Pierderile separatiştilor au fost mult mai mari, dar Tiraspolul nu le-a dat publicităţii, la fel cum nu au recunoscut niciodată excesele asupra populaţiei civile, nici încălcările drepturilor omului, nici torturile la care au fost supuşi prizonierii şi civilii. Cadavrele persoanelor arestate de secesionişti, cu urme

de tortură bestială şi apoi executate sumar, au început să fie găsite pe câmp sau aruncate în Nistru. Ucigaşii n-au putut fi traşi la răspundere, la fel cum n-au putut fi traşi la răspundere jefuitorii şi violatorii din rândurile gardiştilor şi cazacilor ce-şi făceau de cap în zonele controlate de separatişti.

Combatanţii moldoveni s-au întors pe la casele lor, cei ce locuiau în partea moldovenească a zonei de demarcaţie.

Pentru ceilalţi a urmat un lung şi umilitor refugiu, de cele mai multe ori autorităţile făcându-se că uită ce datorează acestor eroi, ani în şir refuzând să le pună la dispoziţie vreo locuinţă, pentru ei şi familiile lor. De aceea mulţi se întrebau pentru ce au luptat, sau pentru cine? Să fie vânduţi printr-o pace umilitoare, ca apoi să moară aruncaţi în stradă?

Pentru Iuliu Halipa a fost mai uşor. Era tânăr şi entuziast. După o perioadă de acomodare necesară ca psihicul să-i revină după traumele datorate războiului, a decis să-şi continue studiile, mai ales la îndemnurile lui Vlad Mazuru. Fiind mai tânăr, capacitatea de recuperare era mai bună, aşa că nu a avut probleme. Dar, totuşi, ştia că nu va mai fi acelaşi om. Dar, în schimb, avea un ţel în viaţă. Să-şi aducă patria pentru care a luptat cu arma înapoi la matcă, în familia românească, de care atâţia vrăjmaşi, atât din exterior, cât şi din interior, încearcă să ne despartă, să ridice noi bariere, iar pentru asta nu se dau în lături de la nimic, nici de la şantaj şi minciună, nici de la falsificarea grosolană a istoriei şi inocularea acestei făcături în minţile tinere şi necoapte.

A decis să-şi continue studiile şi a ales ştiinţele economice, mai ales că va urma un proces de trecerea de la economia planificată, centralizată, de tip comunist, la una privată, de piaţă, bazată pe concurenţă şi va fi nevoie de economişti cât mai capabili. Vlad Mazuru i-a aranjat o bursă în România, la Bucureşti. A intrat într-un cerc de studenţi români şi moldoveni prounionişti, a participat la conferinţe şi mitinguri dedicate Moldovei şi situaţiei din Transnistria. Mai scria şi la un ziar studenţesc, unele articole ale sale referitoare la Moldova au fost preluate şi în câteva ediţii ale ziarelor locale. În vacanţe se reîntorcea la Chişinău unde petrecea mult timp, mai ales serile, în discuţii interminabile cu Vlad Mazuru despre situaţia politică şi ce ar fi de făcut. Vlad Mazuru intrase în politică, într-un partid de opoziţie prounionist. Între timp practica şi meseria sa de

bază, avocatura. Ajunsese în timp într-o poziţie bună în organizaţia locală şi-l convinsese pe Iuliu Halipa să se înscrie şi el în rândurile partidului.

La un moment dat, Iuliu Halipa a ajuns un fel de purtător de cuvânt al partidului în România şi un curier şi negociator cu personalităţile de aici. A ajuns să discute cu oficialităţi din ce în mai importante, fapt care i-a întărit poziţia în partid şi i-a înlesnit ascensiunea. După absolvire, a început să-şi pregătească teza de doctorat. Doctoratul şi l-a luat tot la Bucureşti, după care a revenit la Chişinău intrând în mediul universitar. A început ca şi asistent la facultate, a ajuns apoi lector, şef lucrări, ulterior profesor. În paralel continua activitatea politică, alături de Vlad Mazuru, ajuns acum în conducerea partidului. Practic se afla în umbra lui Vlad, urmându-i ascensiunea. Îi rămăsese loial, susţinându-l în lupta politică, bucurându-se în schimb de stima şi încrederea deplină a acestuia. Ideile de bază ce-i călăuzeau pe amândoi au rămas neschimbate. Nu prea se înţelegeau întotdeauna în privinţa modalităţilor de acţiune, Iuliu fiind mai impulsiv, iar Vlad mai calculat, mai ponderat. Însă toate diferendele şi le rezolvau între patru ochi, departe de priviri indiscrete, apărând în ochii partidului şi ai publicului cu o poziţie unitară.

Anii au trecut împărţiţi între luptele politice şi orele la catedră, între întruniri politice şi seminarii şi examene cu studenţii. Din punct de vedere al profesiei a avut multe şicane din partea rectoratului pentru care activitatea sa politică era arhicunoscută, dar n-au îndrăznit să-l dea afară, nu numai din cauza pregătirii şi rezultatelor sale, cât mai mult în urma legăturilor şi contactelor pe care le avea cu universităţile occidentale şi din România. Ar fi fost un posibil scandal pe care conducerea ministerului nu şi-l putea permite, cel puţin nu încă.

A urmat pritoricirea în laboratoarele Kremlinului a memorandumului Kozak, după numele unei personalităţi marcante din echipa preşedintelui Putin. Acesta propunea o federaţie cu Transnistria pe un principiu asimetric, prin care Transnistria ar deţine o putere incomensurabilă comparativ cu statura şi proporţiile ei în cadrul Republicii Moldova. Trupele ruseşti de menţinere a păcii urmau să rămână pe loc pentru încă douăzeci de ani, deşi la summitul NATO de la Istanbul din 1999 se angajaseră să-şi retragă trupele în cinci ani. Agreat de

Moscova şi acceptat de principiu de conducerea comunistă a lui Vladimir Voronin de la Chişinău, memorandumul părea că are cale liberă să fie adoptat, pecetluind soarta Moldovei de peste Prut. Dar societatea civilă, aşa firavă cum era, a reacţionat. La chemarea partidelor de opoziţie, lungi şi masive demonstraţii au avut loc în centrul Chişinăului. După un timp, poliţia a reacţionat în forţă, atacând mulţimea cu bastoanele şi arestând cu brutalitate mai mulţi participanţi. Printre cei arestaţi s-a găsit şi Iuliu Halipa, aflat în fruntea studenţilor săi în piaţa centrală a Chişinăului. Era pentru prima oară că era arestat pentru atitudinea sa politică, dar nu şi pentru ultima oară. A doua zi a fost eliberat.

Demonstraţiile au continuat şi în final memorandumul Kozak a căzut, umilindu-l pe preşedintele rus Vladimir Putin, nevoit să se întoarcă de la scara avionului cu care se pregătea să vină la Chişinău pentru semnarea acordului. A fost nevoit astfel să meargă cu mâna goală la reuniunea ministerială a OSCE de la Maestricht din decembrie 2003. A fost o victorie clar americană, intervenţia lor directă făcându-l pe preşedintele moldovean Vladimir Voronin să dea înapoi, dar Iuliu şi demonstranţii credeau că şi ei au avut aportul lor.

A fost doar o victorie, dar lupta trebuia să continue. Au fost şi victorii şi satisfacţii, dar şi înfrângeri şi dezamăgiri. Au fost şi momente de criză, atunci când Vlad Cubreacov, liderul PPCD, a fost răpit. Din fericire, după două luni şi ceva a fost eliberat, fără să se afle cine au fost exact răpitorii. Totuşi, nu era nici o îndoială că era vorba de transnistreni, toate bănuielile căzând asupra ministrului securităţii din Transnistria, generalul rus Vladimir Antiufeev. Cea mai grea luptă era cu politicienii moldoveni, cei comunişti sau afiliaţi lor, în coaliţia la putere. Legaţi prin relaţii de afaceri şi de corupţie inclusiv cu cercurile moscovite, dar şi cu entitatea mafiotă nistreană, ei încercau prin toate mijloacele să reducă opoziţia prounionistă la tăcere.

Tot dificilă era şi lupta cu mentalităţile moldoveanului de rând, sufocat de decenii de propagandă antiromânească. Mentalităţile se schimbau lent, dar totuşi se schimbau. Muncitorii moldoveni ce începuseră să muncească în străinătate şi veneau acasă după ce văzuseră lumea, occidentul şi România, aveau un rol important. Degradarea continuă a vieţii de zi cu zi, în urma eşecului politicilor economice neinspirate,

comparativ cu avântul economic din România devenită membru NATO şi UE, tăcea ca tot mai mulţi să-şi îndrepte privirile pline de speranţă dincolo de Prut.

— A fi patriot înseamnă să lupţi pentru independenţa Moldovei, iar a fi naţionalist înseamnă să lupţi pentru unirea cu România. O ţară în care patriotismul şi naţionalismul sunt noţiuni antagonice e o ţară care nu mai are mult, avea obiceiul să spună Vlad Mazuru.

Tocmai pentru contracararea acestui fapt autorităţile moldave împreună cu alţi corifei slugarnici au întemeiat o teorie ciudată prin care încercau să demonstreze că moldovenii ar fi un alt popor, diferit de al românilor. O enormitate mai mare nici că s-a auzit.

Prounioniştii aveau şi ei un mare handicap. Erau divizaţi în mai multe partide şi partiduleţe, iar orgoliile şi ambiţiile personale făceau de multe ori ca acestea să lupte în scena politică unele cu altele, iar comuniştii îşi puteau freca mâinile mulţumiţi. Coeziunea într-o forţă politică tare, gata să lupte cu şanse împotriva comuniştilor şi aliaţilor lor, a durat mult şi a necesitat tact şi răbdare. Dar a reuşit. Pentru rolul său în această muncă titanică, Vlad Mazuru a devenit unul dintre cei mai importanţi lideri ai coaliţiei. Cu timpul, cel mai important. Iar Iuliu Halipa cel mai apropiat colaborator.

Între timp, au fost alegerile din 5 aprilie 2009. Anunţarea rezultatului lor, vizibil fraudat, a însemnat o serie de demonstraţii fără precedent. Intervenţia forţelor de ordine a degenerat în confruntări violente, mii de oameni bătuţi, pentru vina de a fi devastat Palatul Parlamentului şi a altor clădiri publice şi pentru că cineva ar ti arborat tricolorul românesc pe această clădire. Confruntările s-au soldat cu morţi şi răniţi şi sute, dacă nu mii de arestaţi, printre care şi Iuliu Halipa, participant ca şi persoană particulară, nu ca membru de partid, dar care nu concepea să fie mai prejos de studenţii săi aflaţi în primele rânduri. Lui Mazuru în mod sigur nu i-ar fi plăcut atitudinea sa. A rămas stupefiat de declaraţia primului ministru comunist de atunci, Zenaida Greciani, care profera pe posturile publice de televiziune avertismente către părinţi să-şi ţină acasă copii, „dacă nu îi împuşcăm!” S-a ajuns până aici, ca un prim ministru să ameninţe public cu împuşcarea tineretului, viitorul ţării! Se vedea de la o poştă că aceşti comunişti pierduseră total

contactul cu realitatea.

În beciurile poliţiei a cunoscut un tânăr de şaptesprezece ani învineţit în urma loviturilor de baston, care i-a mărturisit că nu mai poate trăi într-un asemenea regim şi că a luat hotărârea să plece în România. Numele lui era Oliver Roşea. Iuliu Halipa era deja cu moralul la pământ. Luptase pentru ţară cu arma în mână, iar acum, după câţiva ani, era arestat pentru că protesta împotriva distrugerii ţării. Alţii erau bătuţi crunt pentru asta. În plus, tinerii, viitorul ţării, erau decişi să plece definitiv. Doamne, în ce ţară a ajuns să trăiască! Ce blestem îi urmărea de secole!

Noaptea s-a lăsat în arestul poliţiei unde zăceau claie peste grămadă. În întuneric, încercau să doarmă, fiecare cum putea, majoritatea încă văitându-se în urma loviturilor încasate. În toiul nopţii, când deja majoritatea era cufundată într-un somn chinuit, lumina se aprinse. Un zvon de glasuri răstite ale poliţiştilor ce năvăleau înăuntru. Somnoroşi, deţinuţii începeau să se ridice, parcă cu teamă de ceea ce va urma. Dar uşile cu gratii se deschiseră larg şi o namilă de temnicer le zise cu duşmănie:

— Haideţi, plecaţi dracului odată la casele voastre, mama voastră de huligani!

Târşindu-şi picioarele, Iuliu urmă fluxul de oameni spre ieşire. După ce străbătu câteva coridoare, înainte de a păşi în noaptea rece, privirile i se încrucişară cu cele ale unui maior de poliţie ce supraveghea fluxul de oameni epuizaţi. Restul poliţiştilor îl priveau cu respect şi teamă, fiind gata să-i aducă la îndeplinire orice ordin, chiar înainte de a fi rostit. Ca o perdea ce îi acoperea ochii împăienjeniţi de nesomn se ridică vălul timpului lăsându-i lui Iuliu ocazia de a-l recunoaşte pe Vasile Gruşenco, poliţistul alături de care a petrecut ultima noapte în tranşeele de la Coşniţa, înainte de a fi înlocuiţi de aşa-zisele trupe de menţinere a păcii. Atunci când discutaseră despre modalitatea câştigării războiului de pe Nistru. Acum înţelegea Iuliu cum au fost eliberaţi, în mod sigur prin intervenţia hotărâtă a maiorului Gruşenco.

Simţindu-se privit cu intensitate, maiorul îşi întoarse privirea spre Iuliu. O scânteie vie de recunoaştere îi străbătu ochii, dar nu făcu nici un gest. În momentul în care Iuliu trecu prin dreptul său îi şopti:

— Pentru România! Şi îi strânse uşor braţul.

Două cuvinte şi o strângere de braţ ce însemnau mai mult de

o mie de vorbe. Iuliu Halipa ieşi în noapte cu lacrimi mari şiroindu-i pe obraji. Întreaga noapte umblă haotic pe străzile Chişinăului, singur cu gândurile lui. Spre dimineaţă, paşii îl purtară de la sine în pragul casei sale modeste.

— Oh, Doamne Dumnezeule, încă totul nu e pierdut! oftă apăsând pe clanţă.

S-a prăbuşit pe pat şi a dormit neîntors timp de cincisprezece ceasuri. L-a trezit soneria telefonului. Vlad Mazuru, fericit că îl găsea în libertate, îi vorbea oarecum codificat despre o întâlnire în care vor organiza un nou miting. Dormise pe la nişte prieteni, deoarece poliţia îl căutase acasă. Lupta continuă, trebuia să continue.

Şi au câştigat, dar numai o bătălie. Guvernul a fost nevoit în august să organizeze noi alegeri, câştigate la limită de opoziţie, dar fără putinţa de a alege preşedintele. Crizele politice se ţineau lanţ, aşa au trecut cam doi ani, fără ca balanţa victoriei politice să se încline de-o parte sau alta. Totuşi, acum un an, prin manevre oculte dirijate în mod sigur de la Moscova, comuniştii reuşesc un puci constituţional care îi instalează din nou la putere. Însă puterea lor era şubredă, fapt care-i făcea din ce în ce mai mult să recurgă la metode autoritare, spre a ţine lucrurile în frâu.

Iar conştiinţa omului de rând, a alegătorului moldovean, se schimbase în contact cu realităţile tot mai evidente, dar şi în contact cu străinătatea şi mai ales cu România, a cărei economie mergea din ce în ce mai bine, iar din punct de vedere politic reuşise integrarea în NATO şi UE, obiective care păreau tot mai îndepărtate de Moldova, atât timp cât va fi sub conducerea comunistă închistată şi obedientă Moscovei.

Timpul politic era tulbure. Economia moldovenească trecea dintr-o criză în alta, iar guvernul era neputincios, aruncând vini imaginare în toate părţile. Opoziţia a reuşit să declanşeze alegeri anticipate, iar sondajele îi scoteau câştigători. Moldovenii se săturaseră în sfârşit. În curând va sosi clipa victoriei după atâţia ani de trudă şi suferinţă, de câştiguri şi eşecuri. Până la alegeri mai erau câteva zile, doar câteva zile, iar opoziţia era pe val. „Vom câştiga!”, murmură Iuliu Halipa, urmărindu-l pe Vlad Mazuru cum se apropia de tribună în uralele mulţimii. Braţele se întindeau spre el, iar el îşi făcea loc cu eleganţă, surâzând, strângând mâini şi împărţind felicitări şi mulţumiri în stânga şi

dreapta. Urcă la tribună în uralele mulţimii şi se postă în dreptul microfonului. Aşteptă câteva clipe până se mai domoli entuziasmul, apoi începu:

— Fraţi români!

Uralele izbucniră din nou şi mai puternice. Din corul lor se desprinseră din nou scandările: „Suntem români!” şi „România!”. Drapelele tricolore cu stema Moldovei decupată, precum şi cele întregi, simple, româneşti, îşi reluară fluturarea frenetică peste capetele mulţimii. A fost nevoie de mai bine de cinci minute până uralele şi aclamaţiile se mai potoliră, astfel ca Vlad Mazuru să-şi poată relua discursul. Reluă cu o voce tunătoare:

— Clipa mântuirii neamului nostru obidit a sosit! E mai aproape ca oricând! De aici, arătă cu mâna statuia din centru, marele voievod român Ştefan cel Mare ne priveşte! Visul lui, al unei ţări mari, prospere şi independente, este pe cale să se îndeplinească! Dar mai presus de toate, trebuie să împlinim visul unui alt mare voievod român, cel care ne-a arătat calea ce trebuie urmată: Mihai Viteazu!

Din nou izbucniră urale. Se scanda „Unire, unire!”, majoritatea aveau ochii scăldaţi în lacrimi.

— Nu uitaţi, la alegeri, le vom arăta tuturor trădătorilor vânduţi, tuturor slugilor comuniste, tuturor îmbuibaţilor pe munca, sudoarea şi sângele nostru, tuturor acelora care şi-au uitat neamul şi menirea, tuturor acelora să le transmitem un mesaj: SUNTEM ROMÂNI!

Vorbele i se pierdură în uralele mulţimii. Se scanda necontenit „Suntem români!”, întocmai ca nişte tunete îndepărtate ale unei furtuni pe care o simţi apropiindu-se. Lui Iuliu Halipa lacrimile îi curgeau şiroaie pe obraji. „În sfârşit, vom învinge! De data asta, vom învinge!”

— Da, strigă Vlad Mazuru încercând să acopere în microfon tumultul, vom învinge, vom învinge, vom învinge! La alegeri…

Un bubuit apocaliptic înghiţi uralele şi vociferările, iar o minge de foc înglobă tribuna şi pe toţi cei aflaţi în apropiere. O uriaşă pală încinsă îl aruncă pe Iuliu la pământ peste alte trupuri ce se zbăteau să scape într-o vânzoleală stranie. Câteva clipe nu a mai auzit nimic, doar un ţiuit infernal în urechi. Nu mai putea mişca, nu simţea nimic. Ţiuitul deveni mai difuz, suprapus peste urlete de groază şi ţipete panicate. Un miros greu de carne arsă

şi exploziv, miros ca şi cel din tranşeele din Coşniţa. Urletele se estompau, iar el se simţi atras într-un hău întunecat care înghiţi totul, era doar beznă şi tăcere, apoi nimic...

VI

Aprilie 2014, ora 10.00
Poligonul Cincu, Braşov

— FOC! strigă maiorul Armând Morun. Tunul bubui din mers. Fără să dea nici un răgaz echipajului zgâlţâit de cursa pe terenul denivelat, Morun comandă încă o dată:

— Foc! şi un nou proiectil porni din ţeava uriaşului de 48 de tone, tancul românesc TR-85 M1. Una din ţinte aflată la circa un kilometru, chiar pe vârful dealului, explodă la impact. Morun apucă microfonul şi transmise celorlalte tancuri:

— Trecem în formaţie de atac! Ruţă, dreapta pe după vale! Eu, cu forţa principală, peste coamă!

Cele opt tancuri sub conducerea lui Morun accelerară pieptiş peste dealul ierbos, aruncând în urma şenilelor bucăţi de pământ acoperite cu smocuri de iarbă. Ruţă, cu cinci tancuri, ocoli dealul prin dreapta. După vreo cinci sute de metri, o ţintă apăru de după deal în faţa lui Ruţă:

— Inamic la nouă, angajez!

— Distanţă 1200 metri, anunţă ochitorul cu ochii pe telemetrul laser de la sistemul de achiziţie al ţintelor, atât termic cât şi laser.

— Foc! comandă Ruţă.

Prima ţintă lovită. A doua ţintă sări în aer atunci când tancurile lui Morun au atins creasta trimiţându-şi proiectilele dincolo de ea. În mai puţin de cinci minute, toate ţintele au fost distruse de un foc concentric, atât din partea lui Morun, ale cărui tancuri se repezeau în goană la vale, cât şi de cele ale lui Ruţă, ce susţineau cu foc din flancul drept învăluit larg. În final, toate tancurile opriră în dispozitiv în poziţia desemnată pe hartă.

Din postul de observaţie de pe dealul vecin, generalul Constantin Puşcaş coborî binoclul şi se întoarse spre cei doi însoţitori ai săi. Primul, cel chiar de lângă el, era un tip înalt şi bine legat, spre deosebire de celălalt, mai mic, dar totuşi îndesat. Amândoi purtau uniforma de camuflaj montan a armatei române, unul colonel, celălalt căpitan. I se adresă primului în engleză:

— Ce părere ai, colonele?

— Sunt impresionat, generale şi sunt sincer când spun asta. A fost o adevărată şarjă! îi răspunse colonelul Levan Turashvili

lăsând binoclul de la ochi.

— Mă rog, nu am putut pregăti un exerciţiu mai complex, mai ales că prezenţa voastră aici este, să spun, hm… discretă!

Levan zâmbi larg, arătând numele inscripţionat pe pieptul uniformei:

— Da, iar eu sunt un colonel român cu numele de Voico…

— Voicu, îl corectă zâmbind Puşcaş.

— Nu sunt expert în tancuri, pentru asta îl am aici pe Eduard, zise indicându-l pe căpitan. Ce părere ai, Eduard?

Căpitanul continua să privească urmele lăsate de şenilele late, din când în când mutându-se asupra vehiculelor grele ce aşteptau pline de noroi, cu motoarele torcând.

— Da, decizia noastră cred că este corectă, domnule colonel. Putem să le vedem mai îndeaproape?

— Desigur, răspunse Puşcaş îndreptându-se spre un Hummer ce îi aştepta. Vă rog să poftiţi! continuă instalându-se la volan. La o distanţă respectuoasă, un grup de ofiţeri de stat major se urcară şi ei într-un jeep militar.

— Puteţi vorbi cu echipajele tancurilor, puteţi întreba tot ce doriţi. Am şi câţiva experţi care vă vor putea lămuri cu tot ceea ce doriţi să aflaţi. Dar nu uitaţi, sunteţi belgieni veniţi la o consfătuire, iar uniformele voastre s-au rătăcit pe la bagaje, spuse în timp ce aştepta ca oaspeţii instalaţi în Hummer să închidă portierele.

— Dar nu ştiu nici o boabă franceză, protestă căpitanul.

— Deh, sunteţi din zona flamandă, dădu din mână Puşcaş pornind motorul. Oricum, băieţii nu vă vor pune astfel de întrebări.

Hummerul se înscrise pe pantă urmat la o sută de metri de jeepul cu ofiţeri. Fiind singuri, puteau discuta în voie.

Aveau şi multe de vorbit, iar timpul nu le-a permis până acum acest lucru. Sorescu avusese dreptate. El şi colonelul georgian se înţeleseră de minune din prima clipă. De atunci se instaurase un adânc respect între cei doi, fiecare văzând în celălalt luptătorul şi soldatul adevărat. Levan admira la Puşcaş comandantul, strategul ce a planificat şi a acţionat dirijând armate de zeci de mii de oameni în bătăliile cumplite din trecut, iar Puşcaş admira în Levan un adevărat luptător şi comandant de teren, calm şi cu sânge rece, ce îşi conducea sigur oamenii sub focul inamicului. Atât de diferiţi, dar atât de asemănători.

Pentru a se asigura de secretul întâlnirii, Sorescu a recurs la cele mai subtile stratageme, nelăsând nimic la voia întâmplării. Din momentul în care avionul charter cu delegaţia oamenilor de afaceri georgieni a aterizat la Băneasa, o dubiţă s-a apropiat de el pentru a prelua bagajele. Microbuzul a întârziat câteva minute, timp în care din dubă au coborât doi oameni de-ai lui Sorescu care i-au înlocuit pe Levan şi Eduard. Astfel că la toate discuţiile şi negocierile au participat acelaşi număr de afacerişti, câţi au şi decolat de la Tbilisi. Au fost plimbaţi pe la dineuri, au vizitat obiective economice, au discutat cu afacerişti români despre investiţii în Georgia, absolut tot. Iar în timpul acesta, Levan şi Eduard, înghesuiţi printre bagaje, au fost duşi spre o locaţie discretă. Aici au avut întrevederi cu Puşcaş şi alţi oficiali de rang înalt din cadrul armatei. Singura teamă a lui Sorescu provenea din indiscreţia posibilă a vreunui delegat georgian, dar Levan l-a asigurat că putea sta liniştit. Toţi delegaţii erau de încredere. Dinspre partea ambianţei, nici unul dintre cei doi nu aveau de ce să se plângă. Chiar nici nu-i invidiau pe ceilalţi delegaţi ce petreceau pe undeva pe la hoteluri şi restaurante cu oficialii români. Puşcaş a avut grijă să-i cazeze într-o vilă mai retrasă, iar mesele le luau prin restaurante discrete de la periferia Bucureştiului, iar Levan a observat că permanent erau în grija unor băieţi discreţi care aveau grijă să nu fie observaţi sau deranjaţi în vreun fel. O ospitalitate de nota zece, se exprimase Eduard.

— Să înţeleg că sunteţi pe cale să vă hotărâţi? întrebă Puşcaş smucind volanul pe terenul accidentat.

— Generale, suntem hotărâţi încă de dinainte de a veni aici. Iar motivaţia noastră este simplă.

— Vă ascult!

Levan răsuflă adânc.

— Avem nevoie de tancuri performante, generale. Cunoaşteţi situaţia noastră. La ora actuală, Abhazia are în jur de 70 de tancuri T-55 şi T-72 şi circa 90 de transportoare blindate de tip BMP şi BTR. Se mai adaugă 80 de obuziere de 122 mm şi înjur de 50 de mortiere de 82 şi 120 mm. Mai vorbim de vreo 10 lansatoare multiple BM-21 Grad şi cam tot atâtea sisteme antiaeriene autopropulsate ZSU-23-4.

— Da, ştiu de care, au fost folosite şi în Transnistria.

— Ei, la astea se adaugă şi cele din Osetia de Sud, plus tot ce

pot aduce ruşii la nevoie. Baza lor de la Gudauta este funcţională şi militarii ruşi, rebotezaţi trupe de menţinere a păcii sau militari abhazi, îşi văd liniştiţi de treabă, nesupăraţi de nimeni.

— Aceeaşi situaţie ca şi în Transnistria.

— Bun, noi avem un batalion de tancuri şi ceva mai multe TAB-uri, dar majoritatea sunt tot aşa, T-55 şi T-72. Ori, situaţia este de aşa natură, încât avem nevoie de tancuri superioare, în primă fază 12-16 tancuri TR-85, după care încă pe atâta, poate mai multe.

— De ce nu luaţi tancuri mai grozave de la americani sau de la occidentali?

Eduard oftă:

— Sunt două tipuri de probleme: economice şi politice. Cele economice: costă al naibii de mult şi economia ţării mele nu şi le poate permite. La dumneavoastră sunt convins că vom obţine un preţ bun, iar pentru o comandă extinsă şi cu câteva sisteme lansatoare de rachete Larom, sunt convins că putem ajunge la o înţelegere. Mă refer la posibilitatea de a plăti o parte în valută şi o parte cedând active firmelor româneşti care se vor arăta interesate să investească în Georgia, deoarece avem nevoie de investiţii străine, în contextul în care toată lumea ne priveşte ca pe un teritoriu nesigur.

— Problemele economice de această natură vor trebui discutate la minister şi de aici mai departe, făcu Puşcaş. Dar nu văd de ce nu am ajunge la o înţelegere.

— Problemele politice sunt mai delicate. În contextul diferendului cu chinezii, americanii fac orice ca să nu-i zgândăre pe ruşi, să nu întărească alianţa chino-rusă concretizată prin Organizaţia de Cooperare de la Shanghai.

„Am observat asta de curând”, gândi Puşcaş amintindu-şi de discuţia auzită în biroul lui Sorescu.

— Asta include şi ceea ce nu fac, continuă Eduard, nu ne dotează cu armament greu. Ne-au antrenat ca şi trupe de menţinere a păcii şi antiteroriste, dar noi avem nevoie de mai mult, aşa cum s-a văzut în 2008. Am primit în cursul anilor armament uşor, dar nimic mai mult. Scopul iniţial al pregătirii noastre a fost ca ruşii să nu fie deranjaţi în Cecenia de trecerea islamiştilor prin defileul Pankisi, iar în schimb, ruşii nu bagă şicane americanilor la bazele lor necesare pentru Afghanistan

din fostele republici sovietice din Asia Centrală. După complicaţia cu revoluţia din Andijan, din 2004, când uzbecii au cerut evacuarea bazei americane de pe teritoriul lor, au rămas celelalte şi părea că lucrurile vor rămâne aşa. Dar după războiul cu ruşii din august 2008, am constatat slăbiciunile noastre, americanii au reînceput să ne instruiască cam tară tragere de inimă şi asupra unor alte ameninţări, dar nu ne pot da tancuri, pentru a nu-i supăra pe ruşi, care ar putea să le taie accesul spre bazele din jurul Afghanistanului. Ori, noi avem nevoie de blindate modeme, precum şi de instruirea echipajelor.

— Mda, echipajele şi tehnicienii pot fi instruiţi aici în cadrul unor cursuri teoretice şi practice, zise Puşcaş. Oricum, TR-85 aduce cu T-55 din care este derivat, practic. De fapt, este o versiune modernizată a lui T-55, dar asemănările se opresc aici. Motorul este mult mai puternic, un sistem de control al focului de tip „Ciclop-M1”, sistem de achiziţie al ţintelor termic şi laser, senzori de avertizare sensibili, ce detectează chiar şi radiaţia laser reflectată, astfel încât echipajul să fie avertizat chiar dacă nu este iluminat direct şi multe altele.

— Ne gândim şi la un acord referitor la instruirea echipajelor, continuă Eduard. Deci, din motivele enumerate mai sus, vom cumpăra TR-85. Ne modernizăm acum cele nouă aparate Su-25 cu o firmă israeliană. Ne gândim şi la cumpărarea a douăsprezece aparate IAR-99 Şoim. Am auzit că sunt printre cele mai bune avioane de antrenament cu reacţie, dar pot fi folosite cu succes şi pentru atac la sol.

— Da, este adevărat, dar văd că aveţi o listă de cumpărături impresionantă! Aveţi un motiv anume ca să vă grăbiţi aşa? întrebă Puşcaş în timp ce redresa Hummerul a cărui roată din dreapta intrase într-o groapă.

— Ajungem şi acolo, generale, sunt convins că vom discuta aceste aspecte deseară, împreună cu domnul Sorescu şi cu cineva din informaţiile militare. Dată fiind natura vizitei noastre, cineva de rang mai înalt nu a putut veni, în primul rând din motive de discreţie şi de securitate a demersurilor noastre. Acordurile cu privire la achiziţia de armament vor fi semnate prin intermediul ambasadei noastre. Dar, să revenim, nu ar fi rău să te punem în temă până deseară. Deci, cred că ţi se pare normal şi logic, generale, că noi avem oameni infiltraţi în Abhazia şi Osetia de Sud.

— Absolut, la fel cum şi ruşii probabil că au oameni infiltraţi pe la voi, confirmă Puşcaş.

— Da, aşa e, rusofoni sau agenţi şantajaţi sau cumpăraţi cred că există destui, dar sunt sigur că toţi cei implicaţi în ceea ce discutăm sunt deasupra oricărei bănuieli. În fine, acum mai bine de două săptămâni, trei dintre oamenii noştri infiltraţi în trupele abhaze au încercat să se întoarcă prin defileul Kodori. Îi aşteptam, dar au apărut urmăriţi de abhazi. Doi au reuşit, iar noi am luat şi doi prizonieri abhazi. Au fost schimburi de focuri, au fost ucişi oameni, iar un elicopter rusesc ce a deschis focul a fost doborât. Cert este că cei doi prizonieri s-au arătat dispuşi să coopereze.

— Sunt sigur că aţi fost deosebit de convingători, zâmbi Puşcaş.

— Nu neapărat, n-am folosit metode Guantanamo sau Abu Ghraib. Oricum, spusele lor au confirmat informaţiile adunate de oamenii noştri care au riscat mult ca să ni le aducă, unul plătind cu viaţa. Ba chiar au adus unele date în plus. Şi sunt lucruri care ne privesc pe toţi. Iată despre ce este vorba. Cu câteva zile înainte de incidentul din defileul Kodori, la baza rusă de la Gudauta, în Abhazia, au aterizat patru inşi din Rusia. Aceştia au avut discuţii prelungite cu conducerea abhază, timp de aproape două zile. Nu ştim integral despre ce s-a discutat, dar un plan schiţat a ajuns în mâna oamenilor noştri, care şi-au riscat viaţa ca să ni-l aducă. De aici în colo sunt supoziţii bazate pe fapte care s-au petrecut sau încă sunt în desfăşurare, iar toate confirmă supoziţiile noastre. De aceea noi trebuie să fim pregătiţi.

— Cine sunt cei patru? întrebă Constantin Puşcaş.

— Trei militari, doi generali şi un amiral din armata rusă, responsabili cu zona Mării Negre, îţi voi da numele lor deseară şi un civil din FIS, serviciul de spionaj extern al Rusiei, se pare că ar fi vorba de directorul pentru operaţii, un anume Evgheni Odovichuk.

„Iată un om extrem de ocupat, acest Odovichuk” gândi Puşcaş amintindu-şi de înregistrarea din biroul lui Sorescu.

— Bine, dar ce conţine planul ăsta?

— Direcţii de invazie spre sud. Din Abhazia, de-a lungul coastei, până la Batumi.

— Voi chiar credeţi asta?

— Voi aţi crezut vreodată într-o Ucrainăagresivă din punct de vedere militar? Nu cred, dar mai sunt unele aspecte, deloc de neglijat. Atacul spre sud, de-a lungul coastei este foarte posibil în unele condiţii. În cazul în care se încearcă din nou reînvierea republicii secesioniste Adjaria, cu capitala la Batumi, la fel ca şi în 2003-2004. Intervenţia fermă a fostului preşedinte Saakaşvili a evitat ruptura, plus acţiunea noastră militară. Crede-mă, am fost acolo. Dar faptul poate fi realizat din nou, adăugând o componentă care atunci a lipsit, componenta militară. O forţă abhază cu numele, dar rusească de fapt, să intervină în sprijinul Adjariei. Armata noastră nu cred că ar putea face faţă unei astfel de provocări.

— Da, este adevărat, sunt convins că în acele momente veţi fi presaţi militar şi în Kodori, dar şi dinspre Osetia de Sud, care ar putea ameninţa capitala Tbilisi.

— Exact. Planul are substanţă dacă te uiţi pe hartă. Există o zonă la graniţa cu Abhazia, de-a lungul coastei până la 50 de kilometri în interior, numită zonă tampon. De ambele părţi, o porţiune de zece kilometri de zonă de securitate, iar mai încolo, încă cincisprezece kilometri de zonă demilitarizată. Forţele de menţinere a păcii sunt toate ruseşti. Ce îi împiedică pe ruşi să-şi aducă trupele înarmate până la graniţă, la momentul oportun? Posturile de graniţă sunt mixte, georgiene, abhaze şi ruseşti. Grănicerii noştri nu ar avea nici o şansă. Vor înainta fără rezistenţă pe şoseaua de-a lungul coastei cei douăzeci şi cinci de kilometri demilitarizaţi, iar de aici au patruzeci de kilometri până la graniţa Adjariei şi încă treizeci până la Batumi. O coloană blindată ar putea sprijini separatiştii, mai ales dacă aceştia aruncă în aer podurile de pe râul Choloki, ca şi în 2004, pe vremea lui Aslan Abashidze. Forţele georgiene din zonă, în imposibilitatea de a fi reaprovizionate, ar putea fi înfrânte. Batumi, cel mai important port al nostru la Marea Neagră şi apoi tot litoralul ar fi în mâna ruşilor.

— Bine, dar îi aveţi pe americani de partea voastră! Nu cred că vor accepta acest lucru.

— Nu vor accepta, dar dacă sunt puşi în faţa faptului împlinit, nici nu cred că vor risca viaţa unui singur soldat să ne vină în ajutor. Americanii au ei problemele lor cu China, cu islamiştii din Iran şi teroriştii din întreaga lume. Nu vor supăra Rusia, mai ales acum. Chiar cred că avem de-a face cu o nouă Ialta, lumea s-a

reîmpărţit peste capul nostru, iar americanii au cedat ruşilor destule, doar ca să îi aibă neutri.

— Nu ştiu de ce, dar înclin să-ţi dau dreptate, zise Puşcaş cu gândul la convorbirea de la ambasada americană din Viena. Dar ce spuneai despre anumite confirmări ale planului ce v-a căzut în mână? Bănuiesc că acel plan era mai mult o hartă cu direcţii de atac şi înaintare, nu?

— Da, aşa este. Ne-am gândit să nu fie vorba de vreo intoxicare rusească, ei sunt pricepuţi la asta, dar oamenii noştri, diferiţi, care nici nu se cunosc între ei, confirmă lucrurile. La Sukhumi au fost debarcate noaptea şase tancuri T-80 cu echipajele lor. Materiale militare au fost descărcate din avioane de transport la Gudauta. O altă navă sub pavilion rusesc a descărcat, tot noaptea, muniţii şi armament de infanterie. Abhazii au început să facă exerciţii cu tancurile lor în jurul capitalei şi al bazei ruseşti. Militarii lor au început să vorbească că se pregătesc lucruri mari. La fel şi în Osetia de Sud. Iar în Adjaria lucrurile încep să se mişte. Agenţi ruşi au intrat în Batumi şi au contactat persoanele ostile guvernului. Se pare că aici apare rolul lui Odovichuk.

— Când credeţi că va avea loc atacul?

— Nu ştim, dar trebuie să ne pregătim. Iar pentru asta, avem nevoie de tancurile voastre. Aşa le vom putea bloca avansul spre Batumi.

— Ştii ce, colonele, puteţi fi siguri de sprijinul meu. Dar, vorbim diseară, deoarece am ajuns la tancuri, zise Puşcaş frânând în faţa tanchiştilor aliniaţi în faţa blindatelor sub comanda maiorului Armând Morun.

VII

Aprilie 2014, ora 14.30
Siria, aeroportul din Damasc

Secretarul de stat american William Kunich se lăsă pe spate în fotoliu. Era extenuat. A fost un turneu deosebit de dificil şi obositor, iar rezultatele încă erau incerte. În ciuda tuturor eforturilor, Orientul Mijlociu rămânea un cazan în fierbere. Eforturile americane de a aduce pacea în zonă păreau, ca întotdeauna, să fie zadarnice. Păreau îndepărtate vremurile când se spunea că democratizarea Irakului după invazia americană din 2003 va avea un efect de domino în zonă, aducând democraţia şi pacea în regiune. Pentru irakieni, democraţia avea o formă de o violenţă extremă, toată lumea lupta cu toată lumea, iar toţi împotriva americanilor. Sau aproape toţi. În plus, Irakul se transformase într-un magnet pentru islamiştii de toate naţiile, iar vecinii îşi băgau coada periodic pentru a-şi câştiga influenţa în regiune. Turcii, aliaţii Americii, făceau incursiuni peste incursiuni în nord pentru a-i pedepsi pe kurzii pe care guvernul de la Bagdad nu îi putea ţine în frâu. De fapt, guvernul irakian nu-şi putea controla pe de-a întregul nici propria capitală, ce să mai vorbim de nordul dominat de kurzi sau sudul dominat de şiiţii care alunecau încet, dar sigur, sub influenţa iraniană. Chiar şi în teritoriul sunnit situaţia era scăpată de sub control, în ciuda eforturilor coaliţiei multinaţionale şi ale fragilei armate irakiene. Iar aceste eforturi erau plătite cu sângele soldaţilor şi cu costuri materiale imense. Nimeni nu ştia cum ar fi mai bine, coaliţia să-şi retragă trupele, lăsând ţara haosului, sau să continue, riscând să înregistreze noi şi noi pierderi. Deşi alegerile păreau să fie un succes, până la liniştirea situaţiei mai era cale lungă. Una după alta, multe ţări au decis să-şi retragă efectivele, considerând costurile prea mari pentru continuarea unor eforturi a căror finalitate nu se întrezărea. Chiar şi americanii au început să-şi retragă trupele, alături de ale aliaţilor, prin 2009, atunci când situaţia părea că se liniştise, iar guvernul de la Bagdad părea capabil să-şi exercite prerogativele din ce în ce mai autoritar. Dar era doar o perdea de fum, parcă toţi ar fi aşteptat să plece americanii şi aliaţii lor pentru a le rămâne câmp liber de luptă, de masacre şi de manevre politice, totul plătit din plin cu sângele civililor

nevinovaţi. Aşa că americanii au trebuit să revină, să asigure o oarecare stabilitate, chiar dacă puţini din aliaţii lor i-au urmat şi aceştia, ca şi ei, cu efective mult diminuate, oficial destinate doar pentru a asista noua armată irakiană.

Secretarul Kunich îşi turnă un pahar de whisky şi îşi muie buzele în lichidul auriu. În cabină, piloţii făceau ultimele verificări înaintea decolării. Secretara îi lăsase pe măsuţa de lângă el un braţ de dosare, apoi s-a retras în cabina ei, lăsându-l singur. Nu le învrednicise nici cu o privire. Dorea să se odihnească, atâta tot. Apoi, ajuns la Washington, va vedea ce era de făcut. Preşedintele Mark Anders îşi pusese mari speranţe în acest turneu diplomatic. Nu ştia de ce, dar parcă toţi preşedinţii americani îşi doreau să rămână în istorie ca şi cei care au adus pacea în Orientul Mijlociu. Dar Orientul Mijlociu parcă numai asta nu-şi dorea. Parcă îi plăcea situaţia asta, iar pentru un neavizat părea de neînţeles. Iar preşedintele Anders nu era un avizat în această problemă, la fel cum nu au fost majoritatea preşedinţilor americani. Nu pot să înţeleagă complexitatea fenomenelor de aici, nu au cum, cu gândirea lor de occidentali. În mod sigur că avea să fie dezamăgit, dar nu avea ce face. Îi va explica cât va putea de bine, atunci când va ajunge acolo, dar rezultatele rămân aceleaşi. Iar preşedintele va percepe doar eşecul şi impactul care îl va avea asupra publicului american acum, în preajma alegerilor. Deoarece totul, la administraţia americană şi nu numai aici, se învârte în jurul alegerilor.

De fapt, nu ştia ce ar fi sperat. Un nou succes ca şi al lui Henry Kissinger, care i-a dat ocazia preşedintelui Jimmy Carter să pozeze în artizanul păcii încheiate la Camp David, în 1979, între Egipt şi Israel? Era puţin probabil, dar oricum, după acest succes a urmat eşecul cu revoluţia iraniană, care a transformat Iranul dintr-un aliat în unul dintre cei mai înverşunaţi duşmani, iar criza ostaticilor de la ambasada din Teheran avea să-l coste scump pe Carter, el cedându-i locul la Casa Albă republicanului Ronald Reagan. Iar acesta a fost şi el nevoit să dea înapoi şi să retragă puşcaşii marini din Libanul devastat de război civil, după ce un camion încărcat cu explozibil a ucis peste două sute optzeci dintre aceştia în 1983.

Ah, Libanul! Altă problemă, la fel ca şi Israelul şi palestinienii. În Liban, după asasinarea lui Rafik Hariri la 14 februarie 2005,

cu sprijin sirian, situaţia s-a degradat continuu. Ofensiva israeliană din vara lui 2006 a avut efectele ei negative. Hezbollah şi Amal şi-au întărit poziţiile, primii sprijiniţi de sponsorul lor firesc, Iranul, ultimii de către sirieni.

Un alt factor care dădea dureri de cap lumii era neîncetatul război israeliano-palestinian. Gaza devenită fieful Hamasului rămânea un ghimpe în coasta sudică a Israelului, de unde se lansau rachetele Qassam şi mai nou Grad asupra oraşelor şi aşezărilor evreieşti. Israelul riposta de fiecare dată şi de aici războiul era ca şi făcut. Şi în Cisiordania, teritoriu controlat de Fatah, situaţia era departe de a fi roză. Grupări teroriste erau scăpate de sub controlul Fatah şi duceau un război propriu, sau chiar Fatah le dădea voie să acţioneze, doar pentru a pune presiune asupra israelienilor, cel puţin aşa susţineau aceştia.

La acestea se mai adăugau o mulţime de probleme, care mai de care mai presante şi mai complexe: programul nuclear iranian şi amestecul lui tot mai intens în rebeliunea irakiană, luptătorii Al-Qaida, alţi nebuni islamişti care apar ca ciupercile după ploaie, atacuri sinucigaşe, presiunea pusă de islamişti asupra monarhiilor bogate în petrol din Golf, precum şi amestecul tuturor în cazanul în clocot care purta numele de Orientul Mijlociu. Şi toate acestea se puteau rezolva cu un simplu turneu diplomatic prin Egipt, Israel, Irak, Arabia Saudită, Iordania şi Siria? Nici de-ai fi fost vrăjitor n-ai fi reuşit.

De exemplu Siria. A încercat să-l convingă pe preşedintele sirian să renunţe la amestecul în Liban şi să închidă frontiera cu Irakul, pentru a nu mai permite teroriştilor să treacă în Irak. Cu o diplomaţie tipic arabă, preşedintele i-a replicat că Siria nu sprijină grupări teroriste nici în Liban, de unde şi-a retras trupele în urma presiunilor internaţionale de după asasinarea lui Hariri, în care, a repetat ca ţara sa nu are nici un amestec, iar în privinţa frontierei cu Irakul sunt permise doar trecerea convoaielor umanitare. Toată discuţia s-a învârtit în jurul acestor probleme, secretarul de stat ameninţând voalat cu sancţiuni, iar preşedintele sirian negând totul. Un dialog al surzilor.

Secretarul de stat oftă, apoi îşi întinse picioarele. Mai sorbi din paharul de whisky, apoi se pregăti de odihnă. Era convins că, imediat după decolare, va adormi buştean. Motoarele începură să toarcă uşor, iar avionul îşi începu rulajul pe pistă după indicaţiile turnului de control. Când atinse viteza de decolare, se

desprinse de la sol, iar trenul de aterizare se strecură în pântecele avionului. Depăşise perimetrul aeroportului şi urca constant spre altitudinea de croazieră. Unul dintre piloţi apucă să vadă un fuior alb ce urca cu viteză spre ei. După momentul impactului, o lumină orbitoare şi apoi n-a mai văzut nimic.

Aprilie 2014, ora 21.30,
Washington D.C., Casa Albă, Biroul Oval

Şocul morţii secretarului de stat William Kunich era departe să fi trecut. Pe feţele tuturor participanţilor la reuniunea acestui comitet de criză neoficial se vedeau urmele tensiunii şi surprinderii. Şedinţa era prezidată de preşedintele Mark Anders, tras la faţă şi obosit, cu o figură şi mimică tensionată şi irascibilă. Vocea îi era dură şi abruptă.

— Cine şi de ce? întrebă a nu ştiu câta oară.

Tom Hause, secretarul apărării, tuşi uşor gata să ia cuvântul. O făcu după o scurtă ezitare.

— De ce, este clar pentru toată lumea. Pentru că este secretarul de stat american, o personificare a tot ce poate fi mai rău în această lume, în viziunea unora. Pentru aceştia, uciderea oricărui american este o mare victorie, iar dacă acest american este un reprezentant de frunte al conducerii, cu atât mai mult. Gândiţi-vă numai la atentatele cu care a fost primit fostul secretar de stat Colin Powell în timpul vizitei sale de la Riadh din 2002!

Făcu o scurtă pauză înainte de a continua:

— Referitor la a doua parte a întrebării domnului preşedinte, răspunsul este ceva mai dificil, deoarece sunt atâţia care ar fi avut motivaţia şi posibilitatea unui asemenea atentat, încât ar fi greu să-i găseşti pe adevăraţii vinovaţi printre atâţia candidaţi. Sper că domnii ne vor putea ajuta cu ceva, încheie indicându-i cu capul pe cei trei civili din partea opusă a mesei.

Aceştia erau directorul Agenţiei Centrale de Informaţii (CIA) John Althus, al Biroului Federal de Investigaţii (FBI) Richard Anchorage, precum şi James Willow, noul Director al Informaţiilor Naţionale (DNI), funcţie şi post create mai recent, în 2005, sub conducerea lui John Negroponte, tocmai pentru a reuni sub o singură mână comunităţile de informaţii care s-a

dovedit de-a lungul timpului că au acţionat fiecare independent şi nu numai, chiar concurent, ajungându-se la situaţia de neconceput ca să-şi ascundă una alteia informaţii vitale, ba chiar să acţioneze una împotriva alteia ca şi cum n-ar fi servit aceleaşi interese, cele ale poporului american. Una din cauzele care au dus la 11 septembrie 2001 a fost tocmai această lipsă de coordonare şi împărtăşire a informaţiilor obţinute de fiecare. Tocmai pentru remedierea acestor deficienţe a fost creat postul de DNI, dar până acum cu rezultate discutabile.

„Este de înţeles grija secretarului apărării de a arunca pisica moartă în curtea celor de la informaţii, în speţă a CIA-ului", gândi Althus. „De parcă CIA-ul ar putea şti tot ce se întâmplă şi se va întâmpla în lumea asta. Dacă ar fi aşa, armata ar fi redusă la mai puţin de un sfert! Cu asemenea informaţii, ce rost mai are să arunci banii pe militari", îşi continuă firul gândurilor, uitând că secretarul apărării nu era nici el militar. Dar poate, de atâta timp în funcţia asta, a început să gândească ca un militar. Iar aceştia tot timpul i-au privit cu suspiciune pe cei de la informaţii, chiar şi pe cei de-ai lor, din informaţiile militare. Cu atât mai mult pe agenţii CIA. Militarii aveau o părere preconcepută, cum că ei de multe ori erau chemaţi să repare gafele celor de la CIA. Sau poate era doar suficienţa şi aroganţa reprezentanţilor de ambele părţi care, de cele mai multe ori, nu prea se înghiţeau unii pe alţii.

Preşedintele îşi mută privirea spre sectorul informaţiilor, iar privirea lui cerea răspunsuri. O tăcere jenantă se lăsă în încăpere. Directorul Althus simţi nevoia de a se foi pe scaun, dar se abţinu. Totuşi, ce se aşteptau aceşti oameni? Să le spună numele ucigaşilor, semnalmentele lor, ce obiceiuri şi preferinţe aveau şi, normal, unde se aflau acum şi unde se vor afla în următoarele zile? Problema actuală nu era lipsa informaţiilor, ci tocmai multitudinea lor! Cei de la Agenţia Naţională de Securitate (NSA) interceptau milioane de mesaje, telefoane, faxuri, SMS-uri în toată lumea, dar cine să le analizeze pe toate? Se dădea căutare după anumite cuvinte cheie, apoi se analizau rezultatele. Chiar şi asta era o muncă titanică, fără a mai lua în calcul şi posibilitatea ca potenţialii terorişti să folosească cuvinte prestabilite, fără nici un fel de conotaţie care să atragă atenţia cuiva, aşa cum făcuse mafia italiană încă din anii ’80. Dar unde naiba era şeful NSA? Pe John Althus îl cuprinse un sentiment de

stranie neputinţă când îşi dădu seama că el, şeful celui mai temut serviciu secret al celei mai mari puteri mondiale, nu ştia de ce nu venise la întrunire şeful NSA. Of, dar nu asta era problema! Preşedintele vroia de la el să-i spună cine era responsabil de moartea secretarului de stat. Dacă ar fi ştiut, n-ar fi făcut tot posibilul să prevadă atentatul? Dar cum spunea Hause, secretarul apărării, erau atât de mulţi candidaţi! Avea un cerc de suspecţi, de fapt de grupări sau state, dar informaţiile sigure deţinute nu duceau în mod clar la nimeni. Mai trebuia căutat şi pentru asta avea nevoie de rezultatele echipelor de anchetă, ca să ştie de unde să înceapă căutarea.

— Domnule preşedinte, îl salvă James Willow, nu putem afirma cu siguranţă, sunt mai mulţi suspecţi, dar principalul rămâne Al-Qaeda. Mai căutăm indicii...

— Ce ştim până acum? întrebă preşedintele plictisit de vechea placă cu Al-Qaeda.

De la 11 septembrie, totul era vina Al-Qaeda, devenise suspectul de serviciu. Dacă întrebai cine este vinovat, oricine îţi răspundea că suspectul principal este Al-Qaeda şi apoi se apuca de căutat. Uneori, era Al-Qaeda, alteori nu. E adevărat, în majoritatea cazurilor, era Al-Qaeda.

— După toate probabilităţile, a fost vorba de o rachetă antiaeriană SA-16 Gimlet, numită şi Igla-1. De fabricaţie sovietică, este o rachetă portabilă cu lansare de pe umăr, altitudinea de lovire fiind până la trei mii cinci sute de metri, sistem de ghidare în infraroşu, interveni generalul Mike Garfield, şeful Statelor Majore întrunite (US Joint Chiefs of Staff). S-ar putea să fie vorba şi de o versiune mai veche, ca şi SA-18 Grouse, încă mai cercetăm.

— Dar cum a reuşit să-l doboare? întrebă preşedintele.

— Secretarul de stat a luat un avion charter care trebuia să-l ducă la Atena, de acolo urmând să se îmbarce pentru Londra şi de aici la Washington. Charterul nu avea sisteme defensive antirachetă, de genul capcanelor termice. O rachetă lansată din vecinătatea aeroportului, în faza ascensională a avionului, a putut să-l doboare. S-a mai încercat un astfel de atentat şi în noiembrie 2002, pe aeroportul Mombassa din Kenya, asupra unui avion El Al, dar racheta a ratat.

— Dar de atunci israelienii şi-au dotat toate avioanele comerciale cu sisteme antirachetă, nu? Noi, de ce nu? întrebă

acuzator John Althus, directorul CIA.

Nimeni nu-i răspunse. Constrângeri bugetare, alte priorităţi, independenţa comercială a companiilor americane dintre care nici una nu era de stat, ca şi în cazul El Al, ce mai contau acum?

— De unde provine? Are vreo legătură cu ce-mi spuneai mai demult despre ceva rachete din Irak? întrebă preşedintele.

— Din păcate, nu, domnule preşedinte! continuă generalul Garfield. Şi spun din păcate, deoarece problema rachetei din Irak este extrem de serioasă. Cu permisiunea dumneavoastră, ţinând cont de faptul că în privinţa rachetei care a doborât avionul secretarului de stat nu ştim încă prea multe, aş vrea să atrag atenţia asupra unui pericol, aş zice eu iminent, despre care a pomenit mai devreme domnul preşedinte.

Făcu o scurtă pauză, mai mult pentru efect.

— Acum avem mai multe date despre ceea ce doresc să împărtăşesc tuturor, cu permisiunea preşedintelui. Numai împreună am putea preveni producerea unui atentat terorist pe teritoriul american, faţă de care 11 septembrie să pară o treabă de amatori.

Putea ti mulţumit, avea acum atenţia tuturor. Termenul de 11 septembrie îşi făcea efectul chiar şi acum, la mai bine de un deceniu de la producerea evenimentului. Continuă:

— La sfârşitul lunii trecute, în urma unui raid al armatei asupra unei case din Tikrit ce adăpostea un grup de insurgenţi, au fost găsite trei lăzi cu câte două rachete fiecare. De fapt, numai cinci rachete, deoarece una lipsea. Au fost verificate şi s-a constatat că este vorba de rachete Alazan, de fabricaţie sovietică. Provenienţa lor este Transnistria, o zonă separatistă pe teritoriul Moldovei. Transnistria este în afara controlului autorităţilor moldovene şi a devenit un pseudostat mafiot, placă turnantă a traficului cu armament, droguri şi carne vie. Sursa acestor rachete Alazan îl constituie depozitul de la Colbasna, rămas de pe vremea Uniunii Sovietice. Aici sunt stocate imense cantităţi de arme, muniţii şi materiale militare ale fostei armate roşii. Conducerea transnistreană se ocupă cu traficul de arme în toate zonele fierbinţi ale lumii, chiar şi în Cecenia, chiar dacă asta se va răsfrânge asupra protectorilor lor ruşi.

— Bine, dar ce e cu rachetele astea Alazan şi, mai ales, cu cea lipsă? întrebă consilierul pentru securitate naţională, William Madsen.

— Acum ajung acolo, domnule consilier. Acum câţiva ani, în 2004 parcă, fostul ministru al apărării moldovean, Oazu Nantoi, declara că are dovezi cum că Transnistria deţine 38 de rachete Alazan cu capetele de luptă radioactive, aşa numitele „dirty-bombs”, sau bombe murdare. În 2005 un jurnalist britanic de investigaţii sub acoperire a perfectat la Tiraspol cumpărarea câtorva din aceste „dirty-bombs”, dar nu a mai continuat investigaţia din motive lesne de înţeles. Oricum, reportajul său filmat cu camere ascunse circulă pe internet. Ceea ce doream să vă spun este faptul că cele şase, pardon, cinci rachete găsite de noi sunt dintre acelea. A şasea este dispărută, aşa că vă daţi seama ce reprezintă asta.

— Spui că erau treizeci şi opt în declaraţia aia! Înseamnă că s-ar putea să avem nu numai o rachetă lipsă, ci chiar mai multe! Toate îndreptându-se spre teritoriul american! făcu Richard Anchorage, şeful FBI.

— Aceste „dirty-bombs” conţin un amestec de exploziv cu material radiologic. Explozia asigură dispersia materialului radiologic pe o arie suficient de mare care să asigure o contaminare serioasă. Din fericire, sunt mult inferioare bombelor nucleare. Efectele lor sunt mult mai scăzute, mai ales în ceea ce priveşte victimele omeneşti imediate, zise William Madsen. Singurul caz de ameninţare reală cu o bombă radiologică a fost în 1995, când în Moscova câţiva ceceni au plantat un container cu Cersiu-137, dar din fericire nu a explodat.

— Este adevărat, dar explozia rachetelor Alazan la altitudine asigură o dispersie superioară, replică generalul Garfield. Nu uitaţi că aceste rachete au fost dezvoltate iniţial ca şi rachete antigrindină, în scopuri meteorologice, ulterior fiind produse şi în scopuri militare.

— Imaginaţi-vă panica, spuse Anchorage exasperat, apoi decontaminarea. Câteva rachete din astea pot transforma New York-ul în Cernobîl pentru câteva generaţii.

— Asta nu e totul, interveni Althus, şeful CIA. Îmi pare rău că trebuie să o spun, dar dacă Transnistria începe să-şi vândă bombele radiologice, în curând va vinde şi altceva.

Preşedintele îşi întoarse privirea spre el.

— În perioada războiului rece, atât noi, cât şi sovieticii, în ideea unui echilibru nuclear, ne-am apucat să dezvoltăm fel de

fel de arme nucleare. Nu erau de ajuns rachetele intercontinentale, cele cu rază medie şi scurtă de acţiune sau cele lansate de pe submarine. Sovieticii, inferiori la aceste capitole şi-au zis să restabilească echilibrul cu minibombele nucleare tip servietă. Practic, o servietă care conţine o bombă nucleară.

Preşedintele îl întrerupse brusc:

— Câte bombe din astea are Transnistria?

— După informaţiile noastre, până într-o sută, murmură Althus.

Faţa preşedintelui deveni albă. Perspectiva unor explozii de bombe radiologice în centrul Manhattanului sau a unui lunatic islamist plimbându-se pe Wall Street cu o bombă nucleară într-o servietă era prea mult pentru o singură zi.

— S-ar putea ca şi racheta antiaeriană ce a doborât avionul secretarului de stat să provină tot din Transnistria, făcu generalul Garfield.

— Destul! izbucni preşedintele. Vreau ca problema să fie rezolvată! REZOLVATĂ!

Se lăsă o tăcere penibilă. Secretarul apărării încercă să găsească o soluţie:

— Să vorbim cu ruşii, doar ei îi susţin pe aceşti mafioţi…

Althus pufni:

— Ruşii au un acord din 1998 conform căruia jumătate din vânzările de armament intră în buzunarele lor. Mă refer la buzunarele responsabililor ruşi! Ca să rezolvi problema trebuie să scapi de clica de acolo, iar ruşii sunt primii care se vor opune! Au trupe în zonă şi interese mai mari decât grija pentru cetăţenii noştri!

Preşedintele începu să bată darabana cu degetele pe birou. Majoritatea înalţilor responsabili priveau în gol sau într-un punct de pe tăblia de mahon a mesei. Generalul Garfield tuşi uşor:

— Ar putea fi o soluţie, domnule preşedinte! O soluţie care nu ne implică direct pe noi, decât într-o măsură mult mai mică…

VIII

Aprilie 2014, ora 19.00
Chişinău, Spitalul Clinic Municipal de Urgenţă

Primul lucru care l-a perceput a fost lumina. O lumină albă, crudă, dar atât de diferită de globul de foc al exploziei al cărei suflu l-a trântit peste alte trupuri tremurânde în spasmele morţii. Globii oculari încercau să se împotrivească fluxului alb, pleoapele încercând instinctiv să protejeze retina de asaltul alb chinuitor. Apoi a venit durerea. La început surdă, dar apoi din ce în ce mai acută, pe măsură ce simţurile îi reveneau. Nu ştia dacă e bine sau rău, dar durerea, la început percepută în tot corpul, începu să se localizeze din ce în ce mai acut în anumite părţi, braţul drept, pieptul şi picioarele. Era ca şi cum un imens baros i-ar fi sfărâmat părţile corpului. Era incapabil să facă vreo mişcare. Un huruit continuu în urechi, la început slab, dar ulterior din ce în ce mai tare, deveni senzaţia predominantă. O voce depărtată, suprapusă peste un murmur surd de glasuri, veni deasupra huruitului:

— Este grav, dar va trăi.

O înţepătură de ac în braţul dureros şi senzaţiile începură să se estompeze pe măsură ce aluneca într-un leşin greu. Nu ştia cât a zăcut. Când s-a trezit, durerile erau ceva mai estompate, dar totuşi prezente. Iuliu Halipa deschise ochii cu greutate. Trei doctori stăteau aplecaţi asupra lui. Încercă să zică ceva, dar vorbele nu reuşeau să iasă. Izbuti cu greutate să murmure:

— Vlad…

Unul dintre doctori îi răspunse abrupt:

— A murit!

Se întoarse spre asistentă cerându-i să-i injecteze pacientului încă o doză de calmante după o oră, apoi ieşi urmat de întregul cortegiu. Unul dintre doctori, ceva mai tânăr, rămase în urmă. Se aplecă spre el şi-i şopti:

— Nu sunteţi în siguranţă aici! Va trebui să vă scoatem! Apoi alergă grăbit spre ieşire.

Iuliu era prea epuizat ca să pătrundă înţelesul celor spuse. Chiar şi moartea lui Vlad Mazuru în explozie părea că-l afectează prea puţin. Îşi dădu seama că era doar efectul medicamentelor. Şocul veştilor pătrundea mai greu, dar în scurt timp efectul lor deveni zguduitor, un gol imens într-un suflet zbuciumat. „Of,

Doamne, câţi or fi murit acolo! Vlad şi câţi alţii!”. Leşină din nou.

Următoarea trezire nu a fost aşa de bruscă. Nu era lumina puternică care să-i sfâşie retina. Era doar o semiobscuritate prietenească, învăluitoare. Apoi o voce şoptită:

— Tu îl apuci de picioare, cu grijă, eu îl voi prinde de umeri. Grig, prinde-i mijlocul!

De unde ştia vocea asta?

— Grăbiţi-vă! şopti cineva de la intrarea în salon.

Aici nu i-a fost greu, era tânărul medic ce i-a spus că nu era în siguranţă. Mintea începu să-i lucreze febril. Ce se întâmplă? Se simţi luat pe sus şi apoi depus pe o targă cu rotile. Uşa salonului se deschise, în timp ce o mână fermă dirija targa spre ieşire. În semiobscuritatea holului recunoscu chipul încleştat al lui Vasili Gruşenco, maiorul de poliţie care i-a eliberat din arest cu câţiva ani în urmă. Reuşi să vadă şi chipul bărbos al lui Grigore, unul din burunducii de la Coşniţa. Mai încolo era Ilie, scorpionul, tot de la Coşniţa, de asemenea unul dintre cei opt cu care semnase acel tainic legământ în ultima lor noapte în tranşee. Toţi purtau nişte halate albe, aruncate neglijent peste umeri. Iuliu răsuflă uşurat. Era printre prieteni, înaintau pe hol cu precauţie, conduşi de tânărul medic. Acesta ajunse în dreptul liftului, apăsă pe butoane, apoi i se adresă lui Vasili:

— Eu cobor pe scări şi vă aştept pe hol.

— Bine, şopti Vasili, ia-l cu tine pe Grig, pentru orice eventualitate.

Vasili împinse targa în lift imediat ce uşile duble se deschiseră. Se strecură împreună cu Ilie în spaţiul îngust rămas în interior. Apăsă pe butonul parter cu febrilitate, imediat uşile se închiseră şi Iuliu simţi mişcarea descendentă a liftului. În momentul în care Iuliu privi spre Ilie, acesta îi zâmbi cald. Nu s-a schimbat prea mult, gândi Iuliu, doar firele albe par cam nelalocul lor. Şi câteva riduri, poate niţel mai accentuate. O smucitură îi anunţă că au ajuns la parter. Uşile se deschiseră şi Vasili împinse targa hotărât. În faţă era recepţia, o tânără se ridică şi strigă spre Vasili. Acesta nu răspunse, continuând să conducă targa, în timp ce Ilie se precipită înainte.

— Totul e în regulă, bolnavul va fi transferat la spitalul 3! se auzi vocea medicului ce se grăbea pe hol urmat la mică distanţă de Grigore.

Recepţionera ezită şi rămase pe loc. Uşile largi, de sticlă, au

fost împinse cu putere şi cei patru se repeziră afară dirijând targa. Un strigăt de avertizare veni din urmă, un paznic înarmat alerga pe hol după ei.

— Repede, spre maşină! îi îndemnă Vasili.

O frână bruscă în apropiere, portiere trântite şi o voce imperativă în rusă. Vasili smuci targa spre dreapta, spre ambulanţa ce-i aştepta. Un tropăit de paşi şi un strigăt de avertizare, tot în rusă. Apoi o împuşcătură. Grig se împiedică scăpând o înjurătură. Tot mai multe voci şi paşi grăbiţi în urmă. Încă alergând, Vasili lăsă targa din mână, duse mâna la şold şi scoase pistolul. Îi strigă medicului:

— Du-l la salvare! apoi se întoarse trăgând spre urmăritori, adăpostindu-se după o maşină parcată.

Medicul apucă targa şi începu să alerge cu ea speriat prin parcare lovind câteva maşini în trecere, impactul scuturându-l pe Iuliu adăugându-i noi valuri de durere. Din urmă împuşcăturile deveneau din ce în ce mai dese.

Ilie se opri câţiva paşi lateral de Vasili. Purta un fulgarin sub halatul alb. Făcu o mişcare ca şi cum s-ar fi scuturat de ceva şi dădu la iveală un kalaşnikov ascuns printre faldurile fulgarinului. O rafală prelungă, geamuri sparte, strigăte dinspre urmăritori. Încă o maşină se opri, portiere trântite, alte glasuri şi alte împuşcături. Grig rămăsese căzut în urma lor.

— Ilie, la maşină, salvează-l pe Iuliu! se auzi strigătul lui Vasili.

— Nu plec fără Grig!

— Mă întorc după el, făcu Vasili trăgând cu pistolul de după maşină.

Îi despărţea o distanţă destul de mare de Grig, iar zona se afla sub bătaia armelor atacatorilor. Din urmă se auzi vocea lui Grig în timp ce trăgea foc cu foc dintr-un Makarov:

— Sunt rănit! Plecaţi odată, pentru Dumnezeu!

Ilie goli încărcătorul înspre atacatori. Se lăsă jos, pentru a introduce unul nou.

— Plecaţi odată, nu uitaţi pentru ce am venit! se auzi vocea lui Grig ceva mai stinsă.

Vasili îl apucă pe Ilie de braţ, trăgându-l spre maşina salvării. Doctorul panicat pornise motorul. Urcară din mers în spate, urmăriţi de gloanţe, alături de targa pe care zăcea Iuliu. Maşina acceleră în trombă, înscriindu-se pe şosea, câteva gloanţe străpungându-i caroseria. Una dintre maşinile atacatorilor

încercă să-i urmărească, dar pe contrasens apăru o maşină de poliţie cu girofarurile aprinse. Poliţiştii virară brusc stânga, interpunându-se între salvare şi maşina urmăritorilor. Aceştia renunţară la urmărire dispărând în sens opus. Probabil poliţişti fideli lui Vasili, gândi Iuliu.

Maşina de Salvare gonea în noapte. Ilie, cu fruntea lipită de geam, izbea cu pumnii în pereţii metalici. Lacrimi mari i se scurgeau de-a lungul obrajilor. Vorbi ca pentru sine:

— Grig mi-a salvat viaţa la Coşniţa!

Mâna lui Vasili i se lăsă pe umăr. Ilie se scutură şi se întoarse dintr-o mişcare bruscă spre trupul lungit al lui Iuliu, privindu-l parcă acuzator. Strigătul său răsună în cabina strâmtă:

— Grig a murit pentru tine! Pentru tine!

Lăsă capul în jos, iar vocea îi deveni şoptită:

— Să nu-l dezamăgeşti! Să nu-l dezamăgeşti niciodată!

IX

27 aprilie 2014, ora 15.00
Bucureşti, sediul SRI

— Parcă ziceai că nu te pricepi la afaceri!

În timp ce i se adresa lui Puşcaş, Sorescu zăcea răsturnat într-un fotoliu. Mai erau în biroul şefului SRI, Radu Dăianu, consilier, colonelul Mircea Damian, şeful informaţiilor militare (DGIA – Direcţia Generală de Informaţii a Armatei) şi şeful SIE (Serviciul de Informaţii Externe), vârstnicul Tiberiu Enea.

— Nu ştiu la ce te referi, îi răspunse Puşcaş în timp ce învârtea cu o linguriţă în ceaşca de cafea.

— Cum la ce? Le-ai vândut georgienilor marfa ca un adevărat samsar! În primul rând, l-ai pus pe „Hannibal” să le facă o demonstraţie cu tancurile TR-85 M1.

Porecla de Hannibal i-a revenit maiorului Armând Morun în urma bătăliei de la Ciucurova, de fapt de la un stagiu ulterior în Statele Unite. Acolo, împreună cu tanchiştii americani, a fost analizată în amănunt manevra sa de dublă învăluire, atât de asemănătoare cu manevra lui Hannibal în bătălia de la Cannae. Într-o pauză de cafea, când toţi ofiţerii discutau în grupuri, un maior american, veteran al asaltului cu blindate al Bagdadului anului 2003, din grupul vecin cu maiorul Morun, vrând să i se adreseze şi neamintindu-şi numele lui, l-a strigat: „Hey, Mister Hannibal!”. Ofiţerii români au pufnit în râs şi de atunci aşa i-a rămas porecla.

— Apoi l-ai lăsat pe Eduard, continuă Sorescu, să se joace cu telecomanda de la o instalaţie de lansare rachete Larom. Chiar să lanseze rachete cu telecomanda, bineînţeles, cu încărcătură inertă.

— N-am făcut nimic altceva decât să le arăt ceea ce doreau să vadă! se apără Puşcaş. Au vrut tancuri, le-am arătat tancuri conduse în condiţii reale, iar dacă Morun era disponibil, de ce să nu mă laud cu cel mai bun, nu? Despre Eduard, am văzut că el este cel cu partea tehnică, aşa că l-am lăsat să vadă cum funcţionează Laromul.

— Da, ai făcut-o perfect, continuă Sorescu. Apoi, la întoarcere, ai ocolit cu ei pe la Feteşti să vadă Şoimii, nu? Tot întâmplător. Ba chiar aţi asistat la un show aviatic oferit de unul dintre piloţi! Ce mai, felicitări!

— Colonelul Leon Turashvili a fost entuziasmat, la Bucureşti s-a semnat un acord secret, la recomandarea sa. Bineînţeles că unul dintre acei oameni de afaceri era un reprezentant comercial al guvernului georgian, care a semnat un acord referitor la cumpărarea a 16 tancuri TR-85M1, patru sisteme Larom şi 20 de maşini de luptă ale infanteriei MLI-84 „Jder”. Asta în primă fază, cu livrare urgentă. Urmează negocieri cu privire la modalităţile de plată, probabil parţial va fi un barter cu produse de-ale lor sau ceva întreprinderi de privatizat, nu ştiu şi nu e treaba mea, dar ştiu că este prevăzută şi o anexă despre posibilitatea de modernizare a tancurilor lor de către noi. Mai au intenţia să achiziţioneze şase avioane IAR-99 „Şoim”, pe un alt contract, completă colonelul Damian.

— Da, contractul este beton, ba nu, aur curat, le putem oferi suplimentar şi armament uşor de infanterie, în speţă pistoale mitralieră, aruncătoare, precum şi ceva mitraliere antiaeriene MR-4 de calibru 14,5 mm la nişte preţuri de nerefuzat, dar cu reuşita ta, Titi, ne-ai dat bătăi de cap nouă, celorlalţi, continuă Sorescu.

— Cum aşa? răspunse Puşcaş nedumerit. Şi de ce mi se pare că sună ca un reproş? Credeam că ne pregăteam de sărbătorit şi, când colo, uite ce aud!

Interlocutorii săi pufniră în râs, apoi Sorescu se aplecă spre unul dintre sertarele de jos ale biroului său. Scoase o sticlă de şampanie de Jidvei şi câteva pahare de unică folosinţă, cerându-şi scuze pentru modul spartan în care se achita de îndatoririle de gazdă.

— Cu ce v-am dat de lucru? întrebă Puşcaş cu paharul în mână, aşteptându-şi rândul la şampanie.

— Eh, un mic amănunt, interveni Enea, şeful SIE. Livrarea! Va trebui să găsim o modalitate de livrare discretă, în aşa fel încât nimeni să nu ştie ce şi unde transportăm. Pentru asta vom avea, eu şi Vlad, destul de multă treabă! Şi încă nu avem o soluţie ideală, doar ipoteze de lucru!

— Cum aşa?

— Simplu! Tu crezi că, cu toată mascarada asta desfăşurată în cel mai desăvârşit secret, ar mai avea rost dacă le-am livra armamentul la lumina zilei? Adică negocierile secrete, contractul la fel, apoi ne prezentăm pe sub nasul tuturor, inclusiv al ruşilor, cu tancuri, MLI, Larom şi, mai încolo, cu avioane?

— De ce nu? Ar avea rol de descurajare!

— Se pare că intenţia georgienilor este alta! Nu ştiu ce ţi-a spus ţie colonelul, dar ei văd lucrurile cu un pas în faţă, cel puţin aşa cred eu.

— S-auzim!

Tiberiu Enea îşi ridică paharul închinând, apoi sorbi o înghiţitură de şampanie, urmat şi de ceilalţi.

— Domnule profesor, i se adresă lui Dăianu, ce-aţi face în locul georgienilor, ţinând cont şi de aspectele politice şi strategice?

Profesorul Radu Dăianu mai luă o gură din pahar, îl aşeză pe birou, după care se pregăti să înceapă. Colonelul Damian interveni, făcându-i pe ceilalţi să pufnească în râs:

— Totuşi, pe înţelesul nostru, al profanilor, domnule profesor!

— Bine, Mircea, o să fac un efort, dar numai pentru tine!

Râsetele deveniră mai zgomotoase şi mai destinse.

Profesorul Dăianu era foarte tânăr, încă nu avea patruzeci de ani, dar era foarte apreciat în meseria sa. Asta nu îl scutea de glumele celor prezenţi, care i se adresau cu deosebită familiaritate, mai ales că trecuseră împreună prin momente majore de criză, iar părerile şi analizele profesorului s-au dovedit de un real folos. Tocmai din acest motiv, mai mult decât titlul său de consilier, prezenţa sa în cadrul discuţiilor factorilor de decizie militară şi din sfera serviciilor secrete era nu numai acceptată, ci şi căutată.

— Ceea ce mi-a povestit Titi la un pahar de bere, nu în acest cadru solemn…

Din nou râsete.

— … este că acest colonel, băiat de ispravă de altfel, doreşte să taie avansul abhazo-rusesc, care va veni însoţit bineînţeles de o mulţime de voluntari pe care numai dragostea pentru maica Rusie i-ar putea aduce acolo, din Abhazia, de-a lungul coastei, spre Batumi, capitala Adjariei, ce este pe cale să-şi proclame independenţa rapid, nici măcar după modelul Kosovo. În sensul că va fi o declaraţie fulger, o ocupare a poziţiilor cheie de către patrioţii adjari ajutaţi, bineînţeles, de alţi binevoitori din exterior, probabil cu aruncarea în aer a podurilor peste râul Choloki, în speranţa de a izola pentru un timp această zonă, timp suficient pentru ca întăririle din Abhazia să poată ajunge. O forţă de şoc rusească pregătită în prealabil ar putea ajuta

insurgenţa prin debarcarea rapidă la Batumi.

În timp ce profesorul vorbea, Sorescu despături o hartă mare a zonei pe biroul său. Ascultându-l pe profesor, participanţii se aplecară curioşi asupra hărţii. Profesorul reveni indicând cu mâna anumite regiuni în timp ce îşi continua expunerea.

— Părerea mea sau, cum să spun, dacă aş fi georgian, aş putea urmări un obiectiv mai important. Obiectivul tactic pentru orice comandant ar fi blocarea avansului abhazo-rusesc spre Batumi şi înăbuşirea tendinţelor separatiste adjariene. Însă, colonelul Turashvili nu spune nimic despre alte lucruri. De exemplu, având informaţii asupra a tot ce se pregăteşte, de ce forţele speciale georgiene nu-i saltă pe toţi rebelii înainte de data pregătită, sau chiar după ce pornesc mişcarea separatistă. Se pare că are informaţii de primă mână, care l-ar ajuta să termine problema înainte de a începe. Deoarece este puţin probabil ca ofensiva spre Batumi să înceapă dacă nu există mişcarea separatistă, măcar pentru câteva zile sau cel puţin ore. De aici ne putem da seama că georgienii pregătesc ceva de amploare, iar oricum, acest lucru nu ni l-ar spune.

— Domnule profesor, sau Radule, poţi să fii sigur că ne-ai captat atenţia pe de-a întregul. Te rugăm, totuşi, să nu o lungeşti prea mult, aşteptăm cu sufletul la gură să ne spui ce crezi, îl întrerupse Damian.

— Da, termin acum! Gândiţi-vă la următorul aspect, prezent în toată istoria militară! Cine porneşte la un atac într-o anumită direcţie, devine vulnerabil în altă direcţie! Pentru a porni atacul, slăbeşte apărarea în altă parte, deoarece pentru ca atacul să fie încununat de succes, trebuie dus cu forţe importante! Deci, atacând spre sud, abhazii slăbesc vigilenţa în nord! arătă el spre hartă. Iar în nord, singura direcţie viabilă de atac este…

— … defileul Kodori! sări Puşcaş de pe scaun. Colonelul ăsta m-a dus de nas cu povestea lui! De fapt, el vrea tancurile noastre să atace prin defileul Kodori, în momentul în care forţa abhazo-rusească este angajată de-a lungul coastei de tancurile pe care le are acum, care pot face faţă la ceea ce au abhazii. În schimb, va ataca în forţă cu blindatele şi MLI-urile noastre, despre care ruşii habar nu vor avea că există, prin Kodori şi în scurt timp va ajunge la Sukhumi! Excelent, profesore!

— Deci, un contraatac pe altă direcţie, care va tăia baza atacului abhaz, implicit liniile de comunicaţii, iar rezultatul va

fi…

— … revenirea Abhaziei la patria mamă, îi luă vorba din gură Sorescu. Colonelul tău este mai deştept decât credeam! Trebuia să mă gândesc la asta, doar a luptat în ambele războaie şi în cel sud-osetin şi în cel abhaz.

— Nu trebuie să uităm raidul din 4 octombrie 2001, când o grupare de luptători ceceni şi georgieni, conduşi de cecenul Ruslan Gelayev a traversat Kodori şi a atacat câteva sate, apropiindu-se de Sukhumi. Luptele au durat două săptămâni, până au fost respinşi, chiar şi un elicopter ce ducea observatori ONU a fost doborât. Deci calea nu este de nepătruns, mai ales dacă ai câteva tancuri cu tine. Georgienii pot beneficia acum şi de sprijinul luptătorilor ceceni, pe care i-au avut adversari în războiul din 1992 – Şamil Basaev şi Ruslan Gelayev au luptat atunci de partea ruşilor. Acum vor lupta de partea georgiană, în ideea că duşmanul duşmanului meu…

— Basaev a fost ucis în 2006 şi Gelayev în 2004, dar sunt destui ceceni care se vor oferi să lupte de partea georgiană. Faptul este că georgienii ar putea lichida secesiunea abhază printr-o astfel de mişcare.

— Este adevărat, fostul preşedinte Shakashvili a promis, când a venit la putere, reintegrarea teritoriilor secesioniste, primul pas l-a făcut cu Adjaria, dar văd că urmaşii săi intenţionează să folosească Adjaria ca şi o cursă de prins şoareci. Iar în cursa asta vor putea prinde forţele ruse şi să le folosească ca şi o pârghie de şantaj.

— Mda, făcu Enea, cleştii cursei sunt armele noastre, întrebarea mea este, ce vor face ruşii în celelalte zone separatiste? Cum va evolua situaţia în Osetia de Sud, dar mai ales în Transnistria?

— Vor putea iniţia un atac din Osetia de Sud spre Tbilisi, dar nu prea cred că vor avea suficiente forţe ca să-şi adjudece victoria. Îşi vor concentra toate rezervele din zonă în vederea ocupării Adjariei. Iar spatele osetin este nesigur, cu luptele din Cecenia şi Daghestan, ce se pot întinde şi spre Inguşeţia, chiar lângă Osetia de Nord. O flacără ar putea cuprinde şi Kabardino-Balkaria şi atunci ambele Osetii ar fi total izolate. Vorbim de teritorii din Munţii Caucaz, nu e aşa uşor să le ai sub control când acţionează în zonă gherile active. Iar tunelul Roki, de data asta, spre deosebire de august 2008, va putea fi aruncat în aer,

în caz de nevoie.

— Şi Transnistria?

Întrebarea rămase în aer. După o pauză de meditare, primul vorbi Sorescu:

— Eu cred că o presupusă cădere a Abhaziei va slăbi Transnistria. Nu ştiu dacă într-o asemenea măsură încât să provoace căderea regimului mafiot, dar o va slăbi suficient ca anumite forţe să încerce ceva.

— În ce fel? se arătă curios Damian.

— Chiar şi militar! Căderea Abhaziei va demonstra fragilitatea acestor pseudostate şi va însemna un îndemn pentru cei ce doresc anihilarea lor.

— Pentru asta e nevoie de suficientă voinţă politică şi capacitate militară, interveni Dăianu. Nu cred că autorităţile moldovene posedă vreuna din aceste cerinţe.

Constantin Puşcaş aproape că scăpă paharul gol din mână. Rămăsese pironit locului, cu o căutătură uimită întipărită pe figură.

— Drace! izbucni la un moment dat.

Interlocutorii îl priviră miraţi.

— Ce ai, Titi? Te simţi bine?

— Drace şi iar drace! Acum înţeleg, fir-ar să fie de treabă!

Sorescu îl abordă mai delicat.

— Poţi să ne spui şi nouă ce ţi-a venit?

— Da, da, cum să nu! Scuzaţi-mă, dar acum încep să înţeleg.

Răsuflă adânc înainte să continue.

— Cu câteva ore înainte, în această dimineaţă, m-am pomenit în biroul meu cu colonelul Sam Harrison, îl ştiţi, ofiţerul de legătură al nostru cu NATO, dar, să nu uităm, ofiţer american. Iniţial, am crezut că este o vizită de curtoazie, dar, după schimbul iniţial de amabilităţi, începe să vorbească ca şi cum ar vrea să mă descoasă, acum îmi dau seama că dorea de fapt să mă sondeze. Ce părere am, ce planuri am avea în caz că, ştiţi voi, doar sunteţi de meserie.

— Continuă, Titi, devine interesant! nu se abţinu Sorescu.

— Iniţial, am crezut că vroia să afle părerea mea în legătură cu tulburările din Republica Moldova, explozia de la miting şi dacă pregătim ceva în acest sens. Am răspuns evaziv crezând că a prins de veste despre reacţiile noastre pregătite după episodul Viena, dar el insista, apoi am crezut că ştia ceva despre

Viena şi vroia să afle dacă şi eu ştiu ceva. În fine, am făcut pe prostul şi ne-am învârtit amândoi în jurul cozii cam o jumătate de oră. Ceea ce era interesant, tot timpul revenea la Transnistria şi ce am face dacă, etc. Ce am aflat este că ambasadorul american a cerut o întrevedere cu preşedintele Danulescu, se pare că într-un regim de urgenţă, din moment ce la ora asta cred că este la el. De fapt, acum îmi dau seama că ne sonda referitor la Transnistria, pe fundalul tulburărilor de la Chişinău, dacă am avea voinţă sau avem pregătit vreun plan, deoarece referitor la capacitatea militară ştie câtă avem.

— Episodul Viena? întrebă Enea.

— Ei nu ştiu? Puşcaş i se adresă lui Sorescu indicându-i pe Enea şi Damian.

— Încă nu, dar vor trebui să afle cât de curând, cred că chiar acum. Crezi că a mirosit ceva din afacerea georgiană?

— În nici un caz, nici nu s-a pomenit de Georgia, totul s-a învârtit la Moldova şi Transnistria şi mai ales la noi, în legătură cu astea două.

— Mda, devine şi mai interesant, zise Sorescu. Domnilor, li se adresă lui Enea şi lui Damian, va trebui să aflaţi şi voi despre episodul Viena, deoarece este vorba de o situaţie la care s-ar putea să fim nevoiţi să-i facem faţă în viitorul destul de apropiat.

În câteva cuvinte îi puse la curent cu cele aflate, apoi îi puse să asculte înregistrarea. În timp ce o ascultau a doua oară, telefonul de pe masa lui Sorescu sună. Vlad ridică receptorul, cerându-i secretarei să-i facă legătura. Ascultă câteva secunde, apoi întrebă:

— Cine mai e invitat?

Ascultă câteva momente în receptor.

— Nu are rost, sunt toţi la mine, continuă el după ce primi răspunsul. Eu voi veni cu un consilier. La revedere.

După ce depuse receptorul în furcă, li se adresă celor prezenţi:

— Şeful cancelariei prezidenţiale ne invită acum la o discuţie cu preşedintele. Pe toţi şi numai pe noi! Cred că încă nu este momentul să împărtăşim preşedintelui episodul Viena, nu putem risca să-l dea pe faţă la americani, plin de indignare. Aş dori ca împreună să facem câteva săpături, fiecare pe terenul său, ca să putem strânge ceva mai concludent şi să nu periclităm sursa noastră. Pentru orice eventualitate, vom considera informaţia

neconfirmată. OK?

După primirea acordului, i se adresă lui Puşcaş:

— Se pare că ambasadorul american tocmai a plecat! Ar trebui să mergem! Cred că vom afla lucruri interesante!

Dăianu se ridică greoi de pe scaun.

— Un proverb chinez spune că să te ferească zeii să trăieşti vremuri interesante!

În timp ce se îndreptau spre ieşire, ceilalţi îl aprobară din priviri.

X

Aprilie 2014, ora 20.00
Chişinău

— „... la ora actuală, situaţia din capitala Moldovei este departe de a se fi calmat. Demonstraţiile au degenerat în manifestări violente, forţele de ordine reacţionând cu tunuri cu apă, iar scutierii arestând numeroşi demonstranţi. Ciocnirile din centru au fost mai violente decât cele de ieri, cel puţin douăzeci de persoane fiind rănite, iar poliţia a operat peste o sută de arestări. Conform unor surse guvernamentale, au fost răniţi patru membri ai forţelor de ordine, dar se pare că ar fi ceva mai mulţi. Manifestările opoziţiei au luat o altă turnură după atentatul cu bombă de acum cinci zile de la un miting tot din centrul capitalei, atunci când au fost ucişi majoritatea liderilor opoziţiei prounioniste împreună cu numeroşi manifestanţi. Opozanţii acuză puterea de punerea la cale a acestui atentat pentru a provoca tulburări care să justifice amânarea alegerilor anticipate programate peste trei zile, precum şi introducerea legii marţiale. Tot ei acuză puterea de obedienţă faţă de Moscova şi de intenţia de transnistrizare a întregii republici, de asemenea şi de moartea suspectă a doi lideri ai opoziţiei răniţi în atentat care au decedat ulterior la spital. Mai menţionăm dispariţia din acelaşi spital a celui mai important lider al opoziţiei rămas în viaţă, părţile acuzându-se reciproc de răpirea acestuia. Guvernul a dat publicităţii identitatea unui suspect al cărui cadavru împuşcat a fost găsit în parcarea spitalului. Este vorba de Grigori Marcovici, fost luptător de partea moldoveană în războiul din Transnistria din 1992. Nu a putut fi făcută nici o legătură între acesta şi vreuna din părţi.

La căderea serii, demonstranţii s-au retras, dar există certitudinea că mâine vor reveni. Rămâne de văzut care va fi reacţia autorităţilor şi ce măsuri vor fi dispuse încă din cursul nopţii. Oricum, situaţia rămâne tensionată, importante dispozitive de securitate, de scutieri şi chiar forţe armate fiind dispuse în apropierea obiectivelor guvernamentale. Vă vom ţine la curent de îndată ce vom avea amănunte.

A transmis pentru BBC, Peter Flare, corespondent.”

Peter dispăru din cadru, operatorul făcând un ultim tur al pieţei insistând asupra camionului de jandarmi răsturnat şi cu

geamurile sparte, care încă mai fumega. Piaţa arăta ca un câmp de bătălie ce tocmai fusese părăsit de forţele beligerante. Câţiva pompieri încercau să controleze câteva mici incendii provocate de cocteiluri Molotov. Pretutindeni zăceau împrăştiate bastoane, scuturi de plexiglas, bâte, pietre, lanţuri şi drugi de fier. Câteva căşti cu vizierele sparte erau aruncate într-o parte, în faţa rămăşiţelor unei baricade improvizate din bănci, scaune şi trei maşini răsturnate, nu departe de camionul incendiat.

Operatorul închise camera şi o lăsă de pe umăr. Peter i se adresă jovial:

— Gata cu încă o zi de muncă, Gordon! Mergem la hotel? Fac eu cinste astăzi!

— OK, tu eşti şeful!

Peter urcă la volanul maşinii de teren înscrisă cu însemnele postului, aşezându-se cu grijă, protejându-şi instinctiv o anumită zonă a spatelui. Gordon se aşează lângă el, punându-şi delicat camera pe genunchi, parcă ar fi vrut să o aibă la îndemână. O dată l-a întrebat de ce nu o pune în spate, ca să nu-l incomodeze, dar Gordon nu i-a răspuns. A aflat la scurtă vreme, în timpul violenţelor din Paris din 2006, atunci când într-o seară traversau un cartier mărginaş şi au surprins tineri negri şi magrebieni care spărgeau şi incendiau maşini şi magazine. Înainte ca aceştia să devină ameninţători, Peter a accelerat, dar Gordon a reuşit să prindă câteva imagini cu camera pe care o ridicase dintr-o mişcare. Deci ăsta era secretul, Gordon era un adevărat profesionist, gata în orice clipă să imortalizeze ceva, mai ales când se aflau într-o zonă sensibilă. Iar acum Chişinăul era o zonă deosebit de sensibilă.

Peter porni motorul şi se înscrise pe străzile pustii. Nu circula nimeni, doar autovehicule oficiale şi ale poliţiei şi forţelor de ordine. Trecură pe lângă două camioane cu trupe militare. Peter reuşi să vadă câteva feţe ale soldaţilor şi rămase uimit. Nişte puşti speriaţi. Guvernul nu prea ţinea situaţia în mână dacă apela la genul acesta de recruţi.

Îşi aminti de alţi soldaţi pe care îi văzuse în decursul vieţii sale de corespondent de război. Căci asta fusese iniţial de fapt, corespondent de război. Şi încă unul al dracului de bun.

La început a fost simplu corespondent de presă scrisă, tânăr şi neexperimentat, iar prima sa misiune a fost în Bucureştiul lui decembrie 1989. A văzut atunci entuziasmul unor tineri

neexperimentaţi animaţi de dorinţa de a anihila o dictatură. Chiar şi soldaţii români erau nişte copii, cam ca şi moldovenii ce-i vedea acum de pe geamul maşinii sale. La sfârşitul acestei experienţe, a ştiut ce dorea să devină: corespondent de război. Îi vedea pe civili cum tresăreau speriaţi la fiecare tir de mitralieră, dar el se simţea altfel. Dorea să aducă la cunoştinţa lumii ce se întâmplă acolo unde alţii se tem să se gândească, acolo unde se decide viitorul unei ţări sau unei populaţii prin forţa brutală a armelor. Asta pentru că lui nu-i era frică. Nu ştia de ce, nu simţea frica, era contaminat de entuziasmul celor care strigau nepăsători lozinci în bătaia gloanţelor, a celor care doreau doar moartea sau victoria. Erau clipe atât de înălţătoare, dar atât de periculoase. Nu-i păsa de pericole, deşi ştia că moartea nu-i ocoleşte nici pe reporteri, Jean Louis Calderon, francezul de la Le Cinq, a plătit cu viaţa, demonstrând încă o dată că jurnalistica era cea mai periculoasă meserie din lume. Dar asta era departe de a-l speria, dimpotrivă, parcă îl ambiţiona mai mult.

A căutat o slujbă de corespondent de război pe oricare teatru de luptă şi a avut noroc. „Washington Post” avea nevoie de cineva suficient de capabil să-şi asume riscurile de a fi corespondent în Bosnia. Trei ani încheiaţi a transmis din Bosnia, începând cu căderea Vukovarului şi terminând cu îndelungatul asediu asupra Sarajevoului. Aici corespondenţii formau o familie mai aparte, între corespondenţe şi culesul ştirilor îşi petreceau serile cam în aceleaşi locuri, asta în primul rând că era deosebit de riscant să hălăduieşti printr-un oraş supus unui asediu în toată regula. Toate drumurile de intrare din Sarajevo, mai puţin autostrada ce şerpuia printre munţi fuseseră blocate de către sârbi. Obuzele artileriei sârbe ce trăgea de pe dealurile ce înconjurau oraşul se adăugau blocadei, iar militarii ONU din oraş erau neputincioşi, mai ales că nici nu aveau mandat să intervină. Pur şi simplu erau spectatori care încercau să ducă câteva acţiuni umanitare pentru populaţia greu încercată.

Aici, la Sarajevo, i s-a ivit şansa nesperată pe care o aştepta parcă dintotdeauna. Majoritatea corespondenţilor se aflau cazaţi la un hotel „Holiday Inn” şi deşi etajele superioare erau ciuruite de rafale de mitralieră şi de aruncătoare, nu ducea lipsă de clienţi. Preţurile erau destul de pipărate, dar agenţiile de presă decontau fără să crâcnească. Lumea era avidă de ştirile venite

de la primul război european postbelic, iar hotelul devenise un cartier general al jurnaliştilor din lumea întreagă ce foiau în jurul conflictului din Bosnia. Se pare că era singurul hotel din lume în care cele mai scumpe camere erau cele care nu dădeau spre stradă, asta de teama lunetiştilor. Chiar şi şoseaua principală ce ducea spre aeroport era numită „Aleea Lunetiştilor”, în urma numeroaselor victime căzute acestor trăgători invizibili. În rest, străzile principale erau blocate cu baricade de oţel, beton şi sârmă ghimpată, diferite obstacole în formă de X, în speranţa de a opri tancurile sârbeşti care erau aşteptate să forţeze intrarea în oraş. Printre aceste obstacole, zăceau răsturnate o sumedenie de maşini carbonizate, precum şi cadavre ce rămâneau neridicate cu zilele.

Chiar dacă bubuitul obuzelor şi ţăcănitul rafalelor de mitralieră deveniseră obişnuite, restaurantul hotelului rămânea o oază oarecum ferită, unde jurnaliştii din lumea întreagă îşi împărtăşeau ultimele veşti şi ponturi, alimentând o bursă a zvonurilor, destinate să devină a doua zi titluri groase pe manşetele principalelor ziare de pe mapamond. Meniul era deosebit de atrăgător, în ciuda penuriei de alimente, sau poate tocmai de aceea. Nu-şi amintea să fi mâncat cartofi prăjiţi mai delicioşi, uneori chiar şi cârnaţi, asta până bucătarul a fost ucis de un lunetist. Următorul bucătar a fost mai slab şi renumele restaurantului a avut de suferit, sau poate doar aprovizionarea devenise mai problematică.

Seara putea fi plăcută dacă gloanţele şi rachetele nu ar fi şuierat periodic amintindu-i că se afla totuşi într-o zonă de război. Era 19 mai 1993, o dată care îi va rămâne întipărită în memorie şi stătea singur la o masă încropindu-şi un articol pe care urma să-l transmită în cursul nopţii ca să prindă ediţia următoare de peste ocean. Scria rapid, pixul parcă alerga pe hârtie, iar din când în când sorbea dintr-o bere la halbă care fusese cândva rece. Parcă avea mai multă inspiraţie în atmosfera animată şi plină de fum de ţigară decât în singurătatea claustrofobică a camerei cu pereţii care începeau să se scorojească. Oricum, confortul camerei era departe de ceea ce înţelegeau alţii prin acest termen, uneori era întreruptă apa sau curentul, încălzirea pe timpul iernii era şi nu era, dar oamenii de rând din Sarajevo doar puteau visa la condiţiile de care jurnaliştii occidentali nu încetau să se plângă. Poate prefera

să stea în restaurant în speranţa că în grup moartea te-ar putea alege mai dificil, în cazul în care o lovitură directă de obuz de artilerie s-ar fi prăvălit asupra hotelului. Nu-şi pusese încă astfel de întrebări, dar poate subconştientul său îl îndemna astfel, în ideea de a nu muri singur. Deşi, dacă ţi-e dat să mori, tot acolo eşti.

Când scria mai în vervă, o umbră masivă îi acoperi sursa slabă de lumină de deasupra barului. Ridică ochii ca să-l vadă pe Jason, cameramanul de la CNN. Acesta se aşeză lângă el neinvitat, trântindu-şi pe masă doza începută de Budweiser. Râgâi zgomotos înainte de a-şi arunca ochii pe cele scrise de Peter. Americanii în mod sigur că au rezerve serioase de bere la cutie, nu-şi amintea să fi văzut vreo doză de Budweiser în Sarajevo decât la cei de la CNN. În mod sigur că nici la UNOPROFOR nu erau de găsit.

— Bătrâne şi tu scrii despre Romeo şi Julieta?

Prima pornire a lui Peter a fost să-şi ascundă notiţele, de teama vreunui furt de idei. Chiar dacă erau o comunitate aparte în oraşul asediat, împărtăşindu-şi multe lucruri între ei, concurenţa exista chiar şi aici. Nimănui nu i-ar fi convenit ca un articol sau o ştire muncită să apară iniţial la vreun post concurent. Imediat, însă, renunţă. Îl ştia pe Jason ca pe un tip de treabă, chiar dacă manierele sale erau oarecum grobiene. Trebuia doar să îl iei aşa cum era el. Probabil apucăturile sale proveneau din practicarea prea îndelungată a acestei meserii, în care văzuse şi trăise atâtea. În mod sigur erau o formă de blindaj la exterior, dar Peter era convins că Jason avea totuşi un suflet bun. Se hotărî să-i răspundă amabil:

— Da, Jason, e un subiect de mâna întâi. În mod sigur va face înconjurul lumii!

Chiar aşa a şi fost. Chiar în acea după-amiază, pe podul Vrbanja (ulterior denumit podul Suada Dilberovic, după numele unui student ucis aici la începutul asediului), doi tineri îndrăgostiţi au fost împuşcaţi în timp ce încercau să traverseze. Primul a murit Bosko Brkic, iar Admira Ismic a fost doar rănită. S-a târât până lângă el şi l-a îmbrăţişat, apoi şi-a dat sufletul. El era sârb bosniac, iar ea musulmană. Nu aveau decât douăzeci şi cinci de ani.

— Asta zice şi producătorul meu. M-a trimis să fac mâine un reportaj la faţa locului. Dar am o problemă, zise sorbind o gură

zdravănă de bere.

Peter nu zise nimic, doar îl privi întrebător.

— Malcolm, continuă Jason scoţând un pachet de Marlboro din buzunarul de la piept. Îşi alese o ţigară pe care şi-o aprinse cu un Zippo din două mişcări, de genul celor văzute de Peter în filmele cu motociclişti pe Harley Davidson. Cu o mişcare pe coapsa piciorului deschizi capacul, iar când revii scaperi bricheta pe blugi, indiferent de marcă, atât timp cât sunt americani. Închise capacul brichetei cu mâna stângă, o aruncă neglijent pe masă, apoi se lăsă pe spătar trăgând primul fum cu satisfacţie supremă.

Peter deveni curios. Îl ştia pe Malcolm, un tip pe la vreo patruzeci de ani, genul de tip calm şi grijuliu, exact opusul aventurierului în care poza Jason. Dar Malcolm era corespondentul, el vorbea în cameră, Jason doar o ţinea.

— Ce-i cu Malcolm? se trezi întrebând tară voie.

Jason expiră al doilea fum cu largheţe. Îşi duse berea la gură şi mai luă o sorbitură cu zgomot. Mai râgâi o dată. Apoi trânti berea pe masă.

— Malcolm e terminat!

Peter ridică sprâncenele a neîncredere.

— Ascultă-mă bine, puştiule, ştiu ce spun! Malcolm e terminat pentru meseria asta! El încă nu ştie, dar e gata!

Îşi apropie corpul masiv peste masă, la nici douăzeci de centimetri de faţa lui Peter.

— Acum patru zile, ne-am dus spre o ieşire din oraş să filmăm. Ne-am îndepărtat cam mult şi ne-a oprit un post de control sârbesc. Erau şase inşi murdari şi nebărbieriţi cu o maşină de teren pe care aveau montată o mitralieră de 7,62, ştii genul de indivizi. Ne-au oprit şi ne-au percheziţionat, ne-au distrus toate filmele, deşi le-am arătat legitimaţiile de presă. Poate tocmai asta i-a înfuriat, poate nu le convenea felul în care CNN-ul prezintă situaţia. Malcolm a vrut să protesteze, dar sârbii l-au ameninţat cu armele. Am crezut că suntem gata, că ne curăţă. Abia am scăpat. Ieri, când treceam pe „Aleea Lunetiştilor” în viteză, un obuz a explodat la vreo douăzeci de metri de noi. Malcolm a început să tremure necontrolat, am crezut că intră în stare de şoc. Toată seara s-a certat cu producătorul, el susţine că este bolnav şi vrea să plece acasă. Crede-mă când îţi spun, Malcolm e terminat!

Peter rămăsese mască. La multe se putea aştepta, numai la asta nu.

— Îmi pare rău, zise mai mult ca să spună ceva.

— Nu-i vorba de asta, puştiule! Producătorul meu vrea o filmare cu podul în spate, un corespondent CNN să vorbească lângă pod, în timp ce mandea filmează. Problema e că eu filmez, nu pot să şi vorbesc la cameră, pricepi?

Peter deschise gura să zică ceva, dar nu-i ieşeau decât bâiguieli:

— Bine... dar...

— Ascultă-mă, puştiule, îţi ofer şansa vieţii tale, a doua oară s-ar putea să nu o mai ai, poate te nimeresc sârbii şi pe tine, dar măcar poţi să o faci frumos!

Câteva clipe Peter a rămas fără replică. După ce s-a mai adunat ceva, reuşi să îngaime:

— Bine, dar de ce eu?

— Ascultă-mă încă o dată, puştiule, că te-am urmărit demult! Eşti suficient de tânăr, prezentabil şi nebun, ca să poţi să o faci! Am un contract la mine în cameră, tot ce trebuie să faci este să zâmbeşti frumos şi să spui ce ai de spus în faţa camerei. Materialul îl trimit acasă, iar cei de acolo vor decide dacă mergem mai departe sau nu! Totul depinde de tine, de data asta!

Mintea lui Peter începu să lucreze cu febrilitate. CNN-ul, după Războiul din Golf, ajunsese liderul mondial pe piaţa TV de ştiri, fiind de fapt primul post de acest gen, care transmitea ştiri 24 de ore din 24, fondat în 1980 de celebrul Ted Turner. Un post de corespondent de război era tot ce-şi dorise dintotdeauna, dar chiar la CNN, liderul mondial, era mai presus de tot ceea ce visase.

— Dar am un contract cu „Washington Post”!

— Puştiule, dacă transmisia nu place mai sus, nici nu se va şti ceva de treaba asta. Dacă e OK şi vor să continuăm, producătorul meu va negocia cu WashPost cum va şti mai bine, dar între timp tu poţi să-ţi transmiţi mâzgăliturile, nimeni nu va avea nimic împotrivă. Nu cred că eşti aşa tâmpit să dai cu piciorul unei televiziuni şi ce televiziune, pentru un ziar! Ce zici, eşti omul meu?

Peter nu zise nimic, doar îi întinse mâna peste masă fără ezitare.

— OK, termină-ţi berea şi hârtia de scris şi vino la mine în cameră să discutăm amănunte! Încearcă să n-o lungeşti prea mult!

Jason îşi aruncă doza golită într-un coş de gunoi şi se ridică greoi de pe scaun. Cinci minute mai târziu îl urmă şi Peter. Nu dorea ca Jason să dea iama în rezervele de bere şi mai târziu să nu aibă cu cine povesti.

A doua zi reportajul a ieşit OK, deşi Peter simţea că a avut trac. Dar mai simţea că data următoare va fi mult mai bine. A vorbit clar, la obiect, atingând punctele sensibile. Un rol important pentru un plus de dramatism l-au avut cele câteva explozii petrecute chiar în timpul filmării. La sfârşit, Jason l-a bătut pe spate şi i-a zis:

— OK, puştiule, ai intrat în branşă! Ascultă-mă bine, ştiu ce zic!

Peter încă nu-l credea, deşi îl ştia om cu multă experienţă: Somalia, Războiul din Golf, iar acum nebunia iugoslavă. N-a crezut decât două zile mai târziu, când Jason l-a căutat cu câteva foi de hârtie în mână, spunându-i că producătorul este de acord şi cerându-i să semneze contractul. După asta, l-a bătut pe spate, apoi i-a oferit o doză de Budweiser.

— Şi Malcolm?

— Aplecat ieri în State! I se va oferi un job mai relaxant, stai liniştit! Dar, tinere şef, să bem pentru tine, fiindcă de mâine avem de lucru!

Au băut, iar a doua zi s-au apucat de treabă. Munca era mult diferită, mult mai dificilă, dar din fericire Jason era un tip experimentat care ştia ce era de făcut. Peter era convins că fără el n-ar fi reuşit. Între timp, continua să-şi trimită corespondenţele la ziar, până i-a expirat contractul. Ritmul infernal de muncă nu-l deranja câtuşi de puţin, ba chiar îl ambiţiona mai mult. Se simţea de parcă ar fi fost născut pentru asta. La început, Jason a ţinut pasul cu el, dar de la un moment dat a început să bombăne. Lui Peter nu-i prea păsa, dar curând şi-a dat seama că trebuia să ţină cont şi de sfaturile lui, mai ales că era mult mai experimentat, deşi nu făcea paradă de asta. Una peste alta, colaborarea lor a mers bine, lui Jason fiindu-i simpatic tânărul acesta pasionat şi impulsiv, iar Peter a ajuns să-i poarte lui Jason un respect deosebit, chiar dacă uneori se mai dondăneau. De obicei, certurile lor se terminau în

restaurantul hotelului, după câteva beri îngurgitate pe nerăsuflate de către Jason.

Au fost şi momente dificile, când viaţa le-a fost pusă în pericol, dar au reuşit să supravieţuiască. Una dintre aceste situaţii a fost într-o seară când se întorceau pe „Aleea Lunetiştilor” spre oraş. Pe acest drum era indicat să conduci în viteză, făcând numeroase zig-zag-uri, nu numai pentru a evita obstacolele din carcase de maşini arse şi ruginite, dar şi tirurile sârbeşti de mitraliere sau tunuri. Fără a mai pune la socoteală lunetiştii care au dat acest nume şoselei. Mergeau cu o Toyota, iar Jason era la volan. Acesta ţinea bine volanul în mână, se vedea că ştia drumul foarte bine. Bubuiturile artileriei izbucniră fără veste. Jason icni, smucind volanul, aproape aruncându-l pe Peter în partea opusă. Câteva explozii luminară în faţă, printre clădirile oraşului. Din fericire, nu ei erau ţinta. Sârbii deschiseră un foc de mortiere asupra oraşului. În lumina înserării, exploziile se proiectau feeric în panorama din faţă, fulgerele de la baza clădirilor reflectându-se în norii de praf şi moloz, concurând cu asfinţitul superb de vară. Ar fi fost un tablou feeric, dacă n-ar fi fost vorba de unul de război.

— Drace, Jason, filmează asta!

Jason frână brusc, aproape proiectându-l în parbriz. Făcură schimb de locuri în grabă, încurcându-se între scaune, volan şi schimbătorul de viteze. Jason îşi apucă camera şi, eliberat de grija condusului, o porni şi începu să filmeze. Peter demară, în timp ce Jason deschise geamul şi scoase camera afară, încercând să prindă un unghi cât mai bun. Dar maşina oprită câteva secunde devenise o ţintă statică, care atrase gloanţele sârbeşti. În timp ce se căznea să prindă viteză, gloanţele începură să muşte din asfalt în preajma vehiculului. Trăgeau în rafale prelungi, făcându-i să-şi lase instinctiv capetele între umeri. Jason continua să filmeze, cramponat cu stânga într-o încercare disperată de a-şi menţine echilibrul în timp ce cu dreapta manevra camera. Câteva gloanţe împroşcară parbrizul făcându-l ţăndări. Peter, speriat, trase volanul dreapta şi simţi cum Toyota devenea incontrolabilă. Apăsă cu putere pe frână, dar era prea târziu, maşina lovi o carcasă a unui microbuz şi rămase acolo. Izbitura a fost deosebit de violentă, Jason a scăpat camera şi s-a izbit de bord. Peter recepţionă volanul în piept, nici nu mai apucă să icnească atunci când plămânii i s-au

golit de aer. Mintea lui înceţoşată înregistră impactul gloanţelor ce găureau caroseria. Trebuiau să iasă de acolo acum, altfel nu vor mai ieşi vreodată. Împinse portiera cu umărul şi durerea îi străbătu pieptul. Portiera căzu cu zgomot pe caldarâm, îl apucă pe Jason de haină şi îl târî după el, strâmbându-se de durere la fiecare mişcare. În mod sigur avea câteva coaste rupte. Jason bâiguia cuvinte fără sens. Când încercau să se îndepărteze de maşină, Jason tresări şi se smuci din strânsoare. Începu să alerge şovăielnic şi aplecat spre maşină.

— Jason, înapoi, o să explodeze!

Dar acesta nu-l asculta. Începu să cotrobăie pe lângă maşină bâiguind „Camera! Camera!”. În sfârşit o găsi şi începu să alerge spre Peter. O nouă rafală ricoşă printre picioarele lor împleticite. Se aruncară la pământ, dogoarea exploziei rezervorului de benzină trecându-le pe deasupra. Au început să se târască pe asfaltul aspru până la marginea şoselei. Acolo au aşteptat să se liniştească lucrurile, apoi au început să înainteze precaut spre oraş, cu spaima de a nu fi găsiţi de vreo patrulă sârbă sau împuşcaţi din greşeală de croaţi sau musulmani. După mai bine de patru ore au reuşit să ajungă la hotel. Jason nu a zis nimic, ci a urcat cu paşi şovăitori, târându-şi camera de filmat după el. Două zile a fost beat fără întrerupere. După aceea a revenit la lucru, fără să pomenească nimic de cele întâmplate.

Între timp, războiul din Bosnia-Herţegovina continua indiferent de victime şi de eforturile mediatorilor. Toate negocierile de încetare a focului au fost, rând pe rând, acceptate de croaţi şi musulmani şi respinse de sârbii bosniaci, acceptate de sârbi şi croaţi şi respinse de musulmani, acceptate de sârbi şi musulmani şi respinse de croaţi. Era, practic o situaţie fără nici o ieşire clară. Iar numărul victimelor din toate părţile, civili şi militari, creşteau continuu. S-a ajuns chiar şi la o situaţie de neconceput, război civil între musulmani, în enclava Bihaci, atunci când Alia Izetbegovici a ordonat ofensiva împotriva fidelilor lui Fikret Abdici, fostul său partener, de fapt cel care îl înscăunase preşedinte ca mai apoi să se retragă din politică dezamăgit de cursul pe care se înscrisese propria lui ţară. Acest atac a fost dat concomitent cu atacul din Bihaci, musulmanii din Sarajevo fac o diversiune simulând spargerea blocadei spre nord-vest. Zona de securitate circulară de 20 km în jurul capitalei era mai mult pentru a putea fi încălcată. Sârbii

ripostează intensificând tragerile de artilerie, mai ales de pe muntele Igman.

Războiul enclavelor continua cu furie. În teritoriul divizat şi împărţit în bucăţi controlate de diferitele părţi implicate în conflict, puteai fi victorios într-o enclavă şi învins în alta. Nici una dintre părţi nu putea pretinde o situaţie dominantă, care să îi asigure o poziţie de forţă la negocieri, deşi fragila alianţă croato-musulmană, plină de tensiuni şi neîncrederi reciproce, începea să prindă contur în urma întâlnirii dintre Alia Izetbegovici şi Franjo Tudjman, la 13 septembrie la Zagreb. În aceeaşi seară, în cursul unei ofensive musulmane asupra teritoriilor sârbeşti în nord-est, este rănit generalul Ratko Mlădiei, comandantul armatei sârbilor bosniaci. Totuşi, această alianţă a funcţionat doar în anumite zone şi circumstanţe. În unele zone, cum ar fi Mostar, croaţii şi bosniacii s-au măcelărit cu furie, sârbii bombardându-i pe bosniaci, în timp ce chiar la asediul capitalei Sarajevo, alături de sârbi participau şi forţele croate din Kiseliak. În alte zone, cum ar fi Tuzla sau Maglaj, croaţii luptă alături de musulmanii bosniaci împotriva sârbilor din Republica Srpska, care pornind din est şi nord, au ajuns să domine 70% din teritoriul Bosniei-Herţegovina. Apariţia mujahedinilor, voluntari islamişti inclusiv membrii Al-Qaeda, prea puţin cunoscută pe atunci, dă o amploare şi mai mare conflictului. Abia în anul următor, 1994, în urma acordului de la Washington, alianţa croato-musulmană începe să-şi arate cât de cât roadele, dar fiecare parte îşi păstrează teritoriile controlate.

La 1 noiembrie 1994, sârbii declanşează o ofensivă puternică în enclava Bihaci, ocupată de musulmanii lui Izetbegovici în urma războiului cu musulmanii lui Abdici. Înaintarea sârbă este impetuoasă, susţinută şi din Republica Sârbă Krajna, enclava controlată de aceştia pe teritoriul Croaţiei. Musulmanii fideli lui Abdici intră în luptă de partea sârbilor. Între timp, în altă parte a Bosniei, armatele aliate croate şi musulmane cuceresc de la sârbi oraşul Kuprec, ocupat de aceştia la începutul războiului. Statele Unite încep să livreze armament musulmanilor.

La 21 noiembrie 1994 se desfăşoară cea mai amplă misiune aeriană a NATO de până atunci. Consiliul de Securitate al ONU ordonă raidul ca aplicare a Rezoluţiei 958 sancţionând participarea sârbilor din Krajna la atacul de la Bihaci. Misiunea lor este distrugerea aeroportului Udbina din Krajna, de pe care

decolaseră două avioane sârbeşti care au bombardat Bihaciul. 50 de avioane de luptă, dintre care 30 destinate atacului la sol, F-15E Strike Eagle, F-16C şi F/A-18D americane, Jaguar şi Mirage 2000 NK2 franceze, F-16A Hornet olandeze şi Harrier britanice survolează Sarajevo umplând văzduhul cu duduitul motoarelor cu reacţie. În 45 de minute pistele de aterizare ale aeroportului din Ubdina sunt spulberate. Două zile mai târziu, 24 de avioane NATO distrug baza sârbească de rachete sol-aer de la Banja Luka, ce atacase cu o zi în urmă două avioane britanice. Cu toate acestea, sârbii cuceresc Bihaci.

La Sarajevo, sârbii bombardează hotelul „Holiday Inn” la 13 noiembrie, făcându-l pe Peter să se arunce sub patul din cameră. Francezii din trupele UNOPROFOR ripostează de pe terasa hotelului. După două ore atacul încetează. Peter avea toate motivele să-i stimeze pe francezi. Dintre toate trupele misiunii ONU, erau cei mai hotărâţi. Deşi aveau ordin să nu riposteze decât atunci când erau vizaţi direct, scopul lor principal fiind distribuirea de alimente şi bunuri de primă necesitate civililor, precum şi supravegherea părţilor în conflict, militarii ONU de multe ori nu ripostau nici când se trăgea asupra lor, de teama de a nu întărâta adversarul care ar fi putut provoca mai multe victime. Când una din părţi începea o ofensivă, le cerea militarilor ONU să-şi părăsească poziţiile, iar aceştia se executau, deschizându-le calea. Au existat şi excepţii notabile şi nu puţine. Cu toate acestea, mandatul lor era limitat strict, iar deplasările lor prin zonă erau privite de către civili cu tot mai multă ostilitate, din moment ce în ochii lor se dovedeau incapabili de a opri războiul şi măcelurile.

La 27 mai 1995 un jeep francez cu soldaţi ONU se apropie de postul de observaţie de la podul Vrbanja, acolo unde au fost uciși Romeo şi Julieta din Sarajevo. Soldaţi sârbi îmbrăcaţi în uniforme ONU le cer francezilor să predea podul ce lega zona sârbă de cea musulmană forţelor sârbe. Francezii scot pistoalele şi le cer sârbilor deghizaţi să renunţe la farsă. Porneşte o rafală a sârbilor care seceră doi francezi. Trupele ONU franceze se adăpostesc şi ripostează către camioanele cu soldaţi sârbi ce sosesc în viteză. Încep tirurile de mitraliere grele şi grenadele se aruncă dintr-o parte în alta. Francezii bat în retragere şi cer ajutor prin radio. Din cincisprezece, doi sunt morţi şi nouă răniţi, iar cei patru rămaşi încearcă cu disperare să reziste. Ei nu mai

cedează nici un metru, decişi să moară alături de camarazii lor. Tirul lor dezlănţuit ţine pe loc peste o sută de sârbi. Câteva transportoare sârbeşti se apropie dinspre Grbaviţa, începând să tragă încă din vârful pantei. Din fericire, TAB-urile albe ale ONU apar şi ele, iar un pluton al forţelor speciale franceze ia poziţii şi atacă trupele sârbe. Transportoarele sârbeşti iau foc unul după altul, în timp ce francezii din trupele speciale pătrund pe pod trăgând rafală după rafală şi aruncând grenade, adăpostindu-se şi acoperindu-se unul pe altul, apoi avansând din nou. Sârbii se retrag în debandadă. Apare şi locotenent-colonelul Gerard Dubois, care permite accesul presei. Jason a filmat îndelung scena bătăliei, insistând asupra momentelor ridicării trupurilor soldaţilor francezi ucişi.

Între timp, armata croată, după o infuzie serioasă de armament occidental, porneşte la 1 mai o ofensivă fulgerătoare numită „Operaţiunea Furtuna” în republica Krajna, enclava sârbă pe teritoriul ei, în vecinătatea Bihaciului. Într-o săptămână, Slavonia Occidentală (Krajna) este complet ocupată. Croaţii comit atrocităţi la Pakraci, iar artileria croată masacrează civilii sârbi care se refugiază spre est, în Slavonia Orientală. La 3 august, se declanşează o nouă ofensivă croată, susţinută de tancuri şi artilerie. Sârbii, lipsiţi de armament, pe care îl predaseră trupelor ONU, sunt zdrobiţi. Trupele ONU s-au retras din calea croaţilor, care bombardează cu sălbăticie Knin, capitala Krajnei. Sute de civili şi-au pierdut viaţa printre dărâmături. Victoria croată este totală după trei zile de ofensivă.

Între timp, sârbii ocupă enclavele musulmane Srebeniţa şi Zepa din estul Bosniei. Singura care mai rezistă este Goradze, supusă şi ea unui violent tir de artilerie. La Srebeniţa, sârbii au masacrat circa opt mii de civili musulmani. Episodul Srebeniţa a fost numit ulterior cel mai mare genocid din Europa de după al doilea război mondial.

Chestiunea atrocităţilor, mai ales asupra civililor, comise de toate părţile aflate în conflict, a fost des amintită în relatările lui Peter. Simţea că astfel îşi face datoria faţă de lumea întreagă, dezvăluind realităţile războiului aşa cum sunt ele, crude şi nemiloase. A văzut, relatat şi filmat multe cazuri în Sarajevo în aceşti ani. Credea că este suficient de detaşat ca să poată vorbi la televizor aşa cum se cere unui reporter, chiar dacă vorbea despre victime omeneşti aflate în imediata sa apropiere.

Această detaşare, de fapt el considera că era vorba de un echilibru pe un fir ce-l conducea prin această lume dezlănţuită, s-a rupt prima dată în 5 februarie 1994. Atunci, în piaţa aglomerată din Sarajevo, undeva între orele 12.10 şi 12.15, un obuz de 120 mm a explodat provocând 68 de morţi şi 144 de răniţi. Coasa morţii a lovit fără deosebire bărbaţi, femei şi copii, tineri şi bătrâni. A transmis de la locul masacrului, Jason filmând trupurile sfârtecate, bucăţile de carne sângerândă, răniţi şi mutilaţi urlând sau gemând, militarii ONU încercând să dea o mână de ajutor, deşi ştia că majoritatea imaginilor nu vor fi difuzate niciodată. Telespectatorii nu erau pregătiţi şi nu vor putea fi vreodată pentru aceste dezvăluiri crude ale masacrelor. Erau imagini prea şocante pentru public. Dar pentru el, care a fost acolo, a putut contempla panorama dezastrului, a simţit mirosul de moarte şi carne arsă, a auzit ţipetele şi gemetele victimelor şi muribunzilor? Atunci s-a rupt ceva în el. A început să-l înţeleagă pe Malcolm şi pe toţi aceia care au cedat nervos. Era prea mult pentru oricine. O zi întreagă nu a ieşit din cameră. Berea lui Jason nu era suficient de tare ca să-l facă să uite. Jason, care l-a înţeles poate mai bine decât oricine, i-a adus o sticlă de şliboviţă sârbească. A băut până a uitat de el. A doua zi şi-a vomat până şi sufletul, căzut peste WC-ul pe care lipsa de apă l-a înfundat făcând ca mirosul pestilenţial să rămână greu în cameră. A căzut lângă WC şi a rămas aşa până în ziua următoare, când s-a trezit cu Jason care îl trăgea de picioare. L-a înghesuit aşa îmbrăcat sub duş şi a dat drumul la apă rece. Ca printr-o minune, venise apa, dar rece ca gheaţa. Apoi Jason l-a împins în cameră şi i-a aruncat nişte haine.

— Îmbracă-te, mergem la lucru!

Văzându-l că ezită, a continuat:

— Puştiule, ascultă-mă bine, toţi am trecut prin asta! Depinde de tine să mergi mai departe! Nu tu eşti vinovat, nu tu i-ai ucis pe oamenii ăia! Dar tu trebuie să arăţi lumii ce s-a petrecut aici, pentru ca oamenii să ajungă să urască războiul şi să nu fie tentaţi să-l repete! Aşa că, hai la treabă!

Clătinându-se pe picioarele nesigure, Peter l-a urmat. A început să-şi revină, dar din când în când, imaginile din piaţa din Sarajevo au continuat să-l bântuie până în ziua de azi. Mai ales după al doilea masacru, din 28 august 1995, când cinci obuze au căzut în acelaşi loc, omorând 37 de civili şi rănind 90.

Scenele s-au repetat, dar parcă a început să se obişnuiască. Ulterior, în Irakul insurgenţei de după invazia americană, imaginile corpurilor sfârtecate de dispozitivele explozive ale atentatorilor sinucigaşi deveniseră ceva obişnuit, un fapt cotidian relatat ca atare.

Acest masacru din 28 august a precipitat intervenţia NATO care a pus capăt războiului, obligând părţile să accepte negocierile ce vor duce la acordul de la Dayton semnat la sfârşitul anului.

Sârbii concentraseră în decursul lunii iunie peste cinci sute de piese de artilerie şi şaizeci de tancuri în jurul capitalei Sarajevo. Majoritatea armelor au fost confiscate de la militarii ONU. La fel, musulmanii au luat din depozitele ONU peste 70% din armament. Oraşul olimpiadei de iarnă a anului 1984 devine oraşul olimpiadei morţii zece ani mai târziu. Luptele continuă tot mai aprige, chiar dacă poziţiile rămân în mare parte statice. Asta până după masacrul din 28 august.

Sătul de război, Occidentul reacţionează prin lovituri aeriene împotriva sârbilor. NATO începe bombardamente masive, inclusiv cu lansări de rachete Tomahawk americane. La 30 august, ora 1.30, 60 de avioane NATO bombardează împrejurimile capitalei Sarajevo. Două valuri de bombardament, intercalate de tragerile tunurilor franceze, britanice şi olandeze de la sol, presară munţii din jur cu cratere arzânde. Bombardamentele vor continua şi în alte zone ale Bosniei-Herţegovina, facilitând avansul croaţilor şi musulmanilor, până la încheierea păcii. Pe harta Europei s-a născut o nouă republică federală croată, sârbă şi musulmană, numită Bosnia-Herţegovina, cu preţul a zeci de mii de morţi şi sute de mii de refugiaţi în trei ani de război, o ţară care continuă să aibă forţe SFOR pentru menţinerea păcii.

Pentru Peter şi Jason, încheierea războiului nu a însemnat revenirea acasă. Dincolo de felicitările şi cuvintele de laudă, de masa festivă în onoarea lor, precum şi de concediul plătit de care au avut parte, Peter ştia că vor urma noi conflicte şi noi provocări, la care ar trebui să răspundă, în sensul dacă va dori să meargă acolo sau nu. Pentru el răspunsul era clar: va merge, deoarece va trebui să spună lumii ce se întâmplă, aşa cum i-a spus Jason în acea zi. Dacă va trebui să fie cineva acolo, el nu va da înapoi.

Ocazia i s-a ivit curând, de data asta într-o altă zonă a lumii, Africa. Lovitura de stat militară din Sierra Leone, apoi câştigarea puterii de către Ahmed Tejan Kabbah, războiul civil din Liberia lui Charles Taylor împreună cu implicarea Nigeriei l-a ţinut doi ani în vestul Africii, dar ştirile de aici nu prea interesau publicul, pentru ei Africa a fost, este şi va rămâne un spaţiu aparte, depărtat, dedicat crimelor şi războiului. Masacrarea a opt sute de mii de tutsi de către etnicii hutu în Rwanda anului 1994 a trezit mai puţină emoţie şi interes decât cei două sute de europeni ucişi de Al-Queda la Madrid în 11 martie 2004.

În 1999 a revenit în Europa, mai precis în Kosovo. A relatat de aici desfăşurarea evenimentelor, inclusiv raidurile NATO asupra Iugoslaviei. A stat în Belgradul bombardat, a filmat podurile distruse de pe Dunăre, a luat pulsul unei naţiuni sub asediu. Un război ciudat şi absurd. Un popor era pedepsit pentru încăpăţânarea şi aroganţa unui dictator naţionalist. Obiectivele industriale şi militare bombardate de aviaţia NATO timp de două luni şi jumătate (din 24 martie la 10 iunie), căreia nu i se putea opune nimeni. Totuşi, un avion invizibil, stealth, un F-1 17, a fost doborât de la sol cu o rachetă SA-3 Goa, la 27 martie. Se părea că avionul nu mai era atât de invizibil atunci când era udat de ploaie sau când îşi deschidea compartimentele pentru lansarea bombelor. Pilotul a reuşit să se catapulteze şi a fost salvat de elicoptere undeva pe lângă Belgrad. Pe ansamblu, a fost o operaţiune NATO fără pierderi umane. Căci asta îi interesa în primul rând pe americani. Apoi banii. În rest, totul este OK. Începuse să se plictisească de atitudinea asta. El a văzut la viaţa lui mai multe decât mulţi alţii, iar atitudinea asta, că ne interesează doar băieţii noştri, nu părea să-i mai cadă bine. Chiar dacă raţiunile politice pentru intervenţie există, orice ai zice, o viaţă omenească e tot o viaţă omenească!

La un moment dat, chiar ideea asta cu raţiunile pentru intervenţie a început să i se clatine. Nu era oricum un jurnalist naiv, îşi dădea seama cam ce se ascunde în spatele retoricii politicianiste, de data asta i se părea normal, cum că sârbii erau cei răi şi albanezii victime. Ştia că această idee îi era oarecum preconceptă, mai ales datorită faptului că trăise trei ani în Sarajevoul asediat de sârbi şi văzuse destule. Dar viaţa pe străzile Belgradului sub bombe îi crea o senzaţie diferită, civilii sârbi erau chiar OK, ba chiar de admirat în atitudinea lor

curajoasă, chiar dacă erau conduşi de unul ca Slobodan Miloşevici. Dar atitudinea sârbilor în Kosovo era cu totul altceva.

Într-o seară, într-o cafenea aglomerată şi plină de fum de ţigară, a cunoscut doi jurnalişti români de la televiziunea de stat. Unul dintre ei părea să fie român de origine sârbă, Raico, iar celălalt, un tip agreabil cu ochelari rotunzi a la John Lennon, se numea Adelin. Au început să povestească şi, vrând-nevrând, discuţia a ajuns şi la motivele pentru care se aflau acolo şi anume războiul. Când a venit vorba de Kosovo, Peter ţinea linia pe care o ştia, dar cei doi l-au contrazis. Ca să-i demonstreze că aveau dreptate, l-au condus în camera lor şi i-au arătat materialele filmate de ei începând din anul trecut, 1998, chiar în Kosovo. A plecat cu mari îndoieli şi cu convingerea că întotdeauna, adevărul era pe undeva pe la mijloc.

A început să facă referiri în transmisiunile sale şi la cealaltă parte a adevărului, cea sârbă. Ulterior, a avut surpriza să afle că o parte din înregistrări, mai puţin cele în direct, evident, nu erau difuzate sau difuzate doar parţial, lipsind chiar părţile în care era vorba de vinovăţia albanezilor din UCK şi a mujahedinilor înrolaţi în rândurile acesteia. Se întreba dacă aceşti mujahedini mai poartă panglicile verzi în jurul frunţii, la fel ca şi în Bosnia-Herţegovina.

Când i-a cerut telefonic socoteală producătorului asupra acestei forme de cenzură, i s-a răspuns că nu asta dorea să vadă şi să audă poporul american. Peter a izbucnit întrebându-l cine este el de ştie de dinainte ce doreşte să vadă şi să audă poporul american. După o pauză lungă de vreo douăzeci de secunde, vocea producătorului veni calmă de la zece mii de kilometri:

— Peter, ştiu că e stresant şi obositor acolo sub bombe, de ce nu mergi să te odihneşti?

Peter a trântit telefonul. Era prima criză mai serioasă de când lucra la CNN. Iniţial se gândi să urmeze sfatul, dar renunţă în favoarea unei beri cu Jason. De fiecare dată când era la pământ, omul acesta reuşea să-i ridice moralul, fie şi numai prin filosofia sa simplă asupra vieţii, udată bineînţeles cu Budweiser. Îl găsi pe Jason la bar, cu nelipsita-i cutie de bere în faţă.

— Au făcut-o întotdeauna şi o vor face şi de acum înainte, i-a replicat acesta între două înghiţituri. Pentru ei, contează doar ce dă bine pe sticlă.

Când Peter pomeni cuvântul cenzură, Jason îl întrerupse.

— Dacă vrei să vorbeşti despre cenzură, mai bine întreabă-i pe colegii din fostele ţări socialiste, ei îţi vor putea spune multe despre asta. Puştiule, eşti un tip norocos că te-ai născut la vest şi nu la est sau într-o ţară africană de care n-a auzit nimeni niciodată!

— Nu mai sunt puşti! protestă Peter.

— Aşa este, dar cred că numai de astăzi începând!

L-a lăsat baltă cu berea lui. A adormit foarte greu, răsucindu-se de pe o parte pe alta.

Şi războiul acesta s-a terminat, cu sârbii înfrânţi retrăgându-şi trupele din Kosovo care intra sub administraţie ONU. Apoi Muntenegru iese din federaţie, iar Kosovo îşi proclamă independenţa în februarie 2008. Statele Unite au fost printre primele care au recunoscut independenţa Kosovo.

Peter Flare se simţea manipulat, poate din cauza faptului că şi el contribuise la deznodământul spre care se îndrepta Serbia şi Kosovo. Involuntar, prin faptul că se lăsase dus de val şi prezentase doar o parte a adevărului, cea convenabilă şi mai uşoară, dar care era mai simplu de luat ca atare. Era foarte uşor să crezi că sârbii sunt cei răi şi albanezii cei buni. Publicul aşa era obişnuit să gândească, încă de dinaintea Războiului Rece, în termeni simpli şi antagonici, alb sau negru, bun sau rău. Dar în cazul de faţă, cu foarte puţin efort de judecată, puteai să-ţi dai seama că UCK nu era o organizaţie umanitară, iar faptul că mujahedini de toate naţionalităţile, fanatici islamişti călăţi pe fronturile din Afghanistan, Cecenia sau Bosnia luptau în rândurile sale, trebuia să-ţi dea de gândit. Nu va trece mult şi furia islamică se va revărsa asupra Occidentului, poate chiar asupra Americii.

În anul următor, dezamăgit, îşi dădea demisia de la CNN. Se retrăgea în plină glorie, numele şi chipul său erau cunoscute de milioane de telespectatori de pe mapamond, întotdeauna transmiţând din mijlocul conflictelor ce măcinau planeta. Conducerea i-a făcut o ofertă financiară deosebită, doar să se răzgândească. A refuzat, dorea să se odihnească şi să mediteze.

N-a avut timp să se mediteze prea mult. Într-o după-amiază de septembrie, când se plimba pe străzile New York-ului, a văzut primul avion de pasageri care izbea turnul de nord al World Trade Center. Câteva clipe a rămas şocat, de parcă trăia o farsă

sau un film. Apoi s-a trezit în el instinctul de reporter. Conştient că trăia un eveniment istoric, inclusiv prin tragismul său şi-a adus aminte că avea o cameră video cu care intenţionase să filmeze insula Manhattan din Brooklyn. A pornit-o şi a filmat tot ce a putut. A prins şi impactul celui de-al doilea avion în turnul sudic şi prăbuşirea ambelor turnuri. A mai luat câteva imagini din jur, apoi le-a mai aranjat, iar filmul l-a vândut televiziunii FOX pentru un preţ bun. În acea zi de 11 septembrie 2001 şi-a descoperit o nouă vocaţie. Cea de liber profesionist, de freelancer.

Îşi dădea seama că lumea s-a schimbat. Presentimentele sale se adeveriseră, acei islamişti fanatici pe care el îi văzuse în Bosnia, au atacat America, iar America trebuia să răspundă. Afghanistanul, refugiul lui Osama bin Laden, a devenit ţinta răzbunării americane. În timpul războiului din Afghanistan, Peter a călătorit în Pakistan pe cont propriu şi a realizat mai multe reportaje foarte bine primite. Mai ales unul despre contrabanda cu arme şi triburile din zonele de graniţă cu Afghanistanul a fost foarte bine vândut.

Redevenise pe culmile gloriei, dar nu era mulţumit. Afghanistanul, ulterior Irakul, erau ultramediatizate, echipele de televiziune şi reporterii erau peste tot, acţiunile armatei americane erau analizate şi dezbătute din plin pe toate canalele media. El dorea altceva. Dorea să aducă la cunoştinţa lumii un conflict despre care se vorbea mult, dar care era în mare parte necunoscut în urma opacităţii de care dădeau dovadă autorităţile implicate. Dorea să meargă în Cecenia.

Cecenia, acest nume i-a aprins imaginaţia încă din 1994 pe când se afla în Bosnia-Herţegovina, mai precis la Sarajevo, când această mică republică a Rusiei din Caucaz şi-a proclamat unilateral independenţa, pentru ca mai apoi să înfrunte într-un război nimicitor puternica maşinărie militară rusească. Era parcă o reeditare a vremurilor străvechi, când piticul provoacă uriaşul, David luptă împotriva lui Goliath. Era atâta eroism în această confruntare, încât ar fi plecat chiar atunci, dar obligaţiile contractuale îl reţineau în Sarajevo, într-un război mult mai important pentru publicul vestic, un război mai aproape şi oarecum mai la îndemână. Pe când Iugoslavia fărâmiţată era plină de reporteri şi cameramani, Cecenia, ca şi războaiele din restul fostelor republici sovietice, ca şi Abhazia, Osetia de Sud,

Nagorno-Karabah, Transnistria, Turkmenistan, duceau lipsă de relatări de la faţa locului datorită refuzului ruşilor de a permite accesul presei în zonele de conflict. Cu atât mai mult, accesul reporterilor occidentali într-un conflict chiar în interiorul frontierelor ruse era practic imposibil. Toate ştirile erau strict controlate de autorităţi, iar orice parvenea pe linie neoficială, de la combatanţii ceceni, era supus inevitabil îndoielii, tocmai datorită imposibilităţii verificării faptelor la faţa locului. Totuşi, autorităţile ruse permiteau uneori accesul presei, sub strictă supraveghere şi numai în zone controlate, dar numai al presei de stat supuse presiunilor şi cenzurii. Deci ştirile erau de foarte slabă calitate şi credibilitate. Tocmai acest lucru dorea să-l remedieze, cuprins de entuziasmul tinereţii şi al începătorului în domeniul atât de complex al mass-media.

Dar primul război cecen a luat sfârşit în 1996, iar el a apucat să se documenteze mai bine abia după această dată. Cecenii, după o îndelungată rezistenţă a cărei începuturi datau încă din prima parte a secolului XVIII, au ajuns în componenţa Uniunii Sovietice sub forma Republicii Autonome Sovietice Socialiste Ceceno-Inguşe în 1957, asta după ce supravieţuitorii deportărilor staliniste s-au întors în patrie. În timpul destrămării Uniunii Sovietice, Cecenia s-a separat de Inguşeţia şi a decis să iasă din Federaţia Rusă, sub conducerea fostului general de aviaţie Djohar Dudaev, practic singurul militar cecen ajuns în grad de general sovietic. În 1994, Moscova a trimis un număr de politicieni ceceni stabiliţi în Rusia să se reîntoarcă cu oameni înarmaţi pentru a pune stăpânire pe teritoriul disputat. Rebelii proruşi, conduşi de Ruslan Hasbulatov, s-au făcut stăpâni pe zona de nord, cea mai populată, ajungând până la periferia capitalei Groznîi, profitând de lipsa de militari şi armament a celor fideli separatiştilor lui Dudaev.

Trei tancuri ale proruşilor au pătruns în piaţa centrală din Groznîi în august 1994, dar un civil s-a apropiat de ele şi a aruncat o grenadă în primul, omorându-i pe cei trei soldaţi ruşi din interior. Celelalte două tancuri s-au retras în grabă. A urmat un mic război între cele două tabere, fidelii lui Dudaev fiind înfrânţi datorită lipsei materialului militar, dar proruşii n-au îndrăznit să intre în Groznîi de teama luptelor de stradă, oraşul rămânând practic deschis. Totuşi, Dudaev reuşeşte să strângă oameni şi armament, provocând pierderi de 20 de tancuri şi 350

de oameni, plus 120 de prizonieri în luna noiembrie. Pentru a redresa situaţia, Boris Elţîn concentrează trupe şi decide ofensiva pentru 11 decembrie 1994. Primul război cecen era gata să înceapă.

În acest război trupele ruse au cucerit Cecenia, provocând zeci de mii de morţi în rândul populaţiei civile. Din iunie 1995, războiul devine unul de gherilă. În aprilie 1996 o rachetă ghidată îl ucide pe Djohar Dudaev în apropiere de satul Gekhi-Chu, în timp ce vorbea la telefonul mobil cu un membru al Dumei de Stat a Rusiei, apropiat al lui Boris Elţîn. Cunoaşterea locaţiei exacte a lui Dudaev a fost posibilă prin triangulaţia telefonului mobil cu ajutorul unui satelit SIGINT al NASA, ajutor al americanilor preocupaţi de situaţia critică în care se găsea preşedintele Boris Elţîn. Moartea liderului nu a împiedicat recucerirea capitalei Groznîi de către ceceni în august şi anihilarea unei mari părţi a trupelor ruse prinse în sector. La 31 august 1996 s-au semnat acordurile de la Khavsa-Yurt, care amânau o decizie asupra statutului Ceceniei pentru sfârşitul lui 2001, dar ea devenind practic independentă. Astfel ia sfârşit primul război cecen.

Dar lucrurile erau departe de a se linişti. După moartea lui Dudaev, funcţia sa a fost preluată de către vicepreşedintele Zelimkhan Iandarbiev, dar în urma alegerilor va fi instaurat preşedinte Asian Mashadov, fostul şef de stat major. Iandarbiev va fi asasinat în februarie 2004 la Doha, capitala Qatarului, de către doi agenţi ruşi. Aceştia vor fi capturaţi provocând un grav incident diplomatic între Rusia şi Qatar. Asian Mashadov încheie cu Boris Elţîn la Moscova un tratat de pace între Federaţia Rusă şi republica Cecenă Ichkeria la 12 iulie 1997. Tratatul, spunea Elţîn, avea însemnătate istorică, punând capăt la 400 de ani de război. Practic, a fost o înfrângere a Rusiei, nevoită să accepte, indirect, existenţa Ceceniei ca un stat independent. O republică minusculă, cu 1,5 milioane locuitori, sfida un imperiu, de fapt un fost imperiu. S-a făcut comparaţia cu Vietnamul americanilor, dar nu prea stătea în picioare. Era ca şi cum întreg războiul american din Vietnam s-ar fi concentrat doar la provincia Hue, raportat la suprafaţă şi populaţie.

Între timp, cecenii nu erau capabili să-şi asigure securitatea în propriul teritoriu. Bande înarmate operau răpiri, asasinate, trafic de petrol. Una dintre acestea era condusă de fostul lider

spiritual cecen din perioada sovietică, Ahmad Kadârov. A fost nevoie de o adevărată bătălie pentru ca guvernul cecen să recapete controlul oraşului Gudermes, al doilea ca mărime din Cecenia, din mâinile acestor bande. În 1999, Ahmad Kadârov va trece de partea ruşilor.

În august 1999, folosindu-se de situaţia complicată din republica Daghestan, Şamil Basaev, fostul erou al ruşilor în Abhazia, în fruntea unui grup de 600 de luptători ceceni, daghestanezi şi arabi, ocupă fără luptă toate satele din zona Botlikh din Daghestan. Primul ministru rus Seghei Stepashin a fost demis, în locul lui fiind numit un anume Vladimir Putin, desemnat şi ca şi succesor al lui Boris Elţîn. O lună mai târziu, patru bombe pe bază de hexogen au fost plasate în blocuri din Buinansk în Daghestan, Moscova şi Volgodonsk în Rusia. În urma exploziilor, sute de civili au fost ucişi. A cincea bombă a fost depistată de locatari în timp ce era instalată, iar cei doi care au plasat bomba s-a dovedit că erau colaboratori ai FSB, serviciul de securitate al Federaţiei Ruse. Ancheta asupra acestora a încetat în momentul în care guvernul i-a învinuit pe ceceni. Faptul l-a făcut pe fostul agent rus Alexandr Litvinenko să acuze guvernul şi pe Vladimir Putin că a provocat deliberat atentatele doar pentru a servi ca şi pretext pentru a porni un nou război în Cecenia. Litvinenko a fost otrăvit cu plutoniu şi a murit în Marea Britanie în noiembrie 2006. Presupusul autor al crimei, Andrei Lugovoi şi el fost membru al serviciilor secrete ruseşti, nu a fost extrădat din Rusia la cererea procurorilor britanici, ba chiar candidează din partea partidului Rusia Unită al preşedintelui Putin şi devine membru al Dumei de Stat.

Trupe ruseşti au fost dispuse pe frontiera cecenă. Între 1999-2000, trupele ruse au cucerit din nou Cecenia, deschizând al doilea război cecen. Din nou zeci de mii de morţi printre civili, o nouă criză umanitară de proporţii, din nou cecenii reiau lupta de gherilă, care continuă şi astăzi.

Ahmad Kadârov devine preşedintele prorus al Ceceniei, dar este asasinat la 9 mai 2004 de o bombă pusă sub tribuna oficială de pe stadionul de fotbal din Groznîi în timp ce asista la parada de ziua victoriei ruse în al doilea război mondial. Serghei Abramov, înlocuitorul său, devine prim ministru, dar renunţă la politică în urma unui accident rutier la Moscova, locul său este luat de fiul lui Ahmad Kadârov, Ramzan, conducătorul unei

armate private de mercenari responsabili de numeroase asasinate, răpiri, torturi şi cereri de răscumpărare.

De partea cealaltă, Asian Mashadov este ucis în martie 2005 de o grenadă în buncărul său din satul Tolstoi-Yurt asaltat de trupele ruse. Înlocuitorul său, Abdul Halim Sadulaiev, este omorât de o grenadă rusă într-o casă din oraşul Argun. Samil Basaev a murit în iulie 2006 în satul Ekazevo din Daghestan, în explozia camionului cu muniţii pe care îl escorta. Se pare că explozibilul a fost detonat accidental în momentul în care camionul a căzut într-o groapă din drum, deşi FSB-ul a afirmat că a provocat explozia prin telecomandă.

Luptele şi atrocităţile continuă de ambele părţi sub forme extreme, torturile, decapitările, asasinatele, bombardamentele asupra civililor executate de armata rusă, execuţiile sumare, folosirea de scuturi umane şi ostatici civili de către rebeli, fiind un lucru obişnuit în Cecenia.

Iar acolo dorea Peter Flare să meargă. Nu că era uşor, era greu, chiar imposibil, dar tocmai de aceea.

Şi totuşi, a reuşit. Într-un fel, din întâmplare. Spre sfârşitul anului 2001, după căderea Kabulului, atunci când intervieva câţiva luptători din Alianţa Nordului, principalii aliaţi ai americanilor în lupta împotriva talibanilor, a întâlnit şansa pe care o căuta. Încerca să afle mai multe detalii asupra asasinării principalului lor lider, Ahmad Shah Massoud, ucis în 9 septembrie 2001 de către doi arabi fundamentalişti deghizaţi în reporteri belgieni, doar cu două zile înainte de evenimentele de la 11 septembrie care au şocat o lume întreagă.

Reuşise să angajeze un ghid local, care venise însoţit de un individ scund, musculos şi taciturn. Peter aflase despre el că se numeşte Mansur, că era de câţiva ani în Afghanistan şi luptase în Alianţa Nordului împotriva talibanilor, dar că acum dorea să se întoarcă acasă, dar pentru asta îi trebuiau bani. De aceea venise să-l însoţească pe ghid, ca şi gardă de corp suplimentară, orice braţ înarmat cu un kalaşnikov putând fi de folos în zonele incontrolabile ale Afghanistanului. Când Peter se interesă de unde era Mansur, află cu surprindere că era inguş din Cecenia şi că plecase de acasă în anul 2000, după căderea Groznîiului în mâinile ruşilor. Aflând că ruşii îl căutaseră acasă, Mansur a înţeles că avea doar două posibilităţi: să se predea sau să se retragă în munţi, alături de gherile. Timp de câteva luni a luptat

împotriva ruşilor, apoi când grupul său a fost prins într-o ambuscadă, abia a reuşit să scape cu viaţă. Deşi rănit, a trecut graniţa în Inguşeţia, ajutat şi de faptul că era inguş. Nici aici nu se simţea în siguranţă, aşa că a părăsit Rusia, ajungând după nenumărate peripeţii, tocmai în Afghanistan, unde s-a înrolat în Alianţa Nordului a lui Ahmad Shah Massoud. După căderea talibanilor, s-a hotărât să se întoarcă acasă, chiar dacă se expunea astfel unor pericole extreme. Acum doar căuta modalitatea şi mijloacele să o facă.

Bucuros de ocazie, Peter îi făcu o propunere de nerefuzat. Îi va sponsoriza el cheltuielile de deplasare, cu condiţia de a-l lua şi pe el. Va sta în Cecenia maxim trei săptămâni, timp în care Mansur îi va servi ca şi ghid şi interpret, după care va pleca, Mansur fiind apoi liber să rămână sau să plece. După o uşoară ezitare, inguşul acceptă. Pregătirile nu au durat mult, aşa că după două săptămâni, Peter se văzu înghesuit într-un autobus antic la frontiera dintre Daghestan şi Cecenia. Au folosit o rută ocolitoare, au aterizat iniţial la Moscova cu o cursă de Sofia, apoi au luat o cursă internă până la Rostov pe Don, poarta Caucazului, apoi în Volvograd şi Astrahan, iar de aici au schimbat mai multe autobuse, ca şi cum ar fi vrut să-şi piardă urma. Ar fi dorit să viziteze Volvogradul, mai ales vestigiile rămase după uriaşa încleştare din al doilea război mondial, atunci când oraşul se numea Stalingrad, dar nu aveau timp pentru asta.

Peter călătorea deghizat, iniţial îmbrăcat ca şi un rus de categorie medie, dar odată ajunşi în Daghestan, amândoi au adoptat portul local, reuşind astfel să se piardă prin mulţime cu uşurinţă. Populaţia de două milioane a Daghestanului, republică autonomă în cadrul Rusiei, era deosebit de variată, de la avari, ceceni şi nogai, până la azeri, aguli şi inguşi, aşa că nu au avut nici un fel de probleme de a se face cât mai puţin remarcaţi. Au trecut în Cecenia pe la Kyziar şi s-au îndreptat spre Chervlenaya, de unde au cotit spre sud, spre Groznîi, cu un alt autobus. A avut unele emoţii la trecerea în Cecenia, atunci când o patrulă de poliţie militară le-a verificat actele. Cele ale lui Peter fuseseră măiestrit falsificate de o cunoştinţă de-a lui Mansur din Astrahan, bineînţeles în schimbul unei plăţi substanţiale. Iar în autobus Peter nu trebuia să spună nimic, doar să se uite prosteşte la militari. Îmbrăcămintea şi aspectul

său neîngrijit, nebărbierit de câteva zile, vor face restul. Printre atâtea grupuri etnice în Daghestan, ar fi fost de mirare ca să nimerească un militar care să cunoască toate limbile ce se vorbeau în republică, iar cât despre cunoştinţele de rusă ale localnicilor, ce să mai vorbim.

Odată ajunşi în Cecenia, situaţia se schimba. Controalele se intensificară, doar erau într-o zonă de război, deşi nedeclarată ca atare. Războiul deschis se transformase într-unul de gherilă, de uzură pentru ambele părţi, dar cel mai mult aveau de suferit civilii prinşi la mijloc. Jurnaliştii nu aveau acces, cu excepţia celor guvernamentali, dar şi aceia sub strictă supraveghere, iar materialele lor erau supuse celei mai acerbe cenzuri. Nu se ştia ce i s-ar fi putut întâmpla lui Peter dacă ar fi fost capturat. Cât despre soarta lui Mansur, ea ar fi fost infinit mai rea. De aceea îşi luaseră toate măsurile de prevedere.

A stat în Groznîi trei zile. A filmat cu o cameră mică, de mână, tot ce a putut. A filmat mizeria ocupaţiei, suferinţele civililor, patrulele mecanizate ruse, disperarea unei întregi populaţii. A filmat totul pe ascuns, vegheat în permanenţă de Mansur, care părea că-şi redescoperise o nouă vocaţie, cea de a facilita dezvăluirea către lumea largă a unei realităţi necunoscute publicului occidental, preocupat mai mult de răzbunarea împotriva fundamentaliştilor talibani din Afghanistan, a realităţilor unei ţări ocupate, dar nu învinse. Chiar dacă această ţară era ghidată de preceptele lui Mahomed, acest mesager al lui Allah ce-şi purta solia răzbunătoare pe toate meridianele, din Kosovo până în îndepărtatele Filipine, acolo unde războinicii din Abu Sayyaf continuau să lupte împotriva necredincioşilor. O stranie alianţă şi înţelegere părea să se fi stabilit între occidentalul Peter şi musulmanul Mansur. Mansur ajunsese să considere că datoria sa sacră era de a-l proteja pe acest ciudat reporter american, necredincios, cu preţul vieţii, doar pentru a aduce la cunoştinţa lumii întregi ceea ce se petrecea aici, pe teritoriul patriei lui, unde armatele ruseşti încercau să înăbuşe în sânge rezistenţa poporului său. Dorea o Cecenie liberă, musulmană şi democrată, nu condusă de o mână de fundamentalişti islamici, aşa cum au fost talibanii pentru Afghanistan. Tocmai de aceea a luptat împotriva lor în rândurile Alianţei Nordului a marelui comandant Ahmad Shah Massoud. Fiecare începuse să-l cunoască şi să-l stimeze pe celălalt,

legându-se cumva într-o ciudată amiciţie care în unele momente ajunsese să poată fi denumită chiar prietenie. Mansur era conştient de importanţa fiecărei filmări a lui Peter şi de necesitatea ca aceste casete să ajungă în siguranţă împreună cu reporterul acolo unde trebuia, în lumea liberă pe care el reuşise abia să o întrezărească în decursul peregrinărilor sale, când traversase ţări cu un regim mai mult sau mai puţin democratic.

Dar Peter dorea mai mult. Mai mult decât câteva imagini sau comentarii din Groznîi. Dorea să-i intervieveze şi să-i filmeze pe rebeli, pe luptătorii care îndrăzniseră să se opună cu succes uneia dintre cele mai puternice armate din lume, sau cel puţin aşa se spunea despre armata rusă, deşi încă era departe de ceea ce fusese cu cincisprezece ani în urmă. Dorea să meargă în munţi, să filmeze şi să discute cu luptătorii de gherilă. Nu pentru câteva imagini cu Groznîi venise până aici expunându-se atâtor pericole. Iniţial Mansur s-a opus categoric, conştient de riscuri, dar ulterior a acceptat. Americanul trebuia să vadă cât mai multe, să poată povesti tot ce a întâlnit, poate aşa va putea influenţa opinia publică, un factor important de care ajunsese şi el să fie conştient. În Occident, opinia publică poate dărâma guverne, poate faţă de Cecenia va putea face ceva minor, dar totuşi important. Va arăta lumii o nouă faţă a Rusiei, diferită de siguranţa afişată de liderii de la Kremlinul nepăsător şi cinic. Mai ales că mulţi dintre reporterii ruşi ce aveau păreri contrare versiunii oficiale sfârşiseră prin a fi ucişi.

Au pornit într-o dimineaţă geroasă, în 12 ianuarie 2002. Mansur făcuse rost de o maşină străveche, o Volgă ce abia se ţinea în încheieturi şi necesita reparaţii la fiecare bucată de drum ce depăşea o sută de kilometri. Dar era mai bine decât nimic. Încălzirea nu funcţiona, aşa că amândoi dârdâiau cu stoicism în aşteptarea drumului ce urma să dureze mai multe ceasuri, spre sud, către culmile înzăpezite ale Munţilor Caucaz.

Mansur conducea cu siguranţă pe drumul acoperit de zăpadă, urmând şoseaua şerpuitoare ce urca şi cobora pe dealurile ce deveneau din ce în ce mai abrupte, ca şi o pregătire pentru ceea ce se prefigura a fi escaladarea Caucazului. Se apropiau de satul Dai, o zonă în care, conform informaţiilor culese de Mansur, s-ar fi aflat comandantul Hattab, rănit în urma luptelor din ultimele zile. Dar ceea ce nu putea să prevadă Peter era faptul că

aceleaşi informaţii care le obţinuse Mansur puteau să parvină şi ruşilor.

Era o zi senină de iarnă caucaziană, cu un cer de un albastru ireal, străbătut de albul pufos al norilor cumulus de forme din cele mai curioase ce se încăpăţânau să atârne imobili pe bolta cerească. Circulaţia era practic inexistentă, doar la câţiva kilometri în faţă Peter întrezărea, atunci când şerpuirile şoselei îi permiteau, un minibus ce se târa obosit. Din spusele lui Mansur, nu putea fi decât o cursă regulată dinspre Groznîi.

La un moment dat, în vârful unui deal, Mansur frână brusc şi trase Volga pe dreapta. Fără o vorbă, ţâşni afară şi rămase mut, privind în vale. Peter, nedumerit, îl urmă, privind în aceeaşi direcţie. Trecură câteva secunde până să înţeleagă că practic, Mansur poate îi salvase viaţa. Ceva mai în vale, minibusul fusese oprit de o grupă de soldaţi, iar toţi pasagerii debarcaţi. Peter nu înţelegea, dar începuse să filmeze, dar de la acea distanţă, cu aparatura precară de care dispunea, nu se putea distinge mare lucru. Dar cu ochiul liber, puteau fi văzuţi pasagerii care erau interogaţi brutal de către soldaţii ruşi. Vorbele nu puteau ajunge până la ei, dar gesturile erau elocvente. Au început prin a-i lovi, apoi i-au torturat, deşi printre cei şapte pasageri, inclusiv şoferul, se afla şi o femeie gravidă. Mai târziu toţi au fost ucişi, iar corpurile arse.

Pentru Peter era prea mult. Şocat, vomita convulsiv, sprijinit cu o mână de caroseria maşinii. Dar Mansur nu a ţinut seama de starea lui şi l-a împins în maşină, apoi a condus ca toţi dracii înapoi spre Groznîi. Înainte de a ajunge la adăpostul lor, un apartament de la periferie, Volga şi-a dat duhul. Mansur l-a împins afară, apoi practic l-a târât pe străduţe până acasă. Niciodată Peter n-a putut numi apartamentul cu pereţii scorojiţi, fără apă şi lumină, acasă, dar în acea zi, pentru el, sosirea aici a fost mai mult decât suprema izbăvire. În timp ce îl întindea în pat, Mansur i-a adresat o singură frază:

— Ceea ce ai văzut tu astăzi, este viaţa de zi cu zi în Cecenia, prietene!

Ulterior, la mii de kilometri de Cecenia, va afla că asistase la un masacru care, întâmplător, a fost făcut public în Rusia. Au fost altele despre care nu se va şti niciodată. Ancheta pornită s-a înfundat, deoarece procurorii militari erau subordonaţi ministerului apărării, iar orice investigaţie putea fi oprită printr-

un ordin direct. Aşa s-a întâmplat şi în cazul de faţă, deşi procurorul militar din districtul Şatoi, colonelul Andrei Verşinin, a mers până în pânzele albe pentru a obţine condamnarea vinovaţilor, soldaţi dintr-o unitate specială a GRU. Armata i-a făcut scăpaţi, deşi toţi cei şapte ucişi fuseseră în mod clar civili, inclusiv o femeie gravidă, mamă a şapte copii, Zainap Djavathonova. N-a mai rămas din ea decât un picior încălţat cu un pantof, după care a putut fi identificată de soţul ei şi de copiii mai mari. Singura lor vină fusese faptul că nu ştiau unde se aflau luptătorii ceceni.

— Aşa merg lucrurile în Rusia, i-a mai spus a doua zi Mansur. Dacă un cecen ar fi comis un asemenea masacru, ar fi fost declarat duşmanul de moarte al poporului, dar dacă soldaţii ruşi omoară civili nevinovaţi, nimeni nu suflă o vorbă. De aceea avem nevoie de tine aici!

Din nou, ca şi după bombardamentele din Sarajevo şi-a revenit. Dar acum avea un simţământ nou şi ciudat faţă de Mansur, nu numai prin faptul că probabil i-a salvat viaţa, în acelaşi fel sigur şi-a salvat-o şi pe a lui, dar începuse să înţeleagă şi să se implice emoţional în lupta acestui popor mic şi viteaz împotriva colosului reprezentat de armata rusă. Iar Mansur, deşi nu era cecen, ci inguş, avea oarecum o legătură indisolubilă cu sufletul acestui popor greu încercat. Asta înainte de a cunoaşte liderii rezistenţei, acei comandanţi legendari ca şi Şamil Basaev sau Asian Mashadov.

De aceea, era tot mai hotărât să facă totul pentru a-i întâlni şi a-i intervieva. Pentru a realiza asta începu să-l preseze tot mai mult pe Mansur să găsească o soluţie chiar dacă această grabă implica şi riscuri. De asemenea, începuseră să iasă tot mai mult în afara capitalei, fie în Volga obosită, fie în autobuzele pline de călători, printre care era mai uşor să te pierzi, să te faci nevăzut.

Într-un final, la peste două săptămâni de la masacrul de la Dai, Mansur a venit cu noutăţi încurajatoare: comandantul cecen Ruslan Gelaiev, supranumit de ruşi îngerul Negru, a fost văzut în preajma localităţii Bamut, lângă graniţa cu Inguşeţia. Gelaiev a fost vice prim ministru în guvernul cecen din timpul preşedenţiei lui Asian Mashadov, conducătorul trupelor speciale Spetnatz ale lui Djohar Dudaev în timpul primului război cecen dintre 1994 şi 1996, iar în al doilea război cecen a fost conducătorul apărării capitalei Groznîi. În ianuarie 2000 îşi retrage inexplicabil trupele

din oraş, lăsându-l pradă ocupaţiei ruseşti, fapt pentru care va fi intens blamat de liderii ceceni, chiar degradat de la rangul de general la cel de simplu soldat. În timpul luptelor de gherilă, s-a evidenţiat în rezistenţa îndârjită a trupelor sale asediate timp de săptămâni în Komsomolskoie de forţe ruse net superioare. A reuşit să scape, apoi a condus raidul împotriva Abhaziei prin defileul Kodori în fruntea a patru sute optzeci de luptători, majoritatea ceceni, în ciuda faptului că în războiul georgiano-abhaz luptase alături de Şamil Basaev de partea ruşilor şi abhazilor. Acesta era omul pe care Peter va încerca să-l contacteze şi să-l facă cunoscut lumii aşa cum era el, în mijlocul luptătorilor săi din munţii Ceceniei.

Nerăbdarea lui Peter nu avea margini. Începu să-l grăbească pe Mansur, nesocotind cele mai elementare reguli de prudenţă, pe care le respectase cu sfinţenie de când intrase în Cecenia. Plecaseră spre Bamut în goană, chiar dacă maşina li se putea defecta în orice moment, lăsându-i în drum fără nici o posibilitate de a se deplasa. Ca să ajungă la Bamut a trebuit să părăsească şoseaua principală şi să se aventureze pe nişte drumuri mocirloase şi accidentate, doar se aflau deja la poalele Caucazului.

Ceea ce nu s-a gândit, deşi ar fi trebuit, era faptul că dacă Mansur a aflat că în împrejurimile Bamutului s-ar putea afla comandantul Ruslan Gelaiev, acelaşi lucru se putea, chiar era aproape sigur, să-l fi aflat şi ruşii. Poate ar fi trebuit să observe din timp coloana de fum negru ce se ridica din zona unui cătun din faţă, ascuns parţial de dealurile abrupte. Chiar dacă se însera, ar fi trebuit să o observe el, deoarece Mansur era prea preocupat să evite gropile şi denivelările din fâşia de noroi îngheţat ce purta aici numele de drum.

Fapt este că au nimerit după o curbă direct la intrarea cătunului, iar de aici nu au mai putut da înapoi. Era prea târziu. La intrarea în cătun se afla un BTR rusesc de cercetare. Peter a mai reuşit să vadă unul chiar în centrul cătunului. Trei case erau în flăcări. Câţiva civili, inclusiv femei şi copii, stăteau în genunchi, cu mâinile pe cap, la marginea drumului, sub supravegherea a trei soldaţi înarmaţi cu kalaşnikovuri. Peter i-a recunoscut imediat după uniformele negre, erau din trupele de operaţiuni speciale ale Direcţiei Centrale de Informaţii a Armatei, vestitul GRU. Abia apoi Peter a văzut cele câteva

trupuri de civili împrăştiate în poziţiile groteşti în care i-a surprins moartea.

Dintr-o dată, mitraliera de pe BTR s-a răsucit spre maşina lor. Mansur făcea eforturi disperate să bage schimbătorul de viteze în marşarier. Într-un final reuşi să dea maşina în spate cu câţiva metri, când rafala porni. Gloanţele loviră motorul imobilizând Volga pentru totdeauna, dacă Mansur n-ar fi dat maşina înapoi, în mod sigur ar fi fost ucişi. Doi soldaţi răsăriră lângă portiere, silindu-i să coboare. Îi îmbrânciră în faţă cu paturile armelor, în direcţia transportorului. Abia atunci Peter zări un trup imobil legat de picioare de bara din spate. Bietul nenorocit fusese târât pe terenul accidentat până a murit.

Amândoi soldaţii miroseau pregnant a votcă. Comandantul lor, purtând trese de locotenent, tocmai se ridica de pe timpul rămas nemişcat al unei tinere. Slobozind un hohot grotesc, strigă undeva în spate:

— Kolea, ia-o, e încă caldă! apoi se îndreptă şovăielnic spre cei doi prizonieri.

Şi el mirosea a votcă. Se opri în dreptul lui Mansur şi, fără o vorbă, îi prăvăli un pumn în obraz. Acesta căzu la pământ. Când încercă să se ridice, soldatul de lângă el îl lovi cu patul armei, iar locotenentul îl izbi cu piciorul în figură. Mansur căzu lat. Locotenentul se întoarse spre Peter şi-şi scoase Makarovul din tocul de la şold. Incapabil de vreo reacţie, Peter privea fascinat în ochii injectaţi ai locotenentului, la trăsăturile congestionate de ură, abia sesizând ţeava pistolului care se ridica lent. Ca un fulger îi trecu prin minte că va muri, acum şi aici.

Apoi se petrecu ceva neaşteptat. Mansur ţâşni în picioare, cu chipul livid plin de sânge şi strigă în ruseşte spre locotenent:

— Nu, este reporter american! Nu trage!

Locotenentul se opri la jumătatea gestului şi se întoarse încet spre Mansur. Chipul locotenentului îi va rămâne întipărit în minte pe vecie. Nu se putu abţine să nu gândească că avea trăsături frumoase, dacă nu ar fi acea ură întipărită în fiecare cută a frunţii brăzdate. Cine ştie câţi oameni pierduse în acest război, victime ale gherilelor?

Buzele livide îi răspunseră lui Mansur:

— Da? Iar tu eşti terorist cecen!

Fără să aştepte răspunsul, Makarovul detună de două ori. Partea din spate a craniului lui Mansur se pulverizâ la impactul

de ieşire al gloanţelor. Trupul se prăbuşi fără un sunet. O fracţiune de secundă Peter rămase împietrit, îi era greu să perceapă şi să înţeleagă ce se petrecea. Dar viteza de reacţie şi şocul emoţional se dovediră mai puternice decât raţiunea. Ca împins de un resort se aruncă asupra locotenentului, dorinţa de a-i strivi chipul depăşind orice imaginaţie. Se cabră în momentul saltului atunci când ţeava unui kalaşnikov îl lovi cu putere în stomac. O a doua lovitură cu patul armei îl aruncă la pământ. În cădere mai recepţionă în plină faţă un bocanc greu de la locotenent. Rămase nemişcat, cufundat într-un leşin greu, şuvoaie de sânge scurgându-i-se din rănile de la cap direct pe pământul îngheţat. Mai percepu doar râsul sarcastic al locotenentului adresându-se oamenilor săi:

— Ce idioţi!

Din perioada următoare avea doar amintiri disparate, chinuite de febră, de vise cumplite alternând cu perioade de semiconştienţă, când auzea frânturi de conversaţie într-o limbă necunoscută şi umbre masive se plimbau în jurul lui. Parcă plutea undeva între viaţă şi moarte, între cer şi pământ, dar nu întotdeauna era o plutire lină, de multe ori se simţea scuturat brusc, iar atunci valuri de durere iradiau din mai multe părţi ale trupului chinuit, cele mai cumplite localizându-se undeva în partea de jos a spatelui. O dată şi-a revenit pe jumătate dintr-un somn bântuit, frapat de răceala de gheaţă a feţei comparativ cu fierbinţeala puternică ce îi scutura restul trupului. A deschis ochii pe jumătate şi a întrezărit fulgi mari ce cădeau şi i se depuneau pe frunte şi obraji, dându-i senzaţia de frig. Din nou plutea, într-o poziţie curioasă, crengi de brad încărcate de zăpadă defilau în dreptul privirii înceţoşate. Coborî privirea şi văzu două spinări masive cu două kalaşnikovuri petrecute de-a curmezişul, apoi îl invadă din nou senzaţia de scuturare. Un val de vomă îi străbătu măruntaiele şi i se ridică în gât. Începu să tuşească şi senzaţia de plutire încetă brusc. Se simţi lăsat parcă la pământ. Mai văzu o faţă bărboasă ce se apleacă asupra lui şi îi apucă capul răsucindu-l spre stânga. Valul de vomă se revărsă în lateral, apoi leşină din nou.

S-a trezit într-o încăpere albă, într-un pat cu alb cu rame metalice. Primul lucru care l-a remarcat era faptul că pe perete vopseaua albă începuse să se scorojească, iar ceva mai încolo se îngălbenise din cauza vechimii. Mirosul de clor venea

pregnant dinspre hol. Stătu câteva minute imobil, fără să se mişte. După un timp, uşa salonului, căci era vorba de un salon de spital, se deschise şi o infirmieră pătrunse înăuntru. Fără să zică nimic îi luă temperatura, apoi se îndepărtă. Urmă un doctor grăbit şi tăcut şi el. Peter era din ce în ce mai nedumerit. Unde naiba se afla? După ce doctorul dispăru, trecu mai bine de o jumătate de oră până uşa se deschise din nou. Un individ zdravăn, într-o uniformă necunoscută, înaintă spre el, zâmbind. Avea undeva în jurul a treizeci şi cinci de ani, era brunet, tuns scurt şi trăsături regulate. Figura luminată de un zâmbet cald emana sinceritate şi deschidere. Era un personaj deosebit, chiar dacă uniforma militară croită impecabil contrasta oarecum cu căldura ochilor de un albastru intens. I se adresă într-o engleză curgătoare:

— Bună, numele meu este Levan Turashvili, maior Levan Turashvili din armata georgiană. Ai fost adus din Cecenia de un grup de luptători, care te-au cărat timp de două săptămâni prin munţi, pe o targă improvizată. Te afli acum la Spitalul Militar din Tbilisi. Poţi să-mi spui cine eşti şi cum ai ajuns aici?

Peter rămase şocat. Georgia! Tbilisi! Două săptămâni? Era posibil?

— De… unde… ştiţi că vorbesc engleza?

Maiorul zâmbi din nou.

— Actele găsite asupra ta aparţin unui anume Peter Flare, corespondent independent. Mai există şi o cameră video spartă şi câteva casete înregistrate.

Văzând urma de îngrijorare ce străbătu ochii lui Peter, Levan continuă:

— Nu te teme, toate sunt în noptiera de la capătul patului. Nimeni nu s-a atins de nimic. Poţi să-mi spui cum ai ajuns aici?

Orice umbră de îndoială dispăru. De fapt, ce avea de pierdut? Începu să-i povestească maiorului întreaga sa peripeţie. Acesta îşi nota din când în când unele date într-un carnet, ca şi cum ar fi avut intenţia să le verifice ulterior. Când termină, Peter i se adresă maiorului:

— Totuşi, nu înţeleg un lucru! De ce nu m-au împuşcat, n-ar fi trebuit să lase în urmă un martor ca şi mine?

Maiorul zâmbi din nou.

— Nu ştii încă, nu? Te-au împuşcat! Acum două zile ai fost operat aici şi ţi-a fost scos din spate un glonte de calibrul 7,62. Îl

ai acolo ca amintire, printre lucrurile tale. Probabil erau prea ocupaţi şi au uitat de tine, iar la plecare au tras pentru siguranţă de la distanţă. E posibil să te creadă deja mort, după ce ai încasat un pat de armă în ceafă. O astfel de lovitură ar fi putut sfărâma lobul occipital sau rupe vertebrele cervicale. Probabil ai scăpat datorită faptului că erai deja în cădere. Oricum, chiar rănit, nu aveai nu ştiu ce şanse de supravieţuire iama, acolo, departe de tot ce înseamnă civilizaţie. Te-au adus cecenii care au înţeles că eşti preţios pentru ei, un martor important. Ei încearcă să-şi facă cunoscută lupta în lume, pentru a câştiga sprijinul şi simpatia occidentală. În fine, în curând vei putea pleca acasă. Mulţumesc pentru informaţii şi sper să ne mai vedem.

Nu s-au mai văzut. După o lună de spitalizare, Peter a putut pleca acasă, în Statele Unite. Din nefericire, majoritatea casetelor rămăsese în maşina distrusă, deci nici o şansă să le poată recupera. Şi-a istorisit povestea unor ziare şi şi-a vândut reportajele destul de bine. Apoi a rămas mai bine de un an să se refacă fizic şi mai ales psihic. Încă avea coşmaruri, moartea lui Mansur, acest adevărat prieten care îi salvase viaţa sacrificându-şi-o pe a sa, afectându-l profund. Se simţea dator faţă de el, credea că nu a făcut destul ca să-i răsplătească sacrificiul. Dar nu se mai putea întoarce în Cecenia. Era prea mult pentru el.

Se întreba ce-ar fi fost dacă l-ar fi întâlnit pe comandantul Ruslan Gelaiev. Poate ar fi rămas cu el şi luptătorii săi, pentru a realiza mai multe materiale. Atunci poate ar fi fost el în locul lui Roddy Scott, freelancerul britanic ce mergea alături de luptătorii lui Gelaiev şi a fost ucis de ruşi în 26 septembrie 2002, în provincia Galashki din Inguşeţia, când rebelii au fost încolţiţi de forţele ruseşti. Există două versiuni, una care spune că Scott ar fi fost ucis de un glonte rusesc care i-a pătruns prin cameră în momentul în care filma, alta spune că ar fi fost ucis pe când se preda. Chiar şi Ruslan Gelaiev a fost ucis în iarna lui 2004, în timp ce încerca să treacă în Georgia. Peter se simţea îmbătrânit, dar încă nu era dispus să renunţe la meseria sa. Se angajă fără dificultăţi la BBC şi plecă în Irak. Ar fi vrut să-l ia şi pe Jason cu el, vechiul său cameraman, dar când sună la CNN să întrebe de el, Velda, apetisanta secretară, îi spuse ca Jason a plecat de mai bine de un an şi tot ce ştia despre el era faptul că se îmbată

acasă la el, undeva prin Colorado. Peter îşi notă într-un colţ al minţii să-l viziteze cândva, deşi ştia că poate acest cândva va fi mai degrabă niciodată. Se mulţumi în schimb cu Gordon, cameramanul trimis de către cei de la BBC. Gordon se dovedi un băiat de ispravă, mai neexperimentat decât Jason, dar tocmai de aceea lipsit de aerele de superioritate şi dornic să înveţe. De asemenea, îl privea pe Peter ca şi pe şeful cel mare ale cărui decizii nu pot fi contestate, ţinând cont şi de experienţa imensă pe care Peter o avea în spate.

După căderea Bagdadului, au renunţat la Basra unde relataseră războiul britanicilor şi s-au instalat în zona verde din Bagdad. O nouă epocă, a războiului de după război, un conflict de uzură cu insurgenţii sunniţi, şiiţi, Al-Queda, îşi făcea loc în relatările zilnice asupra evoluţiilor din Irak. Irakul ajunsese prezent în fiecare buletin de ştiri, la fel ca şi rubrica de sport şi prognoza vremii. Deci era de lucru la greu pentru fiecare reporter. Dar de la o vreme Peter începuse să se simtă sătul de toate. Dorea o schimbare, începuse să-l înţeleagă pe Malcolm, cel care cedase la Sarajevo lăsându-i şansa de a deveni adevărat reporter. Se săturase să se ascundă şi să se ferească la infinit ca să nu aibă soarta lui Daniel Pearl, reporterul răpit în Pakistan şi apoi decapitat în faţa aparatului de filmat de către un nebun lunatic. Imaginea morţii violente stătuse prea mult în preajma lui pentru a nu-l afecta. Dar cel mai mult rămăsese afectat de moartea lui Mansur, prietenul inguş ce-i salveze viaţa. Pentru totdeauna va rămâne marcat de imaginea reluată la infinit cu încetinitorul a căderii trupului lui Mansur. Dar mai presus de toate, de chipul schimonosit de ură al locotenentului rus.

După trei ani nebuni în Irak, ceru mutarea. Conducerea i-a aprobat-o, în speranţa că va reveni asupra deciziei după un timp petrecut în alte zone mai liniştite. Pragmatici, britanicii de la BBC îşi dădeau seama de valoarea unui reporter de calibrul lui Peter Flare şi nu erau dispuşi să-l piardă aşa uşor.

A filmat revoltele din cartierele mărginaşe ale Parisului în 2006 şi 2007, apoi a început să transmită de la evenimente politice importante, cum ar fi reuniunile G8, forumurile economice sau summitul NATO din aprilie 2008 de la Bucureşti. A fost bucuros să reîntâlnească Bucureştiul după optsprezece ani şi să vadă cât de mult s-a schimbat în bine, devenind o

adevărată capitală europeană.

Au urmat peregrinări prin toate colţurile lumii, ca astăzi să ajungă într-un Chişinău cuprins de tulburări, care nu ştia la ce să se aştepte de la ziua de mâine. Îşi desprinse ochii de la grupul de soldaţi moldoveni, tineri şi speriaţi şi se concentră la drum. În curând vor ajunge la hotel, vor lua cina şi se vor odihni, deoarece ziua de mâine ar putea fi hotărâtoare, sau poate va fi indecisă, ca şi cea de azi. Oricum, ei trebuia să fie pregătiţi. Ceva plutea în aer, iar până la alegeri mai erau trei zile. Dar oare se va ajunge la alegeri? Nimeni nu putea şti.

Pe scaunul din dreapta, Gordon, cameramanul, deja aţipise.

XI

Aprilie 2014, ora 16.00
Bucureşti, sediul Statului Major al Armatei

De data asta erau în biroul lui Puşcaş, în aceeaşi formaţie în care se întâlniseră în ziua precedentă în biroul lui Sorescu de la sediul SRI. Atâta doar că atmosfera sărbătorească şi degajată era înlocuită de una preocupată. Toţi afişau câte o mimică gânditoare, concentrată, iar privirile lor spuneau că nu a prea dormit nici unul bine în noaptea precedentă. Fiecare avea câteva hârtii în faţă, plus câte o mapă cu ceea ce aduseseră fiecare. Discuţia lâncezea, de parcă nimeni nu ar fi dorit să atace subiectul direct. Era şi dificil, datorită multiplelor implicaţii de natură militară şi politică, mai degrabă geopolitică.

— Am o senzaţie ciudată, începu Damian ezitant, cum că preşedintele, fie nu ne-a spus nouă tot, fie nu i s-a spus tot de către ambasadorul american.

— Mda, la fel şi eu, continuă Enea. Dar de asta ne-am strâns aici, ca să ghicim ceea ce este dincolo de ce ni s-a spus, sau i s-a spus.

— Iar timpul cred că este foarte scurt, interveni Dăianu. Foarte scurt ca să analizăm toate implicaţiile, fără să mai punem la socoteală timpul necesar pentru a pregăti o reacţie. Şi sunt atâtea necunoscute, în sensul că nu putem ştii cu adevărat cum vor reacţiona principalii actori regionali, nu numai Rusia, ci chiar şi Ucraina. N-am încredere deloc în acest lider suprem Igor Petraikin, nu trebuie uitat că până în ultimul moment al aventurii militare ucrainene a fost mâna dreaptă a lui Vahromeev, iar chiar şi la patru ani după armistiţiu nu se grăbeşte să predea puterea unor factori civili, ba dimpotrivă, îşi întăreşte propria poziţie.

— Adevărat, dar hai să o luăm de la început şi apoi să-l ascultăm pe Titi, zise Sorescu. De fapt, dacă se ajunge acolo, totul devine treaba lui! Deci, ce ne spune preşedintele şi ce ştim noi? Odată, preşedintele are o întrevedere secretă între patru ochi cu ambasadorul american, timp de mai bine de două ore. După care, ne cheamă de urgenţă şi din nou, la secret, ne propune o idee pe care în seara asta la ora nouă va trebui să-i expunem modalitatea de rezolvare, consecinţe, precum şi punctele slabe. De asemenea, în cazul în care varianta militară

va fi luată în consideraţie, termene de execuţie, efective implicate, pierderi aşteptate şi nu în ultimul rând, reacţii pe plan regional, inclusiv în variantă militară. Suntem capabili să ni le asumăm, în ce măsură şi în ce grad ne putem descurca fără NATO? Din ce moment considerăm că avem nevoie de sprijinul NATO şi cât de mare să fie implicarea alianţei?

— Doar atât, credeam că este vorba de ceva mult mai serios! făcu Damian sarcastic.

Fără să-l bage în seamă, Sorescu continuă:

— Alegerile în Moldova sunt peste două zile. Titi, nu-mi spune că nu te-ai gândit că ar putea ieşi o chestie împuţită de aici şi nu ai ceva as în mânecă! Doar pentru cazul în care se întâmplă ceea ce devine din ce în ce mai previzibil să se întâmple!

— Nu puteam face prea multe fără avizul CSAT. Totuşi, fără să dau de bănuit, am dispus trupe gata să intervină în cazul în care s-ar petrece ceva dincolo de graniţa de pe Prut cu Republica Moldova. Nu uitaţi că am de supravegheat o graniţă mult mai mare şi mai problematică cu Ucraina!

— Aşa e, deci pe Prut ai doar efective defensive pe timp de pace, nu? întrebă Dăianu.

— Exact! Ţinând cont de situaţie, voi încerca să deplasez discret nişte trupe, dar nu vor fi suficiente, pentru a face mai mult îmi trebuie o decizie politică.

— Deci, hai să vedem la ce se aşteaptă americanii şi cu ce l-au montat pe preşedinte. Alegerile de peste două zile să fie câştigate de către opoziţie, foarte probabil, după cum merg lucrurile. Puterea comunistă să-şi recunoască înfrângerea şi să treacă în opoziţie…

— Lucru puţin probabil…

— … chiar foarte puţin probabil, sau să falsifice rezultatul şi să-şi proclame victoria. Lucru foarte probabil, din moment ce observatorii independenţi şi cei străini au fost acceptaţi în număr foarte mic, practic simbolic. De aici apar două posibilităţi: poporul se mulţumeşte cu explicaţia oficială şi se resemnează cu încă un mandat cu comuniştii…

— … sau poate nu…

— Exact, sau poate nu, adică mai mult ca sigur nu, din moment ce lucrurile au ajuns la un punct de fierbere, iar atentatul din Chişinău a turnat gaz pe foc. Este a nu ştiu câta zi de proteste şi de ciocniri violente cu forţele de ordine. 7 aprilie

2009 este încă destul de proaspăt în memorie.

— Dacă guvernul amână alegerile, folosind pretextul tulburărilor?

— Nu cred, ar însemna să fie total lipsit de legitimitate, singura sa scăpare ar fi o dictatură deschisă şi nu cred că sunt pregătiţi pentru asta, mai ales după ce au condus ţara bine mersi atâţia ani. Vor merge la alegeri, pregătiţi să le fraudeze, în cazul în care rezultatul nu le va conveni. În orice caz, va trebui să ne pregătim pentru o nouă revoluţie portocalie.

— Care ar putea reuşi, ca şi în Georgia sau Ucraina, sau eşua în sânge, ca în Uzbekistan.

— Şi cea din Ucraina, mai târziu…

— Ştim, dar nu despre asta este vorba acum. Există un factor care trebuie luat în calcul: ce va face conducerea transnistreană? Se va mulţumi cu rolul de spectator, ştiind că o nouă conducere, cea a actualei opoziţii, ar putea-o ameninţa direct?

— Mda, profesorul are dreptate, va trebui să analizăm punctual. În cazul în care se ajunge la o revoluţie portocalie, sau aşa-zis portocalie, deoarece opoziţia nu are culoarea asta, ci mai degrabă roş-galbenă-albastră, deci se ajunge la proteste maraton de stradă, ce-i de făcut?

— Se pare că americanii ştiu ceva mai multe. Ei nu vorbesc de cazul dacă, ci întreabă când… Când se va ajunge la proteste de stradă, noi ce vom face? De fapt, deja s-a ajuns la lupte de stradă în Chişinău, după alegeri, s-ar putea extinde şi în celelalte oraşe importante.

— Mai puţin Tighina!

— Şi Tiraspol, bineînţeles. Acolo unde sunt stăpâni transnistrenii.

— Totuşi, conducerea opoziţiei a fost decimată în urma exploziei. Nu prea are cine să conducă protestele! Apropo, cine a pus bomba?

— Ei, cine? Crezi că Chişinăul are intenţia să investigheze serios chestia asta? Puteau să o pună ei, transnistrenii, ruşii, sunt atâţia interesaţi să menţină Moldova în sfera rusească…

— Ar mai fi un lider capabil de aşa ceva, deşi pare să fie rănit destul de serios. A fost răpit din spital cu două zile în urmă.

— Iuliu Halipa? A fost mâna dreaptă a lui Vlad Mazuru!

— Tocmai prin asta cred că îi va continua linia politică. Este

un prounionist fanatic.

Enea interveni:

— Presupunem că a fost răpit de către opoziţie, în scopul de a fi protejat. Alţi doi lideri răniţi au murit suspect în spitalul ăla. În cursul răpirii, a fost ucis unul dintre răpitori. După informaţiile mele, era omul lui Halipa.

— Deci, ar exista un lider, cu condiţia să nu fie eliminat între timp! Ar putea conduce protestele până la victoria revoluţiei, dacă va învinge. Apoi încep problemele.

— Şi eu, care speram că atunci se termină… murmură din nou Damian.

Dăianu zâmbi.

— Eu aş merge pe mâna americanilor cu presupunerile. Ei ne sondează ce vom face atunci când vor începe protestele de stradă de după anunţarea rezultatelor alegerilor. Mai departe, ei ne întreabă ce vom face după victoria revoluţiei, de parcă ar şti că revoluţia va învinge, nu condiţionează cu „dacă va învinge”. Cred că ştiu ceva mai mult, având informaţiile şi analizele de după celelalte revoluţii reuşite sau eşuate. Cred că ei consideră că situaţia este coaptă pentru ca schimbarea de la Chişinău să aibă loc. Întrebarea e, ce va fi după?

— Dar sunt atâtea posibilităţi ca să eşueze! În tot decursul istoriei, o mulţime de evenimente au atârnat de un fir de păr! Nu eşti de acord, profesore? interveni Puşcaş.

— Sunt convins că americanii şi-au făcut calculele că va reuşi. În caz că nu, ei vor face tot posibilul să întoarcă roata după calculele lor. Aici au nevoie de noi. Ne vor împinge în faţă în aşa fel ca să reuşească!

— Bine, dar de ce? Nu cred că ne poartă de grijă în aşa măsură încât să ne arunce Moldova în braţe!

— Au interes ca Republica Moldova să devină românească cât mai repede. Nu ştiu de ce, dar asta este impresia mea.

— Credeţi că are legătură cu episodul Viena? Ne dau Moldova ca să cedăm Insula Şerpilor Ucrainei, pentru ca aceasta să revină în tabăra occidentală? Nu uitaţi că la summitul NATO din 2-4 aprilie 2008 de la Bucureşti s-a vorbit că Ucraina va intra în NATO în viitor, chiar dacă populaţia ei nu prea agrea ideea?

— Nu ştiu, dar va trebui să aflăm de ce americanii sunt nu numai atât de darnici, dar şi atât de grăbiţi. Ceva îi motivează al naibii de mult, după câte îmi dau seama.

— Profesore, sau Radule, interveni Enea, spuneai ceva că tu crezi că dacă revolta, sau revoluţia, ar fi pe cale să nu reuşească, americanii ne vor împinge pe noi în faţă. Te refereai la ceva anume?

— Da, Tiberiu, mă refeream la faptul că ne vor ruga, sau presa, să ne trimitem oameni, mă refer la profesionişti, care să ajute ca lucrurile să meargă în sensul dorit de ei. Asta te cam priveşte în mod direct!

Făcu o pauză, apoi continuă:

— Domnilor, va trebui să rupem pisica acum şi aici! Problema se pune în felul următor: mai devreme sau mai târziu, ne vom uni cu Republica Moldova, este un fapt istoric de netăgăduit! Basarabia este românească la fel ca şi Transilvania, Muntenia, Moldova sau Dobrogea. Ani de zile au fost unii, inclusiv cozi de topor, care au încercat să inventeze un nou popor, o nouă limbă, doar să ne ţină separaţi! Din punct de vedere economic, pentru noi toţi va fi un efort, dar suntem datori să-l facem, deoarece, ne place sau nu, sunt tot fraţi de-ai noştri, ţinuţi departe nu din vina lor, ci de circumstanţele istorice. Dacă americanii par dispuşi să ne sprijine tacit, discret, sau ne dau doar de înţeles, poate prea insistent, că ar fi dispuşi să aprobe o unire, căci despre asta e vorba, putem să marşăm pe idee sau nu. Am pierdut deja câteva ocazii, începând cu 1990. Cât să o mai lungim? Dacă putem aduce Basarabia la Patria Mamă, de ce să n-o facem? Mai ales că interesele noastre şi cele americane coincid, cel puţin până la un punct?

Se lăsă o tăcere, fiecare rumegându-şi gândurile şi îndoielile.

— Până la urmă, întrebă Enea, dacă facem aşa cum ne-a propus profesorul erudit aici de faţă, mergem pe da sau nu? De fapt, asta este întrebarea de pe urma căreia vom lua deciziile în viitor! Nu este nici parlament, nici referendum, dar eu propun, totuşi, să votăm în mod democratic! Cine este pentru?

Cinci mâini se ridicară instantaneu.

— Deci este clar, va trebui să marşăm pe succesul revoluţiei de la Chişinău, în caz că aceasta se va produce. Asta înseamnă că va trebui să facem în aşa fel, de fapt să ajutăm, ca aceasta să izbândească. Dar aş avea o rezervă, de fapt două. Prima, aş vrea să ştiu ce-i îndeamnă pe americani să dorească atât de mult ca noi să ne reîntregim cu Moldova. Propun să facem ceva să aflăm, doar suntem destul de pregătiţi şi implicaţi în treaba

asta.

Ceilalţi patru înclinară capul în semn de aprobare.

— Iar despre a doua, în caz că treaba se împute şi suntem în pericol să fim lăsaţi de americani cu curul în baltă, să avem posibilitatea să ne retragem elegant. Nu mă refer numai la înregistrarea de la Viena şi la faptul că nici georgienii nu prea au încredere în susţinerea americană, din moment ce se grăbesc să cumpere armament la greu de la noi, dar şi la precedentul de acum câţiva ani, când un stat membru NATO, mă refer la noi, a trebuit să facă faţă timp de mai multe zile unei agresiuni militare, singurele ajutoare fiind o tonă de promisiuni şi încurajări. Cam asta aş avea de zis, deocamdată şi aş dori de acum înainte să ne concentrăm pe ce am hotărât deja.

Restul interlocutorilor, neobişnuiţi cu un discurs aşa de lung din partea şefului SIE, Tiberiu Enea, aprobară această intervenţie fără ezitări. Puşcaş interveni primul:

— Referitor la primul punct exprimat de tine, mâine dimineaţă am programată o întrevedere cu colonelul Sam Harrison. Am să încerc să aflu cât mai multe de la el.

— Unde te întâlneşti cu el? întrebă Sorescu.

— Chiar aici, unde ne aflăm.

— Am să-ţi pun un dispozitiv de înregistrare în biroul tău, deoarece vor fi lucruri interesante de aflat.

Puşcaş protestă vehement, dar Sorescu nu-l slăbi.

— Nu mă lua cu chestii din astea, Titi, în primul rând, prietenia ta cu colonelul Harrison trebuie subordonată interesului naţional. Iar sunt sigur că acest colonel îţi ascunde multe lucruri, care vor trebui aflate. Nu uita că la ambasada americană din Viena s-au discutat unele chestii.

— Un proverb antic spunea că să te fereşti de greci, chiar când îţi aduc daruri, continuă Dăianu. Nu vreau să fac o analogie cu americanii, dar ştim cu toţii că ceva este suspect în afacerea asta, aşa că sunt de acord cu Vlad.

În faţa evidenţei, Puşcaş cedă cu regret.

— Mai este ceva, am căzut de acord că revoluţia va trebui să reuşească din prima, pentru asta va trebui ca liderul opoziţiei, acest Iuliu Halipa, să fie protejat. Poate că nu este de ajuns protecţia oamenilor săi, deci va trebui să aflăm discret unde se află şi să trimitem nişte băieţi care să-l apere, chiar dacă el nu va şti, nu? Te ocupi tu de asta, Tibi? întrebă Sorescu.

Enea aprobă, dar mai adăugă o remarcă:

— Mă pot ocupa de asta, mă refer la localizare şi supraveghere, chiar şi ceva protecţie, dar trebuie să ţin cont de faptul că la ora asta băieţii mei de la intervenţii, mă refer la comandourile SIE, sunt cam împrăştiaţi pe toate meridianele, acolo unde avem interese. Mi-ar trebui câţiva oameni în plus la Chişinău pentru treaba asta. Pot apela la tine, Vlad?

Sorescu suspină, apoi zise cu regret:

— Am să-ţi dau câţiva oameni din Brigada Antitero, dar să ştii că-mi rup pâinea de la gură… Dacă se petrece ceva la noi, vreun atac cu ostateci sau ceva în genul ăsta…

— Parcă ne pregăteam să vorbim de unele priorităţi…

— Naiba să te ia, Tibi, ştii cum să forţezi mâna omului! Un pluton, mai mult n-am cum să dau!

— Cred că e suficient. Cu ce mai am şi ce mai adun, e OK. Ţine minte, pe ai tăi îi iau doar cu împrumut! Iar pentru asta, îţi rămân dator.

— Bine, nu uita, dar hai să revenim. În al doilea rând, va trebui să ne folosim de reţelele noastre şi să infiltrăm nişte oameni care să ajute revoluţia asta atunci când va izbucni, continuă el. Tibi, noi doi va trebui să discutăm împreună cu Titi şi să ne mişcăm repede. După asta, va trebui să ne gândim la ce va fi după. Căci asta va fi marea problemă, după ce va reuşi.

— Să zicem că revoluţia va reuşi, chiar dacă voi îi veţi da un impuls, interveni Damian. Trecând peste acest aspect, pe care îl vom discuta, aş vrea să ştim la ce viitor ne putem aştepta. Dacă reuşeşte, care vor fi implicaţiile pentru noi în viitor?

— Ai dreptate, va trebui să discutăm şi aceste posibilităţi, continuă Puşcaş. Ceea ce ne preocupă în cel mai înalt grad este ce va fi după? Profesore, cred că tu va trebui să începi!

Dăianu se aştepta la această invitaţie. Chiar se pregătise pentru ea. De aceea luă cuvântul fără ezitare:

— Există două posibilităţi, în cazul victoriei opoziţiei de la Chişinău, iar pentru ambele trebuie să fim foarte bine pregătiţi, din toate punctele de vedere. Iar când spun din toate punctele de vedere, chiar mă refer la toate posibilităţile. De fapt, există doar două mari posibilităţi. Prima dintre ele, noul lider, fie că va fi vorba de Iuliu Halipa sau de altul, va continua vechea politică niţel mai îndulcită faţă de România. În sensul că, poate va continua politica de independenţă faţă de ţara noastră, chiar

dacă va face nişte paşi înainte, asta pentru a nu supăra vechii protectori de la Kremlin. Va fi o mişcare prudentă, de testare a reacţiilor, înainte de a se aventura treptat la o apropiere faţă de România, asta dacă pe parcurs nu-şi va schimba direcţia, convins probabil de diplomaţia, să-i zicem discretă, a estului.

— Acest scenariu nu mi se pare prea probabil, ţinând cont de faptul că va trebui să răspundă aşteptărilor electoratului care l-a propulsat aici, interveni Sorescu.

— Foarte adevărat, făcu Dăianu, de aceea consider că primul scenariu este destul de puţin probabil, dar trebuie totuşi luat în seamă. Nu ar fi prima oară ca aleşii să se răzgândească odată ajunşi la putere, dar în cazul de faţă ne-am putea aştepta la unele reacţii de masă, mai ales că poporul va avea experienţa unei lupte câştigate, mă refer tocmai la această revoluţie. Mergem atunci pe a doua posibilitate. Care ne implică direct de la început, deoarece va trebui să răspundem, într-un fel sau altul. Şi nu oricum.

Dăianu răsuflă adânc înainte de a continua.

— Ştiu că va trebui să dau glas la ceea ce probabil toţi vă aşteptaţi să spun. Dar cum am zis, va trebui să discutăm clar şi la obiect. A doua posibilitate implică, nici mai mult nici mai puţin, unirea Moldovei cu România. Poate după o perioadă de tranziţie pe care o estimez ca fiind extrem de scurtă. Pe scurt, Halipa câştigă alegerile, după protestele de stradă îi este recunoscută victoria, parlamentul îl pune preşedinte, iar el declară că Moldova se va uni cu România. Punct. De aici încolo va trebui să vedem ce se întâmplă. Care vor fi reacţiile internaţionale, mai ales din părţile care ne dor pe noi cel mai mult? Ăsta este de fapt subiectul discuţiei noastre! Şi, în fine, ce-i de făcut din momentul ăsta? Adică, ce vom face noi, sau, mai bine zis, ce ar trebui să facem noi în acest moment crucial? Ne vom pierde în dizertaţii, ca şi până acum, sau vom avea o reacţie clară şi precisă, deoarece de răspunsul nostru în acele momente va depinde viitorul generaţiilor următoare, care sunt sigur că nu se vor mai întâlni prea curând cu această ocazie! Deci, până la urmă, acum şi aici, va trebui să decidem pentru copiii şi nepoţii noştri, iar asta în aşa fel încât să nu putem fi blamaţi timp de zeci de ani! Nu este o decizie uşoară, de aceea eu zic să nu răspundem cu uşurinţă! Să gândim bine, extrem de bine, următoarea mişcare, în aşa fel încât să nu ajungem să

regretăm vreodată faptul că destinul ne-a ales tocmai pe noi să decidem soarta neamului românesc tocmai în aceste momente! Este o decizie enormă, domnilor, la care va trebui să răspundem, iar repercusiunile unui eventual eşec se vor răsfrânge, cred eu, peste zeci de ani de acum înainte! Deci, matură chibzuinţă, domnilor, pentru ceea ce vom hotărî astăzi aici!

— Întrebarea este, de fapt, ce va face Tiraspolul? Cum va reacţiona şi care va fi contrareacţia noastră, aici trebuie să discutăm şi să ne pregătim! întrerupse Sorescu. Tiraspolul este un biet şacal, dar în spatele lui aud mormăitul ameninţător al ursului...

Concluzia a fost tranşată tot de Dăianu:

— Una peste alta, indiferent ce va fi, o facem?

Patru capete se înclinară aprobator.

XII

29 aprilie 2014, ora 7.20
În largul Mării Negre

— Revine! Se va întoarce! strigă de pe punte căpitanul Bufnea cu binoclul la ochi.

În interiorul cabinei de comandă a fregatei Regele Ferdinand, comandorul Leonard Buteanu, cu ochii pe ecranul radar, reacţionă la vocea din difuzor doar printr-un mormăit greu inteligibil:

— De parcă nu l-aş vedea şi eu!

Într-adevăr, văzuse şi el pe radar mişcarea de întoarcere printr-un arc larg de cerc al primului avion rusesc Tupolev-95, Bear după indicativul NATO. Al doilea aparat se păstra circa cincizeci de kilometri distanţă, de parcă ar fi urmărit reacţia. Primul trecuse razant, la şapte sute de metri altitudine, pe deasupra fregatei Regele Ferdinand, făcându-l pe comandorul Buteanu să simtă în fiecare fibră vibraţia celor patru motoare turbopropulsate Kuzneţov NK-12 MV de câte 11000 de kW fiecare. S-a întrebat atunci, preţ de o clipă, dacă şi marinarii de pe portavionul USS Nimitz au avut aceeaşi reacţie în Pacificul de Vest la începutul lui 2008 atunci când un Bear rusesc i-a survolat în două rânduri. Diferenţa este că USS Nimitz avea mijloace de protecţie eficiente, astfel că patru F/A-18 Hornet au interceptat bombardierul cu uşurinţă, chiar şi perechea lui care patrula la circa o sută de kilometri distanţă. Vânătorii americani i-au escortat pe ruşi în afara zonei.

Dar el nu se afla pe un portavion şi nici nu avea la dispoziţie puternicele nave ale unui grup de escortă ale unui portavion, fiind doar împreună cu Şoimul, navă purtătoare de rachete clasa Osa I, într-o misiune de patrulare avansată în largul Mării Negre. Iar ruşii, printr-un gest de intimidare, doreau să-i transmită că deja era prea mult.

Dar el, comandorul Leonard Buteanu, comandantul fregatei Regele Ferdinand, nu era omul care să se lase intimidat. Participant activ la bătălia Mării Negre în urmă cu câţiva ani, nu admitea ca cineva sau ceva să-l sperie, chiar dacă era vorba de două bombardiere ruseşti Tu-95 Bear. Iar acesta era mesajul care dorea să-l transmită echipajelor ruseşti de pe bombardiere. Să nu creadă că ar fi o pradă uşoară, ba dimpotrivă.

Iar pentru asta, timpul avut la dispoziţie se măsura în secunde, deoarece bombardierul rusesc deja făcea manevra de întoarcere. În curând, va survola din nou fregata, încercând să intimideze echipajul şi comandanţii prin forţa şi determinarea ce o degajau alura şi potenţialul distructiv ale acestui superb bombardier rusesc.

Luă legătura radio codată cu căpitanul Vintilă Ciulei, comandantul Şoimului. În câteva secunde, s-au înţeles asupra contramăsurilor. La orizont, imensul Bear îşi începuse cursa de întoarcere angajându-se pe o pantă descendentă ce urma să-l aducă din nou, la capătul inferior al cursei, chiar deasupra fregatei Regele Ferdinand, gata să-şi reverse cele cincisprezece tone de bombe şi rachete ce era capabil să le poarte. În cazul în care ar fi fost încărcat cu rachete, demonstraţia nu era necesară, chiar era inutilă, deoarece acestea, de tipul Kh-20, 22, 26 sau 55, puteau fi lansate de la distanţă, fără a fi nevoie de survolarea ţintei. Pentru aceste servicii erau disponibili cel puţin trei dintre cei şapte membri ai echipajului, restul fiind format din cei doi piloţi, navigatorul şi trăgătorul din coada aparatului ce avea în grijă un tun sau două de 23 mm, tipul AM-23.

— Vin ai noştri, domnule comandor! se auzi vocea unui operator.

Într-adevăr, pe radar puteau fi văzute spoturile a două avioane F-16, identificate prin sistemul IFF (Identification Friend or Foe) ca şi avioane amice.

— Să-l ia pe celălalt! ordonă Buteanu, încordat asupra manevrei de apropiere a Tupolevului.

Acesta îşi începuse cursa descendentă al cărei punct inferior părea că va fi chiar deasupra fregatei, undeva la o altitudine de opt sute, o mie de metri. Comandorul începu să simtă vibraţia puternică a motoarelor pe măsură ce avionul cobora într-o demonstraţie vădită de intimidare. Era mai mult o sfidare şi o provocare, iar Buteanu simţi cum i se urcă sângele în cap. Îşi putea imagina privirile dispreţuitoare ale piloţilor cum priveau nava urcând spre ei. În trei-patru secunde vor fi deasupra.

— Acum! strigă comandorul Buteanu.

Tunurile antiaeriene Oerlikon de 25 mm se treziră la viaţă şi-şi rotiră turelele spre avionul ameninţător. Buteanu îşi imagină surpriza din ochii piloţilor ruşi, precum şi paralizarea de moment a reacţiilor. Cu viteza luminii gândurile li se vor învălmăşi în

creier, practic neştiind ce să creadă şi cum să reacţioneze. Din vânători ajunseseră vânat. Ţevile tunurilor ţinteau în continuare burta descoperită a uriaşului avion, urmându-i traiectoria ce deveni ascensională, imediat după depăşirea punctului minim. Ruşii au tras o spaimă, gândi Buteanu, dar asta nu e totul.

Radarul rachetelor antiaeriene de pe Şoimul se activă imediat cuprinzând Tupolevul. Aflat chiar în momentul în care accelera spre a câştiga înălţime cu rata de 10 m/s, Tupolevul era complet vulnerabil la rachetele de pe nava situată la mai puţin de un kilometru de Regele Ferdinand. Senzorii de la bordul Tupolevului în mod sigur că înnebuniseră transmiţând avertismente piloţilor care oricum nu prea aveau ce face. Erau la cheremul rachetelor SA-N-5/8, dacă acestea ar fi fost lansate, soarta le-ar fi fost pecetluită. La fel şi în privinţa tunurilor antiaeriene. Demonstraţia se întorsese împotriva lor, au vrut să facă pe grozavii şi au sfârşit-o umiliţi. De sub burta avionului explodară într-un evantai de un alb strălucitor împrăştiindu-se în direcţii divergente o duzină de momeli destinate să păcălească rachetele antiaeriene.

— Chiar că au tras o spaimă, mormăi Buteanu urmărind avionul care se îndepărta cu coada între picioare. Nu cred că vor mai fi aşa obraznici în viitor, continuă în gând, apoi se concentră asupra celui de-al doilea Tu-95 ce se rotea în cercuri largi la circa cincizeci de kilometri de el.

Spre el se îndreptau cele două F-16 româneşti. Conducătorul celulei era căpitanul Călin Pop, iar la aripa sa era tânărul locotenent Aurel Pandea. Devenit pilot cu mai puţin de un an în urmă, locotenentul Pandea era dornic să-i semene cât mai mult comandantului său, căpitanul Călin Pop, veteran al bătăliilor din războiul precedent. Avea un fel de cult faţă de acesta, aptitudinile şi abilităţile de care dădea dovadă servindu-i ca şi un model demn de urmat, de la care nu s-ar ti abătut sub nici o formă. Se simţea mândru să-i fie aripă de celulă în această misiune importantă. Concentrat asupra zborului şi obiectivului, locotenentul Pandea arunca din când în când o privire spre coada avionului căpitanului, insistând asupra celor trei cercuri negre vopsite ce simbolizau tot atâtea avioane inamice doborâte în luptă. De multe ori ascultase la popotă poveştile veteranilor care descriau cu lux de amănunte luptele aeriene, precum şi modul în care căpitanul Călin Pop obţinuse cele trei

victorii, două dintre ele în aceeaşi bătălie.

Amândoi aveau câte patru rachete AIM 120 AMRAAM cu rază medie de acţiune şi câte două AIM 9 Sidewinder, în afară de cele cinci sute de proiectile pentru tunul de 20 mm M161A1. Din start, armamentul de la bord era destinat luptei aeriene, deoarece misiunea lor era interceptarea bombardierelor ruseşti Tu-95 Bear. Iar unul dintre ele era destul de aproape.

De la bordul Regelui Ferdinand au fost dirijaţi spre al doilea Bear, ce evolua în cercuri la circa cincizeci de kilometri de cele două nave ale marinei militare române. Virară pe o aripă îndreptându-se cu peste o mie două sute de kilometri pe oră spre acesta.

Bearul încercă o manevră evazivă spre dreapta, pentru a se menţine la o distanţă sigură. Aşa cum ordonase Călin Pop în prealabil, locotenentul Aurel Pandea urmă un curs de intercepţie, în timp ce căpitanul Călin Pop se desprinse din formaţia de doi, virând stânga. Trase de manşă şi se ridică la un nivel superior, apoi aprinse postcombustia şi se năpusti din înalturi. Pandea ajunsese undeva în spate dreapta faţă de uriaşul bombardier, chiar putea vedea ţeava tunului AM-23 cum se rotea parcă căutându-l. Mai mult instinctiv, mâna i se îndreptă spre butonul de lansare al rachetelor aer-aer. Dar nu dorea să facă vreo prostie. Mai întâi ar trebui să pornească radarul de căutare al rachetelor, deoarece astfel i-ar fi avertizat pe ruşi să nu se joace, transmiţând astfel că avea intenţii serioase.

În acel moment F-ul lui Călin Pop se prăvăli din cer trecând razant prin faţa bombardierului. Precis că piloţii ruşi şi-au reamintit incidentul din 2001 cu ciocnirea dintre un avion american spion cu unul de vânătoare chinez, atunci chinezul fiind distrus şi americanul nevoit să aterizeze pe insula Hainan, de unde a fost înapoiat împreună cu echipajul după îndelungi negocieri diplomatice.

Călin Pop descrise un arc de cerc, apoi continuă mişcarea printr-un looping care îl aduse în spatele Tupolevului. Acceleră să-l ajungă din urmă. Acum Pandea ajunsese aripă la aripă cu bombardierul. Putea să-l vadă pe unul dintre piloţii ruşi cum îl privea cu coada ochiului, îi făcu semn să schimbe cursul, dar rusul se făcu că nu pricepe.

O clipă mai târziu, undele radarului de căutare al rachetelor

de pe F-16-ul lui Călin Pop învăluiau bombardierul. Imediat, piloţii schimbară cursul. Cele două avioane româneşti îl însoţiră o bucată de drum, după care se desprinseră şi reveniră la bază.

Înainte de şedinţa de analiză a zborului, locotenentul Aurel Pandea îşi întrebă superiorul, pe căpitanul Călin Pop:

— De ce nu l-am abordat altfel, aşa cum ar ti trebuit să interceptăm un inamic?

Călin Pop zâmbi cu indulgenţă:

— Nu e necesar să dezvăluim tacticile de luptă aviatică ale NATO, atât timp cât nu suntem angajaţi efectiv în luptă. Poate că tocmai ăsta a fost scopul ruşilor, să afle cât mai multe despre aceste tactici, să le analizeze şi studieze, pentru ca mai apoi să dezvolte reacţii pe măsură în vederea unor bătălii aeriene. Răbdare, încă nu suntem în război cu ei.

Şoptit, pentru a nu fi auzit, adăugă:

— Nu încă!

29 aprilie 2014, ora 18.40
În largul Mării Negre, lângă Sevastopol

Comandorul Traian Mocanu, comandantul submarinului Delfinul, singurul submarin românesc în activitate, dădu un tur rapid de orizont cu periscopul, apoi îl coborî rapid. Totul părea în regulă, nimic suspect. Două cargouri se îndreptau spre intrarea în portul Sevastopol, în rest, nici o activitate. Radarele şi sonarele pasive spuneau acelaşi lucru, deci părea să nu fi fost detectaţi, cel puţin până acum. Mai era puţin până la apusul soarelui, atunci când umbrele întunericului vor lua în stăpânire suprafaţa mării, lăsând doar scântei de lumină provenite de la navele de suprafaţă din larg sau de la casele şi facilităţile portuare de pe ţărm. Iar atunci, când întunericul va deveni stăpân, îşi vor putea livra încărcătura şi apoi vor putea să se lase la fund, aşteptând. O mare parte din viaţa unui submarin se petrece aşteptând. Aşteptând o pradă sau o ţintă, aşteptând să fie detectaţi sau vânaţi, aşteptând o torpilă sau o grenadă antisubmarin care ar putea să-i coste viaţa, totul este o aşteptare. La început tensionată, dar apoi normală, pe măsură ce ajungi să te obişnuieşti cu ea, la fel cum ajungi să te obişnuieşti cu toate tensiunile şi angoasele, cu temerile şi

speranţele, cu liniştea profundă care ar putea fi spulberată oricând de explozia unei torpile, mine sau grenade antisubmarin, urmată imediat de şuieratul sinistru al apei sub presiune ce pătrunde prin chila navei, apoi îmbrăţişarea umedă a morţii şi a tăcerii.

Cu tăcerea erau deja obişnuiţi, deoarece în fiecare misiune, acesta era cuvântul de ordine. Submariniştii adoră tăcerea, liniştea profundă a adâncurilor. Deoarece atunci se simt în siguranţă. Tăcerea, nu numai cea radio, ci chiar şi cea fizică, absenţa zgomotelor la bordul navei, le asigură supravieţuirea, fiindcă apa transmite cu uşurinţă fiecare zgomot. Când tăcerea este spartă, înseamnă probleme. Înseamnă alarmă de luptă, chiar şi cea silenţioasă dată de clipirea unor leduri în toate compartimentele submarinului, înseamnă necesitatea de a te apăra împotriva unor pericole mortale pe care nu se ştie dacă vei reuşi să le faci faţă. Înseamnă lupta pentru propria viaţă şi pentru îndeplinirea misiunii, deoarece fiecare misiune se face aici cu riscul vieţii fiecărui marinar.

Iar comandorul Traian Mocanu cunoştea toate aceste lucruri. Cunoştea avantajele sale şi ale navei pe care o comanda, precum şi neajunsurile ei. Considera că la ora actuală cunoaşte tot ce trebuia ca să-şi îndeplinească misiunea şi să-şi aducă nava şi toţi băieţii teferi înapoi. Fiindcă toţi erau deja veterani. Scufundaseră în decursul ultimului război nava ucraineană de desant tancuri Kirovograd, mai mult, detectaseră semnalele unui submarin rusesc de atac clasa Akula, cel ce avariase portavionul american John C. Stennis. Erau veteranii ce aveau pe mână o armă mortală: submarinul românesc Delfinul din clasa Kilo.

Acesta fusese cumpărat în 1987 de la Uniunea Sovietică şi modernizat, mai ales la sistemul de navigaţie şi de controlul focului, în aşa manieră încât devenise o navă letală, chiar dacă o perioadă stătuse nefolosit din considerente economice sau politice. Letalitatea acestui tip de submarin stă mai mult în faptul că la o viteză mai mică de cinci noduri în imersiune este practic nedetectabil, astfel că se poate apropia de ţinte tăcut, iar de aici îşi putea lansa torpilele VA-111 Shkval prin cele şase tuburi lanstorpile de la prova sau cele douăzeci şi patru de mine marine. Mai era dotat cu opt rachete antiaeriene SA-N-8 Gremlin sau SA-N-10 Gimlet.

Dezavantajul consta în dotarea cu motoare Diesel, iar bateriile trebuiau reîncărcate la fiecare patruzeci şi opt de ore şi pentru asta submarinul trebuia să se ridice la suprafaţă, unde era deosebit de vulnerabil.

Comandantul Mocanu ştia bine toate aceste lucruri. De aceea dorea să reducă riscurile cât mai mult, ţinând cont că se afla pe timp de pace în apele teritoriale ale unui fost inamic, gata să folosească o eventuală detecţie a unui submarin românesc ca şi un pretext pentru tot ce ar putea fi mai rău. De aceea nu zăbovi prea mult la adâncimea periscopică şi coborî lent în imersiune imediat ce periscopul reveni în locaşul său.

Imediat ce submarinul îşi stabiliză poziţia în adânc, Mocanu se întoarse spre cei doi pasageri, singurii care nu făceau parte din echipajul său.

— Domnilor, vă vom lăsa la apă la ora 1.30, atunci când vom ieşi să ne încărcăm bateriile. Dumnezeu să vă ajute!

Într-adevăr, cei doi pasageri, membri ai Serviciului Special Naval, aveau nevoie de ajutorul divin mai mult ca orice. Echivalent al SBS-ului britanic (Special Boat Service) sau al SEAL-ului american, misiunea lor părea imposibilă: detectarea docului uscat din portul Sevastopol unde un submarin rusesc clasa Akula era remediat aşteptând să plece într-o nouă misiune. Asta după ce îşi îndeplinise cu succes relativ precedenta misiune. Portavionul american John C. Stennis fusese doar avariat, nu scufundat.

O echipă SEAL dăduse deja greş, membrii ei fiind ucişi sau capturaţi. Era foarte puţin probabil ca doar doi membri ai Serviciului Special Naval să reuşească acolo unde cele mai bune echipe speciale ale lumii eşuaseră.

Dar misiunea lor era, totuşi, diferită. Din considerente politice, informaţiile americanilor rămâneau clasificate, aşa că nici măcar comandorul Mocanu nu cunoştea acest aspect al problemei. Iar misiunea celor doi era doar identificarea, nu atacarea obiectivului.

Chiar fără să cunoască aspectele sensibile ale acestei misiuni de sacrificiu, practic comandorul Mocanu rămânea sceptic asupra reuşitei, deşi începuse să-i aprecieze pe cei doi scafandri navali. Serioşi, bine pregătiţi, nu puneau întrebări nelalocul lor şi îşi vedeau de treabă. Totuşi, rămânea sceptic asupra şanselor acestora. Dar va îndeplini ordinele ca şi până acum, adică ca la

carte. Îi va lăsa la apă în cursul nopţii, urmărindu-i cum se deplasează înot în costumele lor de scafandru, apoi îi va aştepta în imersiune trei zile, ieşind din când în când la suprafaţă, apoi va pleca. Chiar dacă considera, în sinea lui, că îşi expunea prea mult nava şi oamenii. Dar nu avea ce face. Îşi consultă încă o dată ceasul, apoi se lăsă pe scaun.

29 aprilie 2014, ora 20.30
Tighina

Un microbuz Volkswagen vechi trecu fără probleme de punctul de trecere a frontierei nerecunoscute dintre Transnistria şi Moldova. Nu a avut probleme la aşa zişii grăniceri transnistreni şi nici la punctul de verificare instituit în comun de forţele de menţinere a păcii, toate ruseşti, împreună cu poliţiştii transnistreni. Singurul care i-a oprit a fost poliţistul moldovean de la intrarea pe teritoriul controlat de guvernul de la Chişinău. Acesta a aruncat o privire în interior, de unde şase tineri atletici, destul de veseli, judecând şi după sticla de votcă pe jumătate golită lăsată pe bancheta din spate, îi zâmbeau provocator. A aruncat o privire fugitivă în compartimentul de bagaje unde nu a văzut nimic suspect, după care a cerut actele şoferului. Acesta i le-a întins în silă. După ce le-a studiat cu atenţie simulată, i-a întrebat unde merg. Şoferul i-a răspuns râzând că merg la o nuntă într-un sat apropiat. Poliţistul moldovean i-a înapoiat actele lăsându-l să treacă. După un sfert de oră, a mai apărut o Lada care mergea la aceeaşi nuntă, cu încă cinci băieţi tineri. I-a lăsat şi pe aceştia.

Nu avea de unde să ştie că fundul microbuzului era dublu, iar spaţiul interior era ticsit cu arme şi muniţie. Iar aceşti tineri care se deplasau sub pretextul unei nunţi erau din batalionul transnistrean „Dniestr”, forţele de şoc ale autoproclamatei republici transnistrene. Nu avea de unde să ştie că tot în acest mod, alte patru vehicule treceau în acelaşi timp pe la podul de la Vadul lui Vodă şi pe la Râbniţa, toţi îndreptându-se, de fapt, spre Chişinău.

După o jumătate de oră, poliţistul se îndreptă spre cabina de vamă ca să bea o cafea. Nu mai avea mult şi ieşea din schimb.

Maşinile se înscriseseră deja pe şoseaua spre Chişinău.

Aprilie 2014, ora 20.45
Sculeni

Fusese o zi caldă pentru toţi cei ce se îndreptau spre graniţa dintre România şi Moldova. Nu departe de punctul de trecere feroviar de la Ungheni, cel rutier de la Sculeni era în cea mai mare parte a timpului sufocat de creşterea ritmului de tranzit de mărfuri şi călători între cele două ţări. După câteva perioade de declin, se părea că schimburile de orice natură dintre cele două ţări surori cunosc un ritm de creştere exponenţial, chiar dacă conducerea comunistă moldoveană încerca să stopeze prin orice mijloace această avalanşă de românism, după cum menţionase un parlamentar de la Chişinău. Dar aşa cum nu poţi stopa cursul unui fluviu, legăturile tot mai dese şi mai ample între cele două maluri ale Prutului, pe toate tărâmurile, economic şi cultural în primul rând, se intensificau pe zi ce trece. În zadar protestau corifeii comunişti şi slugile lor, aderenţii unei ideologii absurde şi false ca şi teoriile inventate despre existenţa unui popor şi a unei limbi moldoveneşti diferite de cea română, practica şi interesele economice făceau mai mult decât orice propagandă, intensificând la maximum ritmul relaţiilor economice dintre cele două maluri ale Prutului. Iar relaţiile economice duceau la relaţii culturale, precum şi la înţelegerea profundă a conştiinţei apartenenţei aceleiaşi rădăcini latine din care a izvorât seva ce a dat naştere acestei enigme şi acestui miracol, aşa cum a numit Gheorghe Brătianu poporul român. De ambele părţi ale Prutului, locuitorii au înţeles mai bine ca orice politician importanţa cooperării şi apropierii, astfel că în decurs de câţiva ani, o fracţiune de secundă comparativ cu mersul istoriei, tot mai mulţi membrii ai noii clase de mijloc din ambele ţări să îmbrăţişeze cu entuziasm cauza unionistă care în urmă cu două decenii era împărtăşită doar de o parte redusă a populaţiei. Iar acest lucru se părea că va fi concretizat de alegerile de a doua zi, când se părea că o majoritate covârşitoare a voturilor se va îndrepta spre alianţa de dreapta a partidelor anticomuniste şi prounioniste.

Coloana de maşini spre vamă se mişca încet, cu pauze lungi şi demoralizatoare. Dinspre partea românească majoritatea erau TIR-uri de transport marfă, intercalate din loc în loc de

automobile sau microbuze cu pasageri. La fel ca şi altele, TIR-ul cu numere de Galaţi, încărcat cu tablă şi subansamble metalice, se târa de-a lungul drumului, oprindu-se la fiecare zece metri, spre exasperarea şoferului şi a însoţitorului acestuia, un băiat de vreo douăzeci şi ceva de ani. La fiecare oprire, şoferul pufnea zgomotos exprimându-şi nemulţumirea, pe când tânărul părea să-şi menţină un calm aparent sub o mască de gheaţă.

În sfârşit, maşina din faţa lor, o Dacia Logan cu trei pasageri, doi bărbaţi în jurul a treizeci şi cinci de ani şi unul mai tânăr, sub douăzeci şi cinci, trecu prin furcile caudine ale vamei moldovene. Era rândul lor. Vameşul verifică cu grijă actele transportului, constatând că erau identice cu cele ale firmei care făcea acelaşi traseu, cu aceeaşi încărcătură, săptămânal. O privire asupra şoferului îl asigură că era acelaşi, doar îl mai văzuse de câteva ori. Pe însoţitorul mai tânăr nu îl cunoştea, dar asta nu era prea important. Vameşul îşi aruncă ochii asupra sigiliului, apoi asupra coloanei ce aştepta, apoi decise că oricum, încărcătura va fi verificată în vama de la Chişinău. Făcu semn camionului să treacă.

Dacia Logan ce trecuse înaintea TIR-ului se oprise într-o parcare la cinci sute de metri de vamă. Ocupanţii urmăreau cu atenţie TIR-ul şi vameşii moldoveni. În momentul în care camionul trecu graniţa, şoferul oftă uşurat:

— Au trecut!

— Totul e în regulă, mormăi pasagerul din dreapta apelând un telefon mobil.

În timp ce TIR-ul se înscria pe şoseaua spre Chişinău, Fordul din spatele lui intra în vamă, dar pasagerii săi erau mult mai relaxaţi. Chiar dacă ei ar fi întorşi din drum, camionul plecase, iar lucrurile mergeau înainte. Ultima maşină de acoperire nu avea aceeaşi importanţă ca şi prima, cea care deschidea drumul. Oricum, vor ti alţii, dincolo de graniţă, care să le preia rolul.

La intrarea în Chişinău, în curtea unei vile de la marginea oraşului, sigiliul va fi înlocuit şi un container ce conţinea arme, muniţii, precum şi o multitudine de efecte militare va ti debarcat. Şi acolo vor fi cei care vor avea nevoie de aceste arme.

Aprilie 2014, ora 21.00

Aeroportul Internaţional Chişinău

Cursa de Bucureşti tocmai aterizase. Pasagerii se îndreptau spre scările avionului, sub supravegherea stewardesei blonde, îmbrăcate în uniforma companiei Tarom. Cu un ochi profesional, aceasta urmărea pasagerii ce se îndreptau spre scările avionului, insistând pe grupurile de tineri ce făceau o oarecare notă discordantă cu restul pasagerilor. Asta deoarece astăzi, pe lângă călătorii obişnuiţi, oameni de afaceri între două vârste, cu genţile diplomat şi laptopurile aproape, sau familiile însoţite de copii, apăruseră şi câteva grupuri de tineri agili şi într-o bună formă sportivă. Grupurile de doi-cinci indivizi nu păreau a se cunoaşte între ele, nu aruncau nici o privire unul spre celălalt, doar discutau cu voce scăzută în interiorul propriului cerc. Ar fi putu crede că era vorba de vreo echipă sportivă, dar aceştia erau în grupuri mai mari, însoţiţi de manageri şi antrenori, toţi o grupă veselă sau concentrată, după caz. Pe când aceştia evitau contactul, chiar şi vizual, un grup cu altul, ca şi cum ar fi dorit să nu-i vadă pe ceilalţi. Ori, tocmai efortul acesta i se părea suspect. În total, era vorba de vreo douăzeci şi ceva de oameni din cei cincizeci, şaizeci de pasageri. La suspiciunile sale, ţinând cont de ameninţările teroriste, pilotul făcuse doar un gest de lehamite cu mâna. Aterizarea în deplină siguranţă şi comportamentul civilizat al tinerilor o făcuse pe stewardesă să se liniştească oarecum.

Totuşi, urmări micile grupuri care se îndreptau spre parcarea aeroportului, fiecare spre câte o maşină cu numere banale ce părea să îi aştepte. O singură maşină din parcare îi atrase atenţia, cea spre care se îndreptau doi dintre aceşti tineri ce păreau ceva mai în vârstă, trecuţi de treizeci şi cinci de ani şi mult mai maturi în mişcări şi reacţii ca şi ceilalţi. Această maşină avea numere de corp diplomatic, dar nu avea de unde să ştie că era înregistrată pe numele Ambasadei României de la Chişinău. De asemenea, stewardesa nu avea de unde şti că unul dintre cei ce se îndreptau spre maşină era căpitanul Cristea, comandantul plutonului 1 din Brigada Antiteroristă a SRI, iar alături de el era Bogdan Doicu, agent special al SIE pentru Republica Moldova.

După un timp, stewardesa se îndreptă spre cabina piloţilor, în trecere luând şi cafetiera împreună cu câteva pahare de plastic.

XIII

Aprilie 2014, ora 8.00
Chişinău

O mulţime de echipe de reporteri unduia în aşteptare în faţa unei secţii de votare din centrul Chişinăului. Erau cei de la CNN, ABC, BBC, France Presse, Deutche Welle, tot ce avea mai de preţ presa occidentală. De asemenea şi canalele de televiziune sau agenţiile de presă ale noii Europe, polonezi, cehi, unguri, sloveni, aveau câte un echipaj. Mai erau şi câţiva reporteri turci, o echipă rusă de televiziune, chiar şi nişte reporteri chinezi şi japonezi. Oarecum separat se ţineau vreo opt sau nouă echipaje ale televiziunilor din România, cel mai numeros fiind cel al postului public, TVR. Frapantă era tocmai lipsa televiziunilor din Republica Moldova, majoritatea controlate de stat. Totuşi, puteau fi văzuţi câţiva reporteri de presă scrisă de la ziarele de opoziţie, foarte emoţionaţi şi marcaţi.

Peter Flare, corespondentul BBC, făcu un gest de nervozitate cu microfonul în mână, în timp ce cameramanul său, Gordon, făcu un tur de orizont cu aparatul de filmat. Aşteptau din moment în moment să poată intra în direct, pentru el, deşi american, punctualitatea britanică imprimată de când lucra la acest post devenise deja un reper. Informaţia îi parvenise în acelaşi mod ca şi la majoritatea corespondenţilor, printr-un telefon anonim. Vestea trecuse din gură în gură în întreaga familie a ataşaţilor de presă, prea şocantă pentru a putea fi reală, sau ignorată. Era o adevărată bombă de presă, care nu putea fi scăpată: liderul opoziţiei, de fapt singurul membru proeminent al acesteia rămas în viaţă, Iuliu Halipa, va vota la ora opt dimineaţa la secţia de votare la care era arondat, în centrul Chişinăului.

Deja de la şapte echipe de reporteri încercau să ocupe poziţiile cele mai bune, în aşa fel încât să prindă nu numai momentul votului, ci chiar şi sosirea maşinii care urma să-l aducă pe cel care, în urma rănirii grave în atentatul cu bombă de la mitingul de acum câteva zile şi a răpirii lui din spital, devenise un fel de legendă mass-media mondială, încă cu câteva zile înaintea alegerilor, analişti de pe toate meridianele făceau scenarii şi presupuneri din ce în ce mai fanteziste asupra acestuia şi asupra rezultatului alegerilor considerate cruciale nu

numai pentru Republica Moldova, ci şi pentru soarta regiunii în următorii zeci de ani, ţinând cont de tensiunile geopolitice gata să izbucnească deschis în funcţie de rezultatul acestor alegeri. Situaţia era comparată cu revoluţiile portocalii sau trandafirii de la Kiev, Tbilisi sau Andijan. Faptul că doar cea trandafirie de la Tbilisi din 2003 a dus la o schimbare menţinută a atitudinii pro-vest, pe când cea uzbekă de la Andijan a fost înăbuşită în sânge, iar cea de la Kiev s-a stins în timp măcinată de divergenţele ireversibile dintre regiunile ucrainene, era dezbătut intens pe ecranele televiziunilor din întreaga lume. Se părea că întreg viitorul vecinătăţii Uniunii Europene şi a NATO se juca astăzi la Chişinău. Iar acest necunoscut Iuliu Halipa putea fi predestinat să joace un rol mare. Sau să dispară din conştiinţa publică ca şi o vedetă pop care a dansat o vară pe un hit, pierzându-se în anonimat ulterior, mai rapid ca o stea căzătoare.

Peter Flare îşi privi încă o dată ceasul. Era deja opt şi douăsprezece minute. Era obişnuit cu lipsa de punctualitate a est-europenilor, pentru care timpul se părea că are o altă noţiune sau importanţă, dar acest lucru devenea important atunci când te aşteptai la o bombă de presă. Iar acest Iuliu Halipa putea fi o bombă de presă. Sau poate nu.

Chiar atunci o frământare străbătu masa de reporteri. O maşină simplă, o Lada străveche, se apropia de secţia de votare. Putea fi o altă alarmă falsă, ca şi altele în decursul ultimelor minute, când simpli cetăţeni sosiseră cu maşina pentru a-şi exprima voinţa constituţională.

Dar de data asta nu. Reporterii se repeziră asupra maşinii, chiar înainte ca aceasta să tragă lângă trotuar. Se pare că unii au recunoscut de la distanţă chipul liderului opoziţiei. Flashurile aparatelor de fotografiat intrară în acţiune, în timp ce şoferul deschise portiera din spate pentru a-l lăsa pe Iuliu Halipa să coboare. Şoferul şi cei trei pasageri coborâseră primii, unul dintre ei, îmbrăcat în uniforma de maior al poliţiei moldovene, întinzând braţul în interiorul maşinii pentru a-l ajuta pe Halipa să coboare. Un alt însoţitor se grăbi să se aplece pentru a-i prinde picioarele. Cu greu, cu infinite precauţiuni, liderul opoziţiei, cu faţa chinuită şi obosită, a fost coborât din maşină. Camerele de filmat nu au pierdut nici o secvenţă. Sprijinit între doi însoţitori, precedat de maiorul de poliţie ce arunca priviri atente în toate direcţiile ţinând mâna pe tocul pistolului de la şold, Iuliu Halipa

înainta încet, şovăielnic, spre intrarea secţiei de votare. Se vedea că suferea îngrozitor, fiecare pas al său fiind un examen suprem de voinţă. Aşa a intrat şi în secţie, doar în cabina de vot a fost lăsat singur, pentru ca la ieşire să fie preluat şi sprijinit de aceiaşi însoţitori. Tot sprijinit de aceştia, a ridicat deasupra capului buletinele de vot, lăsându-se fotografiat cu o sublimă expresie de triumf pe chip, apoi a introdus hotărât biletul în urnă. După acest suprem efort, a părut o clipă că va leşina în braţele însoţitorilor, dar şi-a revenit ca prin minune. Sprijininduse tot mai puţin pe însoţitori, s-a îndreptat spre ieşire, ignorând mulţimea reporterilor cu flashurile şi aparatele lor, doar adresându-le un zâmbet de încurajare celor câtorva alegători aflaţi întâmplător în zonă care îl aclamau. Portierele maşinii s-au închis şi şoferul a demarat grăbit, îndreptându-se în direcţia din care veniseră.

Peter Flare era mulţumit. Gordon filmase totul şi se pregătea să intre în transmisie. Va trimite tot materialul aşa cum era, neprelucrat, punctat doar cu intervenţia sa în direct. Previziunea sa fusese corectă. Era o bombă de presă. Iar imaginile acestea vor face înconjurul lumii.

Aprilie 2014, ora 8.30
Bucureşti, sediul SRI

Sorescu stinse ţigara în scrumieră cu un gest apăsat. Televiziunile româneşti de ştiri reluau la infinit imaginile votului lui Iuliu Halipa, inclusiv deplasarea lui greoaie spre şi dinspre secţia de votare. Bandajele de deasupra rănilor erau stângaci ascunse sub haine, poate chiar intenţionat. Televiziunile străine insistau şi ele asupra imaginilor, dar comentatorii lor păreau ceva mai reţinuţi, spre deosebire de reporterii români ce transmiteau transfiguraţi şi emoţionaţi. Tocmai vorbea pe un post corespondentul BBC.

— Ei, ce părere aveţi?

— Opoziţia a câştigat deja alegerile, cel puţin faptic, făcu Dăianu de pe fotoliul din dreapta. Imaginile acestea va face ca fiecare susţinător al opoziţiei să meargă la vot, exemplul liderului rănit fiind în măsură să mobilizeze în cel mai înalt grad.

— Ce înseamnă faptic?

— Faptic au câştigat, dar guvernul comunist va încerca să măsluiască rezultatul. Va inversa pur şi simplu procentajele!

— Iar asta va duce la proteste de stradă prelungite, probabil la lupte cu forţele de ordine, la fel ca şi în ultimele zile.

— Da, atât timp cât mai există un lider al opoziţiei, dacă nu va fi eliminat!

— Aici apare necesitatea ca noi să-l protejăm cum putem, dar încă nu suntem capabili de aşa ceva, nu?

Tăcerea lăsată timp de câteva momente a fost spartă de sunetul strident al mobilului lui Tiberiu Enea, şeful SIE. Acesta se grăbi să răspundă, fără a mai cere permisiunea interlocutorilor săi la această discuţie. Mai mult ascultă, cu telefonul la ureche, mulţumindu-se să intervină doar cu răspunsuri monosilabice. Într-un final, închise mobilul şi-l strecură în buzunar. Răsuflă adânc, apoi se adresă celorlalţi interlocutori avizi:

— I-am reperat adăpostul, dar nu suntem singurii. A fost reperat şi de către alţii. Am trecut la instalarea discretă a unui dispozitiv de supraveghere şi de reacţie. Vor intra şi băieţii tăi, Vlad, am nevoie de ei! Cred că noaptea care urmează va fi crucială! Dumnezeu să ne ajute!

Vlad aprobă din cap gânditor.

— Dumnezeu să-i ocrotească atât pe moldoveni, cât şi pe băieţii noştri de acolo, căci altfel va fi din nou vai şi amar de bucata asta de ţărişoară!

Suspină, apoi continuă cu aplomb:

— Dar hai să vedem ce se întâmplă pe la noi şi pe la americani, de ce sunt ei aşa de darnici?

— După cum aţi aflat şi voi, mulţumită performanţelor tehnice ale unui prieten de-al nostru, zise Puşcaş aruncând o privire reprobativă spre Sorescu, colonelul Sam Harrison, în discuţia care am avut-o în cursul dimineţii, nu a părut extraordinar de cooperant pe marginea acestui subiect. A trebuit să scot cuvintele cu cleştele din gura lui, atunci când atacam subiecte sensibile se retrăgea în carapace, dar ne-am putut face o idee cât de cât. Din atitudinea lui putem deduce că ştie mult mai multe decât spune. În fapt, putem să ne dăm seama că problema lor nu este în nici un caz ce avem noi cu Moldova sau invers, dacă ar ti după ei am putea face ce dorim pe partea asta, dar problemele şi preocupările lor se leagă doar de Transnistria. Aici este ceva ce îi doare şi încă tare de tot. Asta

putem deduce din context. Îi doare în bocanci de Republica Moldova, până vine vorba de Transnistria. După cum aţi auzit şi voi la un moment dat, insista prea mult asupra unei ipoteze, doar ca exerciţiu, spunea el. Ce nivel de angajament militar suntem dispuşi să-l alocăm pe Nistru, dacă situaţia va degenera în aşa manieră încât să fim nevoiţi să intervenim.

— Situaţia se repetă, din nou insistă asupra a ce am face dacă… Acest dacă mi se pare deja prea probabil, după insistenţele americanilor. Dar am o nedumerire, ce dracu i-a apucat? făcu Sorescu.

— Totuşi, Transnistria este şi la ora actuală cel mai mare depozit de armament sovietic din afara graniţelor Rusiei, iar controlul asupra acestuia este în mâna unor mafioţi! Este suficient să amintesc depozitul de la Colbasna, insuficient controlat sau păzit!

Damian, şeful contrainformaţiilor militare, stătea încă pe gânduri. La un moment dat, totuşi, interveni:

— Poate să nu aibă vreo relevanţă, dar ar trebui să o spun acum. La ora actuală, avem vreo două sute de soldaţi implicaţi în Irak, alături de americani sau alţi aliaţi. Am avut mai mulţi, aproape o mie, dar i-am retras în 2009. Când situaţia s-a împuţit şi americanii şi-au trimis trupe de susţinere pentru armata irakiană, am mai contribuit şi noi cu ceva militari, pe lângă cei ce-i aveam acolo pentru instruirea irakienilor. Printre ei activează şi băieţii mei de la informaţii, rolul şi statutul lor fiind bine definit în cadrul trupelor aliate. Totuşi, mi-a parvenit o informaţie căreia, în alte condiţii, nu i-aş fi dat o prea mare importanţă. Dar, ţinând cont de ceea ce discutăm acum, ar putea fi interesantă, chiar dacă s-a întâmplat cam cu o lună în urmă.

Făcu o pauză, doar pentru a vedea că a captat atenţia tuturor.

— Unul dintre băieţii de la informaţii a nimerit la o bere într-un bar din Irak alături de un grup de soldaţi americani. Au băut împreună câteva beri, apoi fiecare şi-a dat drumul la gură povestind despre misiunile lor. Unul dintre americani, un uriaş uşor ameţit după un număr impresionant de doze de Budweiser, a început să vorbească despre un raid la o casă în Tikrit. A spus că au găsit trei lăzi ce conţineau câte două rachete de care el nu mai văzuse până acum, dar care erau inscripţionate cu litere ruseşti. Atunci când cineva a râs de el, s-a înfuriat şi a strigat că

îl va chema martor pe sergentul Sanchez sau chiar pe locotenentul Coach. Tipul răspundea la numele sau porecla de Bull. Mi-a reţinut atenţia faptul că vorbea despre aceste rachete cu mare însufleţire, mai ales că una din aceste rachete era lipsă tocmai din lada de dedesubt, aşa că în loc de trei lăzi cu şase rachete, găsiseră doar cinci. Chiar dacă alţii râdeau de el cu câte o bere în mână, Bull susţinea că lipsea o rachetă din lada de dedesubt, iar acum toţi cei de la informaţiile armatei americane se străduiesc să afle cine a intrat în casa din Tikrit în ultimele zile ca să poată afla cine ar fi putut dobândi racheta lipsă.

Dăianu nu zisese nimic până atunci. Interlocutorii săi erau obişnuiţi cu laconismul profesorului care aştepta, gândea, dar de fiecare dată când intervenea o tăcea decisiv. Aproape întotdeauna cuvintele sale subliniau esenţa, scoteau la iveală cele mai interesante opţiuni, găseau cele mai probabile explicaţii sau creionau o strategie optimă. Ca şi până acum, găsi cel mai bun moment să intervină, adresându-se lui Puşcaş:

— Data viitoare când îl întâlneşti pe prietenul tău Harrison, poţi să-i spui să-i trimită pe băieţii lui de la informaţii să caute racheta lipsă pe traseul până la casa din Tikrit, nu după ce lăzile au ajuns în casă.

— Cum aşa?

— Simplu şi logic. Racheta a fost scoasă din lada care era deasupra în timpul transportului, probabil vreun camion cu prelată sau chiar descoperit. Transportul ajuns la destinaţie, lăzile sunt descărcate în casă, aşa că cea care era deasupra ajunge dedesubt, aşa au fost stivuite.

Damian se lovi cu palma pe frunte, murmurând:

— Era la mintea cocoşului!

— Dar dacă le-au mutat în casă? nu se lăsă Puşcaş.

— Puţin probabil, replică Dăianu. Cei din casă au cu totul altceva de făcut decât să mute lăzile dintr-un loc în altul, mai ales că nu sunt prea uşoare, bănuiesc. În al doilea rând, casa era considerată suficient de sigură ca să excludem o astfel de posibilitate, din moment ce a fost aleasă drept adăpost pentru asemenea mărfuri sensibile.

— Dar cum de americanii nu s-au gândit la posibilitatea logică menţionată de profesor? Sunt chiar aşa idioţi?

— Nu, răspunse Dăianu. Nu sunt deloc idioţi. Sunt doar foarte

stresaţi. Asta ne face să deducem că rachetele astea sunt al naibii de periculoase, mai ales cea lipsă! Încă nu e tot, gândiţi-vă la posibilitatea să fi fost mai multe lăzi! Pot fi trei, cinci, sau Dumnezeu ştie câte rachete dispărute!

— Mda, simplu şi logic, aşa cum spuneai, profesore! Dar ce legătură poate avea asta cu problema noastră?

— Poate avea sau nu! Mă leg aici de literele chirilice de pe rachetele alea. Deci sunt de provenienţă sovietică sau rusească, iar unul din punctele de unde ar putea proveni ar ti Transnistria, mare traficant de arme, droguri, fiinţe umane, sau orice s-ar putea trafica pe lumea asta. E un fir foarte subţire, poate fi o posibilitate sau, pur şi simplu, o simplă întâmplare care să nu aibă nici o legătură cu ce discutăm noi aici. Poate fi şi o gogoriţă a unui soldat american cu prea multe beri la bord. Poate fi orice, dar faptele rămân aşa cum sunt: americanii sunt dintr-o dată al naibii de interesaţi de Transnistria, dar într-un asemenea grad încât aproape că ne roagă să intrăm în Republica Moldova doar ca să ajungem în posibilitatea de a ne ciocni direct cu transnistrenii pe linia Nistrului. Şi să le rezolvăm problemele.

— Revenim la vechea discuţie, suntem pro sau contra. Ne facem că înghiţim momeala americanilor şi ne lovim pe Nistru, sau o lăsăm baltă?

— Cred că deja am ales, iar de astăzi suntem implicaţi până peste cap! Avem deja trupe speciale care protejează un lider care este pe cale să câştige alegerile care vor schimba faţa Moldovei, precum şi politica regiunii poate pentru totdeauna!

— Aşa este, aprobă Sorescu din nou, am ales deja pe care carte jucăm. Le-am prins jocul americanilor şi cea mai bună soluţie ar fi să părem că ne lăsăm manipulaţi de ei, chiar dacă ştim unde vor să ajungă.

— Nu chiar aşa de simplu, ripostă Puşcaş cu năduf. Mâine voi avea o discuţie mai încinsă cu colonelul Sam Harrison. Şi vom ieşi cu avantaje majore din asta, sunt convins!

— Vezi să nu te scapi cu ceva despre Viena, zise Sorescu.

— Nici o grijă, ai văzut că deja am bătut ceva apropouri şi Sam nu a reacţionat în nici un fel. Ba chiar era sincer surprins atunci când am mers prea departe. Sunt convins că habar nu are despre vreun episod Viena.

— Şi eu sunt sigur de asta, Harrison este curat ca lacrima. Şi foarte bine intenţionat!

— Cu atât mai bine pentru noi, mai ales după discuţia de mâine.

— Nu ştiu de ce, dar tu parcă ai darul de a te apropia şi înţelege foarte bine cu cei ce poartă uniformă, indiferent dacă sunt americani sau georgieni, făcu Sorescu.

— Da, iar în caz că politicienii noştri preocupaţi de orice alte probleme mă vor da afară, poate voi găsi ceva de lucru la tine, nu, Vlad?

Sorescu zâmbi cu toată gura, dar Damian, şeful informaţiilor militare, practic subordonat al lui Puşcaş, interveni:

— Nu dacă îţi voi face eu o ofertă imposibil de refuzat! Contrainformaţiile militare au nevoie de un talent ca tine, capabil să se descurce de minune cu ofiţerii străini, indiferent dacă sunt aliaţi sau nu! Discutăm nivelul primelor şi al diurnelor, îţi pot rezolva şi o asigurare stomatologică, în cazul în care mai scrâşneşti din dinţi!

După ce râsetele se mai potoliră, Dăianu interveni din nou aducându-i pe toţi cu picioarele pe pământ:

— Americanii nu vor numai ca noi să ne ciocnim pe Nistru cu banda aia de mafioţi ideologizaţi!

Vlad întoarse spre el o privire mirată.

— Nu, continuă Dăianu mai sigur pe el, ei vor ca pur şi simplu să ocupăm Transnistria, în forţă, eventual şi să securizăm zona şi toate depozitele şi facilităţile militare de acolo, să-i capturăm sau izgonim pe toţi idioţii de la conducerea acestui pseudostat anacronic, pe care nici măcar Rusia nu îndrăzneşte să-l recunoască pe faţă.

Tiberiu Enea, din postura de şef al SIE, a fost primul care a întrerupt corul de murmure:

— Profesore, ai pus punctul pe i! Încă o dată, te felicit!

Dacă aş fi american şi aş fi ameninţat de ceva, de orice, ce ar proveni din Transnistria, poate aş proceda la fel! Nu poate, aproape sigur! Şi în plus, aş cere acces la prizonierii transnistreni şi i-aş frige la foc mărunt astfel că aş afla tot ce trebuie despre rachetele alea în timp record!

Sorescu preluă ideea:

— Moldova se uneşte cu România, iar Transnistria este un teritoriu universal recunoscut ca parte a Moldovei. De aici, problema transnistreană devine o problemă internă a României. Şi este rolul organismelor statului să aplice legea pe întreg

teritoriul său.

— Iar în cazul în care Ministerul Administraţiei şi Internelor nu va reuşi să impună autoritatea statului, va fi rândul Ministerului Apărării să se ocupe de asta, continuă Titi Puşcaş, mai ales că vom avea de a face şi cu ameninţări provenind din exterior.

— Eu zic că înainte ca internele să încerce ceva, va trebui ca armata să asigure zona. Este posibil ca armata să fie nevoită să lupte încă înainte de a ajunge la Chişinău dacă pierdem vremea şi lăsăm mână liberă celorlalţi.

Dăianu interveni din nou:

— N-ar fi un lucru inedit. Chiar şi în 1918, înainte ca Sfatul Ţării din Basarabia să proclame Unirea cu România, liderii basarabeni au cerut şi obţinut sprijinul armatei române pentru controlul şi pacificarea ţării devastate de bandele de ruşi bolşevizaţi sau simpli dezertori ce părăseau în masă frontul. Armata noastră, pe lângă faptul că a menţinut continuitatea frontului de la Mărăşeşti şi alte zone, a zdrobit revoltele ruşilor din interior, atât în Moldova, cât şi în Basarabia, asigurându-se că o revoltă bolşevică nu va avea loc în aceste teritorii, curăţind zona de aceste elemente.

— Mda, zise Puşcaş. Într-adevăr, va fi nevoie de o nouă abordare, într-o altă perspectivă. O ipoteză din ce în ce mai plauzibilă, după aceste discuţii, nu prea îmi dă pace.

— Ia să auzim!

— Opoziţia câştigă alegerile, cu chiu, cu vai, este instalată la putere şi în prima şedinţă a Parlamentului proclamă Unirea cu România.

— Parcă am mai abordat subiectul ieri! zise Damian.

— Dar nu am luat pe de-a-ntregul în calcul reacţia adversă. Am vorbit despre ce vor zice cancelariile occidentale, ce va zice Moscova, dar n-am abordat reacţiile din teren. O greşeală de neiertat pentru un militar.

— La ce te referi?

— Transnistrenii nu vor aştepta deznodământul discuţiilor. Pur şi simplu se vor năpusti cu tot ce au împotriva Chişinăului. O ezitare din partea noastră şi s-a terminat cu rezultatul alegerilor. Vom avea o Transnistrie cât toată Republica Moldova.

— Dar cu armata moldoveană?

— Va fi pur şi simplu paralizată de indeciziile politice, de schimbările din ministere, de corupţie, laşitate şi de trădare. Nu

va face faţă ca un corp unitar. Militarii vor fi paralizaţi de lipsa de reacţie sau rea-voinţă superiorilor sau a funcţionarilor din minister. Iar noi nu vom avea oameni acolo, decât băieţii lui Tibi şi ai lui Vlad, care vor fi pierduţi. Nu trebuie să scăpăm din vedere faptul că transnistrenii nu vor fi singuri, ci ajutaţi de voluntari conduşi de ofiţeri ruşi, ca şi în 1992. Nu m-ar mira ca să lupte şi soldaţi ruşi, trupe bine pregătite, cu armament modern.

— Dar dacă tu îţi trimiţi trupele înainte ca aceştia să poată face ceva?

Generalul Constantin Puşcaş ridică mâinile în sus în gest de neputinţă.

— Eu nu pot mişca piciorul unui soldat dincolo de graniţă fără avizul Consiliului Suprem de Apărare a Ţării (CSAT). Iar ulterior cu cel al Parlamentului. Configuraţia politică mă face să cred că acest aviz nu va veni prea uşor, deşi forţele politice sunt unanime în privinţa Basarabiei. Diferă doar modalitatea de abordare şi de acţiune. Oricum, preşedintele Danulescu nu stă prea bine cu sprijinul parlamentar. Chiar dacă este vorba de o decizie pe care toţi românii ar lua-o fără să clipească, complicaţiile politice m-ar întârzia în cel mai fericit caz cu zile, dacă nu cu săptămâni. Iar ceilalţi, inamicii, nu se complică cu decizii democratice. Ei pur şi simplu acţionează, aşa au făcut întotdeauna.

Adevărul spuselor lui Puşcaş părea greu de digerat, dar avea dreptate. Visul de secole, împlinit şi zdrobit de atâtea ori, al Unirii, părea că va sta la cheremul deciziei sau indeciziei unor politicieni preocupaţi mai mult de rezultatul viitoarelor alegeri decât de felul în care va arăta neamul românesc pentru deceniile care vor urma.

— Simplu, zise Damian, după ce parlamentul din Chişinău proclamă Unirea cu România, îţi trimiţi trupele să-l protejeze! Nu uita că bunicul tău a luptat pentru bucata asta de pământ şi în atac şi în retragere, mai mult, a luptat în toate campaniile din al doilea război mondial, acolo unde ţara l-a trimis.

— Sigur, iar a doua zi o curte marţială specială se va întruni pentru a-l judeca pe Titi pentru că nu a respectat disciplina militară!

— Da, grea decizie! Dacă nu trimitem soldaţi cât mai rapid, atunci când va veni decizia politică, căci ea va veni ceva mai

târziu, mai ales că americanii se fac luntre şi punte pentru asta, mai târziu costurile umane şi materiale vor fi mult mai mari. Iar pentru fiecare soldat român ucis în înaintarea spre Chişinău, toată lumea îl va învinui pe Titi şi nu pe politicienii obtuzi şi incapabili de a lua decizia corectă o clipă mai devreme, în loc de a se lăsa prinşi în dezbateri sterile şi politicianiste. Căci în război şi poate va fi un război, în primul rând contează decizia şi voinţa de a lupta. Voinţa poate că există, dar decizia de fiecare dată stă în mâna factorilor politici, continuă Tiberiu Enea.

O tăcere adâncă se lăsă în sală. Damian, gânditor, expiră fumul ţigării pe care tocmai o aprinsese. Acesta dansă în jurul obiectelor de pe birou, ridicându-se lent, absent, spre tavan, închipuind figurine pierdute în spaţiu, precum gândurile celor cinci oameni apăsaţi de greutatea deciziilor pe care erau chemaţi să le ia tocmai acum, în momentele de cumpănă.

Dăianu făcu o mişcare bruscă care împrăştie perdeaua lăsată de fumul ţigărilor.

— Ar fi o soluţie, domnilor, dar cam la limită!

Damian stinse ţigara în scrumieră cu un gest nervos.

— Te ascultăm, profesore!

Profesorul răsuflă adânc înainte de a începe:

— Domnilor, cred că suntem cu toţii de acord asupra unui aspect, conform căruia întârzierea unei decizii politice ar putea influenţa buna desfăşurare a evenimentelor din punctul nostru de vedere. Vorbim, în concluzie, de ideea conform căreia am putea lăsa iniţiativa inamicului în caz că nu ne mişcăm suficient de rapid, odată evenimentele declanşate.

Toţi interlocutorii aprobară din cap.

— Ori, din moment ce nu putem influenţa desfăşurarea evenimentelor, de fapt momentul în care se vor declanşa, există doar două posibilităţi. Prima ar fi forţarea deciziei politice cât mai repede, a doua acţionarea înaintea deciziei politice. Oricare ar fi ele, orice întârziere ne-ar putea costa enorm din punct de vedere politic şi militar. De aceea, vă propun o combinaţie între cele două.

Puşcaş ridică sprâncenele, dar Dăianu continuă:

— În primul rând va trebui să forţăm o decizie politică cât mai rapidă, atunci când va veni momentul. Sunteţi toţi oameni cu influenţă în aparatul politic, chiar dacă nu recunoaşteţi asta. Va trebui să începeţi un lobby puternic şi intensiv asupra factorilor

politici, prin toate legăturile şi cunoştinţele voastre, pentru a avea decizia cât mai rapid, începeţi cu preşedintele. Supuneţi la presiuni toţi oamenii politici şi liderii care au posibilitatea să urgenteze decizia politică, chiar şi douăzeci şi patru de ore mai devreme înseamnă o victorie enormă.

Dăianu se opri să-şi tragă răsuflarea, sorbi lacom câteva înghiţituri din paharul cu apă minerală, apoi continuă:

— Orice tactică sau strategie militară de succes trebuie să prevadă următoarea mişcare a adversarului, precum şi resursele şi sprijinul trupelor proprii. Cu jenă şi cu părere de rău, Titi, va trebui să iei nişte decizii neplăcute. Ca să cruţi vieţile militarilor români, va trebui să-ţi expui cariera şi chiar libertatea, deoarece în caz de eşec vei fi singurul blamat, poate chiar condamnat. În caz de succes, laurii îi vor lua alţii, tu, în cel mai fericit caz, vei primi o primă şi vei avea posibilitatea să conduci parada de 1 Decembrie pe sub Arcul de Triumf.

„Ah, ce cunoscut sună lucrul ăsta!” gândi generalul Constantin Puşcaş amintindu-şi de vorbele altui general, Gheorghe Apostolescu, de la a cărui înmormântare nu trecuseră nici două luni. Cu mulţi ani în urmă, când i-a spus astfel de cuvinte, a fugit pe scări ca urmărit de o piază rea. Dar atunci era prea tânăr, nu ajunsese la nivelul deciziilor supreme, când cu un singur cuvânt putea schimba cursul istoriei. A fost avertizat atunci că va fi singur în momentele de cumpănă, dar nimeni nu l-a avertizat asupra greutăţii responsabilităţii care ar urma să o poarte zeci de ani, pentru toată viaţa. Nu numai a sa, ci şi a urmaşilor săi. Şi poate a întregului neam românesc.

Vorbele lui Dăianu continuau impasibile, precum nişte lovituri de tun. Ar fi vrut să-l urască pe Dăianu pentru asta, dar raţiunea superioară găsi calea spre suprafaţă, reuşind să alunge demonii îndoielii şi ai fricii.

— … dacă transnistrenii împreună cu ruşii şi cu ce mama dracului de voluntari vor mai strânge, vor încerca să ocupe Chişinăul, va trebui ca Titi să trimită trupe în ajutor. Iar astea vor trebui să plece poate înainte ca preşedintele sau parlamentul să-şi dea acordul. Deci, vor pleca ilegal, poate la fel ca şi multe din acţiunile sub acoperire ce se desfăşoară pe toate meridianele lumii. Titi nu va putea trimite tancuri, ci doar trupe speciale. Şi încă multe. Cu un singur lucru poate fi ajutat şi este un ajutor crucial.

Dăianu se întoarse spre Tiberiu Enea şi Mircea Damian.

— Sunt sigur că voi cunoaşteţi o sumedenie de ofiţeri superiori moldoveni ce sunt de partea opoziţiei şi doresc unirea cu ţara. Luaţi legătura discret cu ei şi coordonaţi-vă mişcările. Băieţii lui Titi, cei de la forţele speciale, vor avea nevoie de o bună colaborare cu forţele patriotice, încă înainte de decizia politică care va da liber armatei române dincolo de Prut!

Făcu o mişcare bruscă, ridicându-se de pe scaun:

— Da, Titi, va trebui să spui „Români, vă ordon treceţi, Prutul!” înaintea preşedintelui!

XIV

1 mai 2014, ora 2.10
Chişinău

Fusese o zi caldă în întreaga Republică Moldova. Ziua alegerilor. Deşi ar fi trebuit, ca orice alegeri, să fie o sărbătoare a democraţiei, atmosfera era de fapt preocupată, aproape tensionată. Oamenii erau tăcuţi în jurul secţiilor de votare, privindu-se suspicios unii pe alţii, aruncând căutături neîncrezătoare spre militarii ce păzeau secţiile, apoi se adunau în grupuri şi comentau cu voce scăzută. Astfel de scene puteau fi văzute pe întreg teritoriul moldovean, mai puţin în zonele controlate de separatiştii transnistreni, unde desfăşurarea scrutinului a fost pur şi simplu interzisă. Cei care au încercat să organizeze secţii de votare au fost arestaţi fără nici o explicaţie. Tot fără vreo explicaţie, forţele de ordine fidele Tiraspolului i-au bătut crunt în beciurile poliţiei. Totuşi, sute, dacă nu mii de moldoveni au trecut în zona controlată de guvernul de la Chişinău doar ca să-şi poată exercita dreptul democratic de a vota.

Cu toate acestea, cea mai tensionată zonă de pe hartă rămânea Chişinăul. După ce o ţară întreagă l-a văzut la posturile TV româneşti sau occidentale, cele oficiale nedifuzând nimic pe această temă, pe liderul opoziţiei, Iuliu Halipa, îndreptându-se şchiopătând şi sprijinit spre secţia de votare, sub supravegherea atentă a unor fideli, unul dintre ei chiar poliţist, ce scrutau împrejurimile în căutarea unor posibile ameninţări, străzile s-au umplut de zeci de mii de oameni ce luau calea secţiilor de votare.

Se aşezau la coadă în rânduri strânse, tăcuţi. Aşteptau chiar şi ore în şir în dogoarea soarelui fără să se plângă, iar după ce votau se îndreptau grăbiţi şi preocupaţi spre case. Nimeni nu zăbovea pe străzi, aşa că după lăsarea întunericului şi închiderea secţiilor, oraşul rămăsese practic pustiu. Parcă şi luminile străzilor erau mai puţine, în mod sigur, ceva plutea în aer. Ceva greu, sumbru şi ameninţător.

Vasile Cristea o simţea. Era o senzaţie apăsătoare, de neînlăturat. Creierul înregistra semnale neclare, gândurile erau învălmăşite, dar un sentiment straniu parcă se ridica din stomac, invadând toate celulele trupului. Instinct, premoniţie,

simţ al primejdiei, sau ceva mai presus de toate? Din semnalele exterioare, doar liniştea ireală, nenaturală, ar fi putut să dea de bănuit. Dar mai era ceva, mai pregnant. Se pregătea ceva.

Poate că experienţa sa îi spunea mai multe decât ar putea percepe un novice. Dar mulţi dintre oamenii săi plasaţi în jurul obiectivului erau mai puţin experimentaţi, chiar dacă restul erau veterani încercaţi. Şi băieţii din SIE care erau cu ei păreau să-şi cunoască meseria. Totuşi, a văzut în ochii tuturor convingerea că în noaptea asta se va întâmpla ceva. Ceva rău.

Pe mulţi dintre băieţii din subordinea sa îi pregătise el însuşi. Preluase multe din atribuţiile mentorului său, Dumitrescu, după moartea lui în urma unei explozii ce a urmat raidului reuşit în sediul unei bănci ocupate de terorişti care luaseră câţiva ostateci. Şi Dumitrescu simţise ceva, ceva mai presus de instinct, atunci când l-a împins la adăpost salvându-i viaţa, sacrificându-şi-o pe a sa. Era convins că Dumitrescu a putut intui pericolul şi a acţionat în consecinţă. A avut de ales, să se salveze, sau să-i salveze pe alţii. A ales a doua variantă şi a salvat trei oameni, printre care şi pe el. De dincolo de mormânt, o legătură indisolubilă se crease între ei. Rolul său era să ducă mai departe moştenirea lui Dumitrescu. Şi a făcut-o cât a putut de bine. Chiar dacă el nu era mulţumit, încă. Parcă nu era îndeajuns.

Pentru început îl executase cu sânge rece pe autorul exploziei, cel care a declanşat-o prin telecomandă, Alexei Rapcin, pe autostradă. Acest gest aproape că l-a costat cariera. A fost salvat doar de declaraţiile martorilor. Toţi, fără excepţie, inclusiv căpitanul Şuta care coordona acţiunea, au declarat că Alexei Rapcin a încercat să fugă. În biroul directorului Vlad Sorescu, Cristea a trăit cele mai grele momente din viaţa lui de până atunci. Faţă în faţă cu directorul s-a simţit mai vulnerabil decât oricând, în mâinile acestuia stăteau meseria şi cariera sa, iar pentru el cariera însemna viaţa lui. De când intrase în Brigada Antiteroristă, aici era viaţa lui.

Directorul Sorescu i-a pus în faţă raportul balistic.

— Toţi martorii, inclusiv căpitanul Şuta, declară că suspectul Alexei Rapcin a încercat să fugă. De fapt, nu mai este suspect, a fost identificat ca şi făptaş pentru multe, inclusiv pentru atacul cu rachete asupra Palatului Cotroceni în timpul şedinţei CSAT. Nu mă miră declaraţiile martorilor, toţi sunt oamenii tăi sau

devotaţi ţie, inclusiv Şuta. Ceea ce mă intrigă este raportul balistic care spune că Rapcin a fost împuşcat cu pistolul tău de la foarte mică distanţă în mijlocul frunţii, mai mult, traiectoria glonţului este descendentă, ca şi cu ar fi stat în genunchi. Ce ai de zis?

Cristea a tăcut, apoi şi-a scos legitimaţia şi a pus-o pe masa directorului. Apoi s-a uitat lung în ochii lui.

— Nu am nimic de adăugat, domnule director!

Vlad Sorescu a luat legitimaţia, a privit-o, apoi i-a întins-o înapoi peste masă.

— Aştept de la tine profesionalism şi loialitate faţă de ţară. Din acest moment, nu voi mai tolera nici o abatere de la ordinele date! Chiar dacă va fi vorba de un alt război!

De atunci Cristea îi purta directorului Sorescu un respect nemaiîntâlnit. Acest om se ridicase deasupra preceptelor birocratice, ajungând să privească în sufletele oamenilor. Iar un astfel de om merita toată stima şi consideraţia. Astăzi, Cristea se întreba dacă Sorescu chiar ştia că va urma un război? Deoarece el credea că este pe cale să izbucnească. Şi pentru asta se afla aici.

Clipi din ochi nervos de câteva ori. I se părea că văzuse câteva umbre tăcute ce se apropiau de casa obiectiv. Putea fi doar o părere sau o festă jucată de mintea şi ochii săi prea obosiţi. Se afla la etajul doi, după marginea de beton a balconului unui apartament din primul bloc de pe strada perpendiculară pe Aleea Cantacuzino, undeva la periferia Chişinăului. Proprietarii plecaseră în cursul dimineţii pentru câteva zile la Soroca, unde aveau ceva pământ. Cei de la SIE identificaseră apartamentul, apoi intraseră cu chei potrivite, în aşa fel încât Cristea şi Tănase, un tip de la SIE, să-şi poată instala postul de observaţie aici.

Casa obiectiv se afla pe Aleea Cantacuzino, a treia de la colţul intersecţiei. Aici a fost adus cu o maşină, după ce votase, Iuliu Halipa. Deşi de la secţia de votare făcuseră o mulţime de ocoluri, schimbând două maşini, totuşi, băieţii din SIE au reuşit să-l urmărească până la destinaţie, dar reperaseră şi alţi urmăritori. Deşi rănit, se părea că acest lider politic al opoziţiei suscita interesul multora. Depinde de ce natură era acest interes. Ei îl urmăreau ca să-l protejeze. Dar ceilalţi? Şi cine ar fi putut fi ceilalţi?

În interior erau şapte persoane, inclusiv Iuliu Halipa şi poliţistul ce-l urma permanent ca o umbră. Toţi ieşiseră, pe rând, să voteze, aşa că numărarea lor a fost simplă. Acum erau înăuntru, aşteptând, fără să ştie că în curând vor avea musafiri nepoftiţi.

Acum era sigur. Nu era nici o părere. Coborî de pe frunte ochelarii pentru vedere pe timp de noapte, evitase să-i folosească permanent, ci doar din când în când. Aflându-se în oraş, luminile de la vreo casă sau vreun bec de pe stradă l-ar fi putut păcăli uşor. După ce focusă zona, îi văzu mai bine. Înaintau precauţi, înarmaţi cu kalaşnikovuri şi nu erau puţini. Un bâzâit în cască îl anunţă că nu era singurul care îi reperase. Dispozitivul de protecţie era dispus sub forma a două inele concentrice, primul, cel exterior, cu misiune de alertă şi sprijin, iar al doilea, cu misiune combativă. Trecuseră de inelul exterior şi chiar şi de cel interior. Toţi băieţii, rămaşi nevăzuţi, aşteptau de la el momentul declanşării ostilităţilor. Deja trecuseră strada şi au început escaladarea gardului din jurul casei. Din casa obiectiv, nici o reacţie. Ar fi vrut să-i ajute ca un aliat nevăzut, nu să lupte în locul lor. Dar nu prea avea de ales. Cei din casă nu luaseră nici o măsură de pază. Amatori.

Cu mişcări rapide deşurubă amortizorul de zgomot de la vârful ţevii armei cu lunetă, o Beretta, preferata sa. Se lungi de-a lungul puştii, prinse ţinta în lunetă, cu stânga făcu rapid câteva corecţii, apoi degetul arătător de la mâna dreaptă i se cambră pe trăgaci. Prima împuşcătură spulberă liniştea nopţii. Urmă încă una, apoi încă una. O siluetă întunecată, călare pe gard, gata să sară dincolo, se prăbuşi în partea cealaltă. La baza gardului, mai căzu încă una. Apoi rafalele de armă automată izbucniră pretutindeni, transformând noaptea apăsătoare şi liniştită într-un coşmar.

Vasile Gruşenco stătea pe pat încercând să-şi limpezească gândurile, reflectând la situaţia lui. De o săptămână nu mai dăduse pe la servici, ba mai mult, a fost văzut şi implicat în răpirea lui Iuliu Halipa din spital. Mai presus de toate, astăzi a fost văzut şi filmat protejându-l pe liderul opoziţiei, Iuliu Halipa. A apărut în uniforma de maior de poliţie tocmai pentru a sublinia pentru toată lumea faptul că opoziţia este susţinută chiar de către o parte din forţele de ordine, iar asta conducerea

comunistă nu i-o va ierta vreodată. Ştia că mulţi dintre colegii şi subalternii săi îi împărtăşeau convingerile, iar acest fapt, prezenţa lui clară şi decisă de partea unioniştilor, spera să îi facă şi pe alţi indecişi să ia o decizie corectă atunci când va veni momentul. Căci momentul va veni, era convins. Şi-a riscat cariera, poate chiar şi viaţa, pentru un ideal, sau poate pentru o himeră. Un ideal ce i-a fost dezvăluit atât de simplu şi clar într-o discuţie în jurul unui foc acum mai bine de douăzeci de ani, iar dintre cei doi oameni care l-au convins, unul era mort, iar celălalt zăcea rănit în camera alăturată. Oare a făcut bine ce a făcut? Oare merita acest popor atâtea sacrificii, începând cu războiul de pe Nistru din 1992 şi până astăzi? Nu avea de unde să ştie. Sau poate va afla după ziua de astăzi, ziua crucială, a alegerilor. Îşi riscase nu numai propria viaţă, ci şi cea a familiei. Cu toate că îşi trimisese soţia şi cei doi copii la ţară, la socri şi luase legătura cu doi foşti camarazi de front din 1992 care îşi dezgropaseră armele şi se angajaseră să-i apere familia, totuşi, era îngrijorat. Şi avea de ce. Forţele care doreau să menţină Republica Moldova în sfera rusă nu dormeau. S-au mobilizat în 1992, se vor mobiliza şi acum.

Iar Moldova avea nevoie acum, mai mult decât oricând, de luptători capabili să stea cu arma în mână împotriva oricui. El a luptat acum douăzeci de ani, va lupta şi acum. Era simplu. La fel ca şi cei care îi apărau familia, vor lupta atât timp cât vor avea pentru ce să lupte. Iar acum luptau pentru o speranţă. O speranţă întruchipată într-un singur om, Iuliu Halipa. Iar acesta zăcea rănit în încăperea de alături. Şi erau doar şase care să îl protejeze. De fapt, cinci, deoarece doctorul ieşea din discuţie.

Se întreba a nu ştiu câta oară dacă a procedat corect, când primele împuşcături l-au făcut să tresară. A sărit în picioare blestemându-se pentru neglijenţa de care a dat dovadă. Ar fi trebuit să pună posturi de pază, să fie vigilenţi, dar după o săptămână în care nu s-a petrecut nimic, vigilenţa a început să scadă, iar acum se trezeau total descoperiţi.

Afară, cineva trăgea, dar de ce? Dacă ar fi vrut să-i anihileze, ar fi înaintat tăcuţi până în casă, abia apoi ar fi deschis focul, nelăsându-le nici o şansă. Fără să mai gândească, cu pistolul în mână alergă în camera lui Iuliu. Acesta se ridicase din pat în capul oaselor şi îşi smulse perfuzia din braţul stâng. Era pregătit. Speriat, tânărul doctor apăru şi el în pragul uşii. Vasile

îl îmbrânci înăuntru.

— Suntem atacaţi! Pregăteşte-l, plecăm!

Cu o figură şocată, doctoral întrebă:

— Unde?

— Oriunde, departe de aici!

Apoi se năpusti spre camera lui Ilie, scorpionul alături de care luptase la Coşniţa. Ilie deschisese fereastra cu kalaşnikovul în mână. Luminile erau stinse, pentru a atenua avantajul atacatorilor. În semiîntunericul camerei, în timp ce introducea cartuş pe ţeavă, Ilie îi aruncă o privire mai expresivă decât o mie de cuvinte:

— Pleacă acum, salvează-l pe Iuliu, este ultima noastră speranţă. Pe la sud nu se aude nimic, cred că e liber. Noi o să-i atragem aici şi o să-i ţinem pe loc!

Vasile Gruşenco îşi roti privirea ca să-i întâlnească ochii lui Victor. Era doar un puşti de vreo optsprezece ani, Ilie îl adusese cu el. Nu apucase să-l cunoască mai bine, iar acum îi părea rău pentru asta. Ar fi vrut să aibă timp să vorbească mai mult cu Ilie, să discute pe îndelete despre experienţele lor de la luptele de pe Nistru, să depene amintiri, să retrăiască acele momente de glorie şi deziluzie. Dar implacabila ghilotină a timpului nu i-a lăsat. Iar acum, în ochii limpezi ai unui băiat de optsprezece ani ce îşi arma ZB-ul ţintind spre fereastra deschisă, a văzut mai multă hotărâre decât a văzut vreodată în vorbele şi faptele unor politicieni ce au condus destinele a milioane de cetăţeni deziluzionaţi şi indecişi.

„Doamne, dacă încă se mai nasc astfel de bărbaţi în ţara noastră, încă mai avem un viitor!” gândi în timp ce se năpustea pe coridor. În urma lui izbucniră rafalele lui Ilie şi gloanţele lui Victor, menite să le asigure retragerea.

Iuliu stătea pe marginea patului, în ochi citindu-i-se suferinţele atroce, dar nici un geamăt nu răzbătea de pe buzele strânse într-un rictus chinuit. Vasile se lăsă jos, apoi îl apucă pe Iuliu săltându-l pe umăr, într-o poziţie în care pompierii îşi duceau de obicei victimele salvate, în aşa fel încât să aibă mâinile libere. Un geamăt sfâşietor scăpă de pe buzele lui Iuliu, dar acesta tăcu repede şi trupul î se destinse fără vlagă.

„Doamne, sper că a leşinat!” gândi Vasile îndreptându-se cu paşi şovăielnici spre ieşirea din spate. Doctorul îl urma îndeaproape, tremurând. În faţa uşii, Vasile făcu un semn cu

mâna în care ţinea pistolul gata de tragere spre cei doi oameni înarmaţi ce îl precedau. Aceştia schimbară o privire rapidă, apoi primul deschise uşa şi se aruncă în lături, afară, cu pistolul gata de tragere.

Odată uşa deschisă, canonada armelor răbufni mai clar, punctată cu strigăte, tropăituri şi ordine răstite în rusă. I se părea că a auzit chiar şi ceva în limba română, sub forma unor ordine, dar ceva mai departe. Se părea că două forţe, aproximativ egale, se luptau într-o încleştare pe viaţă şi pe moarte. Dar cine? Şi de ce?

Un glonte se înfipse în tocul uşii şi un al doilea ricoşă în interior. Nu mai putea aştepta. Acoperit de pistolul primului, al doilea luptător al său se năpusti spre poarta. Din spate. Câteva gloanţe frământară pietrişul din jurul paşilor săi.

Urmat la mică distanţă de doctor, îngreunat de trupul lui Iuliu, Vasile începu să alerge spre dubiţa parcată în curte, în apropierea porţii. Cu voce răstită îl îmboldi pe doctor, care deschise portiera cu stângăcia dată de mişcările febrile, dar totuşi reuşi în cele din urmă să se instaleze la volan, dar nu reuşea să introducă cheia în contact. Între timp, celălalt reuşi să deschidă poarta masivă de metal.

Clătinându-se sub greutate, cu stânga strângând umărul lui Iuliu în încercarea de a-i menţine trupul în echilibru aşa cum era, aruncat pe umeri, Vasile se apropie de dubiţă. Din vacarmul împuşcăturilor, ce continua cu furie, nu mai reuşea să distingă rafalele lui Ilie sau gloanţele lui Victor. Dar totuşi, putea auzi şi distinge zgomote mult mai apropiate, cu o claritate deosebită. Aşa a auzit tropăitul paşilor grei de dincolo de gardul de beton, ţiuitul gloanţelor ce ricoşară din gard în urmărirea lor, dar paşii continuau să se apropie. Scoase un strigăt de avertizare spre omul său ce îndepărta poarta grea. Auzi foarte clar şi rafala de pistol mitralieră, foarte aproape. Încă ţinând mâna pe poarta care reuşise să o deschidă cu preţul vieţii, trupul se cutremură ca electrocutat la impactul gloanţelor ce-l traversau. Căzu în genunchi, apoi se prăbuşi fără suflare în mijlocul aleii de pietriş, aproape în dreptul ieşirii.

O clipă mai târziu, ucigaşul se ivi în cadrul porţii deschise. Vasile nu îi putea distinge trăsăturile, dar kalaşnikovul din mâini era elocvent. Vasile era total descoperit, cu trupul lui Iuliu pe umeri, la câţiva paşi de dubiţă. În sfârşit, doctorul reuşise să

pornească motorul. Vasile dădu să ridice pistolul din mâna dreaptă, dar deja ştia că pierduse partida. Kalaşnikovul îl viza direct. O încordare în braţul agresorului gata să apese trăgaciul şi totul se va sfârşi. Toată lupta, toate speranţele, totul. Pentru Vasile părea că timpul se dilată, creierul începu să lucreze cu repeziciune, dar reacţiile muşchilor erau aceleaşi, nu puteau răspunde mai repede. Comanda porni spre braţul înarmat, deşi apreciase şansele ca fiind nule. Dar trebuia să încerce ceva, chiar dacă nu va apuca să ducă mişcarea până la capăt. Parcă şi rafalele de armă din jur păreau să se estompeze, lăsându-l singur în faţa morţii. Parcă percepea o umbră de triumf în ochii întunecaţi ai umbrei cu kalaşnikovul. Încă o fracţiune de secundă şi gloanţele vor părăsi ţeava pistolului mitralieră cu nouă sute de metri pe secundă. Gloanţe de calibrul 7,62. Deja corpul i se chircise în aşteptarea impactului.

Ceva neaşteptat se produse. Corpul umbrei tresări. O dată şi încă o dată. Apoi se muie şi se scurse la pământ. Un izvoraş de sânge proaspăt ţâşnea ritmic de la baza gâtului. Kalaşnikovul scoase un zgomot sec atunci când izbi asfaltul, alături de trupul ciuruit. Izvorul roşiatic ţâşnea mai rar, aruncând tot mai puţin sânge, pe măsură ce bătăile inimii care împingea sângele în artere se răreau, până ce încetară cu totul.

Ochii lui Vasile priveau ca hipnotizaţi, până ce doctorul smuci maşina până în dreptul lui, cu portiera laterală deschisă. Ca trezit din transă, aproape azvârli trupul lui. Iuliu Halipa alături de şofer, apoi sări în compartimentul din spate. Se simţea ca trezit din transă. A înţeles acum pe deplin. Erau două forţe care luptau afară. Una încerca să-i anihileze, cealaltă să-i protejeze. Dar cine? Cine îi apăra cu preţul vieţii?

— Dă-i drumul! strigă spre doctorul ce tremura în spatele volanului. Dubiţa demară în trombă, zguduindu-se când trecu peste cele două trupuri de pe alee, încasă câteva gloanţe ce străbătură tăblăria dintr-o parte în alta, viră dreapta şi se înscrise pe şosea. În ultima clipă, Petre, cel care deschisese uşa din spate a casei, se aruncă în compartimentul din spate, alături de Vasile.

Doctorul acceleră să se îndepărteze de locul bătăliei ce continua sălbatic, dar două maşini mici Volga apărură în urmărire. Viră dreapta, pe o stradă mai largă, urmăriţi îndeaproape de cele două maşini. Câteva gloanţe loviră din nou

duba. Vasile şi Petre sparseră geamurile din spate, pentru a avea posibilitate de foc. Doctorul începu să imprime dubei un mers şerpuit, sperând să o facă astfel o ţintă dificilă.

Volgile erau pline de oameni înarmaţi. De pe locurile din dreapta, câte unul ieşi pe jumătate prin geamurile deschise, aşezat pe margine pentru a avea câmp liber de tragere cu ambele mâini ce mânuiau kalaşnikovurile, ceilalţi ţinându-i de curea pentru a nu se dezechilibra. Dar mersul şerpuit al dubei le îngreuna ţintirea precisă. În plus, gloanţele trase de Vasile şi Petre îi făcea pe şoferii maşinilor să mişte de volan dintr-o parte în alta, pentru a nu fi nimeriţi. Dar puterea de foc a pistoalelor mitralieră, precum şi motoarele superioare, nu prea lăsau semne de îndoială asupra deznodământului.

Cristea era furios. Iuliu Halipa scăpase în dubă, urmărit de două maşini. În jurul casei lupta continua fără întrerupere. Tănase, lângă el, urla ordine prin radio, cerând sprijin pentru detectarea şi salvarea ocupanţilor dubei. Din fericire, prevăzător, ataşase un emiţător magnetic pe caroseria dubiţei în cursul serii, înaintea declanşării ostilităţilor. Tănase şi superiorul său, Bogdan Dicu, vor trebui să-i găsească. Iar el va trebui să-i ţină pe ceilalţi oponenţi ocupaţi aici, pe loc. Ordonă prin microfon anihilarea totală a inamicului. Misiunea se transformase din una de protecţie în una de eliminare. Se concentra asupra puştii cu lunetă. Împuşcăturile se înteţiră tot mai mult.

Un glonte tras de Vasile lovi parbrizul uneia dintre maşini, crăpăturile extinzându-se în toate direcţiile. Speriat, şoferul ridică piciorul de pe acceleraţie, făcând ca distanţa faţă de cei doi urmăritori să se mărească. Dar Vasile Gruşcenco nu avea timp să se bucure. Câteva gloanţe izbiră în dubă făcându-l pe Petre să cadă pe spate, ţinându-se de umărul drept.

— M-au lovit, ticăloşii!

Totuşi, se târî din nou la geamul spart şi continuă să tragă foc cu foc cu pistolul în mâna stângă, mişcându-se dezordonat în ritmul virajelor impuse de doctorul înnebunit.

Prima maşină era deja prea aproape. Trăgătorul ieşit. Pe geam încetase focul, doar schimbă încărcătorul cu unul plin şi acum aştepta o poziţie optimă. Încerca să-şi ajusteze tirul după ritmul virajelor, iar acum pregătea o rafală decisivă în plin.

Vasile trăgea mai rar, foc cu foc, încercând să nimerească fie şoferul, trăgătorul sau motorul maşinii într-un punct care să-l facă inutilizabil. Până acum nu prea avusese noroc. Virajele dubei sau ale Volgăi l-au împiedicat.

Străzile erau pustii şi întunecate. Din loc în loc, câte un felinar izolat mai arunca o pată de lumină. Puţinii trecători, la trecerea maşinilor care împroşcau foc şi gloanţe, alergau în grabă la adăpost. Tocmai se apropiau de un felinar ce răspândea o lumină palidă, de sub care un trecător întârziat se îndepărta cu paşi măsuraţi, probabil după o întâlnire ratată. Trăgătorul ieşit pe geamul Volgăi credea că a prins ţinta. Aştepta doar virajul dubei în partea opusă. Chiar strigase propriului şofer să menţină cursul drept. După ce aproape atinse bordura din stânga, duba viră dreapta. Acum era momentul. Felinarul era la nici cincizeci de metri, iar trecătorul întârziat continua să meargă gânditor de parcă n-ar fi auzit motoarele înnebunite, scrâşnetul cauciucurilor sau focurile de armă disperate ale lui Vasile şi Petre.

Cu kalaşnikovul în mână, trăgătorul zâmbi când prinse duba în cătarea armei. Degetul i se lăsă pe trăgaci. Mai erau douăzeci de metri până la felinarul cu lumină albă, palidă. Dintr-o dată, trecătorul întârziat se întoarse cu o mişcare bruscă spre stradă şi se lăsă într-un genunchi, întinse braţele împreunate înainte şi trase un încărcător întreg, foc cu foc. Primele gloanţe îl loviră pe cel cu kalaşnikovul. Unul în plină faţă şi alte două în piept. Trupul se lăsă moale şi căzu pe asfalt, chiar dacă un braţ din interior încercă să-l reţină. Mai mult, această priză întârziată l-a reţinut suficient încât să se rostogolească sub roata din dreapta spate. Dezechilibrată, maşina o luă spre stânga, şoferul încercând disperat să controleze volanul. Trecătorul răsuci braţele întinse urmând mişcarea maşinii, trăgând continuu. Al cincilea glonte lovi un pneu provocându-i explozia. Ultimele două loviră rezervorul de benzină al Volgăi deja răsturnate. O dogoare de foc se degajă instantaneu înghiţind maşina şi toţi ocupanţii ei. Două braţe au încercat să iasă prin geamul deschis, dar au căzut înapoi înghiţite de flăcări.

A doua maşină, cu parbrizul crăpat şi caroseria şuierând prin găurile provocate de gloanţe, tocmai ajunsese la locul dezastrului. În goană, trăgătorul de pe geam răsuci ţeava kalaşnikovului spre dreapta, înspre trecătorul ce schimba încărcătorul pistolului. Rafala lungă practic l-a tăiat în două. Apoi

Volga şi-a continuat urmărirea.

Vasile Gruşenco înregistră explozia cu surprindere şi speranţă. Îngerii păzitori încă erau aproape, îi protejau. Dar cine erau?

Maşina urmăritoare se apropia trăgând cu furie. Mai avea puţin şi îi va ajunge. Iar el rămăsese aproape fără muniţie. Cu regret, introduse ultimul încărcător. Doctorul continua să conducă nervos, trăgând de volan în stânga şi dreapta, de multe ori fiind pe cale să se răstoarne. Vasile nu mai trăgea. Şi Petre încetase focul. Stătea sprijinit de peretele dubei, aşteptând, cu mâna stângă în care încă ţinea pistolul încercând să-şi oprească hemoragia de la umărul drept. Aşteptau Volga să se apropie suficient de mult, deoarece a doua oară nu vor mai avea vreo şansă.

Trăgătorul îşi vântura kalaşnikovul în aer, triumfător. Se apropiau, încă puţin şi va fi momentul hotărâtor. Vasile introduse cartuş pe ţeavă, apoi schimbă o privire cu Petre. Poate era ultima luptă. Cea decisivă. Se ridică la geam şi întinse braţul cu pistolul, căutând să ochească cu grijă. Fiecare glonte era preţios. Trăgătorul îşi lăsase kalaşnikovul în jos, gata să-l aţintească spre duba care devenea tot mai aproape.

Dintr-o străduţă laterală ţâşni o maşină, un Ford Mondeo. Şoferul maşinii urmăritoare trase stânga pentru a evita coliziunea. Dar Fordul îi urmă mişcarea, ba chiar acceleră la maxim. Botul Fordului lovi aripa dreaptă a Volgăi împingând-o brutal spre trotuar şi tăcând-o să se izbească de zidul unei case. Din inerţie, Fordul se lipi cu laterala de dreapta Volgăi, strivindu-l pe trăgător între cele două maşini.

Din duba ce se depărta, Vasile văzu lucirile flăcărilor de la gurile ţevilor armelor automate, iar ţăcănitul sinistru al rafalelor îl ajunse din urmă. Din Ford, de pe locurile din spate şi din faţă, inclusiv al şoferului, fără să coboare geamurile, se trăgeau încărcătoare întregi de la nici o jumătate de metru în ocupanţii Volgăi. Se îndepărtaseră destul, dar încă se mai trăgea. În mod sigur, în Volgă nu mai supravieţuise nimeni.

Nici unul dintre cei care încercaseră să-l ucidă. Nu mai erau supravieţuitori şi deja ştia de ce nu s-a dorit să existe vreunul. Ca şi cum o perdea s-ar fi dat la o parte din faţa ochilor săi, a înţeles. A înţeles totul. Şi era atât de simplu şi clar!

Se lăsă pe podeaua rece de metal. Duba continua să

gonească în noapte, aerul rece şuiera prin găurile provocate de gloanţe, dar nu simţea nimic. Privi pistolul pe care continua să-l ţină în mâna încleştată, apoi ridică ochii spre Petre, care lăsase jos pistolul şi se ţinea de umăr. Sângele se scurgea încet printre degete. Aruncă o privire în faţă, spre doctorul care continua să conducă, mult mai calm. S-a descurcat bine, în ciuda acceselor de panică. Aşa se obţine botezul focului.

Zâmbi fără voie. Un zâmbet care îi lumină doar faţa, în timp ce ochii continuau să-i rămână preocupaţi.

— De ce râzi, Vasili? întrebă Petre cu un rictus chinuit.

Vasile îşi întoarse privirea spre el.

— Am înţeles totul. Maşina care ne-a salvat avea numere de corp diplomatic. Sunt sigur că este înregistrată pe ambasada României. Au riscat mult, dar fraţii noştri ne-au protejat, doar aşa am scăpat cu viaţă. Într-adevăr, nu suntem singuri.

Îşi lăsă capul pe tăblia rece. Ar fi vrut să poată dormi, măcar câteva minute. Dar glasul doctorului îl trezi la realitate.

— Unde mergem, Vasili?

Ce legătură ciudată se stârnise între ei, oameni care s-au cunoscut înainte atât de puţin, sau poate deloc, strânşi, în jurul unei idei legate de viitorul şi destinul acestui popor paşnic şi atât de încercat sub talpa unei ocupaţii atât de crude! Şi erau atâţia care nu vor apuca clipa izbăvirii, ca şi Grig, poate şi Ilie şi Victor şi atâţia şi atâţia morţi prin gulaguri sau chiar pe pământul lor, căzuţi pe linia Nistrului şi uitaţi de o conducere obedientă şi plecată vechilor asupritori!

— Nu ştiu, doar scoate-ne din oraş! răspunse apatic, cu gândurile departe.

— NU! se auzi o voce chinuită de pe scaunul de lângă doctor.

Vasile tresări şi se ridică pe jumătate. Dar vocea continuă cu autoritate:

— Nu ieşim din oraş!

Părea că Iuliu Halipa îşi aduna toate puterile ca să poată continua. În mod sigur, auzise toată discuţia de dinainte, dintre el şi Petre.

— Am învins! Faptul că ei ne vor pielea este cea mai bună dovadă! Mergem la sediul de campanie! Lupta voastră poate nu s-a terminat, dar de aici începe lupta mea!

— Eşti sigur, Iuliu?

Pe măsură ce vorbea, vocea lui Iuliu devenea tot mai clară şi

mai încărcată.

— Absolut sigur! Să fug acum înseamnă să recunosc o înfrângere care, de fapt, nu a avut loc! Mergem la sediul de campanie electorală! Lupta mea acum începe! Şi a întregului popor dintre Nistru şi Prut!

„Prut, râu blestemat!” gândi Vasile cu năduf. La privirea întrebătoare a doctorului în oglinda retrovizoare, aprobă scurt din cap.

XV

Mai 2014, ora 17.00
Bucureşti, sediul SRI

Tiberiu Enea izbi cu pumnul în masă.

— Şase morţi! Patru dintre ai tăi, Vlad! Nouă răniţi! Pe doi, cei mai grav, am reuşit să-i aduc în ţară peste graniţă. Unul este la spital la Iaşi, iar celălalt a fost transportat la Bucureşti pentru operaţie! Război pe străzile Chişinăului! Lupte de stradă, de parcă am fi în Bagdad sau Kabul! Ce mama dracului poate să însemne asta?

— Înseamnă că lucrurile merg înainte, asta înseamnă, făcu Vlad Sorescu. Ne aşteptam la lupte şi pierderi, doar am votat împreună pentru a ne implica! Crede-mă, regret fiecare căzut, mai ales că majoritatea erau dintre oamenii mei, cei din Brigada Antiteroristă, dar ce s-ar fi întâmplat dacă nu-i trimiteam acolo? Opoziţia ar fi fost eliminată, odată ce liderul ei ar fi murit, iar Moldova ar fi rămas pe mai departe o colonie rusească! Dar acum, mai există o şansă, deşi nu prea mare! Este problema noastră să o facem să izbândească! Iar pentru asta cred că vom suferi mult mai multe pierderi!

Răsuflă adânc, apoi continuă:

— Am intrat în joc. Aşteptările sunt mari, dar până a ajunge unde ne dorim este cale lungă, presărată cu multe sacrificii! După câte simt eu, vor fi mult mai multe jertfe de sânge românesc până ne vom atinge ţinta. Dar ce spune guvernul comunist de la Chişinău?

— Organele de presă vorbesc doar de o luptă între două grupuri mafiote, iar poliţia a intervenit la timp. Nu ştiu cum, din moment ce ore bune nu ne-a deranjat nimeni! Ne-am ridicat toţi morţii şi răniţii, ba chiar trei dintre morţii celorlalţi, în speranţa că i-am putea identifica. Am curăţat chiar şi casa obiectiv, adăpostul lui Halipa. Nu zic, inamicul, conform datelor de la poliţie, a lăsat cam paisprezece cadavre în urmă. Dar am o sursă în poliţia de la Chişinău care se jura că au ridicat douăzeci şi doi de morţi de la locul acţiunii. Fără cele două maşini pline incendiate, care pentru ei sunt cazuri separate. Eu zic ca nebunul ăsta al tău, cum îl cheamă, Cristea, este principalul vinovat! A dat ordin de anihilare a agresorilor şi asta a dus la mai multe victime decât era cazul!

— Ba eu cred că a procedat corect! Din moment ce era pe ei, doar nu ar fi trebuit să-i lase să plece, iar mâine să se lupte din nou cu ei, poate în condiţii mai puţin favorabile! Unde mai pui că cei ce ar fi scăpat ar fi putu să-i ia din nou urma lui Halipa! Pur şi simplu a executat ordinele, dar, mai mult decât atât, a gândit cu un pas înainte.

— Fără doar şi poate, interveni Damian, este o rată de pierderi de unu la patru, deci ne-am descurcat foarte bine. Fără a mai lua în calcul că Iuliu Halipa a scăpat şi acum dă comunicate de la sediul de campanie. Deci, avem deja o victorie tactică!

— Da, dar a trebuit să fac nişte eforturi extraordinare să şterg urmele! Şi nu ştiu pentru cât timp! Maşina care l-a scăpat pe Halipa în final era a ambasadei noastre, pur şi simplu nu am avut de ales! I-am luat numerele de înmatriculare şi am incendiat-o alături de cea a agresorilor, dar rămân seriile ştanţate, la o examinare mai atentă ne vor putea da de gol! Astăzi ambasada va declara maşina furată, nu ştiu cât va ţine!

Sorescu interveni pentru a păstra calmul:

— În câteva zile, pur şi simplu nu va mai conta! După cum decurg lucrurile, în trei sau patru zile vom putea avea o perspectivă clară. Iar atunci, nu va mai conta. Vom fi câştigători sau învinşi. Chestia cu maşina în plus sau în minus, chiar nu mai contează. Totuşi, cine erau agresorii, ştim ceva?

— Transnistreni, fără doar şi poate. Batalionul „Delfin” sau” Dniestr”, probabil. Trupele de şoc ale Tiraspolului, aceleaşi care au luptat ca voluntari împotriva georgienilor în Abhazia.

— Dacă astea sunt trupele lor de şoc, impresia lăsată de ei este deosebit de încurajatoare, interveni Puşcaş.

— Să nu ne grăbim, zise Dăianu. Este foarte adevărat că nu se ridică la nivelul trupelor speciale ruseşti, deşi în mod sigur sunt echipate şi antrenate de acestea. De data asta, au fost luaţi prin surprindere. Pur şi simplu, nu se aşteptau la o asemenea ripostă. Nu erau pregătiţi pentru asta. Nu cred că data viitoare va fi la fel de uşor.

— Profesorul are dreptate aici, zise Enea. Noi am observat că îl urmăreau pe Halipa, pe când ei în mod sigur nu ne-au detectat. Au pornit să-l termine fără să-şi ia măsuri suplimentare de siguranţă. Pe noi ne-a ajutat faptul că i-am luat prin surprindere, că am edificat un dispozitiv de protecţie bine pus la

punct. Dotarea noastră a fost net superioară. Am avut arme cu lunetă, dispozitive cu vedere pe timp de noapte, la nici unul dintre morţii lor nu am găsit aşa ceva. Totuşi, ne-au pus probleme, au reuşit să pătrundă şi să fie foarte aproape de a-şi atinge ţinta, mai ales în timpul fugii lui Halipa. Şi în mod sigur, câţiva tot au reuşit să scape.

— Dar faptul că au trimis atâţia oameni să elimine unul singur apărat de o mână de amatori spune multe, chiar dacă ei nu erau cu adevărat profesionişti. Înseamnă că se tem al dracului de tare de acest Iuliu Halipa!

— Mai înseamnă ceva foarte important. Înseamnă că opoziţia a învins în alegeri şi se pregăteşte o altă revoluţie, ziceţi-i cum vreţi, a trandafirilor, portocalie sau, mai degrabă, roş-galbenă-albastră!

— Da, ai dreptate, profesore! Tibi, ce ai găsit în casă?

— Nu mare lucru. Au fost doi inşi care au acoperit retragerea lui Halipa şi şi-au vândut scump pielea. Unul e mort şi celălalt rănit destul de serios. Au fost anihilaţi cu o grenadă. L-am luat pe rănit şi îl tratăm într-o casă secretă alături de răniţii noştri. Va trăi, este tânăr şi în putere, are în jur de douăzeci de ani. Am luat şi doi prizonieri răniţi pe care îi vom trece noaptea asta în ţară. Aşteptăm multe informaţii de la ei.

— Deci, până acum, veşti îmbucurătoare sau, mai degrabă, dătătoare de speranţe! Halipa va trebui protejat în continuare, dar acum devine mai complicat. Este la sediul de campanie electorală, un loc public, va veni în contact cu o grămadă de oameni. Nu prea avem cum să-l protejăm discret.

— Atunci va trebui să luăm legătura cu el! zise Dăianu. Pur şi simplu abordaţi-l şi spuneţi-i situaţia. Este un tip inteligent, oricum cred că şi-a dat seama că nu a scăpat cu viaţă deoarece agresorii săi au început brusc să tragă unul în altul!

— Am fost convins, profesore, că îţi meriţi salariul suplimentar de consilier SRI! exclamă Sorescu. Tibi, te ocupi de problemă? Cristea şi băieţii lui rămân la dispoziţia ta.

— OK, am să-l trimit pe Bogdan Doicu, dar discret, deoarece poate este o figură prea cunoscută în zonă. Dar ar trebui ca România, nu numai noi, să ia atitudine. Ne-ar trebui un comunicat al Ministerului Afacerilor Externe, o declaraţie publică a ambasadorului, ceva care să arate că îl susţinem şi să dea curaj poporului să lupte pentru validarea rezultatului corect al

alegerilor.

— Da, aşa e, dar asta numai după ce guvernul de la Chişinău va anunţa rezultatul trucat, bineînţeles. Va trebui să riposteze mai întâi Halipa şi abia apoi noi îl vom susţine. Va trebui să vorbim cu preşedintele şi cu toţi factorii politici cu influenţă. Până acum, observ că v-aţi făcut treaba în privinţa asta, cam tot spectrul politic este unanim în privinţa Republicii Moldova.

Sorescu zâmbi căutând privirea lui Puşcaş.

— Unii dintre noi poate au luat-o prea în serios, nu-i aşa, Titi?

— Ce vrei să spui? tresări Puşcaş.

— Discuţia ta de dimineaţă cu colonelul Sam Harrison. Ai uitat că ţi-am pus dispozitive de ascultare? Îmi pare rău că nu am pus şi ceva pentru înregistrare video! Ce n-aş fi dat să-i văd mutra lui Harrison atunci când i-ai dat „lista de cumpărături”! Mai ales când i-ai spus că nimic de pe listă nu este negociabil, nici măcar cantităţile. Iar dacă nu este de acord, să caute pe alţii dispuşi să ocupe Transnistria pe ochi frumoşi!

— N-am făcut altceva decât să cer armament modern american pentru trupele noastre! se apără Puşcaş. Dacă facem o treabă pentru americani, e drept că şi pentru noi în acelaşi timp, din toate punctele de vedere, măcar să beneficiem de tot ce-i mai bun! Mai ales că trupele noastre încep să se mişte foarte discret spre Prut! Unde mai pui că acele cantităţi de pe listă erau rezonabile, nu am vrut să sar calul!

— Foarte corect, nimeni nu te acuză pentru asta!

— Ce a zis Harrison? întrebă grăbit Damian.

— A plecat capul, a luat lista şi a zis că va vedea ce poate face.

Toţi izbucniră în râs, mai puţin Puşcaş care se uita nedumerit în jur. Ba chiar Dăianu, aflat în imediata apropiere a lui Puşcaş, îi trase o palmă amicală peste spate.

— Pariez că în maxim o săptămână tot ce ai cerut va fi în depozitele noastre! Bănuiesc că ai şi negociat nişte preţuri bune, nu?

— Ce preţuri, făcu Puşcaş naiv, le-am cerut ca şi donaţie!

Damian aproape că se înecă de râs. După câteva secunde, reuşi să îngaime:

— Ziceai că nu te pricepi la afaceri! Pe de-o parte vinzi o grămadă de armament georgienilor, pe de altă parte obţii armament modeen gratuit de la americani! Ce mai, eşti un

adevărat samsar!

Puşcaş rămase cu mâna ridicată în aer.

— Drace, am uitat de colonelul Turashvili! Ţinând cont de noile probleme şi necesităţi ale armatei, nu cred că am să-i dau tancurile şi restul! Poate vom avea nevoie de ele!

Râsetele se potoliră ca prin farmec lăsând loc unei tăceri apăsătoare. Primul care interveni a fost tot Dăianu.

— Eu cred că trebui să le dai şi cât mai repede!

— Aşa este, completă Sorescu. Îţi rămân peste patru sute de tancuri TR-85 în ţară, iar întărindu-i pe georgieni, poate vom reuşi să scădem presiunea asupra Moldovei din Transnistria. Va trebui să reîncepem producţia de tancuri încă de mâine, e mai bine să avem rezerve suficiente şi încă suntem sub prevederile tratatului de la Viena, cu privire la nivelul armamentului. Cu echipajele stăm încă destul de bine. Dacă colonelul georgian are dreptate, ruşii vor fi nevoiţi să-şi împartă ajutorul în două, ceea ce nu poate fi decât în beneficiul nostru. Mai mult, transportul de tancuri va trebui să plece cât mai curând. Titi şi tu va trebui să ne ajuţi! Ce zici, Tiberiu, îi dăm drumul?

Tiberiu Enea aprobă grav.

XVI

Mai 2014, ora 10.45
Chişinău

Mulţimea s-a strâns în jurul Parlamentului de mai bine de două ore. Aştepta tăcută, fără a se manifesta în vreun fel, doar aştepta. Cu fiecare minut ce trecea, rândurile se îngroşau tot mai mult. Zeci şi sute de oameni preocupaţi păşeau pe străzile ce convergeau în piaţă şi se alăturau mulţimii ce creştea continuu ca o masă amorfă şi ameninţătoare. O energie potenţială extraordinară se acumula treptat, părea că ar fi fost de ajuns o scânteie să pentru ca mulţimea să se dezlănţuie. Întocmai ca nişte nori grei, întunecaţi, încărcaţi de furtună, tot aşa părea şi mulţimea ale cărei rânduri se îngroşau cu fiecare cetăţean care i se alătura. Şi fiecare cetăţean aducea tot mai multă energie a cărei intensitate părea că începe să se îndrepte spre un punct critic. Şi energia fiecăruia părea că se hrăneşte din mentalul mulţimii ca şi masă tăcută şi ameninţătoare.

Părea că nimic nu a provocat această aglomerare de oameni. Dar, totuşi, au existat doi factori care au amorsat lucrurile spre un deznodământ ce acum părea pe muchie de cuţit. De o parte mulţimea ce creştea din ce în ce mai mult, pe de alta, forţele de ordine ce de asemenea îşi sporeau tot mai mult efectivele. La început au fost doar câţiva poliţişti îngrijoraţi, dar pe măsură ce numărul oamenilor ce înconjurau parlamentul creştea, au început să apară şi alte forţe de ordine. Camioanele au început să descarce în număr din ce în ce mai mare jandarmi înarmaţi cu bastoane şi scuturi de plexiglas. Câteva tunuri de apă au fost parcate în apropiere. Dar mulţimea continua să crească. Atunci au apărut şi unităţi militare, poziţionate undeva în lateral, cu soldaţi tineri şi speriaţi, în mod sigur recruţi cu doar câteva luni de armată.

Primul factor, cel care a iniţiat, de fapt, evenimentele, a fost anunţarea rezultatelor finale ale alegerilor, în seara precedentă. Puterea comunistă şi-a anunţat triumfalist victoria, cu un procent de peste şaizeci la sută. Poate ar fi putut fi acceptat rezultatul, dacă un comunicat de la sediul de campanie al opoziţiei nu ar fi contestat imediat rezultatul anunţat. Liderul opoziţiei, Iuliu Halipa, într-o declaraţie preluată de toate posturile occidentale de radio şi televiziune, a anunţat propria

victorie, în urma numărării paralele a buletinelor de vot, în sprijinul afirmaţiilor sale aducând şi rapoartele puţinilor observatori occidentali care au avut acces doar la unele secţii de votare. Contestarea sa era cu atât mai fermă şi mai credibilă, cu cât el era supravieţuitorul unei tentative de asasinat căreia îi căzuseră victimă ceilalţi lideri, iar acum denunţa o nouă tentativă de care abia scăpase. Mai mult, cerea sprijinul tuturor celor care credeau în viitorul democratic al Republicii Moldova, înconjurându-i să împiedice prin demonstraţii paşnice accesul aşa-zişilor noi aleşi în Palatul Parlamentului, programat a doua zi la ora unsprezece. Declaraţia sa a fost reluată de mai multe ori de posturile occidentale şi dată din jumătate în jumătate de oră de cele româneşti, dar total ignorată de cele moldoveneşti sau ruseşti. Totuşi, rezultatul era vizibil la începutul zilei care se putea dovedi decisivă pentru viitorul Republicii Moldova.

Întrebarea era cât va dura şi cum se va termina. Va fi o reeditare a revoluţiei oranj de la Kiev în 2004, sau va eşua înăbuşită ca şi la Andijan, în Uzbekistan? Sau se va lăsa cu vărsare de sânge, dar va învinge, ca în România în decembrie 1989, sau chiar ca şi în Moldova în aprilie 2009?

Acestea erau întrebările care şi le puneau atât demonstranţii, cât şi cei chemaţi să le reprime mişcarea, poliţişti, jandarmi sau militari. De asemenea, la fel se întrebau cei din conducerea moldoveană, dar şi factorii de decizie din politica românească, precum şi occidentalii, chiar şi ruşii analizau fenomenul. Şi totul era aici, de faţă, gata să se întâmple. Mulţimea neînarmată, având de partea ei doar dârzenia şi hotărârea şi trupele de menţinere a ordinii, precum şi cele de apărare, devenite fără voie forţe de represiune.

Ora unsprezece se apropia cu repeziciune. Toate canalele puterii anunţaseră că la această oră se vor prezenta în Parlament noii deputaţi aleşi pentru a depune jurământul. Faţă de cine, se întrebau majoritatea demonstranţilor. Faţă de Maica Rusia? Maica lor?! Dar nu a noastră! Vociferările începură, mai întâi izolate, apoi din ce în ce mai grupate, în scurtă vreme, se transformară în lozinci, repetate la unison de întreaga masă de demonstranţi, care atinsese cifra de câteva zeci de mii. Lozincile de contestare a alegerilor deveniră în scurtă vreme mult mai radicale, culminând cu refrenul demonstraţiilor din urmă cu câteva zile, scandat la unison din zeci de mii de piepturi:

În această atmosferă îşi făcură apariţia primele maşini Mercedes ce-i aduceau pe noii parlamentari ai puterii la locul de muncă. Prima maşină ezită, apoi opri la intrarea în piaţă, puţin la dreapta pentru a lăsa loc maşinii următoare. Se părea că nu se aşteptau la o astfel de primire. Comandantul forţelor de ordine alergă în întâmpinarea lor, bâiguind câteva explicaţii. Se vedea că nu era în apele lui. După ce dădu raportul aplecat slugarnic spre geamul din spate al primei maşini, ascultă atent şi respectuos ceea ce i se transmitea de acolo. În timp ce primea instrucţiunile de la factorul politic ce părea a fi cel decizional, coloana vertebrală i se curbă mult mai mult, iar privirea părea să i se fi fixat undeva la nivelul vârfurilor pantofilor. După câteva minute îndelungi, bâgui câteva vorbe, apoi duse mâna la chipiu în aceeaşi umilă poziţie. Imediat după aceea, se îndreptă şi alergă spre forţele de ordine răcnind comenzi din toţi rărunchii. Totuşi, nu reuşi să acopere vuietul mulţimii ce continua să scandeze. Când a ajuns în dispozitiv, a început să urle comenzi, îmbrâncindu-şi subordonaţii ce îi duceau la îndeplinire ordinele cu suficientă solicitudine.

Aceste ordine începură să circule prin lanţul de comandă până la ultimul rând al forţelor de ordine. Prima linie, formată din jandarmi înarmaţi cu bastoane de cauciuc şi cu scuturi, îşi începu avansarea precaută spre masa de demonstranţi ce ocupau mai mult de jumătate din piaţă. Un cor de huiduieli veni instantaneu ca şi reacţie dinspre mulţimea comasată. Pe măsură ce scutierii înaintau şovăielnici, huiduielile mulţimii creşteau în intensitate. Totuşi, înaintau umăr la umăr, îmboldiţi de ordinele răstite ale superiorilor împrăştiaţi printre rândurile dese. Cu capetele acoperite de căşti, cu vizoarele de plexiglas coborâte spre a le proteja feţele, izbeau ritmic cu bastoanele în scuturi în scop de intimidare. Sau de încurajare, deoarece ei păreau mai intimidaţi decât mulţimea ce-i huiduia.

— Filmezi totul? întrebă Peter Flare spre Gordon, din colţul pieţei, acolo unde majoritatea corespondenţilor îşi găsiseră un loc mai ferit, dar totuşi cu o bună vizibilitate.

— Nimic nu-mi scapă, şefule! reacţionă acesta.

— Dă-i bătaie! zise Flare privind spre cele două forţe gata de înfruntare, deasupra cărora parcă putea întrezări un premiu Emmy gata să fie atins cu mâna. Era atât de aproape.

Scutierii înaintau compact, dar erau prea puţini pentru a face front cu întreaga mulţime. Rolul lor iniţial era doar să deschidă calea pentru maşinile parlamentarilor spre intrarea principală, spre a dovedi lumii întregi că alegerile din Republica Moldova au fost corecte şi au avut ca final logic instaurarea noului parlament legitim. Pentru a suplimenta numărul redus de scutieri, pe flancurile lor au fost împinşi militarii în termen, tineri şi neexperimentaţi, infanterişti aduşi mai mult cu scop de descurajare, deloc antrenaţi pentru astfel de misiuni. Împinşi şi ei de către ofiţeri, înaintau ţinându-şi armele automate de-a curmezişul pieptului, şovăielnici, aruncând priviri speriate într-o parte sau alta, parcă neştiind ce au de făcut. Cu fiecare pas înainte deveneau tot mai ezitanţi.

Scutierii continuau să avanseze bătând ritmic în scuturi, din ce în ce mai tare. Erau la mai puţin de cincizeci de metri de mulţimea ce fremăta furioasă, huiduindu-i şi fluierându-i. În urma lor, camioanele cu tunuri de apă se puseseră şi ele în mişcare.

— Încă puţin şi se vor izbi! mormăi Peter Flare.

Dintr-o dată, din rândurile mulţimii se desprinse un om în scaun cu rotile care înaintă grăbit spre linia scutierilor, atât de repede cât îi permiteau braţele care împingeau roţile greoaie. În urma lui, încercând să-l ajungă, alerga un tip masiv îmbrăcat într-o uniformă de poliţist. Cel în scaunul cu rotile striga ceva de neînţeles spre scutierii ce avansau. Se opri undeva la mijlocul spaţiului rămas liber, gesticulând cu amândouă mâinile. Peter Flare îl recunoscu cu greu pe Iuliu Halipa. Poliţistul îl ajunse din urmă şi apucă mânerele scaunului încercând să-l ducă înapoi la adăpost în rândurile mulţimii, în ciuda opoziţiei lui Halipa.

Linia scutierilor avansa, era la nici douăzeci de metri de cei doi. Dintre ei se desprinse în fugă un ofiţer cu un baston în mâna dreaptă. Se năpusti cu furie spre omul neajutorat din scaun. Văzând pericolul, poliţistul se interpuse recepţionând lovitura în spate. Icnind de durere, căzu în genunchi, scăpând mânerele scaunului. Doi scutieri rupseră linia fugind spre locul altercaţiei. Restul companiei continua să avanseze precaut, lovind scuturile în ritm accelerat. O nouă lovitură de baston în ceafa poliţistului îl culcă la pământ. Satisfăcut, ofiţerul ridică bastonul gata să coboare o lovitură năpraznică asupra lui Halipa, neajutorat în scaunul cu rotile. Bastonul îşi începu cursa

descendentă spre capul lui Iuliu Halipa, când scutul unuia dintre jandarmii ce alergaseră înainte se interpuse. Lovitura răsună sec pe suprafaţa de plexiglas deviind forţa izbiturii lateral. Jandarmul scăpă scutul din mână, dar al doilea, venind în fugă din urmă, izbi cu sete capul superiorului cu bastonul de cauciuc. Ofiţerul căzu în nesimţire.

Un vuiet imens veni dinspre mulţimea surprinsă de rapiditatea derulării evenimentelor. Pas cu pas, începură să înainteze, iar scutierii să şovăie, ba chiar să dea înapoi. Unul dintre jandarmii salvatori împinse scaunul cu rotile înapoi în rândurile masei revoltate, urmat îndeaproape de cel de-al doilea ce purta cu greutate pe umeri trupul leşinat al poliţistului, îngerul păzitor al lui Halipa. Rândurile compacte se închiseră în urma lor.

— Sper că ai filmat totul! ţipă Peter Flare surescitat.

— Absolut, şefule! răspunse Gordon cu ochii în cameră.

— Sper, că altfel te omor cu mâna mea, cât îmi eşti tu de prieten, murmură Peter pentru sine.

Drama era departe de a se fi încheiat. Cele două forţe, pe de-o parte rândul de scutieri şi bastoane, pe de alta, cetăţeni furioşi cu mâinile goale, erau la nici treizeci de metri una de alta. Şi avansau. Mânia mulţimii se alimenta din interiorul ei, din fiecare cetăţean ce devenea din ce în ce mai radical pe măsură ce individualitatea i se pierdea tot mai mult în imensitatea masei de oameni, pe când teama forţelor de ordine prea puţin instruite, formate din tineri ce-şi satisfăceau stagiul militar fără tragere de inimă, creştea în ciuda ordinelor din ce în ce mai disperate ale comandanţilor.

Din partea laterală a scutierilor, din rândul soldaţilor în termen ce le susţineau flancurile, se desprinse un locotenent urmat de doi soldaţi ce începu să strige şi să gesticuleze spre scutieri, în timp ce alerga în spaţiul rămas între cele două forţe opuse. În timp ce fugea, făcea gesturi disperate spre scutieri cu ambele braţe să se dea înapoi, vocea fiindu-i acoperită de vuietul crescând al mulţimii, în urma sa, cei doi soldaţi cu armele la piept îl imitau.

Peste vuietul mulţimii se suprapuse ţăcănitul sec al unei arme automate. Unul dintre soldaţii ce alergau în urma locotenentului se răsuci şi căzu într-un lac de sânge. O nouă rafală şi câteva trupuri din fruntea demonstranţilor se rostogoliră la pământ,

unul dintre ei urlând în timp ce se ţinea cu amândouă mâinile de pântece.

Câteva secunde totul se opri şi o linişte de moarte se lăsă peste piaţă. Nimeni nu îndrăznea să facă vreo mişcare. Scutierii rămăseseră ca de piatră, cu ochii la masa adversă ţintuită pe loc. Locotenentul se apropia cu teamă de cel căzut.

Liniştea a fost străpunsă de un murmur. Un murmur ce se ridica din rândul mulţimii, la început câţiva inşi, apoi tot mai multe voci adăugându-se. Era ca o reacţie în lanţ, pe măsură ce ajungea mai departe, tot mai multe voci i se adăugau. Era un cântec, un simplu cântec. Dar în el zăceau energiile unui neam întreg, vitregit şi oropsit, călcat de atâtea ori de valurile istoriei, dar tot de atâtea ori ridicându-se şi izbândind. „O enigmă şi un miracol, poporul român” a scris Gheorghe Brătianu, marele istoric ce a sfârşit în închisoarea de la Sighetu Marmaţiei, ucis de comunişti în 1953. Iar miracolul era pe cale să se producă printr-un cântec, compus de Alecu Russo în timpurile tulburi ale revoluţiei de la 1848.

Pe când se termina prima strofa, toţi demonstranţii din piaţă îl murmurau. La a doua strofă, vocile deveniseră mai clare, urcând în crescendo. Comandanţii forţelor de represiune urlau ordine acoperite de imensul glas al celor peste o sută de mii de oameni strânşi în piaţă. Erau acum ca o singură voce care domina totul înjur. Câţiva militari îşi scoaseră căştile şi plecară capetele, parcă reculegându-se şi gândindu-se pe ce cale să apuce, dar nici unul dintre scutieri. Privirile altora, mai ales ale unor ofiţeri, deveniră mai încrâncenate şi încărcate de ură. Părea că acest cântec intonat de o asemenea adunare umană le trezeşte o ură viscerală împotriva a tot ce înseamnă sau exprimă acest simplu cântec.

Cu fiecare vers, creştea în intensitate. A doua strofă se apropia de sfârşit. Primul vers al celei de-a treia strofe a fost practic urlat, iar cei din primele rânduri au făcut un pas înainte, urmaţi îndeaproape de ceilalţi. Un pas şi încă un pas. Scutierii au dat semne de ezitare, iar acest lucru a fost hotărâtor. Ca un singur om, mulţimea s-a năpustit înainte. „Acum ori niciodată” scandau zeci de mii de oameni ce se năpusteau cu mâinile goale asupra scuturilor de plexiglas clădite ca un zid în calea lor. Primul val s-a izbit ca o maree furioasă de stânci, iar bastoanele au intrat în acţiune. Primii au căzut la pământ, dar următorii au

ajuns mai aproape, sfărâmând lanţul subţire de scutieri şi aruncându-se spre cel de-al doilea rând.

Şi cântau în continuare „Deşteaptă-te române!”.

Mai 2014, ora 16.00
Braşov

Al treilea tanc TR-85M săltă pe rampa de încărcare, se răsuci cu nouăzeci de grade, avansă doi metri şi rămase nemişcat pe platforma deschisă a vagonului de cale ferată. Imediat, câţiva militari săriră să-l ancoreze solid, în aşa fel încât să stea imobil pe durata transportului. Alţi doi săriră să-l acopere cu o plasă de camuflaj, în aşa fel încât să-l poată ascunde de priviri indiscrete. Al patrulea tanc porni motorul, gata să urce şi el.

Maiorul Armând Morun privea de la distanţă eforturile căpitanului Ghinea, responsabil cu logistica, să pună lucrurile în mişcare. Nu îl invidia deloc, deoarece nu era un lucru uşor să deplasezi un întreg regiment de blindate spre o nouă destinaţie. Căci acest lucru nu însemna doar să deplasezi nişte tancuri din punctul A în punctul B, ci o problemă mult mai complicată. Pentru fiecare tanc, în spatele său stă o întreagă echipă care îl face să funcţioneze. Acest mastodont impresionant în reportajele TV consumă o impresionantă cantitate de motorină şi are nevoie de o multitudine de piese de schimb şi de mentenanţă. Iar echipajele care furnizează toate aceste nevoi trebuie să se deplaseze imediat în urma eşalonului de tancuri, să fie aproape când unul dintre ele va avea nevoie de combustibil sau de vreun şurub. Iar asta însemna un adevărat lanţ logistic, numai pentru deplasarea pe timp de pace, pentru vreun simplu exerciţiu. Pe timp de război, lucrurile se complicau înzecit.

De aceea nu îl invidia pe căpitanul Ghinea, deoarece ordinele lor de deplasare îi aduceau nu departe de o zonă care putea deveni una de conflict şi unde ei ar trebui să fie gata să intervină. Iar ca tancurile lor să fie operaţionale, căpitanul Ghinea trebuia lăsat să-şi facă treaba aşa cum ştia el mai bine. Chiar şi încărcarea lor în vagoane trebuia lăsată pe mâna lui, deoarece el ţinea în mână graficele de deplasare ale tuturor eşaloanelor, de la tancuri la vehicule de cercetare şi cisterne de

combustibil, precum şi echipajele şi cei de la mentenanţă, de la soldaţi la maiştri militari, ofiţeri şi subofiţeri.

De nicăieri apăru lângă el căpitanul Andrei Ruţă, comandantul companiei 1 de tancuri. Fără să zică nimic, privea alături de superiorul său încărcarea tancurilor pe platformele vagoanelor. La un moment dat, fără nici o introducere, căpitanul Ruţă întrebă:

— Pornim din nou la luptă, domnule maior?

Morun suspină lung înainte să răspundă.

— Sper că nu, Andrei, sper că nu!

Luptaseră împreună pe frontul „Dobrogea” împotriva ucrainenilor şi văzuseră amândoi destulă moarte atunci. Era o zicală că nimeni nu îşi doreşte mai puţin un război decât soldatul care a văzut deja unul. Totuşi, ordinele primite de la centru aveau o nuanţă cum că ceva s-ar putea, totuşi, întâmpla. Deşi ei sperau că nu va fi cazul.

— Dar dacă…

— Atunci ne vom face datoria ca şi până acum, căpitane! i-o tăie scurt maiorul. Până la Iaşi mai e cale lungă, poate se vor lămuri şi rahaturile astea politice. Dar nu e treaba noastră, nu-i aşa?

Căpitanul Ruţă aprobă din cap.

Patru sute de kilometri mai la nord, în Maramureş, colonelul Tomoioagă îşi încărca şi el tancurile în vagoane cu direcţia est. Privi o clipă spre munţii pe care îi apărase împotriva invaziei ucrainene nu cu prea mult timp în urmă, apoi sări în primul vagon compartimentat.

Mai 2014, ora 19.30
Iaşi

Efectivul militarilor din cazarma batalionului 151 infanterie din Iaşi crescuse considerabil în ultimele douăsprezece ore. „Lupii negri”, supranumiţi aşa în timpul misiunilor de luptă din Irak şi Afghanistan, la început asistaseră nedumeriţi la valul de intruşi ce le invadase spaţiul considerat până acum oarecum personal. Dar, dându-şi seama că noii veniţi erau cam de aceeaşi categorie cu ei, veterani încercaţi, atât în timpul misiunilor din străinătate, cât şi în ultimul război împotriva ucrainenilor,

legăturile au început să se lege cu uşurinţă, chiar dacă erau din colţuri diferite ale ţării. Ofiţerii au început să discute între ei la mesele de la popotă şi în scurtă vreme şi simpli soldaţi au început să fraternizeze cu uşurinţă. Ieşenii le-au pus la dispoziţie musafirilor spaţiu în dormitoarele lor şi chiar dacă erau înghesuiţi, nimeni nu a avut de ce să se plângă. Din discuţii şi informaţii disparate, toţi au înţeles că o nouă misiune deosebită îi aştepta pe toţi, iar cel căruia îi ofereai cu dărnicie patul şi dulapul, sau chiar un loc în care să-şi poată întinde un sac de dormit, poate în curând îţi va salva viaţa, atunci când va veni timpul. Iar timpul părea destul de aproape, iar ei concluzionară că, fără îndoială, avea legătură cu evenimentele recente de la Chişinău.

În biroul comandantului, maiorul Gheorghe Rădulescu, se aflau de mai bine de o oră trei colonei cu care acesta discuta cu înfrigurare. Uzanţele militare fuseseră lăsate demult deoparte, aşa că cei patru puteau vorbi liber, totuşi arătându-şi distincţia şi respectul unor soldaţi trecuţi prin grele încercări pe câmpul de luptă.

Colonelul care conducea discuţia era Mircea Damian, şeful contrainformaţiilor militare. După o scurtă informare, acesta desfăşură pe masă o imensă hartă şi începu să indice cu mâna porţiuni întinse, adresându-i-se mai ales celui din stânga sa, colonelul Virgil Pintea. Acesta, conducător în trecut al unui întreg front în timpul ultimului război, frontul „Dobrogea”, reuşise să întoarcă rezultatul luptelor, poate tocmai de aceea fusese ales de superiorul său, generalul Constantin Puşcaş, să preia comanda tuturor trupelor din Moldova. Colonelul Pintea aproba din cap, dar venea cu completări arătând diferite zone şi trasee, însemnând din loc în loc puncte şi săgeţi cu un marker albastru. Din când în când îşi arunca ochii asupra dispunerii şi mărimii unor însemne cu verde de dincolo de o linie şerpuită de la nord la sud, simbolizând graniţa dintre România şi Republica Moldova, râul Prut. Nu dorea să recunoască, dar mult mai mult îl îngrijorau formele roşii simbolizate de unităţile militare grupate la est de Nistru, în Transnistria. Deoarece unităţile verzi puteau fi sau nu inamice, sau poate puteau deveni amice la un moment dat, dar cele roşii erau în mod sigur inamice.

Pentru colonelul Virgil Pintea războiul nu reprezenta o necunoscută, condusese înainte operaţiunile de pe un întreg

front devenit la un moment dat critic, dar era oarecum surprins de ceea ce i se dezvăluia în aceste momente. Ştia de multă vreme că Statul Major General avea planuri pregătite din timp pentru mai multe tipuri de ameninţări la adresa securităţii naţionale, dar, ca fost ofiţer din cadrul acestui sistem, nu crezuse niciodată că ar putea avea vreodată misiunea de a le duce la îndeplinire. Abia atunci când a fost promovat ca şi conducător al ostilităţilor în teren şi-a dat seama de diferenţe. Una era să concepi planuri de acţiune, alta era să le pui în practică, mai ales când asupra ta acţionau o mulţime de factori aleatorii, pe care mulţi analişti militari îi denumiseră „fog of the war”, sau ceaţa războiului. Iar acum, i se dezvăluiau pentru prima dată nişte planuri de acţiune concepute de Statul Major, asupra cărora el nu avusese habar până atunci. Probabil, în activitatea sa în Statul Major, nu ajunsese până acolo, la acel nivel, încât să poată cunoaşte totul referitor la planurile de apărare a ţării în funcţie de diferiţi factori care puteau interveni oricând.

Totuşi, ca militar român, era oricând gata să-şi facă datoria acolo şi când ţara sa i-o va cere. Iar acum i se dezvăluiau nişte planuri care prevedeau un război pentru care el nu se pregătise, cel puţin nu încă. Iar numirea sa, în urmă cu nici şase ore, ca şi comandant al regiunii de est, cu responsabilităţi extinse asupra a tot ce ar putea să se dezvolte în acea regiune, mai ales din exterior, nu putea decât să-l facă să-şi pună nişte semne de întrebare suplimentare. Dar acum, acest colonel Damian, pe care totuşi îl cunoştea vag, din vedere, a sosit tocmai acum ca să-i ridice în mare măsură vălul asupra situaţiei de ansamblu. În urmă cu câteva ore primise un ordin scris de la Statul Major General, semnat de generalul Constantin Puşcaş, în care, pe lângă o scurtă informare, avea ca şi o notă scurtă sugestia de a se întâlni la Iaşi cu şeful informaţiilor militare, colonelul Mircea Damian şi de a lua notă de noile dispoziţii trasate de superiori. Iar aceste dispoziţii erau cu totul surprinzătoare, după cum avea să afle în cursul acestei întâlniri. Dar el, ca un bun militar, luă la cunoştinţă totul fără să crâcnească, dar nu se abţinu să nu vină cu sugestii şi completări. Era un plan îndrăzneţ, tocmai de aceea părea să aibă şanse de reuşită, în cazul în care vor primi undă verde. Dar acceptul pentru acest ordin de pornire stătea doar în mâna factorilor politici, după cum ţinea să sublinieze chiar

colonelul Mircea Damian.

Deşi oarecum frustrat de felul în care îi parveniseră informaţiile, nu prin filiera obişnuită, colonelul Pintea intui încrederea generalului Puşcaş prin faptul că i s-a alocat o astfel de misiune dificilă, precum şi responsabilitatea imensă ce atârna pe umerii săi. Oricum, nu era pentru prima dată. Aplecat asupra hărţilor, vorbea ca pentru sine însuşi.

— Punctele de trecere s-ar putea să fie insuficiente. Dacă este să mizăm pe viteză, aş trece Prutul prin încă cel puţin două locuri. Surpriza şi rapiditatea sunt cheia unui astfel de demers, iar capacităţile de manevră ar creşte simţitor.

— Bine, pregăteşte amendamentele şi transmite-le generalului Puşcaş. Cât mai repede. Nu se ştie de cât timp dispunem, iar noi încă suntem doar în faza de a ne aduna trupele. Poate vom avea nevoie de ele, poate nu. Depinde de reacţiile celorlalţi.

— Când estimaţi că va trebui să trecem la acţiune?

— Nu înainte de a primi ordin direct de la Şeful de Stat Major, iar el de la preşedinte. Până atunci nu trece nimeni Prutul!

Damian se întoarse spre cel de-al treilea colonel din încăpere, care până atunci contemplase hărţile cu un aer gânditor.

— Cu excepţia ta şi a băieţilor tăi! i se adresă colonelului Dorinei Iancu.

Dorinei Iancu era comandantul Detaşamentului 495 Operaţiuni Speciale „Ştefan Soverth”, elita armatei române. Acest detaşament de comando, denumit aşa după întemeietorul trupelor de paraşutişti români în 1941, Ştefan Soverth, era renumit pentru pregătirea deosebită a componenţilor săi, specială pentru acţiuni de comando. Şi cam asta era specialitatea lor, paraşutişti în spatele liniilor inamice. Dintr-o decizie a ministerului apărării, detaşamentul său trecuse în rândul paraşutiştilor, dar departe de a-i scădea potenţialul de luptă, devenise elita trupelor aeropurtate.

Colonelul Iancu, la cei patruzeci şi opt de ani ai săi, era un bărbat în plină formă. Se păstra aşa impunându-şi un ritm strict de viaţă, spartan, participând la toate antrenamentele alături de simpli soldaţi. Considera că pentru a avea succes, de multe ori va trebui să fie în fruntea lor şi nu dorea să rămână în urmă.

Ultimele cuvinte ale colonelului Damian nu l-au surprins deloc. Se aştepta la asta, din moment ce fusese chemat acolo, la

discuţii alături de comandantul trupelor din regiunea de est, care se va transforma în frontul din est, dacă lucrurile mergeau într-o anumită turnură. Nimeni nu o dorea, dar trebuiau să fie pregătiţi, în caz că…

— La ora actuală, continuă Damian, situaţia rămâne explozivă la Chişinău. Demonstraţiile au degenerat în confruntări cu forţele de ordine, cu morţi şi răniţi. Mulţimea furioasă a împrăştiat forţele de ordine, unii trecând deschis de partea manifestanţilor. Aceştia au pătruns în forţă în clădirea parlamentului, instalându-l pe Halipa acolo, abia scăpat de a fi rănit în cursul violenţelor. La ora actuală, parlamentul este ocupat de demonstranţi, iar Halipa se pare că se va adresa naţiunii de acolo, posibil să-şi instaureze deputaţii aleşi. Nu ştiu cum vor veni cei ai opoziţiei.

— Cum stă cu protecţia? întrebă colonelul Iancu.

— Avem câţiva băieţi în teren, unii de la Brigada Antitero, alţii din SIE. Au luat legătura cu el şi edifică un perimetru de protecţie, dar este dificil cu atâţia oameni pe acolo. Puteţi compara situaţia cu degringolada de la noi din zilele de după 22 decembrie 1989. Ceea ce este sigur, comuniştii pregătesc o reacţie, dar nu ştim încă în ce va consta. Dincolo de Nistru, transnistrenii se agită destul de mult. Au trimis în prealabil o echipă numeroasă să-l elimine pe Halipa, dar ai noştri le-au dejucat planurile şi a ieşit cu multe împuşcături. În mod sigur nu vor sta pasivi, mai ales că armata moldoveană, pe lângă că este inferioară din toate punctele de vedere, comuniştii păstrând-o slabă, parcă temându-se de ea, mai este şi divizată din punct de vedere al loialităţii. Ofiţerii superiori sunt fideli conducerii politice comuniste, doar astfel au putut fi promovaţi. Soldaţii sunt recruţi cărora le lipseşte totul, de la armament şi echipament, până la instrucţia de bază. Situaţia este deosebit de delicată.

— Care va fi rolul meu aici? întrebă Iancu.

— Foarte delicat, dar totuşi destul de precis. Ne temem de o nouă acţiune în forţă cu scopul de a-l anihila pe Halipa. De data asta, ar putea fi vorba de oameni mai bine pregătiţi şi mai numeroşi, fie că este vorba de moldoveni sau separatişti, sau amândouă. Nu excludem nici posibilitatea apariţiei unor trupe din Spetnatz-ul rusesc.

— Nu prea avem experienţă în zonele urbane şi nici în

domeniul de protecţie şi pază! Rolul nostru este altul.

— Ştiu, dar oricum sunteţi cele mai bune comandouri pe care le avem. Ştiţi cum gândesc cei din trupele de comando, aşa că vă va fi mai uşor să le contracaraţi. Pe deasupra, voi ştiţi să luptaţi cel mai bine departe de bază, izolaţi printre inamici. Căci, până la urmă, la asta se reduce misiunea voastră. Dar sperăm că nu va fi cazul să intraţi în luptă, că totul se va rezolva paşnic.

Colonelul Dorinei Iancu răsuflă adânc. Parcă se făcuse dintr-o dată prea cald în încăpere. Aproape de fiecare dată când pleca într-o misiune, i se spunea că nu va fi cazul să intre în luptă, erau trimişi acolo doar ca şi acoperire, doar în caz că. Dar, aproape invariabil, acel „în caz că”, prevăzut să se întâmple doar în proporţie minimală, pur şi simplu se întâmpla. Iar el rămânea acolo cu asigurările şi cu lupta. Deja de multă vreme considera aceste asigurări, doar „în caz că”, o acoperire pentru superiori că ceva ar putea merge prost. Fiindcă tot timpul ceva va merge prost, doar de aceea îl trimiteau pe el şi pe băieţii lui acolo.

— Am nevoie să ştiu exact de ce informaţii dispunem din punct de vedere al situaţiei şi al dezvoltării ei în viitorul apropiat. Fără ocolişuri, băieţii mei vor fi acolo şi vreau să exact la ce ne putem aştepta, domnule colonel!

Damian îi fixă cu atenţie privirea înainte de a vorbi calm şi măsurat.

— Conform rapoartelor sateliţilor, transnistrenii pregătesc ceva masiv.

Colonelul Virgil Pintea tresări, dar nu lăsă altă reacţie să-i trădeze surpriza. „Sateliţii nu pot fi decât americani, deci ei ştiu despre ce e vorba, înseamnă că ne aprobă sau sprijină în vreun fel, din moment ce ne-au împărtăşit informaţiile!”

— Este de natură să ne îngrijoreze, din moment ce nu cunoaştem ce au de gând. Dacă pregătirile lor sunt strict în scop defensiv, după eşuarea tentativei lor de asasinat asupra lui Iuliu Halipa şi a evenimentelor de la Chişinău, sau au rolul de a ataca direct, să rezolve lucrurile în maniera lor proprie. Deocamdată stăm şi aşteptăm, dar nu vrem să fim prinşi descoperiţi. Singura lor mişcare potenţial ofensivă, petrecută în dimineaţa asta, a fost trecerea unei coloane de maşini din Tighina pe şoseaua spre Chişinău. Par a fi maşini civile, aşa că încă nu ne putem pronunţa. Oricum şi cei care au atentat la viaţa lui Halipa

bănuiesc că au trecut tot în maşini civile.

— De ce natură sunt pregătirile militare ale transnistrenilor, domnule colonel? nu se lăsă Iancu.

— Nu de natură să ne liniştească, dar în caz că se va înclinge situaţia, ori vă vom extrage, ori vă vom sprijini!

Iancu se abţinu de la vreo reacţie. Pur şi simplu nu avea rost. Extracţiile, de cele mai multe ori, se realizau în ultimul moment, atunci când lupta era pierdută şi se dorea salvarea a ceea ce mai putea fi salvat. Iar până atunci, băieţii lui vor plăti cu sânge greşelile lor şi ale celorlalţi. Era ceva normal pentru trupele de paraşutişti sau ale celor de comando.

Nu zise nimic, doar se aplecă mai atent asupra hărţilor.

XVII

Mai 2014, ora 13.0
Bucureşti

CSAT-ul s-a întrunit de urgenţă la ora 11.00 pentru a analiza situaţia din Republica Moldova. La ieşire, în faţa reporterilor avizi de informaţii, preşedintele Danulescu, cu o mină serioasă şi obosită, dădu doar o scurtă declaraţie de presă, din care reporterii şi analiştii n-au putut extrage mai nimic concret. Era o declaraţie tipică, standard, plină de obişnuitele remarci în astfel de situaţii, de genul: „România urmăreşte cu îngrijorare deteriorarea situaţiei în Republica Moldova” şi „... cerem ca poporul să-şi decidă singur soarta, fără vreun amestec din afară...”, etc. Un analist mai isteţ făcu o întreagă emisiune TV gen talk-show numai pe baza absenţei cuvântului „moldovean”, referitor la popor, din declaraţia de presă. După această declaraţie, fără a răspunde tirului de întrebări, preşedintele se îndepărtă grăbit.

Profitând de această diversiune, Vlad Sorescu, alături de Constantin Puşcaş şi ministrul apărării, se strecurară pe o ieşire laterală a Palatului Cotroceni. În ultima clipă, încolţiţi de o echipă de televiziune, ministrul rămase în urmă pentru a răspunde diplomatic la câteva întrebări, permiţându-le celor doi să se facă nevăzuţi într-o maşină ce demară cu viteză spre biroul lui Puşcaş din incinta Ministerului Apărării. Tiberiu Enea îi urma într-o altă maşină. Acolo erau aşteptaţi de Dăianu, cufundat în studiul unor sinteze despre Transnistria.

Radu Dăianu răsfoia pagina unui raport detaliat şi amănunţit despre regimul mafiot al Tiraspolului, deşi multe date le găsise deja pe site-urile de profil, cum ar fi civicnet.info. Totuşi, citea atent, insistând asupra ultimelor pagini:

”...ministerul apărării din RMN (Republica Moldovenească Nistreană) îşi subordonează următoarele forţe: 4 brigăzi de infanterie dislocate în Tiraspol (700 de oameni), Tighina (600 de oameni), Râbniţa (450 de oameni) şi Dubăsari (450 de oameni); Forţele de Menţinere a Păcii de la Vladimirovka (730 de oameni); Batalionul Independent de tancuri „Vladimirovka” (120 de oameni); Batalionul de Forţe Speciale din Tiraspol (150 de oameni); Batalionul Independent de Semnalizare din Tiraspol (220 de oameni); Batalionul Independent de Suport din Tiraspol

(250 de oameni); Regimentul de Artilerie din Parcani (220 de oameni); Batalionul de Ingineri din Parcani (220 de oameni); Unitatea Independentă de Aviaţie din Tiraspol (150 de oameni); Baza Aviatică de Echipare şi Reparaţii din Tiraspol (250 de oameni); Regimentul de Artilerie Antiaeriană din Tiraspol (200 de oameni). Statul Major General de la Tiraspol are un efectiv de 250 de oameni. Pe timp de pace, Ministerul Apărării de la Tiraspol dispune de un efectiv de 4.960 de militari. Forţele Armate ale „RMN” dispun de 18 tancuri T-64, 69 de TAB-uri, 18 tunuri „Gaubits-122”, 12 tunuri de 85 mm, 3 lansatoare de tip „Alazan”, 69 de lansatoare de mine, cel puţin 13 sisteme de lansare a rachetelor antiaeriene şi aproximativ 130 de rachete antitanc (probabil sisteme Fagot/AT4). Aviaţia transnistreană include: şase elicoptere MI-8T, două elicoptere MI-2, un avion AN-26, două avioane AN-2, două avioane de tip IAK-18. Elicopterele MI-8T sunt dotate cu lansatoare de rachete.

Ministerul de interne îşi subordonează:

1) Batalionul de Forţe Speciale „Dnestr” (500 de oameni); 2) Batalionul de Forţe Interne „Cobra” (200 de oameni), dislocat la Parcani; 3) 7 subdiviziuni de miliţie (1.900 de oameni); 4) Detaşamentul de Patrulare „Pervomaiski” (150 de oameni); 5) Detaşamentul de Patrulare din Parcani (150 de oameni). Efectivul Ministerului de Interne de la Tiraspol se ridică la 2.900 de oameni.

Ministerul securităţii de stat subordonează: batalionul „Delta” care se poate completa, în caz de necesitate, cu până la 2.000-2.500 de oameni, detaşamente de grăniceri la Tiraspol, Camenca, Râbniţa, Dubăsari, Grigoriopol, Tighina şi Slobozia şi 44 posturi de frontieră. Nu sunt accesibile informaţii privind volumul de arme cu care sunt echipate forţele Ministerului Securităţii de la Tiraspol. Acestor forţe li se poate asocia, în caz de pericol, Regimentul 10 de Cazaci de pe Don, subordonat Armatei de Cazaci a Mării Negre. Regimentul 10 Cazaci este dislocat în şapte localităţi (Tiraspol, Camenca, Râbniţa, Dubăsari, Grigoriopol, Tighina şi Slobozia) şi se crede că dispune de 1.000 – 1.500 de oameni, inclusiv 36 de oameni dislocaţi permanent în Tiraspol.

Grupul operativ de forţe ruse din Transnistria (GOTR) are un efectiv total de 552 de militari ruşi care se subordonează Regiunii Militare Moscova. GOTR se constituie din Batalionul 82

Infanterie Moto Independent, cu 22 vehicule blindate specializate (de cercetare, comunicaţii, transport) şi Batalionul 113 Infanterie moto Independent, cu 13 vehicule blindate specializate (de cercetare, comunicaţii, transport), precum şi Detaşamentul 72 Elicoptere Independent, subordonat Armatei 16 Aeriană din Comandamentul Misiuni Speciale de la Moscova, cu 148 de militari în subordine. Detaşamentul 72 Elicoptere Independent este înzestrat cu două elicoptere Mi-24 K şi patru elicoptere Mi-8, pentru sprijin de luptă.

Toate aceste forţe au fost suplimentate în ultimele săptămâni cu efective neprecizate, iar noi grupări de luptă au fost constituite pe baza veteranilor din armata rusă stabiliţi în zonă, precum şi pe baza voluntarilor cazaci veniţi în număr considerabil din toată Rusia şi Ucraina, astfel că totalul forţelor ce le-ar putea ridica Transnistria în scurt timp ar putea atinge nivelul de peste 150000 de oameni. Asupra pregătirii şi capacităţii de luptă a acestora există îndoieli, dar din punct de vedere al armamentului se raportează un flux continuu sosit clandestin, în special vehicule blindate, mai ales tancuri. Astfel, surse demne de încredere indică descărcarea unei garnituri de tren în noaptea de 22 spre 23 aprilie ce conţinea minim douăzeci şi şase de tancuri T-72 şi T-64 în gara Tiraspol, transport efectuat pe teritoriul ucrainean sub acoperirea unor tractoare destinate Republicii Moldova. De asemenea, se confirmă sosirea unor sisteme de rachete sol-aer…”

Raportul continua aşa pe câteva pagini, apoi tăcea o scurtă trecere în revistă a capabilităţilor militare produse în Transnistria.

” Uzina mecanica din Bender (Tighina).

Produce în serie din anul 1995, sisteme de lansare a proiectilelor reactive cu 20 de ţevi (montate pe caroserii de automobile); aruncătoare de grenade antitanc pe afet (din anul 1995); aruncătoare de mine (de calibrul 82-mm, 120-mm) (din anul 1996); aruncătoare de grenade antitanc portative (din anul 1996); pistoale de calibrul 5,45 mm; instalaţii de lansare a proiectilelor reactive de tip” Grad”. Un număr de câteva zeci de sisteme reactive au fost livrate în Abhazia prin Bulgaria, pe parcursul ultimilor ani, sub acoperirea unei firme ruseşti. Ţinând cont de dislocarea uzinei (malul drept al Nistrului, în interiorul zonei de securitate, regimul special al oraşului Bender, sau

Tighina) liderii de la Tiraspol, în comun cu partea rusă, au impus condiţia ca Postul de control şi trecere al Trupelor de menţinere a păcii de pe podul de la Bender să fie completat numai din militari ruşi şi transnistreni. (Din 1992 prin decizia Comisiei Unificate de Control pe toate podurile de pe Nistru au fost instalate posturi tripartite de control). Toate tentativele ulterioare ale reprezentanţilor Chişinăului în Comisia Unificată de Control de a restabili statutul acestui post ca tripartit şi de a efectua o vizită de inspecţie la Uzină în conformitate cu prevederile Acordului din 1992 şi statutul CUC au fost respinse.

Uzina metalurgica din Râbniţa si cele afiliate.

Din primăvara anului 1997, la uzina metalurgică din Râbniţa, a fost începută producerea aruncătoarelor de mine de calibrul 82 mm. Utilajul de producere a aruncătoarelor de mine a fost achiziţionat în 1995 din Federaţia Rusă şi permite de asemenea producerea aruncătoarelor de mine de calibrul 120 mm. Testarea primelor aruncătoare şi tragerile de control au fost efectuate la 17 mai 1997 în prezenţa reprezentanţilor din Rusia. Tot în primăvara anului 1997 la uzină a fost produs primul lot experimental (100) de mine antipersonal în carcasă de lemn. Ulterior s-a trecut şi la producerea minelor antitanc.

Uzina de pompe.

Produce aruncătoare de grenade antipersonal (cu fixare sub ţeava) GP-25 de calibrul 40 mm.

Uzina Selihoztehnica din oraşul Camenca.

Produce o parte din subansambluri pentru aruncătoarele produse la Uzina de pompe.

Uzina Electromas (Tiraspol).

Produce în serie: pistoale mitralieră de 9 mm, pistoale Makarov de 9 mm, pistoale de 5,45 mm, arme de vânătoare şi arme de luptă speciale fabricate în baza acestora. Subansamblurile (inclusiv amortizoare de zgomot) sunt primite din Federaţia Rusă.

Uzina Electroaparat (Tiraspol).

Produce subansambluri si blocuri de aparataj pentru diferite sisteme de armament care se asamblează în Federaţia Rusă. În cele mai dese cazuri Tiraspolul realizează contractele de export al armamentului cu concursul Rusiei care are reprezentanţi comerciali cu titlu permanent…”

Odată ajunşi în birou, cei trei, Vlad Sorescu, Constantin

Puşcaş şi Tiberiu Enea, îşi scoaseră hainele şi se repeziră la paharele de apă minerală de la frigider, pe care Dăianu le pusese deja pe masă. Era destul de cald pentru primele zile ale lunii mai, motiv pentru care bucureştenii, profitând de scurtul concediu de 1 mai, ieşiseră în masă la iarbă verde, încingând grătarele pentru mici şi consumând bere în cantităţi apreciabile. Locurile de recreere din împrejurimi au fost arhipline, la fel şi staţiunile de pe litoral, fapt care l-a făcut pe Puşcaş să mormăie referitor la importanţa de a ţine departe de ochii curioşi mişcările flotei de la Constanţa, mai ales încărcarea unui anumit cargou cu destinaţie specială. Dar temerile lui s-au dovedit a fi fără sens, nefiind interesat nimeni de activităţile din port, mai ales că acest cargo s-a încărcat noaptea, iar încărcătura, venită pe calea ferată până lângă danele de acostare, a fost tot timpul acoperită şi ţinută departe de ochi curioşi. În zorii zilei următoare, cargoul ridică ancora şi se îndepărtă spre malul estic al Mării Negre, având ca destinaţie finală portul Batumi.

După ce sorbiră cu nesaţ apa minerală, se lăsară în fotolii răcorindu-se la adierile aerului condiţionat. Câteva minute nu ziseră nimic, doar relaxându-se şi punându-şi gândurile în ordine. Prima intervenţie i-a aparţinut lui Puşcaş, cel mai preocupat de evoluţia dimensiunii militare a problemelor actuale.

— Marfa… când ajunge?

— Mâine noapte. Da ce, te temi? răspunse Enea zâmbind.

— Ba bine că nu! Eu nu-s ca voi, expert în astfel de misiuni sub acoperire, mai ales că pe ultima porţiune nu am cum să protejez transportul.

— Am luat toate măsurile, georgienii la fel. Totul ar trebui să fie în regulă.

Într-adevăr, operaţiunea era bine acoperită. Cu o zi înainte mai plecase un cargou cu cereale cu destinaţia Poti, port georgian situat ceva mai la nord. Alte trei urmau să treacă pe la sud, prin Bosfor şi Dardanele, spre Italia, Spania şi Egipt. Cel cu pricina, încărcat cu tancuri şi elicoptere a plecat în tandem cu un altul încărcat cu utilaj de foraj petrolier cu destinaţia finală câmpurile petroliere ale Kazahstanului. Practic, ambele aveau trecute în acte aceeaşi încărcătură, utilaj de foraj petrolier, inclusiv pe etichetele imenselor containere, astfel încât să nu trezească nici o suspiciune. Urmau să fie descărcate noaptea, la

Batumi, cu macaralele gigant din port şi încărcate direct pe platformele vagoanelor de cale ferată. Atâta doar că numai o parte vor ajunge în Kazahstan, restul, cele cu armament, urmând a fi descărcate pe undeva pe lângă Tbilisi.

Pentru orice eventualitate, cargourile treceau prin zona patrulată de flota militară română, iar pe o porţiune suplimentară urmau să fie urmate discret de submarinul Delfinul. Problema era în vecinătatea coastelor georgiene, unde flota rusă a Mării Negre avea obiceiul să-şi trimită nave în patrulare. Astfel, o parte din containerele de pe cargoul sensibil erau încărcate tot cu utilaj petrolier, bineînţeles, cele care ar fi putut fi deschise la un control de rutină.

Totuşi, Puşcaş continua să fie îngrijorat.

— Dacă georgienii se tem de o nouă încercare separatistă în Adjaria, cu centrul la Batumi, de ce nu descarcă la Poti, mai la nord?

Dăianu îl lămuri cât putu de bine:

— După invazia rusească din 2008, când Poti a fost ocupat, este posibil ca ruşii să-şi fi lăsat o reţea activă acolo. Georgienii ştiu ei ce ştiu, din moment ce au ales Batumi. Cred că aici îi au sub observaţie pe toţi, sau majoritatea celor de pe statele de plată ale FSB-ului.

— Mda, mi se pare logic, dar cum pot crede ei că pot rezista unei invazii ruseşti, mai bine ca şi în august 2008?

— Greşeala lor atunci a fost că i-au subestimat pe ruşi. Iar ruşii s-au pregătit pentru asta de luni de zile. Ca să treci o brigadă de tancuri peste Caucaz îţi trebuie câteva săptămâni, iar ruşii au adus în două zile două divizii blindate în Osetia de Sud. E clar că le aveau pregătite în apropiere. Punctul slab, pe care nu l-au folosit georgienii este graniţa dintre Osetia de Sud şi Osetia de Nord, de pe teritoriul Rusiei. Trecerea se face printr-un tunel pe sub munte, lung de doi kilometri. Dacă îl arunci în aer, Osetia de Sud este izolată şi în mâna georgienilor. Cred că de data asta, georgienii au pregătită o astfel de posibilitate.

Puşcaş înclină capul.

— Mda, atunci le rămâne doar Abhazia, pe care intenţionează să o blocheze şi să o ocupe aşa cum spunea profesorul cu câteva zile mai devreme. Ajutaţi de tancurile şi elicopterele noastre, bineînţeles. Este totul clar.

— Dar să revenim la ale noastre, chestiuni mult mai

stringente. Tibi, situaţia de la Chişinău, sper că ai apucat să te pui la curent cu ultimele noutăţi!

Şeful SIE îşi drese vocea.

— Un haos total, asta este situaţia. Iniţial, Curtea lor Constituţională a declarat oficial victoria comuniştilor, conform rezultatului trucat. Dar, azi dimineaţă, câţiva judecători au revenit şi au proclamat victoria lui Halipa, cu 78% din voturi, conform noii numărători. Deci, nimeni nu mai ştie nimic. În teren, situaţia este şi mai haotică, dacă pot să mă exprim aşa. Demonstranţii au ocupat Parlamentul, instalându-l pe Halipa şi deputaţii lui acolo. Dar restul clădirilor oficiale sunt în mâna comuniştilor care nu cedează. Deci, cei ce mizau pe un rezultat similar cu „Revoluţia trandafirilor” din Georgia anului 2003 s-au înşelat.

— Ne îndreptăm spre Andijan?

— Nu, nu e nici Uzbekistan, dar nici Ucraina. Fiecare situaţie e particulară, având caracteristicile ei. Aici, mai mult ca oriunde, sunt toate premisele izbucnirii unui război civil.

— Devine interesant, mormăi Puşcaş, pe ce te bazezi?

— E simplu, continuă Enea. Oriunde în lume, când o revoltă are girul majorităţii, ca în cazul de faţă, 78% mi se pare a fi o majoritate zdrobitoare, cei aflaţi în minoritate cedează şi trec în opoziţie. Este normal şi logic. Cu o singură excepţie. Atunci când minoritatea are pârghiile de forţă şi decizia politică de a le folosi şi/sau este puternic susţinută din exterior şi/sau din interior de cei care deţin suficiente pârghii de forţă pentru a ajunge la un rezultat favorabil.

— Iar pârghiile de forţă ar fi, în acest caz, Transnistria şi în spatele ei Rusia?

— Desigur. Conducerea comunistă se bazează pe sprijinul fără echivoc de acolo. De teamă să nu piardă puterea, vor accepta orice, inclusiv federalizarea sau transnistrizarea republicii Moldova.

— Dar Rusia nu are graniţă cu Transnistria, ca şi în cazul Abhaziei şi Osetiei de Sud!

— Adevărat, dar Ucraina mi se pare cea problematică. Conducerea dictatorială a acestui colonel Igor Petraikin, care de curând s-a autoridicat la rangul de general, nu mi se pare favorabilă unei Moldove proromânească. E adevărat că l-a înlăturat pe Vahromeev, omul ruşilor, dar nu cred că ar rezista

presiunilor Rusiei pentru a deschide un coridor spre Transnistria. Mai ales că ceva armament rusesc şi poate chiar trupe au traversat Ucraina spre Tiraspol în ultima vreme. Suntem pe cale să deschidem o cutie a pandorei, domnilor. Şi apropo de ce ziceai mai înainte, Titi, de proverbul chinezesc care spune să te ferească zeii să trăieşti vremuri interesante. Revenind, noi ce avem?

— Promisiuni americane.

— Dar şi episodul Viena. Referitor la promisiuni, în 2008 şi georgienii au avut ceva în genul ăsta, nu?

— Nu, toţi factorii de decizie americani l-au sfătuit pe Shakashvili să nu răspundă provocărilor Rusiei. El a făcut-o şi a făcut-o prost. Totuşi, în 2004, cu Adjaria, s-a descurcat bine. Dar măcar a arătat lumii adevărata faţă a Rusiei.

Câteva momente de tăcere urmară expozeului lui Tiberiu Enea.

— Eşti cam pesimist, Tibi, făcu Vlad Sorescu. Dar iniţial ai fost alături de noi pentru acţiune, nu?

— Da. Aşa e, doar nu ai fi vrut să-l las pe Halipa masacrat de transnistreni. Nu, nu sunt pesimist deloc, mizez ca şi voi pe aceiaşi factori. Iar unul dintre ei era viteza de reacţie. Dar şedinţa CSAT de mai înainte nu m-a făcut prea optimist din acest punct de vedere.

— Aşa este, politicienii îşi văd de ale lor, fără să întrevadă considerentele strategice şi privirea de ansamblu. Mai este şi tărăgănarea noastră tipică, dar cea mai letală este atitudinea politicianistă, care vede mai degrabă câteva voturi şi o sămânţă de scandal înaintea interesului naţional. Dar am decis să mergem mai departe şi chiar concluziile şedinţei spuneau că urmărim desfăşurarea evenimentelor şi vom proceda în consecinţă, nu?

— Mda, dar noi urmăm deja să influenţăm decisiv evenimentele.

— Care e situaţia în armata moldoveană? întrebă Dăianu.

— Dezastru! Prost echipată, prost pregătită, la cheremul ofiţerilor promovaţi de comunişti. Majoritatea trupelor ţinute în cazărmi, sub control strict. În urmă cu câţiva ani, la o simulare, a reieşit că transnistrenii sprijiniţi de ruşi ar putea ocupa Chişinăul, dacă nu în câteva ore, atunci în câteva zile.

— Totuşi, la demonstraţiile de ieri au fost militari din forţele

de ordine care au fraternizat şi au trecut de partea demonstranţilor.

— Corect, dar nici o unitate moldoveană nu a trecut deschis de partea cealaltă. La ora actuală, comuniştii organizează forţele de represiune numai dintre soldaţii fideli, de origine rusă sau bine îndoctrinaţi, pe cei nesiguri ţinându-i sub pază, dezarmaţi, în cazărmi.

— Se aseamănă cu revoluţia noastră din decembrie 1989, nu?

— Până la un punct, da.

— Cum stăm la Parlament?

Tiberiu Enea se aplecă peste harta centrului Chişinăului pe care Puşcaş o întinse pe masă. Căută câteva secunde până găsi clădirea parlamentului. Indicând cu mâna străzile adiacente ce duceau spre piaţă, începu:

— Ieri, demonstranţii au respins scutierii şi forţele de ordine în centrul pieţei. O parte au ocupat Parlamentul şi i-au instalat aici pe Halipa şi deputaţii lui. După care continuă să menţină un cordon în jurul clădirii, schimbându-se tot la câteva ore. Au început să se organizeze, făcând de gardă rând pe rând, în grupuri de câteva mii, cântând şi strigând sloganuri.

— Ca în 1989, la Timişoara! zise Puşcaş.

— Exact. Ei menţin un zid viu de apărare al clădirii în care Halipa îşi pregăteşte următoarele mişcări.

— Dar acest zid poate fi uşor împrăştiat de o intervenţie armată, nu?

— Aşa este, dar inelul al doilea este organizat de către noi. Conducătorul lui este acest Cristea al tău, făcu către Sorescu, secondat de Bogdan Doicu şi de umbra lui Halipa, un maior moldovean de poliţie cu numele de Vasile Gruşenco. Cristea a dispus trăgători în punctele cheie, secondaţi de militarii din forţele de ordine ce au trecut de partea demonstranţilor încă de ieri. Alături de Gruşenco au mai apărut câţiva poliţişti credincioşi lui, pe care i-a organizat şi dispus în dispozitivul de apărare al clădirii.

— Mi se pare deosebit de riscant, nu poţi şti care este fidel sau trimis acolo pentru a culege informaţii.

— Este perfect adevărat, dar în aceste momente, trebuie să îţi asumi anumite riscuri. Omul în teren este Cristea şi el poartă răspunderea misiunii şi a oamenilor săi. Sunt convins că a verificat pe cât a putut pe fiecare şi, în plus, i-a interpus cu

oameni de-ai noştri, îi sări în apărare Vlad Sorescu. Ce forţe de apărare avem acolo?

— Cristea şi Doicu dispun de vreo douăzeci şi cinci de oameni înarmaţi, dar cu muniţia limitată. Mai sunt poliţiştii şi militarii ce s-au raliat opoziţiei, deci, cu totul, cam şaizeci de oameni înarmaţi. Mai am câţiva oameni împrăştiaţi pe străzile laterale, cu scop de santinele înaintate. Armamentul este diferit, strict individual, iar muniţia moldovenilor foarte puţină. Poliţiştii au doar pistoale, cu un încărcător de rezervă, iar pistoalele mitralieră ale militarilor moldoveni au rezerve de doar două încărcătoare, respectiv şaizeci de gloanţe.

Puşcaş fluieră uşor.

— Înseamnă că la primul atac armat, apărătorii lui Halipa ar rămâne în scurt timp fără muniţie!

Enea aprobă din cap.

— Şi noi ce facem? Am ajuns până aici ca să cedăm din lipsă de muniţie, sau din lipsă de combatanţi? Întrebă Sorescu răstit.

— Nu, nu încă! Detaşamentul 495 Operaţiuni Speciale „Ştefan Soverth” este gata de plecare de la Iaşi, îmbarcat în elicoptere. Voi cere să ia la bord şi muniţie suplimentară, inclusiv armament individual antitanc şi antiaerian. Asta înseamnă că va mai fi necesar un elicopter, adăugă Puşcaş.

— Dar ce faci cu ei, pot fi doborâţi la trecerea frontierei de artileria antiaeriană.

Enea arătă cu degetul un segment de-a lungul Prutului.

— Vor trece în cursul nopţii, la altitudine joasă, pe acest culoar de zbor, zise indicând un traseu în zig-zag ce ducea spre Chişinău. De aici nu se va trage nici o rachetă antiaeriană!

— Eşti sigur?

Enea zâmbi cu gura până la urechi.

— Absolut sigur, atât eu cât şi Damian! Doar el se ocupă de informaţiile militare şi nu degeaba se află acum la Iaşi!

— Crezi că li se pregăteşte ceva celor de acolo?

— Nu ştiu, dar Damian vorbea de nişte maşini civile care au trecut din Tighina spre Chişinău. Sunt cam multe şi nu au fost controlate, iar Damian părea sigur, semn că are pe cineva în zonă.

— Asta ar putea însemna probleme, nu?

Tăcerea lungă care urmă era mai mult decât o aprobare.

Mai 2014, ora 21.30
Chişinău

Garnizoana Regimentului 1 de Gardă se află undeva la periferia Chişinăului, nu departe de şoseaua de intrare dinspre Tighina. Fostă garnizoană a trupelor sovietice dinainte de declararea independenţei din 1991, apoi garnizoană a trupelor moldovene de gardă, unitatea a ajuns să fie un fel de panou propagandistic, soldaţii ei fiind permanent folosiţi la parade militare şi la primiri de vizite oficiale. Asta însemna că toţi componenţii ei, în primul rând ofiţerii, erau selectaţi cu multă grijă, mai ales după ce comuniştii au ajuns la putere, selecţia se făcea în primul rând pe criterii ideologice.

Nu era de mirare că militarii din această garnizoană nu păreau prea interesaţi de mişcările din centrul Chişinăului, chiar după ce confruntările au căpătat turnuri violente, culminând cu ocuparea Palatului Parlamentului. Nu a existat nici un fel de agitaţie, ca şi în alte părţi, dar totuşi, militarii au fost consemnaţi în dormitoare şi supravegheaţi cu santinele în interior, pe lângă faptul că paza exterioară a fost triplată.

Totuşi, această pază a lăsat fără o vorbă un grup de vreo zece inşi îmbrăcaţi în civil să treacă prin poarta unităţii imediat după ce s-a lăsat întunericul. Acest lucru a fost posibil prin prezenţa acolo a însuşi comandantului unităţii, colonelul Anatoli Iaklovev, fost cadru de nădejde al Armatei Roşii, actual soldat credincios al conducerii comuniste de la Chişinău. În vârstă de peste şaizeci de ani, încă mai păstra cu mândrie decoraţiile armatei sovietice şi un imens respect faţă de Maica Rusia, cea care i-a dăruit tot ce şi-ar fi dorit un soldat credincios al sovietelor.

Acum, ca şi atunci, mai demult, îndepărtă răstit pe toţi soldaţii moldoveni aflaţi în preajmă, iar aceştia nu crâcniră în nici un fel. În fruntea celor zece civili, toţi tineri cu alură atletică şi agili în mişcări, se îndreptă spre primul hangar aflat nu departe de intrarea principală. Intrară pe uşiţa laterală, în dreapta imenselor porţi culisante. Colonelul răsuci un întrerupător şi hangarul se lumină. Cu un gest larg, le indică celor zece două tancuri T-72 şi patru transportoare blindate de trupe BMP.

— Iată-le, tovarăşi, verificate, gata de drum, cu plinul făcut! li se adresă vesel în rusă.

Însă conducătorul civililor nu păru prea încântat.

— Doar atât?

— Asta este tot ce am în stare de funcţionare la ora actuală! Nu uitaţi că unitatea este de gardă, doar plimbă vehiculele la parăzi! ripostă colonelul ofensat.

— *Iob tvoi mati!* şuieră liderul, un blond cu părul rar şi cu pometii obrajilor ieşiţi mult în afară.

Totuşi, se îndreptă spre primul tanc, pipăindu-l cu o mână de expert în timp ce se învârtea pe lângă el.

— Muniţia? strigă suficient de tare.

Colonelul doar indică cu mâna un şir de lăzi stivuite lângă peretele îndepărtat al hangarului. Vizibil nemulţumit de atitudinea blondului, se îndreptă spre ieşire.

— Mă anunţaţi când plecaţi, să vă dau liber!

În urma lui, pe jumătate intrat prin trapa primului tanc, blondul îi aruncă o privire dispreţuitoare. După plecarea colonelului, ceilalţi începură să se agite în jurul vehiculelor. Încărcară lăzile şi făcură verificările necesare, apoi porniră rând pe rând motoarele blindatelor. La sfârşit, mulţumiţi de rezultat, se întinseră pe jos ca să apuce câteva ore de somn.

Mai 2014, ora 23.10
Chişinău

Vasile Gruşenco îşi înăbuşi un căscat. Se simţea mai obosit ca oricând, de parcă n-ar ti dormit de ani de zile.

Nici atunci, pe frontul de la Coşniţa, nu a simţit atâta oboseală. Dar poate atunci era mai tânăr, sau poate nu avea atâtea responsabilităţi. Sau amândouă. Se întrebă ce mai face Katia. Dar copii? Sunt în siguranţă? Of, Doamne, doar pentru ei făcea toate astea, pentru viitorul lor într-o ţară liberă, pentru asta îşi risca viaţa! Dar, parcă totuşi, ar dori să aţipească puţin, undeva pe o canapea sau chiar pe un birou din lemn tare. Măcar câteva clipe.

Dar acest Cristea nu-i lăsa nici o clipă de răgaz. Fiind mai tânăr, era de înţeles. În plus, familia lui, dacă avea vreuna, era în siguranţă, în România, ţară binecuvântată de Dumnezeu, membră NATO şi UE, cu un nivel de trai la care el doar putea visa. Încă! Încă o zi, o săptămână, un an sau poate douăzeci.

Sau pentru totdeauna, totul depindea de ceea ce va face el acum şi aici. Şi nu numai el. Erau mai mulţi, dar totuşi prea puţini. Prea puţini faţă de câţi ar fi putut ti, sau câţi ar putea fi de acum înainte. Se gândi o clipă la Iuliu Halipa, care a pierdut totul, prieteni, camarazi, chiar şi sănătatea, fiind redus acum la un infirm în scaun cu rotile. Dar de unde atâta energie la un infirm, în momentele în care până şi cei mai sănătoşi şi zdraveni oameni ar fi cedat demult? Dacă nu fizic, atunci psihic! Câtă energie poate genera un corp rănit şi sângerând, aproape distrus, doar prin puterea voinţei?

Aceste gânduri îl făcură să scuture vălul cenuşiu al oboselii ce-i paraliza simţurile şi mişcările. Grăbi pasul să-l ajungă pe Cristea pe coridorul pustiu de la parter. Ajunse la intrarea principală imediat în urma lui, ba chiar îl ajută să împingă uşa grea de stejar masiv. Odată ieşiţi afară, aerul rece de primăvară îi izbi din plin, trezindu-le simţurile adormite. Cei doi poliţişti, culcaţi lângă balustradele de beton ce mărgineau treptele largi săriră în picioare. Cristea le făcu semn să rămână pe lor, apoi coborî scările alături de Vasili.

— Ce armament au asupra lor?

— Pistoale Makarov cu un încărcător de rezervă. Asta face 18 unităţi de foc.

— Dumnezeule mare! murmură Cristea suficient de tare pentru a fi auzit şi de Gruşenco.

Cu paşi grăbiţi, avansară spre poarta principală, după câţiva paşi dând nas în nas cu Victor Doicu, care revenea spre clădire. Se opriră, un trio ciudat, parcă nici unul nu avea ce căuta în acel loc. Doicu, în blugi lejeri, cu o cămaşă bleumarin şi o jachetă de piele, Vasile în uniforma de maior al poliţiei moldovene, iar Cristea în ţinută de luptă, combinezon negru cu o vestă antiglonţ prinsă neglijent şi cagula neagră ridicată pe frunte.

— Am verificat posturile, zise Doicu dintr-o suflare.

— Şi?

— Un atac serios şi hotărât ne mătură în cincisprezece minute. Asta dacă nu rămânem fără muniţie mai devreme!

Oamenii lui Cristea şi ai lui Doicu aveau ceva mai multă muniţie, dar nu se potrivea cu cea a noilor voluntari care le întăriseră rândurile.

— Ai sunat acasă? reveni Cristea către Doicu.

— Da, mi s-a spus că se rezolvă în noaptea asta.

Cristea pufni nemulţumit, făcându-l şi pe Vasile să se simtă îngrijorat.

— Avem aproape treizeci de-ai noştri, de-ai mei şi de-ai tăi, iar cu noii voluntari, înarmaţi aşa cum sunt, ar fi cam cincizeci şi ceva de oameni. Deci, jumătate nu au armament sau muniţie nici pentru cinci minute de angajament şi mi se spune că se rezolvă în noaptea asta?! Dacă rezolvarea întârzie, fie şi zece minute, pe cine crezi că vor mai ajuta? Ce dracu vor?

Bogdan Doicu ridică braţele a apărare şi neputinţă în acelaşi timp, lăsând involuntar să se vadă patul pistolului Sig Sauer înfipt în cureaua de la blugi.

— Am transmis un mesaj, nu trage! zâmbi el.

Cristea se destinse o clipă, apreciindu-l în sinea sa pe acest agent SIE capabil să-şi păstreze simţul umorului chiar şi în cele mai dificile momente. Zâmbi şi el şi continuă:

— Da, aşa e, scuză-mă, dar am pierdut oameni buni în astfel de situaţii şi nu este un gând cu care te poţi uşor obişnui. Ai verificat toate posturile de pe perimetru?

— Nu toate, doar pe cele de la vest şi sunt de acord cu tine. Totuşi, nu am găsit trăgătorii tăi speciali, cei de acum două zile pe care i-am văzut în acţiune şi, crede-mă, m-au impresionat!

— I-am pus ceva mai sus.

Vasile trase concluzia că era vorba de lunetişti şi trebui să accepte ideea lui Cristea. Dispuşi la etajele superioare ale clădirii, aveau un câmp de tragere mult mai bun.

— Posturile sunt amestecate, ai tăi, ai mei, care sunt mai mult înarmaţi cu pistoale şi militari şi poliţişti moldoveni cu ce au apucat, băieţii tăi, Vasili, îi zâmbi lui Gruşenco. Am intercalat câţiva civili cu experienţă militară, aşa, pentru încurajare, chiar dacă sunt înarmaţi doar cu pietre. Oricum, Cristea are dreptate, la un atac susţinut nu avem cum să rezistăm.

— Dar cei de afară? întrebă Gruşenco referindu-se la cei aproximativ o mie de civili ce făceau un cordon viu în jurul clădirii.

După demonstraţiile din ziua precedentă, mulţimea s-a organizat neaşteptat de bine. Disciplinată prin liderii apăruţi ad-hoc, pe baricade, o parte plecaseră pe la casele lor pentru odihnă, alta se ocupase cu aprovizionarea cu apă şi alimente, iar alta stătea pe poziţii. Întinşi pe jos în culcuşuri improvizate, în saci de dormit sau pur şi simplu pe caldarâm, aşteptau

cântând şi scandând, schimbându-se între ei la intervale neregulate.

— Despre ei, spuse Cristea privind într-acolo, pot spune ca la următorul atac va trebui să-i evacuăm. Găseşte câţiva oameni de legătură dintre cei care sunt în interiorul perimetrului, sunt câteva sute, care să ia legătura cu liderii lor, în aşa fel încât să asiguri evacuarea lor atunci când vor începe să şuiere gloanţele. Trebuiesc stabilite trasee de evacuare pe străzile laterale, iar o parte va trebui să-i primim aici. Şi, cel mai important, trebuie evitată panica. La primele împuşcături, evacuarea celor din piaţă, în ordine, pe cât posibil!

Vasile Gruşenco ridică din sprâncene:

— Voi vorbiţi siguri despre împuşcături şi alte treburi. Credeţi că va fi cazul?

Iniţial, nimeni nu răspunse. Doicu se întoarse spre Cristea întrebându-l:

— Ce face şeful?

— În şedinţă continuă cu deputaţii lui.

După care continuă:

— Vasile, am fost în revoluţia din decembrie 1989 şi ştiu cum merg lucrurile. Aici este altă situaţie. La noi, toţi l-am vrut jos pe Ceauşescu, iar el nu era susţinut de nimeni, nici pe plan intern, nici extern. Ce s-a făcut cu manevrele de a cuceri puterea, este altă treabă. Dar aici, la voi, situaţia este diferită şi mult mai complexă. Comuniştii au susţinători puternici nu numai în exterior, dar chiar şi pe plan intern, în rândul forţelor de ordine, al armatei şi serviciilor secrete. Este o chestiune de timp până când duşmanii interni şi cei externi ai lui Halipa, de fapt nu ai lui, el este doar un simbol, ci al ideii a ceea ce el reprezintă, să se unească, dacă nu au făcut-o deja. În mod sigur cu binecuvântarea conducerii de la Chişinău. Referitor la împuşcături, nu numai că vor începe, dar va fi groasă rău. Acum două nopţi cum ţi-a fost? Nu prea bine, cred! Şi nu cred că cei care i-au vrut pielea lui Halipa vor renunţa tocmai acum! Problema nu e dacă vor începe, ci când!

Vasile se gândi câteva clipe înainte să întrebe:

— Şi după părerea voastră, când vor începe?

Nimeni nu zise nimic mai mult cam treizeci de secunde, până când Cristea rupse tăcerea:

— Pariez pe ce vreţi voi că va fi în noaptea asta!

XVIII

Mai 2014, ora 2.30
Iaşi

Primul elicopter îşi pornise deja motoarele, palele învârtindu-se din ce în ce mai repede, provocând mici vârtejuri în praful de pe pistă. Curentul de aer îi făcu pe soldaţii ce se îndreptau spre el în şir indian să se aplece instinctiv, mai mult de teama rotaţiilor demente ale elicelor. Motoarele turbopropulsoare Turmo IV B, de câte 1400 CP fiecare, al celui de-al doilea IAR-330 Puma Şocat se treziră la viaţă, stârnind o nouă furtună de aer şi praf. Un alt şir de soldaţi cocoşaţi sub rucsacuri imense se îndreptă greoi spre intrare. Al treilea elicopter îşi aştepta încărcătura umană, aliniat într-un şir lung, parcă fără de sfârşit, de păsări ale nopţii gata de plecare.

Nu departe, privind operaţiunea de îmbarcare, doi bărbaţi stăteau tăcuţi unul lângă altul. Nici unul nu a zis vreun cuvânt până ce elicopterele au dispărut la joasă înălţime în zare, spre est, ducând cu ele Detaşamentul 495 Operaţiuni Speciale „Ştefan Soverth”, acum paraşutişti, dincolo de graniţă, spre Chişinău, spre românii asediaţi în clădirea Parlamentului.

— Dumnezeu să vă ajute! murmură colonelul Mircea Damian în timp ce făcea calea întoarsă spre corpul de comandă.

Generalul Virgil Pintea, comandantul trupelor de la est, îl urmă şi în timp ce se deplasa îi puse lui Damian mâna pe umăr.

— De ce ai insistat să-i trimiţi cu elicopterele Puma Şocat, cu doar două de transport, în loc să-i laşi pe toţi în cele de transport?

— Deoarece vreau să ajungă în siguranţă, astfel le asigur acoperire până la Chişinău, în caz că ceva nu merge bine pe parcurs.

— Dar îmi scazi mie capacitatea de luptă, tot în caz că ceva nu merge bine!

Damian se opri chiar în dreptul intrării în clădire:

— Dacă ceva nu merge bine şi băieţii ăştia nu ajung la timp, nu vei mai avea nevoie de elicopterele astea, fiindcă totul va fi pierdut! Cinic vorbind, în acest caz, le vom înlocui cât mai repede şi vom fortifica frontiera de pe Prut. Dacă nu ai observat, zilele astea, poate chiar noaptea asta, se joacă viitorul Basarabiei. Dacă dăm greş, va fi pierdută cel puţin încă o

generaţie. Şi dacă trecem de noaptea asta, poate şi de următoarele, încă nu suntem siguri. Haide, avem încă de lucru!

După câţiva paşi, generalul îl întrebă pe Damian:

— Pentru asta a integrat Statul Major compania de Cercetare-Diversiune în cadrul Detaşamentului Operaţiuni Speciale? Şi i-a trecut pe toţi la paraşutişti, lăsând ca forţe speciale doar Batalionul 1 „Vulturii” de la Târgu Mureş şi Batalionul HUMINT de la Buzău?

Damian zâmbi:

— Mergi prea departe în timp, dar îţi sunt dator cu un răspuns. Nu pentru asta neapărat, dar pentru cazuri ca şi acesta.

Cu un gest îl invită pe general în clădire, încă zâmbind. Acesta se conformă.

4 mai 2014, ora 4.00
Chişinău, Palatul Parlamentului

Explozia sparse liniştea relativă a nopţii, erupând într-o cascadă de sunet şi lumină. Detunătura puternică izbi cu forţă timpanele obosite, pe când lumina orbitoare zgârie cu furie retinele ochilor toropiţi de sfârşeală.

Cristea tresări ca şi smuls dintr-un somn greu, cu toate că abia aţipise odihnindu-şi încă mâna stângă pe arma cu lunetă. Totuşi, oboseala nu o poţi controla cum vrei, până la urmă tot te doboară. Iar senzaţia de trezire e cu atât mai copleşitoare. Încă buimac, încercă să realizeze ce se întâmplă, deşi în mintea lui obosită, certitudinea faptului nu lăsa loc de îndoială. Erau atacaţi. Înainte de a şti de ce forţe dispuneau atacatorii, care vor fi punctele cele mai solicitate şi unde va trebui dus greul bătăliei, era sigur că erau supuşi unui atac.

Riscă o privire deasupra pervazului ferestrei de la etajul doi, acolo unde îşi alesese punctul de observaţie şi, implicit, de comandă. Privirea îi fu atrasă spre dreapta, de acolo de unde irumpsese salva de zgomot şi lumină. Acolo, la capătul pieţei, clădirea ce dădea spre strada ce mărginea de dincolo de drum clădirea Parlamentului, sărise în aer. Era o clădire veche, datând de undeva din secolul XVII, cel puţin aşa estimase el prin prisma cunoştinţelor sale. Concomitent, din aceeaşi zonă, rafale lungi

de pistol mitralieră începură să sfâşie calmul nopţii ce până atunci fusese întrerupt doar de nişte claxoane îndepărtate. Asta pentru că zona palatului era din cursul serii ostentativ evitată de traficul normal, de parcă conducătorii auto s-ar fi temut să se aventureze pe străzile ce convergeau în piaţă. La fel, iluminatul stradal s-a întrerupt brusc în zonă, doar cu câteva ore în urmă. De parcă li s-ar fi pregătit ceva. Iar acest ceva era acum pe cale să se materializeze.

Rafalele deveniră tot mai dese şi mai insistente. Strigăte de groază se ridicară din rândul civililor ce făceau de gardă în exteriorul palatului. „Dumnezeule, trag în ei!” gândul străfulgera mintea lui Cristea. Panica încerca să-şi facă loc în creier, dar raţiunea se dovedi superioară cu fiecare clipă ce trecea, pe măsură ce mintea analitică a lui Cristea se deştepta din mrejele somnului ce-i cuprinsese simţurile obosite. Uşa din spate se dădu brusc la o parte, făcându-l să tresare, alungând şi ultima urmă de moleşeala din membrele şi simţurile chinuite.

Vasili răcni în gura mare, încă din prag:

— Ne atacă în colţul din dreapta! Trag în civili!

Cristea, cu ochii în luneta armei cu care scruta întunericul din faţă, fără să ia în seamă explozia din dreapta, strigă către Vasili:

— Evacuează civilii acum!

Încă ezitând, cu pistolul în mână, Vasili Gruşenco întrebă:

— N-ar trebui să întărim zona atacată, mutând forţe acolo?

Scrutând în continuare întunericul, Cristea se abţinu să nu izbucnească. Ce putea să-i explice acestui poliţist, practic un civil fără pregătire militară sau antitero, că aveau de a face doar cu o simplă diversiune, iar atacul principal se va produce imediat, dar din cu totul altă direcţie? Să-i arate cum majoritatea atacurilor încep cu puţin înainte de răsărit, când atenţia apărătorilor este la minim, după o noapte de veghe şi de tensiune? Nu avea timp pentru asta, aşa că-i strigă suficient de autoritar:

— Nimeni nu-şi părăseşte postul! Execută dracului ordinul odată!

Obişnuit să primească comenzi de la superiorii săi şi privindu-l pe Cristea ca şi pe un superior, Vasile Gruşenco dispăru în grabă. Cristea transmise prin staţia pe unde ultrascurte ce îl lega cu oamenii săi dispuşi în interiorul clădirii un ordin de luptă, apoi se concentră asupra sectorului său. Ignorând în continuare

lumina de la incendiul din dreapta sa, Cristea cuplă bateriile pentru vederea pe timp de noapte de la luneta Berettei sale. Scrută întunericul de la dreapta la stânga, apoi reveni. Înainte de a termina de parcurs sectorul său, îl văzu pe primul intrus, înainta aplecat, precaut, cu ochii în toate părţile. Cască de oţel, bocanci înalţi, în mod sigur vestă antiglonţ, aplecat asupra unui AK-47. La câţiva metri în spate, îl surprinse pe al doilea, ce îl acoperea practic pe primul. Începură să traverseze piaţa din faţă încet, căutând puncte de sprijin şi de acoperire. Răsuci arma uşor la stânga şi-i văzu şi pe ceilalţi. Înaintau pe două axe concentrice, ce urmau să-i aducă chiar asupra intrării principale. Alte siluete începură să se profileze în întuneric în spatele celor pe care îi văzuse deja. Cu precauţie, lăsând spaţii mari între ei, avansau prin piaţa întunecată. Flăcările incendiului din dreapta începeau să se estompeze, dar rafalele de armă automată crescură în intensitate, cu scopul de a mări efectul diversiunii. Civilii erau evacuaţi în grabă, alergau strigând pe străzile laterale, din când în când câte o voce autoritară încercând să facă ordine în haos.

Urmărind luptătorii ce avansau tăcuţi spre intrarea principală, Cristea nu se putu abţine să nu remarce ordinea şi calmul cu care înaintau pe terenul descoperit, dar totuşi protejat de întuneric. Se acopereau unii pe alţii în deplină sincronizare, ca un mecanism bine pus la punct. Cam două duzini erau deja în piaţă, primii mai având doar câţiva zeci de metri până la linia primilor apărători care habar nu aveau de existenţa lor.

„Profesionişti”, murmură Cristea luând în vizor unul din al doilea val, cel de acoperire. Viză cu luneta un punct situat undeva sub marginea căştii, urmări ţinta în deplasare, apoi apăsă pe trăgaci, intuind cu o clipă înainte locul în care se va afla în momentul următor. Urmări o secundă silueta oprită brusc în fugă, capul dat pe spate care practic aruncă trapul în urmă frânt în plină alergare, prinse chiar şi şuvoiul de sânge aruncat pe caldarâm de glonţul ce-şi găsise victima. Ordonă foc prin staţie, apoi răsuci arma spre următoarea ţintă şi trase. Apărătorii deschiseră un foc susţinut, atât cât le permitea armamentul cu care erau dotaţi fiecare. Şi mai ales muniţia.

Mai puţin surprinşi pe cât şi-ar fi dorit Cristea, atacatorii se aruncară la pământ şi ripostară. Calm şi eficient, în rafale scurte. O rafală de trei-cinci gloanţe, apoi se răsuceau

schimbându-şi poziţia. O comandă răstită şi grupul mai avansat trase câte o rafală ceva mai prelungă, făcându-i pe apărători să se lase la adăpost. Concomitent, grupul din urmă se năpusti înainte, trecând printre membrii primului val care le susţinea în continuare avansul. Apoi se aruncară la pământ şi traseră, preluând sarcina de acoperire pentru cei rămaşi în spate, care îşi şi începură avansarea în fugă.

„Un stil foarte eficient!” murmură Cristea. Fixă luneta spre un soldat din al doilea val, ce aştepta întins pe caldarâm, în întuneric. În momentul în care începu focul de acoperire, acesta se avântă înainte. Glonţul lui Cristea îi curmă viaţa în plin avânt. Răsuci arma căutând alte ţinte, dar era destul de dificil. Focurile apărătorilor atrăgeau asupra lor snopuri de gloanţe, intruşii nu făceau economie de muniţie. În scurt timp, Cristea sesiză faptul că aceştia erau susţinuţi cu trageri precise din poziţii ascunse din clădirile din jurul pieţii. Fiecare rafală trasă de vreun apărător atrăgea tiruri concentrice asupra poziţiei acestuia, atât din partea celor ce avansau în piaţă, cât şi din poziţiile de acoperire.

În câteva minute, Cristea realiză faptul că erau pe cale de a fi copleşiţi. Trupele sale, eterogene şi amestecate, cu mijloace de foc şi muniţie net inferioare, erau într-un net dezavantaj. Pierderile deveniseră simţitoare. Ordonă retragerea celor valizi în interiorul clădirii. Măcar aici va mai putea rezista într-o luptă de uzură pe holurile şi prin încăperile numeroase. Cel puţin nici atacatorii nu vor beneficia de sprijinul trăgătorilor din clădirile învecinate.

Retragerea a decurs haotic, printre împuşcături, strigăte, gemete şi tropăituri. Cristea începu să-şi regrete decizia iniţială, dar era prea târziu. Poliţiştii, civilii înarmaţi şi soldaţii moldoveni trecuţi de partea lor primiră ordinul ca şi o izbăvire şi se năpustiră spre intrările în palat. Oricum, în scurtă vreme şi-ar fi părăsit poziţiile. Siluetele lor alergând în grupuri spre uşile masive constituiau ţinte perfecte pentru atacatorii care îşi impulsionaseră atacul, dar mai ales pentru trăgătorii nevăzuţi din marginea pieţei. Lipsa de disciplină şi antrenament îşi lua un tribut greu.

În debandada creată, în care oamenii lui Cristea şi luptătorii SIE ai lui Doicu încercau să asigure măcar o acoperire precară prin focuri precise, un grup de patru atacatori a ajuns foarte

aproape de a pătrunde prin intrarea principală.

S-au apropiat prin stânga, acolo unde grupul de civili şi poliţişti a fugit primul. De la etaj, Cristea le-a observat mişcarea şi după ce a neutralizat unul, a transmis informaţia băieţilor de la parter. Aceştia au deschis focul, dar cu reţinere, pentru a nu lovi în cei ce încă se retrăgeau spre adăpostul izbăvitor. Au mai căzut doi, ultimul chiar la baza scărilor, împuşcat în coapsă cu unul dintre ultimele gloanţe ale poliţistului inspectat de Cristea nu cu mult timp în urmă. Camaradul său fusese ucis încă de la primele focuri, cadavrul său zăcând încă întins de-a lungul scărilor, cu capul în jos, paralel cu balustrada. Pistolul şi gloanţele rămase au fost însuşite de poliţistul rămas, care acum trăgea lăsat pe vine, foc cu foc, spre ultimul dintre cei patru ce se năpustea înainte, spre uşa deschisă. Acesta, din fugă, de la şold, îl doborî cu o rafală pe poliţistul ce nu reuşea din cauza grabei şi precipitării să-l vizeze cu pistolul. Acum nimic nu mai stătea în calea lui spre uşa deschisă.

Vasile Gruşenco alerga pe holul de la parter spre intrarea principală, încercând să-i direcţioneze pe cei veniţi de afară spre noi poziţii de tragere pe la ferestre. Mai avea puţin până la uşa masivă de stejar deschisă spre interior, împuşcăturile de afară nu conteneau nici o clipă. Unul dintre oamenii lui Doicu, îmbrăcat în civil, cu o armă automată, aflat în dreptul unei ferestre chiar în stânga sa se ridică de după pervaz gata să se avânte spre intrare, asta chiar după ce trăsese câteva gloanţe spre întunericul de afară. Probabil văzuse un pericol iminent. Un glonţ venit prin fereastră îi sfărâmă clavicula stângă trântindu-l la podea, chiar în faţa lui Vasili. Chircit de durere, ridică ochii spre Gruşenco ce se apropia în grabă şi-i strigă ceva neinteligibil, indicând cu braţul valid spre uşa de care îl despărţeau mai puţin de doi metri.

Tendinţa lui Vasili a fost să se aplece spre el, pentru a examina gravitatea rănii. Dar gestul celui căzut şi mai presus de toate, privirea disperată dublată de tendinţa de a apuca arma scăpată, l-au făcut pe Vasili Gruşenco să-şi continue cursa. Sări peste rănit, cu mâna stângă apucă clanţa de fier forjat şi cu dreapta ridică pistolul.

În aceeaşi clipă, de după uşă, îi sări în faţă un tânăr îmbrăcat în negru, purtând o vestă antiglonţ, ce ţinea strâns în mână un AK-47. Surprins de apariţia lui Gruşenco, în plin avânt, încercă

să răsucească ţeava armei spre abdomenul lui Vasili. Erau la nici o jumătate de metru unul de altul. Instinctiv, Vasili se trase uşor spre stânga, ca şi cum ar fi încercat să se adăpostească după uşă, făcând astfel cursa necesară a ţevii kalaşnikovului ceva mai lungă. Totodată, tot instinctiv, deoarece în acea secundă creierul parcă îi încremenise, acceleră mişcarea ascensională a mâinii drepte, urmată de privirea ce se ridica şi ea de la nivelul vestei antiglonţ la chipul dârz, încadrat de un păr blond, de culoarea grâului, parţial ascuns sub casca rigidă de oţel. Ochii albaştri aveau o duritate întipărită în priviri, rămasă chiar şi după ce Vasili Gruşenco trase primul împrăştiindu-i creierii pe tocul uşii şi pe peretele lateral. Corpul răpus se prăbuşi surd de-a curmezişul intrării, cu aceeaşi expresie întipărită în ochii fără viaţă.

Deşi pentru prima dată a ucis o fiinţă omenească privind-o în ochi de la nici o jumătate de metru, Vasili nu se pierdu cu firea, ci se concentră asupra problemelor cele mai stringente. Organiză apărarea la parter cât se pricepu de bine, apoi, împreună cu doi voluntari şi acoperiţi de un foc susţinut, coborâră scările afară luându-l prizonier pe atacatorul căzut la baza scărilor în imposibilitate de a se mişca. Îl târâră sub gloanţe, pe trepte în sus, imuni la urletele de durere ce izbucneau la fiecare mişcare a piciorului rănit.

Nu ştia ce simţeau generalii atunci când vedeau spectrul înfrângerii pe câmpul de luptă, dar Cristea începea să-i simtă gustul amar. Linia de apărare exterioară căzuse, iar laţul adversarilor se strângea din ce în ce mai tare. Acum vor asalta clădirea, ultimul avanpost. Iar el nu prea avea cu ce să le opună. O mână de oameni, cu mijloace de foc insuficiente şi cu muniţia pe terminate nu aveau cum să facă faţă unui atac viguros al unor profesionişti bine înarmaţi şi pregătiţi. Putea doar să întârzie deznodământul. Şi încă nu ştia cu cât timp.

Spera să mai poată menţine poziţia măcar câteva ore, când un sunet distinct, în crescendo, îl făcu să-şi revizuiască aşteptările. Printre focurile sporadice, menite să testeze rezistenţa în diferite puncte ale clădirii, acestea sunau altfel. Erau motoare, mai multe şi se apropiau. Nu erau motoare de autoturisme, acestea nu îndrăzneau să se apropie de locul bătăliei, ci motoare grele, capabile să poarte vehicule de zeci de tone. Şi se apropiau pe cele două străzi principale ce

convergeau spre intrarea în piaţă, chiar în faţa clădirii parlamentului moldovean.

Dispozitivul de vedere pe timp de noapte îi îngădui să observe mai întâi două camioane cu bena descoperită ce opriră în capătul îndepărtat al pieţei. Soldaţii începură să coboare în ordine, disciplinat şi se înşirară pe partea opusă, punând vehiculele între ei şi posibilele tiruri dinspre clădirea asediată. Nu aveau nici un fel de însemne, aceleaşi bluzoane negre, căşti şi veste antiglonţ. Într-o disciplină perfectă aşteptau.

Nu dură mult până apărură. În huruitul crescând al motoarelor, patru transportoare blindate urmate de două tancuri T-72 îşi făcură apariţia în piaţă. Şenilele tancurilor muşcau nervoase din asfalt, aruncând în spate bucăţi întregi de pavaj.

Mastodonţii încetiniră, desfăşurându-se în formaţie liniară, cu tancurile la mijloc, încadrate de cele patru BTR-uri. Soldaţii, într-o ordine desăvârşită, rupseră rândurile şi se desfăşurară imediat în urma vehiculelor blindate. La un moment dat, porniră deodată, într-o sincronizare perfectă.

Cristea nu-şi mai făcea iluzii. Cam asta a fost tot. Cum ideea capitulării nu i-a trecut nici o clipă prin minte, se pregăti pentru ultima rezistenţă, deşi deja ştia că este inutilă. Spre răsărit, departe, cerul începu să se lumineze într-o nuanţă roşiatică, sângerie. În curând va fi zi, poate ultima. Fără să ştie dacă va mai apuca răsăritul, îşi transmise cu calm ordinele de luptă. Trebuia să inducă în inimile oamenilor încredere, arătând că liderul este liniştit şi stăpân pe situaţie. Ordine de luptă, ultima luptă, ultima rezistenţă.

Ochii cu grijă un individ ce părea a fi un superior, chiar dacă nu avea însemne vizibile de grad, dar după gesturi şi modul în care dirija infanteria era clar, apoi trase. Nu urmări căderea trupului, ci trase din nou spre cel mai apropiat infanterist. Din toate poziţiile, apărătorii deschiseră focul, cam anemic, după aprecierea lui. O siluetă se ridică într-o rână din curtea palatului şi aruncă o grenadă ce explodă într-una din ferestrele de la parter. Chiar dacă a plătit cu viaţa încercarea, fiind străpuns de câteva gloanţe, grenada a făcut prăpăd, lăsând în urma ei urlete, gemete şi un miros pătrunzător de carne arsă. Cristea trase din nou, atunci când mitraliera de pe TAB-ul din dreapta îl reperă şi lătră spre geamul de la etajul doi.

Atunci când te aperi dintr-o clădire ai nişte dificultăţi majore. Ferestrele atrag întotdeauna tirurile adverse, deci este recomandat să execuţi foc din altă parte, nu de pe pervaz. Dumitrescu, mentorul său, în perioadele de antrenament, îi vorbise deseori despre asta, ştiind din experienţa revoluţiei din decembrie 1989 cum stăteau lucrurile. Cristea ar fi dorit să aibă posibilitatea să-şi sape un locaş de tragere în perete, undeva la nivelul podelei, în aşa fel încât să poată executa foc din poziţia culcat, expunându-se cât mai puţin, dar i-au lipsit atât timpul, cât şi mijloacele. Un alt pericol atunci când te aperi dintr-o clădire parvine din posibilitatea ricoşeurilor. Un glonte pătruns pe fereastră poate ricoşa din pereţi sau tavan în cele mai neaşteptate direcţii. Pe deasupra, apare pericolul bucăţilor desprinse din zidărie care pot lovi din toate părţile. Mai există şi posibilitatea prăbuşirii tavanului, a unui zid despărţitor sau chiar a podelei. În mod normal, ar fi trebuit să-şi pregătească în interiorul încăperii un adăpost individual din saci de nisip. Din nou, nu a avut nici timp, nici mijloace pentru asta. Tot ce a putut face a fost să tragă biroul greu, din lemn de stejar, cât mai aproape şi să înghesuie, atât în laterale, spate şi deasupra, nişte fişete metalice pline cu dosare. La fel au procedat şi oamenii săi, în mare măsură.

Atunci când mitraliera de pe TAB trase spre fereastra sa, Cristea avu tendinţa să se lase sub biroul întărit, dar totuşi rămase să mai tragă o dată. Un nou corp prost adăpostit căzu la pământ. Dar când un tanc răsuci ţeava spre el, Cristea se aruncă sub birou, târându-şi Beretta după el.

Auzi tunetul distinct al obuzului ce părăsea ţeava tunului şi-şi îngropă şi mai mult capul în mâini, sperând ca adăpostul să reziste. Bubuitura răbufni o fracţiune de secundă mai târziu, asurzindu-l câteva clipe şi aruncându-l într-o stare vecină cu cea de şoc. Două minute care i se părură o eternitate rămase nemişcat, incapabil de vreo reacţie. Biroul de stejar gemu protestând atunci când peretele din spate se prăbuşi deformând fişetul metalic de parcă ar fi fost doar o cutie de chibrituri. Totuşi, rezistă. Acoperit de moloz din cap până în picioare, Cristea se ridică nesigur pe mişcări şi pe senzaţii. Parcă întreg universul se clătina odată cu el. Şovăielnic, se lăsă în genunchi în dreptul pervazului şi îndreptă arma pe care continua să o ţină strâns în mână. Era de parcă întreaga lui energie s-ar fi

direcţionat doar spre puşca cu lunetă. Încă semiconştient, luă poziţie de tragere. Apăsă pe trăgaci în clipa în care prinse în vizor un infanterist din urma unui TAB. Mută uşor arma, apoi degetul i se lăsă pe trăgaci din nou. Apucă să vadă cum rotula îi zboară cât acolo şi soldatul se prăbuşeşte frânt în plină fugă, tăvălindu-se cu gura larg deschisă într-un urlet mut, incapabil să străpungă perdeaua sonoră de motoare, împuşcături şi bubuituri de tun.

Blindatele străbătuseră piaţa aproape în întregime, măturând ferestrele cu mitralierele grele cu imensa lor putere de foc. O lovitură de tun sparse uşile de stejar de la intrarea principală lăsând o gaură imensă, mărginită de cărămizi sparte, moloz şi bucăţi de lemn încă arzând. O ultimă rezistenţă la intrare atunci când soldaţii se vor năpusti înăuntru, câteva lupte şi schimburi de focuri pe holuri, asta era tot ce mai putea spera Cristea. Măcar a fost frumos, eroic şi tragic în acelaşi timp. Poate peste ani, cineva îşi va aminti de ei, la fel ca şi de eroii greci de la Termopile, cei trei sute de spartani. Poate.

Traversarea nu a fost chiar aşa de uşoară precum i se prezentase la briefingul de dinaintea misiunii. Trecuseră cu uşurinţă, nederanjaţi de nimeni, apele întunecate ale Prutului, apoi elicopterele viraseră spre sud, pentru a ocoli o baterie antiaeriană nesigură. Părea că totul va decurge OK, când apropiindu-se de periferiile Chişinăului, câteva mitraliere grele MR-4 de 12,7 mm deschiseseră focul asupra lor. Surpriza a fost atât de mare, încât formaţia de elicoptere se risipi, adunându-se ulterior undeva la est de capitala Republicii Moldova. Din fericire, nu au fost victime, doar unul dintre elicoptere a fost uşor atins, putându-şi duce misiunea mai departe.

Survolau la joasă înălţime clădirile Chişinăului îndreptându-se spre Palatul Parlamentului, când colonelul Dorinei Iancu, comandantul Detaşamentului 495 Operaţiuni Speciale „Ştefan Soverth”, percepu ceva deasupra zgomotelor regulate ale motoarelor şi palelor de elicopter. Bănuielile i-au fost întărite şi de bubuiturile inconfundabile ale tunurilor de pe tancuri.

Aplecându-se în faţă spre pilotul elicopterului din frunte, liderul formaţiei, i se adresă pe numele întrezărit pe partea stângă a uniformei:

— Căpitane Bodea, aş vrea să ordoni escadrilei dumitale să

rămână pe loc câteva minute, în timp ce noi vom face recunoaştere asupra punctului de livrare. Ceva nu mi se pare în regulă!

Căpitanul Laurenţiu Bodea încercă să-şi ascundă nemulţumirea faţă de această interferenţă care îi schimba oarecum termenii misiunii. Părea mai mult deranjat de faptul că acest colonel dădea astfel de sugestii ce păreau de fapt ordine, de faţă cu copilotul său, care îi era inferior atât ca şi grad, cât şi ca şi funcţie. În alte condiţii, ar ti privit-o ca şi pe o subminare a autorităţii de către cineva care nu aparţinea unităţii sale. Totuşi, nevăzând nimic nelalocul său cererii colonelului, aprobă din cap cu o oarecare reţinere. Transmise câteva ordine prin radio, apoi pilotă cu dibăcie elicopterul la joasă înălţime, puţin deasupra blocurilor în direcţia punctului de lansare. Elicopterele din formaţie, rămase în urmă, începură să se rotească în cerc, deoarece a rămâne suspendat în aer într-o zonă nesigură, potenţial ostilă, echivala cu o tentativă de sinucidere.

În momentul în care au trecut pe deasupra Palatului Parlamentului şi au survolat piaţa, pentru colonelul Iancu imaginea deveni clară. La fel de clară ca şi cele două tancuri şi patru TAB-uri ajunse aproape de intrarea din faţă a clădirii. Străfulgerările împuşcăturilor şi dârele trasoarelor nu lăsau nici o îndoială asupra evenimentelor de dedesubt.

După survolarea pieţei, Bodea întoarse elicopterul spre a reveni la formaţie, când simţi mâna colonelului Iancu pe umăr.

— Căpitane, zise el concentrându-se spre o hartă a oraşului pe care i-o împinse în faţă, ordonă elicopterelor tale să lase la sol oamenii mei aşa: compania unu aici, doi aici, trei aici, indică el câteva puncte pe hartă. Rezervele şi muniţiile suplimentare vor fi livrate după cum s-a stabilit, pe acoperişul clădirii, dar la o jumătate de oră după ce ultimul soldat părăseşte elicopterul. Sper că totul este suficient de limpede!

Bodea protestă:

— Domnule colonel, ordinele mele spun să vă las pe toţi pe acoperişul clădirii...

— Da şi să fim măcelăriţi poate de ai noştri care vor crede că sunt atacaţi din aer, pe lângă atacul terestru! Dacă totuşi, ajungem în siguranţă, cu ce putem ajuta? Vom fi mai mulţi şoareci în aceeaşi cursă! Nu vezi că băieţii de acolo sunt sub foc? Ordinele tale nu prevedeau faptul că vom pica în mijlocul

unui război aici!

Răsuflă adânc înainte de a continua:

— Eu răspund de misiunea asta, aşa că nu-mi îngreuna sarcina, domnule căpitan!

Făcu o pauză, lăsându-i timp lui Bodea să transmită coordonatele. Ceea ce era mai important, ca băieţii săi să ajungă în siguranţă la sol, se va face, chiar dacă Bodea era vizibil nemulţumit. Profită de ocazie şi-şi transmise şi el scurt ordinele către comandanţii de companie, fiind sigur că odată cu transmiterea lor, vor fi duse întocmai la îndeplinire. După asta, reveni spre Bodea:

— Căpitane, întoarce şi survolează piaţa din nou. Ce armament ai la bord?

Fără să realizeze pe moment sensul întrebării căpitanul răspunse mecanic:

— Opt rachete X-5, câte patra pe fiecare suport lateral, plus tunul GIAT de 20 mm.

— Bun, căpitane, vei face o trecere de la un capăt la altul al pieţei trăgând rachete în vehiculele blindate pe care tocmai le-am văzut. La întoarcere, vei distrage ţintele rămase şi vei executa foc cu tunul asupra infanteriştilor. După care mă vei lăsa şi pe mine la sol la trei sute de metri de la poziţia în care a debarcat plutonul doi. E clar?

Căpitanul Bodea izbucni revoltat:

— Domnule colonel, ordinele mele…

— Fac ceva pe ordinele tale, căpitane, acum eu sunt ofiţerul cel mai mare în grad de aici! răcni colonelul. Vei duce la îndeplinire ordinele mele, fiindcă acum şi aici, sunt singurele valabile!

Mâna stângă i se încleştă pe umărul căpitanului, în timp ce mâna dreaptă, ca din întâmplare, atinse tocul pistolului de la şold.

— Îmi asum întreaga responsabilitate, ai şi martori, indică cu capul spre copilotul ce încerca să se facă cât mai mic. Aşa că, fă bine şi execută ordinul şi nu oricum, ci la perfecţiune! Arată ce poţi, fiindcă nu vreau ca băieţii mei să lupte ca infanterişti împotriva tancurilor, în timp ce vreun elicopter românesc vânător de tancuri aflat în zonă să se spele pe mâini pe motiv că nu a primit ordin! E clar?

Căpitanul Laurenţiu Bodea răsuflă adânc. Apoi rosti dintr-o

suflare:

— Da, domnule colonel!

— Dă-i drumul!

Pilotând elicopterul spre piaţă, căpitanul Laurenţiu Bodea îşi aminti că în urmă cu puţini ani distrusese nişte tancuri ucrainene în pasul Gutin, în Maramureş. Ce vremuri! Şi s-a simţit bine făcând asta. Fiindcă ştia clar cine era inamicul şi a tras. Acum, nu erau în stare de război, dar militari români luptau în capitala unui stat vecin, conform ONU. Dacă s-a bucurat trăgând în tancuri înainte, de ce să nu se simtă bine distrugând tancurile ce îi atacau compatrioţii? Asta era o datorie, dar şi o plăcere.

Se ridică de după linia de blocuri şi plană uşor. Blindatele aproape că atinseseră marginea gazonului din faţa palatului. Cei câţiva brazi din faţă fuseseră puşi deja la pământ în flăcări ce aruncau un con de lumină sumbră în întunericul ce începea să se estompeze dinspre răsărit.

Căpitanul Laurenţiu Bodea îşi cunoştea meseria. Selectă rachetele şi trase. Cele două X-5, ghidate termic după căldura motoarelor, irumpseră în TAB-ul din stânga, cel mai apropiat, transformându-l într-un imens foc de artificii. Suspendat în aer, elicopterul mai lansă două rachete, apoi îşi continuă cursă. Una rată ţinta, dar cealaltă lovi un tanc în şenilă, imobilizându-l. Profitând de surpriză, Bodea lăsă elicopterul într-un picaj uşor, pentru a prinde mai bine tancul, apoi lansă încă două rachete, una câte una. Prima a incendiat tancul imobilizat, pe când a doua transformă în rug funerar un TAB din extrema cealaltă. Reveniţi din surpriză, echipajele blindatelor se aruncară asupra mitralierelor antiaeriene, împroşcând cerul cu trasoare roşii de culoarea sângelui. Bodea se îndepărtă în grabă, viră stânga după blocurile din margine evitând cu grijă cablurile electrice de iluminat stradal, apoi reveni din spate, trăgând în cadenţă maximă cu tunul GIAT asupra infanteriştilor neprotejaţi din urma blindatelor. Ultimele două rachete distruseră un TAB, după care elicopterul se îndepărtă urmărit de uralele şi aclamaţiile apărătorilor ce răzbăteau cu uşurinţă până la ei, pe deasupra împuşcăturilor, exploziilor şi zgomotelor bătăliei.

Înainte de a se arunca în noapte la punctul stabilit, colonelul Dorinei Iancu îi strânse braţul căpitanului Laurenţiu Bodea.

— Căpitane, nu voi uita niciodată ce ai făcut aici pentru noi!

— A fost o onoare, domnule colonel! Şi o plăcere, adăugă

zâmbind.

Colonelul dispăru pe o străduţă îngustă, alergând să-şi întâlnească oamenii ce angajaseră deja lupta.

Cristea înregistră cu surprindere noile evenimente. Surprinderea i se transformă în exaltare când văzu prăpădul făcut de atacul hotărât al elicopterului căpitanului Laurenţiu Bodea. Dar, imediat, din străfundurile minţii sale analitice, o voce raţională îl readuse cu picioarele pe pământ. Sorţii se schimbaseră, dar bătălia nu era încă câştigată. Dornic să-şi readucă şi luptătorii la raţiune, începu să-şi transmită autoritar ordinele prin staţie. Focul spre atacatorii din piaţă se intensifică, acum nu se mai făcea economie de muniţie. Trebuia să-i ţintuiască pe loc, pentru a nu reuşi să se desfăşoare împotriva celor de la Operaţiuni Speciale, ce începeau să le preseze flancurile. Se dădeau lupte grele pe străzile laterale, pe alei, printre blocuri şi clădiri, iar succesul părea schimbător. Îşi trimise câţiva luptători sub acoperirea celor din interior într-o incursiune în spatele clădirii, pentru a deschide culoar prin care să poată avansa una dintre companiile de afară. Când plutonul trei din compania a doua a Detaşamentului 495 pătrunse în clădire împrăştiindu-se spre ferestrele din faţă şi începând tiruri precise şi susţinute spre piaţă, Cristea încercă o stranie senzaţie de uşurare, de parcă o imensă greutate i s-ar fi ridicat de pe umeri.

Imaginea acestor soldaţi în kaki, care vorbeau puţin şi-şi vedeau de treabă cu calm şi profesionalism, de parcă o viaţă întreagă numai asta ar fi făcut, turnă optimism în venele civililor şi poliţiştilor moldoveni. Oamenii lui Cristea şi ai lui Doicu erau familiarizaţi cu genul acesta de soldaţi, dar restul îi priveau cu nedisimulată admiraţie pe aceşti tineri ce luau poziţii de luptă printre ei, cu vestele lor antiglonţ şi armele performante, comunicând unii cu alţii prin microfoanele din dreptul gurii, prinse direct de marginea căştilor, ducând la îndeplinire ordinele comandanţilor cu o dezinvoltură pe care nu o mai văzuseră vreodată.

— Alfa trei, foc de susţinere în stânga, capătul din colţul de sud-est!

— Delta doi, recepţionat, compania C atacă în trei, doi, unu, acum!

Cu o putere de foc devastatoare se dezlănţuiră toate sectoarele, ţintuind adversarii la pământ. Părea că fiecare ungher varsă snopuri de gloanţe cu o cadenţă înfiorătoare. Compania C se aruncă înainte în salturi, trăgând întruna. Primii ajunşi în flancul inamic se aruncară la pământ sau după orice obstacol întâlnit şi continuară focul, mult mai precis, aşteptându-şi colegii ce se apropiau.

— Alfa unu, foc concentric asupra blindatelor! Cer asistenţă Javelin!

— Vine!

Racheta Javelin se înălţă de undeva din zona companiei a doua. Primul motor, de putere joasă era destinat să împingă racheta din tubul lansator. După o scurtă distanţă în aer, se iniţializa al doilea motor de propulsie al rachetei şi o dirija spre ţintă. În funcţie de distanţă, Javelin poate urca între o sută şi două sute de metri, de unde aspectul curios al traiectoriei. Din punctul maxim, se năpusti năprasnic asupra ţintei.

Javelin s-a impus în armatele NATO ca şi principal atu al infanteriei împotriva blindatelor. Totuşi, nu este recomandabilă folosirea ei în cadrul ciocnirilor de blindate, deoarece nu face distincţia amic-inamic (friend or foe). De tipul fire&forget (trage şi uită) nu necesită dirijare pe segmentul final al traiectoriei. De aici apar şi unele dezavantaje.

Asta s-a întâmplat şi în cazul de faţă. Lansatorul a vizat tancul, dar racheta a atacat TAB-ul din imediata vecinătate a acestuia. Putea fi şi mai rău, blindatele incendiate din vecinătate ar fi putut-o devia în totalitate. Aşa cum era programată, racheta atacă de sus, dintr-un unghi de patruzeci şi cinci de grade, acolo unde blindajul era mai subţire. Pentru orice eventualitate, ca de pildă existenţa unui blindaj suplimentar reactiv, racheta avea încărcătura de luptă (8,4 kg) dispusă ca un tandem, în faza primară pentru a detona blindajul reactiv, iar ulterior intra în acţiune faza finală, adevăratul distrugător. Explozia acestuia din urmă, angrenând într-un jet devastator şi bucăţi din blindaj, răbufneşte în interior şi distruge tot ce întâlneşte în cale, circuite hidraulice, electrice, muniţie şi, bineînţeles, fiinţe umane. Din TAB-ul lovit, doar părţi din caroseria incendiată puteau sta mărturie a ceea ce a fost cu o clipă mai devreme o maşină blindată de luptă. O rachetă de 1,76 metri lungime şi cântărind doar 28 de kilograme tocmai

distrusese un mastodont de douăsprezece tone. Era o performanţă, dar nu suficientă pentru luptătorii de la Operaţiuni Speciale.

— Ţinta secundară distrusă, cea principală intactă! Repet, ţinta principală intactă!

Ca şi o confirmare a mesajelor din staţie, veni bubuitura tunului de pe tanc, vizând chiar locul din care pornise racheta Javelin. Explozia obuzului se sparse în mii de schije, în timp ce tancul se mişca încet, cu tunul rotindu-se, în căutare de noi victime. La adăpostul tirului său, infanteriştii trăgeau rafale lungi, la descurajare.

— Mai vreau un Javelin asupra tancului! Repet, cer Javelin asupra tancului!

O voce distorsionată răspunse:

— Javelin distrus! Cer asistenţă medicală la compania a doua! Avem morţi şi răniţi! Repet, Javelin scos din luptă!

— O soluţie de foc asupra tancului! Compania unu, cer un Javelin asupra tancului! Eliminaţi tancul!

— Negativ! Soluţie de foc imposibilă la compania unu! Javelin se deplasează prin clădire spre sud-est pentru o soluţie de foc! Cer foc de acoperire!

— Afirmativ! Foc de acoperire în trei, doi, unu, acum!

O grindină de gloanţe se abătu asupra tancului rămas singur în piaţă printre epave arzânde. Ineficiente asupra blindajului, dar efective pentru moral. Ţeava tunului se roti încet spre clădire, gata să tragă.

— Javelin, care e poziţia ta? Aştept o soluţie de foc urgent!

— Negativ!

— Drace! Toată lumea la adăpost!

Ţeava tancului se fixă spre centrul clădirii, vizând tocmai încăperea în care Cristea aştepta ca hipnotizat, cu ochii la ţeava tancului care se fixase direct spre el. Incapabil de vreo reacţie, aştepta să vadă obuzul pornind spre el într-o trombă de flăcări.

Aerul dimineţii se învârtoşă deasupra lui, de parcă obuzul ar fi răscolit văzduhul. Atâta doar că proiectilul nu pornise, nu încă. În schimb, aerul era răscolit de cele patru elicoptere IAR-330 Puma Şocat ce se ridicaseră la orizont, chiar deasupra clădirilor ce mărgineau piaţa. Unul dintre ele, cu rampele rachetelor goale, trecu pe deasupra spre clădirea parlamentului, iar celelalte trei se lăsară uşor cu botul înainte, pentru a deschide

un câmp mai uşor de tragere pentru rachetele X-5. Fiecare trase câte două rachete către tancul prins la mijloc. Acesta irumpse într-o străfulgerare de flăcări şi lumină, împrăştiind în jur şarje de metal topit. O clipă mai târziu, locul era de nerecunoscut. Doar un vulcan ireal de lumină lăptoasă alimentat de explozia muniţiei, asta era tot ce rămăsese. Elicopterele continuau să tragă în cadenţă maximă proiectile de 20 mm spre infanteriştii inamici care, lipsiţi de protecţia blindatelor, se retrăgeau în derută spre străzile dinapoi, presărându-şi drumul cu sângele celor căzuţi.

Ajuns gâfâind pe acoperişul Palatului Parlamentului, colonelul Dorinei Iancu privi spre elicopterul ce survola clădirea. Jos, incendiile de la epavele carbonizate rivalizau în intensitate cu soarele ce se ridicase la orizont. Un elicopter de transport se opri deasupra sa şi începu să coboare pe cabluri containere de arme, muniţii, raţii şi efecte militare. Căutând din ochi elicopterul cu rampele de rachete goale, colonelul se întoarse spre el, luă poziţia de drepţi şi salută cu mâna la cască. Impresionat, căpitanul Laurenţiu Bodea clătină uşor aparatul în semn de răspuns spre silueta rigidă încremenită cu mâna la cască pe acoperişul Palatului Parlamentului din capitala Republicii Moldova.

Vasili Gruşenco năvăli surescitat spre încăperea în care ar fi trebuit să se afle Cristea. Extaziat de salvarea adusă parcă de îngeri veniţi din ceruri, la propriu mai mult, alerga sărind peste bucăţi de zidărie căzute pe culoar, ignorând răniţii cărora personal mai mult sau mai puţin calificat încerca să la acorde ajutor, dar şi trupurile nemişcate, cu feţele acoperite, întinse de-a lungul pereţilor. O imensă gaură mărginită de cărămizi căzute şi mormane de moloz ţinea locul uşii de intrare în biroul care fusese punctul de comandă al întregii apărări, de unde Cristea îşi trimitea ordinele.

Cu o strângere de inimă, se avântă înăuntru. Un oftat de uşurare imperceptibil îi părăsi pieptul când dădu ochii cu un Cristea sprijinit de un birou căzut într-o parte, acoperit parţial cu bucăţi căzute din tavan. Arma lui Cristea stătea totuşi la îndemână, lângă el, sprijinită de un picior al mobilierului devastat, alături de câteva încărcătoare. Paşii îi scrâşneau peste molozul şi pietrele împrăştiate într-un strat gros pe pardoseală.

Surescitat, începu să vorbească:

— Am interogat prizonierul, pe cel capturat în timpul luptei!

— Şi? întrebă Cristea cu o voce neutră.

— Spetnatz, trupele speciale ruseşti!

Cristea adăugă, cu o voce obosită:

— Era de aşteptat, nu crezi?

Îşi îndreptă privirea spre dreapta, ca şi cum ar fi aşteptat o confirmare. Abia atunci Gruşenco îl zări pe cel de-al treilea prezent în încăpere. Cu o faţă arsă de soare, atletic, deşi trecut de patruzeci de ani, îmbrăcat într-o uniformă de camuflaj fără însemne, doar cu numele vizibil deasupra buzunarului stâng de la piept, stătea tolănit într-un fotoliu din piele neagră, imposibil de recunoscut aşa acoperit de praful alb al molozului desprins din pereţi şi tavan. Puşca de asalt Ml6 A2 stătea sprijinită de marginea laterală, la îndemână, parcă gata de a fi apucată într-o clipă. Un moment privirea lui Vasili Gruşenco se opri asupra numelui înscris deasupra buzunarului stâng al uniformei: IANCU. Un nume şi atât. Dar un nume care simboliza multe, era numele celui care a reconfirmat la jumătatea secolului XIX faptul că românii ştiu lupta eroic, chiar şi atunci când sorţii le sunt potrivnici.

Vasili Gruşenco nu se putu abţine să nu facă o comparaţie. Cristea avea ochii încercănaţi şi grei după două nopţi nedormite de luptă şi tensiune continuă. Totuşi, avea încredere că în momentul imediat următor, dacă va fi cazul, Cristea va fi acelaşi comandant lucid, capabil să-şi ducă misiunea la îndeplinire. Spre comparaţie, acest Iancu ce stătea tolănit în această încăpere şi pe acest fotoliu pe care Cristea şi chiar el îl apăraseră cu preţul vieţii, părea mult mai proaspăt. Şi mai calm, în acelaşi timp. Poate din cauza faptului că nu participase la toate luptele, cel puţin aici şi acum, îl făcea pe Vasili Gruşenco să-l privească pe acest individ ca şi pe un intrus.

Vocea lui Cristea îl smulse din meditare:

— Cred că şeful tău, Halipa sau cum îl cheamă, ar trebui să facă ceva! Să ia o decizie şi cât mai repede!

Vasili Gruşenco răspunse nedumerit:

— La ce te referi? Ce vrei să spui?

Încet, Cristea ridică braţul indicând spre personajul ce stătea aproape de el în fotoliu.

— Dânsul este colonelul Dorinei Iancu, comandantul

Detaşamentului Operaţiuni Speciale. Este un ofiţer român, conducător al unui detaşament de peste patru sute de soldaţi români. Eu sunt un ofiţer român, conducând alţi români în luptă. Sub ordinele lui Bogdan Doicu sunt alţi români. Toţi, aflaţi aici, sub asediu, luptând şi vărsându-ne sângele într-o poziţie în afara graniţelor actuale recunoscute ale României. Elicopterele care au tras în piaţă sunt româneşti, pilotate de români. Fără mandat ONU, fără acordul aliaţilor.

Cristea inspiră adânc înainte de a continua.

— Români luptând în afara oricăror acorduri internaţionale şi a oricărei logici! Situaţia asta nu mai poate continua prea mult!

Cu o umbră de panică în voce, Vasili Gruşenco întrebă, ţintuindu-l cu privirea pe colonelul Iancu, de parcă el ar fi fost mesagerul unor veşti îngrijorătoare:

— Şi ce aveţi de gând? Să ne părăsiţi aici?

Cristea ridică din umeri. Aruncă o privire spre piaţă, privind grupul de zece-doisprezece militari în combinezoane negre ce înaintau dezarmaţi, cu mâinile la ceafă, în două şiruri paralele, spre clădire. De o parte şi alta, erau supravegheaţi îndeaproape de şase soldaţi de la Operaţiuni Speciale, cu armele îndreptate spre ei. Prizonieri, altă problemă pe capul său. Reveni către Vasili:

— Ce avem de gând? Noi, nimic! Suntem soldaţi şi vom îndeplini ordinele. Dar şeful tău ar trebui să facă ceva, cât mai repede! Asta nu mai depinde de noi. Noi ne vom face datoria faţă de ţară!

Vasili Gruşenco se lăsă pe marginea biroului, alături de Cristea. Parcă abia acum simţea oboseala cum îi invada corpul în valuri grele. Ar fi vrut să se întindă şi să doarmă uitând de toţi şi de toate, dar nu putea, nu încă. Oftă, apoi ridică ochii spre privirea neutră a lui Iancu şi negăsind nici un răspuns şi-i întoarse spre Cristea.

— Care ne sunt alternativele?

— O soluţie ar fi renunţarea. Şeful tău să ajungă la o înţelegere cu conducerea de aici, de la Chişinău. Sau chiar capitularea. În acest caz, noi vom fi extraşi, nimeni de la noi nu vrea să fie implicat în această poveste, dacă ia un astfel de curs.

Vasili făcu un gest de revoltă.

— Observ că nu agreezi această alternativă. Am expus-o, deoarece nu-l cunosc pe acest Iuliu Halipa. Mi s-a cerut să-l

protejez, nu să-i discut programul politic. În caz că face o înţelegere, bănuiesc că are deschise unele canale de comunicaţie cu cineva din sfera puterii, cam asta ar fi alternativa noastră.

— Alte opţiuni! zise Vasili pe un ton mai ridicat, prin care ar fi vrut să dea de înţeles că nu admite această versiune.

Cristea nu insistă şi trecu mai departe.

— Nu prea multe. Putem sta în continuare aici, luptând pe mai departe, dar împotriva unor forţe din ce în ce mai puternice. Vom rezista cât vom putea, dar nu prea mult. Ajutor nu vom avea suficient, cel puţin nu în aceeaşi măsură ca şi adversarii noştri. După cum ai observat, dacă li se dă timp, aduc forţe mai bine pregătite şi echipate. Următorul atac, nu ştiu cu cine sau cu ce va fi dat, dar ultima oară am luptat împotriva Spetnatz sprijiniţi de blindate.

— Dar vor veni civilii să ne sprijine!

— Îţi asumi tu, şeful tău, sau oricare altcineva, responsabilitatea a sute sau mii de victime din rândul civililor? Aseară, inamicii noştri nu au avut complexe să tragă asupra civililor neînarmaţi din piaţă! Pentru ei, miza este mult prea mare! Dacă vom fi ajutaţi de peste Prut, cât timp crezi că va putea fi ţinut secret ajutorul nostru? Mass-media comunistă şi cea rusească abia aşteaptă să prezinte dovezi lumii întregi despre implicarea noastră şi prin noi a NATO în problemele voastre interne! Nu cred că-ţi dai seama de implicaţiile internaţionale şi de presiunile la care va fi supus Bucureştiul! Iar rezultatul este unul singur, vom primi ordin să ne retragem şi abia atunci vă vom lăsa baltă!

— Dar voi puteţi rămâne pe poziţii şi să luptaţi alături de noi! insistă Gruşenco.

Iancu zâmbi ciudat. Cristea continuă cu răbdare.

— Noi suntem soldaţi români. Dacă primim ordin, ne retragem. Nu luptăm pe teritoriul naţional, iar noi am jurat credinţă ţării şi superiorilor, în această ordine. Dacă primim ordin, ne retragem! Simplu.

Ca înecatul care se agaţă de un pai, Vasili Gruşenco întrebă:

— Ce vrei să spui cu această ordine?

Cristea schimbă o privire rapidă cu colonelul Iancu. Acesta din urmă aprobă imperceptibil din cap.

— Ajungem la a treia variantă. Noi luptăm pentru ţara

noastră, România. Dar acesta nu este teritoriu românesc, cel puţin oficial, recunoscut de forurile internaţionale. Dacă şeful tău, care a câştigat alegerile, proclamă unirea cu ţara, iar ai noştri acceptă, împingând problema spre ONU şi aliaţi, atunci noi luptăm pe teritoriul naţional şi datoria noastră este de a elimina agresorul care încearcă să ocupe o parte din teritoriul românesc. Armata română poate să intervină şi atunci ceilalţi vor fi cei care sunt intruşi.

— Dar dacă primiţi ordin să vă retrageţi? Ce se va întâmpla cu revoluţia noastră?

Cristea mai schimbă o privire cu colonelul Dorinei Iancu, înainte de a merge mai departe.

— În acest caz, nu cred că vom primi ordin de evacuare, ba dimpotrivă, vom primi ajutor. Vor începe negocieri şi discuţii cu forţele armate moldovene, dar noi va trebui să rămânem pe poziţii.

— Dar dacă veţi primi ordin?

Cei doi zâmbiră ceva mai cald. Pentru prima oară, Iancu interveni:

— Am jurat credinţă ţării şi superiorilor! În această ordine! În cazul în care Moldova se uneşte cu România, ţara este aici! Dumnezeu să ne ajute!

Soarele răsărise de curând, aruncând o lumină difuză în încăpere, filtrată prin praful de cărămidă şi moloz ce plutea în aer, printre devastările produse în cursul nopţii. Vasili Gruşenco strânse îndelung mâinile celor doi militari, apoi se îndreptă obosit spre ieşire.

Afară, primii demonstranţi începură să umple piaţa, printre scheletele carbonizate ale blindatelor ce continuau să ardă mocnit. Se aprinseră lumânări pe locurile unde au murit oameni, indiferent de partea cui au luptat. Scandările, la început timide, cuprinse de emoţie la vederea câmpului de bătălie, irumpseră la un moment dat în forţă, strigate din miile de piepturi ale celor care se grăbeau în piaţă pentru o nouă zi de proteste. „SUNTEM ROMANI!” scandau deja zeci de mii de glasuri, privind cu recunoştinţă la clădirea Palatului Parlamentului care nu a căzut sub loviturile tiraniei, chiar dacă mulţi oameni au luptat şi au murit ca să nu se întâmple asta. Scandările se diminuară treptat, lăsând loc unei linişti mormântale, ca un moment de reculegere şi un omagiu pentru cei căzuţi în luptă. Apoi o voce

intonă un vers, reluat apoi din zeci de mii de piepturi. În curând, peste o sută de mii de glasuri intonau „Deşteaptă-te române!”.

XIX

4 mai 2014, ora 9.00
Bucureşti, sediul SRI

— Cred că ar trebui să-ţi cer scuze, nu? întrebă Tiberiu Enea.

Vlad Sorescu îl privi nedumerit.

— De ce?

— L-am făcut nebun pe Cristea ăsta al tău. După raportul de la Doicu, în care îl ridică în slăvi pentru felul în care a organizat apărarea, spunând că numai datorită lui a putut fi menţinută poziţia, îmi dau seama că m-am cam grăbit să-l etichetez astfel.

— Ar trebui să-i ceri scuze lui Cristea, nu mie. Oricum, sunt convins că nu ţi-ar purta pică. Nu este genul de om ranchiunos.

— O definiţie interesantă pentru un om care este plătit să ucidă alţi oameni, nu crezi?

Cristea ridică sprâncenele cu un aer de naivitate abia disimulat:

— Te pomeneşti că oamenii tăi din SIE or fi genul de domnişoare aflate la primul lor bal, nu?

Tiberiu Enea zâmbi împăciuitor:

— *Touche, mon cher!* Recunosc încă o dată, m-am cam pripit, dar situaţia actuală nu prea ne lasă loc de întors! I-am aruncat pe cei de la Operaţiuni Speciale în luptă şi băieţii au cam muncit! Au morţi şi răniţi, iar adversarii lor se pare că nu sunt trupe de strânsură, ci unii dintre cei mai buni din lume, dacă rapoartele sunt corecte! Ne-am luptat cu Spetnatz-ul rusesc, nu cu aiuriţi transnistreni care se joacă de-a războiul!

Dăianu se simţi dator să intervină:

— Cred că, totuşi, avem o problemă serioasă aici! Nu zic că restul ar fi floare la ureche, dar că ultimele informaţii sunt mult mai serioase decât am putea noi să credem!

— Despre ce vorbeşti?

— Spetnatz! Despre asta vreau să spun! Aceştia au fost trimişi de Rusia, nu de Tiraspol! Deci Kremlinul are un interes special ca acest Iuliu Halipa şi mişcarea prounionistă să fie eliminată rapid şi fără prea multe menajamente.

— Deci, vrei să spui că Rusia va face tot ce poate ca să dăm greş?

— Nu chiar tot ce poate, dar aproape tot ce poate, e mică diferenţă, mai mult de nuanţă. Nu trebuie uitat că tot Spetnatz-

ul l-a ucis pe 25 decembrie 1979 pe preşedintele afghan Hafizullah Amin împreună cu familia sa şi staff-ul său, precedând invazia din Afghanistan, care va dura cam zece ani. Când ruşii îşi trimit Spetnatz-ul la înaintare, înseamnă treburi serioase. Mai ales într-un asemenea număr, cu o asemenea forţă.

— Şi cred că nu vor fi prea fericiţi cu pierderile suferite, continuă Sorescu. Am înţeles că Iancu a făcut un adevărat măcel printre ei.

— Să nu exagerăm cu măcelul, dar pierderile lor au fost mari, chiar foarte mari. Şi noi am avut pierderi simţitoare, atât printre apărători, cât şi printre băieţii de la Operaţiuni Speciale. De la inamic au luat şi vreo doisprezece-cincisprezece prizonieri, unii răniţi, completă Puşcaş. Iată că suntem într-o situaţie delicată.

— Ca şi până acum, mormăi Tiberiu Enea. Deci, nimic nou, din acest punct de vedere. Mă întreb, doar, când vor apărea pe posturile de televiziune din întreaga lume imagini cu trupe româneşti ce se bat prin Chişinău, fără nici un fel de mandat. Pe unde dracu va scoate cămaşa atunci conducerea politică, când NATO va pune unele întrebări. Până la urmă, asta se numeşte invazie, nu?

— Mai încet, Tibi! Din partea Spetnatz-ului cum s-ar numi atunci? Sau din partea Rusiei, de care aparţine Spetnatz-ul? Sau, mergând puţin mai în urmă, ocuparea Tighinei de către tancurile Armatei a XIV-a, în 1992, arborând drapelele Rusiei, cum se poate numi?

— Ştiţi foarte bine că nu asta am vrut să spun. Dar toate mediile de stânga din lume vor condamna România, uitând de partea cu Rusia, doar aşa merg lucrurile în lumea asta. Noi nu avem un astfel de lobby ca şi Rusia, iniţiat încă din vremea Uniunii Sovietice. Şi nu noi, ci Rusia, este principalul furnizor de gaze şi petrol pentru UE.

— Cred că am avea ceva să învăţăm de la Israel. I-a durut undeva de toate rezoluţiile şi de toate criticile, continuă să-şi vadă strict de interesele lor.

— Dar nu avem lobby-ul lor şi sprijinul necondiţionat din partea americanilor.

— Poate de data asta este altfel, interveni Vlad Sorescu. Am fost la Cotroceni împreună cu Titi şi situaţia se prezintă de o natură favorabilă. Americanii văd cu ochi buni o rezolvare a

problemei Moldovei în interesul nostru, dar ne solicită cooperare în Transnistria. Ideea e că ei vor ceva de acolo şi preferă să obţină prin intermediari. Cei mai la îndemână suntem noi, care avem şi un interes special. Deci, o simplă afacere, dar vom beneficia de un anumit sprijin. Cât de mare, rămâne de văzut de felul în care vor decurge lucrurile. Măcar la capitolul sprijin media, cred că ne vom bucura de el din partea lor.

— Mda, măcar atât putem spera, odată intraţi în joc. Pe mine mă cam îngrijorează intervenţia Spetnatz, ceea ce denotă atenţia specială a Rusiei asupra subiectului în discuţie. Dacă era vorba doar de nişte transnistreni, ca în cazul precedent, nu-mi făceam prea mari probleme. Dar aici este vorba de mult mai mult. Cât de mult este dispusă Rusia să se implice pentru a se asigura că Republica Moldova va rămâne în sfera ei de influenţă? Cât de mult se va implica ca să menţină regimul criminal de la Tiraspol? De ce amploare va fi următorul atac împotriva lui Halipa?

— Destul de mult, dar nu ca şi în cazul Georgiei în august 2008, riscând o intervenţie directă, răspunse Dăianu. Nu trebuie uitat că Republica Moldova nu are o graniţă comună cu Rusia, pentru o invazie ar avea nevoie de acordul Ucrainei, iar aceasta, deşi total nesigură, nu cred că va risca un astfel de accept. Din punct de vedere al sprijinului faţă de Tiraspol, cred că ar face multe ca să menţină regimul, chiar dacă în ultima vreme au avut destule diferenţe de opinii.

— Regimul din Ucraina, condus de acest Igor Petraikin, mi se pare destul de nesigur. S-ar putea ca să cedeze unei cereri imperative a Rusiei, sau dacă nu, ar putea fi răsturnat şi înlocuit cu unul mult mai docil. Chiar şi Petraikin simte asta.

— Da, perfect adevărat, dar asta cere timp. Noi va trebui să ne bazăm pe rapiditate, ăsta este tot secretul. Va trebui să ne mişcăm în mare viteză, punând lumea în faţa unui fapt împlinit. Reacţia Rusiei ar putea fi tardivă, chiar cu acordul Ucrainei. Odată instauraţi pe poziţie, nimeni nu va risca un război doar pentru o clică alungată.

— Dar până atunci mai este cale lungă. Şi lui Halipa i se pot întâmpla multe, nu? Încă nu are puterea, iar alţii îi pot veni de hac. Am câştigat doar o bătălie şi după cum simt eu este doar una minoră faţă de cele ce vor veni. Apropo, ce capacităţi are Spetnatz-ul, domnule profesor?

Dăianu preluă ideea şi începu cu calm, ca şi la un simplu seminar.

— Dacă până la colapsul Uniunii Sovietice existau 30000 de soldaţi Spetnatz, fiecare armată având câte o brigadă de câte 1300 de militari împărţiţi în echipe de câte zece oameni, în afară de cei aparţinând de flotă, astăzi sunt patru mari grupări de trupe Spetnatz, afară de cele ale marinei, care sunt destinate recunoaşterilor în zonele de coastă şi protecţie a traficului maritim. FSB-ul are două din aceste grupări, Alfa, pe care i-am văzut în acţiune la teatrul din Moscova în 2002, iar cea de-a doua, Vega, ocupându-se de protecţia instalaţiilor sensibile, ca de exemplu cele nucleare. În cadrul MVD există o grupare care ar fi echivalentă cu Rangerii americani, iar în cadrul GRU, ar fi echivalenţi cu SAS-ul britanic. Indiferent, o forţă de temut, de care trebuie să ţii seama. Soldaţii aceştia sunt printre cei mai buni din lume.

— Mulţumim, domnule profesor, pentru informaţiile furnizate, interveni Sorescu. Una peste alta, noi ştim ce avem de făcut. Scopul nostru este clar. Avem deja unităţile militare gata de luptă. Ceea ce aşteptăm este ordinul de acţiune. După informaţiile mele, nu va dura mult până când Halipa va rupe pisica, într-un fel sau altul. Atunci vom putea şti exact direcţia de acţiune. Eu înclin spre partea în care Halipa ne va invita practic să facem unirea. De aici depinde de noi, doar de noi. Avem mână liberă, întrebarea este dacă ne vom arăta la înălţimea înaintaşilor noştri, cei care au realizat idealul milenar în condiţii mai puţin favorabile, atunci când întreaga lume era împotrivă, nu ca şi acum, când o parte ne este favorabilă? Depinde de noi să răspundem la această întrebare.

— Vlade, ştii răspunsul, important este cum reuşim să realizăm asta cu cât mai puţine pierderi!

— Cunoaşte-te pe tine însuţi şi cunoaşte-ţi inamicul şi nu vei ti înfrânt nici în o sută de bătălii, spunea Sun Tzu, interveni Dăianu.

— Aşa este, profesore, căci noi ne cunoaştem pe noi, dar nu ştim care ne va fi inamicul, după cum vor decurge evenimentele, dacă Rusia va interveni în forţă sau nu.

— Atunci, revenind la Sun Tzu, dacă te cunoşti pe tine şi nu cunoşti inamicul, pentru fiecare victorie vei suferi o înfrângere.

— Şi dacă nu ne-am cunoaşte pe noi, care ar fi părerea lui

Sun Tzu?

— Atunci vei ceda în fiecare bătălie.

— Domnule profesor, nu ne lăsaţi prea multe alternative, deoarece nu prea ştim ce vor face ruşii.

— Nu eu nu vă las alternative, ci Sun Tzu, iar el nu a făcut altceva decât să ilustreze nişte legi ale războiului. La fel cum geometria se bazează pe nişte axiome ale lui Euclid, la fel şi războiul are nişte legi. Una dintre ele este faptul că nimic nu este constant sau sigur în război. Iar ce vor face ruşii, puteţi să încercaţi să aflaţi. Întrebaţi-i pe americani, în mod sigur au ei nişte canale de comunicare, sau pot interpreta mult mai bine gesturile şi acţiunile lor. Iar ce veţi afla, judecaţi-le voi înşivă, nu vă lăsaţi influenţaţi de gândirea sau interpretarea americană, sau, poate, de interesele lor. Oricum, poate veţi afla mult mai multe.

Dăianu se opri câteva secunde înainte de a continua:

— Dacă este să-mi cereţi şi mie părerea, a mea este categorică: mergem înainte! Deoarece şi ei sunt români şi merită o şansă! Au vărsat deja prea mult sânge pentru asta. Nu merită să le întoarcem spatele şi să rămânem la adăpostul alianţelor, fără să-i băgăm în seamă. Sunt fraţii noştri mai puţin norocoşi, dar a venit momentul să aibă o şansă pe care numai noi le-o putem oferi! Iar ei au dovedit că pentru şansa asta sunt dispuşi să-şi dea viaţa! Vedeţi câţi dintre cei căzuţi până acum sunt moldoveni şi câţi de-ai noştri şi vă veţi face deja o idee despre nivelul de sacrificiu la care sunt dispuşi aceşti fraţi ai noştri pentru ideea de a fi români! Nu uitaţi, ei s-au băgat în luptă cu mâinile goale, ca şi noi în decembrie 1989! Băieţii pe care i-am trimis noi acolo erau cât de cât bine înarmaţi. Iar ce spune colonelul Dorinei Iancu în ultimul său raport, chiar în încheiere, mi se pare deosebit de relevant. Cred că a fost impresionat de capacitatea de sacrificiu a moldovenilor, din moment ce spune că va rezista până la ultimul om, retragerea neintrând în proiectele sale. Căscaţi ochii, domnilor, cei aflaţi în toiul luptelor ne trimit nişte mesaje! Cristea şi Iancu ne spun că ei vor lupta până la capăt! Dacă ei se vor bate, cei trimişi în foc, de ce noi mai ezităm şi ne întrebăm dacă este bine sau nu ce am decis deja? Daţi-i drumul înainte, cu Dumnezeu înainte! Fiindcă nu luptăm decât pentru ceea ce este al nostru, pentru neamul nostru românesc!

Mai bine de două minute, nimeni nu mai zise nimic, într-un târziu, Enea încercă să reînnoade discuţia.

— Dar, totuşi, depinde şi de reacţia lui Halipa, nu?

Vlad Sorescu tuşi uşor înainte de a vorbi:

— După raportul lui Cristea, se pare că Halipa va lua o decizie şi va da o declaraţie în piaţă în jur de ora douăsprezece. Până atunci, nu avem ce face decât să stăm pe poziţii.

— Dacă declaraţia va fi ceea ce ne aşteptăm, vom acţiona?

— Da, trecem la faza a doua.

— Mie mi se pare că faza întâi încă nu s-a terminat şi ne-a creat deosebit de multe probleme. Ne-am putea trezi implicaţi în ochii întregii lumi, dacă cumva ceva transpiră referitor la noi cu privire la luptele de până acum.

— Da, a durat mai mult şi a fost mai dificilă decât ne-am aşteptat. Dar nu avem ce face, decât să mergem înainte. Armata e gata?

— Forţele armate române de pe Prut sunt gata de acţiune la mai puţin de treizeci de minute din momentul în care vor primi ordin! interveni Şeful de Stat Major, generalul Constantin Puşcaş.

— Şi ordinul când va veni?

— Preşedintele va da o declaraţie la scurt timp după cea a lui Halipa. Este deja pregătită. Imediat va da un ordin către forţele armate, în calitate de comandant suprem, asta dacă totul este OK, continuă Puşcaş.

— Bine, bine, dar armata când va acţiona?

— La un minut după ordinul preşedintelui!

— Dumnezeu să ne ajute!

4 mai 2014, ora 9.45
Chişinău

Peter Flare se plimba de colo-colo surescitat. Gordon introdusese deja stickul de memorie în laptop şi era gata de transmisie. Va mai dura cam o jumătate de oră până ce imaginile vor fi prelucrate şi văzute de redactorul şef, apoi cumplitele lupte din Chişinău vor ajunge, ca nişte imagini live, la cunoştinţa întregii planete.

Se întrebă a mia oară dacă nu a greşit atunci, în zori, când

Gordon i-a sugerat să transmită imaginile filmate în cursul nopţii, înainte de a face turul cu mulţimea adunată dimineaţa pentru a-i susţine pe asediaţii din Palatul Parlamentului. Atunci a refuzat, convins fiind de faptul că totul se leagă, totul are o legătură indisolubilă, atât luptele de stradă, cât şi mulţimea de peste o sută de mii de oameni ce scanda în continuare în piaţă. Dorise un reportaj complet al evenimentelor, nu doar fragmente. Aşa proceda un profesionist.

Şi Gordon avea dreptate. Luase nişte imagini explozive şi la propriu şi la figurat, căţăraţi pe un acoperiş nu departe de piaţă. Filmaseră o adevărată bătălie, este drept, numai din unghiul destul de îngust care bătea spre piaţă, dar era suficient. Trasoare, explozii, împuşcături, strigăte, urlete, gemete, scrâşnet de şenile, ziduri care se năruiau sub puterea exploziilor, bubuitul tunurilor grele de pe tancuri şi mai presus de toate desantul elicopterelor cu însemnele acoperite, apoi, ca o apoteoză, lansările de rachete ale celor cinci elicoptere neidentificate. Nu-şi dădea seama ale cui puteau fi elicopterele, dar de treaba asta se vor ocupa alţii, nu degeaba există experţi sau analişti militari. Oricum, ceea ce obţinuse era mai mult decât suficient pentru patru sau cinci premii Emmy. Dar el dorea mai mult. Dorea un colaj de imagini care să spună o poveste, o poveste adevărată ce se petrecea sub ochii lui, aici, la Chişinău.

Gordon susţinuse ideea de a le trimite dintr-un motiv simplu, pe care îl înţelegea perfect. Dacă vreun alt coleg reporter, de la altă televiziune, i-o lua înainte? Laurii şi premiile s-ar fi dus în altă parte, o altă televiziune sau agenţie de ştiri ar fi avut întâietate, lucru greu de înghiţit într-o concurenţă atât de acerbă ca şi cea din domeniul mass-media. Pe vremuri, când era mai tânăr, poate ar fi gândit şi el la fel.

Dar acum nu era cazul. Concurenţa era depăşită. Îi văzuse pe colegii acreditaţi la Chişinău. Discutase cu mulţi dintre ei şi simţise sentimentele lor. Respect şi invidie, cam la asta se reducea totul. Era şi normal. Agenţiile de presă îşi trimiseseră aici doar linia a doua de corespondenţi. Pe cei mai tineri sau mai timoraţi, de genul celor care nu prea se avântă unde este pericol. Nimeni nu credea că în ideea că acest oraş ar putea deveni un alt punct fierbinte pe mapamond. De aceea, adevăraţii corespondenţi de război, oameni hârsiţi cum era el, erau în Afghanistan, Pakistan, Irak, Georgia sau în multitudinea

de puncte fierbinţi de pe planetă. Acolo ar fi fost şi el acum, dacă nu ar fi cedat în urma experienţei din Cecenia, în urma căreia era să-şi piardă viaţa. Chiar şi printre corespondenţii cu greutate, cum erau cei pe care îi întâlnise în Sarajevo sau Bagdad, majoritatea preferau să-şi trimită materialele din interiorul Zonei Verzi, în siguranţă, de multe ori mulţumindu-se să retransmită declaraţiile oficialilor, adăugându-le câteva comentarii, de cele mai multe ori fără obiect, doar pentru ca televiziunea la care erau afiliaţi să poată spune: „A transmis din Bagdad corespondentul nostru…” De multe ori, acest lucru ar fi putut fi făcut şi din studio.

Şi mai mult, cei acreditaţi la Chişinău nu erau nici măcar atât. Nu vedea în nici unul vreo tânără speranţă, nimeni nu avea acea lucire în ochi care o întrezărea când se privea în oglindă acum mai bine de cincisprezece ani, în baia hotelului bombardat din Sarajevo. Erau alt aluat. În mod sigur şi-au transmis corespondenţele de genul „… în Chişinău se aud tiruri de arme automate în cursul nopţii. Surse guvernamentale spun…” şi bla-blaurile de rigoare. Din nou se întrebă ce căuta aici, cu ei. În momentul în care au început împuşcăturile, a simţit din nou acea chemare de demult, din tinereţe, cum îi spunea, de a deveni corespondent de război. Oare trauma din Cecenia se vindecase? Cei cu experienţă spuneau că de aşa ceva nu scapi.

Atunci de ce îl târâse pe Gordon sub foc, pe acoperişuri, doar pentru a ajunge la sursă, să poată filma şi ulterior transmite din inima ştirilor, acolo unde se petrec de fapt lucrurile? De ce se supărase pe Gordon noaptea trecută când acesta, după ce văzuse printre două blocuri, de pe acoperişul casei pe care se aflau, o porţiune din piaţă, a zis că el mai degrabă demisionează decât să mai facă un pas? Şi cu câtă ciudă a aprobat, ştiind că Gordon va rămâne pe loc, orice ar fi, ca să filmeze de acolo, în loc să se apropie mai mult!

— Gata, şefule, a plecat spre casă! îi întrerupse Gordon firul ideilor.

Imediat închise capacul laptopului apoi ridică privirea spre el.

— Acum, şefule, putem trage un somn până ieşim din nou la vânătoare?

În mod sigur şi Gordon era alt aluat. Dar nu avea ce face. Fără entuziasm, îşi dădu acordul.

— Bine, dar numai o oră, până la emisiune. După asta, din

nou la treabă!

Gordon ieşi împleticindu-se pe culoar, îndreptându-se spre camera lui. Peter îşi reluă plimbarea agitată prin cameră, în aşteptare. Gordon nu era curios să vadă cum a ieşit de fapt produsul final, emisiunea. Putea argumenta că o cunoaşte deja, doar el a filmat-o, inclusiv comentariile lui Peter Flare. Iar când va fi solicitat, o va face din nou. Dar nu ca şi noaptea trecută, cu riscul vieţii.

Rămase cu ochii la televizor, mutând canalele din când în când. În cazul în care forţele guvernamentale ar fi atacat mulţimea din piaţă, dorea să ştie cât mai repede, pentru a-l târî din pat pe Gordon spre piaţă. Noroc că nu erau chiar atât de departe. Dar totuşi, ar fi trebuit să fie în piaţă chiar şi acum. În mod sigur, Gordon era din alt aluat.

4 mai 2014, ora 10.40
Bucureşti, sediul SRI

Generalul Constantin Puşcaş închise telefonul mobil şi-l strecură în buzunar. Oftă, apoi se adresă celorlalţi ce-i aşteptau vorbele cu nerăbdare.

— Mda, moldovenii au închis traficul de frontieră brusc, fără nici o explicaţie. Toate vehiculele ce încercau să treacă au fost întoarse din drum, inclusiv traficul pietonal a fost suspendat, în ambele sensuri. Valabil la toate punctele de frontieră.

— Da, era de aşteptat, nu crezi? Mă mir doar că au reacţionat aşa de târziu! murmură Sorescu. Aţi reuşit să treceţi ceva? Continuă adresându-se atât lui Puşcaş, cât şi lui Enea.

— În mare parte da, am început transferul ceva mai devreme, mă aşteptam la asta, răspunse Tiberiu Enea, şeful SIE.

— Damian spune că a trecut în proporţie suficientă pentru a asigura saltul la momentul oportun. Ştiţi că este la Iaşi, special pentru a dirija operaţiunile.

— Cred că în curând va trebui să zbori şi tu la Iaşi, atunci când va începe tămbălăul, nu crezi? Copilul tău minune, acest Virgil Pintea, poate avea nevoie de ceva îndrumări, sau chiar o supraveghere discretă, chiar dacă până acum s-a dovedit un general capabil, nu?

— Da, am încredere în el, doar a stabilizat de unul singur un front şi chiar a obţinut o victorie clară, dar încă este prea tânăr,

ar trebui să-i supraveghez puţin spatele.

— Cine vorbeşte de tinereţe, de parcă tu ai fi ceva moş decrepit, mormăi Enea. Nu mă bag în operaţiunile militare, dar cred că locul tău este aici, la Bucureşti. Nu este treaba ta să te ocupi de conducerea unui front, pentru asta ai subordonaţi, tu trebuie să te ocupi de vederea de ansamblu, să ai contacte cu reprezentanţii aliaţilor, mai ales că aici pot da greş politicienii. Nu uitaţi ce s-a întâmplat cu Ucraina!

— Da, e o decizie grea, o vom lua împreună la momentul oportun. Sper să nu fie nevoie de intervenţia şefului Statului Major direct pe câmpul de luptă. Mai ales că noi sperăm să nu fie vreo luptă, ci totul să decurgă paşnic, zise Puşcaş. Ceea ce mă îngrijorează este un alt lucru. Pe lângă faptul că au oprit traficul, moldovenii încep să baricadeze trecerile lor cu blocuri de beton şi întind reţele de sârmă ghimpată. În curând vor instala mitraliere şi tunuri. Ceva nu-mi sună bine aici, parcă s-ar aştepta la un atac dinspre noi.

— Noi nu dorim să-i atacăm, dar conducerea comunistă se pregăteşte pentru ceea ce poate fi mai rău pentru ei. Cred că deja au început să înţeleagă pe ce poziţie se află şi ar fi în stare de orice ca să-şi menţină puterea. Asta implică inclusiv cererea de ajutor de la ruşi, interveni Dăianu.

— Iar ruşii cum ar putea interveni? Doar prin desanturi de Spetnatz, ca şi în noaptea trecută!

— Nu numai, ci printr-un atac dinspre Transnistria, care să ne-o ia înainte. Dacă trupele transnistrene, întărite cu voluntari ruşi, ocupă Chişinăul şi-l neutralizează pe Halipa înainte ca noi să ne mişcăm, am pierdut partida. De aceea încearcă să blocheze orice tentativă de avans al nostru spre Chişinău.

— Bine, bine, dar cum am putea şti asta? Domnule şef al SIE, ce zic spionii noştri din Moldova?

Tiberiu Enea făcu o grimasă.

— Spionii noştri din Moldova se bat cu arma în mână în Palatul Parlamentului din Chişinău, dacă tot m-aţi întrebat!

— Uşurel, Tibi, nimeni nu te acuză de ceva! Doar vrem să ştim ce informaţii ai din interior, informaţii care ne-ar putea interesa!

Enea tăcu câteva clipe pentru a-şi sorta ideile.

— Avem surse în diferite niveluri de decizie…

— Nu mă interesează sursele, poate e mai bine să le ţii pentru tine, dar mă interesează ce gândesc şi cum crezi că vor

reacţiona cei ce se cramponează încă de putere acolo!

— Da, conducerea superioară vrea să lupte până la capăt, în speranţa unui ajutor frăţesc rusesc, ajutor promis în mai multe rânduri. Problema lor este faptul că nu prea au încredere în armata proprie, pe care au menţinut-o la un foarte slab nivel de pregătire şi înzestrare. Nici aşa nu sunt siguri pe loialitatea soldaţilor, se bazează doar pe conducerea superioară a armatei, devotată lor în totalitate.

— Bine şi noi ce facem? Cel mai cumplit coşmar mi-e dat de ideea de a trage asupra soldaţilor moldoveni, doar fiindcă un ofiţer superior le ordonă să deschidă focul asupra noastră! E o situaţie foarte delicată aici, pe care vreau să o lămurim cumva! spuse Puşcaş ridicând tonul. Fiindcă soldaţii mei au dreptul de a se apăra dacă se trage asupra lor!

— Avem un proiect de preluare a conducerii forţelor armate de către un general loial nouă, dar nu ştim dacă va funcţiona. Prietenul tău Damian are încredere în această idee, dar poate fi relativ, deoarece nu ştii cum vor reacţiona militarii din teren şi mai ales ofiţerii, în primul rând! Oricum, merită încercat şi o să-i dăm bătaie!

Telefonul de pe biroul lui Sorescu bâzâi îndelung, în ritmul în care un led roşu din partea superioară a tastaturii se aprindea şi se stingea. Vlad apucă receptorul şi-l duse la ureche. Ascultă câteva secunde, apoi îl trânti înapoi în furcă şi strigă spre Dăianu, indicându-i ecranul LCD de pe peretele opus:

— BBC-ul!

Dăianu reacţionă rapid, fiind cel mai aproape de telecomandă. Postul mergea fără sonor pe CNN, dar în câteva clipe Dăianu comută pe BBC, ridicând şi nivelul sonorului, poate mai mult decât era necesar.

Pe ecran au începu să se succeadă o serie de imagini ale unor umbre ce se mişcau cu repeziciune. Cadrul era destul de depărtat, dar filmat cu o cameră de înaltă rezoluţie, din când în când zoom-ul aducând imaginile destul de aproape. Practic era filmat din acelaşi unghi, aceeaşi porţiune limitată dintr-o piaţă. Filmarea era de noapte, aşa că străfulgerările de lumină ale focurilor de armă contrastau puternic cu cadrul întunecat. Sonorul înregistra rafale prelungi de arme automate, de câteva ori bubuitura puternică a unor lovituri de tun. Câteva urlete şi comenzi într-o limbă puţin inteligibilă, apoi din nou umbre ce

aruncau la asalt. Imaginea se centră pe una din umbre ce se opreşte brusc, scapă arma din mână şi se prăbuşeşte pe spate. O porţiune dintr-o clădire înaltă rămânea permanent în cadrul din stânga, de la ferestre se vedeau snopuri de lumină punctând rafalele de armă spre atacatorii din piaţă. O bubuitură sonoră şi o explozie de lumină atunci când o porţiune din zidul de la parter se prăbuşi. Vocea impersonală a comentatoarei, într-o engleză perfectă, se suprapunea peste imaginile şi zgomotele bătăliei:

— Aceste imagini au fost filmate în această noapte în centrul Chişinăului, capitala Republicii Moldova, aflată...

Derularea filmului se întrerupse brusc pentru a reveni cu alte imagini. Lumina era mult mai bună, se vedea că erau filmate în zori, cam o oră şi ceva mai târziu. Cadavre întinse pe caldarâm, îmbrăcate într-o uniformă neagră, fără nici un fel de însemne, în poziţii ciudate, aşa cum au fost surprinşi de gloanţe. Fumul incendiilor din clădirea asaltată care se ridica negru, înecăcios. Dar împuşcăturile nu conteneau. Apoi, peste toate, un zgomot distinct, sacadat. Pale de elicopter. Cadrul se ridică ca să surprindă o formaţie de elicoptere ce se apropia. Din nou pauză, apoi lupte reînteţite în piaţă. Lumina era acum destul de bună pentru a distinge cine cu cine lupta. Un baraj extraordinar de puternic de rafale automate, apoi un grup de siluete în uniforme de camuflaj care se aruncă asupra poziţiilor ghicite în care se aflau cei în uniforme negre. Din nou un tir susţinut, o bubuitură de tun şi apoi din nou pale de elicopter. De data asta, camera se focusă pe un elicopter cu însemnele acoperite ce se lăsa uşor şi deschidea focul în piaţă cu rachetele ataşate pe pilonii laterali. Imaginea urmări zborul acestuia, inclusiv revenirea trăgând cu tunul de sub burtă. Apoi imaginea se depărtă, lăsând panorama unui grup de elicoptere ce lansau concentric rachete spre centrul pieţei. Camera se concentră asupra unui imens rug încins, ale cărui flăcări se ridicau la peste douăzeci de metri. O ţeavă de tun rămasă ca prin minune intactă arăta că acolo fusese un tanc cu puţin timp în urmă.

— Dumnezeule mare! izbucni Tiberiu Enea.

Imaginea se lumină, lăsând locul studioului de ştiri de la BBC. Lângă prezentatoare se afla un individ şters, cu părul rar şi început de chelie şi o mustaţă subţire. Prezentatoarea urmă:

— L-am invitat în studio pe analistul militar...

Nimeni din sală nu i-a reţinut numele. Imaginea se concentră asupra analistului, în timp ce imaginile din Chişinău se derulau din nou pe un ecran în spatele acestuia. Prezentatoarea încercă să închege discuţia:

— Aţi văzut imaginile, ce ne puteţi spune?

Cuprins de importanţa vorbelor sale, analistul începu grav:

— În mod sigur, avem de-a face cu profesionişti! Felicit echipa dumneavoastră de filmare pentru imaginile realizate…

— În mod sigur, Peter Flare este unul dintre cei mai buni profesionişti ai noştri!

— Desigur! Ceea ce putem observa, atacatorii sunt bine pregătiţi şi instruiţi, la un moment dat par să fie stăpâni pe situaţie, chiar dacă înregistrează pierderi serioase. Dacă nu interveneau cei în uniforme de camuflaj, cred că şi-ar fi atins obiectivul în maximum o oră.

— Bine, dar cine sunt aceştia? Cine sunt atacatorii, cine sunt apărătorii şi cine sunt cei care intervin în ajutorul apărătorilor? Avem de-a face cu foarte multe necunoscute aici, nu credeţi?

— Total de acord cu dumneavoastră, dar în lipsa unor declaraţii oficiale, noi putem numai să presupunem.

— Atunci haideţi să presupunem! făcu prezentatoarea avidă de informaţii. Era tânără, frumoasă şi dornică de afirmare.

— Desigur, doar în nume personal, ţinând cont de situaţia din Republica Moldova în urma ultimelor alegeri şi demonstraţii, adversarii lui Halipa, liderul opoziţiei ce susţine că a câştigat alegerile, asta după asasinarea altor lideri importanţi fideli ideii apropierii de România şi de UE, încearcă să-l elimine prin orice mijloace, inclusiv fizic. Aici asistăm la o bătălie între susţinătorii şi adversarii ideii unei Moldove proromâneşti. Atacatorii ar putea fi trupe proguvernamentale, transnistreni sau chiar ruşi. Ambele părţi sunt foarte bine pregătite şi instruite, aş zice că sunt de fapt trupe speciale, aşa cum rezultă din imaginile dumneavoastră.

— Ce trupe speciale sunt cele care l-ar apăra pe Halipa?.

— Moldoveneşti, în nici un caz. Forţele armate moldovene nu au un asemenea grad de pregătire şi cele ce se ridică cât de cât la un asemenea nivel, în mod sigur sunt strict sub controlul guvernului. Priviţi aici, indică el spre imagini, felul în care se mişcă acoperindu-se unul pe altul, grupe întregi în asalt! Este nevoie de mulţi ani de pregătire pentru asta!

— Deci nu sunt moldoveni!

Analistul clătină din cap.

— Atunci să mergem mai departe. Elicoptere îi atacă cu rachete pe agresorii lui Halipa. Pot fi forţe aeriene rebele moldoveneşti?

— După cum arată elicopterele, în mod sigur nu! Chiar dacă însemnele le sunt acoperite, se vede clar după forma şi tipul lor că nu sunt în dotarea moldovenilor, de altfel foarte prost pregătiţi şi înzestraţi la acest capitol.

Urmară mai multe stop cadre cu imaginile elicopterelor, din mai multe unghiuri. În final, imaginea se opri pe un stop-cadru din lateral, cu un elicopter înclinat uşor în faţă şi o rachetă de pe pilonul lateral ce pornea spre ţintă într-un glob de flăcări.

— Sunt ruseşti? insistă operatoarea.

— Nu, sunt de tipul Puma, chiar dacă sunt cu ceva modificate de la modelul francez.

— Cine are astfel de elicoptere în zonă?

— România a transformat un astfel de model Puma în elicopter de atac sau vânător de tancuri, sub denumirea de Puma Şocat, sau IAR 330. Seamănă leit cu ceea ce aveţi în această imagine! Mai mult, dacă am lua în calcul raza de acţiune, acest tip de elicopter nu ar fi avut cum să ajungă aici decât dacă ar fi decolat din România, sau dacă ar fi fost transportat cumva undeva în apropiere.

— Trupele speciale pe care le-aţi văzut aici, ar fi putut fi româneşti? Are România trupe cu un asemenea grad de pregătire?

— Am văzut trupele române în mai multe teatre de operaţiuni şi în mod sigur pot spune că sunt extraordinar de bine pregătite.

— Ar putea fi cele de pe imaginile de dinainte?

Analistul aprobă din cap. Parcă pentru a-şi susţine punctul de vedere, analistul indică din nou imaginile:

— Priviţi-i cu atenţie cum se aruncă la asalt acoperiţi de focul celor din lateral şi din spate, cum se adăpostesc, deschid focul în timp ce valul doi îi urmează! Acţionează la unison ca o echipă, nu luptători individuali! Este greu să le stai în cale şi se vede că lucrează împreună de mulţi ani! La fel, priviţi elicopterele cum zboară în formaţie şi deschid focul concentric, la o singură comandă! Centrul pieţei a devenit zonă de nimicire! Aceştia sunt profesionişti bine pregătiţi, nu mercenari de strânsură!

Sunt forţe armate de elită ale unui stat, nu o adunătură de soldaţi fără căpătâi!

— Ar putea fi forţele armate române?

— Da, ar putea fi!

— Mulţumim domnului analist militar. S-ar putea, deci, ca România, un stat NATO şi UE, să se implice militar într-o problemă internă a unui stat vecin membru ONU. Vom reveni de îndată ce vom avea amănunte. Între timp, vom încerca să contactăm autorităţile române pentru lămuriri.

Pe ecran, în spate, printr-un montaj de calculator, cercurile concentrice roşu, galben şi albastru, emblema aviaţiei militare române, au fost suprapuse peste însemnele acoperite de pe coada elicopterului din stop cadru, în timp ce un imens semn de întrebare apăru în josul imaginii.

— Dumnezeule mare! repetă Tiberiu Enea în timp ce Dăianu închidea sonorul LCD-ului.

Urmară câteva secunde de linişte, întrerupte de remarca, poate prea calmă, a lui Vlad Sorescu:

— S-a spart buba! Oricum, odată şi odată, trebuia să se întâmple, nu?

Enea expiră zgomotos:

— Nu cred că putem sta liniştiţi, Vlad, ţinând cont de faptul că în curând am putea fi crucificaţi de Consiliul de Securitate al ONU sau mai ştiu eu de cine dracu…

— Tibi, ştiam toţi că se putea ajunge la asta, nu? Şi cine ne-ar putea târî în faţa Consiliului ONU?

— Da, dar nu aşa de repede, nu în acest moment, nu acum! Dacă Halipa dă înapoi? Şi referitor la Consiliul de Securitate, în mod sigur Rusia, dacă nu Republica Moldova, prin guvernul şi preşedintele comunist!

— Cum şi-a justificat Rusia intervenţia în Georgia în august 2008?

— Prin protejarea celor cu cetăţenie rusă din Osetia de Sud, interveni Dăianu. Din 2000 încoace, Rusia a acordat paşapoarte ruseşti majorităţii osetinilor şi abhazilor, aşa că justificarea lor a părut plauzibilă, cel puţin în ochii lor.

— Câţi cetăţeni moldoveni au dublă cetăţenie, adică moldoveană şi română?

— Aproape jumătate, dar mai sunt zeci de mii de cereri ce îşi aşteaptă rezolvarea.

— Atunci cine e mai îndreptăţit să intervină în apărarea propriilor cetăţeni, noi sau ruşii? Oricum, problema este deja de domeniul celor de la PsiOps (Operaţiuni Psihologice) şi va trebui să dăm drumul la ceea ce am pregătit pentru asta. Am prevăzut un plan de acţiune, la fel şi tu, Tibi, la fel şi Titi. Vom porni propriile noastre operaţiuni psihologice, cât mai repede.

— Vor trebui să ne susţină şi americanii, doar ei ne-au băgat în chestia asta!

— Ne vor susţine! Nu ei ne-au băgat, dacă nu doream, nu intram, e simplu! Dar toţi ştim că Moldova a fost, este şi va fi românească, indiferent cât s-au străduit şi se vor mai strădui alţii să inventeze un popor, o limbă şi o naţiune moldovenească!

Spunând asta, Sorescu apăsă o tastă pe telefonul de pe birou. Când i se răspunse, rosti doar o simplă propoziţie:

— Daţi-i drumul!

Enea şi Puşcaş făcură acelaşi lucru de pe telefoanele mobile. În timp ce punea receptorul în furcă, Sorescu continuă:

— Referitor la problema cu Halipa, dacă renunţă, suntem terminaţi! Ar însemna că l-am judecat greşit! Cât e ceasul?

— Unsprezece şi jumătate.

— Declaraţia lui este la douăsprezece. Acum nu avem altceva de făcut decât să aşteptăm.

XX

4 mai 2014, ora 12.00
Chişinău

În piaţa din faţa Palatului Parlamentului, o mulţime de peste o sută de mii de oameni fremăta în ritmul scandărilor. Străzile învecinate erau umplute până la refuz, practic nu mai puteai arunca un ac. Peter Flare îşi croia drum cu greutate spre intrarea în clădire, urmat de un Gordon ce devenise oarecum apatic, obosit. Totuşi, nu-şi pierduse reflexul de a filma permanent, cu camera pe umăr. În timp ce înaintau, Peter încerca să intre în vorbă cu grupurile compacte de oameni, întrebându-i de unde sunt. Mulţi nu vorbeau engleza şi ridicau din umeri, dar erau şi unii care înţelegeau şi îi răspundeau cu mândrie: „Din Chişinău! De la Soroca! Din Bălţi!” La întrebarea lui Peter, oarecum tendenţioasă, ce căutau aici, răspunsul era aproape invariabil: „Pentru România Mare!” Gordon filma absent, probabil cu gândul la patul din hotel pe care fusese nevoit să-l părăsească înainte de vreme. Din când în când tăcea câte o mutră deranjată de nivelul decibelilor degajaţi de scandările „Suntem români!” sau „România! România!” Nu părea impresionat nici de cântecele intonate de zecile de mii de oameni deja răguşiţi. În schimb, Peter Flare se vedea că este emoţionat. Niciodată, în toată cariera sa, nu a văzut o asemenea mulţime de oameni care să plângă în timp ce intonau un cântec ca un imn. Tineri, bătrâni, femei, copii, cu toţii cântau ca în transă, iar lacrimi mari şi grele se scurgeau de-a lungul obrajilor netezi sau scofâlciţi, prelingându-se ca un pârâu nesecat spre bărbiile oţelite de speranţă şi durere. Peter era convins că nu va uita niciodată acest cântec, chiar dacă nu-i înţelegea versurile, dar ştia că pentru aceşti oameni cântecul acesta era tot ce era mai important pe lume. Aflase doar că se numea „Deşteaptă-te române!” şi era imnul de stat al României.

— Sper că filmezi totul! spunea din când în când Peter întorcându-se spre Gordon.

Acesta doar dădea aprobator din cap, cu camera pe umăr, rumegând alene din guma de mestecat în timp ce îşi urma şeful spre o poziţie din care ar putea prinde cel mai bine cadrul cu balconul gol al palatului, cu un microfon stingher uitat în aşteptare.

Cu greu reuşiră să ajungă în părculeţul din faţa clădirii, aproape de unul dintre brazii carbonizaţi în urma luptelor din cursul nopţii. Gordon focaliză imaginea asupra balconului şi aşteptă, în timp ce camera înregistra în continuare.

Dintr-o dată, un freamăt străbătu mulţimea. Scandările se întrerupseră brusc, lăsând loc unor urale care cutremurară piaţa. Ca un tunet, se auzeau doar trei silabe repetate obsesiv, în timp ce o siluetă pirpirie, în scaun cu rotile, avansa spre microfonul de pe marginea balconului, atât de repede cât îi puteau permite mâinile ce împingeau roţile parcă înţepenite. În urma lui, în grabă, un ins masiv, în uniforma de poliţist moldovean, se grăbi să-i ajusteze microfonul la nivelul său, după care se dădu în spate. Mulţimea continua să scandeze ca un tunet:

— HA-LI-PA! HA-LI-PA!

Din scaunul cu rotile, Iuliu Halipa ridică braţul. Mulţimea se potoli ca prin farmec. Grav, începu:

— Fraţilor!

Un vuiet ca de furtună se ridică din piaţă.

— Fraţi români!

Mulţimea bubui la unison:

— SUNTEM ROMÂNI! SUNTEM ROMÂNI!

La o fereastră laterală, Cristea privea alături de colonelul Dorinei Iancu cum fremăta marea cu zeci de mii de capete. Armele lor stăteau deoparte, sprijinite de perete, totuşi, la îndemână. Pregătirea şi experienţa lor le spuneau să fie oricând gata de acţiune, odată aflaţi în misiune.

— Ce părere ai? începu Cristea.

— E ceva extraordinar, te invidiez, tu ai participat la chestia asta de mai devreme.

— Nu ai de ce să mă invidiezi, nu am asistat la aşa ceva, doar m-am bătut cu o grămadă de tipi bine antrenaţi să împiedice chestia asta. Şi am pierdut mulţi oameni ca să existe chestia asta.

— Tocmai pentru asta te invidiez, ai făcut posibil să existe aşa ceva, e o treabă care va influenţa viitorul nostru pentru decenii, cred eu.

— Dar cu ce preţ!

— Fie şi un singur căzut e un preţ prea mare! Dar aşa este soarta noastră, a românilor, tot ce am realizat a fost cu un preţ

enorm, iar de multe ori am plătit preţul fără să reuşim ce ne-am propus! Asta fiindcă alţii mai mari au decis în locul nostru. Totdeauna, noi am învins sau ne-am vărsat din belşug sângele pe câmpul de luptă, dar la masa verde a tratativelor am pierdut! Poate că a venit timpul să schimbăm asta, poate chiar de astăzi. Priveşte în jur!

— Aşa este, sunt de acord cu tine, dar asta nu-mi va aduce camarazii înapoi! Ei nu se vor putea bucura de realizările acestea!

Colonelul Dorinei Iancu îl privi pe Cristea puţin altfel.

— Vasile, ştiu că eşti un profesionist adevărat. Cunosc povestea ta cu Alexei Rapcin!

Amândoi tăcură.

— Nu credeam că sunt aşa celebru! făcu Cristea cu o mină întunecată.

— Oh, ba da! Şi crede-mă, toţi am fost de partea ta, atunci când ai avut respectivele probleme de serviciu! Am mers până acolo încât să strângem semnături pentru cauza ta! Să nu crezi că ai fost singur!

— E bine să ştiu asta, chiar dacă a trecut! zise Cristea oarecum emoţionat.

— Prietene, pot să-ţi spun aşa, niciodată n-ai fost singur! Priveşte înjur!

Mulţimea tălăzuia scandând la paroxism: „HA-LI-PA! HA-LI-PA!”.

— Ceea ce vezi, este realizarea ta, în cea mai mare măsură! Conştientizează şi bucură-te de ea! Este a ta!

Cristea plecă capul, pe gânduri. Iancu îl întrerupse.

— Spune-mi, ce-ai simţit când l-ai ucis pe Rapcin? Bucurie, uşurare, răzbunare, sau ce? Rapcin ţi-a ucis mentorul, pe Dumitrescu, nu?

Cristea privi trist spre piaţa arhiplină. Ar fi vrut să zică mai multe, dar simţea că nu este în stare. Totuşi, simţea nevoia să se elibereze, odată şi odată.

— Crede-mă, Dorine, n-am simţit nimic, dar absolut nimic. Pur şi simplu am apăsat pe trăgaci şi atât! A fost ca gestul de a aprinde lumina de la întrerupător, un declic şi gata! Şi asta mă pune pe gânduri!

Dorinei Iancu zâmbi.

— Câţi oameni ai ucis în ultimele două zile, Vasile? Poţi să

spui cu siguranţă? Nu, deoarece asta este meseria ta, îţi aperi ţara şi neamul. Când l-ai ucis pe Rapcin, ai făcut dreptate şi atât, chiar dacă pentru tine era o chestie personală. Ulterior, nu ai simţit-o nici măcar aşa, ca o chestie personală. Adevărul e că Rapcin trebuia să moară! Ai făcut-o, mergi mai departe! Pe Dumitrescu nu-l mai poţi aduce înapoi, dar poţi face multe pentru alţii, pentru asta ţara te-a pregătit şi pentru asta ai sacrificat o grămadă de lucruri!

În piaţă, mulţimea scanda puternic „SUNTEM ROMÂNI!”.

— Ascultă-i, Vasile şi vei şti pentru ce şi pentru cine te sacrifici, atât tu, cât şi băieţii tăi! Fii liniştit şi ei simt asta!

Gânditor, după ce ochii pierduţi îmbrăţişară imensa aglomerare de oameni, Cristea îşi îndreptă privirea spre Iancu.

— Ce faci dacă ne cheamă înapoi?

Iancu zâmbi şi-şi îndreptă privirea spre arma sa ce se sprijinea de peretele lateral.

— Rămân până la capăt! Oamenii mei vor putea decide individual, dar eu voi rămâne! Demisia mea din armată se poate trimite şi prin email, nu? Cred că pentru asta, zise arătând spre piaţa arhiplină, merită să mori, nu?

Cristea zâmbi trist.

— Atunci, cred că vom fi cel puţin doi pe poziţii!

De la balcon, Iuliu Halipa îşi începuse discursul.

4 mai 2014, ora 12.20
Bucureşti, sediul SRI

Pe ecran, figura lui Iuliu Halipa părea imensă, chiar dacă el rămânea ţintuit în scaunul cu rotile, făcând eforturi să ajungă cu gura în dreptul microfonului de la balcon, totuşi, poziţionat parcă prea sus. Acest lucru nu părea să deranjeze mulţimea care-i scanda numele, alături de alte lozinci proromâneşti, întrerupându-i discursul la fiecare frază.

La un moment dat, Dăianu ţâşni în sus de pe scaun şi izbucni:

— Doamne, Dumnezeule, a făcut-o! A făcut-o! A proclamat Unirea cu ţara!

Nici unul dintre cei prezenţi nu-i împărtăşi entuziasmul. Dimpotrivă, se lăsară oarecum relaxaţi în fotolii. Generalul Constantin Puşcaş îşi scoase cu gesturi calculate o ţigară din

pachet şi-o aprinse, expiră larg fumul, apoi aruncă cu un gest teatral bricheta pe masă. Vlad Sorescu îşi lăsă capul pe speteaza fotoliului, se răsuci într-o parte şi alta, apoi îl temperă pe Dăianu:

— Stai jos, Radule, faza a doua abia începe!

— Dar Halipa tocmai a proclamat unirea Moldovei cu România! Curtea Constituţională a Republicii Moldova l-a recunoscut ca şi câştigător al alegerilor, cu 73,42% din voturi! În numele majorităţii, a proclamat dorinţa de a se uni cu ţara!

— Da, dar Constituţia prevede un referendum în acest caz! A decis acest referendum peste o lună şi în funcţie de rezultat vom putea spune dacă Republica Moldova doreşte unirea cu România sau nu! Până atunci mai este!

— Dar a chemat armata română în ajutor, pentru a apăra noua putere aleasă!

Puşcaş zâmbi cu îngăduinţă.

— Armata română, cel puţin elemente ale ei, sunt deja acolo, să apere noua putere! Acest lucru s-a văzut deja în ultimele patruzeci şi opt de ore!

Dăianu rămase oarecum descumpănit.

— Bine, bine, dar de ce ţi-ai concentrat trupele pe Prut? Doar aşa, să stai cu ele o lună, până la referendum?

Puşcaş expiră larg un nor de fum din ţigară.

— Profesore, mâine trupele noastre vor trece Prutul!

— Dar de ce nu acum? izbucni Dăianu exasperat.

Toţi cei din încăpere zâmbiră.

— Deoarece aşteptăm ordinul preşedintelui! El este comandantul suprem, nu?

— Dar de ce nu ordonă acum? Ar fi momentul ideal, nu?

Sorescu îşi lăsă mâna peste braţul lui Dăianu, ca şi cum ar fi dorit să-l liniştească.

— Radule, preşedintele nu va ordona armatei să treacă în Republica Moldova, cel puţin nu încă. Va trebui să convoace Parlamentul, iar acesta să decidă. Va decide OK, deja se ştie, toţi liderii partidelor parlamentare sunt pentru. Dar aşteptăm altceva, ca să nu apărem ca invadatori, mai ales că operaţiunile noastre psihologice şi-au dat drumul.

— Bine, bine, dar ce aşteptăm?

— Reacţia celorlalţi!

— Care nu va întârzia prea mult, după câte îi ştim! încheie

Puşcaş.

4 mai 2014, ora 16.30
Tighina

Motoarele erau turate la maxim, gata de plecare. La un semnal, coloana se puse în mişcare, îndreptându-se spre ieşirea de vest a oraşului, spre zona de demarcaţie arbitrară între Transnistria şi Moldova. Tancuri T-72, transportoare BTR şi multe, multe camioane pline ochi cu infanterişti gata de acţiune. Sticlele de votcă treceau din mână în mână, turnând optimism în venele soldaţilor. Coloana străbătu centrul oraşului, urmărită cu încredere sau cu dispreţ, în funcţie de afinităţi. Dar majoritatea îi privea cu indiferenţă, chiar dacă în spatele privirilor li se ascundea o anumită îngrijorare. Sau o speranţă neîmpărtăşită.

Coloana trecea încet, soldaţii hăulind agitând sticle pe jumătate goale, în timp ce pe podul peste Nistru era alimentată de alte vehicule, de la camioane şi TAB-uri, până la tancuri sau tunuri autopropulsate. Acelaşi optimism vecin cu beţia anima imensa coloană ce se scurgea spre vest. Cu toţii cântau haotic, întrerupţi din când în când de un declic de memorie, dar îşi reveneau repede răcnind mereu aceleaşi cântece de beţie, menite să le menţină optimismul.

Paralel cu ei, în ordine perfectă, cu uniforme fără însemne, în autoturisme de teren, urmate de transportoare blindate de ultimă generaţie, mărşăluiau nişte soldaţi tăcuţi, privind cu dezaprobare spre aliaţii lor de nevoie.

Şi ei fumau mult, sorbeau din bidoanele de la centură, dar măcar ştiau ce aveau de făcut, încotro se îndreptau. Unul dintre soldaţi chiar scuipă spre grupul de transnistreni ce se îndrepta spre punctul de trecere.

Acest punct de trecere se afla chiar la ieşirea spre Chişinău, în vestul oraşului. Scena unor cumplite lupte în 1992, Tighina fusese ocupată aproape în totalitate de trupele separatiste, astfel că linia de demarcaţie rămăsese la vestul oraşului, deşi aceasta se afla pe malul drept al Prutului. Iar spre această linie de demarcaţie, păzită de trupe transnistrene şi moldoveneşti, intercalate de aşa-zisele forţe ruseşti de menţinere a păcii, era destinaţia coloanei. Treptat, se apropiau de zona de demarcaţie.

Militarii moldoveni de dincolo de linie, descumpăniţi, alergară care încotro, la adăpost, obişnuiţi fiind cu agresiunile din partea transnistreană. La vederea înaintării coloanei, totuşi, câţiva soldaţi, dirijaţi de un tânăr locotenent, au pus pe poziţie o mitralieră grea de 14,5 mm. N-au apucat să o folosească, o lovitură de tun de pe primul T-72 spulberându-le poziţia, urmată de ţăcănitul mitralierei de 7,62 mm. Bravii apărători au fost măcelăriţi. Astfel, coloana trecu prin postul de control de pe linia de demarcaţie fără a fi deranjată, înscriindu-se pe şoseaua spre Chişinău. Nimic nu le putea sta în cale. Ţinta lor aproape că se vedea în zare, la fel ca şi în 2008, în Georgia. Aproape fără să bage de seamă, trecură în teritoriul controlat de Chişinău.

Deasupra lor, la mai bine de treizeci şi cinci de mii de metri altitudine, un satelit militar american începu transmisia de imagini şi date către NSA (National Security Administration), la Fort Meade, în Maryland. De aici, în câteva minute, au fost retransmise către sediul CIA, la Langley, Virginia şi Casa Albă, Washington DC.

XXI

„Am văzut întâia oară Prutul şi Basarabia, dealurile acoperite cu livezi despre care mi-ai povestit şi tu. De bună seamă, durerea de român şi umilinţa de ofiţer mă copleşesc de câte ori văd acest zăgaz al Prutului, pus stavilă nedreaptă între românii moldoveni şi basarabeni. Nădăjduim însă că va dispare în curând. Este adevărat că e mult necaz pe aici, ca de altfel în toată lumea. Dar toţi speră atât de neînduplecat în izbândă. Cum speră basarabenii, bucovinenii, aşa nădăjduim şi credem noi, ardelenii, în refacerea dragei noastre ţări, care prin bunăvoinţa dictatorilor a ajuns o absurditate geografică, dintr-o împlinire armonioasă şi rotundă. Este atât de frumos şi sfânt să speri şi să vrei! Să vrei ceva cu toată fiinţa, să-i vrei împlinirea chiar cu o jertfă. E atâta purificare în suflet, volatilizare către imaterialitate şi înălţare către sublim, că uneori îţi pare rău de clipele ce te urcă atât de sus, la apogeul simţirilor frumoase şi curate.

Noi suntem pregătiţi pentru ziua cea mare a neamului. Uneori suntem chiar nerăbdători. Cu toate acestea nu subevaluăm pe vecinii de dincolo de Prut. Se pregătesc şi ei. E o continuă iscodire. Vremea ploioasă nu ne-a împiedicat să ducem mai departe aceeaşi luptă a iscoadelor. Prutul a crescut din ape şi a ieşit din matcă. Totul în jur musteşte de apă şi noroi. Am primit semne de identitate pentru toţi luptătorii. Ne-au sosit registre pentru morţi. Şi cerul e mereu închis. Aşteptăm ivirea soarelui şi semnalul de începere.”

Scrisoare datată 21 iunie 1941
Locotenent Vasile Cugereanu
Regimentul 10 vânători, Divizia 15 infanterie:

„Apoi când o geană de lumină a mijit, undeva, departe spre răsărit, un bubuit prelung a zguduit liniştea zorilor. Cele şapte divizioane de artilerie care sprijineau acţiunile diviziei au deschis focul. Luminiţele ce scăpărau în întuneric marcau plecarea proiectilelor din ţevile pieselor, iar peste apă se auzea trosnetul exploziilor însoţite de fum şi flacără. Tragerile artileriei de toate calibrele loveau pichetele de grăniceri sovietice, infanteria inamică în tranşee, rezervele din adâncime, bateriile de artilerie etc. Curând a început şi meliţa armamentului automat de

infanterie în care se distingea glasul răguşit al mitralierilor. Din reţeaua gloanţelor se ţesea cămaşa morţii trimisă duşmanului peste apă. Dar şi sovieticii au răspuns trăgând cu toate categoriile de armament. Şi în poziţiile noastre şi-au făcut apariţia fiorii morţii. De la Leova şi mai la sud până către Albiţa şi mai departe părea că s-a aprins malurile Prutului. Începuse războiul sfânt. Era duminică 22 iunie 1941!”

Căpitan Barbu Nicolau
Regimentul 25 artilerie, Divizia 15 infanterie
4 mai 2014, ora 17.15
Ungheni, punctul de trecere frontieră

Maiorul Lucian Mirea îşi lăsă să cadă binoclul pe piept. Fără să întoarcă capul, i se adresă lui Anghel, locotenentul ce comanda plutonul 1 al companiei sale de vânători de munte de la Vatra Domei:

— Au mai instalat o mitralieră grea de 14,5 mm la cinci sute de metri stânga, care să bată şoseaua de acces la ieşirea din punctul de vamă de pe malul celălalt. O vezi?

Anghel doar aprobă din cap. Mirea nu aştepta altă confirmare, practic nici nu l-a văzut aprobând. Cei doi se înţelegeau din jumătăţi de cuvinte şi din priviri, de atâţia ani împreună, după atâtea exerciţii şi aplicaţii şi mai presus de toate, după cumplitele lupte din Munţii Gutâi, în Maramureş, în războiul împotriva Ucrainei, ei nu aveau nevoie de prea multe vorbe ca să se înţeleagă. Un cuvânt sau o privire erau mai presus şi mai bine înţelese decât zeci de fraze şi de ordine militare seci.

— Cel puţin un pluton nou în spate! Am văzut ceva activitate în stânga spate, pe coama dealului cu cota 430. Tare mă tem că prietenii noştri bistriţeni ar putea avea ceva probleme!

Poziţia respectivă era destinată vânătorilor de munte de la Năsăud. Mirea zâmbi.

— Nu-ţi face prea multe probleme, Anghel! Străbunicii lor, din regimentul de grăniceri năsăudeni, l-au oprit pe Napoleon la Arcole, în faţa podului peste Alpona, la 1796! Crezi că ei se vor împiedica de un deal?

— N-am vrut să zic asta!

— Nici să n-o gândeşti! Dacă lucrurile vor lua o turnură neaşteptată şi nedorită, te rog să arunci o privire spre băieţii

ăştia! Sunt convins că am avea multe de învăţat! I-am văzut în exerciţii şi sunt al naibii de bine motivaţi, iar tradiţia la ei este ceva deosebit!

— Şi noi suntem al naibii de bine de pregătiţi, domnule maior!

— Aşa e şi am dovedit-o, locotenente! zâmbi maiorul. Dar, ca totdeauna, asta se va vedea atunci când va sosi momentul. Iar acesta va veni cât de repede!

Anghel tăcu câteva clipe, privind apele liniştite ale Prutului ce curgeau molcome la vale. Tot aşa au curs acum mai bine de şaptezeci de ani, când armata română s-a avântat peste hotarul impus de Stalin să readucă Basarabia acasă, la România. Tot aşa au curs şi mai demult, martore mute ale nenumăratelor armate ce şi-au aruncat puterea cuceritoare peste malurile apelor ce curgeau neutre la vale, mereu în aceeaşi direcţie. Aceleaşi maluri au văzut hoardele tătăreşti strivite de moldovenii lui Ştefan cel Mare, au privit nepăsătoare bătăliile lui loan Vodă cel Cumplit, ale lui Dimitrie Cantemir, aliat de nevoie cu Petru al Rusiei, au privit fără vreo reacţie la avântul românesc peste graniţa nedreaptă în 1918, nu le-a păsat câtuşi de puţin de podurile de flori aruncate la începutul anilor ’90 spre a spune tuturor că pe ambele maluri trăieşte acelaşi popor oropsit de turnurile şi valurile istoriei.

Iar astăzi, când acelaşi popor îşi cerea din nou dreptul asupra teritoriului românesc vieţuit aici de mii de ani de aceeaşi români, Prutului nu-i păsa. Curgea la fel, molcom, doar din când în când aducând aminte de existenţa lui prin revărsări şi inundaţii. Din acest punct de vedere, Prutul era neutru, total indiferent la cine îi stăpânea malurile.

La fel era şi acum. Părea indiferent, în felul în care îşi purta apele la vale, de faptul că în curând se vor petrece evenimente importante pe malurile sale, despărţite de apele curgătoare ce duceau la vale plânsetul şi chinul unui neam pe nedrept despărţit de ruleta crudă a istoriei.

Anghel ridică privirea din undele tremurânde ale râului şi privi dincolo. Înainte de a vedea dealurile joase şi domoale, înainte de a vedea aşezări cu case româneşti, înainte de a vedea oamenii ce-şi duceau traiul lor zilnic, el privea spre soldaţii înarmaţi de la punctul de frontieră, spre tunurile şi mitralierele instalate în poziţii mai bine sau mai puţin bine camuflate, spre ofiţerii ce aruncau ordine răstite spre soldaţii ce le duceau la

îndeplinire, spre tot acest furnicar uman menit să-l oprească, pe el şi pe băieţii săi, în încercarea de trece dincolo, să le aducă fraţilor de limbă şi de sânge izbăvirea şi flacăra libertăţii şi a românismului ce-şi trăgea seva tocmai de dincolo de Carpaţi, de la Alba Iulia, de acolo de unde s-a proclamat pe veci România Mare, unică şi indivizibilă. Iar pentru asta, el era dispus să-şi verse sângele până la ultima picătură, aşa cum au făcut toţi înaintaşii săi, de secole întregi încoace. Şi nu numai el.

Cuprins de o stranie nelinişte, pe care nu o simţise nici în focul luptelor din Gutâi şi niciodată în toată viaţa şi cariera sa de militar, îşi întrebă superiorul:

— Domnule maior, dincolo sunt români. Români ca şi noi. Ce facem dacă vor trage? Tragem şi noi?

Maiorul Lucian Mirea simţi cum i se strânge inima. Se aştepta la asta încă din momentul când primise ordinul de desfăşurare pe Prut. Se aştepta la întrebări fără răspuns, dar credea că va găsi o soluţie în ordinele ce spera să vină pe parcurs. Dar ordinele, ca de fiecare dată, sunt seci şi la obiect, nu se referă niciodată la sentimente. Totuşi, în această seară, ordinele au fost ceva mai diferite, vorbeau de evitarea victimelor, dar şi de îndeplinirea misiunii, ceea ce era primordial.

Cu doar o jumătate de oră în urmă fusese la ultima informare unde primise şi ultimele date. Erau acolo şi generalul Virgil Pintea, comandantul frontului, colonelul Mircea Damian, şeful contrainformaţiilor militare, precum şi colonelul Armând Morun, comandantul regimentului de blindate, alături de alţi ofiţeri comandanţi de unităţi. Vocea gravă a colonelului Damian îi informă de desfăşurarea evenimentelor politice, despre trupele din Transnistria ce se îndreptau spre Chişinău, despre fuga preşedintelui comunist al Moldovei cu un elicopter la Moscova, alături de principalii colaboratori, atunci când palatul său era asaltat de demonstranţi şi mai ales, despre ordinul de a trece Prutul pentru a-i elibera pe fraţii lor moldoveni ce doreau reîntregirea cu Patria Mamă. A urmat generalul Pintea, care a făcut un scurt bilanţ al situaţiei operative, insistând asupra aspectelor încă necunoscute. Ordinele date armatei moldovene erau să reziste şi să lupte până la ultimul om împotriva unei posibile agresiuni de la vest, dinspre România şi să dea tot concursul ajutoarelor sosite din est, de dincolo de Nistru, menite să-i apere de vreo posibilă invazie. Generalul Pintea insistă pe

importanţa evitării angajamentelor cu foc asupra acestor unităţi, subliniind ordinul de ripostă doar în cazul în care sunt atacaţi de forţe importante, asta până la contactul cu trupele transnistrene. Înainte de acest contact, vor primi noi ordine.

— Măi băieţi, încheie generalul, noi venim ca şi eliberatori, nu ca şi cuceritori! Dacă se trage spre voi, ţineţi seama că cei ce execută foc sunt poate tot fraţi de-ai voştri, conduşi de lichele trădătoare. Daţi dovadă de tact şi faceţi-i să se predea, nu dorim să ucidem moldoveni şi să fim acuzaţi de fratricid! Când vom da de transnistreni, aveţi libertatea de a angaja lupta, dar numai sub ordinele şi comanda superioară! Comunicarea este esenţială aici, noi încercăm încă să-i facem să se retragă prin negocieri politice, chiar dacă eu sunt sceptic asupra rezultatului. Nu contează asta, important este faptul că ne aflăm într-o cursă contracronometru, cine ocupă Chişinăul are un atu important în mânecă. Iar noi pornim cu şansa a doua, deoarece plecăm mai târziu şi ne negociem deplasarea, în dorinţa de a evita victimele din rândul armatei moldovene, care la ora actuală sunt sigur că este pe deplin debusolată!

Mirea îşi întoarse oftând privirea spre Anghel, camaradul său de atâţia ani. Ce putea să-i explice, chiar dacă ar fi avut timp pentru asta? Doamne, ce grea e sarcina comandantului! Cât de singur este el întotdeauna, dar mai ales în clipa marilor decizii! Şi soarta a decis ca tocmai el să fie deschizătorul de drum, de fiecare gest al său putând depinde soarta nu numai a unei ţări, sau a unui război, ci şi echilibrul instabil dintre marile puteri ale lumii. Deoarece, era convins de asta, în spatele său se aflau în înfruntare voinţele mai marilor planetei şi depindea de el şi de armata română ca din această confruntare, ţara sa, faţă de care îşi dăduse jurământul de credinţă, să iasă în avantaj.

Erau multe lucruri în balanţă, multe fapte de explicat, dar timpul nu permitea. De aceea, neliniştea soldaţilor era de înţeles. Se destinse uşor pentru a putea vorbi cât mai sigur de sine, deoarece ştia că siguranţa comandantului insuflă un spirit de încredere şi un înalt moral trupei. Niciodată o trupă demoralizată nu a câştigat vreo bătălie, chiar dacă era superioară numeric sau ca şi armament. Invers, s-a întâmplat de nenumărate ori.

— Locotenente, vei fi alături de mine şi îţi vei îndeplini misiunea şi datoria! Vreau să o spun şi să o repet, nu doresc nici

o victimă din rândul posibililor adversari, dar dacă situaţia o va impune, nu vreau să periclitez în nici un fel siguranţa oamenilor mei! Deci, dacă sunteţi atacaţi, ripostaţi şi faceţi-o cum aţi fost instruiţi!

— Dumnezeu să ne îndrume şi să ne apere! zise Anghel făcându-şi semnul crucii.

— Amin! spuse Mirea urmându-i exemplul.

Nu departe, zeci de motoare porniră la unison. Tancurile şi TAB-urile porniră încet din spate spre şoseaua spre punctul vamal de pe malul Prutului. Încă nu erau vizibile de pe malul celălalt.

Mirea îl bătu pe umăr pe Anghel.

— Este rândul nostru!

Anghel aprobă şi se ridică. Cu mâinile la vedere, cu pistolul mitralieră lăsat să-i atârne pe spate, alături de alţi trei soldaţi, tot aşa cu mâinile depărtate în lateral, dar cu armele pe umăr, începură să păşească pe pod spre vama moldovenească. Mirea îi urma la câţiva paşi, alături de alţi doi soldaţi. Erau şapte oameni ce începură traversarea podului.

Şapte magnifici, singuri în faţa graniţei şi singuri în faţa istoriei.

De cealaltă parte a râului, priviri încordate urmăreau cele şapte siluete ce se îndreptau spre bariera coborâtă de la mijlocul podului. Un imens semn de STOP marca graniţa dintre cele două state. Imediat pe malul stâng, cel moldovean, se aflau punctele de vamă. În stânga lor, ceva mai în spate, în vârful unei mici ridicături de pământ, un cuib de mitralieră întărit cu saci de nisip veghea şoseaua din cătarea celor două ţevi de calibrul 12,7 mm. Era una din multele poziţii întărite în ultimele zile, de când situaţia din Moldova în urma alegerilor devenise fluidă. Şi tot de atunci, îşi făcuseră apariţia nişte indivizi ciudaţi, îmbrăcaţi în haine civile, dar purtând pe umăr pistoale mitralieră AK-74, versiunea modernizată a lui AK-47 a generalului Kalaşnikov. Foarte siguri pe ei, păreau că de fapt ei conduceau unitatea militară întărită în ultimele zile cu trupe noi, majoritatea recruţi temători, ce păreau că nu prea ştiu să mânuiască în siguranţă o armă de foc. Totuşi, putea fi remarcat un pluton de veterani, duri ca şi oţelul, ce se ţineau deoparte şi se părea că nu prea ştiau nici limba moldovenească, sau

română, de fapt acelaşi lucru.

Vladimir Asescu, locotenent în armata moldoveană, privea ţintă spre pod. Nu-i venea să creadă. Erau şapte, înarmaţi, dar cu armele deoparte, ce înaintau spre linia de demarcaţie reprezentată de bariera coborâtă la mijlocul podului. Paşi măsuraţi şi siguri, dar nici un fel de aroganţă în mersul sau atitudinea lor. Pur şi simplu veneau ca şi la o întâlnire. O întâlnire cu prieteni, nu cu duşmani.

Unde erau acele sălbatice trupe de asalt ale NATO despre care vorbeau acei civili ciudaţi? Vorbeau în rusă, un traducător improvizat din ofiţerul turnător al companiei asigurând traducerea în limba moldovenească, aşa cum ţinuse să sublinieze de câteva ori, în aşa fel încât să fie înţeles de toţi cei din sală. Vladimir nu le-a crezut nici o clipă minciunile linguşitoare. Aşa cum nu a crezut niciodată propaganda acelor venetici ce continuă să-şi bată joc de neamul său. În sala de informare notă cu satisfacţie, de pe chipurile soldaţilor, că majoritatea nu credeau minciunile care li se serveau, cum că NATO pregăteşte o agresiune împotriva popoarelor nealiniate politicii agresive a Vestului şi împotriva lumii întregi şi că ei sunt chemaţi să oprească această criminală barbarie. O clipă gândi că la fel au simţit şi soldaţii şi ofiţerii români ce erau minţiţi în zilele premergătoare Revoluţiei din decembrie 1989, cum că urmau să fie atacaţi ba de ruşi, ba de unguri.

Dar astăzi, simpli soldaţi, aduşi sub arme de conscripţia nemiloasă, erau mult mai bine informaţi şi educaţi ca în urmă cu câţiva ani. Internetul şi alte mijloace de informare ce evitau canalele oficiale făceau minuni. Vladimir văzu neîncrederea sau chiar ostilitatea pe chipurile lor, atunci când acei civili secondaţi de comandanţii superiori îşi vărsau propaganda lor otrăvită. Totuşi, erau destui cei care păreau să o creadă, chiar să fie convinşi de ea. De aici până la a acţiona nu era decât un pas. Şi unul chiar foarte mic. Vladimir sperase până acum să nu fie pus în postura de a acţiona. Asta până când cei şapte nu au păşit pe pod. Privindu-le mersul calm, sigur, deşi ştiau că erau vizaţi de zeci de guri de foc, de la armamentul individual până la tunurile bateriei de 57 mm situată în apropiere, se simţi oarecum nesigur. Mândru că era din acelaşi neam cu acei şapte curajoşi ce călcau apăsat înainte, deşi ştiau că poate la capătul podului îi aştepta moartea, dar şi ruşinat că stătea de partea cealaltă, în

spatele unui cuib de mitralieră destinat să oprească înaintarea acestor neînfricaţi soli ai destinului.

Locotenentul Vladimir Arsenescu îi privea ca hipnotizat cum veneau. Nu se opriră nici o secundă la bariera din mijlocul podului. Pur şi simplu se aplecară şi trecură pe sub ea. Nici când au ajuns practic pe teritoriul moldovean, dincolo de jumătatea podului, nu au şovăit, ci şi-au continuat drumul cu acelaşi pas egal, măsurat. O comandă răstită în spatele său, urmată de declicul câtorva arme cărora li se introduce cartuş pe ţeavă, îl aduse la realitate. Coborî privirea înspre soldatul ce ţintea cu mitraliera de 12,7 mm spre grupul ce avansa. Privirea tânărului de nouăsprezece ani, îndreptată spre el, superiorul său, spunea totul. Rugătoare, plină de speranţă, dar şi de teamă, o teamă nedesluşită îndărătul ochilor albaştri, curaţi ca şi cerul Moldovei.

— Ţeava în sus, soldat! murmură Asescu. Nu trage nimeni fără ordinul meu direct!

Nu apucă să vadă privirea recunoscătoare a tânărului care se grăbi să îndrepte ţeava mitralierei spre cer, aşa cum îi ordonase locotenentul său. Asescu era prea preocupat să urmărească desfăşurarea evenimentelor. „Doamne, să nu fie o baie de sânge!” gândi acesta. Îşi aminti de discuţiile de la popotă cu ofiţerii, chiar în această după-amiază. Informaţiile circulau pe canale prea puţin controlate de puterea comunistă de la Chişinău. Ştia despre luptele din capitală, de faptul că trupe din Transnistria se îndreptau în goană spre Chişinău, de victoria recunoscută a lui Halipa, a opoziţiei în alegeri, de ajutorul, inclusiv militar, solicitat României în urma agresiunii de dincolo de Nistru, dar şi de ordinele preşedintelui moldovean de a opri atacul ce se pregătea din vest, contrasemnat şi întărit de conducerea superioară a forţelor armate şi de interne. În aceste ordine se spunea că din est, de dincolo de Nistru, vin forţe care să-i apere împotriva celor ce vor să anihileze total poporul şi naţiunea moldoveană. În schimb, comunicatul lui Halipa solicita ajutor fraţilor români de neam şi limbă. Pe cine să crezi în aceste circumstanţe?

România difuzase un comunicat al preşedintelui Danulescu, conform căruia forţele armate române, la cererea noii puteri legal instalate la Chişinău, vor interveni pentru protecţia poporului de dincolo de Prut. Foarte subtilă intervenţia preşedintelui Danulescu, România nerecunoscând niciodată

existenţa unui popor moldovean şi a unei limbi moldoveneşti diferită de limba română, o politică constantă a diplomaţiei bucureştene. De fapt, nici el, Vladimir Asenescu, nu recunoştea existenţa moldovenismului decât ca o manifestare în interiorul românismului, ca parte integrantă din acelaşi organism. Bunicul său căzuse la Tatar Bunar, apărând graniţele României Mari, tatăl său murise deportat în Siberia cea tară de sfârşit, avea un văr rănit în luptele de pe Nistru din 1992, iar el era chemat acum să-i oprească pe românii ce veneau să-l elibereze, pe el şi pe ai săi, de tirania ce venea de dincolo de Nistru, călare pe tancurile ruseşti.

La popotă, sondase atitudinea celorlalţi ofiţeri vechi, alături de care îşi făcuse datoria în ultimii ani. Notase cu satisfacţie că majoritatea îi împărtăşeau vederile, dar din păcate nu erau dispuşi să ia atitudine, o parte nu-şi delimită în nici un chip convingerile, în schimb, era o parte, e drept, minoritară, care spuse răspicat că vor executa ordinele întocmai, întâmpinând agresorii fascişti români cu gloanţe şi-i vor face să muşte ţărâna. A fost foarte dezamăgit să vadă printre aceştia din urmă unii dintre prietenii săi, în care crezuse nu cu multă vreme în urmă. Nu-şi putea explica: erau proşti, manipulaţi sau interesaţi? Propaganda continuă, de zeci de ani, poate crea şi astfel de monştri? Goebbels spunea, în vremurile lui de glorie: „Minţiţi, minţiţi, ceva tot rămâne!”, slogan preluat cu încredere şi de confraţii săi comunişti.

Cei şapte neînfricaţi aproape trecuseră Prutul. Câţiva paşi şi vor fi pe malul stâng, în dreptul vămii. Dar nimeni nu îi aştepta în vamă. Decât focul încrucişat al mitralierelor odată ce vor păşi în câmpul deschis de dincolo de pod.

Cu câteva minute mai înainte, câteva difuzoare puternice reluară de pe teritoriul românesc, în aşa fel încât să fie auzit de fiecare soldat moldovean, comunicatul preşedintelui Danulescu. A urmat un apel al generalului Pintea, în care implora armata moldoveană şi comandanţii ei să nu facă vărsare de sânge între fraţi, deoarece ei veneau ca eliberatori, nu ca şi cuceritori. Se repetau desfăşurarea evenimentelor din Chişinău, precum şi atacul transnistrean din est. Imagini din satelit ale soldaţilor moldoveni asasinaţi de transnistrenii în marş erau difuzate pe televiziunile româneşti, preluate de CNN, BBC şi Euronews, fiind disponibile şi pe Internet, pe Youtube. Românii îşi arătau clar

intenţiile, de asemenea îşi desemnau inamicii. Iar aceştia nu erau soldaţii moldoveni, era clar pentru toată lumea. Sau poate nu pentru toată lumea. Nu pentru acei civili care de fapt preluaseră comanda din mâinile militarilor de rang superior debusolaţi, care nu mai ştiau de cine ascultă, deoarece şeful armatei spunea una, conform conducerii politice, iar conducerea politică părea că fusese deja preluată de alţii, prin forţa şi voinţa maselor, care până la urmă reprezentau, de fapt, poporul.

Timpul era scurt. Atât cel de gândire, cât şi cel de reacţie. Dumnezeule şi cât de scurt! Acum se măsura nu în ani, ca şi până acum, ci în secunde şi milisecunde.

Există un timp de gândire şi un timp de acţiune, iar graniţa dintre aceşti timpi este aşa de subţire, încât de cele mai multe ori nici nu o poţi percepe. Şi asta depinde atât de forţele, atât lăuntrice, cât şi de cele exterioare, care ambele te împing să treci dincolo de gândire, în sfera acţiunii. Există un moment unic în viaţa unui om în care va trebui să decidă de care parte este, indiferent de poziţia părţilor, acel moment există şi va veni, pentru fiecare dintre noi. Este un moment unic, poate singular în viaţa omului, când omul va trebui să decidă. Iar decizia sa îi va influenţa destinul şi viitorul.

În cazul de faţă, nu numai viitorul său. Iar viitorul se repezea înainte, rostogolindu-se spre punctul de convergenţă din faţa vămii moldovene, acolo unde cei şapte militari români ajunseseră deja. Doamne, ce superbi erau, aşa cum păşeau în faţă, neînfricaţi, cu armele lăsate pe spate şi braţele uşor depărtate în lateral, cu palmele desfăcute! Ce bărbaţi adevăraţi, nepăsători în faţa morţii, deşi ştiau că din fiecare colţ îi pândeau zeci de arme ce puteau să-i facă una cu pământul! Doamne, ferice de naţia ce putea să zămislească astfel de bărbaţi care să-i poarte uniforma şi să-i apere neamul şi limba!

Un gând se infiltră în mintea lui Arsenescu, un gând hrănit şi menţinut de poveştile bunicii şi mamei sale, poveşti despre soldaţi ce luptau şi mureau cu tricolorul la piept, poveşti care îi cuprindeau şi pe bunicul şi pe tatăl său care muriseră pentru ceva ce nu putea fi cuprins în cuvinte. N-a înţeles atunci, dar începea să înţeleagă acum. Îi invidia pe cei ce puteau să se jertfească pentru ţara şi neamul lor.

Vorbele lui Oleg Serebrian, analist politic din Moldova, îi răsunară în minte: „Ţara în care sentimentul de patriotism şi de

naţionalism sunt contradictorii este destinată dispariţiei”. Aşa era şi Republica Moldova, să fii patriot însemna să lupţi pentru independenţa Republicii Moldova, să fii naţionalist, însemna să lupţi pentru România Mare, concepte care se contraziceau unul pe altul. Iar el nu ştia încă pentru ce lupta, dar va afla în curând.

Momentul crud al deciziei se apropia. Practic, era deja acolo, cu cei şapte bărbaţi duri şi neînfricaţi, vânători de munte după uniforme, ce păşiseră deja dincolo de vamă, în câmp deschis. În câteva secunde nu vor mai fi, odată ce mitralierele vor glăsui. Ordinul veni prin staţie, dur şi implacabil. Locotenentul Vladimir Asescu înregistră ordinul cu mintea departe, la toţi cei din neamul său ce au muşcat ţărâna, pentru ce? În nici un caz pentru dictatura rusofonă sau pentru cei străini de neamul său. Iar cei şapte soldaţi ai neamului vor muri doar pentru a-i menţine la putere pe cei ce au făcut atât rău neamului său greu încercat şi acum, dar mai ales sub stăpânii care încercau chiar şi azi să se autonumească ca şi salvatori ai moldovenismului, chiar ei, nişte slavi!

Ordinul de a deschide focul veni chiar atunci când cei şapte erau în câmp deschis, fără putinţă de a se adăposti sau a se apăra. Zeci de arme, de la pistoale mitralieră la mitraliere grele de 12,7 mm la 14,5 mm erau aţintite asupra lor, asupra celor şapte români ce trecuseră graniţa singuri, aducând o solie ca şi un mesaj de pace şi fraternitate. Toate menite de a-i ucide.

Aici era momentul său. Momentul de glorie sau de ruşine, pe veci. O comandă dură în moldovenească, sau română, cu vădit accent rusesc, reverberă în staţiile radio. Soldaţii săi priviră spre el, la fel ca şi acel soldat de la mitraliera de 12,7 mm, cu ochii plini de speranţă. Nu, nu putea să-i dezamăgească. Ordinul de foc se repetă, dar nimeni nu trase. Cei şapte continuau să avanseze, pas cu pas. Calmi, fără teamă.

Ordinul se repetă răstit, iar în staţia radio simţi că mulţi ezită. Iar această ezitare se putea transforma în catastrofă. Nu a plănuit nici o clipă gestul său. Pur şi simplu a simţit că trebuia să o facă. Era momentul său de decizie, momentul în care se punea clar de o parte, nu de cealaltă. Gestul său nu era menit să fie judecat de contemporanii săi, ci de urmaşi.

Locotenentul Vladimir Arsenescu sări de la postul său şi se îndreptă în fugă spre cei şapte români. Alerga gesticulând cu ambele braţe deasupra capului, răcnind din toate puterile

acelaşi refren: „Nu trageţi! Sunt fraţii noştri!” Cei şapte români se opriră urmărindu-l pe locotenent cum avansa în fugă spre ei din stânga. Toate privirile erau îndreptate într-acolo.

Nimeni nu-i văzu pe cei trei civili ce se ridicară din partea opusă şi care îndreptară ţevile pistoalelor mitralieră AK-74. Strigătul de avertizare al lui Arsenescu se pierdu printre ordinele sale către soldaţii moldoveni timoraţi de spaimă. Arsenescu apucă să-şi scoată pistolul din toc şi să tragă câteva gloanţe, înainte de a cădea secerat de o rafală de AK-74. Totuşi, unul dintre cei trei civili căzu sub gloanţele lui Arsenescu.

La auzul focurilor de armă, românii se culcară la pământ. Se răspândiră într-un dispozitiv circular, gata de ripostă. Soldaţii moldoveni nu putură decât să admire pregătirea românilor. Cei doi civili rămaşi traseră în fugă câte o rafală lungă. Riposta românilor veni dură şi necruţătoare. Primul dintre civili, prins în foc încrucişat, căzu la pământ în următoarea secundă.

Poate pentru prima dată în viaţa lor, militarii moldoveni au putut vedea ce înseamnă soldaţi de elită. În momentul în care au început împuşcăturile, românii s-au desfăşurat în semicerc, adăpostindu-se şi acoperindu-se unul pe altul cât mai bine. Primul lovit doar se răsuci pe spate şi strigă spre camarazii săi că este rănit. Focurile de armă se înteţiră, chiar dacă al treilea civil căzu sub gloanţele românilor. Se trăgea susţinut din dreapta, de acolo de unde se poziţionase acel pluton necunoscut, de soldaţi ce nu prea ştiau limba moldovenească. Românii se adăpostiseră pe unde au reuşit, dar ripostând cu un foc viu. Erau doar şapte, dar făceau mai mult ca o întreagă companie, stârnind admiraţia tuturor moldovenilor ce îi priveau. Nu aveau treabă cu nimeni în afara celor din flancul drept, ocupat de acei soldaţi duri ce nu prea ştiau limba moldovenească.

Civilii înarmaţi căzuseră deja, dar lupta era în continuă desfăşurare. Soldaţii moldoveni, rămaşi neutri, aveau ocazia să vadă ce însemna soldatul profesionist în slujba ţării sale. Cel ce strigase că a fost lovit, în ciuda rănii sale, se răsuci pe cealaltă parte, îşi recuperă arma şi continuă să execute foc asupra poziţiei inamice, chiar dacă fiecare gest şi fiecare mişcare îi provoca dureri atroce. Acoperindu-se unul pe altul, cei şase rămaşi trecură din poziţia de apărare în semicerc într-un dispozitiv ofensiv spre dreapta, de acolo de unde venea

ameninţarea principală. În afara celui deja rănit, căzuseră încă doi care nu mai mişcau. Era ceva nemaivăzut. Şapte oameni atacau un pluton mai bine înarmat şi poziţionat, înregistrau pierderi şi totuşi atacau. Era mai presus de logică.

Aşa gândea locotenentul Vitali Iureşco privind ceea ce se petrecea sub ochii săi. Îl văzuse căzând pe Vladimir Arsenescu, colegul şi prietenul său. Îi văzuse pe acei şapte români ce atacau, chiar dacă doi dintre ei erau poate morţi şi unul rănit. Vitali aruncă o privire spre podul peste Prut şi văzu primul tanc românesc ce se înscria pe şosea. Venea hotărât, cu viteză maximă, cu un tricolor imens prins de antena radio, venea acolo unde îl chema schimbul de focuri, acolo unde românii luptau şi sângerau. Vitali înţelese. Vladimir alesese partea, iar acum era rândul său să aleagă. Mai aruncă o privire scurtă spre trupul căzut al lui Vladimir Asescu, apoi ordonă foc cu tot armamentul din dotare.

O grindină de gloanţe de toate calibrele se năpustiră asupra ultimei redute apărate de plutonul necunoscut, cu câteva clipe în urmă asaltat de şapte români neînfricaţi. Tancul sparse bariera de la mijlocul podului. Două transportoare blindate „Zimbrul” îl urmau îndeaproape. Vitali strigă în rusă către oponenţi să se predea. Rând pe rând, aceştia ridicară mâinile şi se înşirară în faţă, gata să fie preluaţi de soldaţii lui Vitali sau de românii care săreau hotărâţi, cu armele strâns în mâini, din transportoarele blindate oprite în dreptul lor. Doar disciplina de fier îi împiedica să nu descarce automatele spre cei care le-au ucis camarazii.

Maiorul Mirea, însoţit de Anghel, alergă până la locul unde zăcea trupul locotenentului Vladimir Arsenescu şi se lăsă lângă el. Întins pe spate, semiconştient, bâiguia vorbe fără şir, încercând să se agaţe de viaţa ce i se scurgea din trup prin rănile sângerânde.

— Fra… fra… te…!

Mirea îi prinse mâna şi i-o strânse.

— Sunt aici, frate român!

Privirea lui Vladimir se fixă pe chipul lui Mirea, apoi un zâmbet larg îi lumină faţa chinuită.

— Fra… te… ro… mân…!

O ultimă strânsoare, apoi mâna i se destinse, ca şi chipul fără viaţă ce păstra un zâmbet cald. Câteva minute nimeni nu zise

nimic, maiorul continuând să strângă mâna ce se răcea. Nici măcar nu ştia cum îl cheamă. Ştia doar că se adresase ca şi frate român.

Într-un târziu, Mirea se ridică, iar Anghel acoperi trupul locotenentului Vladimir Arsenescu cu drapelul luat de pe tancul staţionat în apropiere. În spate, pe pod, vehicule militare grele, tancuri, camioane şi blindate, se scurgeau către şoseaua spre Chişinău. Un camion al vânătorilor de munte opri în dreptul lor. Săriră înăuntru, aruncând o ultimă privire şi salutând spre trupul ce-şi dormea somnul de veci sub drapelul tricolor simplu, fără stema Republicii Moldova. Camionul demară în viteză.

XXII

4 mai 2014, ora 19.30
Chişinău

Cristea îşi scuturǎ viguros trupul încercând sǎ scape de senzaţia de oboseală ce îl asalta în valuri succesive. O doză de băutură energizantă, cumpărată de soldaţi de la unul din magazinele din apropiere, zăcea goală pe măsuţa joasă ce scăpase ca prin minune de bombardamentul tancului T-72. Soldatul care i-o adusese i-a relatat că vânzătorul acceptase bani româneşti, iar o parte din marfa cumpărată o dăruise practic fără bani, spunând că o face pentru cauză. Iar referitor la banii româneşti, le-a spus soldaţilor că, oricum, vor fi singurii valabili în câteva zile, deoarece Halipa, Dumnezeu să-l aibă în pază, a declarat că Moldova se va uni cu România pe veci. Spunând asta, vânzătorul de la magazin şi-a făcut o cruce mare şi şi-a îndreptat privirile spre cer ca o rugă mută spre Cel de Sus.

Băutura energizantă nu prea îi era de prea mult folos. Soldaţii americani în misiune foloseau amfetamine, dar el nu prea era partizanul unor astfel de substanţe. În exces, puteau avea efect halucinogen şi chiar dacă erau folosite cu moderaţie, după ce-şi terminau efectul rezulta o stare ce necesita un timp mai îndelungat de refacere. Erau bune de folosit doar pe termen scurt, în misiunile ce erau clar delimitate temporar, dar în cazul de faţă el avea nevoie de întreaga sa capacitate în continuare, pe termen nelimitat. Nu putea şti când se va termina nebunia asta.

După respingerea atacatorilor asupra Palatului Parlamentului, mulţumită intervenţiei Detaşamentului 495 Operaţiuni Speciale condus de colonelul Dorinei Iancu, evenimentele s-au succedat cu repeziciune în capitala Republicii Moldova. Încă de dimineaţă, mulţimea adunată a adus omagii tuturor celor căzuţi, indiferent de ce parte au luptat aceştia. Chiar în timp ce cadavrele erau ridicate de echipajele de la spitalele din Chişinău, demonstranţii puneau flori şi aprindeau lumânări pe locurile în care aceştia căzuseră. După un moment solemn de reculegere au urmat puternice scandări antiguvernamentale şi prounioniste. Apoi, ca la un semn, mulţimea s-a îndreptat spre sediile guvernului şi preşedenţiei. Confruntaţi cu aceste ample demonstraţii,

majoritatea miniştrilor s-au făcut nevăzuţi, iar preşedintele a fugit cu un elicopter spre est, dincolo de Nistru. Un scenariu foarte asemănător cu cel din 22 decembrie 1989, atunci când Ceauşescu a fugit şi el cu ajutorul unui elicopter.

În răstimp de câteva ore, puterea politică din Republica Moldova s-a disipat ca suflată de vânt, iar locul gol urma să fie umplut de către câştigătorul recunoscut al alegerilor, Iuliu Halipa, cel pe care îl apărase aici cu preţul atâtor vieţi pierdute. Câţiva deputaţi comunişti se şi prezentară la Halipa pentru a negocia statului lor în opoziţie. Cristea i-a admis în clădire numai după o percheziţie minuţioasă, la piele, fapt ce a atras numeroase proteste din rândul lor. Dar lui Cristea nu-i păsa, primise o misiune şi era hotărât să o îndeplinească tară cusur. Chiar şi acum, aceşti deputaţi comunişti încă se aflau în şedinţă cu Halipa şi colaboratorii săi, dar sub stricta supraveghere a lui Gruşenco, acest înger păzitor al lui Halipa. Cristea se întrebase împreună cu colonelul Iancu ce-l putea lega aşa de strâns pe acest poliţist de persoana lui Iuliu Halipa. N-au găsit un răspuns mulţumitor.

Chiar din primele momente ale sosirii detaşamentului lui Iancu, care practic i-a scos dintr-o situaţie fără ieşire, Cristea i-a propus acestuia preluarea comenzii întregului dispozitiv de apărare. Decizia sa se baza şi pe faptul că oamenii lui Iancu, adevăraţi profesionişti în treburile militare, erau nu numai mai bine pregătiţi pentru orice, dar şi mai numeroşi decât cei aflaţi până atunci sub comanda sa de facto. Colonelul Dorinei Iancu refuzase însă cu eleganţă, acceptând doar rolul de adjunct la comandă, motivându-şi decizia prin faptul că toţi aceşti oameni, un grup eterogen constituit din luptători antitero români, agenţi SIE, civili voluntari, poliţişti şi militari moldoveni, vedeau în Cristea omul care i-a condus până acum la izbândă, iar o schimbare de comandă acum, când situaţia nu era clară, putea avea efecte neaşteptate în rândul moralului şi nu în ultimul rând, al fidelităţii moldovenilor. Era logic, dacă au acceptat să lupte şi să moară sub ordinele lui Cristea, de ce să nu-i laşi în continuare tot aşa, mai ales că încă nu şti cum vor evolua lucrurile în această zonă devenită brusc a nimănui.

Abia mai târziu a înţeles şi apreciat logica colonelului. Primul care s-a prezentat în faţa lui Cristea, cu câteva ore în urmă, a fost un căpitan din armata moldoveneană. A cerut celor ce

păzeau intrarea să fie dus în faţa celui care a apărat Palatul Parlamentului în noaptea trecută. După îndelungi verificări şi percheziţii, la care s-a supus fără vreo vorbă, ba chiar zicând că şi el ar fi procedat la fel, căpitanul a ajuns în faţa lui Cristea, în aceeaşi încăpere ce fusese bombardată în noaptea precedentă. Alături de Cristea stătea doar colonelul Dorinei Iancu. Căpitanul moldovean păşi hotărât până în faţa lui Cristea, se opri luând poziţia de drepţi şi salută cu mâna la chipiu.

— Căpitan Dorin Teodorovici, la ordinele dumneavoastră!

Cristea rămase interzis. Îl salvă colonelul Dorinei Iancu, care cu pregătirea sa militară intui despre ce putea fi vorba.

— Te ascultăm, căpitane Teodorovici! zise colonelul cu voce calmă.

— Regimentul 1 de gardă Chişinău se pune din acest moment sub ordinele şi la dispoziţia dumneavoastră!

Cristea nu zise nimic. Iancu ezită o clipă, apoi întrebă:

— Să nu mi-o iei în nume de rău, căpitane, dar mă aşteptam ca această comandă să fie predată de un ofiţer superior, poate chiar de comandantul regimentului!

Căpitanul nu se pierdu cu firea.

— Colonelul Anatoli Iaklovev, împreună cu ofiţerii superiori colaboratori ai dânsului, au fost arestaţi şi reţinuţi sub pază armată în corpul de gardă al unităţii, pe motiv de colaborare cu inamicul, inclusiv pentru punerea la dispoziţia acestuia de transportoare blindate şi tancuri. Cred că aţi avut de-a face cu ele de curând! Aşteptăm să fie preluaţi de cine trebuie pentru a fi judecaţi! Comanda a fost preluată de mine împreună cu un grup de ofiţeri loiali Republicii Moldova.

Ca şi pentru a sublinia importanţa faptelor, continuă:

— Ştim ce se întâmplă în ţara noastră, domnule colonel şi vrem să luptăm! Aşteptăm doar ordinele dumneavoastră! Suntem siguri că sunt identice cu cele ale lui Iuliu Halipa, la ora actuală comandantul nostru suprem!

— S-ar putea să te înşeli, căpitane, s-ar putea ca în câteva ore comandantul suprem să fie preşedintele Danulescu! spuse Cristea.

Căpitanul reacţionă imediat:

— Să dea Dumnezeu! Noi, soldaţii moldoveni, ne vom face datoria fără preget! Şi ne vom bate pentru ţara noastră mare, al cărei nume ştim cu toţii că este România! Vreau doar să afle şi

preşedintele Halipa că suntem alături de el!

Cristea se îndreptă spre el cu mâna întinsă. În timp ce strângea mâna căpitanului, îi spuse:

— Fii liniştit, va afla. Nu suntem prea mulţi, nu încă!

— Vor veni şi alţii! Spuneţi-mi ce am de făcut!

Iancu îi aduse cu picioarele pe pământ.

— Pune-ţi unitatea în alarmă de luptă! Scoate apoi trupele disponibile înarmate cât mai bine la ieşirea spre Tighina, în poziţie de apărare! Aduceţi tot armamentul greu din dotare! Îţi voi trimite ajutoare, precum şi ofiţeri de legătură. Nu uita, invadatorii nu trebuie să intre în Chişinău! În câteva ore, voi prelua de acolo comanda trupelor de apărare a capitalei!

Căpitanul salută cu mâna la chipiu.

— Am înţeles, domnule comandant!

Se răsuci pe călcâie şi ieşi din încăpere.

Rămaşi singuri, Cristea i se adresă lui Iancu:

— Nu crezi că este o sarcină prea grea pentru el şi soldaţii lui?

Cu ochii în laptop, Iancu răspunse oarecum absent:

— Ba da, ca şi pentru noi, de altfel. Transnistrenii au trecut linia de demarcaţie şi se îndreaptă spre noi. O coloană de blindate vine dinspre Tighina, o alta a trecut pe la Râbniţa. Cea din nord, de la Râbniţa, poate vira spre sud şi să ia Chişinăul dinspre nord, dinspre Orhei, asta nu putem şti încă. Ar putea să meargă spre Bălţi, pentru a ocupa oraşul, toate se petrec foarte rapid şi informaţiile noastre nu sunt suficiente. Armata română a trecut Prutul prin câteva puncte, dar numai coloana de la Ungheni ne poate veni în ajutor. Dar sunt prea departe, în plus au plecat mai târziu şi se deplasează mai încet, asigurându-şi avansul şi având grijă să nu trezească resentimente localnicilor, înaintarea lor va fi mult mai înceată. Asta înseamnă că va trebui să ne descurcăm singuri, cel puţin o perioadă.

— Cât?

— Între o zi şi trei zile, asta dacă nu intervin complicaţii politice, după cum cred eu. Presiunile comunităţii internaţionale, ca de obicei, se pot aplica numai spre noi, cealaltă parte, ca întotdeauna, făcând ceva pe toate tratatele şi ultimatumurile internaţionale. Suntem în continuare singuri, Vasile! Aşa că am nevoie de fiecare ins care poate ţine o armă în mână, pentru a nu lăsa capitala în mâinile lor atunci când va sosi cavaleria! Gândeşte-te ce ar însemna ca tancurile româneşti să se implice

în lupte de stradă prin Chişinău!

— Un dezastru! Ajutoare de acasă?

— Insuficiente! Un batalion de paraşutişti! Cu ce să opresc tancurile, dacă primesc doar paraşutişti, fără armament greu? Acum înţelegi de ce am nevoie de soldaţii moldoveni? Doar luptă pentru ţara lor, nu?

— Da, cei care au reuşit să scape de ofiţerii comunişti şi de politruci! Ordinea internă în oraş pe mâna cui rămâne?

— Pare a fi ciudat, dar mă bazez foarte mult pe acest Vasili Gruşenco. Este poliţist, nu? Ar putea mobiliza forţele de poliţie pentru asta!

— Mda, cred că te-ai gândit la toate, sau la aproape toate. Când plecăm?

— Nu plecăm, plec doar eu. Îţi las două plutoane, pentru siguranţă. Restul le iau cu mine. Cam în două ore, am plecat. Tu te ocupi de ordinea internă din oraş.

Văzându-l gata să protesteze, colonelul Iancu îl opri cu un gest al mâinii.

— Nu vrem ca oraşul să fie o zonă fără vreo forţă de menţinere a ordinii. În afară de cei certaţi cu legea, care ar fi tentaţi să-şi facă de cap, s-ar putea să apară şi fel de fel de agenţi şi sabotori, înţelegi, nu? Tu trebuie să rămâi să te ocupi de siguranţa lui Halipa, parcă astea îţi sunt ordinele. S-ar putea să avem surprize, odată ce încep împuşcăturile la periferie. Nu vrem ca un alt comando să reuşească acolo unde alţii au eşuat noaptea trecută, nu crezi?

Cristea trebui să recunoască că avea dreptate. Ca să-l liniştească, Iancu completă:

— Mi s-a promis şi sprijin aerian, dar asta în măsura posibilităţilor. Vom putea ţine legătura prin staţiile TAC-SAT, cu transmisie prin satelit. Dacă voi avea nevoie de ceva, te apelez.

— Aşa să faci!

4 mai 2014, ora 20.00
Bucureşti, sediul Statului Major al Armatei

— Trupele noastre au trecut Prutul pe trei coloane principale, la Sculeni, Ungheni şi Albiţa, lângă Huşi. O altă coloană, de putere medie, a trecut pe la Fălciu, îndreptându-se spre Comrat.

Mai avem trupe de siguranţă ce au trecut să ocupe alte puncte, mai ales acolo unde există noduri feroviare, ce ne interesează în mod deosebit pentru asigurarea debuşării rezervelor pe calea ferată. Au mai fost şi forţări amfibii sau pe poduri constituite rapid pe pontoane, aici, aici şi aici, continuă Puşcaş indicând puncte ale Prutului, cu scopul de a asigura malul stâng sau a descuraja unele unităţi moldoveneşti din apropiere de a încerca vreo reacţie. Obiectivul principal, atât al nostru cât şi al adversarilor, este controlul Chişinăului. De aceea coloana cea mai puternică, cea de la Ungheni, va trebui să alerge cu toată viteza spre Chişinău, ocupând punctele strategice din oraş!

— Dar va ajunge prea târziu, inamicul plecat din Tighina având avantajul distanţei mai scurte, al faptului că a plecat mai repede şi lui nu-i pasă de ce lasă în urmă! Sunt rapoarte despre anihilarea în forţă, practic masacrarea tuturor celor ce li s-au pus în cale să-i întrebe unde merg! îl întrerupse Tiberiu Enea.

— Este adevărat, vor atinge Chişinăul înaintea noastră, recunoscu generalul Constantin Puşcaş.

— Domnilor, ne place sau nu ne place, suntem în război, chiar dacă nu este declarat! zise Sorescu. Un război pe care nu avem voie să-l pierdem! Iar în acest război, poate pentru prima dată de la 1919 încoace, când am pacificat Ungaria comunistă a lui Bela Kuhn, suntem singuri, nu ne putem aştepta la nici un ajutor, chiar dacă suntem în NATO! Noi ne-am băgat, noi trebuie să ne rezolvăm problemele! Şi nu-mi place deloc situaţia în care vom fi nevoiţi să cucerim Chişinăul prin lupte, care în mod sigur vor degenera în conflicte pentru fiecare stradă!

— Aşa este, confirmă Puşcaş, va trebui ca să apărăm Chişinăul cu tot ce avem!

— Şi ce avem?

— Nu prea mare lucru, pe Iancu cu Detaşamentul de Operaţiuni Speciale, plus un batalion de paraşutişti care va ajunge acolo în noaptea asta!

— Cred că visez, generale! făcu Enea indignat. Vrei să ţii în loc o coloană care cuprinde blindate, doar cu paraşutişti şi infanterişti şi aceştia în număr insuficient?

Puşcaş respiră adânc înainte de a răspunde.

— Este adevărat ceea ce spui, Tibi, dar nu am ce să fac mai mult! Aş fi vrut să-mi trec trupele mai devreme, dar politica nu mi-a permis şi nu-mi permite să fac tot ce aş fi dorit. Oricum şi

prin trimiterea de trupe la Chişinău înainte de a-i fi recunoscută victoria lui Halipa, am riscat enorm! Am făcut tot ce se putea face, ba mai mult decât atât! Crede-mă, Tibi, aş vrea să-mi teleportez tancurile la Chişinău, dar pur şi simplu nu am cum! De aceea totul depinde de câţiva oameni care în curând se vor afla faţă în faţă cu tancurile Armatei a XIV-a ruse! Fiindcă nu avem de ce să ne ascundem după deget, vom lupta împotriva ruşilor, în primul rând, nu împotriva transnistrenilor!

— Mda şi care sunt trupele de sacrificiu?

— Detaşamentul de Operaţiuni Speciale al colonelului Iancu, plus un batalion de paraşutişti, cu tot armamentul ce-l pot duce. Sper să le mai pot trimite ajutoare pe calea aerului, dar încă nu sunt sigur.

— *My God!* izbucni colonelul Sam Harrison, ofiţerul de legătură cu NATO, ce tocmai intrase în încăpere şi prinsese ultimele schimburi de vorbe. De atâţia ani în post, pricepea cât de cât limba română, astfel că înţelesul vorbelor lui Puşcaş nu îi scăpară.

— Aşa cum zici, colonele, continuă Puşcaş în engleză. Asta este situaţia operativă la momentul actual! Opoziţia ne-o ia înainte, iar politic noi n-am putut ţine pasul cu ei! Indiferent că am pornit doar după declaraţia lui Halipa, iar ei au făcut tot ce au făcut, tot noi vom fi blamaţi şi crucificaţi de toată mass-media stângistă şi vom fi prezentaţi ca şi agresori! Am vrut să evităm măcar o parte din aceste critici, chiar dacă am pierdut marele avantaj al surprizei!

Din acest moment, toată convorbirea se purtă numai în engleză.

— Da, mi-este cunoscut aspectul, continuă Harrison, nu este nici prima şi nici ultima oară. Oricum, lucrurile încă merg bine, nu?

— De acord, nu ne temem de Transnistria, preluă discuţia Dăianu, dar ce ne doare pe noi este posibila reacţie a Rusiei. Cu toţii ştim că Rusia este mai slabă decât vrea să pară, dar mai puternică decât vrem noi să credem. Acum suntem singuri şi ne vom descurca, nu avem nevoie de nu ştiu ce ajutor, decât colateral, prin prisma informaţiilor asupra câmpului de luptă, dar dacă Rusia va interveni cum a făcut-o în Georgia în august 2008? Dacă NATO se spală pe mâini spunând că noi suntem agresori, sub presiunea mediilor de stânga, foarte puternice în

Occident?

Colonelul Sam Harrison începu rar, ca şi cum ar fi vrut să se asigure că este foarte bine înţeles.

— Comparaţia cu Georgia mi se pare hazardată, din moment ce Transnistria nu are graniţă cu Rusia, îi desparte întreg teritoriul Ucrainei.

— Aveţi dreptate, domnule colonel, dar pierdeţi din vedere unul din aspectele importante. Majoritatea cetăţenilor filoruşi ce trăiesc în zona transnistreană au primit, după anul 2000, în timpul preşedenţiei lui Putin, cetăţenie rusească, la fel ca şi cei din Abhazia şi Osetia de Sud. Cetăţenii moldoveni au fost în mare parte alungaţi în urma persecuţiilor extrem de dure. Toată media va apăra poziţia Rusiei, uitând faptul că mai mult de jumătate dintre cetăţenii moldoveni din întreaga republică moldovenească au şi cetăţenie română. Pentru mass-media va fi mai important că există acolo nişte cetăţeni recunoscuţi ruşi, dar faptul că majoritatea moldoveană sunt români nu va conta. Deci pentru toată lumea ruşii vor fi îndreptăţiţi să-şi apere cetăţenii, iar românii nu. Nu contează justificarea intervenţiei, pe noi ne doare posibilitatea intervenţiei!

— Aspectul de bază nu este…

— Domnule colonel, continuă Dăianu şi noi şi voi, aţi văzut şi citit aceleaşi rapoarte despre Transnistria. Mare parte din forţele ei armate, ce pot totaliza impresionanta cifră de o sută de mii de oameni, provin din ruşi stabiliţi sau pensionaţi din vechea Armată a XIV-a sovietică. Lor li se adaugă nelipsiţii voluntari, ca şi cazacii, din întreg cuprinsul Rusiei. Printre ei, sunteţi conştient de asta, se vor afla şi trupe speciale trimise direct din Rusia, plus un număr nedefinit şi poate nelimitat de militari ruşi.

Poate vor fi acolo şi abhazi şi osetini şi ceceni şi doar Dumnezeu poate şti ce mercenari mai pot veni sub steagul maicii Rusia în primejdie. Să nu ne ascundem după deget, mâine, la ora asta, noi vom fi deja în luptă cu aceştia. Nu ne temem prea mult de ei, ne doare posibilitatea unei intervenţii în forţă a Rusiei, atunci când toată gloata aceasta va începe să muşte ţărâna! Rusia nu-şi poate permite să piardă Transnistria fără să încerce o acţiune de forţă! Asta ne doare pe noi, domnule colonel!

— Repet, comparaţia cu Georgia…

— Domnule colonel, nu vă bazaţi pe faptul că între Rusia şi

Transnistria stă o bună bucată de Ucraina! Noi am avut un război cu ei de curând şi iarăşi am fost singuri, chiar dacă eram un membru NATO atacat pe neaşteptate. Veţi putea spune multe despre ajutorul aliat, dar nu puteţi contesta că în prima fază a războiului am fost singuri. Toate victoriile de pe front, în Maramureş, Dobrogea şi Marea Neagră, au fost victorii strict româneşti, chiar dacă în unele faze am fost sprijiniţi aerian sau prin descurajarea terţilor. Mă refer aici la bătălia din Marea Neagră, amiralul Buzescu a bătut singur flota ucraineană, tot ce a făcut amiralul Jackson cu flota a VI-a a fost să descurajeze o posibilă intervenţia a flotei ruseşti! La fel, trupele NATO ce au intrat în Ucraina au făcut-o abia atunci când situaţia devenise clar defavorabilă Ucrainei în decurgerea ostilităţilor! Să fim cinstiţi, domnule colonel şi în acest război, căci vorbim de un război din moment ce transnistrenii îşi aruncă blindatele spre Chişinău, vom fi singuri! Întrebarea noastră este până când, mai ales dacă Rusia intervine în forţă? Obiectivele noastre, ale românilor şi ale americanilor, converg până la un punct. Noi vrem eliberarea Moldovei, voi vreţi securizarea Transnistriei. Aici ne vom ciocni cu interesele ruseşti.

— Nu credem că Rusia va putea interveni în Transnistria, cel puţin nu în actuala conjunctură strategică.

— Vă bazaţi prea mult pe bariera teritorială care o reprezintă Ucraina, dar pierdeţi din vedere mulţi factori. Ucraina încă este sub dictatura militară a lui Igor Petraikin şi nu trebuie uitat faptul că el a fost un colaborator apropiat al lui Vahromeev, cel care a declanşat războiul împotriva noastră şi a fost un bun aliat al Rusiei. Iar poziţia neutră, până acum, a lui Petraikin poate fi schimbată rapid, ţinând cont de dificultăţile sale economice pe plan intern. În plus, estul Ucrainei şi Crimeea sunt gata să se rupă şi să se alipească Rusiei, deci Petraikin este al naibii de şantajabil. Confruntat cu pierderea estului şi a Crimeii, faţă de închiderea ochilor asupra transferului de trupe şi material militar rusesc împotriva vechiului duşman, România, ce credeţi că va alege? Asta ne doare, domnule colonel, ce va face NATO, sau America, dacă vom ajunge aici?

— Nu ştiu ce va face NATO, dar SUA vă va acorda tot sprijinul!

Aici interveni Puşcaş, recunoscător lui Dăianu că pusese problema într-o asemenea măsură tranşantă.

— Aici vă referiţi şi la sprijin militar, domnule colonel?

Sam Harrison ezită îndelung înainte să răspundă.

— Într-o măsură semnificativă, într-o mare măsură, pot spune că da! Bineînţeles, între anumite condiţii şi limitări, dar, oricum, nu veţi fi singuri.

— Mulţumim, domnule colonel, dar am fi vrut să auzim mai mult decât condiţii şi limitări! Oricum, ne mulţumim şi cu asta, deoarece noi vom duce greul! Printre altele, dimineaţa voi anunţa oficial comandamentul NATO şi cel american că trupele româneşti din teatrele de operaţiuni, în caz de nevoie, vor fi retrase în patruzeci şi opt de ore pe teritoriul naţional. Vom începe cu cele de pe frontul din Afghanistan. Sper să nu fie nevoie să ajungem până aici, dar nu voi ezita nici o clipă să ordon deplasarea lor pe frontul din Moldova, dacă situaţia o va cere! Şi credeţi-mă, domnule colonel, nu voi aştepta ca ruşii să ajungă în Transnistria, la cel mai mic semnal, îmi voi întări trupele din Moldova fără ezitare!

Colonelul Harrison coborî privirea în semn de aprobare. Dar Dăianu părea decis să nu-l lase numai cu atât. Interveni din nou:

— Condiţii şi limitări? Până unde şi care sunt aceste limitări? Ce va face NATO atunci când Rusia, de exemplu, va opri robinetul de gaze spre Vest? A făcut-o de mai multe ori, fie parţial, fie total, ca şi în ianuarie 2009! Pe noi ne afectează prea puţin, dar presiunile vor fi atunci şi din partea aliaţilor din UE!

— Ruşii nu vor sista gazele decât iarna, ca efectele să fie maxime! Tot timpul au făcut-o în ianuarie, iar până atunci totul va fi rezolvat! Doar suntem alături de voi, nu?

— Vă suntem alături, dar nu ca să ne vărsăm sângele şi doar să tragem ponoasele! Ne-aţi lăsat baltă şi în mâna ruşilor şi în 1945, ce ne garantează că nu o veţi face din nou când situaţia va deveni dificilă?

Colonelul Sam Harrison, crezând că furtuna trecuse, rămase descumpănit. Dăianu continuă:

— Ruşii nu iartă şi nu uită! Da, vă suntem alături, dăm sânge şi soldaţi, dar asta pentru eliberarea fraţilor! Aşa am făcut şi în primul război mondial, am luptat de partea Antantei pentru ca mai târziu ruşii să ne înfigă un cuţit în spate încheind pacea separată de la Brest-Litovsk. În al doilea război mondial, am luptat de partea germanilor numai pentru a ne elibera fraţii basarabeni şi bucovineni din robia sovietică, pe cei ocupaţi cu un an înainte. Apoi am luptat pentru eliberarea Europei,

scurtând războiul cu şase luni, atunci când ruşii au ajuns din nou pe teritoriul naţional. Am luptat până în Cehoslovacia, pentru ca Occidentul să ne înfigă un alt cuţit în spate, lăsându-ne sub teroarea roşie! Am luptat şi după aceea, prin grupe de partizani, până în 1962, doar în speranţa unei eliberări şi am plătit cu jertfe de generaţii! Ne puteţi garanta acum că nu vom avea aceeaşi soartă atunci când Europa îşi va întoarce faţa la Moscova pentru un metru cub de gaze în conducte?

— Îmi cereţi prea mult, domnule Dăianu, nu sunt împuternicit…

— Ştiu asta, domnule colonel, doar doream să fiu sigur şi, în plus, să subliniez un lucru. La victorie suntem cu toţii, la înfrângere, suntem singuri… Cu spunea generalul Joffre după primul război mondial: „Nu ştiu cine a câştigat bătălia de pe Mama, dar dacă ar fi fost pierdută, eu aş fi pierdut-o!” Deci, dacă va fi o victorie, e meritul tuturor, dar dacă vom fi bătuţi, numai noi vom fi cei blamaţi! Cam la fel s-a întâmplat şi în războiul cu Ucraina… Iar acum, ca de obicei, suntem din nou singuri… Dumnezeu să ne ajute!

5 *mai 2014, ora 2.00*
Chişinău, ieşirea pe şoseaua spre Tighina

Întunericul nopţii nu era deplin. Câteva stele spuzeau bolta parţial acoperită cu un strat de nori albi, pufoşi. Era suficientă vizibilitate, dacă te aflai undeva aproape de sol. Totuşi, colonelul Dorinei Iancu îşi pusese ochelarii cu vedere pe timp de noapte, mai ales atunci când cercetaşii i-au raportat apropierea unui vehicul blindat, probabil de cercetare. Avansa precaut dinspre est, pe marginea şoselei pustii, gata la nevoie să coboare în şanţ, la un oarecare adăpost. „Deci se aşteaptă la surprize!”.

Ieşirea din Chişinău, dincolo de zona industrială, nu era cu desăvârşire pustie. Din loc în loc mai erau hale de producţie, mai ales de textile, lohn-ul fiind una din activităţile de bază ale economiei moldoveneşti încă prea puţin dezvoltate, de care încerca să profite odată cu deplasarea companiilor din acest domeniu tot mai spre est, odată ce dezvoltarea economică impunea necesitatea unor salarii mai mari ce nu puteau fi satisfăcute într-o industrie ce îngloba o valoare adăugată atât

de mică. Astfel, locul României în anii 90, ca şi croitori ai Europei, a fost luat de Moldova, pentru care salariile textilistelor, deşi mici, totuşi erau ceva în contextul economic dificil în care se zbătea fosta republică sovietică. Dincolo de hale, câteva case izolate, printre câmpurile cultivate şi viile ce urcau pe culmile domoale, indicau apropierea unui sat ce se ghicea spre est, dincolo de dealuri.

Veniră prin radio şi rapoartele cercetaşilor. Iancu îşi împrăştiase oarecum în semicerc, de teama unor posibile infiltrări pe la nord sau pe la sud. Totuşi, grosul a fost trimis de-a lungul şoselei principale, de acolo de unde venea şi vehiculul de cercetare. Îl recunoscu ca şi un BRDM-3, model 1995, şenilat armat cu un tun de 30 mm şi o mitralieră de 12,7 mm. Echipaj şase oameni. Variantă a lui BMP-3. Radar de supraveghere a câmpului de luptă 1RL-133-1. Posibilităţi de detecţie termică (1PN71) şi infraroşu (1PN61), precum şi detectoare laser (1D14), sistem de navigaţie TNA-4 şi de comunicare R-l63-50. Avea o minte analitică şi o memorie vizuală deosebită, aşa că aceste date tehnice îi veniră în minte în momentul în care a văzut silueta masivă de 19 tone pe şenilele cu şase roţi.

Un nou raport îi parveni prin staţia tactică. Cercetaşii îi raportau apropierea coloanei principale pe şosea, cam la trei kilometri în spatele blindatului. Iancu nu răspunse, de teamă ca şi comunicaţia radio să nu-i dezvăluie poziţia.

Dintr-o dată, deveni îngrijorat. Ceva nu era în regulă. Acest vehicul de cercetare era prea nou, prea modern ca să fie în dotarea transnistrenilor. Era model fabricat în 1995. Chiar dacă ruşii l-ar fi donat transnistrenilor, aceştia nu ar fi ştiut să-l folosească la întreaga capacitate. Sau poate acolo erau transnistreni şi habar n-aveau de posibilităţile de detecţie ale aparaturii ce o aveau sub mână? Dar în război nu este loc de poate. Trebuia să pornească de la premiza că în faţa sa se aflau ruşi, mai ales după modul precaut în care se deplasau. Şi mai ales, ruşi bine pregătiţi şi antrenaţi. Poate chiar trupe speciale. Doar Cristea luptase noaptea trecută cu Spetnatz, nu?

Un fior rece îi trecu prin şira spinării. Atunci întreg planul trebuia schimbat. Nu avea cum să reziste împotriva trupelor speciale, în inferioritate numerică, fără armament greu şi suficienţi soldaţi profesionişti. Începuse deja să-i pară rău după cele două plutoane lăsate la dispoziţia lui Cristea, în oraş. I-ar fi

prins bine acum. Chiar cele rămase, două companii şi un pluton, a trebuit să le împartă nepermis de mult. Regimentul de gardă moldovean venise cu aproape şase sute de soldaţi, dar prost echipaţi şi pregătiţi. Erau cu moralul ridicat, dar se vedea că abia ştiau să ţină o armă în mână. Majoritatea erau recruţi cu câteva luni de armată, în cursul cărora dacă făcuseră două sau trei şedinţe de tragere în poligon. În rest bătuseră paşi de defilare, se aranjaseră în formaţie şi efectuaseră manevre de paradă. Doar pentru asta fuseseră destinaţi, pentru paradele de cinstire a preşedintelui comunist la ocaziile solemne, nu pentru război. Totuşi, erau optimişti şi motivaţi, gata să lupte pentru ţara lor. Până la primele împuşcături, gândi Iancu. O bună pregătire nu poate ti înlocuită cu nimic, decât de exerciţiu, exerciţiu şi iar exerciţiu. Cu cât mai multă sudoare în antrenamente, cu atât mai puţin sânge pe câmpul de luptă, o axiomă general valabilă.

Colonelul Dorinei Iancu fusese nevoit să-şi împrăştie soldaţii hârsiţi în antrenamente şi luptă, majoritatea veterani ai misiunilor din Irak şi Afghanistan sau pe unde ţara i-a trimis, precum şi ai ultimului război, cel cu Ucraina, printre aceşti novici ca să împiedice o cedare a lor în momentul în care lucrurile o vor lua razna. Chiar şi armamentul aşa-zis greu al lor a avut nevoie de asistenţa românilor. Tancurile şi transportoarele blindate de paradă au fost distruse noaptea trecută de elicopterele căpitanului Laurenţiu Bodea, asta după ce fuseseră donate de colonelul Anatoli Iaklovev, acum sub arest, către luptătorii Spetnatz. Totuşi, au mai fost aduse de căpitanul Dorin Teodorovici două transportoare, precum şi patru tunuri de 55 mm, asta fiind tot ce a mai putut găsi cât de cât în stare de funcţionare. Dacă asta era situaţia într-o unitate de gardă, ce era în celelalte?

Gândindu-se la transportoarele şi tunurile moldoveneşti, era mult prea puţin. Totuşi, mai bine decât nimic. Chiar dacă aceste tunuri n-au tras un obuz de ani de zile, iar servanţii lor habar nu aveau să le folosească, Iancu a alocat o grupă din trapele sale să se ocupe de ele, alături de servanţii ce abia acum înţelegeau la ce folosesc aceste tunuri, în afara remorcării lor în urma camioanelor grele cu ocazia paradelor de Ziua Victoriei împotriva fascismului, inclusiv a celui românesc, cum erau învăţaţi încă din şcoală. Din fericire, cei din trupele speciale erau

instruiţi şi familiarizaţi cu întreaga gamă de armament, chiar dacă nu erau experţi în ele, totuşi se puteau descurca destul de bine. Mai ales că tunurile erau bine întreţinute, prin şmotrul recruţilor ce trebuiau să le facă cât mai strălucitoare pentru inspecţii sau alte ocazii speciale.

În rest, armament individual din belşug, mai ales aruncătoare de grenade RPG, de diferite calibre, cu muniţia aferentă. Nu se ridicau la nivelul Javelinurilor sale, dar oricum era ceva, mai ales că el avea prea puţine Javelin, deoarece Detaşamentul 495 Operaţiuni Speciale era destinat unui cu totul altfel tip de misiuni. Dar nu avea ce face, trebuia să improvizeze.

Colonelul Dorinei Iancu şi-a dispus forţele pe care le avea într-un dispozitiv de o parte şi de alta a şoselei, în aşteptarea atacatorilor. Dorea să-i oprească, dacă era posibil, dar mai mult decât atât, să-i întârzie cât de mult putea pentru a da timp forţelor române să ajungă la Chişinău. Dacă atacul era prea puternic şi nu i-ar fi făcut faţă, intenţiona să se retragă luptând în oraş, lăsându-le atacatorilor cât mai puţin teren, până va face joncţiunea cu blindatele ce vor veni în ajutor. Lăsase în urmă, la vreo doi kilometri spre Chişinău, un pluton de-al său, împreună cu unul format din moldoveni. Cu o oră în urmă, îl întărise şi cu un pluton din paraşutiştii ce-i veniseră în ajutor.

Sosirea lor a privit-o ca şi un dar de sus, de acolo de unde au şi apărut. Un batalion paraşutat din avioanele C-130 Hercules pe un teren viran la un kilometru sud de poziţia pe care o ocupa. I-a împărţit şi pe ei în două, de o parte şi de alta a şoselei, înafara plutonului pe care l-a trimis în spate, cumva ca şi o acoperire suplimentară. Paraşutiştii s-au părut bine pregătiţi, adevăraţi profesionişti. Pentru o mai bună coordonare, l-a reţinut alături de el pe comandantul lor, maiorul Iosif Băran, deşi ar fi fost mai normal să-i predea comanda grupului de la sudul şoselei, el rămânând la nordul acesteia.

— Ce părere ai? i se adresă maiorului aflat lângă el, în adăpostul individual săpat chiar la marginea unei hale.

— Nu prea îmi place, Dorine! Ăştia nu sunt amatori, sunt prea precauţi. Nu sunt genul la care mă aşteptam în prima fază. Credeam că vor trimite trupe de sacrificiu, cele dispensabile, cum ar fi transnistreni pe jumătate beţi ce se joacă de-a războiul, ca şi cazacii de dinainte, din războiul celălalt, fie numai pentru a afla poziţiile noastre şi a le ataca ulterior cu ce au mai

bun, de genul ruşilor din Spetnatz.

Iancu zâmbi.

— Unde ai luptat data trecută, Iosif?

— În Maramureş! Acolo, superiorul meu, maiorul Victor Doicu, a fost ucis sub ochii mei atunci când negocia capitularea forţelor ucrainene, undeva pe valea Vişeului.

Ochii lui Iancu, fără să piardă din vedere vehiculul ce îşi reîncepu deplasarea precaută, deveniră mai întunecaţi.

— Am auzit de episodul acela, mai ales că şi eu am acţionat în Maramureş. Ce-aţi făcut după aceea?

Maiorul Băran clătină din cap.

— Nu prea vreau să-mi aduc aminte!

Vehiculul de cercetare prinse viteză şi se îndepărtă spre Chişinău.

— Haide, poate e ultima oară când poţi vorbi cu cineva despre asta!

Băran zâmbi trist, tot cu ochii la blindatul ce se depărta spre dreapta.

— Mda, poate ai dreptate, dar tot nu-mi place să vorbesc despre asta. După ce s-a terminat totul, am făcut rapoarte, am dat şi declaraţii, am crezut că voi fi dat afară din armată. Declaraţiile sunt una, dar cred că ţie pot să-ţi spun totul, chiar nu ştiu de ce. Poate simt eu că pot avea încredere în tine, din moment ce dintr-un moment în altul putem muri amândoi.

Maiorul Iosif Băran răsuflă adânc, aruncă o privire spre BRDM-3-ul ce dispărea pe şoseaua spre Chişinău, apoi continuă:

— A fost un masacru, mă înţelegi, un masacru! Noi am venit să le propunem evitarea unei vărsări de sânge, iar ei ne-au ucis parlamentarii! Când l-am văzut pe Victor căzând, mi-am golit încărcătorul. Apoi încă unul şi încă unul. Apoi m-am aruncat înainte la atac. Parcă eram nebun şi nu numai eu. Am traversat în fugă o porţiune descoperită, iar ei au ripostat cu foc susţinut. Toţi ne-am aruncat asupra lor, urlând şi trăgând. Au căzut mulţi dintre noi. Dar am ajuns la ei şi i-am măcelărit, pur şi simplu i-am măcelărit. I-am ucis cu gloanţe, cu baionete şi cu paturile armelor. Au fost ucraineni care au ridicat mâinile, dar au fost seceraţi fără milă. Eu mi-am revenit mai repede, undeva în poziţiile lor, când îmi scoteam baioneta din gâtul unui puşti de vreo douăzeci de ani. Imediat am ordonat încetarea focului. Nu m-a ascultat nimeni, dar nimeni, mă înţelegi? Nu am putut să-i

stăpânesc, erau ca fiarele turbate! Abia într-un târziu am reuşit să preiau controlul situaţiei. Am reuşit să evit, totuşi, o exterminare totală. Au fost luaţi şi câteva zeci de prizonieri, ţin minte că cel mai mare în grad, uşor rănit, era un locotenent-colonel, unul Boris Smaciukov, cel puţin aşa s-a prezentat. Mai târziu, toţi au fost schimbaţi cu prizonierii români, atunci când s-au liniştit lucrurile.

Vehiculul de cercetare dispăru din vedere după un deal ce mărginea şoseaua. Amândoi îl urmăriră lung cu privirea. Colonelul va ordona distrugerea lui de trupele din spate, odată ce lupta va izbucni aici.

— Dintre cei de acolo, din Maramureş, câţi ai acum sub comandă?

Băran înclină din cap.

— Majoritatea.

Colonelul Dorinei Iancu zâmbi, cu ochii în binoclul ce scruta şoseaua spre est, de unde urma să apară avangarda coloanei inamice, aşa cum i se raportase de către cercetaşii avansaţi.

— Crezi că ne-a detectat, Iosif?

— Nu, nu prea cred. Oamenii noştri sunt ascunşi după hale sau îngropaţi în adăposturi săpate în pământ. Chiar dacă termic a detectat ceva, pot fi maşinile din hale care multe sunt pe aburi, ca şi cele de călcat şi care nu s-au răcit încă îndeajuns. Emană suficientă căldură pentru a-i păcăli senzorii. Nu, Dorine, nu ne-au detectat, nu încă.

Chiar şi cele patru tunuri sunt îngropate până la ţevi şi nu au tras, deci nu au ce să emită ca şi semnal termic. Nici infraroşu nu aveau ce să vadă, din moment ce eram bine ascunşi. N-am emis unde radio, nimic. Pentru ei, încă suntem invizibili.

— Aşa cred şi eu. Dar nu-mi place faptul că avem în faţă profesionişti, iar noi le suntem inferiori din toate punctele de vedere. Până acum, doar surpriza poate fi de partea noastră.

— Ai dreptate, Dorine. Dar după primul schimb de focuri, s-ar putea ca nici măcar surpriza să fie de partea noastră.

Colonelul Iancu aprobă în tăcere. Faţa i se lăţi într-un zâmbet larg.

— Ştii ceva? Mă bucur că eşti alături de mine, domnule maior!

— Şi eu sunt onorat, domnule colonel!

Dinspre est, pe şosea, un zgomot crescendo de motoare se făcea auzit tot mai puternic. Veneau. În curând le vor putea

vedea. Şi le-au văzut. Înaintând cu viteză redusă, o masă compactă de vehicule grele, tancuri T-72, transportoare blindate şi camioane pline cu infanterişti, un amalgam haotic, dar emanând forţă brută, gata de a fi dezlănţuită. Şi ei trebuia să o oprească. Cu ce puteau.

Colonelul Dorinei Iancu aşteptă coloana să se apropie suficient ca să fie în bătaia armelor de pe ambele părţi ale şoselei, dar nu să ajungă între ele, în scopul de a evita posibilele *friendly-fire.* Nu dorea ca o rafală ce trecea pe deasupra sau prin coloană să ajungă la cei de pe partea opusă a dramului. De asemenea, dorea să-i oprească cât mai departe, ca să aibă posibilitatea de a se retrage, dar totuşi, să-i prindă în foc încrucişat, ca elementul surpriză să fie maxim. În momentul în care consideră că unghiul de foc faţă de direcţia de deplasare era optim, în aşa fel încât de pe ambele părţi să se poată executa un bun foc de amfiladă, şopti ordinul de tragere. Nu înainte de a schimba o ultimă privire cu maiorul paraşutist Iosif Băran. Ochii acestuia din urmă se plecară aprobator, fapt care îi dădu lui Iancu un plus de siguranţă, mai ales că nu era obişnuit cu astfel de misiuni de infanterist. Dar nici cu lupta în peisajul urban nu era obişnuit, dar totuşi, în noaptea trecută nu prea avusese de ales.

Îl bătu scurt pe umăr pe cel din stânga sa. Îl păstrase pe luptătorul cu Javelin aproape, deoarece dorea ca el să deschidă focul. Dorea un tanc distras încă de la început, ca să zdruncine moralul adversarului. Acesta nu avea prea multe de făcut. Prinsese deja pe ecranul CLU – Command Launch Unit (Unitatea de Comandă a Lansării) primul vehicul din coloană, un T-72 cu o antenă mare ataşată de turelă, deci în mod sigur un comandant de pluton. Lansă racheta, apoi câteva clipe nimeni nu făcu nimic, urmărind traiectoria curioasă care a adus proiectilul deasupra tancului, izbindu-se de el cu o viteză ameţitoare. Explozia sparse întunericul şi tăcerea în şarje de lumină. Imediat s-a dezlănţuit infernul cu zeci de arme automate şi bubuituri de obuze din bateria de 55 mm, precum şi din aruncătoarele individuale. Fără să urmărească rezultatul, colonelul Iancu ordonă prin radio celor lăsaţi în urmă, spre intrarea în Chişinău, ordinul de a distruge vehiculul de cercetare ce trecuse deja de ei. Câteva explozii în depărtare îi confirmară faptul că ordinul era pe cale de a fi îndeplinit. Nu avea timp să se bucure, o

cruntă bătălie se încinse în momentul în care adversarii ripostară cu foc susţinut.

Coloana inamică se împărţi în două şi luă poziţie de foc spre ambele laturi, chiar dacă înregistră pierderi grele. Tancuri şi transportoare ardeau pe şosea, luminându-i împrejurimile, urletele răniţilor şi muribunzilor ce ardeau de vii răbufnind din când în când printre explozii şi împuşcături. Infanterişti înnebuniţi săreau din camioanele cuprinse de flăcări, unii doar pentru a cădea seceraţi de rafalele de mitralieră.

Totuşi, erau destui cei ce se culcau la pământ şi începeau să riposteze, ajutaţi şi de tirurile la început disperate, dar apoi din ce în ce mai precise, ale mitralierelor şi tunurilor de pe tancuri. Românii nu-şi permiteau să-şi schimbe poziţiile decât în mică măsură, aşa că de la un moment dat riposta deveni mai eficientă. O salvă de obuze de 55 mm trase de bateria moldovenească provocă prăpăd, dar poziţia ei deveni vulnerabilă atunci când tancurile rămase o încadrară. O ultimă salvă, după care Iancu ordonă evacuarea bateriei spre oraş, de fapt a celor trei tunuri rămase, ultimul fiind distrus şi servanţii ucişi. Poate mai era nevoie de ele. Două tancuri însoţite de trei transportoare şi câteva camioane îşi făcură apariţia pe şosea, în spatele avangardei inamice, gonind în ajutor. Pe lateral, Iancu zări un tanc urmat de un transportor BTR ce încerca să-i învăluie, urmaţi îndeaproape de siluetele infanteriştilor ce-i urmăreau. Încă puţin şi vor fi luaţi din flanc. Tirurile de pe şosea erau tot mai precise.

Nu, nu avea rost să moară acolo pentru o poziţie care nu mai putea fi păstrată. Prin radio, i se comunică că şi cei de la sudul şoselei sunt pe cale de a fi înconjuraţi de forţe net superioare. Era momentul. Ordonă retragerea pe traseele desemnate în prealabil, spre următoarea linie de rezistenţă, în interiorul oraşului Chişinău. Lăsând un pluton la acoperire, au început să se retragă treptat spre vest. Armamentul care nu a putut fi evacuat a fost distrus. Chiar şi el a luat lansatorul Javelin din mâna rece a soldatului din stânga sa, ucis de două gloanţe în cap. Încărcăturile rămase au fost luate de maiorul Băran, lovit uşor de o schijă în umărul stâng. A urmat o cursă disperată, în coloane de zeci de soldaţi ce se strecurau spre clădirile ce mărgineau primele cartiere ale Chişinăului.

Abia ajunşi, fără o clipă de odihnă, soldaţii români şi

moldoveni, înfrăţiţi de prima lor luptă împreună, se pregătiră pentru un nou atac. Iar acesta nu va întârzia prea mult. Zorii i-au prins în retragere, lumina străjuindu-le calea spre ultima linie de rezistenţă. Răsăritul i-a găsit gata de luptă, printre primele blocuri, gata să-şi verse ultima picătură de sânge pentru visul lor. Un vis mare ca şi un ideal. O Românie mare şi unită, unică şi independentă.

O rază palidă alungase umbrele nopţii. Cosmin Nechita se răsuci încet, privind spre tânărul său asistent. Aşa îi plăcea să-i spună, asistent. Cosmin făcuse parte din Detaşamentul de Cercetare-Diversiune, aşa se pregătise şi aşa luptase în Afghanistan, Irak şi războiul cu Ucraina. Dar o decizie a Statului Major îl vărsase, pe el şi camarazi săi rămaşi, după ce au fost decimaţi în război, în cadrul Detaşamentului 495 Operaţiuni Speciale „Ştefan Soverth”. Aici au constituit grupe de cercetare, de mare folos luptătorilor din trupele speciale de paraşutişti de elită. Oricum, nu rămăseseră prea mulţi, majoritatea căzând în luptă, în Maramureş, Dobrogea sau Insula Şerpilor. Chiar maiorul Alexandru, conducătorul plutoanelor alocate în Dobrogea, fusese ucis în timpul desantului de deasupra Insulei Şerpilor. Au fost mulţi răniţi care au fost trecuţi în rezervă, iar ce a mai rămas, a ajuns la Operaţiuni Speciale şi de acolo, la paraşutişti.

Colonelul Dorinei Iancu, departe de a vedea acest lucru ca o ingerinţă, l-a văzut ca şi o oportunitate. Era un atu al marilor lideri, de a obţine maxim în condiţiile date. Iar colonelul Iancu a profitat din plin. Conştient de pregătirea noilor veniţi, precum şi de imensul potenţial pe care îl puteau aduce aceştia trupelor sale, i-a organizat în grupe de cercetare, cu rolul de a facilita misiunile detaşamentului prin culegerea de informaţii asupra câmpului de luptă, precum şi prin acţiuni de diversiune şi sabotaj. În plus, a alocat un număr de soldaţi ca şi ucenici pe lângă aceşti cercetaşi, pentru a învăţa cât mai mult de la adevăraţii profesionişti.

Aşa s-a ales şi Cosmin Nechita cu asistentul său, impropriu zis aşa, deoarece Marius Boldur era un bun soldat, care învăţa repede. În majoritatea misiunilor acţionau în tandem, chiar dacă Nechita fusese obişnuit să lucreze mai mult singur. Dar acum îşi dădea seama şi de avantajele de a fi parte dintr-o echipă, mai ales că Marius părea destinat pentru acest rol de cercetaş. La fel

ca şi acum, puteau să supravegheze terenul cu schimbul, fiecare odihnindu-se atunci când nu era de gardă. Mai mult, când Nechita transmitea datele, se putea simţi mai în siguranţă ştiind că era păzit de Marius, care ar fi detectat cu uşurinţă orice vulnerabilitate.

Aşa au detectat primii cu uşurinţă apariţia vehiculului de cercetare şi la fel în cazul coloanei de atac. Păzit de Marius, care supraveghea cu atenţie împrejurimile, Cosmin Nechita a transmis tot ce a putut identifica referitor la compoziţie, număr, tipuri de vehicule, număr de blindate, viteză de deplasare, siguranţa flancurilor şi avangărzii, toate informaţiile care le-ar fi putut fi de folos camarazilor care aşteptau asaltul.

Când zgomotele bătăliei răbufniră estompate la câţiva kilometri în dreapta lor, Marius Boldur şi-a strâns mai tare arma şi a făcut un gest ca şi cum ar fi vrut să se ridice. Se opri în mijlocul mişcării atunci când întâlni în întuneric privirea lui Cosmin Nechita. În şoaptă, bâgui ca şi o scuză:

— Ai noştri… Se bat acolo!

Departe, la orizont, spre vest, iluminară străfulgerările câtorva explozii.

— Şi ce vrei să faci? şopti Nechita. Să mergi acolo? Am ajunge cam într-o oră, iar până atunci totul se va fi terminat. Şi ce aport putem aduce noi, aşa înarmaţi, crezi că vom putea întoarce balanţa?

Mâna i se lăsă liniştitoare pe braţul mai tânărului său camarad. Marius plecă capul. „E încă tânăr, mai are de învăţat”.

— Suntem mai de folos aici, fiindcă lucrurile sunt departe de a se fi terminat.

Rămaseră ascunşi, la baza dealului, în adăpostul individual săpat şi camuflat încă din timpul zilei. Ascultară cu atenţie bubuiturile îndepărtate până se stinseră cu totul. Mai aşteptară vreo zece minute, apoi Cosmin îşi puse mâna pe umărul lui Marius.

— E timpul să plecăm. Ai noştri au fost respinşi.

— De unde ştii? Dacă au învins?

— Nu se aude nici un zgomot de motor care se întoarce de la locul bătăliei. Nu cred că ai noştri ar fi putut să-i anihileze pe toţi, deci am fost învinşi, fiindcă inamicii nu se retrag.

— Bine şi unde mergem, la ai noştri?

Cosmin zâmbi larg. De abia acum începea să înţeleagă mai

tânărul său camarad în ce consta complexitatea muncii sale.

— Dimpotrivă. În curând se luminează de ziuă. Va trebui să nivelăm locul ca să nu se vadă că cineva a stat aici în noaptea asta. După aceea va trebui să ne retragem dincolo de dealul ăsta şi să ne camuflăm cât mai bine. Vom continua să supraveghem şoseaua cu schimbul, vom instala un post pe coama dealului, cu vedere optimă, dar baza noastră va fi de partea cealaltă, invizibilă de pe drum.

Apoi vom aştepta, căci în curând va veni din nou rândul nostru. Şi atunci vom avea de lucru.

Îi strânse uşor braţul, ca şi o încurajare.

— Ai încredere în mine!

XXIII

12 iulie 1941, ora 5.30
Capul de pod Ţiganca

În cadrul Armatei a 4-a, condusă de general corp de armată Nicolae Ciupercă, cu sectorul la sud de Armata a 11-a germană, cuprins între Comarna şi confluenţa Prutului cu Dunărea (sector de 200 km), Corpul 5 avea poziţia centrală, între Corpul 3 şi 11 armată, Divizia 35 Infanterie fiind în rezervă. Corpul 5, comandat de generalul de divizie Gheorghe Levenţi (Divizia 1 gardă, 21 infanterie şi Divizionul 41 artilerie grea) trebuia să forţeze Prutul în zona Ţiganca, Cania şi apoi să dezvolte ofensiva pe direcţia Fălciu – Cetatea Albă. În timpul aşteptării strategice din perioada 22 iunie – 4 iulie 1941, până când frontul Grupului de Armate Centru reuşea să avanseze şi să asigure o continuitate a frontului pe o linie cât mai scurtă, Corpul 5 a efectuat mai multe incursiuni cu scopul de recunoaştere şi testare a rezistenţei inamicului, precum şi pentru a fixa în teren unităţile din Armata a 9-a sovietică, împiedicându-le să trimită întăriri în alte sectoare ale frontului, în special în Galiţia, sau în Bucovina, unde ofensiva Armatei a 3-a române spre Cernăuţi se dezlănţuise deja.

În cursul acestor incursiuni au fost realizate mai multe capete de pod, de tăria unui pluton până la o companie la Berzeni, Toceni, Fălciu, Bogdăneşti, Rănzeşti, Oancea, menţinute şi câteva zile, până când contraatacurile sovietice, susţinute de bombardamente masive de artilerie şi aviaţie, le resping înapoi. Totuşi, unele mici capete de pod din zona Fălciu – Bogdăneşti au putut fi menţinute până la trecerea la ofensivă. Pierderile au fost grele, numai Divizia 1 gardă înregistrând în această perioadă 101 morţi, 145 răniţi şi 44 dispăruţi.

A urmat apoi forţarea generală a Prutului, la 4 iulie 1941. Divizia 1 Gardă, urmată de Divizia 21 Infanterie, a forţat răul pe la Fălciu, Rănzeşti, dând piept cu Divizia 25 sovietică, din cadrul Corpului 14 Armată. În adâncime, la Taruntino, se afla Corpul 18 mecanizat sovietic, cu diviziile 44, 318 mecanizate şi Divizia 47 tancuri. La ora 13.00, fără pregătire de artilerie, traversarea a început. Lunca Prutului era deosebit de largă şi mlăştinoasă în urma ploilor din zilele precedente, iar cea mai puternică apărare sovietică era chiar în zona Cania, Stoeneşti, Ţiganca, întărită cu

cazemate dispuse mai ales înspre sectoarele favorabile forţării Prutului. Insuficienta cunoaştere a amplasamentelor poziţiilor inamice, artileria deficitară şi lipsa echipelor specializate (subunităţi de asalt constituite din infanterie, pionieri şi artilerie) în lupta împotriva cazematelor, precum şi observarea facilă de către inamic a plajelor de îmbarcare pe care le bătea continuu cu artileria, au făcut ca luptele să fie deosebit de grele. Totuşi, cu multă bravură şi entuziasm, soldaţii români au reuşit încă din prima zi să constituie un cap de pod în adâncime de 300-500 metri, până la ora 20.00. În noaptea de 5 spre 6 iulie a fost introdusă în capul de pod şi Divizia 21 infanterie, care intră în foc. Batalionul 2, trecând prin balta Prutului în apă până la umerii luptătorilor, reuşeşte să ocupe rambleul căii ferate Bogdăneşti-Cania. La 6 iulie, după neutralizarea cazematelor, Regimentul 6 gardă „Mihai Viteazu" atacă şi cucereşte ferma Valienatos, ajungând până seara în preajma localităţii Leca. Regimentul 24 infanterie, din cadrul Diviziei 21, duce lupte la nord de Stoeneşti, iar Batalionul 2 din Regimentul 1/2 vânători gardă la nord de Ţiganca, în seara zilei de 6 iulie capul de pod ajunsese la 12 km lungime şi abia 1,5-2 km adâncime, totul plătit cu jertfe grele.

Sesizând tăria dispozitivului inamic, generalul Nicolae Şova, comandantul Diviziei 1 gardă, mută efortul acţiunii spre sectorul de nord, pe direcţia conacul Valienatos – Leca. Într-acolo vor fi dirijate rezervele, batalioanele 2 şi 3 din Regimentul 6 infanterie gardă „Mihai Viteazu", precum şi Regimentul 2/9 vânători gardă. Astfel a fost cucerită cota 96 sud-est de Leca, iar Regimentul 1/2 vânători gardă a ocupat pantele de vest ale dealului Ţiganca.

Un puternic contraatac general al ruşilor, la 8 iulie, are drept rezultat înfrângerea Diviziei 35 infanterie din Cadrul Corpului 3, la masivul Corneşti, stânga dispozitivului Corpului 5.

La Corpul 5, strecurându-se între batalioanele 1 şi 2 ale Regimentul 6 gardă „Mihai Viteazu" contraatacul ruşilor, declanşat dimineaţa la ora 5.30, ajunge până aproape de postul de comandă al regimentului. Pentru a menţine poziţia, sunt introduşi în luptă şi cei din personalul necombatant, furieri, bucătari, toţi ce puteau ţine o armă în mână. A urmat contraatacul românilor, cu lupte cumplite corp la corp, cu baioneta şi cu patul armei. Numai aşa a fost restabilită situaţia. Dar în luptă cade, împuşcat în cap şi piept, însuşi comandantul

Regimentului 6 gardă „Mihai Viteazu”, locotenent-colonelul Gheorghe Iliescu, în timp ce dirija energic contraatacul care a restabilit poziţia românească, chiar a doua zi după ce regimentul său a fost citat pe ordin de zi de către generalul Şova, comandantul diviziei. A fost primul comandant de regiment din armata română ucis în luptă în al doilea război mondial. În semn de omagiere a jertfei sale, a fost ridicat post mortem la rangul de colonel şi decorat cu Ordinul Mihai Viteazu clasa a 3-a.

Pe dealul Epureni, situaţia este salvată de Regimentul 12 dorobanţi (Divizia 21 infanterie) comandat de colonelul Gheorghe Niculescu, alături de Regimentul 24 infanterie. Deşi bătuţi din flanc de focurile inamice de la Ţiganca şi Stoeneşti, vitejii dorobanţi se aruncă în luptă.

„Atunci s-a produs o minune. Pe pantele dealului veneau în fugă ostaşi de-ai noştri cu strigăte de „URA”. Erau bravii infanterişti ai Regimentului 12 Dorobanţi, care soseau la timp pentru a restabili situaţia. În fruntea lanţului de trăgători se afla însuşi comandantul, transpirat şi îmbujorat la faţă. Lângă el se afla un plutonier mic şi blond care suna atacul cu trompeta.

Se repetau peste ani scene asemănătoare cu cele de la Plevna şi Griviţa din Războiul pentru Independenţă, încurajaţi de exemplul comandantului lor, ostaşii din Regimentul 12 Dorobanţi s-au repezit spre duşmani, silindu-i să se retragă precipitat cam doi kilometri.” (Locotenent Nicolae Dănescu, Regimentul 30 artilerie al Diviziei 21 infanterie).

„Bine, Niculescule!” a exclamat generalul Nicolae Dăscălescu, comandantul Diviziei 21 infanterie după şarja devastatoare a Regimentului 12 dorobanţi.

A doua zi, 9 iulie, inamicul contraatacă din nou, dar regimentul rezistă şi contraatacă, înaintând pe pantele de vest ale Văii Seci. Batalionul 1, din prima linie, nu mai poate continua înaintarea. Colonelul Niculescu îşi părăseşte postul de comandă şi trece în fruntea Batalionului 2, îmbărbătându-i prin exemplul personal: „Înainte, băieţi! Nu vă lăsaţi! Înainte!” Soldaţii s-au ridicat ca un singur om şi şi-au urmat comandantul cu strigăte de „URA!” care cutremurau văzduhul. Inamicul a fost respins până la şanţul anticar de la est de baliza cu cota 101. Aici Niculescu se ridică pentru a urmări prin binoclu progresia atacului, când o rafală de armă automată îl doboară pe viteazul

colonel. Apucă să mai spună: „Maior Pavlov, preia comanda!” şi se prăbuşeşte. Urcat pe o tanchetă şi transportat spre poziţia de bază, a primit pe câmpul de luptă ultimul onor din partea soldaţilor pe care-i comandase energic spre victorie. La 22 iunie, în momentul declanşării războiului, scrisese în carnetul său: „... vom ataca spre est, pentru a pune din nou piciorul pe pământul Moldovei lui Ştefan cel Mare. Doamne, ajută-mă să nu duc regimentul la ruşine, ci la victorie!”

Colonelul Gheorghe Niculescu, comandantul regimentului 12 Dorobanţi, a fost primul colonel român ucis în luptă în al doilea război mondial. A fost avansat post mortem la rangul de general de brigadă şi decorat cu Ordinul „Mihai Viteazu” clasa a 3-a.

În seara de 10 iulie, văzând dificultăţile Corpului 5 în luptele cu forţele inamice superioare în poziţii defensive bine apărate, Comandamentul ordonă retragerea trupelor din capul de pod la vest de Prut. Soldaţii români ce îşi vărsau sângele în prima linie au rămas consternaţi. Generalii Nicolae Şova şi Nicolae Dăscălescu, comandanţii diviziilor 1 gardă şi 21 infanterie, cele aflate în focul luptei, cer revocarea ordinului, pe motiv că menţinerea poziţiilor blochează puternice forţe inamice în vederea desfăşurării operaţiunilor de ansamblu. Mai mult, retragerea ridica multiple probleme de ordin practic, drumurile fiind desfundate în urma ploilor abundente. Comandamentul de Căpetenie revine asupra deciziei, aşa că operaţiunile şi luptele continuă. Astfel, în seara zilei de 11 iulie, Divizia 21 infanterie se afla cu toate regimentele în prima linie (11 dorobanţi, 24 infanterie, 12 dorobanţi) pe linia nord Gheltosu, vest Hârtoape, Epureni, iar Divizia 1 gardă pe aliniamentul vest Cania, Leca, cu Regimentele 1/2 şi 2/9 vânători gardă în primul eşalon şi cu Regimentul 6 infanterie gardă „Mihai Viteazu” în rezerva corpului de armată.

— Ploaia aia păcătoasă, de când am trecut Prutul, cred că m-a îmbolnăvit. Am să ajung un bătrân plin de reumatisme, asta numai datorită războiului. Unde mai pui că mâncarea care ne vine aici, în prima linie, m-ar putea îmbolnăvi de stomac! exclamă soldatul Petraşcu. Nu credeţi, domnule sergent?

Sergentul Ivanţoc nu zise nimic, privind în continuare peste marginea gropii spre poziţiile sovietice. Se aflau la vest de Cania, undeva aproape de zona de joncţiune dintre Diviziile I

gardă şi 21 infanterie. Întunericul nopţii începea să pălească spre răsărit, anunţând zorii unei noi zile de război, cea de 12 iulie 1941. Nu ştia dacă va fi mai uşoară sau mai grea, din moment ce nici una de până acum nu păruse să fie prea uşoară. Participase la infiltrările de peste Prut de după 22 iunie, iar ulterior, de când trecuseră râul, la ordinul generalului Antonescu, au dus-o numai într-o luptă. S-au bătut pentru fiecare metru de teren, pentru fiecare cazemată, de la conacul Valienatos până la dealul Cania. Apoi, împreună au respins atacurile ruşilor din 8 şi 9 iulie, plătind un tribut greu de sânge. Deoarece el, împreună cu vânătorii din regimentul 2/9 vânători gardă, din Divizia 1 gardă şi-au făcut din plin datoria.

— Petraşcule, tu crezi că vei mai apuca să te vaieţi de stomac şi reumatism la bătrâneţe? îi strigă un soldat brunet şi mărunţel de undeva din dreapta sergentului. La cum te vaieţi de pe acum, ruşii îşi vor trimite câteva grenade numai să nu te mai audă! Politrucii lor au pus deja un premiu pe capul tău, cu văicărelile tale le scazi moralul, ei cred că la noi este mai rău decât la ei, în raiul comunist, aşa că nu mai au motive să ne atace!

Cei din pluton suficient de aproape ca să audă schimbul de replici se tăvăliră de râs, fapt care îi făcu pe ceilalţi să întrebe care era motivul acestei bruşte veselii. Pe măsură ce explicaţiile se transmiteau mai departe, alte râsete îndepărtate se auziră ca o reacţie târzie.

Oarecum deranjat de reacţia soldaţilor, Petraşcu i se adresă sergentului:

— Domnule sergent, am auzit că sora dumneavoastră este de aici, din Basarabia. Mai ştiţi ceva de ea?

Ivanţoc îşi scutură capul cu tristeţe.

— Da, soldat, ultima veste de la ea e de la începutul anului, printr-un prieten care a reuşit să treacă Prutul înot. La cedarea Basarabiei, eram la Bucureşti, la regiment. N-am ştiut nimic, până nu am aflat, după cum spuneam, că tata a fost ridicat şi trimis în Siberia, fiind considerat moşier, din moment ce avea trei hectare de pământ la Truşeni, nu departe de Chişinău, acolo unde locuia. După asta, mama a murit de inimă rea, lăsând-o pe sora mea şi pe fratele meu mai mic în mari lipsuri. Speram să ajung acolo cât de repede, dar noi vom ataca în altă direcţie, aşa că n-am cum să aflu mai multe, nu încă. Sper că, totuşi, sunt bine.

Soldatul Petraşcu reveni, cu mai multă seriozitate:

— Ce credeţi, domnule sergent, îi vom birui?

— Va trebui, Petraşcule, va trebuii Uite, toată noaptea ne-au bătut cu artileria, iar de ceva vreme a tăcut. Ca şi acum patru zile, cred că se pregătesc de atac, iar noi va trebui să-i biruim! Pentru noi, pentru fraţii noştri, pentru ţara noastră! Trebuie să-i batem!

— Vor ataca mai tare decât data trecută, atunci când a murit căpitanul Timco?

La 8 iulie, la contraatacul ruşilor, în afară de locotenent-colonelul Gheorghe Iliescu, au mai căzut eroic şi căpitanul Mălinescu, precum şi căpitanul Victor Timco, din Regimentul 2/9 vânători gardă.

— Eu cred că da, e ultima lor şansă să păstreze poziţia. Vor arunca în luptă totul pentru a ne da înapoi!

Din faţă, artileria inamică se trezi la viaţă, bubuiturile ei iluminând orizonturile roşii. Proiectilele ei se sparseră pe poziţiile româneşti, împroşcând cu furie pământul. Avioanele ruseşti IAK 1 şi Il 16 (Rata) împânziră orizontul şi începură să toace poziţiile româneşti. Infanteriştii sovietici se ridicară şi se năpustiră cu furie la atac, urlând în timp ce-şi descărcau armele din fugă. În urma lor, comisarii, numiţi şi politruci, cu revolverele în mâini, îi îndemnau să se grăbească, urlându-le sloganuri despre marea uniune şi tovarăşul Stalin. De voie, de nevoie, atacau. Pentru ei, singura soluţie era înainte, ştiind că dacă vor da înapoi, vor trebui să facă faţă gloanţelor propriilor mitraliere, aşa cum a fost pe vremea când Trotski a câştigat războiul civil cu albii.

Sergentul Ivanţoc a ridicat pistolul mitralieră „Oriţa” peste buza gropii şi a tras o rafală prelungă spre şirurile de trăgători. Ca la un semn, restul soldaţilor au început să tragă cu ZB-urile proprii spre atacatori. Din spate, au început să riposteze mitralierele şi brandurile, precum şi artileria. Era o perdea de foc, dar insuficientă pentru a opri avântul energic al sovieticilor.

Atacul principal al ruşilor s-a dat în punctul de joncţiune al celor două divizii, precum şi pe flancurile acestora. În ciuda eforturilor de a închide spaţiile şi de a contraataca flancurile cu rezervele, ruşii reuşesc să pătrundă până aproape de punctul înaintat de comandă al diviziei şi în poziţiile bateriilor de artilerie.

Aviatorii români au intervenit, alungând de pe cer păsările sovietice. Apoi au început să piseze poziţiile artileriei. Rezistând cu eroism, infanteriştii au început să strige: „Trăiască aviaţia română!”, apoi au continuat lupta.

Sergentul Ivanţoc s-a retras luptând cu ce i-a mai rămas din grupă până a ajuns aproape de poziţiile din care artileria trăgea salvă după salvă. Petraşcu a fost rănit grav şi a fost evacuat, soldatul care a râs de el a fost sfârtecat de o explozie. Ca o ultimă redută, o mână de oameni rămăseseră să apere tunurile care trăgeau continuu spre valurile de atacatori. În dreapta, Regimentul 12 dorobanţi din Divizia 21 infanterie începea să dea înapoi.

Căpitanul Alexandru Ionescu Saint-Cyr, şeful biroului operaţii al Diviziei 1 gardă, se năpusti înainte strigând tuturor să atace spre vârf. Cu un singur URA năvalnic, infanteriştii, secondaţi de bucătari, furieri, infirmieri şi restul personalului necombatant cărora li se dăduse o armă şi un ordin, se aruncară înainte într-un vijelios contraatac. Artileriştii Regimentului 2/9 vânători gardă şi-au împins tunurile pe creastă şi au tras ultimele proiectile spre valul atacator. Luptele au durat şaisprezece ore neîntrerupt şi s-au dat mai ales cu grenada şi la baionetă, corp la corp.

Sergentul Ivanţoc şi-a împins înainte ultimele rămăşiţe ale plutonului său. Majoritatea ofiţerilor comandanţi de subunităţi căzuseră, aşa că el a ajuns să conducă în luptă două plutoane subţiate rămase fără ofiţeri. Avântându-se la atac spre creastă, în fruntea câtorva soldaţi, alături de artileriştii ce împingeau tunurile înainte, a ajuns faţă în faţă cu infanteriştii sovietici. Primului care i-a ieşit în cale i-a tras o rafală în piept şi faţă. A trecut pe lângă el în fugă, fără să-i urmărească prăbuşirea. Rămas fără gloanţe, pe următorul l-a dezechilibrat cu o lovitură cu patul puştii, lăsându-l în vârful baionetei soldatului ce-l urma îndeaproape. Artileriştii aduseseră tunurile pe creastă şi trăgeau, of Doamne, cum mai trăgeau! Erau ultimele lor proiectile. Servanţii asudaţi din cap până în picioare cărau obuzele spre tunurile lacome ce împroşcau foc şi moarte spre sovieticii ce încercau să continue atacul, chiar după şaisprezece ore de lupte continue. Alerga pe flancul drept în fruntea soldaţilor săi când primul glonţ îl lovi în piciorul drept. Dus de avânt, cu adrenalina la maxim, doar percepu arsura şi greutatea

în picior, dar continuă să avanseze. Trebuia securizat flancul artileriştilor. Din şanţ săriră sovieticii trăgând rafale lungi. Arsuri în piept şi o slăbiciune de neînţeles. Mai făcu doi paşi, cu gândul la sora sa ce aştepta eliberarea, pe care el nu fusese capabil să i-o aducă. În faţă văzu chipul unui soldat sovietic blond, tânăr, încă nu-i mijise mustaţa. Era aplecat în faţă, se arunca înainte cu puşca în vârful căreia lucea baioneta ascuţită. Simţea genunchii cum se înmoaie, arsurile din piept devenind tot mai dureroase. Cu un efort suprem de voinţă amână o clipă momentul căderii şi îndreptă baioneta spre gâtul descoperit al rusului blond. Nu mai simţi tăişul ce-i străpungea pieptul, se concentră cu ultimele momente de viaţă spre baioneta sa ce sfâşia carotida inamicului, lăsându-i pe chipul tânăr o expresie de supremă mirare. O clipă mai târziu căzură la pământ, amândoi într-o îmbrăţişare supremă a doi luptători ce şi-au luat viaţa unul altuia.

Căpitanul Alexandru Ionescu Saint-Cyr a căzut aproape îngropat de focul artileriei inamice. A fost dat mort şi decorat post mortem, dar ulterior a revenit la unitate. Şi-a continuat războiul, iar mai târziu devenind prim vicepreşedinte al Asociaţei Naţionale a Veteranilor de Război. A decedat în 1993 în vârstă de 93 de ani.

Luptele au continuat şi în zilele următoare, la 18 iulie fiind ocupate în totalitate obiectivele fixate încă de la început. Cele două divizii îşi continuă ulterior avansul spre linia Nistrului, pe care îl vor atinge înainte de sfârşitul lunii. La 16 iulie 1941 masivul Corneşti a fost cucerit, iar Chişinăul eliberat de Divizia 1 blindată română şi Divizia infanterie germană.

Sora sergentului Ivanţoc s-a căsătorit cu unul dintre soldaţii care au luptat pentru eliberarea satului său natal. La revenirea ruşilor, au rămas în Truşeni, împilaţi de noua conducere sovietică. Tatăl ei nu s-a mai întors niciodată din Siberia şi nu a mai auzit vreodată vreo veste de la el. La fel despre fratele ei mai mic, se pare că a fugit în România în timpul foametei din 1946 şi a intrat în mişcarea de rezistenţă armată anticomunistă din Bucovina, dar nu era nimic sigur. N-au mai aflat nimic despre el.

În total, pierderile armatei române în luptele pentru eliberarea Basarabiei şi Bucovinei, între 22 iunie şi 31 iulie, au fost de 24396 militari (5011 morţi, 14898 răniţi şi 4487 dispăruţi). Cam

jumătate din aceste jertfe au fost în capul de pod de la Ţiganca, unde s-au dat cele mai grele lupte din întreaga campanie de eliberare a Basarabiei şi Bucovinei de Nord. De exemplu, numai într-o singură zi, cea de 12 iulie 1941, în contraatacul sovietic, Divizia 1 gardă a pierdut 522 de militari (99 morţi, 304 răniţi şi 119 dispăruţi).

În iunie 2006 a fost inaugurat cimitirul eroilor de la Ţiganca, cu 1020 de înhumaţi, dintre care doar 830 au fost identificaţi, numele lor fiind trecut pe o placă de marmură în incinta cimitirului. În apropiere se află şi cimitirul de campanie de la Cania, conţinând rămăşiţele a 938 de soldaţi români căzuţi în capul de pod de la Ţiganca.

5 mai 2014, ora 6.00
Dealul Epureni, 3 km est de Fălciu

Punctul de trecere a frontierei de la Fălciu rămăsese în urmă, pe malurile abrupte ale Prutului. Batalionul 93 „Neagoe Basarab” supranumiţi încă din 2002, în Afghanistan, „Scorpionii Roşii”, trecuse şi el, în fruntea coloanei, prin punctul de vamă, încă din seara trecută. Comandantul batalionului, căpitanul Cristescu, în primul transportor, a fost primul care a sărit pe pământul moldovean. Aici s-a întâlnit cu un maior de grăniceri care s-a oprit regulamentar la trei paşi de căpitan, a salutat şi apoi i s-a adresat în cea mai curată română, pe care mulţi au dorit să o transforme în moldovenească:

— Maior Vădim Dumitru! Două companii de grăniceri de sub comanda mea sunt la dispoziţia armatei române, domnule căpitan! Politrucii au fost arestaţi preventiv în corpul de gardă! Trăiască România Mare!

După ce i-a răspuns la salut, căpitanul Cristescu i-a întins mâna. Apoi amândoi ofiţerii s-au strâns în braţe şi s-au sărutat pe amândoi obrajii. Pretutindeni, soldaţii moldoveni şi cei români s-au amestecat îmbrăţişându-se şi schimbând ţigări sau alte nimicuri. După ce primele momente au trecut, maiorul moldovean trecu direct la subiect.

— Vă pun la dispoziţie întreg efectivul şi aştept ordinele dumneavoastră, ca reprezentant al armatei române.

Oarecum nepregătit, Cristescu replică:

— Oamenii tăi ar fi bine să rămână aici pentru a dirija coloanele de aprovizionare şi tot ce trebuie. Dă-mi câţiva oameni buni ca şi călăuze, dintre cei care cunosc bine împrejurimile şi sunt mulţumit.

— Exclus, domnule căpitan! Pentru dirijare şi supraveghere o companie este mai mult decât destul. Restul mergem cu voi! Vă vom conduce unde doriţi, iar dacă va fi să luptăm, o vom face bucuroşi pentru ţara noastră! Gândeşte-te că prezenţa noastră în rândurile voastre va influenţa în bine şi alte unităţi militare moldoveneşti ce sunt încă derutate de situaţie!

Cristescu trebui să recunoască că avea dreptate, aşa că acceptă. Noaptea au făcut doar recunoaşteri în adâncime, înaintând prea puţin. Apropierea de Republica Autonomă Găgăuză, cu sediul la Comrat, îi făcea să fie precauţi. Pe drum, în cursul nopţii, mulţumită maiorului Vădim Dumitru, li s-a alăturat încă o companie de infanterie încartiruită câţiva kilometri mai încolo, pe drumul spre Răzeşti.

Maiorul a procedat simplu, a intrat în curtea cazărmii, i-a adunat pe toţi militarii şi a spus că Moldova s-a unit cu România, iar acum armata română merge să asigure graniţele estice. În final, i-a întrebat cine este pentru şi cine este împotrivă. Cine este pentru, va fi alături de armata română, cine este împotrivă, va rămâne în cazarmă. Au fost vreo cincisprezece care au ales să rămână în cazarmă. Dumitru a lăsat două plutoane acolo, cu ordine stricte, inclusiv dezarmarea şi supravegherea celor cincisprezece, apoi a luat un pluton alături de trupele în marş, împreună cu o parte din armament şi mijloace de transport, de fapt cea mai mare parte.

— Crede-mă, dacă mergem spre Găgăuzia, aşa cum bănuiesc, vom avea nevoie de efective şi arme. Dar sper să mă înşel, dar e mai bine să fii pregătit, nu? Băieţii ăştia au cu găgăuzii o răfuială mai veche, ca şi cu transnistrenii, de altfel!

— Domnule maior, nu dorim…

— Ştiu, ştiu, domnule căpitan, nici noi nu dorim, dar dacă ruşii din nou şi-au băgat coada ca şi în 1992, nu este mai bine să fii pregătit? Să fii avut noi atunci voinţa politică şi câteva arme în plus, n-am mai fi fost acum în situaţia asta!

Cristescu trebui să accepte punctul de vedere al maiorului, dar îşi luă măsurile de siguranţă, supraveghind cu atenţie noii săi camarazi. Nici nu era prea greu, erau doar două plutoane

constituite din soldaţi aduşi la armată, doar cu câteva luni de pregătire. Profesionalismul lor lăsa mult de dorit, dar moralul le era deosebit de ridicat. În fond, devenise alegerea lor.

Petrecuseră noaptea în câmp, gata pentru orice surpriză. Dar nimic deosebit nu s-a întâmplat. În zori, căpitanul Cristescu lăsă o oră oamenilor pentru pregătirea de marş.

Caporalul Oliver Roşea era pregătit deja, de fapt era pregătit înainte de a trece Prutul. Pentru el, însemna întoarcerea acasă, fiind basarabean de origine. La şaptesprezece ani, după ce fusese bătut de poliţie în urma demonstraţiilor din Chişinău, fugise în România, unde intrase în cadrul forţelor armate, minţind în privinţa vârstei. Dovedise aptitudinile necesare, astfel că a participat şi la un tur de şase luni în Afghanistan, apoi a prins şi războiul cu Ucraina. Rănit în Dobrogea, a fugit din spital pentru a lupta în continuare alături de camarazii săi. A fost avansat caporal şi şi-a prelungit contractul cu armata. Iar astăzi, a ajuns să se întoarcă acasă, dar nu oricum, ci îmbrăcat în uniforma armatei române.

Cu permisiunea comandantului, care îi acordă o jumătate de oră, alergă spre dealul din dreapta ce începea să se profileze aureolat de geana de lumină de la răsărit. Dealul Bogdăneştilor, lângă care se afla cimitirul militar de la Ţiganca, inaugurat în 2006 de cei doi preşedinţi, român şi moldovean, Băsescu şi Voronin. Poliţia acestuia din urmă l-a bătut în timpul demonstraţiilor prounioniste de mai târziu.

Împinse deoparte uşile din lemn, trecu pe sub bolţile sculptate ca o impunătoare poartă maramureşeană, apoi intră pe aleea pavată. O luă pe la stânga, spre troiţă, urcând printre pietrele de mormânt aliniate pe terenul terasat în trepte. Constată cu surprindere că nu era singur. Alţi militari, atât români, cât şi moldoveni, mergeau în tăcere printre crucile albe şi stinghere. Nu erau prea mulţi. Un locotenent român, alături de câţiva soldaţi, printre care şi unii moldoveni, se opriseră în dreptul troiţei, apoi se descoperiră făcându-şi semnul crucii în semn de respect pentru cei căzuţi în acel iulie de foc al anului 1941, când armata română a eliberat Basarabia şi Bucovina din robia bolşevică. Dar nu a fost îndeajuns, trei ani mai târziu trupele lui Stalin reocupând aceste teritorii româneşti.

Oliver Roşea ajunse în dreptul unui mormânt comun, cu o cruce mare pe care stătea scris, cu litere mari, doar atât: „EROI

ROMÂNI NECUNOSCUŢI”. În urechi îi răsunau vorbele bunicii sale: „Fratele meu a căzut la Ţiganca pentru noi, pentru ţara noastră, pentru România!”

În faţa mormântului, se lăsă în genunchi. Două lacrimi mari şi grele i se rostogoliră pe obraji.

— M-am întors, unchiule, m-am întors acasă!

Cele două picături căzură pe pământul reavăn care le sorbiră cu nesaţ. Oliver atinse cu degetele însemnele din dreptul numelui ROŞCA ţesut pe uniforma de camuflaj în partea stângă a pieptului, alături de un drapel minuscul.

— Şi uite, am venit cu tricolorul la piept, la fel ca şi tine! murmură printre lacrimi.

O pală de vânt răscoli frunzele plopilor ce străjuiau mormintele tăcute. Soarele răsărise scăldând crucea de marmură într-o lumină palidă şi tristă. Când se ridică, caporalul Oliver Roşea se simţi bătrân, mult mai bătrân. Cu paşi înceţi, cu capul plecat, se îndreptă spre ieşire, spre coloana militară ce îşi începuse marşul spre Comrat. La trecerea prin dreptul cimitirului de la Ţiganca, militarii se descoperiră şi plecară capetele în tăcere, un omagiu pentru cei ce-şi dormeau somnul de veci acolo.

Crucile şi troiţa rămaseră neclintite şi nepăsătoare, imobile sub soarele cald de dimineaţă, în timp ce coloana de vehicule se îndepărta încet spre est, spre Comrat.

XXIV

5 *mai 2014, ora 8.30*
Bucureşti

O noapte albă. Prima, dintre multele care vor urma. Dăianu şi nu numai el, ştia că vor mai fi multe până vor ajunge la capăt. Aşa a fost şi în războiul cu Ucraina. Nopţi lungi, nedormite, pline de incertitudini. Iar la capătul lor nu ştiai niciodată ce te aşteaptă, înfrângerea sau victoria. Iar pentru cei aflaţi în prima linie, care dădeau piept cu gloanţele, era de mii de ori mai dificil. Dar pe ei nu-i întreba nimeni. Doar li se dădeau ordine şi misiuni. Iar ordinele şi misiunile porneau de aici, de la aceşti oameni obosiţi şi nedormiţi şi ei.

Dăianu se frecă la ochi încercând să se concentreze asupra hărţii imense de pe perete. Vorbele lui Puşcaş părea că îi ajungeau abia tangenţial pe la ureche. Le auzea, dar numai mai târziu le percepea sensul. Mai sorbi o gură de cafea, de fapt ultima din ceaşcă, pentru a se putea concentra mai uşor.

— … trebuie să recunosc că am greşit în evaluarea opoziţiei pe care ar fi trebuit să o înfruntăm dincolo de Chişinău, iar acum plătim preţul acestor subevaluări cu pierderi grele în oameni şi material. Trupele noastre insuficiente şi lipsite de armament greu au fost nevoite să se retragă după o rezistenţă eroică de la est de intrarea în capitală. Tancurile inamice au intrat în oraş şi au trecut deja de zona industrială. Acum se dau lupte grele prin suburbii, ai noştri rezistând cu greu. Populaţia civilă are cel mai mult de suferit, deoarece se află direct în zona de război.

— Ai greşit, ai greşit, dar ce facem acum? întrebă Tiberiu Enea. Apreciez faptul că recunoşti greşeala, dar asta nu rezolvă situaţia. Tu, ca şi şef de Stat Major, va trebui să o dregi, nu noi! Odată operaţiunile militare declanşate, noi te putem ajuta sau sprijini, dar în chestiunile de armată tot tu decizi, atât timp cât stai pe scaunul ăla! Aşa că, treci peste regrete şi dă-i înainte!

Generalul Constantin Puşcaş privea intens harta Moldovei, inclusiv Transnistria, cu porţiuni din România şi Ucraina, proiectată pe imensul perete din faţa sa. Parcă aştepta răspunsul de undeva de acolo.

— Ei bine, Titi, care e situaţia operativă acum?

— Proastă, Vlade, proastă! Ne batem cu tancurile lor printre blocuri şi alei, le rezistăm tunurilor şi tancurilor cu armament

uşor şi aruncătoare individuale, iar situaţia nu poate fi menţinută în acest mod!

Dăianu se simţi dator să intervină.

— Care este obiectivul nostru?

— Să eliberăm Moldova! răspunse maşinal Puşcaş.

— Bine, trecem peste asta, atunci, care este obiectivul lor?

— Să ne împiedice! răspunse Tiberiu Enea.

Dăianu făcu o pauză.

— Mi se pare corect, dar ca să împiedice eliberarea Moldovei, ei ce au de făcut?

— Să ocupe Chişinăul şi să-l spânzure pe Halipa de primul stâlp!

— Corect, iar noi, momentan trecuţi în defensivă, va trebui să împiedicăm asta! Va trebui să-l scoatem pe Halipa şi să nu lăsăm Chişinăul în mâna lor. Ce înseamnă ocuparea Chişinăului de către transnistreni?

— Înseamnă că am pierdut!

Dăianu pufai nemulţumit.

— M-aţi înţeles greşit! Când spunem că Chişinăul a fost ocupat?

— Atunci când principalele obiective sunt deja în mâna inamicului.

— Corect, domnule director! Şi care sunt principalele obiective, mai bine zis, unde sunt ele poziţionate?

— În centrul oraşului, bineînţeles! Preşedinţia, sediul guvernului, palatul parlamentului şi toate celelalte atribute ale puterii! Dacă le vor ocupa, îşi vor putea proclama victoria şi ne va fi foarte greu să revenim şi, mai ales, să convingem populaţia că noi suntem învingători.

E foarte simplu, cine stăpâneşte capitala, stăpâneşte ţara, în concepţia majorităţii. Evident, aceste lucruri nu se confirmă în istorie, cum ar putea să spună doctorul în istorie Dăianu, ca de exemplu în 1916, când Bucureştiul a fost ocupat, iar ţara a continuat lupta, dar în genul de război rapid cu care avem de-a face, acest fapt ar putea fi hotărâtor.

— Ai dreptate, de aceea acţiunile noastre vor trebui conduse în aşa fel încât să evităm acest lucru. Nu trebuie ca centrul oraşului să cadă şi mai ales, nu trebuie ca Halipa să fie capturat de inamic! El este un simbol care trebuie apărat cu orice preţ! Mai ceva decât a fost apărat până acum!

— Cristea se ocupă de asta! Cred că-l însoţeşte pe Halipa şi la WC!

— Foarte bine! Mai trebuie blocate căile de acces spre centru, în aşa fel încât inamicul să nu poată ajunge acolo, cel puţin până la sosirea ajutoarelor ce sunt aproape de intrarea de la vest de Chişinău. Cine intră în Chişinău?

— Brigada de tancuri a maiorului Armând Morun, sprijinită de două batalioane de vânători de munte şi un regiment de infanterie motorizată, răspunse şeful Statului Major.

— Excelent, cel mai bun comandant de tancuri din armata română! Bănuiesc că toţi sunt veterani!

— Evident, inclusiv vânătorii de munte s-au evidenţiat în luptele din Maramureş!

— Deci, dăm ce-i mai bun, nu? Odată ajunşi în contact cu inamicul, ar trebui să se descurce onorabil, nu?

— Bineînţeles, dar va fi dificil şi costisitor să-i respingem afară din oraş. Din momentul în care vom putea pune presiune, rolurile se inversează, dacă până acum noi reuşim să-i ţinem pe loc în lupte de stradă printre blocuri, la fel de uşor le va fi şi lor să ne întârzie suficient.

— Suficient pentru ce?

— Of, profesore, parcă nu ai şti care este miza! Timpul joacă un rol hotărâtor aici, cu cât mai repede rezolvăm problema, cu atât mai bine. În curând vor începe presiunile internaţionale împotriva noastră, iar alţii vor putea începe să trimită ajutoare militare, mă refer aici la Rusia şi chiar la Ucraina, care este total nesigură, iar o escaladare nu poate fi decât în defavoarea noastră. Aliaţii se vor codi multă vreme înainte de a ne trimite cel mai mic ajutor, în schimb, aliaţii transnistrenilor nu au astfel de procese de conştiinţă. Dacă lucrurile durează mai mult de o săptămână, sunt mari şanse ca frontul să se stabilizeze şi să rămână multă vreme aşa, ţinând cont de ajutorul frăţesc pe care îl vor primi adversarii noştri. Mii de cazaci, abhazi, osetini, voluntari şi dracu mai ştie ce naţii din întreg cuprinsul Rusiei vor avea o armă aţintită asupra noastră pe o linie din mijlocul Moldovei! Şi tocmai asta dorim noi să evităm!

— Da, ideea era a unei campanii fulger, dar din cauza considerentelor politice, noi am plecat cu întârziere! Politicul a interferat negativ cu considerentele militare şi ne găsim în situaţia de faţă. Întrebarea este, ce facem ca s-o dregem?

interveni Sorescu.

Dăianu lăsă câteva clipe să treacă înainte de a reveni în discuţie. Se ridică de pe scaun şi se îndreptă hotărât spre peretele cu harta, alături de Puşcaş.

— Deci, trebuie neutralizate rapid trupele inamice din estul Chişinăului. Ruta lor principală de aprovizionare este şoseaua Tighina – Chişinău, calea cea mai simplă şi cea mai scurtă, evident. Atunci, va trebui întreruptă aprovizionarea lor pe această cale, deci trebuie tăiată comunicaţia lor dinspre Tighina!

— Corect, profesore, zise Sorescu, Titi, va trebui să mai faci un desant de paraşutişti la ieşirea din oraş!

Dăianu nu-l lăsă pe Titi să răspundă.

— Exclus, domnule director! Cu acest desant n-am rezolva mare lucru, deoarece nu am putea face faţă tancurilor cu armament individual, iar asta s-a dovedit deja noaptea trecută! Mai mult, o parte din trupele noastre de paraşutişti deja luptă prin suburbiile Chişinăului alături de colonelul Iancu!

— Atunci ce propui, profesore?

— Care sunt căile noastre principale de avansare în Republica Moldova?

— Pe la sud, Fălciu spre Comrat…

— Exclus, avem nevoie de fiecare soldat pentru a asigura Găgăuzia!

— … şi pe la nord, de la Ştefăneşti, spre Răşcani, Bălţi, Floreşti, către Râbniţa…

— Ce putere are această forţă expediţionară?

— O brigadă de tancuri condusă de colonelul Tomoioagă…

— Tomoioagă, cel de la pasul Gutin, din Maramureş?

— Exact!

— Unde se află ei acum? întrebă Dăianu surescitat.

— Au ocupat fără probleme oraşul Bălţi.

— Dirijează-i acum spre sud, către Chişinău, cu obiectivul de a intercepta şoseaua Tighina – Chişinău şi a izola definitiv inamicul în Chişinău. Lasă o parte din infanterie pentru siguranţă la Bălţi, ba chiar să avanseze către Floreşti şi Râbniţa, dar grosul tancurilor adu-le aici! Zdrobeşte-i pe cei din Chişinău şi calea spre Nistru va fi deschisă!

Cu ochii pe hartă, generalul Puşcaş mormăi:

— Profesore, în mod sigur nu-ţi iei salariul degeaba!

Apucă telefonul de pe birou şi începu să-şi transmită ordinele cu ton răstit. După ce termină şi ascultă raportările, puse telefonul în furcă şi reveni spre interlocutorii săi care discutau cu voce scăzută.

— Colonelul Tomoioagă este înaintea graficului, mai are şaisprezece kilometri până la Floreşti. La sugestia sa, am modificat ordinul în sensul că l-am lăsat să ocupe Floreştiul, să lase o garnizoană acolo şi să avanseze până la Gura Camencii şi de acolo să meargă spre sud spre Chişinău, asigurând fiecare localitate ocupată. Am ordonat ca elemente de infanterie din eşalonul doi să pornească pentru a-i asigura spatele şi lateralele fiecărei localităţi ocupate.

— OK, că tot veni vorba de valul doi, ar trebui să ştii că am primit un raport de la „Condor”, zise Tiberiu Enea, şeful SIE. L-a primit şi Damian, dar el este acum la Iaşi, de unde coordonează activitatea contrainformaţiilor militare.

La pomenirea numelui de „Condor” liniştea se lăsă ca prin farmec. Poate cea mai bună sursă din armata ucraineană, care îşi dovedise cu prisosinţă valoarea până acum, mai ales în timpul războiului cu Ucraina, transmitea din nou. Iar tot ce transmitea, era aur curat.

— Şi ce spune „Condorul”?

— Aseară, la ora 22.00, toate unităţile militare ucrainene au fost puse în alarmă de luptă. Aşteaptă ordinele.

— Drace! Asta înseamnă că Ucraina este pe picior de război şi ar putea să ne atace, profitând de angajamentul nostru în Moldova, nu?

— Da, cam aşa e, totuşi, cred că acest Igor Petraikin se va gândi de două ori înainte de a face un astfel de pas, bănuiesc eu. Oricum, au luat bătaie ultima dată, nu?

— Dar au ajuns destul de departe cu ofensiva lor, nu? Ce propui, Titi?

Generalul Constantin Puşcaş aruncă o ultimă privire spre hartă, apoi se întoarse hotărât spre interlocutorii săi. Răsuflă adânc, apoi vorbi:

— Voi devansa cu aproape o zi programul forţelor noastre armate! Elemente de infanterie vor trece începând cu ora 12.00 pe la Galaţi, Oancea, cu obiectiv Taraclia şi Ceadâr-Lunga, în sud şi pe la Lipcani, cu obiectiv Briceni, Ocniţa şi Otaci, pe la Ştefaneşti spre Soroca, cu posibilitatea de a manevra spre

Camenca şi Râbniţa, la nord. Va trebui să securizăm graniţa Moldovei cu Ucraina, să fim primii acolo, pentru a le trece cheful ucrainenilor de a încerca vreo aventură militară. Vom securiza şi întâri graniţa Moldovei cu Ucraina, pentru a descuraja unele ciocniri dacă vor încerca vreo incursiune în Moldova.

— Dar ce faci cu graniţa transnistreană?

— Nu am ce face aici, va veni în curând momentul în care vom fi faţă în faţă, pe această aşa-zisă graniţă. Aici ne vom bate şi îi vom face una cu pământul! Dar va trebui ca nici Ucraina şi nici Rusia să nu intervină!

— Spuneai mai devreme despre voluntarii abhazi şi osetini, poate şi ceceni, zise Vlad Sorescu. Ca o veste bună, transnistrenii nu se vor putea baza prea mult pe aceştia. La Batumi, în Georgia, a început de ieri o mişcare de secesiune sprijinită în mod sigur de către ruşi. Vor independenţa Adjariei, ca şi acum câţiva ani, în 2004. Abhazii, osetinii şi cecenii vor fi cam ocupaţi. Colonelul Turashvili, prietenul tău, se pare că a avut dreptate.

— Transportul nostru?

— A ajuns în bune condiţii, descărcat şi transportat de georgieni într-o destinaţie necunoscută. Vasele noastre sunt deja în drum spre casă.

Dăianu interveni din nou.

— Asta este o veste bună pentru noi, deoarece ruşii vor fi nevoiţi să-şi împartă ajutorul în două, ceea ce nu poate decât să ne fie benefic. Ar trebui să ţinem legătura cu colonelul Turashvili şi chiar să ne coordonăm acţiunile, pentru a fi cât mai siguri de reuşită. Ce fac unităţile militare moldovene?

— Sunt cam derutate. O parte, e drept una mică, a trecut cu arme şi bagaje de partea noastră fără discuţii, alţii vor să negocieze, iar alţii doresc să rămână neutri în cazărmi. Mai există o parte, cea mai mică din ce am întâlnit până acum, care sunt total nesiguri din punctul nostru de vedere. Partea proastă este că sunt cam amestecaţi, de exemplu din acelaşi pluton putem găsi toată gama despre care vorbeam. Partea mai dificilă este să-i selectăm şi să-i diferenţiem!

— Ce facem cu ei?

Constantin Puşcaş interveni.

— Aveam cel puţin zece planuri de pătrundere în Republica Moldova, dar problema cu aceste planuri este că ele nu se mai

potrivesc odată ce se trage primul foc de armă. Nu există constante în război, acolo totul este fluid, totul se schimbă de la un moment la altul. Dar, în nici unul dintre aceste planuri, nu am prevăzut gradul de colaborare al armatei moldovene, deoarece era cea mai mare necunoscută. Chiar şi acum, când am trecut Prutul, nu ne-am bazat în nici o măsură de colaborarea armatei moldovene. Pentru noi, ideal ar fi ca armata moldoveană să nu ne încurce şi să ne lase să ne facem treaba, nu trebuie să intervină, ci doar să nu ne stânjenească!

— Dar dacă intervin împotriva noastră?

— Cu părere de rău, oricine va trage împotriva soldaţilor români va fi considerat inamic şi tratat ca atare!

— Nu putem să le eliberăm ţara şi să le ucidem soldaţii, nu este etic! Treaba asta au făcut-o doar comuniştii!

— Atunci să stea dracului de-o parte şi să ne lase să ne facem datoria, asta e tot ce cer! răcni Puşcaş.

Dăianu interveni din nou.

— Titi, nu te aprinde, gândeşte-te doar la faptul că sunt mulţi care vor şi ei să-şi elibereze ţara şi vor să lupte pentru asta! Dacă vor, lasă-i s-o facă! Mai ales că opoziţia este mai puternică decât te-ai aşteptat, chiar tu ai recunoscut faptul ăsta! Spre Comrat, în Găgăuzia, se îndreaptă şi o companie moldovenească care vrea să-şi facă datoria! Lasă-i să lupte, chiar dacă sunt mai puţin pregătiţi decât noi! Cum crezi că se vor duce acasă povestind că alţii le-au eliberat ţara, în timp ce ei erau ţinuţi în cazărmi, prizonieri păziţi chiar de fraţii lor? Pe cei ce vor să lupte, lasă-i să o facă, mai ales că nu ai rezerve infinite!

— Profesorul are dreptate. Ţinând cont de potenţiala ameninţare a Ucrainei, va trebui să întăreşti graniţa în Maramureş şi nordul Moldovei, în plus să trimiţi trupe care să asigure graniţa Republicii Moldova cu Ucraina, acolo unde au graniţă comună.

— Aşa e, dar va trebui să las trupe şi la graniţa cu Serbia, deoarece nu-mi place situaţia de acolo, iar NATO e la fel de îngrijorat ca şi mine.

— OK, mai departe trimiţi trupe de sprijin pentru luptele de la Chişinău şi respingerea inamicului spre Nistru, cum spuneai de eşalonul doi. Va trebui să trimiţi şi eşalonul trei pentru a putea fi sigur de victorie şi să ocupi rapid măcar teritoriul controlat de

guvernul de la Chişinău, fără a mai vorbi de Transnistria.

Generalul Puşcaş pufni, tuşi să-şi dreagă vocea, apoi vorbi rar şi măsurat.

— Eşalonul trei, pur şi simplu nu există. Nu am trupe în rezerva eşalonului doi. Asta este tot ce am. Dacă lucrurile merg prost, va trebui să retrag trapele din teatrele externe de operaţiuni, mai ales din Irak şi Afghanistan. Va trebui să apelez la americani pentru repatriere, ca şi georgienii în august 2008, deoarece capabilităţile noastre de transport aerian sunt ocupate cu operaţiunile militare din Moldova, îmi pare rău să o spun, dar asta este situaţia. Sunt gata să mobilizez rezervişti, preşedintele este de acord, dar tot îmi vor trebui câteva zile până vor fi gata să preia sectoarele de graniţă, în aşa fel încât să pot muta trupe de acolo. Dar, asta este situaţia, nu sunt magician, ci doar şeful de Stat Major al armatei române.

— Cu atât mai mult te vei bucura de concursul armatei moldovene. A elementelor loiale ideii unioniste, bineînţeles.

— Bine, fie, sunt de acord, făcu Puşcaş după câteva clipe de reflecţie. Vom lupta alături de moldoveni, de fapt, ei vor lupta alături de noi. Voi da şi un ordin de zi pe armată în acest sens.

— Foarte bine, de aici încolo, Dumnezeu să ne ajute!

XXV

5 *mai 2014, ora 14.30*
Chişinău, zona de est

Tancul T-72 încercă să se strecoare pe aleea îngustă dintre blocuri, culcând la pământ câţiva arbuşti piperniciţi. Pe lângă el, aplecaţi şi precauţi, avansau câţiva infanterişti transnistreni. O rafală prelungă izbucnită din beciul unui bloc din apropiere culcă la pământ doi dintre ei. Restul se lăsară jos şi traseră rafale scurte, în timp ce tancul se opri şi ţeava începu să i se rotească în direcţia beciului. Tancul se mai urni câţiva metri pentru a avea un câmp cât mai bun de tragere, în drum strivind pe jumătate un autoturism din parcarea din faţa primului bloc. Pur şi simplu se căţără pe el cu o şenilă, apoi se lăsă greoi pe tabla strivită ce protestă alături de cauciucurile din faţă ce plesniră cu o explozie seacă şi geamurile explodară în mii de ţăndări. Ţeava îşi continuă rotirea spre locul ameninţării.

— Ce mai aşteaptă? murmură căpitanul Jipa, din Batalionul 495 „Ştefan Soverth”, cu ochii ţintă la răsucirea ţevii tunului. Stătea culcat la colţul unei clădiri, cu ochii la mastodontul de oţel. În dreapta sa, dintre maşinile din parcare, câteva rafale ţintuiră infanteriştii transnistreni la pământ. Un urlet de durere le răspunse atunci când unul dintre ei se prăbuşi zvârcolindu-se şi ţinându-se cu amândouă mâinile de abdomen. Mitraliera PKT de 7,62 mm de pe tanc ripostă cu furie făcând praf parbrize şi găurind caroserii. Un rezervor de benzină făcu explozie săltând una din maşinile din şir şi împroşcând înjur combustibil încins, ameninţând cu un incendiu pe cale de a se propaga necontrolat.

— Avem un rănit şi un mort! auzi prin staţie.

— Evacuaţi! veni răspunsul automat.

Mitraliera fiind coaxială cu tunul, pierdu câteva clipe, dar ulterior continuă să se rotească spre beciul de unde s-a tras. Între timp, tancul începu să se urnească înainte.

— Ce mai aşteptaţi? întrebă din nou căpitanul în microfonul din dreptul gurii.

Încă puţin şi tunul de 125 mm va spulbera subsolul unde se ascundea un trăgător român. Căpitanul Teodor Jipa spera că acesta a avut suficient timp să fugă de acolo. O nouă rafală care culcă la pământ un transnistrean prost adăpostit după tanc îi demonstră că s-a înşelat.

— Atacă odată!

Deja striga. De la un balcon de la etajul unu, în apropierea tancului, o sticlă de benzină cu un fitil dintr-o cârpă aprinsă descrise o curbă şi ateriză pe turelă. Un zgomot sec de sticlă spartă, inconfundabil printre împuşcături mai apropiate sau mai îndepărtate şi turela luă foc instantaneu. Ţeava se opri, la fel şi tancul încremeni pe loc. Incendiul din parcare deja cuprinsese o a doua maşină.

— Are rezervor suplimentar în spate, auzi în cască. Lovesc cu AG-ul!

— Trage! strigă Jipa fără să gândească.

Un fâşâit lugubru, un trosnet, apoi spatele tancului irumpse într-o jerbă de foc înaltă de câţiva metri. O siluetă se repezi orbeşte din spatele tancului, cu o mânecă arzând. Câteva gloanţe din subsol o rostogoliră câţiva metri, unde rămase nemişcată, focul cuprinzându-i treptat şi restul corpului. Incendiul înghiţi întreg tancul. A fost doar o tentativă de a deschide turela, dar capacul căzu la loc. În câteva minute, va exploda.

„De ce dracu mai avea rezervoare suplimentare?” gândi Jipa. Pe teren neregulat, T-72-ul avea o autonomie de 400-600 km, iar până acum venise pe şosea, unde avea o autonomie de 700 km. La ce-i mai trebuiau rezervoarele suplimentare? Cel principal avea o capacitate de 1000 de litri. Iar la nevoie, ar fi putut fi alimentat de cisterne care ar fi venit din urmă, de ce să rişti un rezervor exterior suplimentar? Unde dorea să ajungă? În România?

Împuşcături susţinute izbucniră în stânga.

— Tentativă de infiltrare în sectorul B-5, rezistăm cu dificultate!

— Efective!

— Între două grupe şi un pluton, susţinuţi din poziţii acoperite de lunetişti şi aruncătoare. Din spate se apropie un BTR! Parcă se mai aud ceva zgomote de motoare după ultima linie de blocuri, dar nu-mi dau seama de număr şi componenţă. Informaţie nesigură.

— Rezistaţi, trimit întăriri!

Jipa se răsuci spre sergentul Ioan Lăzărescu ce aştepta culcat, la câţiva paşi în urma lui, urmărind tancul incendiat.

— Câţi oameni ai?

— Opt şi un aruncător de grenade.

Jipa suspină. Nu avea de ales. Era ultima sa rezervă. Se întoarse spre unul dintre aghiotanţii săi:

— Pleci şi tu!

Acesta aproape ţâşni în sus, strângându-şi arma la piept. Un locotenent în uniforma armatei moldovene se strecură în spatele lui Jipa.

— Vrem să mergem şi noi, domnule căpitan!

Jipa îşi pironi privirea asupra lui. Era tânăr şi dornic să lupte, dar lipsit de pregătire şi experienţă. În cel mai bun caz, făcuse două şedinţe de tragere pe an, în poligon, simplu, din poziţia culcat. În rest, doar cursuri teoretice, pas de defilare şi salutul regulamentar. În mod normal, ar fi refuzat categoric. Dar din nou, nu prea avea de ales. Avea nevoie de fiecare om, de fiecare gură de foc.

— Câţi oameni ai?

— Douăzeci, plus patru civili.

Jipa simţi că ameţeşte. Civili. Se abţinu să izbucnească. Nu era nici locul, nici momentul. Simţindu-i reacţia, locotenentul moldovean adăugă:

— Toţi oamenii mei vor să lupte, la fel şi civilii! Au armata făcută, iar doi dintre ei sunt veterani de pe Nistru, din 1992! Vrem să luptăm! În fond, este şi ţara noastră, nu?

Argumentul era bun. De ce nu?

— Cum te cheamă?

— Vasilescu Atanasie! Locotenent Vasilescu Atanasie!

— Bine, zise căpitanul Jipa şovăielnic, dar vă supuneţi fără crâcnire sergentului Lăzărescu! Dacă el zice să mergeţi la budă, acolo vă duceţi, e clar?

Văzând privirea ezitantă a locotenentului atunci când privi cu coada ochiului spre tresele de sergent ale lui Ioan Lăzărescu, Jipa adăugă tăios:

— Sergentul Lăzărescu are mai multă pregătire şi experienţă de luptă decât voi toţi la un loc! Ştie să-şi facă treaba, atât doar să nu-l încurcaţi! Cea mai bună metodă să rămâneţi în viaţă este să urmaţi întocmai ordinele sale! Nici eu, nici tu, nu dorim să pierdem oameni, nu? În plus, funcţia bate gradul, iar el este adjunctul meu în momentul de faţă! E clar?

— Am înţeles, domnule căpitan!

— Executarea!

Locotenentul Vasilescu dispăru, urmat de oamenii săi ce avansau precauţi, cu armele în mâini, printre blocuri, spre locul de unde răzbăteau rafale din ce în ce mai intense. În frunte, sergentul loan Lăzărescu nu părea prea fericit.

Jipa i se adresă celuilalt aghiotant ce părea invidios pe norocul omologului său ce plecase deja la luptă.

— Fugi la comandament şi raportează colonelului. Nu mai avem rezerve şi riscăm să fim străpunşi.

Îşi pierduse laptopul împreună cu cel care îl purta într-un schimb de focuri. Soldatul care îl ducea căzuse ucis de explozia unui proiectil, iar calculatorul fusese ars complet, redus la o bucată de plastic fumegândă pe margini.

În apropierea sa izbucniră schimburi izolate de focuri, dar care începură să se înteţească.

— În plus, se pare că ne angajează pe tot sectorul, să nu putem ajuta zona de străpungere. Aşteptăm instrucţiuni şi ajutoare.

Ar fi putut comunica prin staţie, dar prefera să trimită un om care ar fi putut explica mai detaliat situaţia care începea să degenereze. Tânărul soldat se ridică şi o rupse la fugă.

5 mai 2014, ora 16.45
Chişinău, zona de est

Comandamentul colonelului Dorinei Iancu se afla într-un subsol, undeva mai în spatele liniei de rezistenţă. Din când în când, explozia unui obuz rătăcit răzbătea până aici, unda de şoc făcând să vibreze interiorul înghesuit, dar fără ca cineva să ia în seamă aceste inconveniente.

Colonelul Dorinei Iancu, comandantul Detaşamentului 495 Operaţiuni Speciale „Ştefan Soverth” şi al întregului front de luptă din Chişinăul de est, stătea în picioare în spatele scaunului unui locotenent tânăr şi imberb aşezat la o masă. Sprijinit cu mâinile pe tăblia prost vopsită şi de spătarul scaunului, dădea unele indicaţii cu ochii pe ecranul laptopului, fără să urmărească mişcarea îndemânatică a mâinilor locotenentului ce manevra cu stânga un gen de joystick, iar cu dreapta focaliza imaginea cu ajutorul mouse-ului.

— Aşa… făcu colonelul concentrat, măreşte imaginea din

stânga, apoi fă o trecere la altitudine joasă printre cele două blocuri mari din dreapta, aici e ceva în neregulă. Dar ai grijă să nu fi reperat! Aşa, e foarte bine!

— În câteva secunde vom avea imagini, domnule colonel!

— Bine, transmite-le băieţilor rapid!

Imaginile proveneau de la un UAV dirijat direct de aici, apoi erau descărcate automat şi în computerele altor doi operatori aflaţi în acest subsol, care le transmiteau direct către comandanţii din teren, precum şi către terminalele aflate la sediul Şefului de Stat Major din Bucureşti, de unde erau retransmise la comandamentul frontului din Iaşi, urmând a fi văzute în câteva secunde atât de generalul Virgil Pintea la Iaşi, cât şi de generalul Constantin Puşcaş, la Bucureşti.

UAV-ul (Unmanned Aerial Vehicle) era de provenienţă americană, parte a „listei de cumpărături” obţinute de generalul Puşcaş în cursul negocierilor cu colonelul american Sam Harrison. Urmărind pe ecranul laptopului cele şase tancuri T-72 şi patru transportoare BTR-90 ascunse după un şir de blocuri, dar gata de acţiune, ţinând cont de motoarele calde în funcţiune, determinate de capacitatea UAV-ului de a citi în infraroşu, Iancu regretă cu nu avea la dispoziţie un UCAV (Unmanned Combat Aerial Vehicle), cu capacităţi de luptă, respectiv de lovire cu rachete a ţintelor terestre. Ar fi avut capacitatea de distrugere măcar a unei părţi din potenţialul principal de atac al inamicului. Oricum, UAV-ul american era mai precis decât IAR-T-ul românesc, dar totuşi, acesta din urmă îşi putea face din plin datoria, la un preţ mult mai scăzut decât echivalentul american.

După ce vizualiză cu atenţie imaginile de pe laptop, colonelul Iancu se întoarse spre soldatul care aştepta respectuos doi paşi mai în spate.

— Ai văzut totul! Transmite-i căpitanului Jipa că sectorul său este prevăzut de inamic pentru străpungere. A avut dreptate referitor la tactica inamicului, el trimite în faţă pentru testare trupe transnistrene prost pregătite, de sacrificiu, doar pentru a afla poziţionările punctelor noastre de rezistenţă şi a tăriei acestora. Apoi valul doi se concentrează asupra lor, cu efective profesioniste, specializate în acest sens. Atacul de acum două ore, respins cu greu, a avut tocmai acest scop. Acest sector este destinat străpungerii, ai văzut tancurile şi BTR-urile pregătite. În

cel mult o jumătate de oră, vor ataca masiv aici, iar în rest vor ataca suficient de tare ca să ne fixeze trupele pe loc, pentru a nu ne permite să trimitem întăriri. Spune-i lui Jipa că îi voi trimite toate rezervele şi să stea pe poziţie. Ajutorul este aproape, tancurile noastre vin încoace. Îi transmit şi prin radio. Oricum, ia asta! indică el spre o geantă de laptop. E un calculator care să-l înlocuiască pe cel pierdut. Ai grijă de el cu preţul vieţii! Tu pleci cu el! i se adresă unui soldat din paza comandamentului.

Soldatul salută, apucă geanta şi dispăru afară. Cei doi începură să alerge pe alei, printre clădiri şi blocuri, maşini carbonizate şi copaci arzând, printre împuşcături izolate şi rafale susţinute, prin mirosul greu al incendiilor aprinse şi nestinse de nimeni.

Odată plecaţi, colonelul Iancu se adresă celor rămaşi în încăpere.

— Dirijaţi toate rezervele, tot ce avem, către sectorul căpitanului Jipa. Următoarele două ore sunt hotărâtoare! Când ajung tancurile lui Morun?

— Ar trebui în noaptea asta, domnule colonel!

— Numai să nu fie prea târziu, murmură acesta.

Ledul staţiei tactice TAC-SAT se aprinse. Unul dintre aghiotanţi ridică receptorul şi apăsă un buton.

— Da, vi-l dau în momentul acesta!

Întinse receptorul spre colonelul Iancu, şoptindu-i „Căpitanul Cristea!”. Acesta îl apucă şi-l duse la ureche.

— Iancu!

— Cristea sunt, domnule colonel. Trimit acum, spre tine, nouăzeci şi şase de voluntari care vor să lupte pentru oraşul lor. Sunt toţi înarmaţi şi au experienţă combativă în proporţie de optzeci la sută. Poliţişti şi foşti militari.

— Vasile, nu mă lega de mâini şi de picioare! Nu am nici timp, nici stare să fac pe dădaca! Mai mult, printre ei pot fi şi agenţi ai Tiraspolului şi aşa am putea face mai mult rău decât bine!

— Dorine, situaţia ta nu îţi prea dă dreptul să te târguieşti, amândoi ştim asta. Dintre sutele de voluntari care s-au prezentat aici în ultimele ore, Gruşenco i-a ales pe ăştia. I-a selectat cu grijă, aşa că nu prea ai de ce să-ţi faci prea multe probleme, cel puţin în privinţa asta. Şi, cel mai important, vor să lupte! Pentru Chişinău, pentru Moldova, pentru România Mare!

Vor!

— Bine, am să-i bag în luptă, dar ca acoperire. Trimit pe cineva să-i preia, să nu avem surprize.

— Încă ceva, Dorine. Îşi trimit o grupă de-a mea de care mă pot dispensa. Împreună cu ei, o companie de soldaţi moldoveni din garnizoana Chişinăului. Noi am ocupat Palatul Prezidenţial şi principalele clădiri guvernamentale, chiar cu ajutorul armatei şi poliţiei moldovene. Gruşenco ne-a fost de mare ajutor.

— Bine, mă bucur cel mai mult pentru grupa din Brigada Antitero, am nevoie de profesionişti, mai ales că ceilalţi îi vor scoate la înaintare tot pe profesionişti şi asta în curând. Am să-ţi mulţumesc cu prima ocazie.

— Poţi să-mi mulţumeşti foarte curând, deoarece vin şi eu cu ei!

Se lăsă o pauză de vreo treizeci de secunde. Apoi, Iancu continuă cu o voce rară şi joasă:

— Vasile, misiunea ta este protejarea lui Halipa şi nimic mai mult! Eşti direct răspunzător de siguranţa lui!

— Ştiu, Dorine, dar aveţi acolo nevoie de luptători, iar Halipa este în siguranţă alături de Gruşenco, care nu se desparte de el nici o clipă!

— Vasile, nu-ţi periclita situaţia mai mult decât este cazul! Tu ţi-ai făcut din plin datoria până acum, deci, continuă-ţi misiunea şi veghează asupra lui, este singura noastră şansă! De ce crezi că toate acţiunile adversarilor sunt îndreptate doar asupra acestui Halipa? Chiar şi acest atac transnistrean, scopul său final este până la urmă tot eliminarea lui Halipa şi a tot ce reprezintă acesta!

— Oricum, eu…

— Cu sau fără tine, inamicul tot va rupe linia noastră subţire de apărare, dacă depune un efort suficient! Atunci îţi va rămâne ţie responsabilitatea evacuării lui Halipa şi a restului deputaţilor şi a ducerii lor în siguranţă, nu ştiu unde!

— Halipa refuză să părăsească Palatul Parlamentului, chiar dacă inamicul îi bate la uşă!

— Vezi, aste deja este problema ta, să-l ţii sau să-l duci de acolo în siguranţă! Asta este misiunea ta, nu să te joci de-a hoţii şi vardiştii cu tancurile transnistrene printre blocuri! Sunt destui ca să facă asta! În altă ordine de idei, ţara te-a pregătit şi ţi-a dat o misiune pe care va trebui să o îndeplineşti cum ştii, lasă-

ne pe noi să ne îndeplinim misiunea noastră, să-i respingem pe atacatori! Iar dacă noi vom eşua, ceea ce este destul de probabil dacă tancurile lui Morun nu ajung la timp, întreaga responsabilitate a protejării lui Halipa, indiferent dacă vrea sau nu să plece din clădire, îţi va reveni ţie şi numai ţie. Aşa că renunţă la ideea de a veni pe front, oricum, cred că frontul va veni în curând la tine…

O nouă pauză în staţie, după care reveni vocea lui Cristea:

— Da, Dorine, ai dreptate, rămân.

— Mă bucur să aud asta. Trimite trupele de întărire cât mai rapid, deoarece atacul se apropie.

— Am înţeles!

Cristea tăcu câteva clipe, apoi adăugă:

— Dorine, aş vrea să-ţi mai spun ceva. Mai ţii minte discuţia noastră din zori? Pentru ce luptăm?

— De parcă aş fi putut să o uit! suspină Iancu.

— Ei bine, m-aş bucura să vezi şi tu priveliştea pe care o văd eu acum de la acelaşi geam de atunci, când discutam.

— Aceeaşi mulţime?

— Ah nu, sunt acum doar câteva sute de oameni în vârstă, îngenunchiaţi, majoritatea femei, cu lumânări în mână. Se roagă, Dorine, se roagă în piaţă! Pentru tine se roagă, pentru băieţii tăi şi ai lor!

— Dumnezeu să-i asculte, deoarece vom avea nevoie!

— Dar nu asta doream să-ţi spun! De aici am o panoramă superbă asupra centrului oraşului. Văd aproape toate clădirile oficiale, mai bine zis acoperişurile lor.

— Şi?

— Pe fiecare, nu mai există tricolorul cu stemă moldovenească. Pe fiecare flutură tricolorul simplu, românesc. Frate, te baţi în România, pentru România!

Câteva secunde staţia tăcu. Apoi vocea lui Iancu reveni, mult schimbată, cuprinsă de emoţie.

— Vasile, îţi mulţumesc! Pentru tot!

Vasile Cristea oftă adânc.

— Ştii, Dorine, mi-a făcut plăcere să te cunosc. Şi, mult noroc!

— Şi mie, Vasile. Ne mai auzim noi!

„Sper!”, murmură Cristea închizând staţia TAC-SAT.

5 mai 2014, ora 18.18
Chişinău, zona de est

T-72-ul se mişca greoi, dar avansa. Pas cu pas, metru cu metru. Era zona cea mai probabilă de străpungere, o stradă ceva mai largă ce se scurgea printre cartierele de blocuri. În prealabil, cu câteva ore în urmă, încercaseră pe şoseaua principală, dar acesta fusese minată din timp. Un T-72 şi două BTR-uri rămăseseră incendiate pe loc, pradă focurilor încrucişate de mitraliere grele din poziţii ascunse. După o pauză de pregătire, efortul principal al atacatorilor se mută pe dreapta poziţiilor româneşti. Au fost făcute numeroase tentative de infiltrare, chiar atacuri limitate, în scop de testare a tăriei rezistenţei. Rând pe rând, mai multe sectoare ale apărătorilor români au fost încercate, în speranţa găsirii unei verigi mai slabe în ansamblul defensiv. Dar asta a cerut timp, iar timpul era un element preţios de care nu prea dispuneau atacatorii. Deoarece cu fiecare ceas, fiecare minut, tancurile româneşti erau tot mai aproape. Apărătorii ştiau asta, au luptat pentru fiecare metru de teren, fiecare bloc sau subsol, pentru fiecare clădire şi fiecare aliniament, iar când nu l-au putut ţine, s-au retras cu câteva sute de metri, sau zeci de metri, după caz, doar pentru a organiza o nouă linie de rezistenţă, la fel de puternică şi la fel de îndărătnică. Timpul curgea în favoarea apărătorilor. Fiecare clipă câştigată era preţioasă.

Asta ştiau şi atacatorii, atunci când au atacat decisiv pe o străduţă îngustă, printre blocuri, dar care avea avantajul că ducea în mersul ei şerpuit, direct în centru. Pătrunderea unei forţe importante pe aici făcea inutilă rezistenţa de pe poziţiile de pe străzile principale, iar dacă această infiltrare ar fi putut fi menţinută, întreg edificiul apărării s-ar fi prăbuşit ca şi un castel de cărţi de joc. La fel cum s-a prăbuşit apărarea Bagdadului în aprilie 2003, când tancurile americane l-au traversat într-o incursiune care a dovedit că apărarea putea fi răsturnată cu uşurinţă.

Iar acest T-72 era primul care încerca din nou să rupă apărarea în sectorul greu încercat al căpitanului Jipa. Acesta se deplasase stabilindu-şi punctul de comandă al frontului undeva chiar în spatele sectorului destinat loviturii decisive a inamicului. Iar acum aştepta această lovitură. Şi ea venea, iniţial sub forma

acestui T-72 ce avansa încet, pas cu pas. În urma lui se ghiceau infanterişti precauţi, ce înaintau şovăielnic. Alte mişcări, discrete, se ghiceau printre blocurile din lateral. Din clipă în clipă, momentul decisiv se apropia.

Sergentul Ioan Lăzărescu aştepta culcat după clădirea dezafectată a unei foste centrale termice destinată să alimenteze cu agent termic blocurile din jur, în sistem centralizat. Pe măsură ce fiecare bloc sau apartament s-a orientat spre alte surse, clădirea centralei termice a căzut în paragină. A rămas acolo, doar pentru a servi ca şi adăpost sergentului Lăzărescu şi a celor pe care îi conducea în luptă.

Iar acum, sergentul aştepta ordinele care nu puteau să întârzie, din moment ce tancul T-72 apăruse nu departe de el. Era undeva în dreapta dispozitivului de apărare încropit de căpitanul Jipa. Rafale răzleţe izbucniră pe măsură ce atacatorii avansau. El ţinea o linie iluzorie de peste două sute de metri, printre clădiri, blocuri şi case izolate, asta cu numai nouă luptători profesionişti şi cu încă douăzeci şi patru de militari moldoveni, printre care se aflau şi civili. Un coşmar de neimaginat, o soluţie imposibilă, i s-ar fi spus la oricare exerciţiu. Dar aici nu era vorba de vreun exerciţiu, era doar cruda realitate a războiului, război pentru care nimeni şi nimic nu te poate pregăti îndeajuns.

Câteva împuşcături şi urlete disperate îl făcură să tresară. Veneau din dreapta sa, o zonă considerată sigură, cel puţin până acum. Urletele se stinseră făcând loc unor ţipete disperate de femeie, care deveniră treptat din ce în ce mai stinse, pe măsură ce secundele treceau. Sursa lor era certă, blocul din imediata lor vecinătate, la doar treizeci de metri de poziţia ocupată de curând.

Soldatul de lângă el îi şopti:

— Plec să văd despre ce e vorba, domnule sergent!

— Nici vorbă, soldat! Rămâi pe poziţie!

Un ţipăt sfâşietor de femeie ce se termină într-un geamăt stins îl făcură să se răzgândească. Se întoarse spre soldatul cu iniţiativa, rotindu-şi ochii înjur, căutând susţinere.

— Marine, mai iei un om cu tine şi anihilezi ameninţarea!

Locotenentul moldovean ce conducea grupa de douăzeci de oameni se interpuse în vorbă.

— Trimit şi eu câţiva oameni pentru sprijin!

Sergentul Lăzărescu se făcu că nu-l aude. Se adresă lui Marin:

— Ce mai aştepţi?

Locotenentul moldovean îl apucă de mânecă.

— Sergent, nu ştii câţi adversari ai acolo! Dacă aceştia îi vor anihila pe oamenii tăi, vom fi sub focul lor din spate! Ţipetele se aud de la etajul doi, singurul apartament care are geamul deschis, altfel nu i-am fi putut auzi! Ne vor toca din spate chiar în momentul decisiv!

Sergentul Lăzărescu privi în ochii locotenentului. O clipă ca şi un veac. După care, se adresă lui Marin:

— Marine, iei încă trei soldaţi moldoveni…

— Patru, interveni locotenentul.

— … patru soldaţi moldoveni ai locotenentului Vasilescu, continuă sergentul, pe care îi va nominaliza chiar el şi vei anihila de urgenţă gruparea inamică de la etajul doi al blocului din dreapta noastră! S-a înţeles?

— Da, să trăiţi!

Două minute mai târziu, şase militari se strecurau spre intrarea în bloc, în timp ce restul grupării sergentului se concentra spre acel T-72 ce înainta încet pe uliţa îngustă.

Încă câteva clipe şi căpitanul Jipa va ordona deschiderea focului.

XXVI

5 mai 2014, ora 18.30
Orhei, Republica Moldova

Tancurile TR-85 goneau spre sud cu viteză maximă. Motoarele duduiau în ritm îndrăcit, de parcă ar fi vrut să-şi dea duhul, dar nu îndrăzneau. Colonelul Tomoioagă, în tancul TR-85M1 din fruntea formaţiei, stătea pironit cu ochii pe ecranul ce desemna câmpul vizual frontal al trupei în mişcare. Concentrat la maxim, colonelul doar transmitea ordine scurte spre formaţia ce urma tancul din frunte. Pentru el, conta doar viteza. Alerga spre sud, spre Chişinău, acolo unde soldaţi români luptau şi mureau. Odată primit ordinul de deplasare, pentru el nu mai exista nimic în plus. Alerga în sprijinul acelor luptători ce-şi dădeau viaţa pentru ţară, pentru România. Iar orice obstacol i s-ar pune în cale, era decis să-l spulbere cu forţa tancurilor din subordinea sa.

Staţia radio păcăni şi o voce intră din eter:

— 1-5 are o şenilă ruptă. Trebuie să oprească!

— Un transportor de infanterie rămâne lângă el şi asigură zona până la venirea echipelor de reparaţii! răcni în microfon. Restul continuă înaintarea cu viteză maximă! „Zimbru!” vine după noi imediat ce infanteria asigură zona!

„Zimbrul” era denumirea pentru TAB (Transportorul Amfibiu Blindat) de fabricaţie românească după varianta rusească BTR. Cele două mitraliere de 14,5 mm şi de 7,62 mm, precum şi infanteriştii îmbarcaţi puteau oferi o protecţie suficientă pentru tancul avariat, asta până la sosirea grosului infanteriei alături de care veneau şi echipele de reparaţii şi întreţinere pentru tancuri.

Dar colonelul Tomoioagă nu avea timp. Nu aştepta pe nimeni, pentru el era o singură direcţie şi o singură viteză: înainte şi maximă, chiar dacă motoarele vor ceda unul câte unul. Cele care vor rămâne întregi, vor dirija tancurile în bătălia Chişinăului, izbăvind oraşul de teroarea roşie, sau ce culoare o fi având acum.

Tancurile sale treceau huruind prin sate aproape pustii, învârtoşând praful uliţelor părăsite. În urma lor, pe la porţi, capete curioase se iţeau de după garduri, privind în urma norilor de praf şi fum. Câteodată, de după o perdea dată cu grijă deoparte, unii localnici apucau să întrezărească cursa nebună a

tancurilor colonelului Tomoioagă. Ochii măriţi priveau cu neîncredere drapelele tricolore, fără stema moldavă, ce fluturau pe tancurile ce dispăreau în depărtare, în ritmul nebun al deplasării impuse de energicul colonel. Apoi clătinau din cap, spunându-şi că acest lucru nu era posibil.

5 mai 2014, ora 18.32
Chişinău, zona de est

Dorin Vasilevici strânse mai tare kalaşnikovul şi se lăsă pe treptele reci. Era înghesuit alături de un tânăr de vreo douăzeci şi cinci de ani, la fel de speriat ca şi el. Ştia despre el că îl cheamă Igor, atât putuse discuta în timpul scurt avut la dispoziţie, din momentul în care fusese trimis de locotenentul moldovean să-i susţină pe cei doi soldaţi din Detaşamentul român Operaţiuni Speciale ai sergentului Ioan Lăzărescu. În spatele lor mai erau doi soldaţi moldoveni şi ei tremurând de spaimă. Singurii stăpâni pe ei erau cei doi din trupele române, în faţa lor, chiar pe palier. Aceştia se mişcau cu o dezinvoltură ce denota o pregătire de excepţie şi se părea că preocuparea lor era rezolvarea problemei ţinându-i pe ei, voluntarii sau soldaţii moldoveni, cât mai departe, de parcă ar li vrut să-i protejeze, sau să nu-i încurce, indiferent, ideea era aceeaşi.

Apartamentul de unde se auziseră ţipetele era chiar acolo, cu uşa întredeschisă. Iar cei doi soldaţi români se strecuraseră până acolo, lăsându-i pe ei mai în spate, pe scări, de parcă ar fi dorit să fie protejaţi de eventualele schimburi de focuri. Diferenţa era nu numai de pregătire, ci şi de dotare. Românii erau înarmaţi până în dinţi, cu pistoale mitralieră scurte, de fabricaţie necunoscută pentru el, cu căşti din kevlar şi veste antiglonţ. Ei, moldovenii, nu aveau decât kalaşnikovurile şi acelea cu muniţie insuficientă. Iar referitor la antrenament, diferenţa era şi mai mare. Se vedea de la o poştă, după cum se mişcau.

Chiar acum, în dreptul uşii întredeschise, cei doi luptători români se priviră scurt, apoi unul din ei ridică braţul drept cu trei degete în sus ce zvâcni ca şi o numărătoare inversă. Două degete, apoi unul şi în sfârşit pumnul strâns. În acel moment se petrecu totul.

Primul se aruncă în uşă cu umărul, se rostogoli înăuntru şi ateriză într-un genunchi, cu arma gata de tragere. Dorin sări alături de Igor înainte, înspre intrare. Îi văzu pe cei doi cazaci, unul cu pantalonii lăsaţi, aplecat peste pat, violând o femeie de vreo treizeci de ani. Al doilea cazac îşi aştepta răbdător rândul, lângă cadavrul unui bărbat tânăr, probabil stăpânul casei, întins pe podea cu faţa în sus, cu braţele întinse în lateral şi cu privirea fixă spre tavan. Fusese ucis de un glonte în beregată, capul stătea într-o baltă de sânge roşu închis.

Toate acestea le-a întrezărit într-o fracţiune de secundă, deoarece în momentul următor au detunat împuşcăturile. Cel care s-a aruncat primul înainte a tras o rafală scurtă în cazacul aplecat peste femeie, trupul căzând lat deoparte. Românul rămas la intrare a tras un singur glonţ în capul cazacului ce-şi aştepta rândul. Apoi s-a ridicat şi a intrat şi el înăuntru, urmat de cei patru moldoveni. Femeia plângea şi urla isteric, chiar şi după ce Dorin a pus o pătură peste ea.

Nu era singura şocată. Dorin privea scena şi simţea cum întregul său univers se prăbuşea peste el, nu reuşea să înţeleagă. Uşa unei camere laterale sări în lături, în pragul ei apărând un cazac cu kalaşnikovul în mână. Urlând cuvinte de neînţeles, îl îndreptă spre unul dintre luptătorii români. Igor, aflat mai aproape, sări asupra lui.

Dorin rămase paralizat, urmărind scena. Arma lătră scurt, aruncându-l pe Igor la podea. Cei doi români căzură la pământ, dar în cădere îşi îndreptară armele spre noua ameninţare. Încă nu atinseseră podeaua atunci când pistoalele lor mitralieră traseră, umplând spaţiul închis de mirosul înţepător de cortidă. Lovit de cel puţin opt gloanţe, cazacul se prăbuşi. Românii ţâşniră în picioare şi se năpustiră în camera de unde venise cazacul. Încă o rafală, un geamăt de agonie, apoi reveniră. Păşeau cu grijă, cu armele îndreptate în jos, cu ochii la trupul lui Igor întins pe podea.

Dorin încercase să-i dea primul ajutor, după cunoştinţele sale medicale precare, dar fără rezultat. Igor respiră adânc de câteva ori, murmură câteva cuvinte neinteligibile, îşi fixă privirea în ochii lui Dorin, apoi încremeni atins de răsuflarea rece a morţii.

— Cum îl chema? întrebă unul dintre cei doi luptători din trupele speciale române.

Cu mâna pe pieptul încă cald al celui căzut, Dorin ridică

privirea ce i se opri la urma de glonte ce ricoşase în vestă sfâşiind combinezonul negru. Nu se ridică mai sus, nu dorea să vadă expresia de pe chipul celui care întreba asta.

— Mi-a zis că-l cheamă Igor.

— Igor şi mai cum?

— Igor şi atât.

Uşa apartamentului de vizavi se deschise de un lat de palmă. Chipul unui bătrân de vreo şaizeci de ani apăru curios de după tăblia groasă. Soldatul român îi prinse căutătura şi strigă spre el:

— Ocupaţi-vă de femeia asta! Şi aprindeţi o lumânare pentru morţi, mai ales pentru Igor!

O bubuitură de tun, urmată de rafale de mitralieră ce veneau de afară, îl făcură să tresară:

— Să mergem! Atacul a început!

Se năpusti pe scări în jos, urmat de ceilalţi.

Într-adevăr, atacul începuse. T-72-ul stătuse minute bune pe poziţie, aşteptând focurile de întâmpinare ale apărătorilor români. Dar acestea nu veneau. Era de parcă toată zona ar fi fost părăsită, abandonată de către apărători. Rafale şi focuri îndepărtate de armă se auzeau intermitent, din alte sectoare ale frontului, dar aici totul părea liniştit. Ba chiar părăsit.

Într-un târziu, motorul tancului dudui şi mastodontul se puse în mişcare. Înainte, înspre centrul oraşului. Pas cu pas, metru cu metru, şenilele izbeau sacadat caldarâmul apropiindu-se de linia imaginară de demarcaţie dintre români şi transnistreni. La distanţă de vreo cincizeci de metri, două BTR-uri şi un T-62 îl urmau cu precauţie. În urma lor, dar şi printre clădirile dărăpănate, infanterişti cu armele în mâini avansau precaut, cu ochii în patru.

Dinspre apărători, nici o reacţie.

Căpitanul Jipa dăduse ordine stricte în acest sens. Îşi părăsise postul de comandă şi se apropiase de linia frontului, chiar în acest sector critic. Ascuns după o grămadă de moloz, alături de câţiva subordonaţi, continua să dirijeze apărarea aşa cum se pricepea mai bine, chiar dacă instruirea sa de până acum nu-l pregătise pentru un astfel moment. Dar omul era făcut să se adapteze şi să improvizeze, nu-i aşa?

Ce putea să facă mai mult, cu forţele de care dispunea? Avea un număr nedefinit, dar redus, de luptători din Detaşamentul

495 Operaţiuni Speciale „Ştefan Soverth”, din care şi el făcea parte, întărit cu paraşutişti şi ei în număr nu prea precis, cel puţin cei care rămăseseră după lupta de la est de Chişinău, în plus, ceva soldaţi şi civili moldoveni, pe a căror pregătire nu prea putea pune bază. Toţi, fără excepţie, înarmaţi, în cel mai bun caz, cu armament uşor, de infanterie. Unii dintre civilii moldoveni voluntari nu aveau nici măcar atâta, ei venind doar cu entuziasmul lor, care nu valora prea mult în faţa tancurilor adverse.

Deoarece inamicul avea tancuri şi ştia să le şi folosească, de asta s-a convins până acum. Din fericire, cel puţin până acum, nu le folosise suficient de eficient, ca şi o forţă de izbire concentrată în aşa fel să rupă linia subţire a apărătorilor lipsiţi de suficiente mijloace antitanc. De ce inamicul nu recursese la această metodă, rămânea o enigmă. Ar fi fost suficient să concentreze toate blindatele, sau o mare parte dintre ele, într-un efort conjugat într-un punct al frontului, oricare ar fi fost el, ca să-l rupă ca şi pe o pânză putredă, cel puţin asta era impresia sa asupra liniei de rezistenţă şi apoi să-şi arunce toate rezervele şi trupele disponibile prin spărtură, să ocupe Chişinăul, să-l captureze pe Halipa şi să-l spânzure, aşa cum ar fi vrut să facă Putin cu Saakashvili în Georgia, în august 2008, dacă nu ar fi fost Sarkozi, preşedintele UE la acea vreme, să-l potolească.

De ce nu au acţionat până acum în această manieră, să rupă frontul într-un singur punct, rămânea pentru Jipa o mare necunoscută. Şi nu numai pentru el. De mai bine de douăsprezece ore se afla continuu în luptă cu inamicul, direct în linia întâi, printre clădirile din estul Chişinăului. De ce n-au forţat ruperea într-un singur punct, aşa cum spuneau toate tratatele militare din vechime, rămânea o întrebare. Mai ales că această tactică a fost preferata trupelor sovietice în al doilea război mondial. Transnistrenii, urmaşi sub aspect ideologic ai acelor vremuri, să nu fi moştenit şi concepţiile militare? Greu de crezut, dar poate doar că inamicul credea că ei sunt mult mai tari pe poziţie decât erau de fapt? De aceea a încercat atacuri de hărţuială şi de testare a rezistenţei în mai multe puncte, la fel cum a încercat şi în sectorul său mai devreme, iar în urma rezistenţei puternice, pe alocuri chiar a unor contraatacuri locale, să creadă că eram mult mai tari decât eram în realitate?

Asta el nu putea şti, la fel cum comandantul frontului,

colonelul Dorinei Iancu, putea doar să ghicească. Din adăpostul său, de la subsolul unui bloc fără nume, colonelul îşi punea aceleaşi întrebări, atâta doar că el avea privilegiul de a vedea situaţia de ansamblu a întregului front, nu doar a unei porţiuni reduse, ca şi căpitanul Jipa. Iar concluzia era aceeaşi, ceva nu se potrivea în strategia inamicului. Ori era afon în problemele militare, ori le ignora cu bună ştiinţă, ori era ceva mai presus de asta. Sau poate ne credea mai tari decât eram sau puteam fi în acel moment pe poziţiile respective.

Oricum, întârzierea nu putea fi decât favorabilă trupelor române. În momentul în care devenise clar sectorul de străpungere, chiar dacă acest efort de rupere a frontului venea cu întârziere, colonelul Iancu a dirijat toate rezervele în acel punct. Dacă era doar o păcăleală, o demonstraţie pentru ca atacul decisiv să fie dat în altă parte, totul ar fi fost pierdut. Oricum, chiar şi cu toate rezervele trimise acolo, rezultatul era mai mult decât îndoielnic, având în vedere superioritatea inamicului în toate domeniile, armament, putere de foc, număr şi chiar şi pregătire, ţinând cont că multe din trupele de susţinere trimise în zonă erau constituite din militari moldoveni sau civili, fără nici un fel de pregătire de luptă. Cu toate acestea, inamicul a greşit într-o singură privinţă, în care era net inferior: moralul.

Fiindcă românii şi moldovenii luptau cot la cot pentru ţara şi pământul lor şi se băteau până la ultima suflare pentru fiecare metru din caldarâmul capitalei Chişinău. Şi fiecare metru era plătit şi stropit cu sânge.

T-72-ul, vârful de lance al atacului transnistrean, avansă nestingherit până dincolo de prima linie a blocurilor percepută de ambele părţi ca şi sector de demarcaţie al liniei de front. În momentul în care trecu această linie imperceptibilă, veni riposta dură din sectorul românesc, în urma tancului erau doar vreo patru infanterişti, prost instruiţi pentru o asemenea confruntare. La deschiderea focului, pur şi simplu nu au apucat să reacţioneze, au fost seceraţi fără milă de rafalele concentrate ale mitralierelor camuflate. Tancul a mai avansat stingher vreo douăzeci de metri, apoi l-a atins primul proiectil. Era unul tras dintr-un sistem 9K111 Fagot, care lovi şenila stângă făcând tancul să se răsucească spre dreapta. Panicat, T-72-ul trase un obuz spre prima poziţie din care văzuse rafale de armă

automată. Mitraliera de pe tanc mătură de asemenea poziţiile abia ghicite ale apărătorilor români.

Javelinul plană lin pe deasupra şi se năpusti cu furie asupra tancului imobilizat. Detunătura devastatoare dată de încărcătura explozivă ce pătrunse prin turelă împroşcă cu schije incandescente pereţii clădirilor din jur. Un incendiu devastator, alimentat de explozia muniţiei din tanc marcă locul în care un T-72 încremenise distrus de luptătorii din trupele speciale româneşti. Primul BTR-80 ce urma tancul trase o rafală prelungă din mitraliera de 14,5 mm spre locul de unde porniseră proiectilele distrugătoare, apoi îşi vărsă prin spate încărcătura de infanterişti ce ocupară poziţii defensive de o parte şi alta a drumului cucerit cu efort.

Acelaşi lucru îl făcu şi al doilea BTR, la adăpostul tirului devastator din cele două mitraliere, de 14,5 şi de 7,62 mm. Riposta era mult mai firavă, sub forma focurilor din armele uşoare de 7,62 şi 5,5 mm. Al treilea infanterist din cei şapte ce debarcau din al doilea BTR se răsuci dizgraţios în plin salt şi încremeni pe vecie atunci când lovitura unui lunetist îl prinse în plin salt. Altul ridică privirea de după movila de unde se adăpostise şi căzu lovit de un glonţ în frunte ce îi penetrase casca. Tancul T-62 ce venea din urmă intui poziţia lunetistului undeva la etajele superioare ale blocului de vizavi şi trase un obuz într-acolo. Bucăţi de moloz se desprinseră şi căzură spărgându-se de sol.

O lovitură norocoasă de AG-120 imobiliză unul dintre cele două BTR-uri, lăsându-l pradă focurilor din lateral. Unul dintre cei doi conducători ce a încercat să iasă a fost tăiat în două de rafalele de pistol-mitralieră. Dar transnistrenii reuşiseră deja să edifice un cap de pod chiar în mijlocul dispozitivului defensiv conceput de căpitanul Jipa. Iar întăririle lor veneau tot mai aproape, dezvoltând incursiunea iniţială şi mărind tot mai mult buzunarul reuşit în linia apărătorilor români. Românii şi moldovenii se băteau cu energia disperării, dar lipsiţi de sprijinul armamentului greu indispensabil în astfel de confruntări în care erau implicate blindatele.

Preţ de o jumătate de oră, în dezvoltarea intrândului, patru-cinci luptători au descins dintr-un bloc din lateral şi au tăiat comunicaţia inamicului izolând vârful lor de atac. A fost o acţiune curajoasă şi sublimă, urmărită prin binoclu de căpitanul

Jipa, care a putut identifica doi dintre luptătorii săi ce fuseseră trimişi în prealabil, însoţiţi de câţiva voluntari moldoveni, să rezolve o problemă apărută într-unul dintre apartamentele din zonă, după raportul sergentului Ioan Lăzărescu. A fost o acţiune extraordinară, cei cinci luptând până la unul pentru a sugruma un coridor esenţial pentru atacatorii ce străpunseseră deja linia de apărare.

De unii singuri, fără vreun ordin de sus, văzându-se depăşiţi de atacul transnistrean, au atacat din stânga tăind comunicaţia principală a inamicului. Timp de aproape o jumătate de oră, au menţinut poziţia, chiar dacă nu au putut fi ajutaţi decât cu tiruri de baraj de românii care se retrăseseră în spate, pentru a evita căderea apărării lor. Cei cinci au luptat şi au murit până la unul, tăind aprovizionarea inamicului spre capul lui de pod. Asta a facilitat şi contraatacul hotărât al românilor care a anihilat majoritatea celor infiltraţi în avans. Luptele au degenerat în confruntări corp la corp, chiar şi cu baioneta. Au fost luaţi în jur de treizeci de prizonieri, dar nu au putut ajunge la cei cinci ce se băteau izolaţi, cu energia disperării.

După o jumătate de oră de schimburi de focuri, sergentul Lăzărescu se strecură alături de căpitanul Jipa, dincolo de grămada de moloz care îi slujise ca şi adăpost în ultimele ore. În faţă, insula de rezistenţă constituită iniţial din cei cinci magnifici încă rezista, dar focurile lor de armă erau tot mai rare.

— Domnule căpitan, cer permisiunea să plec după ei! S-a întunecat deja şi cred că pot să-i scot de acolo, pe cei ce au mai rămas în viaţă!

Căpitanul Jipa urmări paraşuta luminoasă ce plană lin pe deasupra clădirilor din dreapta sa. În câteva secunde explodă într-o lumină lăptoasă dezvăluind fiecare detaliu al terenului de parcă ar fi fost în plină zi. Oamenii săi, ascunşi cum puteau mai bine, se făcură şi mai mici, încercând să rămână cât mai bine camuflaţi. Huruitul motoarelor de tanc abia pornite izbucni străpungând perdeaua unei linişti relative, ce în prealabil domnise, intermitent străpunsă de împuşcături şi rafale izolate.

— Sergent, în maxim douăzeci de minute ne vor ataca cu tancuri! Nu crezi că ideea ta este cel puţin ciudată?

— Permiteţi să raportez, domnule căpitan! I-am ţinut acolo, numai datorită nebunilor ălora ce se bat de aproape o oră singuri, izolaţi şi fără vreo speranţă. Ei s-ar fi putut preda de o

mie de ori şi ar fi putut să scape cu viaţă. După cum văd eu, mai sunt doar doi care au rămas pe poziţie şi se apără spate în spate, ţinând cont de faptul că sunt înconjuraţi.

Căpitanul rămase o clipă pe gânduri, apoi aprobă:

— Câţi oameni iei cu tine, sergent?

— Doi, nu vreau să afectez dispozitivul defensiv.

— Bine, du-te şi adu-i înapoi înainte să înceapă atacul inamic!

5 *mai 2014, ora 19.40*
Chişinău, zona de vest

Intrarea de la vest era plină de lume adunată. Soarele se grăbea să apună, iar vântul înteţit ce anunţa răcoarea nopţii făcea să fluture drapelele tricolore arborate aproape la fiecare apartament al blocurilor de la marginea şoselei principale. Odată ce umbrele se lungeau tot mai mult, mulţimea strânsă devenea parcă tot mai nerăbdătoare. Ocupaseră trotuarele şi partea carosabilă şi toţi, ca unul, aveau privirea aţintită spre vest, aşteptând ceva. Ceva ce încă nu venea.

Erau de toate vârstele, dar predominau femeile, bătrânii şi copiii. Bărbaţii tineri erau în centru, făcând zid în faţa Palatului Parlamentului, pentru a-l apăra pe Halipa şi noua conducere a ţării, sau în cartierele din est, faţă în faţă cu invadatorii, alături de soldaţii români care luptau la datorie. Dar cei de aici, masă compactă de sute de oameni, aveau brasarde tricolore prinse pe braţ sau la piept, aveau steguleţe sau imense drapele roş-galbene-albastre, iar majoritatea ţineau buchete de flori, eventual câte o floare, în mâini. Şi toţi aşteptau ceva ce va să vină dinspre vest.

Începuseră să se adune încă cu câteva ore în urmă, atunci când Iuliu Halipa anunţase că armată română era în drum spre Chişinău, pentru eliberarea pentru care năzuiseră de decenii. Între timp începuseră împuşcăturile în estul oraşului, iar de vreo oră deveniseră mai frecvente, degenerând în rafale continue întrerupte de lovituri sacadate de tun şi de explozii încă depărtate, semn că acolo, spre răsărit, luptele se dădeau sălbatic. În acele momente, mulţimea fremăta, unii îşi întindeau gâturile privind tot mai avizi spre vest, de unde aşteptau izbăvirea. Mai făceau câţiva paşi într-acolo, aruncând priviri

furişe în spate, de unde zgomotele bătăliei deveneau tot mai puternice. Comentariile erau făcute cu teamă, cu voce scăzută, dar împreună deveniră un murmur ce domina mulţimea ajunsă la câteva mii de cetăţeni înfrigurați.

Într-un târziu, un huruit continuu începu să-şi ţească pânza sonoră strecurându-se în mentalul mulţimii aşteptânde, diferit ca şi tonalitate şi frecvenţă de perdeaua de împuşcături şi explozii depărtate şi de murmurul surd al discuţiilor şi comentariilor mult mai apropiate. Huruitul era constant, continuu şi în crescendo, devenind în scurt timp imposibil de ignorat.

În timp ce comentariile şi discuţiile încetară ca prin farmec lăsând spaţiu sonor pentru ca acest huruit să crească în intensitate şi chiar să ajungă să domine ecourile luptelor depărtate, un grup de câteva zeci de poliţişti în uniformă începu să-şi croiască loc prin mulţimea bulucită. Majoritatea erau poliţişti în vârstă, aproape de pragul pensionării. Încercau să-şi facă loc, ba mai mult, să încerce să-i convingă pe cei de pe carosabil să treacă pe trotuare, lucru aproape imposibil, din moment ce şi acestea erau ticsite de lume. Poliţiştii se rugau, implorau, chiar împingeau cu blândeţe oamenii ce începeau docili să se supună ordinelor, în aşa fel încât să elibereze un culoar îngust prin mijlocul străzii. Pe măsură ce huruitul creştea în intensitate, poliţiştii deveneau tot mai neliniştiţi şi mai agitaţi, grăbindu-se tot mai tare să lărgească culoarul de trecere.

— Oameni buni, pentru Dumnezeu, daţi-vă mai în spate, vă rog!

Şi continuau să împingă spre trotuar mulţimea în aşteptare. Eforturile lor insistente păreau să dea rezultat, culoarul din mijlocul şoselei devenind suficient de larg, străjuit de aceşti poliţişti în vârstă ce-i menţineau laturile cu braţele larg deschise în lateral.

Din semiobscuritatea înserării se desprinseră siluetele în goană ale blindatelor ce veneau grăbite dinspre vest. Odată cu apropierea lor, mulţimea începu să freamăte tot mai tare, iar când tricolorul de pe primul tanc ce înainta în goană cu şaizeci de kilometri la oră deveni clar vizibil, izbucniră primele urale, care se generalizară într-o scandare sacadată ce acoperi total bubuiturile din depărtare.

— URA! URA! ROMÂNIA! ROMÂNIA!

La vederea mulţimi strânse, primul tanc încetini uşor, dar când zări calea liberă deschisă, acceleră din nou la viteză maximă. Unul după altul, tancurile se năpustiră prin culoarul făcut de poliţiştii moldoveni, cu drapelele arborate fluturând în vânt. Mulţimea abia a apucat să vadă un ins cu caschetă pe cap şi o uniformă de colonel, pe jumătate ieşit din turela primului tanc, făcând gesturi largi cu ambele braţe spre mulţimea strânsă cerându-i să se dea la o parte. Tancurile practic zburară printre ei, urmate la scurt timp de TAB-uri şi MLI-uri.

Cetăţenii adunaţi din propria lor iniţiativă au rămas câteva clipe descumpăniţi. Nu aşa se aşteptaseră să intre eliberatorii în oraşul lor. O undă de dezamăgire plutea în aer. Asta până când o voce se ridică deasupra mulţimii descumpănite:

— Dânşii aleargă la luptă contra duşmanilor, nu au timp de paradă!

Câteva femei în vârstă începură să lăcrimeze, ştergându-şi ochii cu colţurile baticurilor strânse în jurul bărbiei, murmurând „Atât de tineri!”. Dintr-o dată, mulţimea bubui din mii de voci:

— ROMÂNIA! ROMÂNIA!

Prin dreptul lor treceau în goană camioanele vânătorilor de munte. La auzul scandărilor, toţi militarii din camioane se ridicară în picioare şi salutară spre mulţimea entuziastă. Drapelele tricolore fluturară în vânt, iar primul buchet de flori descrise o curbă în aer şi ateriză pe primul vehicul. Imediat, sute de flori căzură peste camioanele ce avansau cu viteză prin mulţime. Mulţi dintre soldaţi le culegeau de pe podeaua camioanelor în mişcare şi le strângeau la piept sau puneau câte una la butonieră sau la rever, apoi luau din nou poziţia de drepţi salutând cetăţenii oraşului.

După ce trupele române trecură, oamenii strânşi au început să se risipească către case, avizi de ştiri despre luptele din oraşul lor, ale căror zgomote deveniră din nou pregnante. Totuşi, intensitatea lor era în scădere, fapt ce devenea tot mai îngrijorător, de teamă ca nu cumva românii şi moldovenii să nu fi fost deja bătuţi, iar ajutorul venit de curând să nu fie tardiv. De aceea se grăbeau către case, avizi după veşti.

Printre ultimii rămaşi, sprijinită într-un baston, o bătrânică mică şi uscată ca o stafidă rămase cu ochii spre locul unde dispăruseră în grabă vehiculele româneşti, spre centrul oraşului. Cu gândul la omul ei, căzut pe frontul de est şi la fratele şi tatăl

ei, deportaţi în Siberia şi despre care nu a mai auzit nimic vreodată, la nepotul fugit în România, cu privirea înlăcrimată, murmură încet sprijinindu-se în bastonul firav ca şi trupul ei îmbătrânit de vreme şi nevoi:

— Dumnezeu să va ajute şi să vă ocrotească paşii!

Apoi începu să păşească încet, cu grijă, către casă.

Maiorul Morun se lăsă în tanc şi închise trapa răsuflând uşurat. Reuşise să intre în Chişinău fără să fie întârziat de cetăţenii care aşteptau plini de speranţă sosirea trupelor române. În alte vremuri, pe alte timpuri, ar fi fost primiţi ca şi eliberatori, cu flori, cu pâine şi sare, cu discursuri şi îmbrăţişări. Dar ironia făcea ca nimic din toate acestea să nu se întâmple. Nu intra într-un oraş eliberat, ci în unul asediat. Iar soldaţii ce-l apărau aveau nevoie de el şi de tancurile sale acum, fiecare secundă de întârziere putând însemna viaţa unui militar român, sau moldovean, ce-şi făcea datoria în estul capitalei Republicii Moldova. Chiar şi aşa, ajunsese poate prea târziu pentru mulţi dintre ei. Poate prea târziu, pur şi simplu. Dacă inamicul ajungea la Halipa înaintea sa, era tot prea târziu. Dacă ajungea în centru, tot târziu era. Chiar şi prin faptul că a ocupat estul oraşului, tot era târziu.

Dar el va face tot posibilul ca să remedieze ceea ce se mai putea remedia. Pentru asta era aici, pentru asta era pregătit şi pentru asta era plătit. Şi pentru asta conducea această brigadă de tancuri, pe care ţara sa i-a încredinţat-o, să o ducă la victorie.

Traversară ca o furtună centrul oraşului, în bezna nopţii sporită şi de lipsa iluminatului stradal, precum şi de lipsa luminilor din apartamentele şi casele oraşului. Ca o măsură de precauţie, neîndemnaţi de nimeni, cetăţenii capitalei aşteptau în beznă, de teamă ca nu cumva vreo lumină să atragă gloanţele combatanţilor ce-şi disputau stăpânirea oraşului. În centru, grupul de câteva sute de oameni ce înconjurau Palatul Parlamentului ca să-l păzească pe Halipa fluturară braţele în semn de salut, dar trecuse pe lângă ei în goană. Luase cu el câţiva poliţişti trimişi de un anume Gruşenco, mâna dreaptă a lui Halipa şi recomandaţi de Vasile Cristea, din Brigada Antiteroristă a SRI, ca să-l călăuzească prin labirintul de străzi către frontul ţinut cu greutate de colonelul Dorinei Iancu din Detaşamentul 495 Operaţiuni Speciale „Ştefan Soverth”.

Front ţinut cu succes până acum vreo jumătate de oră, deoarece deja fusese spart, după ultimele informaţii, iar formaţiuni inamice deja afluiau spre centru şi spre sediul noii puteri de la Chişinău. Iar el se grăbea spre această spărtură, dirijat de poliţiştii ce goneau în faţa sa într-o Volgă străveche. Tancul său se înscrisese pe străduţe înguste, din când în când aburcând peste bordurile prost întreţinute sau săltând peste canalele supraînălţate. Nu se putu abţine să nu se gândească că pentru TR-85M-ul său terenul nu era prea diferit de cel din poligonul de la Cincu.

După vreun kilometru ar fi trebuit să întâlnească primele elemente inamice scăpate prin spărtura frontului ţinut de colonelul Iancu. Dar dintr-o dată, văzu Volga din faţa sa cum făcea o manevră evazionistă prin stânga, de parcă şoferul ar fi fost cuprins brusc de panică. Într-o clipă a înţeles şi motivul panicii. La nici trei sute de metri, în întunericul nopţii, zări o siluetă masivă ce avansa direct spre el, tocmai apărută de după un bloc din dreapta.

— Tanc inamic la 2.00, două sute optzeci de metri…

Vocea ochitorului era calmă, de parcă ar fi anunţat găsirea unor obiective statice în poligon. Cel puţin aşa îi apăreau lui pe ecranul HUD pe care urmărea achiziţia de ţinte. Conductorul său viră şi el stânga, spre o stradă lăturalnică. Turela se răsuci spre dreapta, menţinând în cătare tancul inamic. Aici nu era nevoie de cuvinte şi discuţii, erau doar fapte clare şi la obiect. Un tanc inamic avansa spre ei şi era prins în cătarea tancului lui Morun. Telemetrul laser dădea distanţa şi de aici deriva soluţia de foc. Era care pe care. O secundă în plus sau în minus reprezenta graniţa dintre viaţă şi moarte.

— FOC! răcni Morun.

Tunul de 125 mm bubui puternic. Tancul inamic, un T-62, lovit în plin, luă foc. Se opri câţiva metri mai încolo, rug aprins ale cărui flăcări aruncau luciri ciudate asupra pereţilor clădirilor din vecinătate.

— Am luat contact cu inamicul! Anihilaţi! se auzi prin staţia lui Morun.

Imediat, tancurile din urma lui Morun se desfăşurară pe front, urmate îndeaproape de TAB-urile ce începură să-şi descarce încărcătura umană. Erau soldaţi pregătiţi, ce luară în primire flancurile mastodonţilor ce avansau direct înainte.

XXVII

Mai 2014, ora 21.00
Chişinău

Căpitanul Jipa trase prelung încă o rafală spre siluetele ce goneau prin întuneric. Apoi se săltă şi alergă aplecat aruncându-se după o ridicătură a terenului, undeva mai în spate. Gustul amar al eşecului îi rămânea persistent, deşi o voce lăuntrică îi spunea că făcuse tot ce se putea face. Frontul a cedat chiar în zona apărată de el. Avea pierderi mari, nu aşa de mari ca şi ale inamicului, dar asta nu-l încălzea deloc. Eşuase. A fost nevoit să-şi retragă toţi oamenii valizi în lateral, pentru a nu ti striviţi de mulţimea de tancuri şi transportoare blindate. Dar rămâneau acolo, în lateral, menţinând marginile intrândului larg de câteva sute de metri prin care se scurgeau forţele invadatoare. Aceştia nu se prea preocupau de ei, cu excepţia câtorva plutoane de infanterişti ce-i ţintuiau pe loc cu rafale lungi, din poziţii adăpostite. Aveau grijă să nu se poată apropia, doar îi ţineau la distanţă, chiar dacă cu armele lor uşoare puteau atinge coloanele în mişcare. Se convinseseră că nu aveau armament greu, de aceea îi lăsau în pace.

Se vedea clar că interesul lor imediat era ca forţele lor blindate să ajungă în centrul Chişinăului, să facă ce aveau de făcut, apoi se vor întoarce să se răfuiască cu cei ce i-au ţinut atâta vreme pe loc. Acum, după ce au pătruns, aveau timp. Singura veste bună era că sergentul Lăzărescu reuşise să-l salveze pe ultimul supravieţuitor din cei cinci care, izolaţi, au ţinut pe loc o bună bucată de vreme infanteria inamică. Era rănit grav, dar încă trăia. L-au evacuat la un spital din partea cealaltă a oraşului. Atâta a aflat, că era voluntar basarabean şi se numea Dorin Vasilevici.

Tot ce putea face era să numere tancurile şi maşinile blindate ce treceau şi să transmită prin radio informaţiile colonelului Dorinei Iancu, iar din când în când, atunci când treceau coloane de infanterişti, să tragă asupra lor în ideea de a provoca cât mai multe victime. Nu mai avea rachete antitanc, iar Javelinurile le consumase demult. Trimisese câţiva soldaţi, împreună cu civili moldoveni ce cunoşteau bine zona, pe rate ocolitoare în spate, după muniţii, mai ales după nepreţuitele rachete antitanc. I se promisese prin radio că le va primi. Iar atunci situaţia se va

schimba, îşi zise privind cu ură peste marginea gropii, încă un pluton de tancuri T-55 apăru pe dramul principal pe care afluiau rezervele inamice. Sergentul Lăzărescu deja transmitea prin staţie numărul, tipul lor, precum şi direcţia probabilă de deplasare.

„Staţi că în curând vin ale noastre şi atunci veţi vedea voi pe dracu!” mormăi cu ciudă căpitanul Jipa.

Colonelul Iancu îşi mutase comandamentul improvizat undeva mai la stânga, spre a nu fi în calea torentului inamic. Nu avea ce face, dar nu se împăca cu situaţia. Atâtea jertfe, atâtea pierderi, pentru un asemenea eşec! Iar moldovenii, care se bătuseră cu atâta ardoare pentru oraşul lor, ce vor simţi ei în momentul în care îl văd cotropit de tancurile inamice, la fel ca şi în 1940 şi 1944? Vor zice şi despre noi că i-am abandonat, că i-am lăsat pradă terorii, crezând că noi ne vom evacua cu prima ocazie! Dar de data asta nu va li aşa, suntem aici să rămânem alături de ei, de fraţii noştri! Dar ei încă nu cred asta.

Staţia radio TAC-SAT păcăni şi Iancu auzi vocea lui Cristea:

— Dorine!

— Vasile, ţi-am zis să-l evacuezi pe Halipa şi pe toţi deputaţii în locuri sigure! Au spart frontul şi tancurile lor vin spre centru!

Departe de a fi îngrijorată, vocea lui Cristea reveni:

— Dorine, *Hannibal ante portas!*

O flacără de speranţă cuprinse creierul lui Iancu. Parafrazând strigătul de spaimă al Romei la înaintarea lui Hannibal în peninsula italică, Cristea spusese totul. Hannibal era porecla maiorului Armând Morun, cel mai bun strateg de tancuri din armata română, calitate dovedită în bătălia de la Ciucurova, în Dobrogea, de unde i se trăgea şi porecla. Aici, printr-o dublă învăluire pe flancuri, ca şi adevăratul Hannibal la Cannae, a distras forţe blindate mult superioare, reuşind o strălucită victorie. Iar dacă Hannibal, respectiv maiorul Armând Morun, era înaintea porţilor, însemna că era în fruntea unui regiment de tancuri, iar asta însemna că armata română era la porţile Chişinăului, sau poate chiar mai aproape.

Emoţionat, Iancu îi răspunse lui Cristea:

— Ave Cezar! Morituri te salutant!

Apoi închise staţia, pentru a nu i se simţi tremurul din voce. Ofiţerii care îl înconjurau, aşteptându-i ordinele, încremeniră atunci când o serie de bubuituri şi explozii se auziră la vest de

poziţia lor. Se priviră întrebători, pe măsură ce canonada se înteţi.

Colonelul Dorinei Iancu îşi făcu o cruce mare, cu ochii umezi. Apoi privirea îi redeveni pătrunzătoare, iar gesturile rigide. Cu o voce aspră, îşi începu şirul comenzilor:

— Luaţi legătura cu forţele noastre din dispozitiv! Menţineţi poziţiile şi daţi înapoi prin luptă, asta doar dacă sunteţi atacaţi de forţe superioare sau mijloace superioare! Încercaţi să imobilizaţi pe loc cât mai multe forţe inamice! Aprovizionaţi cu orice preţ trupele din prima linie, în special cu muniţie şi rachete antitanc! Cer folosirea raţională a mijloacelor antitanc în momentul apropierii tancurilor proprii, pentru a evita riscurile de producere incidentelor de *friendly-fire!* Da, domnilor, tancurile noastre conduse de maiorul Morun au angajat la vest blindatele inamice în avans! Contraatacăm! Doamne ajută!

Răsuflă o clipă, apoi reveni surescitat:

— Şi găsiţi-mi cumva o linie directă şi sigură cu maiorul Morun!

Izbucniră urale şi aplauze, apoi fiecare se aruncă la treabă.

Tancurile traseră din nou, din mers, câteva proiectile cumulative spre cele câteva TAB-uri inamice ce se iviră printre blocuri. Două explodară şi se vedea că avansul inamic al cărui vârf de lance abia apucaseră să-l întrezărească va şovăi câteva minute.

— Grig, i se adresă prin radio maiorul Morun comandantului companiei 3 Grigore Ilieş, învăluie larg prin stânga, până întâlneşti trapele colonelului Iancu din front, apoi, cu susţinerea lor, ataci direct spre centrul infiltrării inamice. Ne întâlnim acolo!

— Am înţeles, domnule maior!

— Andrei, strigă de data asta către Andrei Ruţă de la compania 2, iei curs paralel cu mine, pe lateral şi în spate, prin dreapta, dar nu pierde contactul! Repet, în urma mea şi în dreapta! Treci totul pe sub şenile! Desfăşori şi izbeşti către careul 4-2! Nu ierţi nimic! Atenţie mărită la blocuri şi altundeva unde îşi pot posta armamentul antitanc! Pe ei şi pe mama lor… tu-le muma-n c… de comunişti împuţiţi!

— Am înţeles, domnule maior! Doamne ajută!

— Amin!

Între timp, un alt proiectil fu înghiţit de leagănul ce alimenta

tunul. În urma tancului inamic tocmai distras, apăra de după acelaşi bloc silueta greoaie a unui transportor inamic. Probabil nu văzuse încă ce a păţit tancul şi TAB-urile din faţa sa, din moment ce avansa lejer, sigur de el şi de victorie. În momentul în care conductorul său a văzut tancul incendiat din faţă, parcă transportorul a ezitat puţin. Pe ecranul HUD din tancul lui Morun, era aproape prins. Turela îşi continua mişcarea curgătoare spre dreapta, indiferentă la deplasarea tancului ce accelera, ţeava fixându-se deja.

— Transportor inamic la 2.30, patru sute şaizeci de metri...

— L-am prins! exclamă ochitorul.

— FOC! urlă Morun.

Tunul bubui sec. Transportorul încremeni pe loc, dar timp de două secunde nimic nu se întâmplă.

— L-ai ratat! strigă conductorul tancului.

Un nou proiectil culisă pe ţeavă.

— Ba nu! strigă ochitorul. Era proiectil perforant!

O clipă mai târziu, BTR-ul irumpse într-o străfulgerare ce împroşcă în jur scântei aprinse de metal topit. În interior, încă ardea mocnit. Va mai continua să ardă aşa, inofensiv, încă multe ore de acum încolo. Din când în când, va mai exploda vreo ladă de muniţie care va revitaliza flăcările, pentru ca în final, poate în zorii zilei următoare, să nu rămână pe locul respectiv decât câteva bucăţi de metal fumegânde.

— Avansăm prin stânga, pe străduţa laterală paralelă cu cea de unde a apărut tancul inamic! ordonă maiorul Morun.

Simţi o oarecare ezitare a conducătorului de tanc în momentul în care se înscrisese pe direcţia dată de maior, dar Morun nu avea nici timpul, nici dispoziţia necesară pentru a-i explica de ce a luat această decizie. Era logic, dacă ar fi urmat calea pe care veniseră tancul şi BTR-ul inamic, s-ar fi putut expune unei întâlniri faţă în faţă cu restul inamicilor ce afluiau pe această cale deschisă, iar el nu dorea să se interpună faţă în faţă cu aceştia. Prefera să-i surprindă din lateral, cu sorţii de partea sa. Forţa sa de reacţie la atac va veni din lateral, cu posibilitatea de învăluire şi nu faţă în faţă, unde singura posibilitate era ciocnirea directă şi măcinarea reciprocă. Arta războiului era mult mai profundă decât şi-ar fi putut imagina unii sau alţii.

Rafale lungi îl întâmpinară în momentul în care tancul se urni

înainte. MLI-urile din urmă ripostară cu furie. Şi infanteriştii fură prinşi în mişcarea maiorului. Vânătorii de munte debarcaţi se desfăşurară şi începură asaltul poziţiilor inamice. Practic nici nu era vorba de poziţii, ci mai mult de trupe în avans alături de tancurile ce străpunseseră frontul. Transnistrenii alergau înainte, spre centrul oraşului pe care doreau să-l ocupe, iar vânătorii de munte debarcaţi în urma tancurilor româneşti îi întâmpinară şi ei în plin avânt. Practic, cele două forţe se ciocniră fără a avea timp să se adăpostească sau să-şi amenajeze nişte poziţii defensive întărite de cuiburi de mitraliere şi adăposturi individuale.

Peste atacul transnistrean ce a penetrat frontul subţire se suprapuse un contraatac viguros al vânătorilor de munte susţinut de tancurile maiorului Morun. Direcţia impusă de atacul maiorului i-a surprins pe transnistreni în plin atac, ei practic fiind nevoiţi să facă front spre dreapta lor, direcţia de contraatac aleasă de maiorul Morun. Astfel, direcţia lor iniţială de pătrundere, spre centrul oraşului, fusese deja deviată. Şi nu aveau altă posibilitate decât să răspundă mişcării energice a maiorului Morun.

Era o tactică nemaiîntâlnită de ei până acum. Mişcarea iniţială a inamicului fusese una dură, ca un berbec care lovea un zid, concentrându-şi toată energia spre punctul de izbire, acolo aruncându-şi toate rezervele în momentul în care zidul fusese spart, după tiparele armatei sovietice. Logic era ca ajutoarele să se năpustească înainte, să alerge să astupe zidul, lovind berbecul în cap. De aceea berbecul era întărit cu tot ce aveau transnistrenii mai bun, tancuri şi blindate, precum şi cele mai bune unităţi de asalt.

Dar Morun alesese altă tactică. Nu lovi berbecul în cap, ci avântul său, după contactul iniţial, se dirijă spre stânga. Dorea să lase capul berbecului să treacă, pentru ca apoi să-l lovească în gâtul vulnerabil. Iar izbitura berbecului va fi recepţionată de umărul drept, iar umărul său drept era compania a 2-a a căpitanului Andrei Ruţă. Maiorul Morun miza pe viteză şi surprindere, dacă va lovi gâtul la timp, capul berbecului va izbi mai slab, sau chiar deloc umărul său drept, scutindu-l pe Ruţă de o luptă cruntă şi inegală. Deja se simţea ca un toreador care evită în ultimul moment izbitura coamelor sărind în lături, pentru ca în momentul următor să-şi înfigă adânc spada în

spinarea descoperită.

Camionul opri cu o frână bruscă. Anghel sări în sus strigând:

— Toată lumea jos! şi se aruncă afară.

Ateriză pe ambele picioare şi se aruncă în lateral, lăsând loc liber următorului din plutonul său. Doi câte doi, vânătorii săriră din camionul imobilizat pe loc. Abia părăsi ultimul vânător bena acoperită cu prelată, că motorul demară, camionul făcu o întoarcere în viteză, îndreptându-se spre direcţia de unde a venit, pentru a încărca alţi soldaţi sau material militar, pe care să-i aducă pe linia de luptă.

Două tancuri şi un transportor trecură în goană pe lângă ei, făcându-i să sară în lături înjurând. Tancurile se grăbeau undeva pe o stradă ce cotea spre stânga, greu de observat în întunericul aproape deplin. Anghel nu pierdu vremea. Îşi adună plutonul şi îl dirijă în fugă pe urmele tancurilor, printre clădirile ce străjuiau dreapta străzii pe care dispăruseră tancurile. Nu au avut de alergat prea mult. După al doilea bloc, în dreapta, pe o stradă paralelă, panorama se lumina de la un tanc incendiat, flăcările vii aruncând umbre ciudate în toate părţile. Nu departe, un transportor ardea mocnit. Câteva siluete înarmate se agitau înjur, iar alţii începuseră deja să exploreze zona chiar în apropierea sa. Văzu doi inşi ce cărau în mâini profilele de neconfundat ale aruncătoarelor de grenade antitanc.

Anghel se aruncă la pământ, la fel ca şi cei care îl urmau îndeaproape. Fără să primească vreo comandă, grupa a doua se trase mai în spate şi porni o mişcare de învăluire spre stânga. Concomitent, a treia grapă avansă direct, tăcut, spre dreapta. Anghel aşteptă un minut, apoi întrebă prin staţie:

— Gata?

Un declic scurt, urmat la puţin timp de un altul, de la grupa trei. Anghel ridică pistolul mitralieră AK-74 şi trase o rafală lungă spre inamicii ce încercau să intercepteze strada pe care se deplasaseră tancurile româneşti. Grupa din spatele său îi susţinu tirul. Câteva trupuri se rostogoliră, dar riposta veni, la început destul de firavă. Trăgând în continuare, Anghel strigă în staţie:

— A doua, acum!

Grupa a doua se ridică de nicăieri, de undeva din stânga şi se năpusti la atac, în timp ce Anghel cu prima grupă golea încărcător după încărcător susţinând cu foc atacul. Flancul drept

al infanteriştilor transnistreni se clătină, surprins de tăria atacului.

— Trei, pe ei!

A treia grupă sări la atac, susţinută cu foc de celelalte două, ameninţând celălalt flanc al infanteriştilor transnistreni. Cele două flancuri inamice se dădură înapoi, presate puternic de asaltul vânătorilor de munte. În spatele lui Anghel, un huruit de motoare creştea din ce în ce mai mult în intensitate. Erau tancuri româneşti care veneau tare din urmă, pe strada pe care o apăra, grăbite să-l ajungă din urmă pe impetuosul Morun. Încă puţin şi vor fi în spatele său, dar şi în bătaia lansatoarelor portabile ale celor din faţa sa. Fără se stea pe gânduri, răcni în staţie:

— Atac acum! şi se năpusti înainte, urmat de restul grupei rămase cu el.

Soldaţii din celelalte două grupe se trântiră la pământ şi începură să execute un foc viu de acoperire. Dacă ar fi fost lăsaţi să continue atacul, ar fi avut mari şanse să taie retragerea celor din prima linie, izolându-i în faţa grupei conduse de Anghel. După părerea tuturor, Anghel se pripise atacând chiar în momentul acesta. Dar tancurile erau deja aproape în bătaia lansatoarelor antitanc din prima linie, în curând vor apărea de după bloc.

Iar Anghel ştia că numai tancurile româneşti vor putea să astupe spărtura din front, iar pentru asta era el aici, să le protejeze. Înainte de a ţâşni înainte, îşi adunase piciorul stâng sub el, ca să poată sări mai uşor. Dar în momentul în care împinse în el, alunecă pe o cărămidă uitată acolo şi se poticni. Rafala inamică trecu pe deasupra sa şi lovi un soldat din spatele său care se prăbuşi fulgerat. Se redresă şi se avântă mai hotărât. În plină fugă trase o rafală prelungă spre zona în care ghicea trupurile culcate ale inamicilor.

Alerga cu paşi mari, urmat îndeaproape de grupa desfăşurată în linie de trăgători. Erau la câţiva metri de inamic atunci când scânteierile de la gura ţevii aproape îl orbiră. I-au aşteptat să se apropie şi abia atunci au tras. Un declic în mintea lui Anghel semnaliză că aceştia, cei din prima linie, nu erau amatori, erau profesionişti care nu-şi pierd capul, chiar dacă sunt aproape cu retragerea tăiată şi atacaţi vijelios pe front. Această constatare, în loc să-l descurajeze, parcă îl ambiţionă mai tare. Nu luă în

seamă nici arsura de la braţul stâng, nici urletele celor ce cădeau străpunşi de gloanţe alături de el. O grenadă ofensivă ateriză printre trupurile întinse în poziţie de tragere şi explodă într-o lumină lăptoasă, care aproape îl orbi. Înregistră pe retină un picior sfârtecat cum se ridică în aer, apoi urlete neomeneşti îi zgândăriră urechile. Adrenalina îi alerga prin vene făcându-l aproape imun la stimulii externi. Continua să alerge urlând, chiar dacă nu-şi mai auzea urletul, ci părea că doar alergă înainte cu gura deschisă, aplecat pe arma ce devenise deja una cu el. Era deja aproape, putea ghici trăsături, chiar mişcările unora ce încercau să se ridice ca să-l întâmpine cu arma în mână. Mătură cu o rafală lungă linia trupurilor întinse în poziţie de tragere, notând cu satisfacţie aproape fiecare lovitură de glonţ în spinările descoperite.

Tancurile deja apăruseră în spatele său, pe drumeagul îngust. Ca prin vis, îi văzu pe cei doi cu lansatoarele cum se ridică, unul în capul oaselor, altul într-un genunchi, undeva în stânga sa. În faţă îi sări un uriaş cu kalaşnikovul în mână, ce începu mişcarea laterală de a-l îndrepta spre el. Fără să-l ia în seamă, îndreptă arma spre cei doi lansatori şi trase la foc automat, menţinând degetul puternic cambrat pe trăgaci. După câteva gloanţe, percutorul păcăni sec, nu mai avea gloanţe în încărcător. Primul trăgător, cel culcat, încremeni străpuns de rafală scăpând lansatorul cât colo.

Uriaşul deja îndreptase arma spre el. Anghel nu mai avea timp să schimbe încărcătorul cu unul plin. Fără să se gândească la siguranţa proprie, în plină fugă, schimbă direcţia spre stânga, spre trăgătorul ce lua deja linia de ochire spre primul tanc românesc. Rafala uriaşului porni, dar întâlni pieptul vânătorului ce alerga imediat în urma lui Anghel. Acesta căzu în genunchi, cu pieptul sfărâmat, preţ de o clipă rămânând aşa, cu ochii rătăciţi, căutând un sprijin de care să se agaţe. Înainte de a se prăbuşi, practic în cădere, privirea lui ce devenea deja sticloasă se aţinti pe chipul uriaşului transnistrean ce-i luase viaţa. Într-un ultim reflex aproape inconştient, creierul dădu o ultimă comandă muşchilor pe cale de a se rigidiza. Degetul se strânse pe trăgaciul armei în cădere şi trupul se prăvăli înainte, lipsit de viaţă. Un ultim glonţ plecă din arma ce lovi sec pământul alături de corpul fără viaţă. Acest ultim glonţ pătrunse în fruntea uriaşului, undeva deasupra ochiului stâng. Cei doi muriră

aproape instantaneu, la nici opt metri unul de altul.

Fără să vadă tragedia ce se petrecea lângă el, Anghel era în goană spre trăgătorul rachetei antitanc. Îl vedea cum luase deja linia de ochire şi cum muşchii braţului i se încordau spre a slobozi racheta aducătoare de moarte. Era la nici trei metri de el, dar Anghel înţelese că pierduse cursa. Racheta va pleca, indiferentă la efortul său de a o opri. Încărcătorul era gol, iar el nu va apuca să-l ajungă pe lansator. Într-un efort de voinţă, se aruncă într-un plonjon înainte, în timp ce rotea arma ce o apucase de ţeavă. Vedea degetul ce apăsase deja trăgaciul. Ca o lovitură de măciucă, patul armei se prăvăli în ceafa descoperită a trăgătorului, trosnind sinistru atunci când oasele craniului ce protejau cerebelul, precum şi vertebrele cervicale, cedară. Racheta pornise deja, dar în fracţiunea de secundă ce urmă izbiturii patului de armă, trupul trăgătorului se contorsionă spre spate, deviind racheta câteva grade în sus, prin mişcarea necontrolată a braţelor chiar în momentul în care racheta pleca. Anghel se prăbuşi alături de trupul celui pe care-l ucise.

În apropierea sa răbufneau împuşcături şi rafale scurte, icnete şi lovituri ale celor care încă luptau corp la corp. Pe jumătate inconştient, prăbuşit printre trupuri în agonie, Anghel le auzea. Auzea şi împuşcăturile de mai departe, auzea strigătele celor din grupele doi şi trei ce se apropiau luptând spre ei, auzea tirurile depărtate şi bubuiturile de tun din alte sectoare ale frontului, auzea toate acestea, întins pe spate, incapabil de vreo mişcare, zâmbi. Zâmbea deoarece el auzea ceea ce alţii nu percepeau printre zgomotele bătăliei. Auzea motoarele tancurilor româneşti ce traversau zona şi mergeau înainte, victorioase, urmând tancul maiorului Morun.

Tancul lui Morun alerga pe strada dintre blocuri, urmat îndeaproape de un TAB şi o MLI-84. Mai erau două tancuri ceva mai în urmă, ce mergeau în tandem încercând să-l ajungă. În urma lor se desfăşura restul companiei, ce luase din mers un dispozitiv de luptă destul de discutabil, ţinând cont de natura terenului în care erau nevoiţi să lupte. Printre blocuri şi clădiri contactul vizual putea fi menţinut cu greu, elemente ale dispozitivului putând să se piardă cu uşurinţă. Infanterişti vânători de tancuri sau pur şi simplu înarmaţi cu aruncătoare individuale puteau răsări de oriunde. De aceea păstraseră

printre ei TAB-uri şi MLI-uri, la cel mai mic semn de primejdie din partea unor astfel de elemente inamice, acestea urmând să-şi debarce infanteriştii care ar fi angajat imediat inamicul. În plus, în urma formaţiei şi chiar printre tancurile ce formau grosul corpului de atac se aflau camioane ale vânătorilor de munte, trupe ideale de sprijin pentru orice armă. Toate aceste măsuri au fost luate din mers, ca un reflex dobândit în urma nenumăratelor ore de exerciţii şi simulări pe teren sau în poligon. Mai mult, majoritatea militarilor erau veterani, atât din ultimul război, cât şi din misiunile internaţionale de luptă sau menţinere a păcii, Bosnia-Herţegovina, Kosovo, Irak, Afghanistan sau pe oriunde datoria i-a chemat.

Morun strângea pumnii care îşi albiseră deja încheieturile. Pătrunderea inamică era destul de serioasă, forţele scăpate din zăgazuri erau superioare, iar nu toţi erau amatori. Nu putu să nu-şi amintească comparativ de ruperea frontului ucrainean de acum câţiva ani pe frontul din Dobrogea. La lumina incendiilor ce-i străjuiau calea, printre două blocuri, prinse silueta unui T-62 ce gonea în direcţie opusă, pe o stradă paralelă. Încă puţin şi va dispărea după clădirea ce o lăsase în urmă.

— L-am prins! strigă ochitorul surescitat.

— Foc! răcni maiorul.

Traseră cu ţeava rotită aproape la nouăzeci de grade faţă de direcţia de mers. Turela T-62-ului zbură cât acolo în explozia care incendie tancul ce mai făcu câţiva metri înainte de a încremeni pe vecie. TAB-ul împroşcă zona cu o rafală din mitraliera de 7,62 mm. De la baza unui bloc cu patru etaje porniră două rachete antitanc. Lovit în plin, un tanc românesc explodă. MLI-ul ripostă cu rafale prelungi de mitralieră. Se opri, obloanele din spate se deschiseră lăsând să se scurgă câţiva infanterişti. De asemenea, debarcară şi din TAB. Se desfăşurară în goană, trăgând asupra poziţiei inamice cu pistoalele mitralieră. Trântiţi la pământ, îşi începură înaintarea, ţintind anihilarea poziţiei trăgătorilor.

Morun nu avea cum să aştepte. Îşi continuă cursa înainte, urmat de întreaga companie. În faţă, la circa un kilometru, izbucniră explozii şi rafale insistente de arme automate. Bubuiturile se înteţiră, semn că în faţă, Grigore Ilieş, după ocolul prin stânga, luase contactul cu flancul drept al intrândului inamic. Încă nu-l putea vedea, dar era aproape. În dreapta lui,

undeva în spate, Ruţă lupta din greu cu capul avansat al forţelor inamice. Iar el se afla între cei doi, căzut chiar pe mijlocul flancului drept. Acum era momentul adevărului. Acum va afla dacă planul său va reuşi sau va eşua. Aproape întotdeauna, soarta unei bătălii depinde de un minut, de o clipă, de un gest sau de o inspiraţie de moment a unui comandant. Sau, de pura întâmplare, care aduce o armată, un regiment, o companie sau chiar un pluton la locul potrivit la momentul potrivit. Sau invers.

Ştia deja instinctiv că inamicul, într-un gest reflex, îşi pivotase forţele spre dreapta, pentru a putea face faţă incursiunii sale pe stânga. De asemenea, va împinge rezervele de care dispunea pentru a-i face faţă lui Ilieş care ameninţa să-i taie incursiunea chiar de la bază, izolând buzunarul ofensiv şi încercuindu-l, nelăsându-le altă soluţie decât capitularea. Totodată, dacă l-ar fi respins pe Ilieş, l-ar fi putut flanca pe el şi prin stânga, silindu-l să se retragă. Se bazase şi pe sprijinul trupelor rămase pe front din unităţile colonelului Iancu, care să întărească lovitura lui Ilieş, dar dacă acestea se retrăseseră sau fuseseră anihilate şi descoperiseră un sector mai mare de front, punându-l pe Ilieş în dificultate prin expunerea sa la o posibilă încercuire?

Pe de altă parte, Ruţă nu putea ţine singur multă vreme avangarda inamică în plin avânt cu toate resursele ce-i veneau prin spărtura de front. Dacă Ruţă ar fi dat înapoi, inamicul l-ar fi putut lua şi pe el din spate, punându-l într-o situaţie critică.

Ideea lui iniţială fusese să ajungă rapid în sprijinul lui Ilieş şi împreună să taie intrândul cu toate liniile de comunicaţie, izolându-l. Dar dacă Ruţă era bătut, chiar şi cu comunicaţiile şi aprovizionarea tăiate, tancurile inamice tot ar fi ajuns în centrul Chişinăului şi ar fi făcut prăpăd, deoarece dinspre vest veneau acum mai mult infanterişti care nu ar fi avut cu ce să le stea în faţă. Ar fi apucat să-l prindă pe Halipa şi noua conducere moldoveană şi să-i execute în piaţa publică, poate chiar în faţa statuii lui Ştefan cel Mare. Părea un gest sinucigaş, să mergi cu tancurile înainte fără să le asiguri o linie de aprovizionare cu combustibil şi muniţie, dar chiar acest atac al transnistrenilor împotriva Chişinăului putea părea un gest sinucigaş, de genul „câştigi totul sau pierzi totul”.

Infanteria anihilase cuibul de rezistenţă. În preajma blocului respectiv, printre câteva trupuri nemişcate, doi prizonieri stăteau în genunchi cu mâinile la ceafă. Au fost ridicaţi în

picioare, încătuşaţi şi împinşi spre o camionetă care îi va scoate sub pază către centrul oraşului, spre un centru de detenţie şi interogare, amplasat în sediul unei unităţi militare moldovene. Au fost surprinse câteva tancuri inamice ce se îndreptau spre Ruţă pe una din străzile paralele. Fără vreo comandă, tancurile româneşti deschiseră focul, îngreunat vizibil de clădirile numeroase. Străpuns de un proiectil perforant, cel mai din lateral se opri brusc şi rămase nemişcat. Un fum gros începu să se ridice deasupra lui.

Maiorul Morun se hotărî într-o clipă. Prin radio dădu ordinul de atac, pe direcţia cea mai bună pe care o consideră la ora respectivă. Tancurile sale se năpustiră în dreapta, cumva oblic faţă de direcţia iniţială de înaintare. Considerând poziţia sa, între Ilieş şi Ruţă şi ştiind că orice încercare de a-l ajuta pe unul îl va defavoriza pe celălalt, iar înfrângerea oricăruia dintre ei ar fi dus la un dezastru, decisese să-i ajute pe amândoi, aplicând o lovitură decisivă exact între ei. Cu forţele şi rezervele inamice împărţite între cele două ameninţări principale, tancurile sale ar trebui să intre ca prin brânză, secţionând ca un bisturiu buboiul inflamat al pătrunderii inamice.

Ca un şuvoi scăpat de sub control se năpustiră tancurile sale, ocolind clădirile şi blocurile, trecând prin parcări şi printre arbuştii din spaţiile verzi rămase printre blocuri, secerând cu mitralierele şi distrugând cu tunurile orice vehicul inamic întâlnit în cale. Cum se aşteptase, în faţa lor nu era asamblată nici o forţă suficient de mare ca să-l poată opri, ci doar elemente izolate sau care alergau să-i sprijine pe cei ce luptau împotriva lui Ruţă sau a lui Ilieş. În câteva minute, Morun deveni sigur de victorie. Trebuia ca Ruţă şi Ilieş să mai reziste puţin. Trebuiau să reziste!

Căpitanul Jipa recepţionă ordinele colonelului Iancu cu speranţă şi neîncredere. Speranţă că lucrurile se schimbau, neîncredere că poate era prea târziu. Mintea sa era copleşită de imensul volum de tancuri şi vehicule blindate ce trecuseră deja prin spărtură, chiar dacă erau modele mai vechi şi mai puţin performante, numărul lor era imens. La fel ca şi în al doilea război mondial, poate că tancurile germane erau superioare, dar ce puteau face împotriva numărului copleşitor de tancuri sovietice? Soldaţii trimişi după muniţie sosiseră transfiguraţi,

cărând după ei rachete Javelin şi AG-7, precum şi AG-12, spunând că lăsaseră la două străzi mai încolo două camioane civile, ale unor transportatori moldoveni voluntari ce se oferiseră în ajutor, pline ochi cu muniţie. Deja începuse descărcarea lor şi deplasarea preţioasei încărcături spre prima linie. Mai veneau încă vreo cincizeci de voluntari moldoveni, care aşteptau ordine.

Dar soldaţii mai spuneau ceva. Pe o bucată de hârtie, îi înmânase o frecvenţă tactică pe care urma să ia legătura cu o grupare de luptă sub indicativul „Bizon 3”. Jipa nu se putu abţine să nu zâmbească. Bizonul era denumirea tancului principal de luptă al armatei române, TR-85 Ml. Deci veneau tancuri. Nu avu nevoie de lămurirea soldatului care povestea surescitat că o coloană de tancuri româneşti vine spre ei.

Jipa comută staţia pe frecvenţa indicată, iar la apel îi răspunse o voce cu puternic accent oltean:

— Te ascult!

— Sunt Jipa, de la Ştefan Soverth, o grupă de patru tancuri T-62, însoţite de şase BTR-60 şi camioane se pregăteşte să intre pe drumul principal de acces spre...

— Bine, aici Bizon 3, ajungem acum!

Jipa percepu şenilele ce sunau parcă altfel, venind din spate, dar nu destul de puternic pentru a acoperi motoarele celor ce se înscriau pe şosea.

— Aici Bizon 3, atacăm în zece secunde, Jipa, cerem susţinere de infanterie!

— Recepţionat! Susţinem în trei, doi, unu, FOC!

Rachetele antitanc porniră la unison, concomitent cu proiectilele de 100 mm ale tancurilor TR-85. Din adăposturile improvizate izbucniră concomitent focurile automate. Jipa aproape că nu simţi trecerea mastodonţilor de cincizeci de tone pe lângă el. I-a auzit când trecuseră deja, atât de puternice erau exploziile blindatelor inamice total surprinse. Se ridică la atac alături de toţi infanteriştii săi, inclusiv voluntarii moldoveni. Urlând şi răcnind, se năpustiră înainte, arzând de dorinţa revanşei, de a-i nimici pe toţi aceia care i-au umilit atâtea ceasuri ţintuindu-i pe loc în batjocură parcă, doar pentru a lăsa spaţiu liber ca tancurile lor să intre în terenul apărat de ei cu atâtea sacrificii. Simţea gloanţele cum şuierau pe lângă el, simţea cum cădeau trupuri alături, percepea ca prin vis gemetele răniţilor şi muribunzilor, urletele de durere sau de

agonie.

Dar adrenalina îi zvâcnea în sânge, iar pulsul îi bubuia în urechi.

Ajunse la poziţiile infanteriştilor transnistreni ce-i ţinuseră pe loc, pentru a nu se apropia de vehiculele inamice. O grenadă de mână descrise un arc de cerc şi explodă într-o adâncitură, aruncând în aer bucăţi de trupuri sângerânde. O schijă îl lovi în piept şi se opri în placa frontală a vestei antiglonţ. Şocul fusese prea slab pentru a-l opri din avânt. Doi transnistreni buimăciţi încercară să se ridice, dar îi seceră fără milă. De după colţul unei clădiri pe jumătate prăbuşite, la nici doi metri de el, apăru o siluetă caraghioasă, cu un chipiu de cazac pus parcă şmechereşte, pe o ureche. În mână ţinea un Nagan, revolver de fabricaţie sovietică. Cazacul trase de două ori şi Jipa recepţionă loviturile în piept, dar vesta rezistă. Clătinându-se în urma şocului, Jipa se întoarse spre noua ameninţare. Văzând că nu căzuse, cazacul ridică braţul ţintindu-i capul. Din acel moment, gesturile lui Jipa deveniră doar reflexele unui antrenament intensiv de când era în trupele speciale. Creierul reacţionă instinctiv mai rapid decât mişcarea braţului cazacului. Ştiind că nu va apuca să-şi îndrepte automatul spre el, se lăsă să cadă la sol, lăsându-şi toată greutatea pe piciorul stâng care se flexă sub el. În acelaşi moment, piciorul drept descrise o mişcare circulară, care seceră picioarele cazacului. Concomitent, mâna apucă pumnalul de comando din bocancul drept, îl trase afară şi în cădere îl înfipse în beregata cazacului căzut pe spate. Un horcăit şi gâlgâitul sângelui ce ţâşnea din arterele secţionate îl anunţă că adversarul era inofensiv.

Se ridică într-un genunchi, schimbă sectorul cu unul plin, alert, cu arma în mână, gata de luptă. Apoi se relaxă subit. Un incendiu imens, un rug funerar, pe locul unde înainte avansau blindatele şi camioanele transnistrenilor. Ai lui, asudaţi şi transfiguraţi, mai ales voluntarii moldoveni, dintre care unii abia acum îşi luau botezul focului, se grupară pe lângă el. Voluntarii aveau privirile rătăcite, îngrozite. Nu trebuia să le dea timp de reacţie, pentru a nu se prăbuşi moral. Tancurile româneşti se opriseră şi ele, contemplând văpăile ce se ridicau spre cer.

Aceeaşi voce se auzi prin staţie:

— Jipa, mai eşti cu noi?

— Da, încă! gâfâi el.

— Las aici un pluton de tancuri, plus ceva din infanteria cu MLI, pentru a bloca accesul. Lasă şi tu ceva forţă. Restul mergem să tăiem complet intrândul şi să facem legătura cu băieţii tăi de dincolo!

— Bine, dă-mi un minut!

— OK, dar nu mai mult, avem treabă!

Jipa simţi nevoia să-i spună ceva, dar îşi dădu seama că nu are cui. Lui Bizon 3? Totuşi, nu se abţinu.

— Cum te cheamă?

— Bizon 3!

— Nu, pe tine, cel cu care vorbesc!

— Grigore Ilieş, dar poţi să-mi spui Grig.

— Bine, Grig, ştii ceva?

— Ce?

— Du-te dracului!

Un hohot de râs homeric îi răspunse din staţie. Apoi tancurile porniră. Jipa şi ai lui se agăţară de ele, gata din nou de luptă.

Ruţă se bătea cu energia disperării. În plin avânt, intrase printre tancurile şi blindatele inamice, fugărindu-se cu inamicul printre clădiri, trecând totul pe sub şenile, aşa cum primise ordin de la superiorul său, maiorul Armând Morun. L-ar fi urmat orbeşte oriunde ar fi primit ordin, aşa cum făcuse şi la Ciucurova sau la Târguşor, dar după primele treizeci de minute sâmburele îndoielii începuse să încolţească în mintea surescitată de amploarea luptei. Atacul începuse bine, distrusese multe tancuri şi vehicule blindate, băgase spaima în infanteriştii inamici cu ajutorul vânătorilor de munte şi al trupelor proprii de infanterie, dar atacul lor începea să bată pasul pe loc, ba chiar să înceapă să dea înapoi pe alocuri. Inamicul aducea în prima linie tot mai multe trupe şi tot mai multe tancuri, majoritatea model mai vechi, T-55 sau T-62. Dar erau atât de multe. Victimele apărură curând şi printre ai săi, iar ritmul devenea accelerat. Dreapta sa începuse să dea înapoi, iar pentru a nu pierde contactul cu ea, a trebuit să se replieze şi el cu grosul. A ales o poziţie ceva mai în spate, unde ar fi putut să reziste presiunii pe termen nedefinit, asta dacă nu ar fi fost flancat cumva. Dreapta sa îl îngrijora cel mai mult, nu ştia ce se putea preconiza de acolo, deoarece pe stânga era mai sigur, din moment ce pe acolo se năpustise maiorul Morun cu tancurile sale. Îşi replie şi mai mult aripa

dreaptă, iar poziţia centrală o aşează pe o linie de blocuri construite prin anii şaizeci, cei ce au ridicat-o neavând habar la ce va fi folosind cincizeci de ani mai târziu. Tancurile sale se interpuseră în spaţiile descoperite dintre clădiri, cu infanterişti care plasaseră rapid cuiburi de mitralieră la extremităţile clădirilor şi chiar pe acoperişurile acestora, în aşa fel încât să aibă o linie de foc cât mai amplă. Aici primi contraatacul furios al transnistrenilor respinşi în primă fază, dar dornici de revanşă. A fost o luptă cumplită, de vreo douăzeci de minute, în care rezistenţa sa ieşise biruitoare. Dar era o victorie *a la Pyrrus,* deoarece îşi dădea seama, în urma pierderilor, că nu ar fi avut cum şi cu ce să reziste la un nou atac de aceeaşi anvergură. Respinsese inamicul, era o gură de oxigen, dar acum se pregătea de ce era mai rău. De un nou atac. Prin dispozitivele termice, vedea blindatele inamice cum se adunau pe o imaginară linie de pornire. Îşi transmise ordinele de rezistenţă cu orice preţ, când primi prin staţie mesajul izbăvitor al superiorului său, maiorul Morun:

— Ruţă, pe ei! Le-am tăiat spatele! Rupe-i!

Fără să gândească, Ruţă urlă în radio:

— LA ATAC!

Vocea lui Morun continuă:

— I-am prins între două focuri, ai grijă să nu tragi în noi! Pe ei!

Tancurile româneşti se smulseră de pe loc şi tunurile bubuiră la unison. Mastodonţii de oţel accelerară, urmaţi de sute de infanterişti ce alergau urlând şi clamându-şi victoria atât de apropiată. O nouă salvă aprinse incendiile în linia transnistrenilor, în timp ce tancurile lui Ruţă înghiţeau hulpave distanţa ce le despărţea de ele. În faţă, dincolo de linia inamică, izbucniră primele bubuituri ale tancurilor maiorului Morun.

XXVIII

Prin ordinul de zi pe armată nr. 6 din 6 septembrie 1941, comandantul de căpetenie citează pe întreaga armată pe următorii aviatori:

— Locotenentul aviator în rezervă Lascu loan din Flotila 1 Vânătoare pentru că: „În ziua de 12 iulie 1941, a executat o misiune de atac la sol în regiunea Ţiganca; întors din acesta misiune a refuzat să fie înlocuit, luându-şi din nou zborul pentru ca personal să desăvârşească distrugerea inamicului. Această misiune i-a fost fatală, fiind străpuns de un proiectil inamic”

— Sublocotenentul aviator Claru Vasile din Flotila 2 Vânătoare pentru că „În ziua de 12 iulie 1941, fiind în luptă cu 6 avioane inamice şi terminând muniţia, a înţeles să-şi îndeplinească misiunea, cu preţul vieţii sale, lovind în plin cu avionul său unul din avioanele inamice”

Prin decret Regal nr. 2844 din 11 octombrie 1941, s-a conferit ambilor ofiţeri „post-mortem”, Ordinul „Mihai Viteazul”, clasa a 3-a.

6 mai 2014, ora 4.30
Estul Chişinăului

Colonelul Iuri Bardenko privi în jos din elicopterul Mi-8 care îl purta deasupra lungului şir de vehicule ce avansau greoi spre vest. Ca un şarpe de oţel ce se strecura printre dealuri, murmură cu gândul la alte vremuri şi alte războaie. Deoarece această imagine îi dădea sensul de deja-vu, şiruri de vehicule care se strecurau printre dealuri. Le-a văzut de atâtea ori, încât parcă nu mai percepea diferenţa. Dar totuşi, era diferenţă. Difereau dealurile, peisajele, sezonul, circumstanţele, dar un singur lucru rămânea acelaşi: războiul. De fiecare dată, patria sa îl trimitea la război şi nu numai pe el. Afghanistan, Transnistria, Abhazia, Cecenia, Georgia. Iar acum Moldova. Diferă doar poziţia geografică, scopul era acelaşi.

Anii trecuseră ca un fum împrăştiat de vânt. Parcă ieri era doar un locotenent în fruntea unui pluton de paraşutişti ce aterizau la bordul unui Antonov pe aeroportul încins de soare din Kabul. Şase luni mai târziu, mai avea doar jumătate din plutonul iniţial. Restul fuseseră ucişi, răniţi, sau bolnavi ce au

fost evacuaţi înapoi în patrie, în Uniunea Sovietică. Trei luni mai târziu, a fost şi el rănit de o rafală undeva la nord de Kandahar. Elicopterul ce trebuia să-l evacueze a fost doborât de o rachetă Stinger americană mânuită de mujahedinii afghani. Era tot un Mi-8, folosit pentru transport.

Amintirile îi erau fragmentare, alterând perioadele scurte de luciditate, când zăcea pe spate cu sângele scurgându-se prin pansamentele improvizate în pământul roşiatic pe care nu reuşeau să-l stăpânească şi care îl sorbea cu nesaţ, cu lungi pauze de leşin şi inconştienţă. A fost salvat şi a trăit printr-o minune, dintre clipele de luciditate amintindu-şi doar secvenţe scurte când era purtat pe targă spre o ambulanţă ajunsă din întâmplare la locul incidentului. Îşi mai amintea doar că unul dintre cei doi soldaţi ce duceau targa era un moldovean speriat ca şi restul recruţilor din plutonul său. Nu-şi amintea prea bine numele, parcă era Gruşenco, dar nu era sigur. Iar acum conducea o forţă de şoc tocmai împotriva patriei aceluia care îl cărase pe targă sub foc ca să-i salveze viaţa.

Recuperarea a fost dificilă, lungă şi grea. Doctorii parcă ar fi aşteptat sau ar fi dorit să moară, doar ca să scape de o grijă. Dar el era un luptător tenace, s-a decis să trăiască şi să supravieţuiască acestui coşmar care a reprezentat intervenţia sovietică în Afghanistan. Şi a reuşit, în ziua în care trupele sovietice părăseau Afghanistanul, el ieşea sănătos pe poarta spitalului prezentându-se la unitate. Trei ani mai târziu era în armata a XIV-a din Transnistria, în luptă împotriva moldovenilor ce-şi declaraseră independenţa.

Ca în multe războaie la care a participat ulterior, Moscova nu a recunoscut nici o clipă participarea forţelor sale armate. Se relua, practic, o mai veche meteahnă din timpul Uniunii Sovietice, cea a voluntariatului obligatoriu, în sensul în care Moscova îşi trimitea trupele, declarând sus şi tare că nu sunt sub ordinele sale, ci sunt doar voluntari pentru cauza respectivă. Dar de cele mai multe ori operaţiunile erau conduse direct de la Kremlin, iar în sprijinul acestei mascarade, de multe ori erau nevoiţi să poarte inclusiv uniforme străine. Aşa s-a întâmplat şi în războaiele arabo-israeliene, aşa se întâmpla şi acum. Partea cea mai neplăcută pentru moralul acestor trupe era faptul că nu erau recunoscute ca şi combatante nici chiar după încheierea ostilităţilor, celor răniţi sau familiilor celor decedaţi nu li se

recunoşteau drepturile cuvenite celor căzuţi sau răniţi în slujba Uniunii Sovietice, sau ulterior, Rusiei. Numai în anul 1990 existau 239 000 de familii în această situaţie.

În războiul transnistrean din 1992 credea că l-a reîntâlnit pentru ultima oară pe acest Gruşenco, despre care încă era convins în mod intens că i-a salvat viaţa în Afghanistan, chiar dacă indirect. La atacul unei poziţii moldovene de pe platoul Coşniţa, singurul tanc pe care îl avea la dispoziţie a fost distrus de o lovitură de AG. Când s-a încheiat armistiţiul, pe când parlamenta pe linia frontului cu luptătorii moldoveni, a întrebat cine i-a distrus tancul. Cel cu care parlamenta, un anume Mazuru, cel puţin aşa s-a prezentat, i-a indicat un luptător care stătea mai deoparte privindu-i neîncrezător pe transnistreni. La îndemnul lui Mazuru, s-a apropiat alături de un alt luptător în care a putut recunoaşte unul dintre burunducii de care se temeau atât de mult separatiştii. Respectivul, cel chemat de acest Mazuru, era îmbrăcat în uniforma de poliţist moldovean. Bardenko l-a întrebat de unde se pricepea atât de bine în ale războiului, iar acesta i-a răspuns într-o rusă perfectă:

— Din Afghanistan, tovarăşe!

Mirat, dar totuşi surprins, deoarece parcă unele trăsături ale chipului acestuia îi erau familiare, chiar dacă se păreau mult mai încrâncenate, l-a întrebat cine i-a fost comandant acolo. Răspunsul a venit simplu şi clar:

— Dumneavoastră, tovarăşe!

Iuri Bardenko doar a plecat capul, s-a întors pe călcâie şi a plecat.

A urmat Abhazia, apoi după o perioadă, a luptat în primul război din Cecenia, în 1994. O nouă umilinţă pentru tresele sale de căpitan, de curând dobândite. Anii au trecut, iar a doua campanie din Cecenia l-a găsit în plină acţiune, acum ca şi maior. A devenit colonel chiar după marşul victorios din Georgia, din august 2008, chiar dacă acolo abia a scăpat dintr-o ambuscadă a forţelor speciale georgiene, în care a căzut la datorie chiar superiorul său, maiorul Denis Vetchinov, iar general-locotenentul Anatoli Kruliov a fost rănit. Iar acum era în Moldova, tot ca şi colonel, dar comandant al tuturor forţelor armate. Dacă va învinge, nimic nu va sta în calea ascensiunii sale spre rangul de general. Şi poate după asta va putea urma şi o carieră politică, de ce nu? Asta a încercat şi generalul Lebed,

dar din păcate a murit în 2000 într-un accident de elicopter. Şi el a condus armata a XIV-a, chiar în timpul războiului de pe Nistru, din 1992. Dar lui nu-i va fi dat să moară într-un accident de elicopter, era sigur de asta.

Survolând dealurile domoale, nu se putu abţine să se întrebe ce s-a întâmplat, ce destin a avut soldatul moldovean ce l-a purtat pe targă spre salvare, acel Gruşenco. Acelaşi care l-a umilit involuntar în faţa întregului front. Nimeni nu putea şti.

Dar vremurile se schimbă. Rusia umilită după căderea Uniunii Sovietice, cea mai mare catastrofa geopolitică a secolului XX, după cum spunea Vladimir Putin, a început să-şi revină, graţie mai ales enormelor încasări din vânzările de petrol şi gaze. Dar asta nu era suficient, ţara nu era modernizată, iar tendinţele autoritare sau chiar dictatoriale ale liderilor se făcuseră demult simţite. Dar era soldat, trebuia doar să-şi facă datoria, acolo unde era trimis. Iar acum era în Moldova, survolând trupele în avans, în ajutorul celor ce se băteau în Chişinău şi care începuseră să dea înapoi cu trupele respinse de forţe mult superioare, după cum i se raportase. Tancurile româneşti respinseră avangarda.

Coloana sa blindată, susţinută de camioane cu prelată pline de infanterişti, avansa încet spre intrarea în Chişinău. Acolo, exploziile şi împuşcăturile durau susţinute de câteva ore, semn că luptele continuau cu ferocitate. Întunericul încă era aproape deplin, deşi o geană de lumină începea să se întrezărească spre răsărit. Dar ei goneau înainte, dornici de răzbunare şi de a pacifica zona după metoda rusească.

Ochelarii de vedere pe timp de noapte, NVG, după acronimul american de la Night Vision Googles, erau o minune din punct de vedere tehnic, dar, ca orice minune, din orice domeniu, avea slăbiciunile şi vulnerabilităţile sale. De aceea, Cosmin Nechita şi-i scoase în momentul în care consideră geana de lumină de la est destul de pregnantă. Mai era un motiv, dorea să economisească bateriile, nu putea şti câte nopţi vor trece până le va putea reîncărca, chiar dacă avea baterii de rezervă. Dar cel mai important era faptul că de la un grad de luminozitate în sus, mai mult te încurcau decât te ajutau. Iar el avea nevoie de toate simţurile treze şi pregătite. Fiindcă ştia că în curând va veni momentul său.

Chiar foarte curând, fiindcă elicopterul rusesc de cercetare survola pentru a doua oară porţiunea de şosea de la intrarea de la est a Chişinăului pe care ei o supravegheau de mai bine de douăzeci şi patru de ore. Semn că ceva se pregătea. Era şi normal, toată ziua şi noaptea precedentă în Chişinău se dăduseră lupte grele, răzbătând până la ei ecourile exploziilor şi împuşcăturilor. Amândoi ascultară cu nelinişte aceste ecouri, încercând să ghicească de partea cui înclinau sorţii izbânzii. Atunci când se mutară tot mai aproape de ei, Nechita devenise sigur: învingeau. În loc să se relaxeze, deveni mai agitat. Împreună cu Marius Boldur, asistentul său, pregătiră un adăpost individual cât mai bine camuflat cu vedere directă spre şosea, în curând vor veni, trebuiau să vină. Iar ei trebuia să fie pregătiţi.

Spre seară, un elicopter românesc de recunoaştere IAR-316 survolă împrejurimile. Se lăsă uşor în dosul unui pâlc de copaci, se înălţă din nou, mai făcu o tură, apoi se îndreptă cu toată viteza spre Chişinău. Nechita primi ulterior un scurt comunicat prin staţia radio.

O jumătate de oră mai târziu, fără veste, lângă adăpostul lor se ridică un cap cu o cască împănată de ierburi. Era aşa de bine camuflat, că Marius nu l-ar fi detectat niciodată. O faţă prietenoasă doar zâmbi larg, prezentându-se:

— Sunt sergentul Toma, împreună cu Manole suntem aici să vă protejăm! Iată care sunt ordinele voastre!

Apoi vorbi cu Nechita câteva minute, apoi dispăru, nu înainte de a le indica poziţia lor de supraveghere, undeva în stânga, de aceeaşi parte a şoselei, bine ascunsă după o ridicătură plină de tufişuri de la baza dealului. Marius Boldur a fost destul de speriat de apariţie, gândindu-se că la fel ar fi putut să se trezească cu vreun inamic cu intenţii nu la fel de cordiale. Nechita îl linişti cum putea:

— Toma este un extraordinar luptător şi un lunetist de excepţie. A fost lăsat din elicopter împreună cu celălalt tocmai pentru a ne proteja, deci înseamnă că în curând vom avea de lucru. Stai liniştit, îl ştiu pe Toma de la luptele precedente din Maramureş, e un tip beton! Cu el, suntem în siguranţă!

Iar acum, în zori, elicopterul rusesc le demonstra că ceea ce aşteptau va veni curând. MI-8-ul verifica de fapt zona pentru a se asigura că drumul era liber pentru întăririle transnistrene ce urmau să vină şi de care era neapărată nevoie imediat după

respingerea separatiştilor de blindatele maiorului Morun. De fapt, a ceea ce mai rămăsese din ele, după manevra strălucită ce a rupt frontul atacator în două, anihilând ca într-un concasor jumătate din forţele atacatoare. Iar acum, românii, cu forţe superioare, presau ce rămăsese din intrândul transnistrean împingându-l iremediabil spre estul oraşului.

O parte din forţele separatiste părăsiseră deja lupta, dând bir cu fugiţii. Spre ruşinea colonelului Iuri Bardenko, o parte din cei ce fugeau erau chiar trupe ruseşti, mai puţin cei din trupele speciale care s-au bătut cu mult curaj, provocând mari pierderi inamicului.

Întăririle goneau ca fulgerul pe şoseaua de est, spre a intra în oraş dând o mână de ajutor pentru respingerea blindatelor româneşti. Iar elicopterul de cercetare în care se afla colonelul Iuri Bardenko se asigura că drumul era liber. Şi aşa şi era. Cu o singură excepţie.

Cosmin Nechita a prins în vizor coloana inamică ce apăruse după cotitură. Avansa fără grijă, grăbită să intre în oraş şi aici direct în luptă cu tancurile şi infanteriştii români. Erau aici tancuri T-62, T-72 şi T-55 amestecate cu camioane şi cu transportoare blindate BRDM. Vehicule încărcate începură să se scurgă în sens opus, la început doar cu răniţi, dar mai apoi şi cu soldaţi valizi ce fugeau cuprinşi de spaimă. Comandantul coloanei a lăsat să treacă răniţii, dar pe cei valizi i-a oprit şi i-a integrat autoritar în forţa de atac. Era un maior energic şi decis, ce nu era dispus la compromisuri.

Laptopul lui Nechita era deschis, iar laserul fixat deja pe centrul coloanei. Imaginea era suprapusă pe harta tridimensională de pe ecran, Nechita doar tastă codul de transmisie şi păstră laserul pe centrul coloanei. În mod normal, ar fi trebuit deja ca şi coordonatele să ajungă acolo unde trebuie, la forţa de atac. Trecură mai bine de treizeci de secunde şi nimic nu se întâmplă.

Toma şi Manole îşi petrecuseră cea mai mare parte a timpului avut la dispoziţie pregătindu-se. După-amiaza şi noaptea precedentă au folosit-o amenajându-şi şi camuflându-şi adăpostul, asigurând traseul de retragere la nevoie, precum şi verificând distanţele şi unghiurile de tragere spre viitoarele ţinte potenţiale.

În ultimii ani de antrenamente se obişnuiseră să lucreze în

tandem, ca şi o echipă. Preluaseră modelul occidental, de lucru în doi, unul achiziţiona ţintele şi al doilea dobora. Era mai practic şi mai eficient, trăgătorul putând să se concentreze mai mult asupra ţintei, de protecţie şi achiziţie ocupându-se celălalt. Deşi rolurile lor erau interschimbabile, de data asta trăgător era Toma, având o experienţă mult mai vastă, chiar dacă în ultimul tur din Afghanistan Manole a dovedit reale calităţi de trăgător.

Toma avea o puşcă cu lunetă britanică L96, eficientă până la 1100 de metri. Dar pentru a fi cu adevărat letală, pentru a evita orice eroare, locul şi poziţia de tragere trebuiau să fie perfecte. Pentru asta ei amenajaseră în locaşul de tragere mai multe poziţii de unde se putea executa foc din diferite unghiuri faţă de şosea. Mai mult, cu ajutorul unui telemetru laser marcaseră distanţele până la drum, ştiind că lovitura perfectă depinde de unghiuri şi distanţe. Iar ei vor trebui în mod sigur să tragă. La nevoie, vor trage amândoi.

Pentru asta Manole va supraveghea terenul verificând împrejurimile şi selectând ţintele în funcţie de importanţa lor, dar şi în funcţie de parametrii misiunii, iar Toma va trebui să le anihileze. Problema lor părea simplă, până la un punct. Misiunea lor principală era protejarea lui Nechita şi a instalaţiilor sensibile pe care acesta le gestiona, iar apoi urmau celelalte reguli de angajament. Iar acest lucru le făcea viaţa mai complicată.

Coloana inamică era deja vizibilă, chiar în punctul cel mai vulnerabil al şoselei. Din sens opus, două camioane se intersectară cu şarpele de oţel al cărui cap şi parte din trunchi deja îl zăriseră. Un ofiţer superior, după atitudine şi comportament, sărise din al doilea tanc şi începuse să gesticuleze spre conducătorii camioanelor. În mod sigur îi apostrofa pentru că fugiseră de pe front. Acest ofiţer era o ţintă optimă.

Manole transmise datele spre Toma, lângă el, chiar dacă ştia că acesta vedea acelaşi lucru. Uneori vorbele sale veneau ca şi o confirmare, ajutându-l pe trăgător să se poată concentra mai uşor asupra ţintei.

— Ţinta cod alfa, distanţă 890 metri, pe şosea, în dreptul primului tanc din coloana staţionată, gesticulează spre cele două camioane venite din sens opus, staţionate şi ele.

— L-am văzut şi îl am în vizor, răspunse Toma.

Amândoi ştiau că pentru a fi siguri de reuşită, trebuia să

lovească acum, când ţinta era cel mai bine expusă. Dar nu o făcu, deoarece o lovitură ar fi atras atenţia asupra lor şi l-ar fi periclitat pe Nechita, cu misiunea lui. Iar ei habar nu aveau care era misiunea lui Nechita şi de ce stătea ascuns ca şi porcul în cucuruz.

Călin Pop a fost primul care a văzut ţintele iluminate de laserul de pe laptopul lui Cosmin Nechita. Instrumentele de la bordul avionului F-16 ce-l pilota erau mult mai sensibile, fapt care l-a ajutat mult în detecţia ţintelor. Imediat a transmis coordonatele spre celelalte escadrile care aveau scop de lovire. Deoarece în această misiune, el şi patrula sa formată din patru aparate F-16 aveau doar misiunea de protecţie a forţei de atac, constituită din opt avioane IAR-99 Şoim de atac la sol şi douăsprezece elicoptere vânătoare de tancuri IAR-330 Puma Şocat.

Recunoaşterea a fost mai dificilă, deoarece, spre deosebire de războiul precedent, acum nu beneficiau de aportul AWACS-ului american şi nici de sprijinul eficientelor avioane A-10 Thunderbolt. Acum trebuiau să se descurce pe cont propriu.

Căpitanul Flaviu Popa recepţionă coordonatele primite de la aparatul lui Călin Pop situat la două mii de metri deasupra poziţiei sale de zbor şi acţionă în consecinţă. Îşi împărţise forţa de lovire în două, câte patru aparate IAR-99 Şoim în fiecare. Avionul IAR-99 Şoim era mândria aviaţiei române, fiind primul avion cu reacţie proiectat şi realizat integral în ţară, la Craiova. Ideal pentru antrenament şi atac la sol, mai putea fi utilizat pentru patrulare, recunoaştere şi sprijin aerian. Dar acum misiunea sa era de atac la sol asupra unei coloane inamice.

Ţinta era deja iluminată de laserul de pe laptopul lui Cosmin Nechita. Flaviu doar suprapuse pe ecranul HUD coordonatele sale cu cele primite, apoi coborî în picaj şi lansă bombele. Avea patru bombe MK 82 de 250 de kilograme ataşate piloni, la fel ca şi cei din primul val. Al doilea val avea pe fiecare pilon câte două bombe de 100 de kilograme şi una de 50 de kilograme. Suficient ca să facă prăpăd. Dar după ei urmau elicoptere IAR-330 Puma Şocat şi ele armate cu rachete X-5 şi AGM-114 Hellfire.

Un coşmar pentru coloana transnistreană.

Colonelul Iuri Bardenko era mulţumit, cel puţin până acum. Forţa sa expediţionară se apropiase suficient de Chişinău, iar maiorul Voluvski, comandantul ei, se achitase mulţumitor de misiunea sa. Chiar acum îl vedea de deasupra cum întoarce două camioane cu soldaţi spre linia de front. Făcuse o trecere pe deasupra zonei de luptă şi nu prea era mulţumit de ceea ce văzuse, dar întăririle care veneau vor compensa situaţia. Tancurile româneşti au respins deja intrândul transnistrean şi avansau spre linia frontului iniţial, aşa cum fusese în seara precedentă. Ba chiar în unele zone unităţi româneşti străpunseseră frontul, punându-i poziţiile în dificultate. Dar toate acestea se vor redresa odată ce întăririle sale vor ajunge pe poziţii. De aici încolo va putea dirija acţiunile de luptă, aducând o nouă victorie în contul maicii Rusia.

Drumul părea liber, aşa că Bardenko ordonă pilotului să se întoarcă. Oricum, împrumutase acest Mi-8, iar aparatul ar fi fost poate necesar pentru transport de trupe şi muniţii, sau chiar pentru lansarea de trupe aeropurtate deasupra Chişinăului, alături de escadrila de la Tiraspol. Sau poate pentru sprijin aerian în vederea noii confruntări care vor opune tancurile româneşti cu cele transnistrene, de fapt, mai corect spus ruseşti, deoarece armamentul era rusesc, la fel ca şi o mare parte din echipaje, de data asta.

Elicopterul plană deasupra şoselei, până ajunse să survoleze coloana oprită. „Maiorul Voluvski îşi cunoaşte meseria” murmură Bardenko privind de deasupra duelul verbal dintre maior şi cele două camioane. Elicopterul se avântă spre spatele coloanei încremenite, când copilotul raportă, abia după ce consultă a doua oară senzorii sensibili de pe bord:

— Semnal laser fixat pe coloana de vehicule!

— Drace! sări de pe locul său colonelul Bardenko. Originea semnalului?

— Undeva la dreapta coloanei de marş, la circa opt sute de metri de direcţia de deplasare.

— Atacă originea! urlă colonelul. Elicopterul era dotat cu o mitralieră de 12,7 mm chiar în botul aparatului şi una pe de acelaşi calibru pe lateral. Mai avea de un pilon atârnat un stativ cu 16 rachete de 57 mm, iar pe pilonul opus rachete antitanc AT-2C.

— Imposibil, va trebui să întorc elicopterul cu 180 de grade!

Avem nevoie de vreo treizeci de secunde!

— Fă-o! răcni colonelul cu ochii la sol, acolo unde maiorul Voluvski îşi continua argumentaţia cu cele două camioane.

Între timp, copilotul transmise deja spre coloană poziţia potenţialei ameninţări, iar membrii eşalonului de elită deja o recepţionaseră.

Călin Pop îşi porni radarul de căutare. Toate sistemele pasive nu detectaseră nimic, dar totuşi, el şi-a pornit radarul de căutare, chiar dacă şi el ar fi putut fi detectat. La început nu a găsit nimic, dar mai apoi ceva pâlpâi pe ecranul HUD. Se deplasa cu viteză redusă, deci nu putea fi decât un elicopter. Senzorii IFF îl identificaseră deja ca şi inamic. Călin Pop avea aici două posibilităţi. O alese pe cea de-a doua. O rachetă AIM-9 Sidewinder porni de sub aripa dreaptă a avionului lui Călin Pop.

Colonelul Iuri Bardenko nici nu a văzut-o venind. Pilotul recepţionă semnalul sonor care îl atenţiona că a fost luat în vizor de o rachetă inamică chiar când efectua manevra de întoarcere, dar era prea târziu. Elicopterul său explodă spulberându-şi rămăşiţele în cele patru zări.

Primele bombe lansate de Şoimi explodară în central coloanei, acolo unde laserul lui Cosmin Nechita ilumina perfect ţintele staţionate. Tancuri şi transportoare săriră în aer aruncând o coloană de foc la peste douăzeci de metri înălţime. Restul vehiculelor începură să se întoarcă pe loc, căutându-şi scăparea. Atunci năvăli al doilea val de avioane IAR-99 Şoim, lansându-şi încărcătura de bombe.

Pe Toma primul val de bombe îl surprinse la fel de mult ca şi pe cei din coloana inamică. Totuşi, avu prezenţa de spirit să menţină ţinta principală, cu cod alfa, în vizor. Il văzu cum aleargă spre tancul său, grăbit probabil să preia iniţiativa. Fără şovăire, l-a menţinut în vizor şi l-a urmărit în timpul alergării dezordonate, chiar dacă în jural lui totul părea să se transforme în foc şi mină. A aşteptat până a fost aproape de tancul său scăpat ca prin minune.

Apoi a mângâiat trăgaciul uşor ca şi o părere. Maiorul Voluvski căzu ca secerat. La fel căzu şi aghiotantul său ce se aplecase să vadă ce a păţit maiorul. A mai căzut un soldat aflat în apropiere, lovit de un glonţ în cap. Apoi Toma îşi schimbă direcţia de tragere.

Trupele speciale ruseşti din coloană primiseră ordinul colonelului Bardenko chiar înainte de a fi doborât. La o comandă scurtă săriră din BRDM-ul lor şi se desfăşurară pe dreapta şoselei, avansând grăbiţi spre poziţia lui Nechita, de unde laserul încă poziţiona direcţia de atac pentru elicopterele Puma Şocat ce îşi începură deja tragerile cu rachetele antitanc X-5 şi AGM-114 Hellfire. Cele ce-şi terminaseră rachetele continuau să plutească deasupra şi să execute foc din tunurile GIAT de 20 mm, doar pentru a provoca un cât mai mare prăpăd asupra coloanei de întăriri transnistrene ce venea în ajutorul celor respinşi de tancurile româneşti ale maiorului Morun.

Alerga cu automatul AK-47 în cumpănire spre următorul adăpost, la circa zece metri înainte. Fără să se gândească, doar punând un picior înaintea celuilalt. Încă puţin şi va ajunge la punctul de unde câteva minute mai târziu va trebui să se năpustească la atac. Mai avea doar trei metri, deja vedea ridicătura de teren ce-i va servi ca şi refugiu pentru următoarele minute. Se avântă înainte cu mai mult curaj, era atât de aproape. Glonţul îl lovi în plin salt, răsucindu-i corpul în aer într-o poziţie dizgraţioasă, la doar un metru de adăpostul iluzoriu. Trupul îi rămase acolo preţ de câteva zile, până ce localnicii, după trecerea urgiei spre est, l-au luat şi l-au îngropat alături de alţii într-un mormânt comun. Pe cruce au scris doar atât: Necunoscuţi. La fel cum, la Ţiganca, acum şaptezeci şi ceva de ani, alţii au scris deasupra mormintelor doar atât: Eroi români necunoscuţi.

Toma şi-a răsucit arma şi a tras din nou. Un alt trup se răsturnă pe spate. Manole achiziţionă o nouă ţintă, dar erau atât de multe, toate alergând desfăşurate în lanţ de trăgători spre ei. Nu aveau cum să le anihileze pe toate înainte de a ajunge la poziţia lor. Deja începuseră să recepţioneze focuri de armă din ce în ce mai precise, semn că poziţia le era compromisă. Toma realiză greşeala majoră, nu edificase un sistem de comunicaţie directă cu Nechita, chiar dacă misiunea sa era protejarea acestuia. La cincizeci de metri de el şi nu ştia ce avea acesta de gând. Mai trase o dată spre siluetele ce avansau, apoi îl trimise pe Manole spre adăpostul lui Nechita, chiar dacă ar fi avut nevoie de arma şi precizia lui.

Fără Manole era mai dificil, mai ales cu inamicul care avansa

tăcut, în linie de trăgători, odată cu percepţia pericolului lăsându-se jos, mai mult târâş, asta până îi vor detecta poziţia cu exactitate şi apoi îl vor anihila. Dar el dorea să câştige timp pentru Nechita, pentru ca acesta să-şi poată îndeplini misiunea.

Îşi schimbase poziţia de tragere pe un locaş predeterminat spre est, chiar dacă risca să fie învăluit din două părţi. Prinsese în cătarea lunetei un inamic care avansa şi se aruncase la pământ în dosul unei ridicături de teren. De altfel, după primele victime şi dezastrul vehiculelor de pe şosea, inamicii ce-l atacau deveniseră mult mai prudenţi. Păstră în vizorul lunetei cu distanţa preprogramată conturul imediat după ridicătura de teren, la stânga, acolo unde era mai firesc să apară, din moment ce în partea opusă calea de acces era mult mai abruptă.

Sesiză o umbră ce trecea prin cadrul lunetei, avansând, dar rămase răbdător, la pândă. În sfârşit! O cască, apoi un chip, se ridică la marginea gropii. O scurtă privire, apoi corpul se încordă pentru saltul înainte. Nechita putea să-i desluşească prin NVG clar trăsăturile încordate pe chipul tânăr. Ţinându-şi respiraţia, presă cu arătătorul trăgaciul, crescând puţin câte puţin strânsoarea. Lovitura îi curmă inamicului saltul înainte de a începe. Trupul se prăbuşi surd, ca un sac de cartofi, ucis de un glonţ la baza gâtului care secţionase traheea.

Maiorul Serghei Prudodko se aruncă la pământ şi trase o rafală scurtă spre poziţia lunetistului român. Apoi începu să se târască înainte, evitând trupul căzut de lângă el. Ştia că lunetistul era fixat pe zonă, deci se afla în pericol de moarte. Poate că deja fusese reperat de cel de-al doilea, cel ce căuta ţintele, precis că românii lucrau deja după modelul american şi britanic. Simţea o transpiraţie rece ce i se scurgea pe spate de-a lungul coloanei vertebrale şi o senzaţie ciudată de gol în stomac.

Nu-şi mai amintea să fi simţit demult asta, poate pe vremea când îşi primea botezul focului, în primul război din Cecenia, în 1994. Acolo i s-au muiat pentru prima oară genunchii, era un simplu locotenent, când a văzut trupurile decapitate a doi soldaţi ruşi căzuţi în mâinile cecenilor răzbunători. Până atunci, vederea cadavrelor civililor nu-i provocase o asemenea reacţie, dar cele ale camarazilor, da. Moartea cere moarte, răzbunarea cere răzbunare, iar asta făcuse în Cecenia şi în primul şi în al doilea război cecen. A ucis pentru maica Rusia şi în numele ei, a

ucis mujahedini, a ucis civili sprijinitori sau bănuiţi că ar fi sprijinitori ai teroriştilor, a ucis chiar şi un reporter occidental ce ar fi putut deveni un pericol pentru el şi oamenii săi ce pacificau un sat din munţi. Georgia a fost o simplă plimbare, faţă de luptele de gherilă din munţii Caucazului. Fiindcă el era un Spetnatz, elita trupelor speciale ruseşti. Acum era conducătorul detaşamentului de Spetnatz ce va ajunge în Chişinău să răzbune moartea colegilor ce au încercat să ocupe Palatul Parlamentului pentru a reda Republicii prietene Moldova ordinea constituţională. Dar forţele destabilizatoare, sprijinite de Occident şi conduse de români, i-au masacrat colegii. Iar el va veni acolo pentru răzbunare, chiar dacă momentan părea să fie mai dificil.

Dar el era omul de încredere al maiorului Voluvski şi colonelului Bardenko şi ei se bazau pe el. Coloana rusească de tancuri şi vehicule blindate ardea pe şosea, tot dezastrul produs de câţiva români aflaţi nu departe de el, iar el şi oamenii săi, elita armatei ruse, nu puteau trece de un lunetist ce-i ţinea pe loc. Simţi furia cum îl înăbuşă. Cu un gest necontrolat se răsuci să dea ordine. Mai întâi simţi o arsură pe antebraţul stâng, care îl lăsase pentru sprijin acolo unde trupul îi fusese cu o clipă mai devreme. Abia apoi şuieratul glonţului, piuitul ricoşeului dintr-o piatră, durerea şi senzaţia sângelui cald care îi curge pe antebraţ. Dacă rămânea pe loc, ar fi fost deja mort. Oricum, se afla în perimetrul îngust de acţiune al lunetistului, chiar lângă trupul celui ucis câteva clipe mai devreme. Putea să încerce să rămână nemişcat, sperând că lunetistul nu-l va vedea, sau să încerce să se pună la adăpost, asta însemna mişcare şi ar putea atrage atenţia lunetistului. Majoritatea spunea că e mai bine să rămâi nemişcat, deoarece lunetistul îşi va căuta ţinta în altă parte. Iată că de data asta au greşit, dacă nu s-ar fi mişcat, ar fi fost mort.

Înjură cu furie, în timp ce se răsucea în căutarea unui adăpost. Urlă un ordin către comandantul de pluton să desfăşoare mai larg grupele pe flancuri, cu foc de acoperire. Prima grupă, rămasă la adăpost în centru, începu să tragă rafale lungi spre poziţia abia ghicită a lunetistului, în timp ce celelalte două se grăbiră să se desfăşoare mai larg, pentru a-l lua din flancuri. Unul din grupa de învăluire căzu ucis, urmat o clipă mai târziu de vecinul său. Restul se aruncară la pământ.

Maiorul Serghei Prudodko blestemă cu sete. Lunetistul acesta este sinucigaş. Orice om normal, atunci când doisprezece oameni trag rafale lungi asupra ta, se lasă la adăpost. Acesta, dimpotrivă, sub focul intens îşi alege ţintele şi le elimină, ca la antrenament. Nu una, ci două. Riscând în fiecare clipă să fie ucis de focul de acoperire, în mod sigur, e nebun, concluzionă Serghei. Se pregăti şi ordonă un asalt ordonat, fiecare acoperindu-şi camaradul, asalt mult mai lent, dar mai sigur, cu cât mai puţine pierderi printre oamenii săi.

Era momentul. Toma mai trase un foc spre şirul atacatorilor prudenţi care se lăsară la pământ, apoi îl urmă pe Manole în afara adăpostului, pe traseul de retragere dinainte stabilit. Luaseră tot echipamentul cu ei. Manole venise cu puţină vreme în urmă ca să-l anunţe că Nechita era în siguranţă, pe drumul de întoarcere. Misiunea era îndeplinită, coloana inamică ardea cu flăcări înalte ce luminau cerul nopţii, iar ei nu mai aveau de ce să rămână aici. Aşa că plecară, lăsând trupele Spetnatz să atace un adăpost deja părăsit.

Mai 2014, ora 5.40
Anenii Noi, pe şoseaua Chişinău – Tighina

Colonelul Tomoioagă le văzu cum goneau spre Chişinău. Probabil rămăseseră în urma vreunui convoi de aprovizionare de-al transnistrenilor. Erau trei camioane cu prelată, distanţate între ele datorită vitezei diferite de deplasare, urmate de un TAB ce rămăsese destul de mult în urmă. Camioanele încă nu trecuseră de intersecţia până la care el mai avea vreo 1500 de metri. Cobora spre sud, după ce manevrase pe drumuri lăturalnice, iar acum era gata ca, în fruntea tancurilor sale, să taie principala linie de aprovizionare a separatiştilor, şoseaua Chişinău – Tighina.

Spre est se ridica o geană de lumină palidă, alungând întunericul nopţii şi făcând NVG-urile de prisos. Spre vest, dinspre Chişinău, răbufnea o lumină roşiatică, semn al unor puternice incendii. Prin radio, primi confirmarea că ardeau pe şosea o mare parte din întăririle separatiştilor, aproape de intrarea în Chişinău.

În minte, făcu un calcul simplu. Dacă continua spre intersecţie

cu viteză maximă, n-ar mai putea intercepta camioanele, poate doar TAB-ul, iar el nu dorea să le lase să ajungă în ajutorul transnistrenilor. Aşa că adoptă singura soluţie logică.

— Mitraliera gata de tragere!

— Gata! raportă trăgătorul.

— Ţintă primul camion inamic!

— În vizor!

Colonelul Tomoioagă trase aer în piept. Mai era cam un kilometru până la ţintă.

— Foc!

Mitraliera de 12,7 mm de pe primul tanc, cel condus de colonelul Tomoioagă începu să latre prelung. Tot al şaptelea glonţ era trasor, fapt ce-l ajută pe trăgător să regleze tirul. Astfel, primul camion fu învăluit într-o perdea densă de gloanţe. Mai întâi încetini, continuând să încaseze gloanţe cu cadenţă înfiorătoare. Aripa dreaptă era de nerecunoscut, iar acum rafalele muşcau sălbatic în dreptul motorului. Camionul greu se poticni, pierdu direcţia şi se răsturnă în şanţ. Câteva secunde mai târziu explodă într-o ciupercă de un roşu aprins. Între timp, mitraliera se mută pe al doilea camion, apoi pe al treilea, ambele având aceeaşi soartă. TAB-ul ezită, încetini, apoi opri cu o frână bruscă. Schiţă gestul de a se întoarce, dar chiar atunci un obuz îl lovi în lateral. Tanchistul a tras ca la şcoală, într-o ţintă statică. Un fum negru şi dens se ridică învăluind şoseaua, apoi la baza coloanei de fum se iviră primele flăcări ce mistuiau blindatul. Din când în când bufnea câte o explozie înăbuşită, atunci când detona muniţia înmagazinată în pântecele TAB-ului. Nu existau supravieţuitori.

— Mai departe! mugi colonelul, îndemnându-şi tancurile spre şosea.

Colonelul ocupă calea de comunicaţie şi o blocă cu tot ce putea rechiziţiona din împrejurimi. Dispozitivul său încăleca şoseaua asigurând lateralele cu tancuri ascunse printre anexele gospodăreşti din zonă. Prin radio, ordonă infanteriei să se grăbească cu orice preţ. La nici douăzeci de minute, primele camioane şi TAB-uri de infanterie îşi făcură apariţia, iar colonelul le dirijă, însoţite de câteva tancuri, spre vest, către intrarea în Chişinău, pentru a surprinde din spate forţele separatiste oprite pe moment chiar la intrarea în oraş. Restul tancurilor rămase, împreună cu ajutoarele sale ce continuau să vină, trupe de

infanterie şi geniu, le încadră într-un puternic dispozitiv defensiv cu faţa spre est, de acolo de unde aştepta să apară întăririle şi aprovizionările transnistrene.

Atunci când prima coloană inamică a apărut dinspre Tighina, un foc puternic se dezlănţui asupra ei, în timp ce tancuri din laterale le manevrau flancurile avansând pe ulicioare înguste, printre grajduri şi acareturi, menţinând şoseaua sub un foc nimicitor ce provocă dezastru. Calea spre Chişinău era definitiv tăiată.

XXIX

6 mai 2014, ora 8.00
Bucureşti

Chipuri încercănate studiau cu înfrigurare harta, urmărind progresul forţelor române şi rezistenţa înverşunată a inamicului. Ochi nedormiţi, din când în când lucind de emoţie la citirea vreunei localităţi eliberate, dar cu privirile îngrijorate atunci când se îndreptau tot mai mult spre est, spre linia Nistrului sau spre sud, către Comrat, sediul aşa-zisei autonomii găgăuze, dar mai ales spre bastionul înfipt în trupul Moldovei de dincoace de Nistru, Tighina. Cetate a lui Ştefan cel Mare, a ajuns ca în timpul războiului de pe Nistru din 1992 să fie ocupată de trupele transnistrene conduse de tancurile Armatei a XIV-a ruse care nu au mai lăsat-o din mână. Cu fiecare oră ce trecea, avansul românilor îi aducea tot mai aproape de periferiile oraşului Tighina, sau Bender, cum mai era numit. Dar ce era câştigat, cu jertfe, era bun câştigat, cel puţin aşa vedea lucrurile Dăianu.

— … intrândul tancurilor transnistrene din Chişinău a fost anihilat prin acţiunea energică a maiorului Morun cu tancurile sale, ba dimpotrivă, a trecut la un contraatac devastator care i-a scos pe inamici din oraş. Au mai rămas câteva insule de rezistenţă ce vor putea fi anihilate în cursul zilei de astăzi prin acţiunea combinată a infanteriei împreună cu trupele de întărire ce intră în capitală încă de pe acum. Trupele moldovene ne sunt de mare ajutor peste tot, majoritatea punându-se fără discuţie în subordinea comandanţilor noştri, cei îndoielnici fiind consemnaţi sub pază în cazărmi, îşi continuă expunerea Constantin Puşcaş.

Goli restul de apă minerală din pahar, apoi urmă:

— O coloană inamică de întărire a fost oprită de acţiunea aviaţiei noastre ajutate de elicoptere, iar calea de acces a fost blocată la Anenii Noi de tancurile colonelului Tomoioagă, coborâte de la nord. Întreaga coloană iniţială prinsă în cleşte de tancurile lui Morun şi ale lui Tomoiagă a fost distrusă sau capturată, mai mult, Tomoioagă a respins o nouă tentativă de ajutorare a inamicului, făcând-o să se retragă cu mari pierderi spre Tighina. Morun avansează gata să facă joncţiunea cu Tomoioagă.

— Cum stăm în rest, de ansamblu? întrebă Dăianu.

— La nord, am ajuns aproape de frontiera cu Ucraina, la fel şi la nord-est, către linia de demarcaţie transnistreană. Încă nu mă aştept la probleme, dar va trebui să întărim zona cu ce avem, mai ales că acest Igor Petraikin al Ucrainei este un tip destul de imprevizibil. Ceea ce mă îngrijorează, în afară de Tighina, este estul şi sudul. Primele elemente de recunoaştere ale infanteriei au ajuns la Rezina, iar peste Nistru este Râbniţa, un puternic centru militar transnistrean. La fel, ne apropiem de Dubăsari, suntem aproape de Criuleni, la sud, peste râu, este platoul Coşniţa, în bucla râului, deţinut de moldoveni încă din cursul luptelor din 1992, aici există podul de la Vadul lui Vodă, tancurile lui Tomoioagă au trecut pe aproape în drumul lor spre sud. Din fericire, acest colonel a fost suficient de prevăzător să se lipsească de două tancuri şi ceva infanterie, tocmai în cazul în care ar trebui să se pornească spre acest pod pentru a asigura accesul spre Coşniţa, care va trebui să rămână în mâini moldovene. Această grupare, întărită acum şi cu alte elemente de infanterie ce continuă să vină şi cu voluntari moldoveni ce încep să ne asalteze cerând arme şi ordine de luptă, este gata să se îndrepte spre podul de la Vadul lui Vodă şi să-l ocupe. Am dat deja ordinul să fie ocupat şi securizat. Totuşi, Tighina rămâne marea problemă şi Comratul marea întrebare.

— Ce vrei să spui cu asta? întrebă Sorescu.

— Tighina este întărită şi pe picior de război, de aici au plecat majoritatea forţelor transnistrene. I-am zdrobit, cel puţin până acum, dar va trebui să ne apropiem de fieful lor, iar aici îi vom găsi pe poziţii defensive, gata să se lupte pentru fiecare casă şi stradă.

— Ca şi în Chişinău, interveni Tiberiu Enea, şeful SIE.

— E o diferenţă majoră aici, Tibi, îl corectă Puşcaş. Militar vorbind, în Chişinău ei erau intruşi, noi eram sprijiniţi de întreaga populaţie, am avut de partea noastră totul, inclusiv baze de operaţii şi de rezistenţă, ca de exemplu Palatul Parlamentului. Dar Tighina este total sub controlul inamic. Deşi populaţia este majoritar românească, fiind de atâta vreme sub călcâiul ocupantului, nu prea are cum să se organizeze spre a ne putea fi de un sprijin efectiv.

— Aşa e, dar putem miza pe activitatea informaţională a moldovenilor şi poate vor reuşi să organizeze o coloană a cincea chiar în oraş. Doicu, omul meu de la Chişinău, mi-a comunicat

că a avut nişte contacte foarte interesante în acest sens cu membri ai securităţii moldovene, dintre cei din aripa loială ideii unioniste. Deocamdată facem verificări asupra lor, să nu avem de-a face cu vreo tentativă rusească de a ne băga pe gât nişte agenţi dubli sau nişte planuri contrafăcute, pentru ca mai târziu să căDem în vreo cursă, încheie Enea.

— Foarte bine, foarte bine! făcu Puşcaş. Tocmai am vorbit cu Damian care vrea să plece la Chişinău cu tot staff-ul său, unde ar putea obţine mai multe informaţii de la prizonieri. Mi-a spus că şi colonelul Harrison încearcă să-i ataşeze patru specialişti americani, în mod sigur de la CIA.

— Şi tu ce ai zis? întrebă Dăianu.

— Am fost de acord, expertiza CIA nu poate fi decât de folos.

— Da, dar cu grijă la accesul de informaţii. Noi n-am dori ca, în caz că unchiul Sam se va decide mâine să ne lase baltă din înalte raţiuni de stat, să rămânem şi aşa şi cu banii luaţi, înţelegeţi ce vreau să zic.

— Evident, profesore! Nici eu nu sunt partizanul ideii de a ne da singuri legaţi pe mâna americanilor, cu încredere oarbă. Încă ceva, i-am aprobat lui Virgil Pintea mutarea cartierului său general de la Iaşi la Chişinău. Mi se pare cea mai bună opţiune, ţinând cont de evoluţiile viitoare ale acţiunilor noastre militare, trecând de la defensivă la ofensivă. Mutarea se va face azi, concomitent cu urgentarea întăririlor spre Chişinău, care va deveni noua noastră bază de operaţii.

— Dar asta mai implică ceva, nu-i aşa, Titi?

— Da, profesore. Va trebui să temperez înaintarea spre zonele cu potenţial de conflict, respectiv spre Tighina şi restul punctelor de contact cu Transnistria, pentru întărirea şi refacerea trupelor combatante. Dacă va fi să atac Tighina, vreau să o fac cu toate atuurile în mână, cu toate forţele şi cu toată energia.

— Nu crezi că ar fi mai uşor dacă ai porni în viteză acum, cu forţele reunite ale lui Morun şi Tomoioagă, surprinzându-i total? După bătaia luată, poate nu mai au cu ce să-ţi stea împotrivă.

— Poate, Tibi, poate. Dar dacă da? Ce-i voi spune nepotului tău care, peste ani de zile, va veni să mă întrebe de ce am pierdut atâţia oameni în faţa Tighinei? Că am crezut că poate ei sunt mai slabi decât au fost? Nu uita că şi forţele noastre sunt epuizate după atâtea lupte. Suntem la capătul lanţului logistic, de aceea ne mutăm la Chişinău, avem multe tancuri avariate

sau defectate la care echipele de reparaţii şi întreţinere încă nu au ajuns. Trupele sunt stoarse, practic. Mare parte din infanterie încă nu a ajuns tancurile şi pe străzile Tighinei vom avea nevoie de infanterie. Majoritatea echipajelor n-au închis un ochi de mai bine de treizeci şi şase de ore. Atacând acum, riscăm prea mult. Ştiu că le voi da răgaz să se întărească, dar şi noi ne vom întări în acest răgaz şi sunt sigur că ne vom întări mai mult ca şi ei. Nu cer mult, doar douăzeci şi patru de ore. Totuşi, nu vom sta pe loc, ci ne vom apropia prudent de Tighina şi de restul punctelor de contact la o azvârlitură de băţ. De fapt, la o bătaie de tun. Şi ne vom întări acolo.

— Referitor la ceea ce spuneai, ai dreptate, interveni Dăianu. Şi acum, datorită pierderilor înregistrate, se reproşează faptul că poate nu ar fi trebuit să atacăm Odessa în al doilea război mondial, deşi este singurul mare oraş ocupat de vreun aliat al Germaniei fără concursul acesteia. Dar că veni vorba de Odessa, te-ai gândit la riscul mutării cartierului general la Chişinău? La Odessa, în 1941, cartierul nostru general a fost aruncat în aer cu tot cu clădirea minată în prealabil de NKVD.

— M-am gândit, dar nu consider că este o problemă. Oraşul ne este favorabil, deja colcăie de trupele noastre, iar inamicul nu a stăpânit până acum vreo clădire pe care să apuce să o mineze. Iar locaţia lui Pintea este discretă şi secretă, pe deasupra şi bine păzită. Ca şi exemplu, pot să vă spun că acum sunt organizate aeroporturile pentru a putea găzdui escadrilele noastre de elicoptere.

— Mai e o problemă, chiar la intrarea în Tighina, continuă profesorul.

— Care?

— Vom fi faţă în faţă nu numai cu transnistrenii, ci şi cu armata rasă, sub forma aşa-ziselor trupe de menţinere a păcii. Trăgând asupra lor, riscăm un război cu Rusia.

— Dar practic deja suntem într-un război cu Rusia, le-am capturat soldaţi din Spetnatz, parcă nu armata rusă luptă printre rândurile transnistrenilor şi nu Rusia este cea care îi înarmează, finanţează, motivează şi conduce! făcu Enea.

— Da, dar aici e deja oficial. Vorbesc de ruşi în uniformă rusească, cu mandat de menţinere a păcii. De restul Rusia se poate dezbăra ca şi până acum, susţinând în pofida evidenţelor că nu sunt militarii ei, dar aceştia chiar sunt şi aici Rusia nu va

mai putea nega, ba dimpotrivă este nevoită să riposteze.

— Ce ironie, cred că în 1992 a fost pentru prima dată în istorie ca un agresor, cu trupe combatante, să le transforme peste noapte în trupe de menţinere a păcii.

— E simplu, întrerupse Puşcaş. Noi vom înainta spre Tighina. Dacă trupele lor de menţinere a păcii vor trage asupra noastră, vom riposta.

— E problema diplomatică, îşi continuă ideea Dăianu. Va trebui ca noi să fim mandataţi să preluăm controlul asupra teritoriului moldovean.

— Cine dă acest mandat, de fapt cine ne-a dat acest mandat până acum? Cine a dat mandat trupelor române în 1918 să intre în Basarabia să pacifice ţara jefuită de hoardele de bolşevici?

— Conducerea Basarabiei, Sfatul Ţării…

— Şi acum cine conduce Moldova?

— Şeful statului moldovean.

— Care este…

— Halipa, evident. Dar va trebui să fie recunoscut pe plan internaţional, mă refer la ONU. Dacă NATO şi UE îl recunosc, cred că şi ONU o va face, cu puţin ajutor american, chiar dacă Rusia îşi va folosi dreptul de veto, cam greu, deoarece este implicată, oricum, o rezoluţie cât de cât favorabilă tot ar putea ieşi…

— Aşa e, americanii vor un singur lucru: controlul asupra Transnistriei. Deci, vor trebui să pună umărul. Am să-l sun pe preşedinte şi pe colonelul Harrison. Iată că sunt unii care vor avea mult de lucru în perioada noastră de expectativă. Mai mult, va trebui să mă întâlnesc cu Harrison să stabilim cum e cu restul de armament şi material militar, precum şi cu acţiunile cu care ne-ar putea sprijini americanii în viitorul apropiat.

— Foarte bine, dar mai e ceva.

— Ce, profesore? Spune tot, că bine ai zis până acum!

— În caz că trupele ruseşti de menţinere a păcii deschid focul asupra noastră şi noi suntem nevoiţi să ripostăm, ne vor trebui martori. Martori imparţiali. Nu uita că ruşii şi acum îi acuză pe georgieni că au masacrat trupele de menţinere a păcii atunci când au intrat în Osetia de Sud, în august 2008.

— Ai ceva în minte, profesore! Dar spune la ce martori te gândeşti!

— E simplu, Titi. Reporteri, reporteri străini. În speţă, cei

occidentali, reprezentanţi ai marilor trusturi de presă şi de televiziune. De când cu evenimentele, Chişinăul colcăie de ei, amuşinând după orice ştire. Poate n-aţi observat, dar Chişinăul şi Moldova au ajuns în topul ştirilor de pe mapamond.

— Şi cum să facem asta, Radule?

— Cum au făcut şi americanii în 2003 când au invadat Irakul. I-au îmbarcat alături de trupele combatante, permiţându-le să transmită la anumite ore prin videotelefon. Ulterior, toate materialele filmate vor fi supuse cenzurii militare, reporterii semnând un angajament în acest sens, chiar înainte de a primi acreditarea. Avem în cadrul armatei un departament responsabil cu războiul psihologic, n-ai decât să detaşezi oameni pe lângă fiecare din ei, deoarece războiul prin mass-media este deosebit de important. Te asigur că majoritatea reporterilor vor accepta orice numai să poată fi în mijlocul acţiunii şi să relateze de acolo.

Câteva clipe nimeni nu zise nimic. Apoi Puşcaş izbucni:

— Profesore, ţi-am mai zis vreodată că eşti un geniu?

— Da, destul de des.

— Atunci iartă-mă, eşti mai mult decât atât!

Câteva zeci de minute trecură cu discuţii punctuale şi cu transmiterea ordinelor către factorii responsabili. După aceea, în ciuda oboselii vădite a tuturor, Dăianu se simţi dator să revină către miezul problemelor.

— Hai să vedem cum facem cu „marea întrebare”, cum spuneai mai devreme, Comatul!

— Într-adevăr, Titi, rămâne Comratul, aprobă Tiberiu Enea. Nu ne putem permite încă o zonă problematică, chiar în ajunul abordării subiectului spinos al zonelor deţinute de transnistreni, mai ales cu o Ucrainăă nesigură. Şi îţi mărturisesc sincer că nici atitudinea Serbiei nu mă prea liniştеşte. Guvernul naţionalist şi atitudinea partidei antieuropene mă îngrijorează deoarece alunecă încet, dar sigur, spre extremism, iar rapoartele agenţilor noştri confirmă acest lucru. Totuşi, încă nu cred că ne vom confrunta cu o escaladare militară, dar românii din Serbia pot avea de suferit.

— Nici eu nu cred într-o atitudine belicoasă a Serbiei faţă de noi, totuşi vom lăsa nişte trupe de rang secund pe graniţa comună. Problema noastră stringentă este modalitatea de a aborda situaţia Comratului. Avem trupe care se apropie de oraş,

întărite cu plutoane moldoveneşti, dar insuficiente pentru a face faţă cu succes unui conflict deschis. Eu şi generalul Pintea am fi foarte fericiţi dacă nu am fi nevoiţi să detaşăm alte forţe militare spre acest potenţial conflict.

— Toţi preferăm să evităm noi confruntări, de aceea ne va trebui o altă abordare şi asta cât mai repede. O abordare diferită de cea faţă de transnistreni, pe care ştim de mai bine de douăzeci de ani că nu-i vom putea convinge cu vorbe bune. Dar problema cu găgăuzii e alta, zise Dăianu.

— Profesore, sunt numai urechi, mai ales că tot ce ai spus până acum a fost aur curat!

— Sun Tzu spunea că un bun strateg este cel ce învinge duşmanul în luptă, dar cel mai bun strateg este cel ce învinge duşmanul fără să fie nevoit să lupte. În cazul Comratului şi al găgăuzilor, va trebui să fim cei mai buni strategi.

— Profesore, ţi-am mai spus, sunt numai urechi şi nu numai eu!

— Hai să vedem motivaţiile găgăuzilor. Ei, până la urmă, ce vor? Îşi urmăresc interesele proprii, iar aceste interese au fost motivate până acum de ruşi, care le-au promis marea şi sarea, dar mare lucru n-au obţinut. Poate doar unii lideri de-ai lor. Restul sunt înapoiaţi nu numai economic, ci şi din toate punctele de vedere. În 1992 au fost motivaţi de propaganda rusească, cum că moldovenii îi vor transforma în sclavi, că vor veni moşierii români, etc. Tot atunci slăbiciunea guvernului moldovean, care a interzis o acţiune în forţă, deşi autobuzele cu voluntari erau gata de plecare spre Comrat, a dus la situaţia actuală. Incertitudine şi lipsă de reacţie. Astăzi, găgăuzilor nu trebuie decât să li se expună avantajele a ceea ce ar reprezenta apartenenţa lor la UE, să li expună clar beneficiile lor prin fondurile de dezvoltare, de creştere a nivelului de trai, precum şi posibilitatea reprezentării liderilor lor în structurile de decizie economică şi politică. O simplă comparaţie cu nivelul de dezvoltare al României i-ar putea face să-şi pună întrebări, iar ulterior să accepte.

— Dar de ce nu ar merge treaba asta şi la transnistreni?

— E o problemă diferită. Transnistria este un apendice al Rusiei, este impregnată cu propaganda lor ostilă şi chiar dacă în Transnistria trăiesc o mulţime de români, liderii transnistreni şi o parte din populaţie ne sunt ostili fiindcă sunt alogeni, aduşi aici

de către ruşi. Cu toate acestea, ei ar putea trăi mai bine între graniţele României, dar refuză deoarece şi-ar pierde statutul de privilegiaţi. Cu găgăuzii este altfel. După ce au fost folosiţi de ruşi, au cam fost lăsaţi baltă, în sensul că Moscova şi-a concentrat toate eforturile de susţinere financiară şi de altă natură spre Transnistria, lăsând Găgăuzia pe cont propriu. E de înţeles, din moment ce Rusia face eforturi considerabile să menţină şi alte enclave ca şi Abhazia, Osetia de Sud, Kalinigrad şi altele. Pe găgăuzi i-a cam uitat, mai ales că puterea comunistă de la Chişinău nu prea i-a făcut probleme, spre deosebire de Georgia.

— Bun şi ce propui?

— Halipa trebuie să dea astăzi un decret cum că toate minorităţile naţionale de pe teritoriul moldovean se vor bucura de aceleaşi drepturi ca şi majoritatea, inclusiv cele culturale, de învăţământ în limba proprie, etc. Apoi, un reprezentant înalt al noii conduceri moldovene să se deplaseze urgent la Comrat pentru negocieri, în cursul cărora să le propună liderilor găgăuzi nişte avantaje, cum ar fi participarea lor în forurile de decizie şi să le garanteze un aflux mai mare de investiţii în zona lor, cu condiţia de a accepta integrarea lor în Moldova şi pe mai departe în România. Un statut de care se bucură ungurii din România.

— Super! În timpul ăsta pot retrage trupele ce se apropie de Comrat pentru a le desfăşura contra Tighinei!

Sări de pe locul său Puşcaş.

— Exclus! Ba dimpotrivă, va trebui să le întăreşti şi să aduci şi tancuri!

Puşcaş îl privi nedumerit, dar Dăianu continuă:

— În toată istoria omenirii, metodele de dresaj se reduc la două: morcovul şi băţul. Dar pentru un rezultat pozitiv, trebuie folosite simultan. Mergi la negocieri, propui condiţii foarte bune, respectiv morcovul, dar la distanţă arăţi băţul, iar acesta va trebui să fie cât mai noduros. Deci, va trebui să apropii trupele până la periferie, să fie văzute inclusiv cu tancuri, pentru ca până şi ultimul găgăuz de rând să ştie ce-l aşteaptă dacă nu acceptă oferta noastră generoasă. Iar ulterior, după ce vor accepta oferta, trupele noastre vor trebui să intre în Comrat şi să fie vizibile în număr mare, pentru a descuraja tentativele de revoltă. Vor trebui să fie conştienţi în orice clipă de puterea

ocupantului. Asta înseamnă patrulări pe străzi, baraje la fiecare intersecţie şi din când în când, să vadă tancuri şi elicoptere, elemente supreme ale puterii militare.

— Iată o lecţie pe care americanii n-au aplicat-o în Irak. Dacă din 2003, după ce au ocupat Bagdadul, ar fi ocupat ţara cu prezenţa lor militară, poate nu ar fi avut o rezistenţă care să-i facă să piardă peste patru mii de oameni înainte de a pacifica ţara. Mi se pare curios, mai ales că în 1945, după ocuparea Germaniei, au folosit chiar această tactică de descurajare a vreunei potenţiale revolte, zise Enea.

— Istoria te învaţă, dacă vrei să înveţi. Dacă nu, eşti condamnat să o repeţi. Profesore, încă o dată ai dreptate. Putem încerca, mai ales că nu ne costă nimic, iar câştigurile ar fi incalculabile. Sunt câteva tancuri în reparaţii la Chişinău, cred că vreo cinci vor fi gata în curând. Le voi trimite imediat spre sud, către Comrat. Voi da ordin să facă manevre demonstrative, împreună cu infanteria, dar concomitent vom vorbi cu Halipa pentru a trimite negociatori. Până la sosirea lor, vom înconjura oraşul, pentru a pune ceva presiune. Apoi vom vedea dacă Sun Tzu mă va aprecia, sau mai degrabă pe tine, nu-i aşa, profesore?

— Dar dacă refuză, ce vom face? întrebă Tiberiu Enea.

Puşcaş îşi întoarse privirea spre Dăianu, aşteptând soluţia. Aceasta nu se lăsă aşteptată, dar veni dură ca şi conţinutul vorbelor lui Dăianu:

— Spre deosebire de Tighina, riposta noastră va trebui să fie rapidă, în forţă şi imediată. Nu dorim să dăm timp ruşilor să le vină ideea de a întări cu ce pot acest nou front împotriva noastră, front care ne-ar putea consuma mult timp, energie şi resurse, inclusiv militare. Nu dorim să pierdem oameni pentru o cauză pe care o putem rezolva rapid.

— Adică, ce propui?

— În minutul următor respingerii ofertei noastre, sau al amânării „sine die” a răspunsului, va trebui să intrăm în forţă în Comrat şi să zdrobim orice rezistenţă cu armele. Asta înainte ca să se facă legătura cu transnistrenii. În concluzie, Comratul va trebui pacificat prin orice mijloace înainte de a iniţia acţiunea asupra Tighinei şi a altor puncte de contact cu transnistrenii, sau ruşii, cum vreţi să le spuneţi. Comratul va trebui pacificat, ori prin negocieri, ori prin forţă, înainte de a porni contra

Tighinei. Oricum, din punct de vedere militar, nu cred că ar fi o problemă deosebită, deoarece găgăuzii sunt înarmaţi doar cu armament uşor.

— Atunci de ce trebuie să rezolvăm Comratul, din moment ce nu sunt nici prea bine înarmaţi, nici prea bine organizaţi?

— Deoarece riscăm să repetăm istoria, ca şi în 1992. O problemă potenţială neglijată, nerezolvată, ajunge să fie esenţială. Dacă nu pacificăm Comratul, prin orice mijloace, va fi întărit şi folosit de ruşi pentru a ne sta ca un ghimpe în coaste, chiar în momentul în care suntem angajaţi contra Transnistriei. Şi noi nu mai putem da înapoi. În concluzie, înainte de a porni contra Tighinei, va trebui pacificat Comratul, blând sau în forţă.

— Să sperăm că va fi blând!

— Spre binele lor, sper şi eu asta!

XXX

6 mai 2014, ora 19.30
Bulboaca, pe şoseaua Chişinău – Tighina

Duduitul monoton şi continuu al motorului tancului te putea îndemna la somn, mai ales cu gradul de oboseală acumulat până atunci, în luptele din Chişinău, atât în centru cât şi în periferiile din estul capitalei moldave. Dar nu era timp pentru asta, poate puţin mai târziu, când vor ajunge aproape de Tighina şi se vor opri să aştepte restul forţelor necesare pentru a ataca oraşul întărit. Iar acest lucru se va petece în curând. Colonelul Morun nu intenţiona să avanseze prea mult, încă maxim zece kilometri, să ocupe principalul cot al şoselei ce vira spre sud, urmând să intre în Tighina pe la nord-vest. Tancurile colonelului Tomoioagă vor face dreapta, spre Hârbovăţ, de unde un drum secundar îi ducea chiar spre intrarea de vest a oraşului, astfel, conform deciziei generalului Pintea, cele două grupări principale blindate vor putea ataca oraşul din două părţi, acţiunea lor convergând spre centrul oraşului.

Dar odată ajunşi în poziţiile numite de aşteptare, se vor opri într-un dispozitiv defensiv aşteptând trupele de întărire, împreună cu care vor putea, după aproximativ o zi de refacere şi întărire, să pornească asupra Tighinei, următoarea destinaţie logică şi normală după eliberarea Chişinăului.

Colonelul Morun luase toate măsurile de precauţie, aflat atât de aproape de teritoriul ocupat de inamic. Avansarea tancurilor sale era prudentă, păstrând distanţa între ele şi trimiţând atât înainte, cât şi pe lateral, mai multe echipe de cercetare, atât în TAB-uri pe patru roţi, cât şi pe jeepuri în lateral, peste dealuri mai greu accesibile. Simţea o senzaţie de toropeală dulce ce îi adormea simţurile şi îi amintea cât este de obosit. Dacă închidea ochii şi pentru câteva secunde, era convins că ar fi adormit. Lupta din greu cu tentaţia, îl ţinea încă treaz doar gândul că în câteva minute vor ajunge la locul unde se vor putea pune în poziţii defensive şi vor organiza serviciile de pază, după care vor putea dormi cu schimbul. Ideea era atât de reconfortantă.

Tancul său era primul din formaţie, iar Morun se întreba ce simţea conducătorul de tanc, dacă nu cumva adormise şi în clipa următoare se vor răsturna în şanţ. Alungă acest gând,

deoarece avea deplină încredere în Olimpiu Strava, cel ce fusese rănit în luptele de la Ciucurova, dar revenise la unitate după o perioadă de refacere. Şi totuşi, dacă ar fi aţipit câteva minute, cine ar fi ştiut? Cu acest gând în minte închise ochii, doar pentru o clipă se gândea el şi simţi cum se cufunda încet într-un hău fără fund. Bărbia îi căzu în piept şi trupul i se relaxă, legănat de duduitul monoton al motorului.

Cu atât mai neplăcută fu trezirea atunci când Strava frână brusc. Morun tresări şi privi în jur, nerealizând pe moment unde se afla. Conştiinţa îi reveni treptat, cumulată cu un sentiment de vinovăţie că adormise chiar în momentul în care ceva se întâmpla, iar el nu era capabil să reacţioneze eficient pentru el şi oamenii lui. Încercă să înţeleagă ceva, dar creierul pe jumătate adormit nu-l ajuta prea mult. De ce opriseră aşa brusc? Erau atacaţi? Nu auzea nimic, nici o împuşcătură sau lovitură de tun, nimic, decât o linişte ciudată. În fond, ce dracu se întâmplă?

— Ce dracu se întâmplă? se auzi întrebând cu voce tare în intercom.

— Nimic deosebit, domnule colonel, atât doar că avem ceva pe şosea pe care nu-l putem ocoli.

„Drace, să nu fie vreo cursă!” fu primul gând al colonelului. Deja treaz de-a binelea, ordonă siguranţa pe flancuri, astfel că tancurile următoare din coloană făcură câteva manevre care le poziţionară în aşa fel să poată executa foc în toate direcţiile. Infanteria debarcase din TAB-uri luând şi ea poziţii defensive printre tancuri. Un alt lucru de care se temea erau posibilele mine ascunse în apropierea şoselei, sau plantate în margine, ce puteau fi detonate chiar şi cu un simplu apel de pe un telefon mobil, la fel ca şi dispozitivele explozive improvizate (DEI), întâlnite de atâtea ori în Irak sau Afghanistan.

Îşi dădu seamă că, adormit cum era, nu ceruse detalii asupra potenţialei ameninţări.

— Ce-i aia ce nu poţi ocoli, Olimpiu?

— Civili, domnule colonel! Doi civili!

— CE?!

Mirat şi furios în acelaşi timp, Morun aproape smulse trapa şi ieşi pe jumătate afară. Într-adevăr, în mijlocul şoselei, la vreo zece metri în faţa tancului, doi civili stăteau neclintiţi în calea monstrului de oţel. Un bătrân cocârjat de ani, cu o barbă albă răsărită peste obrajii scofâlciţi, dar cu ochi vii şi înlăcrimaţi, cu

mâna dreaptă sprijinindu-se într-un baston, iar cu stânga ţinând strâns mânuţa unui băieţel speriat de vreo nouă ani, cu ochi temători, ce se trăgea cât mai aproape de silueta uscăţivă a bătrânului, căutând o protecţie iluzorie de frica produsă de imensitatea vehiculului blindat din faţa lor. Dar în ochii bătrânului nu se putea citi teamă, doar lacrimi grele i se scurgeau pe obrajii ridaţi, iar privirea parcă nici nu-l vedea pe colonel, rămăsese ţintuită la imensul drapel tricolor, fără însemne, ce flutura din când în când în adierea vântului slab de seară. Şi lacrimile continuau să-i curgă nestăvilite.

Colonelul Morun rămase descumpănit. Fără să-şi dea seama, coborî din tanc şi se îndreptă spre ciudata pereche. Părea o scenă smulsă din context, parcă şi Morun uitase de ce se afla acolo. Un impuls puternic îl îndemna să se apropie de bătrân. Ajunse la doi paşi de el şi rămase pe loc, neştiind ce să spună. Puştiul se strânse mai aproape de bătrân, privindu-l cu teamă, parcă neîncrezându-se în cineva care tocmai coborâse din maşinăria imensă pe şenile.

— Tataie, zise colonelul încet, parcă cu sfială, tataie, n-ar trebui să fii aici!

Bătrânul tăcu, apoi încet îşi întoarse privirea spre el, insistând pe pieptul uniformei, unde alături de un tricolor minuscul era trecut numele MORUN.

— Tataie, n-ar trebui să fii aici, nici tu, nici nepotul dumitale!

Bătrânul ridică ochii spre tresele de colonel, apoi spre faţa acestuia.

— Nu e nepotul, ci strănepotul meu. Mă ajută să merg, fiindcă sunt bătrân. Am nouăzeci şi patru de ani, zise cu voce tremurândă.

— Mulţi înainte, dar voi n-ar trebui să fiţi aici, este zonă de război!

— Nici voi, spuse bătrânul răsucindu-se încet spre stânga. O baterie de artilerie antitanc este aşezată pe dealul următor şi bate şoseaua după următoarea curbă, după deal, la un kilometru de aici. Este o porţiune descoperită de vreo doi kilometri unde nu vă puteţi ascunde. Mai e o baterie la un kilometru în dreapta, pentru a nimici ce scapă de prima şi mai au cam o companie de infanterie ca şi sprijin. Sunt bine camuflaţi şi înarmaţi cu aruncătoare de grenade. Nu trebuie să mergeţi înainte pe şosea. Vă aşteaptă.

Colonelul Morun rămase interzis. Simţi cum i se înmoaie picioarele. A fost atât de aproape de dezastru şi nici nu a ghicit asta. A scăpat din nenumărate lupte şi era gata să moară într-o ambuscadă. Providenţa divină i l-a scos pe bătrân în faţă. Recunoscător, întrebă:

— Cine eşti dumneata?

Bătrânul zâmbi trist, dar răspunse cu mândrie:

— Eu luptam împotriva tancurilor înainte ca tatăl tău să se fi născut! Am fost sergent în armata română, am luptat la Odessa şi în stepa kalmukă! Am fost decorat cu Coroana României pentru vitejie la Malaia Bielozorka! Am fost felicitat chiar de generalul Ion Dumitrache, comandantul Diviziei 2 Munte!

Fără să întoarcă capul, colonelul strigă:

— Ruţă!

Căpitanul Ruţă răsări ca din pământ:

— Ordonaţi, domnule colonel!

— Ia patru tancuri împreună cu infanteria şi învăluie prin dreapta pe drumul care ţi-l va indica domnul sergent! Îţi va indica pe hartă poziţia a două baterii de artilerie antitanc pe care le vei distruge din spate. Desemnează încă o grupare de patru tancuri ca şi acoperire, pentru a angaja a doua baterie, ceva mai în spate de prima! Jumătate din infanterie te urmează cu TAB-urile şi Jderii. Noi mergem înainte, pentru a le distrage atenţia. Bagă de seamă, sincronizează-te cu noi, altfel putem fi decimaţi!

— Am înţeles, domnule colonel! Dar unde este domnul sergent?

— Aici, alături de tine! zise colonelul Morun.

Apoi luă poziţia de drepţi în faţa bătrânului şi-l salută respectuos, cu mâna la caschetă. Silueta încovoiată se îndreptă ca prin farmec, răspunzând la salut. Apoi Morun se răsuci pe călcâie şi se îndreptă spre tanc. În timp ce bătrânul vorbea cu Ruţă, indicându-i cu mâna tremurândă câteva puncte pe hartă, tancul colonelului porni motorul. Într-un târziu, Ruţă alergă la tancul său şi gruparea sa se rupse de coloană pornind pe un drumeag lateral. Restul coloanei porni. Atunci când tancul colonelului ajunse în dreptul bătrânului ce se dăduse la o parte împreună cu strănepotul său, Morun coborî şi îi întinse drapelul imens ce fluturase înainte prins de antenă.

— Sergent, ia-l, e al tău, l-ai câştigat la Malaia Bielozorka!

Oricum, l-ai câştigat şi acum! Apoi sări în tancul ce demară înainte, spre Tighina. Rămase aşa, pe jumătate ieşit din tanc, salutând spre bătrân până îl pierdu din vedere.

Unul câte unul, tancurile şi TAB-urile treceau prin dreptul bătrânului, cu militari ce urmau exemplul colonelului, salutându-l pe cel ce strângea la piept drapelul tricolor, iar băieţelul, cu ochii miraţi la imensele blindate ce se scurgeau cu atâţia oameni ce priveau spre ei cu mâna la cască, se întreba de ce străbunicul plânge atât de mult.

6 mai 2014, ora 23.40
Comrat, intrarea dinspre vest

Patrularea era o corvoadă neplăcută pentru oricine, cu atât mai mult cu cât era făcută într-o zonă de război, de unde oricând te puteai aştepta la surprize, de multe ori letale. Caporalul Oliver Roşea ştia asta nu de acum, ci şi din patrulările din Afghanistan, acolo unde puteai fi oricând ţinta unui atac taliban. Dar nici aici nu era mai simplu, deoarece, în ciuda faptului că în Comrat găgăuzii continuau să parlamenteze cu trimişii moldoveni, erau mulţi care doreau ca situaţia să devină explozivă. De aceea, de data asta vor trebui să fie mai atenţi. Încă din cursul serii, înainte ca tenebrele nopţii să cuprindă întreg frontul, patru tancuri româneşti sosiseră şi patrulau demonstrativ prin faţa intrării spre oraş. Treptat, alte companii de infanterie se strecuraseră spre nord şi est, înconjurând practic oraşul. Odată încercuirea realizată, rând pe rând, militari din cordonul exterior îşi făceau simţită prezenţa, practic pentru a înştiinţa locuitorii că sunt acolo şi gata de acţiune. Acest lucru se părea că va pune oarecare presiune asupra negocierilor de la primărie, dar acesta era şi scopul ascuns al comandamentului român. De aceea, patrularea în faţa poziţiilor comporta un oarecare risc. Iar riscul acesta, chiar în zona şoselei de intrare în oraş, a fost luat de caporalul Oliver Roşea, împreună cu cinci soldaţi din subordinea lui. Umblau precauţi, parcă cu teamă, ştiindu-se atât de aproape de o zonă potenţial ostilă. Spre ultimul punct de patrulare, li se alătură şi maiorul Vădim Dumitru, conducătorul trupelor moldovene şi el îngrijorat de situaţia ciudată în care se aflau.

Oliver Roşea îl acceptă în patrulare, insistând să-l urmeze îndeaproape, al doilea în şirul ce urma să verifice posturile avansate ale românilor. Erau deja aproape de postul doi, când liniştea nopţii fu străpunsă de o rafală prelungă. Înainte de a auzi focurile de armă, Roşea a perceput şuieratul gloanţelor ce zburau pe lângă el. Oamenii săi se aruncară la pământ, poziţionându-se spre ameninţare, gata de ripostă. Oliver Roşea se întoarse şi-l placă pe maiorul Vădim Dumitru ce rămăsese descumpănit, fără reacţie. Întinşi pe jos, îi şopti maiorului:

— Pe noi ne vor, domnule maior!

Din postul doi veni o ripostă sub forma câtorva rafale scurte, destinate mai mult spre a-i fixa pe agresori. Ordinul veni prin staţia radio, prin care Roşea recunoscu vocea superiorului său, căpitanul Cristescu.

— Roşea, i-am localizat şi îi fixăm cu foc din posturile patru şi şase. Sunt undeva în faţa acestora, la vreo trei sute de metri. Iaţi patrula şi învăluie din lateral. Vrem să-i capturăm, nu să-i eliminăm! Executarea!

Caporalul reacţionă imediat, la fel ca şi soldaţii săi. Dar înainte de a începe să se târască spre poziţia menţionată, maiorul Dumitru se agăţă de mâneca lui Roşea:

— Vin şi eu cu voi!

Roşea nu ştia ce să spună. Ezita, mai ales că maiorul moldovean nu avea experienţă de luptă, dar totuşi, ca şi grad, îi era superior. După o ezitare de câteva clipe, îşi dădu acordul, dar avertizându-l cu grijă:

— Capul jos, domnule maior! Urmaţi-ne şi rămâneţi jos!

Apoi îşi începură avansarea. O jumătate de oră mai târziu, caporalul Roşea era în faţa căpitanului Cristescu cu cei ce atacaseră trupele române. Agresorii se infiltraseră până aproape de poziţii şi traseră asupra soldaţilor români de acolo. Rezultatul era dezastros pentru ei, fiind total surprinşi de Oliver Roşea după ce fuseseră fixaţi de tirurile din adăposturi: un mort, doi răniţi uşor şi trei prizonieri valizi, cu mâinile la ceafă, sub supravegherea armelor băieţilor lui Roşea. Maiorul Vădim Dumitru încă tremura incontrolabil din cauza stresului, dar se ţinea bine, deşi văzuse în ultimele ore mai multă acţiune decât în toată cariera sa militară. Cu atât mai ciudată i se păru atitudinea căpitanului Cristescu faţă de caporalul Roşea, până la urmă mult inferior, cel puţin ca şi grad. Căpitanul se apropie de

Roşea şi-i strânse mâna la piept, în stil şmecheresc, ca şi unui vechi prieten, apoi îl bătu pe spate, spunându-i „Bravo, Oli!” în timp ce cu stânga îi ciufulea părul blond rebel ce-i ieşea de după casca dată pe spate. Iar caporalul zâmbea, adresându-se superiorului său cu apelativul „şefule”. Ceva nu era în regulă în armata română, gândi maiorul Vădim Dumitru. Dar asta va rămâne de văzut mai târziu.

În mod sigur, schimbul de focuri provocase nelinişte de cealaltă parte, iar poziţia negociatorilor putea deveni sensibilă. Pentru a evita acest lucru, ba mai mult, pentru a convinge opoziţia de seriozitatea propunerilor moldovene, Cristescu hotărî ca să returneze prizonierii, precum şi corpul celui căzut, înapoi către găgăuzi. Asta va avea şi greutate morală, acţionând pozitiv asupra seriozităţii propunerilor moldoveneşti. Şi nu numai moldoveneşti, deoarece Cristescu ştia că printre negociatorii moldoveni se afla şi un ofiţer român în civil, care urma să apară în ochii găgăuzilor ca şi politician moldovean.

Pentru asta, era nevoie de un gest elocvent şi cât mai rapid. Câteva reflectoare poziţionate luminau drumul principal de acces spre intrarea în Comrat, făcându-l vizibil de la distanţă. Pe această şosea, înaintau încet, cu steaguri albe în mâini, căpitanul Cristescu, în frunte, caporalul Oliver Roşea, urmându-l îndeaproape şi şase soldaţi români cu armele îndreptate în jos, escortându-i pe cei cinci prizonieri care purtau pe targă trupul celui de-al şaselea căzut. Alături de ei şi maiorul moldovean Vădim Dumitru. Drumul până la intrarea în oraş a decurs fără incidente, ba chiar la limita primelor clădiri, luminile stradale s-au aprins şi barajele de sârmă ghimpată au fost date deoparte pentru a lăsa cortegiul să treacă. O intersecţie de drumuri, dintre cel principal şi două laterale menite să dirijeze circulaţia ocolitoare, era locul de întâlnire. Micul cortegiu a fost primit aici de un grup de vreo zece-doisprezece civili găgăuzi înarmaţi cu AK-47, aliniaţi în spatele unui individ spătos cu privirea întunecată şi el înarmat cu o puşcă de asalt.

Ajuns la câţiva metri de ei, Cristescu dădu ordinul de oprire. Militarii români şi găgăuzii se priviră unii pe alţii, pândind cel mai mic semn de ostilitate. Prizonierii depuseră targa jos, aşteptând.

Momentul se prelungi până când unul dintre găgăuzi, un tip îndesat şi vânjos ce purta un AK-47, se apropie încet studiind

chipurile prizonierilor, ca şi cum ar fi încercat să recunoască pe cineva, lucru dificil în lumina destul de slabă. Pe măsură ce se apropia, deveni din ce în ce mai nerăbdător, iar gesturile lui mai repezite. La final, după ce privi mai îndeaproape toţi prizonierii, se repezi la targă şi ridică cu un gest smucit pătura ce acoperea trupul fără viaţă. Rămase o clipă descumpănit cu pătura într-o mână, privind chipul livid, apoi scoase un răcnet neomenesc şi dintr-o mişcare se aruncă asupra căpitanului Cristescu, aflat mai aproape de targă. Se aruncă necontrolat înainte, încercând să-şi îndrepte în plin salt arma AK-47 de pe umăr spre ţinta răzbunării sale feroce.

În prima fracţiune de secundă, căpitanul Cristescu rămase descumpănit, neaşteptându-se la un astfel de atac. Imediat, instinctul de conservare îl făcu să se ghemuiască puţin, dar cu atenţia rămasă mai mult spre ceilalţi găgăuzi din faţă, care însă rămăseseră pasivi. Pregătirea sa de comandant îl făcu să acorde mai multă atenţie celorlalţi potenţiali inamici, care ar fi putut deveni, prin intrarea lor în acţiune, un pericol iminent pentru oamenii săi. Siguranţa sa proprie trecuse deja pe planul doi, ştiind că băieţii săi nu vor reacţiona la o atitudine ostilă decât după ordinul său. Astfel, rămăsese descoperit oarecum faţă de atacul imediat la propria persoană, în ideea de a-şi proteja oamenii.

Găgăuzul se năpustea asupra lui cu ură oarbă, încercând să-şi apuce arma cu mâna stângă. Caporalul Roşea, aflat în imediata apropiere a căpitanului Cristescu, reacţionă imediat. Se aruncă înainte în salt, placându-l ca la rugby pe găgăuzul ce era aproape să se prăvălească asupra superiorului său. Cele două trupuri se rostogoliră îmbrăţişate într-o luptă surdă, feroce. De ambele părţi, soldaţii reacţionară instantaneu. O fremătare se produse atunci când fiecare îndreptă arma spre cei din tabăra opusă, pierzând din vedere cele două trupuri ce se luptau cu ură pe viaţă şi pe moarte. Prizonierii făcură o mişcare ca o tresărire, dar se relaxară în momentul când un strigăt de avertizare din partea soldaţilor români ce-i păzeau îi readuse la realitate. Armele a doi dintre ei şi a maiorului Dumitru îi ţintuiau, gata să secere orice acţiune evazionistă. Restul românilor aveau deja armele aţintite spre oponenţii găgăuzi, care reacţionară mai încet. Abia trei dintre ei apucaseră să-şi ridice ţevile automatelor, iar somaţiile românilor îi făcură pe ceilalţi să ezite.

Românii ar fi putut să producă un măcel, să-i culce pe toţi la pământ, dar n-o făcură. Disciplina soldaţilor profesionişti i-a făcut să aştepte ordinul superiorului, căpitanul Cristescu, chiar dacă degetele li se albiseră pe trăgaci. Dar ordinul nu veni, cel puţin nu încă. Cristescu încă spera că va putea salva situaţia.

O comandă răstită veni din partea găgăuză, apoi o ezitare se produse în rândul acestora. O nouă comandă, la fel de autoritară şi categorică, fu urmată de gestul unanim al găgăuzilor care lăsară armele cu ţeava în jos. Conducătorul lor, individul spătos cu privirile întunecate, avansă cu mâinile la vedere, cu automatul atârnându-i liber după umăr. Cele două trupuri continuau să se zvârcolească pe jos, stârnind nori de praf. Găgăuzul se apropia încet de ei. Cristescu îşi desfăcu catarama tocului de pistol de la şold, pentru a-i fi mai uşor să-l apuce. Uriaşul spătos se apropie de cele două trupuri contorsionate în luptă, fără să-l bage în seamă pe Cristescu, aflat la doi paşi de el.

În timp ce se lupta cu adversarul său, Roşea înţelese că acesta era mult mai puternic şi mai pregătit fizic. Dar asta nu însemna că deja pierduse partida. După ce-l placase hotărât, chiar dacă amândoi erau la pământ, reuşise până acum să evite o prinsoare din care n-ar fi putut scăpa şi care să-l facă să cedeze în faţa forţei fizice superioare. Se rostogolise cu el de nenumărate ori, evitând cu dibăcie fiecare priză definitivă. Încasase deja câteva lovituri, dar nu cedase lupta, ba dimpotrivă, lovise de fiecare dată când a avut ocazia. Dar adversarul său era făcut dintr-un aluat tare şi nu reacţionă la izbiturile sale. Ba chiar acum, sub privirile lui Cristescu şi ale găgăuzului ce părea un fel de comandant al lor, reuşise să-şi încolăcească un braţ pe după gâtul său şi să strângă din ce în ce mai tare. Roşea luptă din răsputeri, dar bătălia părea deja pierdută. Întins pe spate, cu adversarul care se cocoţase deasupra lui, simţea braţul care-i prindea gâtul ca într-o menghină şi strângea din ce în ce mai tare, cu ură. Privirea care începea să i se întunece văzu gestul căpitanului Cristescu care scoate pistolul din tocul de la şold şi face un gest ca şi cum l-ar îndrepta spre cineva de deasupra lui. Braţul drept care încerca să se agaţe de mâna care îl strângea de gât se destinse, odată ce privirea i se tulbură, vederea începând să-i joace feste, pete alburii ce dansau în câmpul vizual. Printre ele, un braţ înarmat

cu pistol ce se agită, ca într-o dispută cu cineva aflat înafara câmpului său vizual ce se obtura din ce în ce mai mult. Braţul său devenit aproape inert căzu moale pe lângă corp, întâlnind la şold mânerul rece al baionetei. În creierul ce raţiona din ce în ce mai greu din cauza lipsei de oxigen, instinctul de conservare dădu o comandă către membrul ce a întâlnit posibila salvare. Practic din pur reflex, braţul lui Oliver Roşea apucă baioneta de mâner, o scoase din teacă şi o înfipse cu sete în trupul greu de deasupra sa. Din reflex, o şi răsuci între coaste, trăgând-o în sus.

Un urlet neomenesc îi răspunse, iar strânsoarea din jurul gâtului încetă ca prin farmec. Roşea trase avid o gură zdravănă de oxigen, dar nu se relaxă, ci dimpotrivă, ştiind că încă era în pericol, se răsuci răsturnând trupul de pe el. Ajuns deasupra lui, smulse baioneta din rană şi o propti cu vârful în baza gâtului adversarului, chiar în adâncitura de deasupra sternului. O simplă apăsare şi baioneta ar fi retezat traheea şi odată cu ea firul subţire al vieţii. Privind în ochii care reflectau acum durerea în locul urii atroce, Roşea ezită. Atât de aproape şi uşor să ia viaţa unui om, dar atât de greu, chiar dacă acesta încercase cu câteva secunde înainte să o ia pe a lui.

Odată cu oxigenul adus de sângele care reîncepuse să-i irige creierul, ţiuitul din urechi începuse să se estompeze, începând să perceapă frânturi de zgomote şi conversaţii. Îl auzea pe şeful găgăuzilor care striga spre el şi spre căpitanul Cristescu, îl putea ghici pe acesta din urmă aproape de el, cu pistolul în mână, pe care nu-l putuse folosi mai devreme ca să nu-l rănească în cazul în care ar fi tras în agresor, auzi, sau mai mult simţi freamătul din rândul găgăuzilor, apoi ca răspuns din partea românilor declicul aproape imperceptibil al siguranţelor lăsate de la armele automate. Apăsă puţin baioneta şi un firicel de sânge răsări din gâtul găgăuzului acolo unde lama străpunsese pielea. O mână slabă de suferind îi prinse braţul, încercând să-l oprească şi o umbră de panică traversă ochii suferinzi. Acum nu mai era un inamic furios şi răzbunător, ci doar o fiinţă omenească ce lupta pentru propria viaţă.

Liderul găgăuzilor se agita frenetic, în imposibilitate de a acţiona, atât el cât şi oamenii săi fiind ţintuiţi de ţevile pistoalelor mitralieră ale românilor şi de privirile lor necruţătoare. Pentru ei, românii, lupta de la sol nu mai era a lor,

era strict problema lui Roşea ce va face cu adversarul său, din moment ce era în legitimă apărare. Dar dacă cineva va interveni, vor acţiona. Era scris pe feţele lor încruntate. Ei veniseră în pace, să le aducă prizonierii şi pe cel căzut, iar ceilalţi îi atacau neprovocat.

Vocea căpitanului veni de departe, de foarte departe:

— Oli, nu face asta, te rog! Noi nu suntem ca ei! Oli, te rog!

Braţul lui Roşea se înmuie şi aruncă baioneta la o parte. Se răsturnă pe spate şi rămase acolo, inspirând adânc, cu nesaţ, aerul nopţii, în timp ce ochii rătăceau pe cerul spuzit cu miile de stele reci, pe bolta întunecată. Căpitanul se apropie de el, se lăsă într-un genunchi şi îi puse palma pe frunte. Şopti doar atât:

— Bravo, Oli!

Câţiva prizonieri găgăuzi ridicară rănitul şi se grăbiră cu el spre marginea intersecţiei, spre trupele proprii. Comandantul lor, uriaşul spătos, se apropie la trei paşi de căpitan. Cristescu se ridică, privindu-l în faţă. Atunci uriaşul luă o poziţie de drepţi şi salută, spunând un singur cuvânt, în cea mai curată limbă românească:

— Mulţumesc!

Cristescu îi întinse mâna, pe care acesta i-o strânse. Găgăuzul mai zise doar atât:

— Era fratele său!… şi vărul meu…

Apoi mai salută o dată, se răsuci pe călcâie şi se îndepărtă alături de oamenii săi ce purtau trupurile rănitului şi a celui căzut cu câteva ore mai devreme. Românii plecară şi ei, alături de maiorul moldovean Vădim Dumitru, cu mintea plină de întrebări fără răspuns.

XXXI

8 mai 2014, ora 18.00
Tighina, intrarea de la vest

Maiorul Morun observa prin binoclu trupele ruseşti de menţinere a păcii, aşa zise trupe de menţinere a păcii, de fapt trupe de ocupaţie, de impunere a unui acord nelegitim republicii moldave, doar pentru a plasa teritoriul suveran sub o forţă de ameninţare şi control, pentru a-i putea stăvili eventualele tendinţa de apropiere faţă de România. De fapt, trupele ruseşti cantonate în Transnistria, precum şi forţele paramilitare întreţinute din fondurile ruseşti, practic ca şi întreg regimul separatist de la Tiraspol, avea doar rolul să menţină Moldova în sfera rusească, deoarece prin compunerea lor nu puteau reprezenta o ameninţare credibilă pentru NATO, cu atât mai puţin un cap de pod împotriva flancului sudic al acestei alianţe. Până la urmă, rolul lor se reducea la a menţine sub control Chişinăul, pentru a-i trece pofta de veleităţi unioniste cu România, o psihoză continuă la Moscova, încă din anii ’90.

Războiul din 1992 a dus la ocuparea Tighinei de către transnistrenii sprijiniţi direct şi deschis de armata a XIV-a rusă, iar anii care au trecut au perpetuat această stare de lucruri, mai ales prin oscilaţia continuă a liderilor moldoveni între România şi Rusia, cu precădere în ultimii ani dominaţi de puterea comunistă, care în final începea să încline tot mai mult spre Moscova, chiar dacă acest lucru ar însemna o cedare faţă de Tiraspol. Populaţia a sancţionat dur puterea comunistă după alegerile din aprilie 2009, prin mişcările de protest nemaiîntâlnite până acum la est de Prut, dar lucrurile nu se puteau termina şi nu s-au terminat aici.

Cert este, până la urmă, că s-a ajuns în luna mai a acestui an, un maior român să supravegheze prin binoclu poziţiile ruso-transnistrene de la intrarea de vest a Tighinei. Iar acest maior, pe nume Morun, să conducă o forţă de atac formată din tancuri sprijinite de infanterie şi regimente mecanizate, gata de a se arunca asupra oraşului moldovean stăpânit de mai bine de douăzeci de ani de către ruşi prin intermediul transnistrenilor. Iar maiorul Morun, în fruntea trupelor române, era decis să schimbe această stare de lucruri. El doar aştepta ordinul.

Şi nu era singurul. Coloana de tancuri a colonelului

Tomoioagă, de la Anenii Noi continuase spre sud, până la Zolotievca, apoi făcuse spre est, până la Gâsca, gata să ia Tighina dinspre sud. Întăririle de infanterie apucaseră să ajungă la ambele forţe de atac, la fel şi suplimentările de muniţie şi combustibil. Ambele coloane erau în deplinătatea forţei de atac şi ardeau de nerăbdare.

Maiorul Morun zâmbi când îşi aminti de întâlnirea sa cu colonelul Tomoioagă, chiar în centrul intersecţiei de la Anenii Noi. Aviaţia română pisase o coloană de aprovizionare şi întărire a inamicului ce venea spre Chişinău, chiar după ce Morun rupsese dispozitivul advers din oraş şi alunga elementele răzleţite spre est. Tancurile lui Tomoioagă tăiaseră retragerea, ba chiar o parte avansaseră spre oraş, prinzând trupele inamice în cleşte, de fapt într-un imens concasor ale cărui falei necruţătoare îl reprezentau formaţiile compacte de tancuri. Inamicul a fost zdrobit, au fost capturate imense cantităţi de material militar şi luaţi sute de prizonieri, o mică parte din efectiv reuşind să fugă pe la sud, unde negocierile din faţa Comratului au întârziat închiderea cercului. Din fericire, la ora actuală găgăuzii de la Comrat au ajuns la un acord cu Halipa de la Chişinău, poate şi motivaţi de prezenţa trupelor române şi moldovene în zonă. Indiferent, cert este faptul că o forţă importantă română, sprijinită de trupe din armata moldoveană, vine dinspre Comrat către Tighina, gata de a intra în acţiune, prin joncţiunea cu Tomoioagă, care astfel întărit şi-ar putea dirija o parte din forţe mai pe la sud, pe la intrarea dinspre Căuşeni, dispersând astfel efortul defensiv al apărătorilor.

Morun rememoră cu ochii minţii joncţiunea cu Tomoioagă la Anenii Noi, două tancuri TR-85M prăfuite, cu urme de gloanţe ricoşate pe blindaj, faţă în faţă în fruntea formaţiilor, dar amândouă cu însemnele româneşti, tricolorul. Doi comandanţi extraordinari, privindu-se în ochi, obosiţi, asudaţi, dar căzând unul în braţele celuilalt, sărutându-se pe amândoi obrajii, în uralele trupei. Soldaţii din ambele coloane s-au repezit unii la alţii şi s-au îmbrăţişat, încingând pe loc o imensă horă românească a bucuriei. Cineva a avut inspiraţia să comute la difuzoare postul de radio public de la Chişinău, unde de ceasuri bune se transmiteau continuu cântecele regretaţilor Doina şi Ion Aldea Teodorovici, decedaţi în 1992, pe versurile marelui poet basarabean Grigore Vieru, de asemenea răpus într-un accident

de circulaţie în 2009. Din când în când, programul de cântece şi marşuri patriotice era întrerupt de scurte ştiri ce reuşiseră treacă cumva de plasa cenzurii militare. Chiar în toiul sărbătoririi, o voce gâtuită de emoţie se suprapuse pe fondul muzical:

— „Chiar acum suntem informaţi că bravii soldaţi români sprijiniţi de armata moldoveană au ocupat Anenii Noi, foarte aproape de Tighina. Dumnezeu să-i ajute şi să le îndrume paşii!”

Anunţul fia primit cu urale de trupe, care începură să cânte în cor alături de postul de radio:

— „Basarabie frumoasă / Bun venit la noi în casă / Îţi aducem peţitor, peţitor / Mândrul nostru tricolor!”

Imense drapele tricolore fluturau în vânt, soldaţi tineri se îmbrăţişau cu populaţia civilă, lacrimi curgeau nestăvilite, din loc în loc câte un bătrân sau o bătrână, îmbrăcată în portul popular, îngenunchea şi-şi făcea cruce cu ochii spre cer, mulţumind Domnului că au apucat clipa aceasta.

Prin radio, către punctul de comandă al generalului Virgil Pintea, s-a transmis doar atât: „Tomo şi Hannibal şi-au strâns mâna!” Răspunsul a venit sec: „Felicitări, tare aş fi dorit să văd asta!”. Apoi au curs noile ordine de luptă. O victorie, oricât de categorică, nu este decât un pas înainte în război, iar războiul merge mai departe.

Soldaţii şi-au reocupat posturile şi gruparea întăritǎ a colonelului Tomoioagă a plecat mai departe, spre sud, iar după circa o oră a fost rândul maiorului Morun să plece. Şi iată-l ajuns aici, la o azvârlitură de băţ de Tighina ocupând şi fortificându-se poziţia, dar totuşi gata de atac. Dar înainte de asta, trebuia să lase o posibilitate de ieşire onorabilă a adversarului, după cum spunea însuşi Sun Tzu, părintele strategiei. Chiar dacă, Morun deja ştia, inamicul nu o va accepta. Dar trebuia făcută.

Era timpul. Maiorul Morun lăsă binoclul şi se căţără pe locul din dreapta al Hummerului ce pornise deja motorul. Maşina de teren porni şi avansă încet, ca să poată fi văzută, mai ales imensul steag alb ce fâlfâia prins de o antenă de pe capotă. Mergeau să parlamenteze. Din spate erau urmăriţi nu numai de ochii aţintiţi pe cătările armelor, ci şi de obiectivele puternice ale camerelor de filmat aduse de echipele de reporteri români şi străini îmbarcaţi alături de trupele lui Morun.

Hummerul mergea încet pe şosea, chiar spre punctul de

control al trupelor ruse şi transnistrene. Pe nimeni nu mira acest lucru, cei ce menţineau pacea o făceau împreună cu una din părţile în conflict. Mai aveau cam o sută de metri, atunci când un soldat rus ieşi şi se postă în mijlocul şoselei, făcându-le semn să oprească. Maşina stopă în faţa lui şi aşteptă mai bine de zece minute. În sfârşit, din postul de control apăru un ofiţer superior rus care se îndreptă spre maşină. Maiorul Morun coborî şi-l aşteptă.

Pe poziţia românilor, Peter Flare nu-şi mai putea controla nerăbdarea. Era nervos şi bătea darabana cu degetele pe tăblia transportorului blindat ce-l adusese până aici. Din cinci în cinci secunde îl întreba pe Gordon dacă filma şi prinsese totul, iar la răspunsul invariabil pozitiv al acestuia, în loc să se liniştească, devenea tot mai agitat, tremurând din picior. Experienţa îi spunea că ceva se va petrece.

Colonelul rus se opri în faţa maiorului Morun fără să-i răspundă la salut. Morun se făcu că nu observă, apoi îi întinse o foaie de hârtie. Rusul aruncă o privire pe ea şi o dădu dispreţuitor la o parte, făcându-se că nu înţelege. De asemenea, ridică din umeri atunci când Morun i se adresă în engleză. Imediat îşi făcu apariţia din maşină un căpitan moldovean care făcu serviciul de translator în rusă, astfel încât ofiţerul rus să nu poată avea altă soluţie decât să răspundă cumva.

— Domnule colonel, începu Morun, v-am înmânat copia decretului semnat ieri de preşedintele Republicii Moldova conform căruia armata moldoveană, alături de cea română este îndrituită să preia controlul asupra tuturor teritoriilor moldoveneşti, aşa cum sunt ele recunoscute de ONU încă de la declararea independenţei din 1991.

— Dar noi suntem recunoscuţi ca şi forţe de menţinere a păcii de către OSCE în urma conflictului din 1992, iar conducerea actuală a Moldovei…

— Conflict pe care voi l-aţi provocat! Iar conducerea actuală a Moldovei a fost recunoscută de Adunarea Generală a ONU în sesiunea extraordinară de ieri.

— Rusia, ca şi membru permanent al Consiliului de Securitate…

— Rusia, ca şi parte direct interesată, nu şi-a putut exercita dreptul de veto, aşa că hotărârea ONU rămâne definitivă. La fel ca şi măsurile ce decurg de aici.

— Dar realitatea din teren…

— Domnule colonel, realitatea din teren suntem noi doi, tu şi cu mine. De acceptul sau refuzul dumitale depinde ce se va întâmpla de acum înainte. Ai aici, zise arătând spre foaia de hârtie, un termen de două ore pentru a accepta sau refuza preluarea controlului asupra Tighinei de către soldaţii mei. Peste exact două ore, începând de acum, trupele mele vor porni spre Tighina să instituie controlul legitim al guvernului moldovean, aşa cum este el recunoscut de ONU. Dacă trupele de sub comanda ta vor riposta, vor fi considerate ca şi ostile şi tratate ca atare. Ţine minte, ai o mare responsabilitate aici! Ordinele mele sunt clare, să iau Tighina şi asta voi face, cu sau fără concursul dumitale!

— Tovarăşe maior, ţine minte ce a păţit Georgia în 2008, atunci când…

— Georgia e Georgia, Moldova e Moldova, iar România e România! Iar România este membru cu drepturi depline a NATO, iar un atac asupra soldaţilor români ar putea avea consecinţe grave, deci ai grijă ce faci. Riposta noastră va fi pe măsură, dar ar putea implica şi alte aspecte nedorite nici de mine, nici de tine! Un lucru este clar! Peste două ore pornim spre Tighina! Ce va fi de acum încolo, e decizia ta!

— Nu am ordine…

— Dar ai două ore ca să le obţii! Acum este 18.22. La 20.22 expiră termenul!

Morun salută, se răsuci pe călcâie şi urcă în Hummer. Maşina se întoarse şi porni înapoi, nu înainte de a-i arăta de la geam colonelului rus două degete ridicate, semnificând cele două ore rămase. Rusul primise mesajul şi înţelese gravitatea lui. Ştia că avea în faţă un comandant nebun, gata să se arunce asupra lui cu toate forţele disponibile, doar fiindcă aşa dorea el. Iar aceste forţe includeau şi un număr deloc neglijabil de tancuri. Iar cei ce le conduceau şi trupele care le însoţeau, erau profesionişti de înaltă clasă. O dovediseră cu prisosinţă cu ucrainenii, dar mai mult decât atât, cu două zile în urmă, pe străzile Chişinăului.

Pe scurtul drum înapoi, şoferul, deşi tăcut până atunci, nu se putu abţine:

— Domnule maior, permiteţi să raportez?

— Spune, sergent!

— N-ar ti trebuit să fiţi, totuşi, ceva mai maleabil?

Morun zâmbi.

— Dacă va cere o prelungire rezonabilă a termenului, normal că voi accepta. Dar nu voi admite nici o tergiversare vădită. Poate tu nu-ţi dai seama, dar ei nu fac altceva decât să încerce să câştige timp. Trebuie să ţii cont şi de un alt aspect, la 26 iunie 1940, ne-au dat patruzeci şi opt de ore să evacuăm totul din Basarabia şi Bucovina de Nord şi nici acest termen nu a fost respectat. În acest termen au fost ucişi sute de români şi alte mii capturaţi. În interval de un an, până la recuperarea Basarabiei şi Bucovinei în urma izbucnirii războiului la 22 iunie 1941, deci în mai puţin de un an, ruşii sovietici au ucis peste treizeci de mii de moldoveni şi deportat alţi trei sute de mii. Eu le-am acordat un termen rezonabil, de două ore, ca să se decidă să nu intervină. De aici încolo, este strict problema lor. După părerea mea, ei vor trage asupra noastră şi ne vom bate cu ei. Ceea ce ai văzut aici a fost o pierdere de vreme, dar trebuia făcută, ca să fim noi cu cugetul împăcat. Ruşii nu au renunţat la nimic din imperiul ce l-au cucerit, n-au cedat nimic fără luptă. Iar noi va trebui să ne facem datoria, nici mai mult, nici mai puţin. Dacă te-ai prins în horă la Anenii Noi, trebuie să joci şi în piaţa din Tighina, sau poate din Tiraspol. M-ai înţeles, sergent?

— Da, domnule maior!

Înainte de a coborî în mijlocul soldaţilor ce-l aşteptau, şoferul i se mai adresă o dată lui Morun.

— Domnule maior!

— Da, sergent!

— Sunt întrutotul de acord cu dumneavoastră! Dumnezeu să ne ajute!

— Amin! făcu Morun sărind din Hummer.

8 mai 2014, ora 19.30
Bucureşti

— Cafeaua asta nu mai are nici un efect! zise Dăianu împingând ceaşca pe masă cu o strâmbătură de dezgust.

Sorescu aprobă din cap. Într-adevăr, după atâtea zile de încordare şi nopţi nedormite, în care abia reuşiseră să fure câteva ore de somn şi acelea pe apucate, orice stimulent părea fără rost. Privirea i se îndreptă spre Puşcaş, care încă se juca cu

ceaşca, absent.

— Deci, care e planul?

Puşcaş tresări:

— Ce a zis preşedintele?

— În seara asta, cam într-un sfert de oră va semna un decret referitor la cetăţenia română, care sună aproximativ aşa: „Articol unic: Toţi cetăţenii ai căror părinţi sau bunici au fost cetăţeni români şi nu au renunţat de bunăvoie la cetăţenia română, dobândesc automat cetăţenia română”. Cu asta, toate argumentele folosite în Georgia anului 2008, cum că ei intervin să-şi apere cetăţenii, se întorc împotriva lor. Pe lângă decretele lui Halipa, noi suntem îndreptăţiţi să ne apărăm cetăţenii. Mişcare bună.

— Bine, bine, foarte bine! zise Puşcaş. Din punct de vedere militar, colonelul Morun le-a acordat trupelor ruseşti, mă rog, celor oficiale de menţinere a păcii, un ultimatum de două ore să părăsească poziţiile şi să nu intervină. Ultimatumul expiră, făcu o pauză să se uite la ceas, într-o jumătate de oră.

— Şi ce faci, ataci la 20.22?

— Nu, la 21.15 trupele de tancuri ale lui Morun vor porni dinspre vest. La 21.30, tancurile lui Tomoioagă vor lovi dinspre sud.

— De ce?

— Uite, planul de atac al lui Pintea este foarte bun, de fapt este grozav. Am adus câteva modificări, pe care le-am analizat cu generalul Pintea. Am ţinut seama de câţiva factori, inclusiv de situaţia de ansamblu, mă refer aici la cea din Georgia.

— Chiar, care e situaţia în Georgia?

— Lupte de stradă în Batumi. O coloană ruso-abhază a pornit de-a lungul coastei, din Abhazia spre Batumi. Colonelul Leon Turashvili intenţionează să o fixeze la nord de Poti şi să o atace din flanc la aceeaşi oră, 21.15, ora României. Cred că în câteva ore va ataca Abhazia, prin defileul Kodori.

— Foarte bună ideea cu sincronizarea, recunoscu Dăianu.

— În plus, le mai lăsăm timp ruşilor să se decidă. Poate se vor hotărî să renunţe la intervenţie. Dacă nu, ei se aşteaptă la un atac la ora 20.22, dacă nu se produce la ora aşteptată, vigilenţa lor va scădea în timp. Poate vor crede că am renunţat la ofensivă, că ne-am muiat de spaimă, aşa că ofiţerii, chiar şi soldaţii, se vor retrage să bea o votcă, ca în fiecare seară de

până acum.

— Dar un atac de noapte nu va fi mai dificil pentru noi?

— Doar la prima vedere. Soarele apune la 20.41 deasupra Tighinei. Noi suntem net superiori din punct de vedere al dispozitivelor de vedere pe timp de noapte, NVG. Pe întuneric ne vor putea viza mai greu, acesta ar putea ti un avantaj major.

Puşcaş aruncă o privire pe o foaie de hârtie din faţa sa, înainte de a continua:

— Încă ceva. Se deschid şi alte fronturi. Se semnalează lupte locale pe platourile de la Cocieri şi Coşniţa, în intrândurile de la est de Nistru deţinute de moldoveni încă din 1992. Se pare că partizanii lui Vasili Gruşenco, paznicul lui Halipa, nu mai au răbdare, sau poate transnistrenii au încercat să ocupe intrândurile de la coturile Nistrului. Ne interesează foarte mult podul de la Vadul lui Vodă, acolo unde Tomoioagă, prevăzător, a lăsat două tancuri şi trei TAB-uri cu infanterişti. Voi trimite infanterie de susţinere, nu trebuie să pierdem nici un metru de teren, mai ales că Cocierii şi Coşniţa pot reprezenta capete de pod importante în Transnistria, fie doar pentru a distrage atenţia inamicului. Vom apăra poziţiile alături de partizanii moldoveni.

— Dar infanteria nu trebuie să fie prea numeroasă, pentru a nu slăbi forţa de atac de la Tighina, unde e nevoie de fiecare armă şi vor trebui să aibă armament greu, în cazul în care vor fi atacaţi de blindate, zise Dăianu.

— Desigur. Dacă sunt atacaţi de blindate, cu atât mai bine, va trebui să-i fixăm pe loc, rezistând, chiar dacă suntem nevoiţi să ne retragem prin luptă. Ar fi ideal să atragem cât mai mulţi inamici aici, deoarece acele blindate nu vor ajunge la Tighina. Voi vorbi cu Pintea, va trebui să trimită nişte vânători de munte la Cocieri, cu ceva tunuri antitanc, iar la Coşniţa cred că „Scorpionii Roşii” vor fi disponibili, cel puţin o parte din ei.

— Dar parcă erau la Comrat…

— Da, dar cum spuneam, la Comrat a învins diplomaţia. Se negociază depunerea armelor şi integrarea parţială a unora din trupele paramilitare într-o forţă mixtă de poliţie româno-găgăuză. Chiar sunt unii găgăuzi care au depus cerere de înscriere în armata moldoveană, respectiv română.

— Interesant, cum aşa? sări Tiberiu Enea.

— Pintea zicea că ai noştri au dat dovadă de mult profesionalism în ceva incidente ce puteau degenera. Raportul

încă nu este prea clar, dar se pare că ai noştri au fost atacaţi, adversarii capturaţi şi predaţi înapoi găgăuzilor, apoi aceştia l-au atacat pe căpitanul Cristescu, conducătorul „Scorpionilor Roşii”, a intervenit un soldat care a cruţat atacatorul, încă nu e prea clar ce-a fost acolo. Oricum, găgăuzii au fost impresionaţi şi convinşi că nu le vrem răul şi că au fost constant minţiţi de propaganda rusească, care n-a făcut nimic pentru ei în ultimii douăzeci de ani. Negociatorii noştri au fost şi ei foarte convingători în negocieri, garantând participarea găgăuzilor în parlamentul românesc, aşa cum au ungurii, ca o dovadă fiind faptul că toate minorităţile din România sunt recunoscute, au drepturi şi au reprezentanţi în parlament. Au mai fost şi promisiuni de investiţii în regiunile locuite de găgăuzi, astfel ca standardul lor de viaţă să ajungă în scurt timp la un nivel apropiat oricăror cetăţeni UE. Propuneri foarte tentante, nu credeţi?

— Vom putea să le ţinem?

— Va trebui, cu orice preţ! Acceptând, vor deveni cetăţeni ai României, cu aceleaşi drepturi şi obligaţii. Iar noi va trebui să investim masiv în întreaga Basarabie, pentru a o ridica economic, deci implicit în regiunile locuite de găgăuzi. Vor fi şi ei fraţii noştri, cetăţeni români cu drepturi depline şi în acelaşi timp cetăţeni ai UE.

— Veşti foarte bune, dar trebuie să rămânem în gardă.

— Evident, dar pot trimite o parte din trupe pe front, nu?

— Da, asta da.

— Referitor la Tighina, atacul de noapte poate reuşi, dar numai cu o condiţie, ca ei să nu-şi poată aduce ajutoare de peste Nistru.

— Planul lui Pintea prevede şi posibilitatea asta. La ora H+2, respectiv la 23.15, trupele noastre de comando vor fi desantate la capul podului dinspre Tighina. Orice transport de blindate peste pod, de la această oră, va fi atacat masiv de elicopterele noastre, apărate de aviaţie. Capul podului va fi fortificat şi apărat din două părţi, dinspre oraş şi dinspre pod, împotriva celor care ar reuşi să treacă. Mai mult, dacă comandoul nu va putea ţine podul, îl va arunca în aer. Cu părere de rău, deoarece l-am putea folosi pentru dezvoltarea unor ofensive viitoare. Oricum, principala sarcină a grupării de blindate a colonelului Tomoioagă, de la sud, va fi atingerea şi menţinerea capului de

pod, ocupat în prealabil, izolând astfel oraşul.

— Foarte bine gândit, astfel apărarea transnistreană a Tighinei va fi prinsă între două falei de oţel formate din tancurile lui Morun şi ale lui Tomoioagă, de data asta susţinute de infanterie! Aceste falei ale concasorului îi vor putea zdrobi, lăsându-le loc de scăpare doar spre nord.

— Da, dar acolo vor fi aşteptaţi de vânătorii de munte!

— Excelent, dar care sunt trupele de comando de la pod?

— Batalionul 1 Operaţiuni Speciale „Vulturii”, întăriţi cu elemente din Detaşamentul 495 al colonelului Dorinei Iancu. Nu mă îndoiesc că Iancu, după cum îl ştiu şi l-am văzut până acum, în două războaie plus Irak şi Afghanistan, va fi acolo, primul la capul de pod.

— De acord, zise Dăianu, dar cred că şi tu ştii un lucru.

— Care?

— Dacă Tighina nu cade până mâine seară, în proporţie de 75% am pierdut Transnistria şi poate chiar războiul!

— Da, profesore, ştiu, de aceea atac în noaptea asta cu tot ce am!

XXXII

Mai 2014, ora 21.10
Ursoaia, la sud de Tighina

Sergentul Mihnea Avram aştepta. O mare parte din viaţa soldatului se petrece aşteptând. Aşteptând să înceapă antrenamentul, aşteptând veşti sau întăriri, aşteptând să reacţioneze inamicul, sau, ca şi în cazul de faţă, aşteptând să intre în acţiune. Iar de fiecare dată, aşteptarea îţi dădea prilej de reflecţie. Sau, mai profund, de meditaţie. Aveai ocazia să te gândeşti la tot ce ai realizat sau ai fi vrut să realizezi, să faci planuri şi analize asupra vieţii tale de până acum, să meditezi ce vei face cu acest dar divin, viaţa, dacă vei reuşi să treci cu bine peste următoarele încercări. Este un moment de bilanţ şi nu numai. Este un moment de aducere aminte a celor ce nu mai sunt, a camarazilor căzuţi, a celor care, deşi ai dori enorm de mult, nu mai pot fi alături de tine, tocmai când ai avea mai multă nevoie de ajutorul lor.

Ca de fiecare dată, gândul îi zbură la acea zi de 3 aprilie 2009, în Afghanistan, atunci când căzuse la datorie comandantul său, căpitanul Petre Tiberius. Rememora a nu ştiu câta oară fiecare minut, fiecare clipă a acţiunii, fiecare gest şi fiecare imagine. O făcea şi în vis, când se trezea transpirat şi tremurând, chiar şi după atâţia ani. Totul se termina cu imaginea elicopterului MEDEVAC care ridica trupul căpitanului, stârnind norii de praf care îl obligau să închidă ochii. Aici se termina rememorarea, aici, de unde practic începuse cariera sa în rândul Batalionului 1 Operaţiuni Speciale „Vulturii”. Deoarece el aşa considera, acea zi în care primise botezul focului, în care pentru prima oară ucisese cu mâna sa un inamic, era ziua în care devenise ceea ce şi-a dorit din copilărie: un soldat profesionist de elită, în slujba ţării sale.

Iar cariera i-a urmat un curs ascendent. Îi plăcea să creadă, în interiorul secret al fiinţei sale, că spiritul militar al căpitanului Petre Tiberius îl călăuzea. A murit un luptător, s-a născut un altul, îi plăcea să spună de fiecare dată când dădea de greu, când simţea că a căzut şi nu se mai poate ridica. Aceste vorbe, aceste gânduri, peste care se suprapunea figura căpitanului Petre Tiberius, aveau de fiecare dată un efect miraculos. Nimic nu putea sta atunci în faţa puterii voinţei descătuşate. Se ridica

şi o lua de la capăt, cu o energie superioară celei iniţiale. Şi dobora, de fiecare dată, orice obstacol. Devenise ceea ce se numea un luptător, nu numai ca şi profesie, dar şi în viaţă.

Au mai urmat alte misiuni, în Afghanistan sau unde ţara l-a trimis. Pretutindeni a fost primul, s-a bătut cu o energie şi un dispreţ faţă de pericol care i-a făcut pe superiori să-l avanseze, mai întâi caporal, apoi sergent. Cu modelul său în minte, a făcut cursuri de paraşutism, de alpinism şi se înscrisese pentru scafandri. A ajuns omul de bază în plutonul său. La conducerea companiei s-au schimbat mai mulţi ofiţeri, toţi bine pregătiţi, dar în timp, aceştia au fost transferaţi primind alte misiuni. Oricum, nici unul nu se ridica la nivelul căpitanului Petre Tiberius, cel puţin aşa considera el.

Dar ultimul, cel actual, rămânea şi acum o enigmă pentru el. Apăruse brusc, în urmă cu un an şi jumătate, în uniformă de căpitan, după ce timp de două săptămâni rămăseseră fără comandant de companie, tot în urma unui transfer. Cu o vârstă nedefinită, undeva în jurul a patruzeci de ani, un ins zdravăn, pe la un metru şi optzeci înălţime, bine legat şi foarte agil în mişcări. Ceea ce era mai important, respira autoritate prin toţi porii. Şi nu orice fel, ci şi una bazată pe experienţă şi nu orice fel de experienţă. Din prima clipă în care l-a văzut, Mihnea a înţeles că avea în faţă un luptător şi nu orice fel de luptător. Un veteran al tuturor bătăliilor, asta părea. Şi poate asta şi era.

În faţa companiei, poziţionată în careu, s-a prezentat simplu:

— Sunt căpitanul Mihai Motrescu şi din acest moment sunt comandantul vostru!

Privirea i s-a rotit în cerc, prinzându-i pe toţi într-o căutătură de gheaţă, apoi a continuat:

— La mine există o singură regulă! Nu veţi face nimic din ce nu pot face eu! Dar dacă nu faceţi ce fac eu, aţi zburat! Sau, vreau să văd că vă străduiţi, iar atunci veţi avea o a doua şansă!

Iniţial, Mihnea a crezut că blufează. A mai auzit el astfel de discursuri, care ulterior s-au dovedit apă de ploaie. Aşa a crezut şi de data asta. Încă un îngâmfat care se ascunde în spatele autorităţii de comandă. Totuşi, o privire în ochii cenuşii şi reci l-au făcut să aibă unele reţineri în aprecierea de la început.

Ideea preconceputǎ a început să i se clatine chiar din a doua zi, la terenul cu obstacole. Văzând cum soldaţii se precipită sau cad şi chiar renunţă pe traseu, căpitanul a smuls echipamentul

unui soldat din apropiere, ba pe deasupra şi-a luat şi câteva încărcături de aruncător, ca şi o greutate suplimentară. S-a întors spre el, sergentul Avram şi i-a strigat:

— Cronometrează!

Apoi s-a avântat pe traseu. A trecut peste obstacole, s-a târât pe sub sârma ghimpată, s-a căţărat pe frânghie, a traversat groapa cu noroi şi lacul, iar din goană a doborât din orice poziţie toate ţintele apărute, cu rafale scurte, de trei cartuşe.

Sergentului nu-i venise să creadă. Posibil să fi fost un record pe unitate. Căpitanul Motrescu a revenit la baza de plecare şi a zis, fără ca măcar să gâfâie:

— Aveţi cinci zile să ajungeţi pe aproape, toleranţă de treizeci de secunde şi zece puncte la ţinte. Cine mă depăşeşte, îl voi recompensa.

După care a plecat. Mihnea nu s-a mai mirat văzându-şi camarazii exersând în următoarele cinci zile până căzeau de epuizare. Inclusiv noaptea. Chiar şi el, care se considera într-o condiţie fizică de invidiat, a petrecut o jumătate de noapte traversând în fugă trăgând rafale scurte pe terenul de instrucţie. Nu ştia cum, dar la capătul celor cinci zile, toţi, mai puţin de patru soldaţi, s-au înscris în baremul impus de căpitanul Motrescu. Cei patru şi-au cerut singuri transferul către o unitate de paraşutişti, respectiv Detaşamentul 495 Operaţiuni Speciale „Ştefan Soverth”, unde au fost acceptaţi imediat. În schimb, nimeni nu a reuşit să depăşească timpul căpitanului, chiar el, sergentul Avram, s-a aflat la şase secunde şi patru puncte la trageri, cam al optulea în urma căpitanului.

După patru luni de pregătire, nimeni nu mai îndrăznea să crâcnească în faţa căpitanului. Era suficient un sfert de ordin sau un gest, pentru ca soldaţii săi să se arunce înainte fără ezitare ca să-l îndeplinească, deoarece ei ştiau deja, căpitanul lor era făcut dintr-un aluat deosebit, iar faptele îi precedau vorbele. Mai ales că nimeni nu ştia de unde apăruse acest căpitan, la care unităţi fusese anterior. N-au putut afla nimic, chiar dacă a apelat la un prieten care avea acces la dosarele ofiţerilor. I-a spus doar că fişierul căpitanului Mihai Motrescu nu poate fi accesat. Acest lucru nu a avut nici un fel de influenţă asupra prestigiului de care se bucura căpitanul în ochii companiei.

Iar relaţia devenise reciprocă. Prima dată când s-au convins

de asta a fost la nici trei luni după ce devenise comandantul companiei. Fiind sâmbătă seara, mai mulţi primiseră o învoire de câteva ceasuri, chiar dacă se aflau concentraţi pentru pregătirea de luptă în vederea următorului tur de şase luni în Afghanistan. Trei dintre soldaţi au făcut ceea ce făceau militarii din timpuri imemoriale când primeau o învoire departe de casă: au plecat la o crâşmă. Din păcate pentru ei, dar şi pentru adversarii lor, au ales o bombă rău famată de la periferia oraşului Târgu Mureş. Acolo au nimerit la o masă alăturată de una ocupată de vreo opt etnici maghiari destul de înfierbântaţi de alcool. La un moment dat, aceştia au început să cânte în ungureşte cântece şovine, iar la protestul unui ins de la o altă masă, unul dintre cei opt, cel mai făcut, s-a ridicat şi s-a îndreptat ameninţător spre el. Tipul vizat a încercat să discute împăciuitor împreună cu comeseanul său, dar ungurul a luat un pahar de pe masă şi i-a strigat că uită afrontul dacă vor bea împreună pentru Ungaria mare. Cei doi dădură din cap în semn că nu, fapt care îl făcu pe maghiar să se enerveze şi mai mult, stimulat de alcoolul îngurgitat până atunci. Furios mai ales că se făcea de râs în faţa prietenilor săi, trânti paharul care se făcu ţăndări de podea. Cu stânga îl apucă de gât pe cel mai la îndemână, care nu putu face nimic altceva decât să încerce cu vorba să-l îmbuneze pe sălbatic.

Atunci unul dintre soldaţi, toţi trei erau îmbrăcaţi în haine civile, îl apucă de umăr şi-l strânse. Strânsoarea era suficient de puternică ca să-l facă pe ungur să-i dea drumul celui de la masă. Soldatul i-a spus calm că el va bea alături de el pentru Ungaria mare, cu condiţia ca după aceea să bea împreună un pahar pentru Avram Iancu. Acesta păru un afront suprem, deoarece ungurul şi-a repezit pumnul spre noul adversar, iar acesta a ripostat tot cu pumnii. Comesenii de ambele părţi au sărit de pe locurile lor şi a urmat o bătaie generalizată, ca-n filme, cu mese rupte şi scaune sparte.

Într-un târziu au intervenit poliţia şi jandarmii, care cu greu au reuşit să potolească spiritele. Cert este faptul că cei trei militari în civil, prinşi în febra luptei, au rezistat şi au ripostat dur inclusiv împotriva bastoanelor de cauciuc mânuite poate cu prea mult zel de către jandarmi.

A doua zi dimineaţa, căpitanul Motrescu însoţit de sergentul Avram, pe post de şofer al unui Aro Spartana, descindeau în faţa

sediului poliţiei din Târgu Mureş, cerând eliberarea subordonaţilor săi. Un comisar de poliţie a încercat să protesteze, dar căpitanul i-a tăiat-o scurt:

— De ce fapte sunt acuzaţi oamenii mei?

— Tulburarea ordinii publice, bătaie, distrugere şi încă nu ştiu ce acuzaţii le vor mai fi aduse ulterior!

— Bine, dacă încă nu ştii, cer să-mi fie daţi mie în custodie până la elaborarea acuzaţiilor!

— Dar nu se poate…

— Domnule comisar, te asigur că arestul batalionului este mult mai dur decât cel al poliţiei, dacă asta vrei să auzi. În plus, băieţii ăştia în câteva zile vor pleca în Afghanistan, să-şi servească patria, iar eu nu mă voi lipsi de câţiva luptători deoarece voi încă nu le-aţi definitivat acuzaţiile! Dacă insişti să fie reţinuţi, voi fi bucuros să te accept pe dumneata ca şi voluntar în locul lor, servind, bineînţeles sub ordinele mele împotriva talibanilor! Un mic amănunt, noi nu apărăm ceva, nu protejăm convoaie sau alte mărunţişuri militare, noi căutăm şi distrugem talibanii unde îi găsim! Poate împreună, pe câmpul de luptă, vom găsi modalităţi să ne înţelegem mai bine! Dacă nu, hai să n-o mai lungim, dă-mi băieţii şi te asigur că vor fi la dispoziţia procurorului de caz, atunci când va fi momentul, sau când se vor întoarce din misiune, dacă se vor întoarce! Dacă nu poţi lua decizia asta, du-mă la cel ce poate, dar hai să nu mai pierdem vremea!

Comisarul i-a aruncat o privire ucigătoare, a plecat şi nu a mai revenit. Oricum, un sfert de oră mai târziu, cei trei împricinaţi erau urcaţi în Aro şi transportaţi la sediul batalionului. Cei trei n-au petrecut nici măcar o oră la arest, au fost scoşi rapid din ordinul căpitanului şi alergaţi în ţinută completă pe terenul de instrucţie cu greutăţi suplimentare în rucsacuri. După două ore, când se prăbuşiră epuizaţi, căpitanul Motrescu, apropiindu-se de ei, le aruncă o privire scurtă înainte de a ordona:

— Voi doi, la dormitoare şi vă curăţaţi ţinuta, iar tu, zise indicându-l pe al treilea, încă două ture în pas alergător! Executarea!

Nimeni nu zise nimic, ci doar se grăbiră să execute ordinul. Sergentul Mihnea Avram, privindu-l pe nefericitul ce alerga clătinându-se, dar fără să crâcnească, nu se putu abţine să nu-l întrebe pe căpitan:

— De ce, domnule căpitan? De ce el?

Motrescu se întoarse încet spre el, ţintuindu-l cu ochii cenuşii şi reci. Oare omul acesta nu zâmbea niciodată?

— Este logic, sergent! Le trebuie un exemplu! Iar acesta, indică spre soldatul ce se împleticea pe traseu, are un ochi învineţit şi respiră mai greu, semn că a încasat câteva lovituri puternice în coaste. Data viitoare, în mod sigur va fi mai atent!

Coborî vocea în aşa fel încât să nu fie auzit de nimeni altcineva:

— Sergent, plecăm la război, am nevoie de fiecare om în deplinătatea forţelor şi nu voi tolera vreo abatere la scăderea capacităţii de luptă a companiei! Dacă dorea să se bată, nu trebuia să se lase rănit! Dacă s-a lăsat rănit, va trebui să mă convingă, nu numai pe mine, ci pe toţi camarazii săi, că este capabil să-şi facă datoria! Fiindcă mâine, de el va depinde viaţa altor câţiva camarazi de-ai noştri! Nu uita asta, când plecăm la război, nu ne aparţinem, ci aparţinem camarazilor noştri! Şi ţării, bineînţeles!

Ca un declic, în memorie îi reveni scena din Afghanistan, cu căpitanul Petre Tiberius căzând la datorie. Da, într-adevăr şi el a aparţinut camarazilor săi, soldaţilor pe care i-a condus în luptă. Alergând în fruntea lor, a atras asupra sa gloanţele ucigaşe care, poate altfel, i-ar fi secerat oamenii.

În anii care au trecut s-a convins de justeţea vorbelor căpitanului Motrescu, în misiunile din Afghanistan, Irak, Africa şi din alte părţi, dar mai mult ca oricând, le înţelegea sensul acum, când privea cerul întunecat spre Tighina, doar la câţiva kilometri de intrarea de sud a oraşului.

Lângă el apăru Fabian, camaradul şi prietenul său cel mai bun de ani de zile. Câteva clipe amândoi păstrară tăcerea, până când primele explozii bubuiră la nord-vest de ei, semn că tancurile maiorului Morun porniseră la atac. Privind la străfulgerările de lumină, Fabian întrebă:

— Încă meditezi, Mihnea?

Avram răsuflă adânc.

— Da, poate este o ocazie unică, poate ultima. Ce face Şeful?

Apelativul „Şeful” se generalizase în rândurile companiei când se referea la căpitanul Mihai Motrescu. Fabian zâmbi.

— Stă cu colonelul Tomoioagă lângă tancul acestuia şi îşi povestesc ultimele bancuri. Poate n-ai să crezi, dar am trecut pe

lângă ei şi i-am auzit cum râd ca nebunii!

Câteva clipe nici unul nu zise nimic, până când Fabian şopti:

— Nu ştiu ce crezi tu, dar eu cred că Şeful ori este cel mai mare războinic pe care l-am cunoscut, ori cel mai mare impostor din istorie!

Mihnea zâmbi în întuneric, cu ochii spre străfulgerările de lumină de la nord-vest, de unde răzbăteau bubuiturile îndepărtate.

— De acord, dar eu aş înclina spre prima variantă, mai ales că l-am văzut în luptă în Afghanistan şi în alte locuri, nu crezi?

— Ba da, tocmai pe asta mizez acum, când vom pleca la cea mai aprigă bătălie pe care am văzut-o. Sper că ne va scoate cu bine ca şi până acum!

— Şi eu, amice şi eu!

Umăr la umăr, se înapoiară să-şi ia în primire echipamentele pentru a pleca la lupta care va urma.

Mai 2014, ora 0.10
Chişinău

Generalul Virgil Pintea avea motive să fie mulţumit până acum, dar şi îngrijorat. Operaţiunea militară de eliberare a Tighinei începuse, iar rapoartele continuau să parvină din minut în minut. Pe o hartă imensă a oraşului atârnată de un perete doi aghiotanţi tăceau însemnări, marcând deplasările trupelor proprii cu albastru, iar poziţiile de rezistenţă şi trupele de rezistenţă cu roşu. Un observator imparţial n-ar fi putut să nu remarce avansul consistent al punctelor albastre în detrimentul celor roşii, asta doar în decursul celor aproape trei ore de când bătălia începuse. Dar asta nu-l tăcea pe general să fie mai puţin îngrijorat.

Mai erau puncte slabe şi semne de întrebare în planul său de atac. Transnistrenii, asistaţi de susţinătorii şi sponsorii lor ruşi, nu avea nici o îndoială cu privire la intervenţia acestora, mai ales că prizonierii luaţi până acum demonstrau asta cu prisosinţă, se băteau acum în apărare pe poziţii pe care le deţineau de facto de douăzeci de ani şi avuseseră timp să le pregătească, nu mai era vorba doar de un simplu raid disperat asupra Chişinăului. Acum ei erau cei în defensivă, lucru care nu

putea decât să le fie în avantaj. Au avut timp să se întărească pe poziţii, pe când el a avut doar o zi să-şi refacă şi organizeze trupele, iar apoi să le arunce în atac, e drept, trupe care dovedeau un moral extraordinar, în ciuda pierderilor din prima fază a războiului. Poate încă un exemplu în care forţele morale şi încrederea în justeţea cauzei ar putea fi determinante în obţinerea victoriei pe câmpul de luptă, chiar dacă dificultăţile logistice, de aprovizionare şi dotare încă rămâneau o problemă.

Până şi punctul său de comandă a fost mutat şi instalat aici, în Chişinău, abia în urmă cu câteva ore şi asta cu eforturi considerabile, mai ales din punct de vedere al instalării sistemelor de securitate şi comunicaţii, fără de care un asemenea punct de comandă al unui întreg front nu ar putea funcţiona, pur şi simplu. Şi încă nu ajunsese la sintagma americană C3I (Command, Control, Communications & Intelligence), atât de dragă planificatorilor aliaţi, condiţie esenţială pentru a dobândi siguranţa victoriei pe câmpul de luptă. Ce să mai zică de C4I (C3I la care se adaugă Computers) din moment ce, în timp ce urmărea desfăşurarea bătăliei, în camerele adiacente ale subsolului secret în care funcţiona, un fost adăpost antiatomic din vremea Războiului Rece, încă se instalau cabluri şi sisteme de calculatoare performante de către specialişti de la STS (Sistemul de Telecomunicaţii Speciale). Poate vor fi gata instalate atunci când se va termina războiul.

Nici în privinţa secretizării nu era prea sigur, din moment ce abia ajuns aici, în urmă cu câteva ore, s-a şi pomenit cu Vasile Cristea, de la Brigada Antiteroristă a SRI, însoţit de un poliţist moldovean, Vasili Gruşenco, cel care îl păzea pe preşedintele moldovean Iuliu Halipa, iar acesta îi cerea, nici mai mult, nici mai puţin, decât să-i trimită pe front alături de paraşutiştii colonelului Dorinei Iancu. Generalul Pintea a fost oarecum descumpănit, nu neapărat de cererea lor, mai ales că nu-i avea pe nici unul în subordine directă, ci prin faptul că a ajuns să se ocupe de astfel de probleme, de parcă n-ar fi avut destule pe cap. Dar judecând la rece, a realizat că în responsabilitatea sa intrau şi regiunile din spatele frontului, cele ocupate deja de armata română. Aşa că le-a răspuns tranşant că ei îşi făcuseră până acum datoria cu prisosinţă şi ştia de rolurile esenţiale jucate de ei în luptele de apărare, dar Chişinăul şi restul ţării, practic întreaga Basarabie eliberată vor trebui guvernate şi

pentru asta va trebui să se asigure securitatea internă. Iar acest lucru includea şi protecţia noilor lideri moldoveni şi i-a însărcinat pe cei doi cu rezolvarea problemelor de securitate internă, într-o strânsă şi deplină colaborare, inclusiv cu factorii fideli din partea moldoveană.

Cu regret, Cristea a înclinat din cap şi a dat să se retragă, dar Gruşenco a insistat să-i vorbească generalului despre „fronturi esenţiale în lupta cu separatiştii”, respectiv de platourile Cocieri şi Coşniţa. A desfăşurat o hartă pe birou şi a indicat cele două intrânduri ale Nistrului de pe malul de est care erau încă în jurisdicţia Republicii Moldova şi sub controlul ei. Dar odată izbucnite ostilităţile, era foarte probabil ca separatiştii să se grăbească să anihileze aceste capete de pod pe teritoriul transnistrean şi chiar să mineze podul de la Vadul lui Vodă, aflat chiar între ele, spre şoseaua către Dubăsari. Era de mirare că n-au făcut-o încă, poate doar în ideea că atacul lor asupra Chişinăului ar fi fost încununat de succes. Gruşenco s-a oferit să ia legătura cu foştii combatanţi localnici din războiul din 1992, acei numiţi „burunduci”, „răzeşi” şi „scorpioni” care, având la dispoziţie armament de infanterie ţinut ascuns până acum, ar putea întări efectivele limitate de soldaţi din armata moldoveană aflaţi pe linia subţire de demarcaţie.

Generalul Virgil Pintea a înţeles imediat importanţa acestor capete de pod şi a ordonat vânătorilor de munte întărirea lor cu elemente disponibile susţinute şi de ceva artilerie. Cei doi se retraseră, oarecum satisfăcuţi.

În mintea generalului, aceste fronturi secundare aveau o importanţă aproape la fel de mare ca şi cel principal de la Tighina. Cu cât mai multe forţe inamice vor fi fixate acolo, cu atât mai puţine vor sta în calea ofensivei sale de pe străzile Tighinei. O forţă redusă numeric poate imobiliza astfel importante capabilităţi inamice, interzicându-le deplasarea spre punctul principal de efort al forţelor proprii. Astfel, Coşniţa şi Cocieri vor permite proiectarea unei ameninţări dinspre două părţi convergente, care ar putea ameninţa dinspre nord şi dinspre sud Dubăsariul, iar atacurile demonstrative de mai la nord, către podurile de la Râbniţa şi de la Camenca, vor deturna atenţia şi rezervele inamicului către alte obiective, făcându-l să creadă că obiectivul nostru ar fi imensul depozit de armament şi muniţie rămas din timpul Războiului Rece la Colbasna,

principala îngrijorare a americanilor, aşa cum transpărea din luările lor de poziţie. Iată cum această idee preconceptă a ruşilor, cum că românii ar fi de fapt instigaţi şi manipulaţi de americani, se poate întoarce împotriva lor, fiindcă obiectivul american nu înseamnă neapărat şi cel român.

Mai erau şi alte fronturi esenţiale în acest război, după cum gândea Pintea şi numai el, ci întreaga conducere militară a ţării. Iar cel mai important, militar vorbind, era Georgia, micuţa şi eroica Georgie, confruntată din nou cu secesionismul Adjariei, de parcă Abhazia şi Osetia de Sud n-ar fi fost de ajuns.

Imediat după plecarea lui Cristea şi Gruşenco primise o informare cifrată de la şeful său, generalul Constantin Puşcaş, aflat într-un schimb permanent şi secret de informaţii cu un anume colonel georgian Turashvili. În contrapartidă, generalul Puşcaş îi transmitea acestuia rezumatul actualizat asupra luptelor din Basarabia, precum şi componenţa trupelor ruse implicate, în lumina ultimelor informaţii. În comunicarea sa, colonelul georgian adăugase felicitările sale pentru succesele obţinute în respingerea inamicului din Chişinău, lăudând performanţele armatei române în colaborare cu cea moldoveană.

Georgienii, avertizaţi de serviciile lor de informaţii asupra inevitabilităţii declanşării revoltei adjare sprijinite de ruşi, reuşiseră să-i izoleze pe rebeli într-un perimetru defensiv în Batumi, spre litoral. Chiar în acest moment se dădeau lupte îndârjite pentru controlul portului. O coloană blindată ruso-abhază plecată din Abhazia în ajutorul rebelilor a fost interceptată la nord de Poti, luptele fiind în plină desfăşurare. Dar, ce era mai important, o puternică forţă georgiană a făcut o mişcare strategică surprinzătoare, forţând defileul Kodori şi pătrunzând în Abhazia, ameninţând prin posibilitatea ocupării capitalei Sukhumi chiar baza de operaţii abhază. În fruntea lor se spune că ar fi tancuri româneşti modernizate TR-85. Se pare că acest Dăianu, care prevăzuse o astfel de posibilitate, a avut dreptate. O mişcare strălucită a georgienilor, demnă de geniul marilor comandanţi militari din trecut. Dar avea o hibă, gândea Pintea şi anume Osetia de Sud. De acolo ruşii şi-ar putea trimite trupele, prin tunelul de la nordul enclavei, aşa cum au făcut-o şi în august 2008. În mod normal, acel tunel ar trebui distrus, odată pentru totdeauna. Cel puţin el aşa ar face şi spera că

georgienii o vor face la momentul potrivit, dar ducerea războiului georgian nu era problema lui.

El avea un alt război pe care trebuia să-l conducă, iar acesta era mult mai aproape, chiar lângă el, la câţiva zeci de kilometri. Iar acum era în plină desfăşurare. Informaţiile şi raportările curgeau cu nemiluita peste operatorii care nu pridideau să raporteze avansul luptelor de la Tighina. Peste ele, cererile de informaţii de la biroul generalului Puşcaş de la Bucureşti creau o presiune suplimentară, rezolvată parţial prin alocarea unui operator strict cu ţinerea la curent a Şefului de Stat Major privind desfăşurarea evenimentelor.

— … Morun raportează rezistenţă intensă pe linia blocurilor de la est de Teatru…

— … Tomo luptă pe linia 2 spre centru dinspre sud, cere permisiunea să mute efortul pe dreapta, mai aproape de pod…

— … podul atacat violent dinspre oraş de infanterie, atacuri respinse până acum cu pierderi…

— … două tancuri inamice au încercat să treacă podul dinspre malul transnistrean, au fost incendiate de elicopterele Puma Şocat…

— … atacuri izolate asupra liniilor de comunicaţii ale lui Tomo, respinse de infanterie, au fost securizate câteva clădiri în adâncime…

— … artilerie inamică trage din careul E4, probabil obuze de 57 mm, Morun cere sprijin de aviaţie…

— Aprobat! strigă Puşcaş. Trimiteţi ce aveţi disponibil chiar peste ei, dacă e cineva aproape să lumineze ţinta cu laser!

— Patru IAR-99 Şoim care au mitraliat concentrări inamice de peste pod…

— Transmiteţi noua misiune şi angajaţi!

— Am înţeles, ţinta probabilă între E4 şi D3, coordonatele încă imprecise…

— Avem soluţie de foc, Morun a trimis coordonate…

— Atacaţi dracului odată!

Câteva clipe cei ce se ocupau de noua ameninţare nu spuseră nimic, în schimb noi şi noi informaţii parveneau în micul corp de comandă.

— … podul minat de genişti, dar apărarea rezistă, se aşteaptă un posibil nou atac mai puternic în interval de maxim o jumătate de oră…

— Podul va ti aruncat în aer în ultimul moment, ca o ultimă soluţie!

— … bateria inamică atacată, se semnalează explozii puternice…

Generalul Virgil Pintea putea fi mulţumit până acum, dar încă era departe de a cunoaşte deznodământul bătăliei, chiar dacă el putea spune că a făcut tot posibilul. Restul depindea de oamenii săi, de soldaţii din teren, de rezistenţa inamică şi reacţia lor şi… de hazard. Ca toate marile bătălii, există o mare doză de hazard sau, cum spunea Sun Tzu, în bătălie nu există lucruri sigure sau constante, ci doar variabile…

Schimbase oarecum doctrina, ordonând o flexibilitate mai mare la nivel tactic, în sensul faptului oarecum recunoscut, cum că blindatelor le scade eficienţa în zone urbane datorită terenului şi riscurilor ridicate. De aceea ordinele sale către cei doi comandanţi erau dictate de acest gen de câmp de luptă. Vor trebui să evite asedierea punctelor fortificate şi să ducă un război de mişcare. Insulele de rezistenţă vor fi bombardate din mers, ocolite şi lăsate în grija infanteriei care îi urma. Tancurile vor trebui să le taie liniile de aprovizionare şi să le izoleze, lăsând cucerirea lor infanteriei, această veşnică regină a tuturor bătăliilor. Viteza era din nou factorul esenţial, tancurilor revenindu-le rolul de a rupe apărarea în insule izolate care vor fi distruse ulterior una câte una, ţinta lor fiind tăierea oricăror posibilităţi de asistenţă a separatiştilor. Iar pentru asta, trebuia să împiedice cu orice preţ ajutoarele care ar putea veni peste podul de pe Nistru. Iar forţele speciale, „Vulturii” şi paraşutiştii colonelului Iancu vor trebui să reziste pe poziţie până la sosirea tancurilor lui Morun sau ale lui Tomo, oricăruia dintre ei, chiar dacă asta va declanşa o competiţie. Un raid al tancurilor prin oraş ar putea declanşa un colaps al apărării, aşa cum s-a întâmplat şi în 5 aprilie 2003 în Bagdad, când raidul pornit dinspre sud al tancurilor americane ataşate diviziei 3 infanterie au executat un raid curajos, operaţiunea „Tunetul dezlănţuit”, care a traversat parte din oraş reuşind să străbată apărarea inamică şi să ajungă la vest, la aeroportul ocupat în prealabil, o demonstraţie de forţă ce a descumpănit apărarea, reprezentând începutul sfârşitului pentru mult lăudata Gardă Republicană întărită cu fedaini şi luptători jihadişti de mai multe naţii. După alte câteva atacuri în zilele următoare, Bagdadul a căzut. Dar

istoria nu este obligată să se repete, de aceea insulele de rezistenţă, după ce vor fi bombardate de tancuri, vor trebui izolate şi asediate de infanterie. Dacă se vor dovedi prea puternice, vor fi doar lăsate să se usuce ca nişte vrejuri lipsite de apă şi lumină, dar păzite ferm de infanteriştii români.

Un raport oarecum diferit îi atrase atenţia mai mult decât celelalte.

— … se raportează un atac inamic eşuat la Cocieri…

— Forţa atacului? strigă Pintea.

— Aproximativ două companii de infanterie, însoţite de un TAB şi două ZSU – 23…

ZSU – 23, cu două tunuri de 23 mm, folosite intens şi în luptele din 1992, plus un TAB, probabil cu un tun de 30 mm. Două companii de infanterie, probabil de calitate îndoielnică, dar asta putea însemna ceva.

— Care este situaţia actuală?

— Atacul a fost respins, raportează vânătorii de munte şi s-a trecut la contraatac…

— CEE? sări generalul ca ars. Cine a ordonat un contraatac?

Operatorul ridică din umeri, chiar nu ştia.

— De ce trupe dispunem acolo?

Operatorul îşi aruncă ochii peste nişte notiţe, din moment ce reţeaua de calculatoare încă se instala.

— O companie de vânători de munte, două plutoane din armata moldoveană destinate ca interfaţă în faţa trupelor ruse de menţinere a păcii şi în rest civili înarmaţi. Ca o paranteză, ruşii din trupele de menţinere a păcii s-au făcut nevăzuţi încă de ieri după-masă.

— Ce civili?

— În jur de optzeci – o sută de oameni, am aici un raport al unui ofiţer de legătură cu compania noastră de vânători de munte.

— Ce zice?

— O parte dintre ei în vârstă în jur de patruzeci de ani, dar sunt şi mulţi de douăzeci, chiar şi mai tineri, care încearcă să-i imite în comportament. Cei mai în vârstă, foarte disciplinaţi, înarmaţi cu AK-47, par a avea experienţă de luptă şi poartă pe frunte o banderolă neagră cu tricolorul pe o parte…

— Burunduci… murmură Pintea.

Îl întrerupse violent pe operator:

— Care sunt băieţii noştri acolo?

— Căpitanul Lucian Mirea conduce o companie de vânători de munte…

— Mda, trebuia să-mi închipui, Mirea, de la luptele din Maramureş… Care e situaţia lor?

— Au ocupat în atac satul Corjova şi au ajuns la periferiile de nord ale oraşului Dubăsari…

— Şi bănuiesc că vânătorii noştri de munte sunt alături de ei, nu?

Un al doilea operator raportă:

— Trupele noastre de la Corjova au început avansul spre zona de sud a Dubăsariului…

— Nu-mi spune că vânătorii de munte sunt alături de ei!

Aghiotantul se opri încurcat.

— Ba da, domnule general… Dar, dacă a fost un atac coordonat, cum au putut…

— Prin telefoane mobile, locotenente, telefoane mobile! Dar cine dracu le-a dat ordinul de atac?

Se lăsă pe un scaun aflat în apropiere. Rapoartele continuau să vină.

— … forţă de tancuri se concentrează pe malul opus cu scopul de a trece podul. Valoare estimată, aproximativ două companii, tancuri T-72…

— … Tomo întâmpină rezistenţă, drumuri blocate cu baricade şi tunuri antitanc, pierderi…

— … Morun aproape de centru, rezistenţă înverşunată…

— … atacuri sporadice de infanterie respinse de pe capul de pod…

Generalul Virgil Pintea se smulse de pe scaun, sărind în picioare. Expresia feţei i se schimbă ca prin farmec, trăsăturile devenindu-i dure ca şi oţelul de pe tancurile celor ce se băteau pe viaţă şi pe moarte în Tighina, iar ochii îi aruncau fulgere.

— Dintre Morun şi Tomoioagă, care are cele mai mari şanse să ajungă primul la băieţii de la pod?

— E greu de presupus…

— Nu ţi-am cerut să presupui, căpitane, ci să-mi spui care are cele mai mari şanse, ţinând cont de distanţe şi de rezistenţa potenţială, conform datelor pe care le ai până acum!

— Domnule general… cred că…

— Care, pentru numele Domnului?

— Tomo, domnule general, s-ar putea strecura pe lângă râu, ocolind prin dreapta…

— Să o facă, urgent! Trimiteţi în sprijinul său tot ce avem, infanterie, genişti, poliţişti, armata moldoveană, voluntari, civili înarmaţi, tot ce avem la sud de linia asta, indică marginea de jos a Tighinei. Dacă e nevoie, înarmaţi bucătarii şi şoferii şi trimiteţi cu elicoptere toţi soldaţii valizi din Chişinău în stare să poarte o armă. Până dimineaţa, Tomo va trebui să ajungă la pod, iar podul va trebui ţinut cu ghearele şi cu dinţii! Celor ce se bat acolo, forţelor noastre speciale, trimiteţi-le ajutoare, arme şi muniţii, chiar şi oameni, găsiţi dracului nişte paraşutişti capabili să-i ajute! Ce avioane şi elicoptere avem în aer?

— Patru F-16, patru Şoimi şi şase elicoptere Puma Şocat.

— Să atace imediat tancurile de dincolo de Nistru!

— Dar, domnule general, inamicii încă nu s-au îndreptat spre pod, poate…

— Crezi că sunt acolo pentru paradă? Atacaţi imediat! Acele tancuri nu trebuie să ajungă dincolo de pod! Am vărsat prea mult sânge pentru asta!

— Domnule general, avioanelor noastre li se termină în curând resursa de zbor şi vor trebui să se întoarcă la bază! În curând decolează înlocuitorii…

— Atunci să atace acum, înainte de a li se termina resursa!

— … decolări de pe aeroportul din Tiraspol, par a fi două Mig-29…

— Doborâţi-le!

De unde Mig-29 în dotarea transnistreană? Aceste avioane nu puteau fi decât ruseşti, pilotate de către piloţi ruşi. Oricum, puţin îi păsa. În august 2008, în cinci zile de conflict, georgienii doborâseră patru avioane ruseşti, fapt ce spunea multe despre pregătirea aviaţiei lor.

— Dar, domnule general, încă nu ştim încotro se îndreaptă…

— Doborâţi-le!

Aşteptă să audă transmiterea ordinului său către cele patru F-16, apoi reveni la sol:

— Ordonaţi lui Morun să facă cât mai multă vâlvă şi să atragă împotriva sa cât mai mulţi inamici, în timp ce se îndreaptă spre pod. Să o facă încet, ca o momeală, dar să distrugă la vedere orice opoziţie! Şi trimiteţi spre el ce susţinere puteţi aduna! Fiindcă el va fi paratrăsnetul!

Apucă o sticlă de apă minerală pe care o goli dintr-o răsuflare.

— Încă ceva! La nebunii ăia care atacă fără ordin, de la Cocieri şi Coşniţa, trimiteţi-le măcar câte o companie de susţinere, de unde reuşiţi şi ordinul să se îngroape în tranşee în faţa Dubăsariului, dar să trimită patrule agresive de recunoaştere care să angajeze cu foc apărarea, găsindu-i punctele slabe! Să nu le dea nici o clipă de răgaz, să-i hărţuiască, dar să nu atace decisiv! Repet, să nu atace decisiv fără ordin! Poate vor reuşi să le atragă rezervele acolo, măcar o parte! Poate mâine, cu ajutorul Domnului, vom lua Dubăsariul! Dar pentru asta, azi va trebui să luăm Tighina! Dumnezeu să ne ajute!

9 mai 2014, ora 2.30
Tighina

Tancul aburcă cu greu spre pod şi acceleră odată ajuns pe teren plat. Era un T-72, Mihnea Avram îl recunoscu din prima. Dorea să treacă dincolo, era unul dintre supravieţuitorii atacului aerian din urmă cu o oră, poate chiar mai puţin. În urma lui vor veni şi altele, tancuri, TAB-uri, sau orice vor putea trimite transnistrenii şi sponsorii lor ruşi, pentru a distruge orice şansă a Republicii Moldova de a deveni o ţară europeană.

În urma tancului se înghesuiau alte blindate, gata să ia cu asalt poziţia fragilă a luptătorilor români. Dacă aceşti nebuni încăpăţânaţi vor cădea, ajutoarele vor putea ajunge în Tighina şi situaţia ar putea fi restabilită pe loc, prin învăluirea tancurilor româneşti pe rute prestabilite, sprijinite din poziţii numai de ei ştiute. Dar pentru asta vor trebui să treacă de acest pod blestemat, apărat de o mână de oameni, puţini, dar hotărâţi. Şi foarte bine pregătiţi.

„Ah, ce ţintă ar fi putut fi pentru elicopterele noastre!” gândi Avram.

Dar elicopterele plecaseră pentru alimentare şi reînarmare, iar înlocuitorii lor încă nu sosiseră. De ce? Doar aflase că aeroportul de la Mărculeşti, bine dotat şi remediat pentru a fi folosit împotriva NATO, tocmai căzuse în mâinile noastre. Iar F-16-urile româneşti abia se desprinseseră din lupta cu Mig-29-urile, probabil decolate de la Tiraspol. În momentul luptei

aeriene, ambele părţi încetaseră focul, toţi cu ochii pe cerul întunecat, încercând să ghicească deznodământul printre sclipirile stelelor.

Totuşi, era greu de urmărit, poate chiar imposibil. Bătălia aeriană se dădea pe o suprafaţă mult mai mare, datorită vitezelor supersonice dezvoltate de aparatele de luptă moderne. Ei, din când în când, auzeau motoare în depărtare ca nişte bâzâituri de bondar, apoi străfulgerările rachetelor aer-aer ce brăzdau cerni nopţii. La un moment dat, o explozie pe cer şi o minge de foc se prăbuşi undeva departe, pe teritoriul transnistrean.

Pe linia frontului, la pod, nimeni nu mai respira. Apoi, câteva minute mai târziu, două F-16 româneşti urmate de alte două Mig-21 Lancer, survolară la mică înălţime podul lansând câte o rachetă aer-sol spre poziţia iniţială de atac transnistreană.

— VICTORIE! săriră în sus românii ţipând de bucurie. Dar victoria nu era încă definitivă.

Încă nu aveau cum să afle că cele două Mig-29 decolate de la Tiraspol au fost doborâte, primul de o rachetă trasă de la zece kilometri de un F-16 ce se strecurase pe un vector ce ducea spre coada lui imediat ce decolase, iar al doilea de către căpitanul Călin Pop, în urma unei bătălii crunte, unu la unu, aducându-i a patra victorie aeriană de când era pilot activ, propulsându-l deja spre rândul aşilor aerieni români.

Dar la sol lupta reîncepu cu îndârjire. Mihnea Avram lăsă binoclul şi apucă arma H&K (Heckler&Koch) adresându-i-se soldatului de alături ce încerca să prindă tancul inamic în cătarea Javelinului:

— Tragi doar atunci când ajunge în mijlocul podului!

Soldatul era bine pregătit şi înţelese intenţia superiorului său. Nu mai avea nevoie de alte indicaţii. S-a ridicat la momentul potrivit într-un genunchi, a prins tancul inamic pe CLU (Command Launch Unit), apoi a aşteptat momentul potrivit. Mihnea îl urmărea după adăpostul unui bloc de beton răsturnat pe şosea. Văzu cum i se sfâşie mâneca dreaptă a uniformei, în dreptul umărului, chiar la braţul care acţiona trăgaciul. Soldatul nu s-a mişcat nici un milimetru, chiar dacă, în mod sigur, a simţit arsura glonţului ce l-a ratat pe puţin. Mai aşteptă câteva secunde, cu gloanţele şuierând pe lângă el, apoi trase şi se lăsă jos, la adăpost.

Javelinul îşi urmă cursa curioasă, urmărită de toţi, până se prăvăli în creştetul primului tanc ce avansa deja la mijlocul podului. Ca de obicei, racheta lovi de sus, prin turelă, având drept rezultat incendierea tancului ce rămase pe loc, un glob de foc ce delimita mijlocul podului atât de disputat. Patru infanterişti au încercat să treacă de el, dar au fost respinşi de focuri automate, unul dintre ei rămânând căzut aproape de incendiul ce ilumina împrejurimile. Din când în când, focul izbucnea mai puternic, alungând umbrele de pe cele două maluri proiectându-le ceva mai departe, pe clădirile rămase parţial întregi, atunci când exploda câte o ladă de muniţie.

„Măcar o jumătate de oră vom avea linişte din partea asta" gândi Avram cu ochii la epava în flăcări. Dar nu era prea sigur. Deplasă doi trăgători mai aproape, chiar sprijiniţi de balustradele podului. Unul dintre ei era Fabian, prietenul şi camaradul său de atâţia ani.

Dar mai era şi partea opusă, cea vestică. Căpitanul Mihai Motrescu dispusese o linie defensivă de apărare, în formă de semicerc, sprijinită pe clădirile din apropiere, tocmai în scopul de a face faţă surprizelor ce puteau veni din partea aceea, din oraşul asediat de blindatele române. Presiunea pusă de avansul coloanelor lui Morun şi Tomoioagă era suficient de mare, dar un comandant lucid nu putea ignora posibilitatea unui atac de despresurare a podului tocmai din acea direcţie. Iar orele trecute până acum nu au făcut altceva decât să-i dea dreptate. Au fost atacuri spre linia exterioară, până acum respinse, dar devenind din ce în ce mai puternice, mai ales după ce atacurile blindatelor române au devenit mai consistente, la fel ca şi avansul lor.

Dar acum, după respingerea tentativei de trecere a podului, în concordanţă cu avansul tancurilor româneşti, nu mai putea avea loc decât un atac disperat, la sacrificiu, care să implice tot ce avea la dispoziţie inamicul. Iar acesta va trebui respins cu orice preţ. Pentru ei va fi cu atât mai dificil, cu cât se vedeau prinşi între două fronturi, ca între ciocan şi nicovală.

Rafale prelungi izbucniră tocmai dinspre partea din care se temea acum mai mult Mihnea Avram. De la vest, dinspre Tighina asediată. De aici puteau pleca asalturile nu numai a celor ce încercau în mod disciplinat să spargă blocada, cât şi a celor disperaţi, scăpaţi de sub orice comandă, ca şi cazacii, care

ar încerca să-şi găsească scăparea cu orice preţ spre pod, respinşi de avansul românilor.

Rafalele se generalizară pe întreaga linie vestică. Se trăgea masiv, fără economie de muniţie. La un moment dat, un operator radio, nu departe de Avram, ceru sprijin aerian. După zece minute, focul se domoli, fără să înceteze cu totul. Mihnea aruncă un ochi spre pod, doar pentru a surprinde câteva siluete cu arme în mâini care se strecurau pe lângă balustrade, încercând să se facă tot mai mici atunci când traversau porţiunea iluminată de tancul aprins care mocnea continuu. Un foc viu dirijat de Avram îi făcu pe atacatori să dea înapoi, lăsând câteva trupuri în urmă.

Mihnea Avram răsuflă uşurat şi se aplecă să schimbe încărcătorul. O mână i se lăsă pe umăr şi tresări speriat. Se răsuci doar pentru a se întâlni cu privirea rece a superiorului său, căpitanul Mihai Motrescu. „De unde dracu a mai apărut şi ăsta şi cum naiba nu l-am simţit?” a fost primul său gând.

Dar se pare că Motrescu gândea un pas mai departe. Era echipat complet, cu cască şi un pistol mitralieră AK-47 în mână, cu ochii concentraţi până la extrem. De unde AK-47 în mâna căpitanului, din moment ce întreg batalionul era înarmat cu performantele H&K? Se simţea mai bine cu AK-47? Dar acest AK-47 nu putea fi decât luat de la vreun inamic căzut. Iar acest inamic îşi pierduse şi muniţia, din moment ce Avram întrezări la cingătoarea căpitanului şase încărcătoare semicurbate pline, lipite două câte două în poziţii opuse cu bandă adezivă, precum şi o mică geantă la şold ce părea plină cu muniţie. Chiar şi încărcătorului din armă îi era ataşat un altul, cu partea reîncărcabilă în jos. Unde mai văzuse stilul acesta, foarte practic, de a lega încărcătoarele cu capetele opuse, în aşa fel încât să poţi reîncărca sectorul de rezervă, chiar dacă ai unul în armă cu care execuţi foc? Un declic în memorie şi îşi aminti. În documentarele despre războaiele din fosta Iugoslavie văzuse pentru prima oară aşa ceva.

Ordinul căpitanului Motrescu sună sec, trezindu-l la realitate:

— Laşi două grupe de acoperire la pod, restul pleacă pe poziţii succesive la vest, să respingă atacul dinspre Tighina!

Sergentul Mihnea Avram simţi că se sufocă:

— Domnule căpitan, suntem atacaţi…

— La dracu, sergent, crezi că nu văd? Dar dacă inamicul în

retragere din oraş ne dă peste cap, crezi că mai are rost poziţia asta? Acum efortul se mută dincolo, iar noi va trebui să rezistăm pe capul de pod până la sosirea tancurilor noastre. Dacă nu, aruncăm podul în aer, geniştii s-au ocupat deja de asta.

— Şi noi? întrebă involuntar Avram.

Căpitanul zâmbi maliţios.

— Ţi-e frică de moarte, sergent?

— Nu, domnule căpitan! se răsti el jignit.

— Foarte rău, atunci te voi învăţa să-ţi fie frică! N-am nevoie de sinucigaşi în compania mea! Urmează-mă!

Ceea ce a urmat a fost un coşmar, din care sergentul Mihnea Avram nu credea că s-ar mai putea trezi vreodată. Aplecat în fugă în urma căpitanului, au ajuns pe principala linie de rezistenţă, destul de subţire, către vest, la marginea clădirilor surpate de explozii. Acolo, după obstacolele din teren, Batalionul 1 „Vulturii” se pregătea să dea poate ultima şi cea mai eroică bătălie a sa. Iar compania căpitanului Motrescu era chiar vârful de lance, înfipt chiar în centrul dispozitivului defensiv desfăşurat în grabă.

Vulturii trăgeau rafale precise spre siluetele tot mai dese ce se iţeau printre clădiri, cu scopul de a ajunge la pod. Riposta lor devenea din ce în ce mai îndârjită. Căpitanul ordonă un foc puternic, apoi ceru încetarea pe toată linia. Nimeni nu îi înţelese planul, mai ales după ce ordonă ca nimeni să nu mai tragă, decât după ce va deschide el ostilităţile. Avram simţi o oarecare nedumerire în vocile celor ce raportau prin radio.

Vreo cinci minute a fost linişte, întreruptă doar de duelurile de artilerie ce se apropiau tot mai mult, mai ales dinspre sud, semn că tancurile noastre înaintau. Un huruit de motor se trezi în apropiere şi după colţul unei străzi apăru un TAB ce se răsuci la 90 de grade, ţintind direct spre pod. În urma lui apărură cam două duzini de infanterişti, iar odată cu apariţia lui, alte câteva zeci de umbre se treziră la viaţă şi se îndreptară încrezătoare spre ultima poziţie românească de unde cu câteva minute în urmă gloanţele seceraseră atâtea vieţi. Liniştea îi făcu să capete curaj şi încredere, în mod sigur apărătorii se retraseră pe o altă poziţie de apărare, copleşiţi de superioritatea numerică.

De cealaltă parte, căpitanul Motrescu se căznea să păstreze tăcerea, chiar dacă acest lucru devenea exasperant pentru sergentul Avram, aflat chiar în dreapta căpitanului. Tremura de

emoţie şi de încordare, văzând cum avansau inamicii încrezători, aproape fără să se mai ferească. Arma îi ardea mâinile, căuta tot mai mult spre trăgaci, gata să dezlănţuie infernul. Şi ca el gândeau mare parte din soldaţii din Batalionul 1. Dar comandantul companiei, căpitanul Mihai Motrescu, părea dus cu mintea în altă parte. Surprinzându-i privirea preocupată, Avram nu se putu gândi că acesta parcă era teleportat în alt timp, în alt război. Un război care îşi lăsase amprenta adânc asupra lui. Sau, poate, era vorba de mai multe războaie care îşi lăsaseră amprenta asupra lui. Iar ultimul lucru de care avea nevoie acum era un comandant care să clacheze pe câmpul de bătălie.

Dar căpitanul Motrescu nu părea că are de gând să clacheze. Dimpotrivă, privind grupurile compacte de cazaci, transnistreni şi ruşi ce avansau precipitat, aruncând priviri furişe în urmă, parcă pentru a se asigura că TAB-ul mai era alături de ei, sau poate căutând mai departe să vadă dacă nu erau urmăriţi de trupele române, căpitanul vorbea în microfonul din dreptul gurii cu voce scăzută, de parcă îi era teamă să nu fie auzit.

— Lăsaţi-i să se apropie până zic eu, lăsaţi-i!

Inamicii prinseră curaj şi veneau din ce în ce mai siguri pe ei, ajungând în unele locuri la nici zece metri de linia românilor. Abia atunci trase căpitanul doborând la pământ primii atacanţi. De pe întreaga linie un foc devastator se dezlănţui, culcând oamenii cu zecile. Sergentul Avram şi-a descărcat automatul cu furie, urlând. Mitraliera de pe TAB ripostă cu o rafală lungă, ce-l făcu să se arunce la adăpost. De nicăieri, se ridică umbra unui inamic cu arma în mână, gata să se arunce spre el. În mod sigur se culcase la pământ de la primele focuri şi se târâse până aproape, iar acum era acolo, gata să-l ucidă. Pentru prima dată, Avram se simţea vulnerabil, în mână cu încărcătorul ce dorea să-l schimbe. Iar inamicul său era gata să-l doboare, pentru totdeauna.

Ca şi cu încetinitorul, percepu desfăşurarea evenimentelor la care el asista pasiv, parcă paralizat. Chiar atunci când adversarul îşi întorcea arma spre el, cu coada ochiului prinse mişcarea căpitanului, care îşi scoase cu stânga pumnalul de comando din bocancul aflat cu un pas în faţă şi se arunca înainte, cu capul înainte. Cazacul întoarse capul în plină surpriză uşor într-o parte, spre noua ameninţare. Dar kalaşnikovul nu

putu să-l întoarcă cu aceeaşi viteză. Schiţă gestul, dar dreapta căpitanului în plin salt îl mătură la o parte, în timp ce stânga îi înfigea pumnalul în beregată, după care saltul se frânse, căpitanul căzând la sol, răsucindu-se pe-o rână, ţinând arma cu amândouă mâinile. Cazacul rămase o secundă ţeapăn, în picioare, cu sângele curgându-i gâlgâind din arterele secţionate, ba chiar încercă să apuce mânerul pumnalului ce-i retezase beregata. Nu reuşi să-şi ducă gestul până la capăt şi se prăbuşi.

Avram era copleşit. Mai presus de faptele din Afghanistan, când căpitanul Motrescu se dovedise un bun comandant şi luptător, acum îi salvase viaţa, simplu şi direct. Vru să zică ceva, dar căpitanul i-o reteză scurt, în timp ce-şi ştergea pumnalul de sânge, tocmai de uniforma celui ucis:

— Las-o baltă, sergent! I-am bătut, i-am decimat! Dirijează focul asupra TAB-ului, mai ales dacă mai avem ceva RPG! Dă-i bătaie, în curând vin ai noştri!

Atacul a fost realmente dat peste cap. Surpriza a fost totală. Punându-şi înapoi pumnalul în teaca din bocancul stâng, căpitanul adăugă în şoaptă, numai pentru el, sperând că nu îl aude nimeni:

— La Goradze eram mai mulţi şi mai hotărâţi!

Dar sergentul Mihnea Avram îl auzise.

9 mai 2014, ora 6.00
Tighina, cartierele de vest

Peter Flare era copleşit. Şi zguduit. Credea că văzuse destul război la viaţa lui în aşa fel încât să nu-l mai impresioneze. Astăzi şi-a dat seama că se înşelase. A văzut războiul oarecum detaşat, parcă de la distanţă, chiar dacă era mult mai aproape decât telespectatorii ce urmăreau reportajele sale de la mii de kilometri depărtare. Practic, de cele mai multe ori, filma lucruri şi fapte ce se petrecuseră deja, ajunsese doar să relateze urmările acţiunilor militare. Aşa a fost şi în Irak, în Bosnia, în Kosovo, chiar şi în Cecenia, atunci când a fost împuşcat de forţele ruseşti.

În Irak, atunci când credea că se află în mijlocul acţiunii, angajamentele se făceau de la o oarecare distanţă, fapt care îi dădea o anumită detaşare, dublată de un sentiment de

siguranţă, cum că asta nu i se putea întâmpla tocmai lui. Acţiunea, focurile de armă faţă în faţă, încă îi erau necunoscute.

Dar astăzi, războiul i s-a relevat cu o altă faţă, mult mai dură şi mult mai hidoasă. Asediul Tighinei alături de tancurile lui Morun i-a schimbat total percepţia oarecum detaşată asupra războiului. Detaşarea pe care şi-o impusese iniţial, chiar dacă de multe ori era zguduită temporar de vederea urmărilor atrocităţilor, era o bună măsură a profesionalismului unui corespondent de război, cel puţin aşa îi plăcea să creadă.

Dar acum, spre deosebire de alte războaie, pentru prima dată, asista şi participa la un asediu direct al tancurilor asupra unui oraş întărit. A văzut cu ochii lui chipurile celor seceraţi de mitraliere, le-a auzit urletele şi gemetele de agonie, i-a reverberat în urechi bubuitul tunurilor de pe tancuri, a simţit mirosul acru de cortidă, de carne arsă, de moarte. Au explodat tancuri lângă el, au murit oameni la doi paşi de el, a văzut avântul eroic al infanteriei, a auzit răcnetele, strigătele de triumf, de groază, de spaimă şi de agonie. A asistat la crâncene ciocniri de aproape, la lupte corp la corp, la baionete care se întingeau în trupuri pline de viaţă, la explozii de mortiere şi de grenade, a fost de faţă la întregul cortegiu de eroism şi de oroare reunit sub un singur nume, cel al războiului.

Cu coada ochiului îl privea pe Gordon care filma, chiar dacă camera îi tremura. Până şi lui Gordon, care filmase războiul din Irak în 2003, fusese în Fallujah în 2004 şi în Afghanistan, la Hellmand în 2006-2007, îi tremura mâna. Dar totuşi, filmase tot ce putuse, chiar dacă majoritatea imaginilor nu vor putea fi difuzate niciodată la televiziuni din cauza durităţii lor excesive. Nu-i mai reproşa nimic lui Gordon, nu-l mai întreba dacă filmează, pentru că devenise total indiferent, mai mult, se convinsese că nu mai putea continua. Era prea mult, era timpul să se retragă. Aşa cum făcuse şi Malcolm, la Sarajevo, acum douăzeci de ani, dar atunci nu-l înţelese. În cedarea lui a văzut doar şansa ce i se oferea, mult râvnitul post de corespondent de război pentru CNN. Acum îl înţelegea pe Malcolm. Fiecare om avea o limită, iar el o atinsese deja pe a lui. Deja ştia că asta era ultima lui misiune, era deja prea mult pentru oricine.

De un lucru s-a convins în timpul campaniei. Soldatul român, luat individual, este printre cei mai buni din lume. Înainte de a veni în Chişinău citise despre comportarea meritorie a trupelor

române în Irak şi Afghanistan, în zone periculoase în care alte state cu vechime în NATO refuzaseră să-şi trimită militarii, ba chiar văzuse o patrulă românească în Afghanistan cu ocazia unui reportaj. Mai citise nişte studii despre participarea românilor în ambele războaie mondiale, dar a fost o revelaţie pentru el prima luptă adevărată în care văzuse soldatul român la lucru. Ştia că românii au lungi tradiţii militare, dar adevărul era chiar mai presus de cele mai bune aşteptări.

Militarii români erau foarte bine pregătiţi, dar şi bine motivaţi, poate din cauza faptului că simţeau că luptau pentru ţara lor. I-a văzut pe unii cum dau înapoi sub puterea forţelor superioare, dar a şi văzut infanterişti ce asaltau cu grenade cuiburi de mitralieră şi puncte de rezistenţă inamice cu un curaj extraordinar. I-a văzut luptând cu energie până la ultimul om, bătându-se cu baioneta şi cu paturile armelor, doar pentru a merge înainte. Ori, acest gen de soldat, era oricând de temut.

Spre dimineaţă, au ajuns într-o piaţă deschisă, nu ştia cum se numeşte, pierduse deja noţiunea timpului şi a spaţiului. Toate vehiculele se opriră, iar în scurt timp lângă ei, corespondenţii români şi străini, apăru un ins înalt, osos, purtând uniforma tanchiştilor români, dar în loc de cască avea o simplă caschetă. Pe umăr i se ghiceau însemnele de maior. Li se adresă jovial:

— Domnilor, puteţi coborî să vă dezmorţiţi picioarele, locul acesta e în siguranţă. Facem o pauză de zece minute!

Din zona corespondenţilor români, din al doilea transportor, se auziră unele vociferări, dar tanchistul îi întrerupse:

— Domnule Adelin, avem două grupări de blindate ce atacă din flanc o zonă întărită aflată în faţa noastră. Au nevoie de vreo zece minute ca să ajungă pe poziţii. La comanda lor se află Ruţă şi Ilieş, cei mai buni comandanţi ai mei! Aşa că, bucuraţi-vă de repaus, deoarece nu va dura mult! Cei ce nu vor să meargă mai departe, pot rămâne pe loc, alături de infanteria ce a ocupat deja teritoriul.

— O nouă manevră gen Cannae, domnule maior? îi aruncă cel numit Adelin.

— Nu comentez, răspunse acesta zâmbind.

Peter aruncă o privire în lateral şi-l recunoscu pe Adelin, cel care în Kosovo, în 1999, i-a arătat nişte lucruri care l-au făcut să-şi schimbe părerea referitoare la acest conflict. El şi un alt român, unul Raico. Dar, după atâta vreme, nu era sigur că

Adelin l-ar mai fi putut recunoaşte.

Iar maiorul ce vorbise cu ei, nu încăpea îndoială, era chiar Armand Morun, comandantul coloanei de atac, un nume devenit legendă în armata română. Auzise atâtea lucruri neoficiale despre el, dar nu-l întâlnise niciodată. Ştia că i se mai spunea Hannibal, după ce aplicase o tactică de tancuri în războiul precedent ce aducea foarte mult cu manevra marelui conducător de oşti asupra romanilor la Cannae.

Cât ar fi dorit să-i ia un interviu, dar ştia că nu era nici locul, nici momentul. În mod sigur, orice tentativă ar fi fost dacă nu refuzată, măcar amânată. Totuşi, cu ochii la pieptul maiorului, unde, pe lângă alte decoraţii dobândite recent, era una stingheră, deosebită, ca o cruce ce atârna peste buzunarul de la pieptul uniformei, îl întrebă ce reprezintă.

Spre totala lui surprindere, deşi era pe jumătate plecat spre tancurile sale, maiorul Armand Morun se întoarse şi îi răspunse la întrebare, în cea mai curgătoare engleză:

— Această decoraţie nu-mi aparţine şi nu am nici un merit în câştigarea ei. Aparţine bunicului meu care şi-a vărsat sângele şi a fost rănit la câţiva kilometri mai la est, la trecerea Nistrului, în 1941. Aceasta este „Crucea comemorativă a celui de-al doilea război mondial 1941-1945”. Asta e tot!

Apoi se răsuci pe călcâie şi plecă la tancurile sale, verificându-le pe fiecare în parte în ce măsură mai pot continua campania.

Peter Flare sări din transportor alături de Gordon şi făcu câţiva paşi spre centrul pieţei. Se luminase destul de bine, putea vedea semnele luptei la tot pasul, clădiri distruse de obuze sau rămase încă în picioare, dar purtând urmele de gloanţe pe pereţi. În mijlocul pieţei, într-un dute-vino al militarilor şi vehiculelor, făceau notă discordantă vreo treizeci de oameni şezând, prizonieri cu mâinile la ceafă, sub supravegherea a şase soldaţi români cu armele în mâini. Se îndreptară într-acolo, cu Gordon pornind camera. Prizonierii erau în şiruri de câte zece, cu priviri plecate şi resemnate, îmbrăcaţi în uniforme destul de eterogene, lui Peter fiindu-i destul de greu să le recunoască. Cam o treime erau în uniforme căzăceşti, chiar dacă mulţi îşi pierduseră chipiile cu baretă roşie cu secera şi ciocanul în frunte. Restul erau în uniformele miliţiei transnistrene, dar mai era un grup compact, de vreo şapte inşi, în haine civile. După o privire de ansamblu, ochii lui Peter Flare se concentrară asupra

celor în haine civile. Ceva îl atrăgea spre un ins bine făcut, cu ochii plecaţi. Rămase mai bine de un minut ţintuindu-l insistent. Într-un târziu, prizonierul îşi ridică privirea şi ochii li se întâlniră. Peter Flare tresări necontrolat, gata să-şi piardă cunoştinţa.

Maiorul Serghei Prudodko nu ştia ce dorea acest ins ciudat care nu avea nimic de-a face cu un militar, însoţit de un alt individ ce filma cu o cameră pe umăr. Ce dorea de la el? Un exerciţiu de propagandă al românilor? După moartea colonelului Iuri Bardenko, doborât cu elicopterul său şi a maiorului Voluvski şi distrugerea coloanei de aviaţia română, s-a retras fără glorie spre Tighina, mai ales după ce au găsit locaşul teroriştilor români gol şi părăsit. Alături de oamenii săi din Spetnatz au luptat pe străzile Tighinei, rupţi de centrul de comandă, dar şi-au făcut datoria. S-au bătut cu curaj, dar au avut şi pierderi mari, cauzate mai ales de tancurile româneşti ce avansau în deplină conlucrare cu infanteria, fapt ce le făcea mult mai greu de oprit. Totuşi, era satisfăcut că cel puţin trei infanterişti români căzuseră sigur sub gloanţele sale. Când s-au trezit înconjuraţi printr-o manevră perversă a tancurilor şi şi-a dat seama că nu mai era nici o speranţă, le-a ordonat oamenilor săi rămaşi să scape de hainele militare căzăceşti ce fuseseră nevoiţi să le poarte. Lucru simplu, din moment ce pe dedesubt purtau un rând de haine civile, neutre. Cu toate acestea, au fost capturaţi şi aduşi aici, dar bănuia că românii le vor da drumul, neavând nimic împotriva lor, mai ales că ei respectau cu stricteţe Convenţia de la Geneva referitoare la prizonieri.

Şi totuşi, de ce dracu se holba aşa intens civilul ăsta împuţit? Şi ăla de lângă el, de ce continua să filmeze?

Peter Flare îl privea cu ochii injectaţi pe insul cu mâinile pe cap, ce tocmai îşi ridicase ochii spre el. Privirile li s-au întâlnit, reci, dar Peter nu a văzut nimic dincolo de ochii cenuşii. Dar, fără îndoială, el era. Chipul acesta, cu ochi de gheaţă, nu-l va putea uita vreodată, orice ar fi. Cu ochii minţii retrăi momentul din munţii Ceceniei, revăzu Makarovul ce se descărca de două ori în craniul lui Mansur, prietenul şi călăuza sa prin Afghanistan şi Cecenia, ce şi-a găsit sfârşitul de mâna acestui ins, pe atunci locotenent duhnind a votcă, ce impunea pacea rusească într-un cătun uitat din Caucaz.

Văzându-l pe Peter cum tremură, Gordon îl apucă de mână, speriat, dar fără să lase camera ce filma în continuare. Dar Peter uitase de tot şi de toate, îl vedea doar pe Mansur cum cădea, cum îi exploda spatele craniului la impactul cu gloanţele Makarovului, apoi chipul ce râdea, duhnind a votcă. Apoi stomacul i se chirci, în aşteptarea impactului cu ţeava kalaşnikovului, care însă nu mai veni. Chiar după mai bine de zece ani, l-a recunoscut. Acel chip stătea în faţa lui, în haine civile, cu mâinile la ceafa, zgâindu-se la el. Sub supravegherea armelor unor soldaţi români care habar nu aveau de ceea ce se întâmplă sau despre cine era vorba.

Încă tremurând, Peter Flare se agăţă de cel ce părea superiorul paznicilor.

— Cu civilii, cu civilii de acolo… Ce se va întâmpla cu ei?

Olimpiu Roşea se scutură de reporterul străin şi încercă să-l aducă la realitate. Îi răspunse într-o engleză clară, chiar dacă era cu un anumit accent:

— Nu ştiu, bănuiesc că vor fi eliberaţi dacă nu se va găsi asupra lor nimic compromiţător. Totuşi, adresaţi-vă şefului meu, căpitanul Cristescu! Uite-l că apare!

Peter Flare se năpusti asupra căpitanului. Copleşit de şuvoiul de vorbe în engleză, căpitanului îi era dificil să creadă sau să înţeleagă cum de un reporter occidental a decis de la sine să-şi calce deontologia profesională implicându-se în conflict. Dar ascultându-i vorbele repezite, a înţeles. A înţeles, mai ales, că un anumit individ, prizonier în civil, era mai mult decât pretindea. Şi în mod sigur şi însoţitorii săi. Un ordin scurt şi doi soldaţi se repeziră să-i ridice pe civili. Aceştia protestară, dar românii nu erau dispuşi la concesii. Îi săltară pe toţi, fără menajamente.

În acel moment se petrecu o busculadă. Câţiva cazaci se ridicară şi ei împingându-se spre soldaţii români. Strigăte, focuri de avertisment, apoi gloanţe în plin. Un pluton românesc aflat în vecinătate, în trecere, alergă să dea o mână de ajutor. Un cazac se răsuci în aer şi căzu pe loc, nemişcat. O grenadă se rostogoli, aruncată de unul dintre civilii lui Serghei Prudodko. Toţi se aruncară la pământ, mai puţin căpitanul Cristescu, ce rămase cu pistolul în mână. Explozia îşi împrăştie schijele, câteva oprindu-se în piciorul căpitanului. Strâmbându-se de durere, acesta răcni agitând pistolul:

— Cine mai face un pas, îl dobor!

Ca să se facă mai bine înţeles, trase două gloanţe în cel ce aruncase grenada, culcându-l la pământ. Ţinându-se cu stânga de piciorul rănit, urlă:

— Cine dracu i-a percheziţionat pe ăştia?

O rafală de mitralieră de pe tancul lui Morun mătură terenul din faţa prizonierilor, făcându-i să le treacă cheful de revoltă. Situaţia părea să revină sub control, dar Gordon, ce continua să filmeze, lovi cu piciorul mâna lui Serghei Prudodko, aflat în imediata lui apropiere. Pistolul zbură cât acolo, iar soldaţii români îl imobilizară. Civilii fuseseră percheziţionaţi superficial, astfel că putuseră să-şi ascundă armele.

Ca în transă, Peter Flare apucă Makarovul căzut la picioarele sale, îl verifică dacă avea cartuş pe ţeavă şi era armat, apoi păşi înainte ţinându-l strâns în mâna dreaptă. Românii nu erau atenţi la el, un corespondent de presă, grija lor era prizonierii şi dacă mai aveau arme asupra lor. Maiorul Serghei Prudodko era ridicat de un soldat român care încerca să-i prindă mâinile la spate în cătuşe. Înaintă hotărât spre el, cu pistolul în mână. Serghei încerca să se împotrivească formal, dar fără speranţă. De la nici doi paşi, Peter Flare îndreptă Makarovul şi trase două gloanţe care îi spulberară craniul lui Serghei. Lăsă pistolul să cadă, apoi ridică ambele braţe în sus, murmurând:

— Pentru tine, Mansur!

Alţi doi români îl imobilizară pe Peter, iar Gordon opri camera zicându-şi: „Există lucruri pe care nimeni nu vrea să le cunoască cu adevărat!”

9 mai 2014, ora 7.30
Tighina

O rafală prelungă se înfipse în clădirile avariate, smulgând bucăţi de cărămidă din blocurile de la vest de poziţia ocupată şi păstrată cu sânge de batalionul 1 „Vulturii”, încă mai erau acolo, apărând capul de pod. O mână de oameni, atacaţi din toate părţile, încă mai luptau şi apărau un cap de pod izolat, rupt de lumea exterioară, a cărui valoare strategică fusese decisă de către alţii, mai presus de înţelegerea şi voinţa lor, a celor care se băteau pentru stăpânirea lui. Ei, cei din batalionul Vulturilor

primiseră doar un ordin, de a ocupa şi păstra o poziţie. Iar ei asta făceau, luptau pentru a păstra poziţia, doar pentru că primiseră ordin să o facă. Şi atâta timp cât nimeni nu le dăduse ordin să abandoneze poziţiile, ei nu o făcuseră. Pentru ei, era simplu, erau soldaţi şi îndeplineau ordinele.

Iar ordinele lor erau să lupte pentru aceste poziţii.

Mihnea Avram îşi concentră privirea spre o ieşire dinspre blocul din dreapta, unde prinse o mişcare. Într-adevăr, ceva se petrecea acolo. Transmise informaţia spre lunetistul din grupa sa, aflat ceva mai în dreapta. O siluetă înarmată cu un AK-47 se iţi de după o fereastră spartă, o împuşcătură şi apoi silueta dispăru. De vreo jumătate de oră, astfel se desfăşurau ostilităţile. Dar el ştia că aceste lupte de uzură erau doar preludiul. În mod sigur va urma un alt atac disperat, la fel ca şi cel din urmă cu câteva ore, dar probabil mult mai puternic.

Se părea că apărarea inamică din oraş îşi va juca în curând ultima carte. Exploziile şi împuşcăturile se mutaseră tot mai aproape de ei, mai ales dinspre sud, semn că blindatele româneşti se apropiau din ce în ce mai mult. Era deja o chestiune de minute. Şi nervozitatea devenea tot mai mare.

Primele rafale inamice porniră la început dezordonat, dar deveniră din ce în ce mai dese şi mai precise. Noi şi noi puncte de foc se adăugară, mărind presiunea asupra liniei româneşti ce începuse deja să riposteze cu arme automate. O nouă luptă începea. Mihnea dirijă focul mitralierelor spre stânga, unde putea vedea distinct lucirile de la gura ţevii. O bufnitură de aruncător de grenade făcu să tacă o mitralieră inamică. Dar lupta era departe de a se fi încheiat. Un obuz de tanc lovi peretele unui bloc, ricoşând şi lăsând o urmă adâncă. Deci ai noştri sunt aproape, foarte aproape. În curând va urma atacul inamic spre pod, când se vor năpusti cu toţii în speranţa izbăvirii, iluzia că vor putea trece dincolo, la ei în Transnistria, în mod sigur le va da aripi. Iar noi le vom da plumb, gândi Avram.

Din nou, o mână i se lăsă pe umăr. Nu mai tresări de data asta, aproape că se aştepta ca Mihai Motrescu, comandantul său, să fie lângă el. Nu se mai întrebă de unde apăruse, deja era sigur pe instinctul şi capacitatea acestui războinic de a fi pretutindeni pe câmpul de luptă, imun la gloanţele vrăjmaşe.

— Cum stăm, sergent?

— Din clipă în clipă ne atacă, căpitane!

Motrescu dădu din cap, privind de-a lungul liniei neregulate ocupate de luptătorii români adăpostiţi cum puteau mai bine printre obstacolele din teren. Mâna i se încleştă pe umărul lui Avram:

— Va trebui să iei un pluton cu tine şi să mergem înapoi la pod. E nevoie de noi acolo!

Mihnea nu mai protestă. Se convinsese până acum de justeţea argumentelor căpitanului. Ordonă un foc susţinut de câteva minute, pentru a-şi ţintui inamicii la pământ, astfel ca să nu sesizeze faptul că apărarea s-a subţiat, restul efectivelor lungindu-şi linia pentru a astupa golul lăsat de plutonul plecat. Apoi se retrase târâş cu ce mai rămăsese din ai săi. Ajunşi în afara limitei de vizibilitate a atacatorilor, se ridicară şi începură să alerge aplecaţi, în urma căpitanului ce parcă avea aripi la picioare.

Ajunşi în fugă la capătul podului, s-au aruncat la pământ, strecurându-se târâş spre cele mai bune poziţii de apărare. Tancul incendiat la mijlocul podului încă ardea mocnit, aruncând din când în când luciri slabe. Orizontul se luminase spre răsărit, o geană de lumină ce devenise din ce în ce mai mare, astfel că terenul de luptă deveni curând vizibil ca-n palmă. Vreo trei trupuri zăceau răsturnate în poziţii groteşti în vecinătatea tancului distrus, a cărui ţeavă smulsă din turela spartă zăcea răsturnată, sprijinită instabil de o şenilă şi cu capătul rezemat de asfaltul ciuruit de gloanţe.

Se târî până lângă Fabian, care rămăsese la pod în tot răstimpul luptei. Acesta îl puse pe scurt la curent cu situaţia actuală.

— Au o mitralieră grea care bate foarte bine stânga noastră. Nu ştiu câte tancuri mai au, dar nu au câmp de foc spre noi. Oricum, după plecarea voastră au venit ai noştri cu elicopterele şi i-au pisat destul de tare. Am mai auzit explozii către Tiraspol, se poate să fi fost bombardat de aviaţie. Acolo, indică spre nord, dincolo de râu, s-au văzut explozii de lumină în depărtare în cursul nopţii, cred că se bat pentru Dubăsari.

— Aţi avut mult de lucru?

— Câteva atacuri de infanterie, sporadice, de tărie medie. N-au mai folosit tancurile de când i-au pisat ai noştri din elicoptere. Poate le păstrează pentru final, fiindcă cred că pregătesc un ultim atac decisiv. De vreo jumătate de oră n-au

mai tras haotic, ci doar scurt, precis şi se ghicesc mişcări de infanterie dincolo. S-ar putea să încerce un atac coordonat prin radio cu cei din oraş, în aşa fel încât să poată lua podul înainte ca tancurile noastre să fie călare pe ei. Dacă reuşesc să treacă vreun tanc sau TAB dincolo de mijlocul podului, continuă indicând epava ce fumega mocnit, vor avea câmp liber de tragere spre noi şi nu vom sta prea bine. Ar trebui să se grăbească, sau să renunţe definitiv.

— Mda, e logic…

Următoarele zece minute şi le petrecu organizând dispozitivul de apărare, cum putea mai bine. De altfel, mai mult l-a ajutat pe căpitanul Motrescu să o facă, acesta din urmă, cu multă energie, se ocupă în cele mai mici amănunte de această sarcină. Şi o făcu foarte bine, nu se putu abţine să nu remarce Mihnea Avram. Muniţia se împuţinase îngrijorător. La fel şi loviturile de aruncător, dar şi rachetele antitanc de orice tip, mai ales Javelin. Căpitanul Motrescu ceru prin radio muniţie care să-i fie paraşutată din elicopter, întăriri şi ceru insistent sprijin aerian, mai ales de elicoptere Puma Şocat cu capacităţi antitanc. Răspunsul a fost dezamăgitor: muniţia în circa o jumătate de oră, întăririle mai târziu, iar sprijinul aerian şi mai târziu.

Mihnea zâmbi amar. Singura lor speranţă rămânea posibilitatea ca tancurile lui Tomoioagă sau ale lui Morun să ajungă mai devreme, sau ca atacul inamic să nu se producă. Dar era prea vechi în branşă ca să nu-şi dea seama că transnistrenii vor încerca o ultimă manevră disperată înainte de a pierde Tighina şi cu ea capul de pod de pe malul drept al Nistrului.

— O nouă zi, o nouă luptă… murmură strecurându-se în adăpostul individual alături de Fabian.

Cu ochii pe linia de ochire a pistolului mitralieră îndreptat spre capătul îndepărtat al podului, acesta îl întâmpină:

— Eşti gata să-ţi verşi încă o dată sângele pentru patrie?

— Ce întrebare tâmpită! De ce întrebi?

— Fiindcă rusnacii au început să se apropie! Uite, deja sunt câţiva care se strecoară pe pod! Care-ţi sunt ordinele, geniu militar? Tragem sau aşteptăm dezlegare de la marele tartor?

— De ce eşti sarcastic?

— Scuze, nu m-am putut abţine, văzându-te alergând pe lângă Şef încercând să te bagi în seamă, în timp ce el îţi făcea

toată treaba. Fără resentimente!

— Du-te naibii!

Fabian râse.

— Totuşi, aşteptăm ordinul de foc, dar ar trebui să atragi atenţia Şefului că avem treabă.

Avram transmise prin radio informaţia, iar răspunsul îi parveni imediat. Aşa cum se aşteptase, îi vor lăsa să se apropie şi nu vor deschide focul fără ordin. Pe lângă justeţea tacticii adoptate, cea de a da posibilitatea dezlănţuirii unei puteri de foc cât mai mari, de a lăsa inamicul să se arate cât mai mult pentru a-l putea neutraliza în cât mai mare măsură, mai exista şi un motiv de ordin foarte practic: stocul foarte limitat de muniţie. Un angajament cu foc de mai lungă durată i-ar putea lăsa fără altă posibilitate decât de a lupta cu baionetele şi paturile armelor. În noaptea asta trăseseră mii de cartuşe. Se pare că au făcut-o cu folos, din moment ce încă mai erau pe poziţii.

Mişcarea tăcută a umbrelor se apropia de tancul uitat mocnind la mijlocul podului. Din spate, dinspre Tighina, rafale, împuşcături, explozii, bubuitul tunurilor, toate într-un crescendo lin, dar sigur, se apropiau. Se apropiau şi siluetele inamice, din ce în ce mai distinctive, în mod sigur cazaci. Trecuseră deja de mijlocul podului şi se apropiau cu fereală, pe lângă margini, ţinând strâns în mâini automatele AK-47. În urma lor, se treziră la viaţă motoarele tancurilor care îşi începură cursa ascendentă spre capul podului. Alături de ele, TAB-uri încărcate cu trupe îşi aşteptau rândul, sau mai degrabă se înghesuiau să prindă accesul pe podul care pentru ei parcă devenise un fel de drum de glorie. Dar putea fi şi un drum spre moarte, dar asta nimeni nu le explicase iniţial.

Primul tanc, un T-55 apăru pe pod la vederea românilor şi începu să accelereze spre epava din mijloc. Avram auzi ca prin vis ordinul de foc de la căpitanul Motrescu. Fără să gândească mai mult, trase o rafală lungă spre cazacii ce trecuseră de mijlocul podului şi erau deja aproape să iasă dincolo, pe malul drept. Întreaga linie de rezistenţă a românilor luă foc, atunci întregul dispozitiv trase cu sete. Câteva siluete dădură înapoi, altele încremeniră pe vecie pe loc, lovite de gloanţele precise trase de lunetişti. Au fost şi câţiva loviţi de rafale, dar ei au căzut scuturaţi de mai multe gloanţe, în schimb, cei loviţi de lunetişti cădeau invariabil fulgeraţi, fără vreun gest în plus.

Singurul mortier de 82 mm rămas întreg trase trei lovituri succesive care făcură atacul să dea înapoi, infanteriştii strecurându-se printre exploziile de pe pod. Servanţii îl dezasamblară rapid, grăbindu-se să-l instaleze pe o poziţie ceva mai la stânga, precauţiune necesară în cazul în care poziţia de tragere le-ar fi fost descoperită. Aşteptau reluarea atacului inamic, deoarece tancurile continuau să avanseze încet pe pod, iar în mod sigur avangarda de infanterie va fi întoarsă din nou împotriva rezistenţei române ce devenise în ochii tuturor deosebit de precară.

Căpitanului Motrescu i s-a părut că la un moment dat a distins motoare de elicopter, de fapt tactul sacadat al palelor, undeva în spate, dar a fost sigur că nu a fost o părere atunci când auzi tropăit de bocanci şi alături de el, în groapa ce-i slujea ca adăpost, ateriză un necunoscut zicând precipitat:

— Îl caut pe comandantul vostru!

— L-ai găsit, dar cine eşti?

— Maior de paraşutişti Iosif Băran…

— Încântat, căpitan Mihai Motrescu, dar unde sunt paraşutiştii?

— Două grupe cu mine, pe una am trimis-o spre oraş, să vă întărim acolo, muniţia suplimentară am împărţit-o în două, sunt câteva lăzi cu gloanţe şi grenade de mână.

— Dacă eram mai spre iarnă, aş fi zis că eşti Moş Crăciun, dar nu pot să nu remarc faptul că eşti cam sărac, atât în oameni, cât şi în material. Unde sunt restul?

Băran făcu un gest de neputinţă, încercă să ridice din umeri, dar o grimasă de durere îi traversă chipul când mişcă mai necontrolat din umărul stâng.

— Un singur elicopter, cu un singur pilot cu suficiente tendinţe sinucigaşe încât să piloteze şi să ne lanseze în iadul de aici, acum a făcut cale întoarsă ca să mai aducă ce mai avem dintr-un al doilea pluton, completat cu moldoveni şi ce s-a mai găsit. Restul se bat pe celelalte fronturi.

— Mda, bine că aţi venit şi voi. Doare? indică Motrescu umărul maiorului.

— Da, din când în când. O schijă păcătoasă de acum trei nopţi în Chişinău. Mi-a scos-o un sanitar şi m-a cârpit un doctor adus de la un spital din Chişinău.

— Şi cum e?

— Păi, doctorul destul de bătrân, dar asistenta era bună de tot. I-am luat numărul de telefon.

Motrescu râse.

— Şi eu care credeam că noi suntem clovnii trimişi să se bată cu pocnitori împotriva tancurilor…

Băran râse şi el. Curând redeveniră serioşi. Paraşutiştii maiorului se intercalaseră în linia subţire a apărătorilor, aşteptând continuarea atacului. Acesta nu întârzie prea mult.

Ziua devenise stăpână pe câmpul de luptă. Primul tanc era deja dincolo de mijlocul podului, împingând în trecere la o parte epava mistuită în cursul nopţii. Mai era puţin şi ajungea pe malul drept. Alături de el, câţiva inşi avansau aplecaţi, trăgând rafale lungi de AK-47. Pe cel mai apropiat, un ins deşirat într-o uniformă căzăcească, Mihnea Avram îl ochi cu grijă, detaşat şi insensibil la gloanţele ce ţiuiau pe lângă el. Când a fost sigur de reuşită, a tras o rafală scurtă de trei gloanţe şi i-a urmărit trupul prăbuşindu-se.

Dar tancul continua să înainteze. O lovitură de RPG-7 devie din blindaj, o simplă zgârietură pentru monstrul de oţel.

— Javelin, opreşte-l! auzi în cască vocea căpitanului Motrescu.

— E ultima, Şefu’!

— Dă-i drumul!

Racheta se înălţă în văzduh şi se năpusti de sus asupra tancului. Ambele tabere îşi ţinură o clipă răsuflarea. Racheta se aruncă din înalturi şi se prăbuşi cu o explozie infernală în epava tancului distrus din mijlocul podului. Mii de schije se împrăştiară înfingându-se în soldaţii surprinşi din apropiere ce se tăvăliră pe jos urlând de durere.

— Ratat! urlă disperat Avram.

Racheta Javelin deviase spre epava tancului distrus în prealabil. Transnistrenii aşteptau îngroziţi a doua lovitură ce nu mai venea. Nu avea de unde. Încet, începeau să-şi revină şi să înţeleagă evidenţa. Românii nu mai aveau Javelin, nu mai aveau proiectile antitanc, nu mai aveau nimic înafara voinţei de a rezista. Dar asta era prea puţin în faţa tancurilor ce se înghesuiau pe pod în urma T-55-ului victorios. Se pregăteau să se arunce la atac, simţind victoria aproape.

Lui Avram disperarea îi strânse stomacul şi ghearele ei începeau să urce încet, de-a lungul şirei spinării, spre creierul care încă încerca să nege evidenţa. Erau pierduţi, totul era

pierdut.

Parcă cu încetinitorul îl văzu, mai mult îl simţi pe Fabian cum se ridică de lângă el şi se năpusteşte înainte, spre tancul din frunte, cel cu o imensă stea roşie pe turelă.

— Acoperă-mă! strigă spre el.

Avram reacţionă cu încetineală. Disperarea, poate frica ce începea să i se cuibărească parşiv în oase, dar şi surpriza când îl văzu pe Fabian aruncându-se înainte, fără arma automată, doar cu un simplu pistol Glock în mâna stângă, iar în dreapta cu un disc mare şi greu, ce-l făcea să alerge cu o oarecare dificultate. Într-o străfulgerare de secundă recunoscu discul: o mină magnetică cu focos reglabil. De unde o avea Fabian? Creierul îi străfulgeră şansa infimă de a opri coloana blindată. Trase o rafală lungă, urlând în microfonul din dreptul gurii:

— Foc de acoperire! Daţi tot ce puteţi! şi se aruncă în urma lui Fabian.

Imediat îi răspunse întreaga linie de rezistenţă. Mii de gloanţe se concentrară spre pod, trase şi mortierul incendiind un TAB din urma tancului, traseră şi cele două mitraliere de companie rămase, risipindu-şi ultimele gloanţe, doar pentru a-i acoperi, pe el şi pe Fabian, ce alergau în zigzag, ferindu-se de riposta mai slabă a transnistrenilor. L-a văzut pe Fabian în faţa tancului ce-şi rotea turela căutându-l, la câţiva metri, a mai văzut o mişcare ascunsă de după şenila dreaptă, pe Fabian ce ţinea mina în dreapta, aplecat, cum îndreaptă pistolul din mâna stângă şi trage de câteva ori, apoi tresare, se împleticeşte, totuşi se aruncă cu mina spre tanc, apoi dispare după balustrada de beton ce-l ascundea vederii. Închizătorul păcăni sec şi înainte de a-şi pleca privirea pentru a schimba încărcătorul, parcă întrezări un trup care se arunca cât mai departe de tanc.

Apoi urmă o explozie apocaliptică ce îngheţă totul. Nu mai auzea nimic, privea fără să priceapă. Cu mâini mecanice schimbă încărcătorul, apoi introduse cartuş pe ţeavă. Un ţiuit puternic îi persista în urechi, vedea locul unde fusese mai înainte tancul T-55, un imens incendiu, silueta unui cazac ce trecuse de locul incendiului cum se prăbuşea străpuns de gloanţe, un soldat apăru lângă el urlând ceva şi arătând spre pod în timp ce-şi descărca automatul în acea direcţie şi apoi căzu la pământ lângă el, probabil un paraşutist sosit de curând din moment ce nu-l cunoştea, dar la el nu ajungea nici un sunet,

de parcă ar fi fost într-un film mut. Doar ţiuitul care creştea în intensitate din ce în mai mult. Un tanc înainta pe pod, urmat de altele, erau acolo şi câteva TAB-uri, unul ardea, pe lângă ele erau inşi ce gesticulau, arătând înainte. Trase o rafală spre ei, dar nu auzi nimic, simţi doar şocul în braţ şi văzu cartuşele goale cum zburau în arc de cerc în dreapta lui. Ţiuitul parcă ajunsese la paroxism, îi venea să arunce arma şi să se prindă cu ambele mâini de urechi, dar în faţa lui, dincolo de tancul incendiat, zări doi cazaci ce arătau spre el. Realiză că era căzut în genunchi şi unul dintre cazaci îndrepta un AK-47. Trase din reflex, din nou fără sunet, doar imagini parcă date cu încetinitorul. Primului cazac îi înfloriră câteva pete roşii pe piept, deschise gura într-un urlet mut scăpând kalaşnikovul şi căzând pe spate, al doilea încercă să fugă dar piciorul îi cedă transformându-se într-o masă roşie, sângerândă. Văzu cum încearcă să se târască deoparte, uitând de chipiul rămas pe jos. Ţiuitul devenise infernal, simţea că în curând îi va exploda capul. Scăpă arma, gata să se prăbuşească zvârcolindu-se. Apoi ţiuitul încetă ca prin farmec şi începu să audă.

La început un huruit continuu, ce scădea în putere permiţându-i să sesizeze şi alte sunete. Începea să le perceapă diferit, în funcţie de intensitate şi tonalitate. Primele au fost urletele. Le ghicise iniţial, dar acum începea să le audă, din ce în ce mai tare. Începea să simtă şi dogoarea incendiului ce învăluia fostul T-55, de care era destul de aproape.

Apoi împuşcăturile. Înainte doar văzuse gloanţele ce muşcau din balustradele de beton sau din asfalt, acum le şi auzea. Şi ceva îi spunea că nu era în regulă. Transnistrenii arătau cu mâna în direcţia lui sau ceva mai în dreapta sa, privirile li se umpleau de spaimă, apoi o luau la fugă, chiar dacă vreun superior alerga după ei să-i oprească. O nouă rafală smulse mai multe aşchii de beton din balustrada din dreapta, departe de el, spre capătul podului. Erau de calibru mare, 12,7 mm, probabil. De unde? Apoi percepu clinchetul metalic al şenilelor. Şenile de tancuri. Dar le auzea nu numai din faţă, pe pod, ci şi din spate, de unde plecase. Un suflu puternic aproape îl aruncă în faţă, un bubuit de tunet şi tancul din spatele T-55-ului aprins de Fabian irumpse într-o lumină lăptoasă azvârlind turela departe, în apele Nistrului.

— L-am prins! strigă ochitorul.

— FOC! răcni Tomoioagă.

Tancul de pe pod, cel din urma unui T-55 deja aprins explodă azvârlindu-şi turela departe, unde nu mai putea fi zărită, probabil în râu.

— Mitraliera!

O revărsare continuă de gloanţe cu cadenţa de peste trei mii de lovituri pe minut anunţă sosirea primului tanc românesc, cel al colonelului Tomoioagă, vârful de lance ce rupsese apărarea Tighinei şi răzbătuse până la podul de pe Nistru, atât de greu ţinut de Batalionul 1 Operaţiuni Speciale „Vulturii”. Aruncându-şi privirea pe ecranul ce-i dezvăluia câmpul de luptă, colonelul Tomoioagă nu se putu abţine să nu exclame:

— Dumnezeule mare!

Apoi redeveni acelaşi comandant lucid, gata de acţiune. Luptele continuau cu furie, împuşcăturile nu scăzuseră deloc în intensitate. Ba dimpotrivă. Cât de eroic se bătuseră băieţii ăştia, singuri împotriva tuturor şi acum erau pe cale să piardă totul, atunci pentru ce atâta eroism şi atâta sânge vărsat, atâţia morţi şi atâtea vieţi distruse? Dacă ar fi ajuns un sfert de oră mai târziu, poate ar fi fost totul degeaba, tot sacrificiul „Vulturilor” n-ar fi valorat nimic, deoarece el ar fi trebuit să reia lupta pentru un cap de pod pierdut, din nou împotriva tancurilor, iar dacă aveau succes, inamicul ar fi putut pur şi simplu să-l arunce în aer. Sau poate nici acum n-ar fi prea târziu să o facă, dacă îşi dădeau seama că nu aveau cum să-şi evacueze trupele din Tighina. Dar din respect pentru aceşti bravi soldaţi, care s-au bătut cu tancurile fără să ştie când sau dacă le va veni vreun ajutor, fiindcă aşa au înţeles ei că trebuie să-şi facă datoria, măcar pentru ei, dacă nu şi pentru altceva, colonelul Tomoioagă era decis să reuşească, să le dovedească acestor băieţi dăltuiţi din cremene că sacrificiul lor nu a fost degeaba. Că armata română este în urma lor şi alături de ei, că nu au fost lăsaţi de izbelişte.

— Tanc 4-2 şi 2-1, ţintă ultimul blindat ce a păşit pe pod, foc! Vreau coloana inamică blocată pe acest pod blestemat şi din faţă şi din spate! Apoi luaţi poziţie optimă şi distrugeţi tot ce încearcă să pătrundă de pe malul inamic! 3-1 şi 3-2 susţineţi şi radeţi coloana, unul câte unul! Poziţii de foc de ambele părţi! Executarea!

Mai aruncă o privire pe ecran, văzând românii care, îmbărbătaţi de apariţia tancurilor proprii se aruncau la atac pe pod, o mână de oameni bravi şi neînfricaţi, murmură din nou pentru sine:

— Dumnezeule mare!

Alături de astfel de soldaţi, merita să lupţi până la ultima picătură de sânge. Mai mult, era o adevărată onoare să poţi spune că ai luptat cot la cot cu asemenea soldaţi!

Mihnea Avram încă nu-şi revenise pe deplin. Mai auzea o vâjâială în urechi, chiar dacă simţurile îi reveniseră, cel puţin parţial. Văzu, mai mult sesiză, cum explodează ceva dincolo de orizontul său vizual, undeva pe podul ăsta blestemat, dar foarte aproape de malul opus, cel inamic. Ceva îi spunea că era bine, ori tancurile, ori elicopterele sau artileria noastră distrugeau blindatele inamice. Era bine, era foarte bine. Ar fi vrut să se bucure alături de Fabian, dar nu ştia unde este. Încercă să se ridice într-un genunchi şi reuşi cu greutate. Pe lângă cele câteva gloanţe pe care le simţi vâjâindu-i pe la urechi, auzi şi paşi hotărâţi ce alergau în spatele său, apoi un braţ puternic îl săltă în picioare şi o voce cunoscută îi tună în urechi:

— Ridică-te, sergent, podul trebuie să fie al nostru!

Ah, acest pod blestemat, peste acest râu blestemat, Nistru. Îl urmă pe căpitanul Motrescu ca în transă. Alături de el, un maior de paraşutişti necunoscut. Îi urmau alţi şi alţi soldaţi, camarazi de-ai săi sau alţii pe care nu-i cunoştea, în uniforme de paraşutişti. Se avântă şovăielnic înainte pe pod, gata să-şi facă datoria. Înţelegea preocuparea căpitanului, au apărat capul de pod pentru a interzice ajutoarele de dincolo de Nistru, dar acum, când malul drept era ţinut ferm de tancurile româneşti, în mod sigur inamicul ar putea încerca să-l arunce în aer, pentru a interzice pătrunderea dincolo, în aşa-zisa Transnistrie. Poate că podul deja era minat, dar poate nu-l vor detona chiar acum, cum era, plin cu vehicule şi blindate transnistrene. Dar văzându-l blocat fără speranţă, din ambele părţi, în disperare cineva l-ar fi putut distruge, chiar dacă ar pieri astfel mulţi de-ai lor. Dar mentorii ruşi nu făcuseră la fel, lăsând să moară atâţia oameni pe submarinul Kursk, la teatrul moscovit sau la Beslan? Trebuiau să treacă podul, pentru a fi siguri că nu vor fi declanşate încărcăturile explozive, în caz că acestea existau, mai ales că

tancurile nu puteau trece peste mulţimea de vehicule înghesuite ce, deşi încă mai aveau capacitate de luptă, luau foc şi explodau rând pe rând lovite de obuzele aducătoare de moarte trase din tancurile româneşti. Trebuiau să treacă dincolo, cu tot riscul de a fi uciși, fie de riposta inamică, de exploziile de pe pod sau chiar de eventuala detonare a respectivelor încărcături explozive ce ar fi distrus în totalitate podul.

Avram alerga mecanic, fără să gândească, parcă picioarele sale aveau un singur ţel: înainte! Dogoarea arzătoare a blindatelor incendiate pe lângă care trecea în fugă parcă nu-l atingea, doar alerga spre obiectivul său, malul opus. Încerca să ţină pasul cu căpitanul Motrescu şi cu maiorul de paraşutişti, dar nu-i putea ajunge, încerca doar să se menţină imediat în urma lor, chiar dacă vedea cu fiecare pas cum distanţa dintre ei creştea din ce în ce mai mult, parcă aveau aripi la picioare. Şi alergau nebuneşte, oprindu-se din când în când, unul câte unul, trăgând rafale scurte, acoperindu-se perfect, de parcă lucrau împreună de ani mulţi. O mişcare în stânga, prinsă cu coada ochiului, îl făcu să răsucească ţeava automatului într-acolo. Culcat pe jos, după o epavă fumegândă, un cazac probabil rănit îşi ridică trunchiul privind spre el. Avea o privire mirată, de parcă nu-şi dădea seama ce se întâmplă. Avram nu-i prinse privirea, ochii săi rămaseră asupra mâinii drepte în care cazacul ţinea un Nagan. În momentul în care mâna se mişcă, Avram trase o rafală scurtă. Nu avea de unde să ştie dacă cazacul dorea să tragă sau să arunce pistolul. Capul cazacului se dădu pe spate, împrăştiind sânge şi creier pe caldarâm.

Avram păşi mai departe, atent la noi pericole. Aproape de malul opus, le văzu. Erau câteva fire electrice ce se împărţeau de o parte şi de alta şi duceau probabil spre pilonul cel mai apropiat al podului. Şi ele porneau toate de la o clădire mică, un fel de gheretă unde probabil în trecut se dădeau bilete pentru cei ce doreau să traverseze. Era încă prea departe de această cabină, dar sesiză o oarecare mişcare acolo. Nu numai el, ci şi căpitanul Motrescu şi maiorul de paraşutişti. Înspăimântaţi de posibilitatea declanşării unei explozii devastatoare, cei doi se aruncară spre gheretă. Maiorul strigă ceva spre Motrescu, încercând în fugă să acopere distanţa ce-l separa de micul chioşc. Motrescu lăsă un genunchi în pământ şi îndreptă arma AK-47 spre gheretă. O rafală prelungă sparse geamuri, perforă

pereţii şi smulse mica uşă din ţâţâni. Un trup ciuruit se prăbuşi în cadrul uşii. Maiorul alerga în continuare, urmat îndeaproape de căpitanul Motrescu.

Un fior rece traversă şira spinării lui Mihnea Avram. Cei doi, preocupaţi de pericolul imediat de la gheretă, pierduseră din vedere restul frontului. Iar ţeava unei mitraliere apăru de pe fereastra unei clădiri din partea cealaltă a micii piaţete în care dădea şoseaua ce venea de dincolo de pod. Iar mitraliera îi viza. Avram se opri şi strigă un avertisment, trase şi câteva gloanţe, dar fără efect. O făcuse în grabă, fără să ia ţinta cum trebuie şi chiar dacă ar fi putut să o facă, trăgătorul era prea bine ascuns.

Avram aproape că paraliză. Senzaţia de deja-vu îi blocă mişcările. Imaginile se derulau cu viteză mărită, parcă suprapuse. În Afghanistan, în 2009, căpitanul Petre Tiberius cum alerga şi cădea sub gloanţele talibanilor, iar acum căpitanul Mihai Motrescu alergând în calea gloanţelor, din nou, chiar sub ochii săi. Mitraliera lătră prelung. Avram căzu în genunchi strigând sfâşietor: „NUU!” Căpitanul Mihai Motrescu parcă întorcea capul spre el, zicând ceva. Apoi gloanţele ce muşcau asfaltul, maiorul de paraşutişti se interpuse în fugă, involuntar, între căpitan şi mitraliera vrăşmaşă. A căzut ca un brad retezat, fără o vorbă sau un geamăt, singur şi maiestuos. Ca un erou, secerat de viforul necruţător al gloanţelor ucigaşe. O grenadă azvârlită de un aruncător AG, în spatele lui Avram, învălui fereastra cu mitraliera într-un fum dens, înecăcios.

După ce au dezamorsat explozibilii şi au securizat un mic cap de pod, întărit cu câteva mitraliere şi cu zona exterioară asigurată prin bătaia tunurilor tancurilor de pe malul opus, au cărat pe braţe înapoi trupul inert al maiorului de paraşutişti Iosif Băran, primul soldat român căzut dincolo de Nistru. La întoarcere, sergentul Mihnea Avram l-a găsit pe prietenul său Fabian. Trupul zdrobit îi zăcea aplecat peste balustrada podului, aşa cum l-a aruncat explozia tancului pe care îl minase. Era deja rece, iar din zeci de răni încă se mai scurgea sânge în apele întunecate ale Nistrului care le sorbea cu lăcomie.

Nistrul, acest râu blestemat!

Hărţi şi schiţe

Republica Moldova

Marea Neagră

Georgia si provinciile separatiste

Conflictul ruso-georgian din august 2008

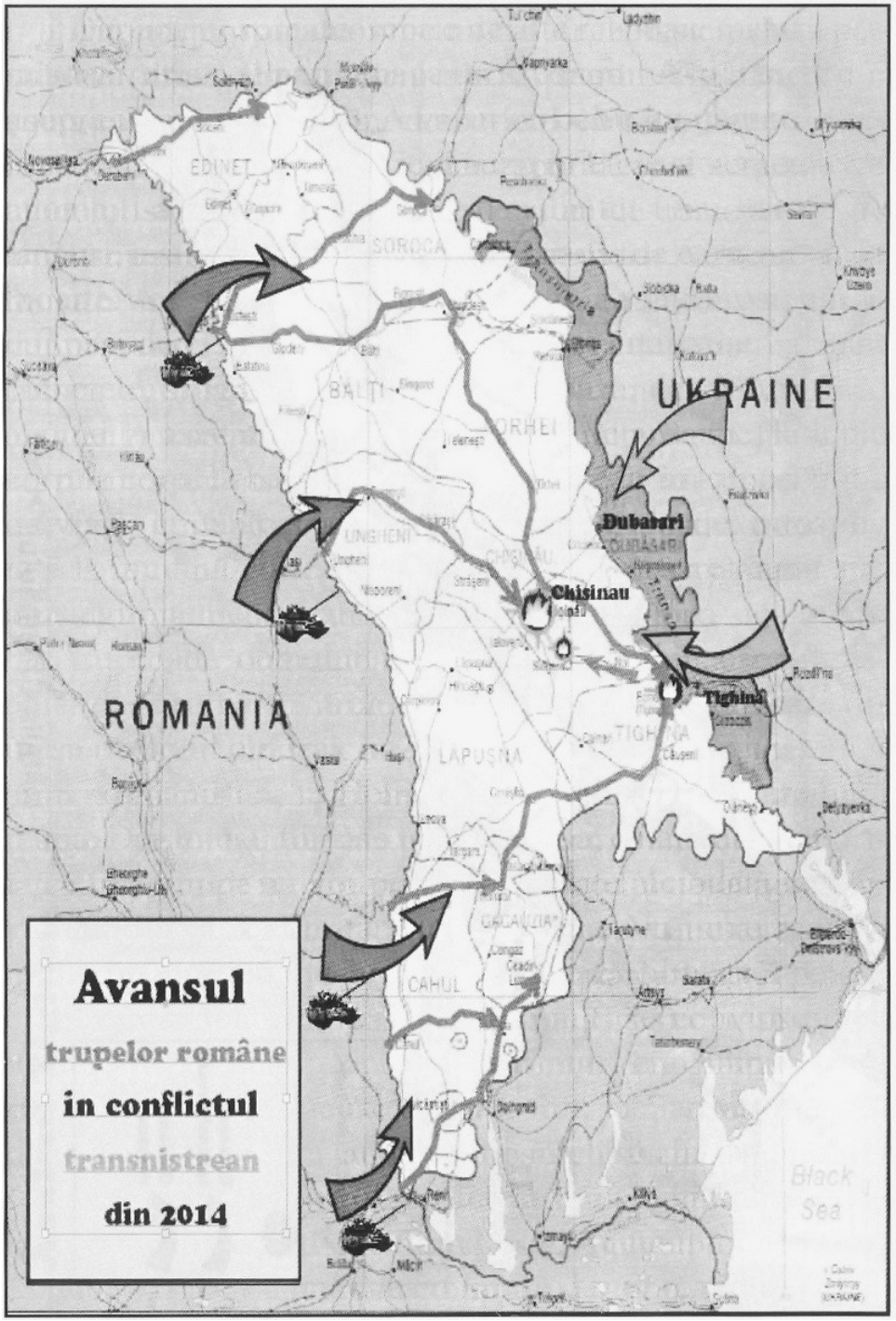
UKRAINE
ROMANIA
Dubasari
Chisinau
Tighina
Avansul
trupelor române
in conflictul
transnistrean
din 2014

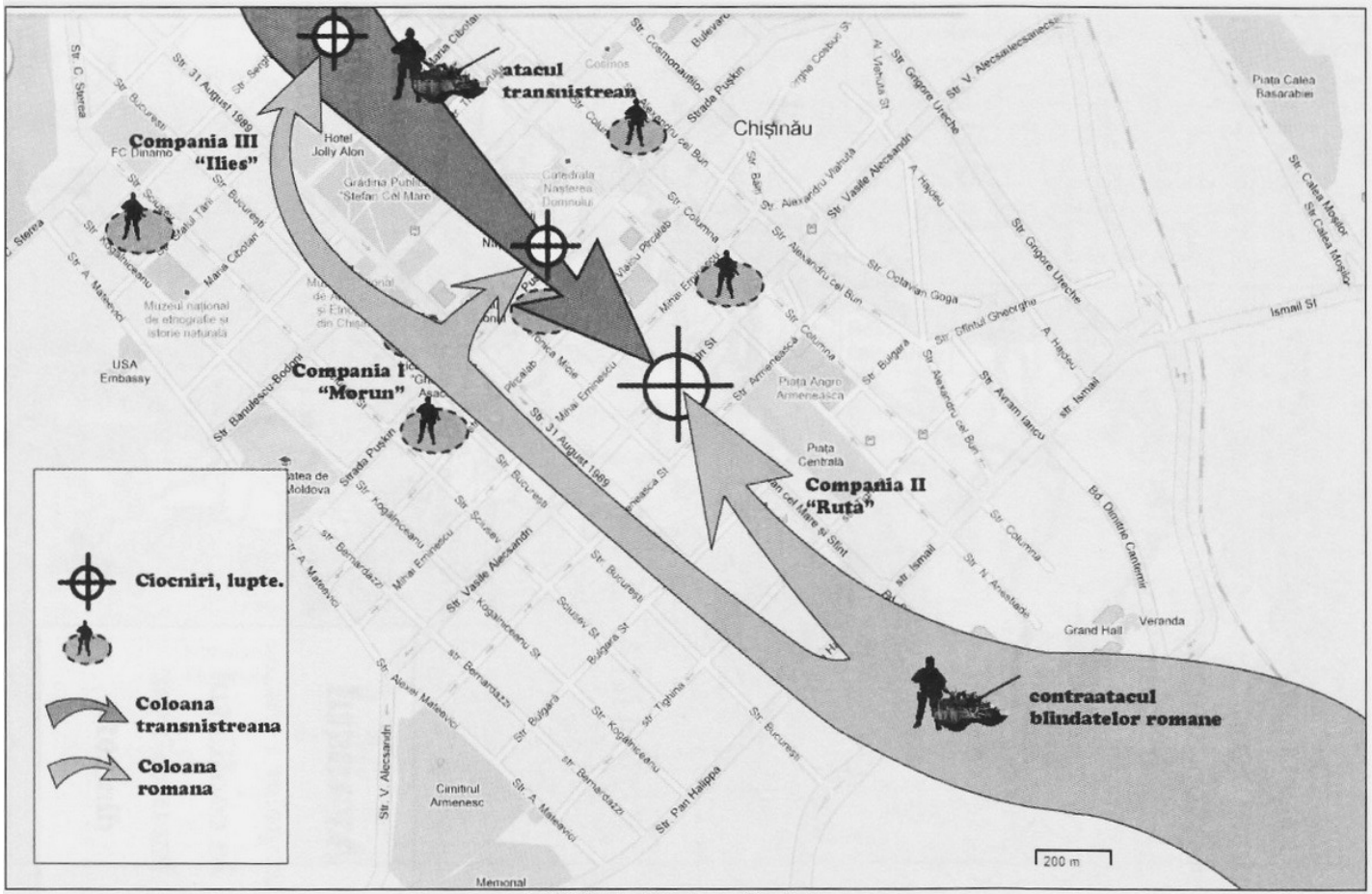

Bătălia Chișinăului

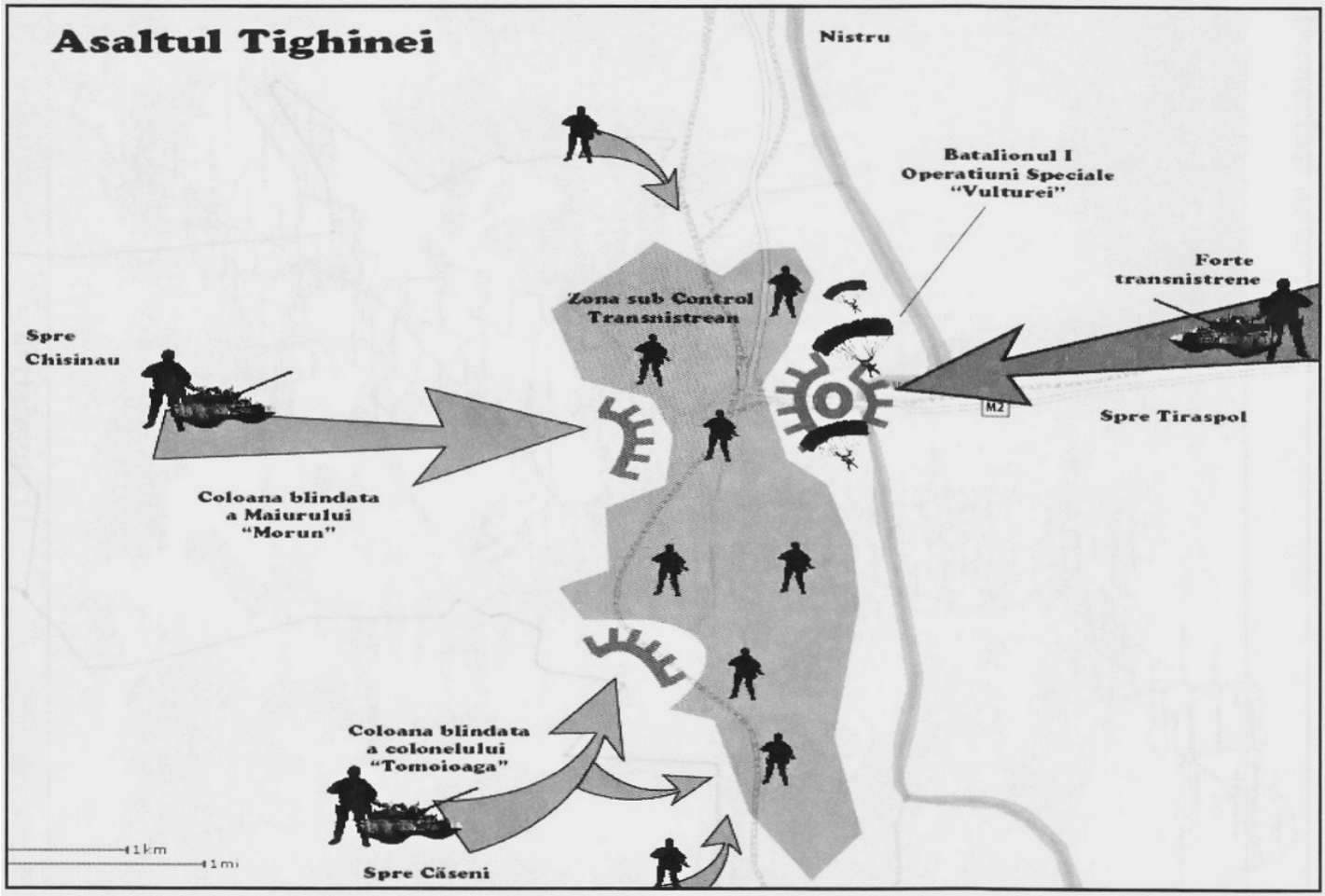
Asaltul Tighinei
Nistru
Batalionul I
Operatiuni Speciale
"Vulturei"
Forte
transnistrene
Zona sub Control
Transnistrean
Spre
Chisinau
M2
Spre Tiraspol
Coloana blindata
a Maiurului
"Morun"
Coloana blindata
a colonelului
"Tomoioaga"
1 km
1 mi
Spre Căseni

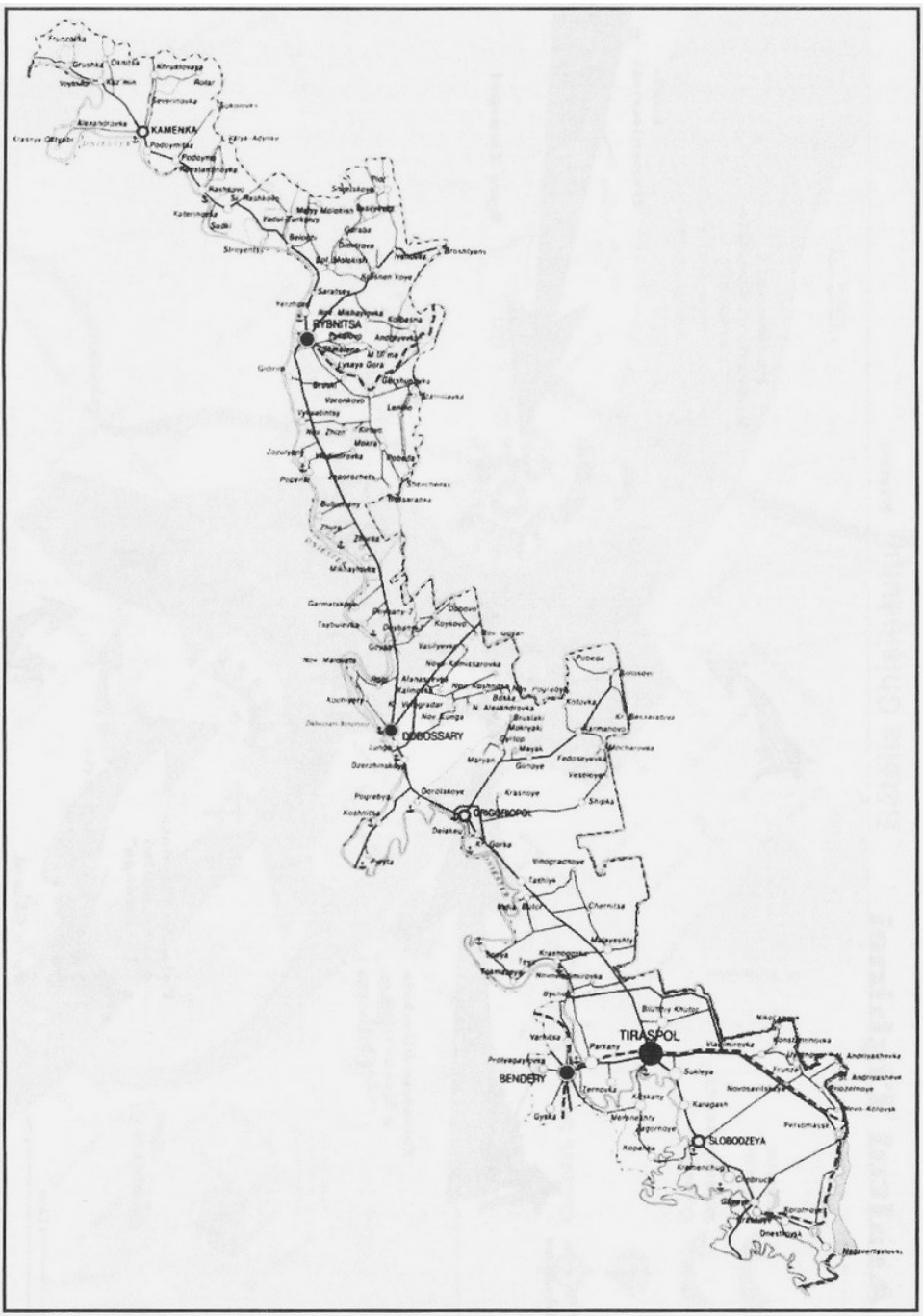

Transnistria

Cuprins

DEDICAŢIE....3
MOTTO:....5
PROLOG....6
I....14
II....22
III....33
IV....56
V....73
VI....96
VII....104
VIII....114
IX....118
X....126
XI....162
XII....171
XIII....183
XIV....196
XV....209
XVI....214
XVII....228
XVIII....244
XIX....266
XX....283
XXI....290
XXII....304
XXIII....326
XXIV....338
XXV....346
XXVI....357
XXVII....371
XXVIII....388
XXIX....404
XXX....414
XXXI....426
XXXII....436
Hărţi şi schiţe....478
Cuprins....486

Nu noi facem istoria, ci istoria se năpusteşte spre noi, ca un torent scăpat din zăgazuri. O axiomă general valabilă, verificată de-a lungul vremurilor.
Basarabia se va uni cu România, mai devreme sau mai târziu. Dar dacă ocazia se va ivi mai devreme decât credem? Dacă, căzută din nou sub robia comunistă, se declanşează o revoluţie mai puternică ca şi cea din 7 aprilie 2009, şi nu o revoluţie portocalie, ci una roşie-galbenă-albastră? Care va fi reacţia Transnistriei? Dar a Rusiei? Dar a României? Ce va face poporul şi armata română atunci când va răsuna strigătul de ajutor al fraţilor din Basarabia?
Se va ridica România la înălţimea chemării istoriei şi a înaintaşilor, ascultând glasul fraţilor de peste Prut?
Posibile răspunsuri le puteţi afla din romanul ce îl aveţi în mână.

ISBN 978-973-8935-82-2
www.marist.ro
6423114000089